

Holy Bible

Aionian Edition®

Η Καινή Διαθήκη
Greek NT Statistical Restoration

AionianBible.org
The world's first Holy Bible untranslation
100% free to copy and print
also known as " The Purple Bible "

Holy Bible Aionian Edition ®
Η Κανόνι Διαθήκη
Greek NT Statistical Restoration

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: Crosswire.org

Source version: 3/22/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0

Alan Bunning, 2022

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Ελληνική at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation!* What is an *un-translation?* Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Ελληνική at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Ελεῆσē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
- 05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Κατά Ματθαίον	11
Κατά Μαρκον	88
Κατά Λουκαν	136
Κατά Ιωαννην	218
Πραξεις	279
Προς Ρωμαιοιν	360
Προς Κορινθιοιν Α'	390
Προς Κορινθιοιν Β'	419
Προς Γαλατας	439
Προς Εφεσιον	449
Προς Φιλιππησιον	460
Προς Κολοσσαεις	467
Προς Θεσσαλονικεις Α'	474
Προς Θεσσαλονικεις Β'	481
Προς Τιμοθεον Α'	485
Προς Τιμοθεον Β'	493
Προς Τιτον	499
Προς Φιλημονα	503
Προς Εβραιοιν	505
Ιακωβου	528
Πετρου Α'	536
Πετρου Β'	544
Ιωαννου Α'	550
Ιωαννου Β'	559
Ιωαννου Γ'	560
Ιουδα	561
Αποκαλυψις Ιωαννου	564

APPENDIX

Reader's Guide

Glossary

Maps

Destiny

Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἴματια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον.

Κατα Λουκαν 23:34

Κατα Ματθαιον

1 Βίβλος γενέσεως ὩΙησοῦ ὇χριστοῦ, υἱοῦ Δαυὶδ, υἱοῦ
Ἄβραάμ: **2** Ἄβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ
ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν
καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, **3** Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν
Φαρὲς καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἐσρόμ, Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, **4** Ἀρὰμ δὲ
ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησεν τὸν
Ναασσῶν, Ναασσῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμῶν, **5** Σαλμὼν
δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί,
6 Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα. Δαυὶδ δὲ
ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, **7** Σολομὼν
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά,
Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, **8** Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν
Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωρὰμ δὲ
ἐγέννησεν τὸν Ὁζίαν, **9** Ὁζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωαθάμ,
Ἰωαθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἐζεκίαν, **10** Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ,
Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἰωσίαν, **11** Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. **12**
Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησεν
τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, **13**
Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, **14** Ἀζώρ
δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχείμ,
Ἀχείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ, **15** Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν, Ματθὰν

δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, **16** Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἣς ἐγεννήθη Ὅιησοῦς, ὁ λεγόμενος Ὅχριστός. **17** Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἔως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἔως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἔως τοῦ Ὅχριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. **18** Τοῦ δὲ Ὅιησοῦ Ὅχριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν: μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσὴφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Ὅπνεύματος Ἅγιου. **19** Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὧν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβούληθη λάθρᾳ ἀπολῦσαι αὐτήν. **20** Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἵδοὺ, ἄγγελος Ὅκυρίου κατ’ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων, “Ἰωσὴφ, νιὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Ὅπνεύματός ἐστιν Ἅγιου. **21** Τέξεται δὲ υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ὅιησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν.” **22** Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν ὑπὸ Ὅκυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, **23** “Ἴδοὺ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ”, ὃ ἐστιν μεθερμηνευόμενον, “Μεθ’ ἡμῶν ὁ Ὅθεός”. **24** Ἐγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Ὅκυρίου, καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, **25** καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἔως οὗ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὅιησοῦν.

2 Τοῦ δὲ Ὅιησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἵδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα **2** λέγοντες, “Ποῦ ἐστιν ὁ,

τεχθεὶς Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Εἴδομεν γάρ αὐτοῦ τὸν
ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἥλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ.”
3 Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη, καὶ πᾶσα
Ἱεροσόλυμα μετ’ αὐτοῦ. 4 Καὶ συναγαγών πάντας τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ’
αὐτῶν ποῦ ὁ Ἡριστὸς γεννᾶται. 5 Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ,
“Ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας”· οὕτως γάρ γέγραπται διὰ
τοῦ προφήτου: 6 “Καὶ σύ Βηθλέεμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς
ἐλαχίστη εἰ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδᾳ· ἐξ σοῦ γάρ ἔξελεύσεται
ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ.” 7
Τότε Ἡρώδης λάθρᾳ καλέσας τοὺς μάγους, ἡκρίβωσεν
παρ’ αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος. 8
Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν, “Πορευθέντες,
ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε,
ἀπαγγείλατέ μοι ὅπως κάγὼ ἔλθων προσκυνήσω αὐτῷ.” 9
Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἐπορεύθησαν, καὶ ἴδοὺ, ὁ
ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτούς ἔως ἔλθων
ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. 10 Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα,
ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. 11 Καὶ ἔλθόντες εἰς τὴν
οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ,
καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς
θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα: χρυσὸν, καὶ
λίβανον, καὶ σμύρναν. 12 Καὶ χρηματισθέντες κατ’ ὄναρ
μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι’ ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν
εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. 13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἴδοὺ,
ἄγγελος Ὅκυρίου φαίνεται κατ’ ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ λέγων,
“Ἐγερθεὶς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ
φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἵσθι ἐκεῖ ἔως ἂν εἴπω σοι μέλλει
γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό.” 14 Ὁ

δὲ ἐγερθεὶς, παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, **15** καὶ ἦν ἐκεῖ ἔως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρήθεν ὑπὸ Ἦριου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, “Ἐξ Αἴγυπτου ἐκάλεσα τὸν Γίόν μου.” **16** Τότε Ἡρώδης, ἴδων ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν καὶ ἀποστείλας, ἀνεῖλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἡκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. **17** Τότε ἐπληρώθη τὸ ρήθεν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος, **18** “Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἡκούσθη, κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς, Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἥθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν.” **19** Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἴδοι, ἄγγελος Ἦριου φαίνεται κατ’ ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἴγυπτῳ **20** λέγων, “Ἐγερθεὶς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ, τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.” **21** Ὁ δὲ ἐγερθεὶς, παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. **22** Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ’ ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, **23** καὶ ἐλθὼν, κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ρήθεν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι “Ναζωραῖος κληθήσεται.”

3 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς, κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας **2** λέγων, “Μετανοεῖτε, ἔγγικεν γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.” **3** Οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ρήθεὶς διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, “Φωνὴ βιοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: “Ἐτοιμάσατε

τὴν ὄδὸν ὅκυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.”⁴ Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὄσφυν αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφὴ ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. **5** Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, **6** καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ Ποταμῷ ὑπ’ αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. **7** Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, “Γεννήματα ἔχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; **8** Ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας. **9** Καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. **10** Ἡδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν βίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. **11** Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν, ὃ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἴσχυρότερός μού ἐστιν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι. Αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Ὑπεύματι Ἅγιῳ καὶ πυρί. **12** Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.” **13** Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ’ αὐτοῦ. **14** Ο δὲ διεκώλυεν αὐτὸν λέγων, “Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με;” **15** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ἄφες ἄρτι, οὕτως γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην.” Τότε ἀφίησιν αὐτόν. **16**

Βαπτισθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὄντος· καὶ ἴδοὺ, ἀνεώχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν τὸ ὑπενῦμα τοῦ ὁθοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. **17** Καὶ ἴδού, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα, “Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου, ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα.”

4 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ ὑπενύματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. **2** Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσεράκοντα καὶ νύκτας τεσσεράκοντα, ὑστερον ἐπείνασεν. **3** Καὶ προσελθὼν ὁ πειράζων, εἶπεν αὐτῷ, “Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ ὁθοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οῦτοι ἄρτοι γένωνται.” **4** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Γέγραπται, ‘Οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἀνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ ρήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος ὁθοῦ.’” **5** Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, **6** καὶ λέγει αὐτῷ, “Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ ὁθοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γάρ, ὅτι ‘Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ’, καὶ, ‘Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.’” **7** Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Πάλιν γέγραπται, ‘Οὐκ ἐκπειράσεις ὁ κύριος τὸν ὁθόν σου.’” **8** Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὅρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, **9** καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι.” **10** Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ὑπαγε, Σατανᾶ· γέγραπται γάρ, ‘Κύριον τὸν ὁθόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.’” **11** Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ ἴδοὺ, ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ. **12** Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς

τὴν Γαλιλαίαν. **13** Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲ, ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καφαρναοὺμ, τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ· **14** ἵνα πληρωθῇ τὸ φῆθὲν διὰ Ἰησαῦ τοῦ προφήτου λέγοντος, **15** “Γῆ Ζαβουλῶν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἔθνῶν. **16** Ὁ λαὸς ὃ καθήμενος ἐν σκοτίᾳ φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.” **17** Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν, “Μετανοεῖτε, ἥγγικεν γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.” **18** Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν, ἥσαν γὰρ ἀλεεῖς. **19** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Δεῦτε ὅπισω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλεεῖς ἀνθρώπων.” **20** Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἤκολούθησαν αὐτῷ. **21** Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. **22** Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἤκολούθησαν αὐτῷ. **23** Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. **24** Καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν. Καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς, ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ βασάνοις συνεχομένους, δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. **25** Καὶ ἤκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ

τῆς Γαλιλαίας, καὶ Δεκαπόλεως, καὶ Ἱεροσολύμων, καὶ
Ἰουδαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

5 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος καὶ καθίσαντος
αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** Καὶ ἀνοίξας
τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων, **3** “Μακάριοι
οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἔστιν ἡ Βασιλεία
τῶν Οὐρανῶν. **4** Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ
παρακληθήσονται. **5** Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ¹
κληρονομήσουσιν τὴν γῆν. **6** Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ
διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.
7 Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. **8**
Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Ὁθεὸν
δύψονται. **9** Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ
Ὥθεοῦ κληθήσονται. **10** Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἔνεκεν
δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἔστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.
11 Μακάριοί ἔστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ
εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἔνεκεν ἐμοῦ.
12 Χαίρετε καὶ ἀγαλλιάσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν
τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γάρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς
πρὸ ὑμῶν. **13** Ὦμεῖς ἔστε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας
μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; Εἰς οὐδὲν ἴσχύει ἔτι, εἰ μὴ
βληθὲν ἔξω, καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. **14** Ὦμεῖς
ἔστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι
ἐπάνω ὅρους κειμένη. **15** Οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ
τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ’ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ
λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. **16** Οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς
ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἵδωσιν ὑμῶν τὰ
καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσιν τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς
οὐρανοῖς. **17** Μὴ νομίσητε ὅτι ἥλθον καταλῦσαι τὸν νόμον

ἢ τοὺς προφήτας οὐκ ἥλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι.

18 Ἀμὴν, γὰρ λέγω ὑμῖν, ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἵωτα ἐν ᾧ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἔως ἂν πάντα γένηται. **19** Ὡς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὗτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν. **20** Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. **21** Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, “Οὐ φονεύσεις”, ὃς δ', ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει.’ **22** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει: ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ‘Ρακά’, ἔνοχος ἔσται τῷ Συνεδρίῳ: ὃς δ' ἂν εἴπῃ, ‘Μωρέ’, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν Γέενναν τοῦ πυρός.

(Geenna g1067) **23** Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κάκεῖ μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, **24** ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ ὕπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν, πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. **25** Ἰσθι εὔνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ, ἔως ὅτου εἴ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, μήποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτής τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. **26** Ἀμὴν, λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἔως ἂν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. **27** Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ‘Οὐ μοιχεύσεις.’ **28** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν, ἥδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. **29** Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ

δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ,
συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ
ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς Γέενναν. (**Geenna g1067**) 30
Καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν
καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν
τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς Γέενναν
ἀπέλθῃ. (**Geenna g1067**) 31 Ἐρρέθη δέ, “Ος ἂν ἀπολύσῃ τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον.” 32 Ἐγὼ δὲ λέγω
ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς
λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι, καὶ δὲς ἐὰν
ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται. 33 Πάλιν ἡκούσατε
ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, ‘Οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις
δὲ τῷ “Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου.”’ 34 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν
μὴ ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν
τοῦ Ὀθεοῦ· 35 μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν
ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ
μεγάλου Βασιλέως· 36 μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι
οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν. 37
Ἐστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ ναί, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν
τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν. 38 Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη,
“Οφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος.”
39 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ’
ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιὰν σιαγόνα, σου στρέψον
αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· 40 καὶ τῷ θέλοντι σοι κριθῆναι
καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἴμάτιον·
41 καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἐν, ὕπαγε μετ’ αὐτοῦ
δύο. 42 Τῷ αἰτοῦντί σε, δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ
δανίσασθαι, μὴ ἀποστραφῆς. 43 Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη,
“Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου”, καὶ μισήσεις τὸν ἔχθρόν

σου.' **44** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθρούς ὑμῶν,
καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς· **45** ὅπως
γένησθε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, δτὶ τὸν
ῆλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηρούς καὶ ἀγαθούς, καὶ
βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. **46** Ἐὰν γάρ ἀγαπήσῃτε
τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; Οὐχὶ καὶ οἱ
τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; **47** Καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς
ἀδελφούς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; Οὐχὶ καὶ οἱ
ἔθνικοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; **48** Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡς
ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.

6 Προσέχετε τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μή γε,
μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ Πατρὶ ὑμῶν, τῷ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς. **2** Ὄταν οὖν ποιῆστε ἔλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς
ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς
συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ
τῶν ἀνθρώπων. Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν
αὐτῶν. **3** Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἔλεημοσύνην, μὴ γνώτω
ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, **4** ὅπως ἢ σου ἡ
ἔλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου, ὁ βλέπων
ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι. **5** Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ
ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί, δτὶ φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς
καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι,
ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις. Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι
τὸν μισθὸν αὐτῶν. **6** Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς
τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, πρόσευξαι
τῷ Πατρὶ σου, τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ Πατήρ σου, ὁ
βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι. **7** Προσευχόμενοι δὲ
μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἔθνικοί, δοκοῦσιν γάρ δτὶ

ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. **8** Μὴ οὖν
όμοιωθῆτε αὐτοῖς, οἵδεν γάρ ὁ Ὄθεδς ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὃν
χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. **9** Οὕτως οὖν
προσεύχεσθε ὑμεῖς: ‘Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. **10** ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου,
γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ως ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.
11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον.
12 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ως καὶ ἡμεῖς
ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. **13** Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς
ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.’
14 Ἐὰν γάρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν,
ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. **15** Ἐὰν δὲ μὴ
ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ
Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. **16** Ὅταν
δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ως οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί,
ἀφανίζουσιν γάρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσιν τοῖς
ἀνθρώποις νηστεύοντες. Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν
τὸν μισθὸν αὐτῶν. **17** Σὺ δὲ νηστεύων, ἄλειψαί σου
τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, **18** ὅπως
μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ Πατρί¹
σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ Πατὴρ σου, ὁ βλέπων ἐν
τῷ κρυφαίῳ, ἀποδώσει σοι. **19** Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν
θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σής καὶ βρῶσις ἀφανίζει,
καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν. **20**
θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σής
οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν
οὐδὲ κλέπτουσιν. **21** Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρός σου,
ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία σου. **22** Ὁ λύχνος τοῦ σώματός
ἐστιν ὁ ὄφθαλμός. Ἐὰν οὖν ἦ ὁ ὄφθαλμός σου ἀπλοῦς,

ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται. **23** Ἐὰν δὲ ὁ ὄφθαλμός σου πονηρὸς ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος, ἔστιν τὸ σκότος πόσον! **24** Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἔνα μισήσει καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἔτερου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Ὁθεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ. **25** Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε ἢ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἔστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; **26** Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; **27** Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἔνα; **28** Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὔξανουσιν· οὐ κοπιοῦσιν οὐδὲ νήθουσιν· **29** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. **30** Εἴ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὅντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Ὡθεὸς οὗτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; **31** Μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, ‘Τί φάγωμεν’, ἢ, ‘Τί πίωμεν’, ἢ, ‘Τί περιβαλώμεθα;’ **32** Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. **33** Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. **34** Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἑαυτῆς. Ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· **2** ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε,
κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν.
3 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ
σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; **4** Ἡ
πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, “Ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ
τοῦ ὀφθαλμοῦ σου”, καὶ ἴδοὺ, ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
σοῦ; **5** Ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ
τὴν δοκόν, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ
τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. **6** Μὴ δῶτε τὸ ἄγιον τοῖς
κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν
τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσουσιν αὐτὸὺς ἐν τοῖς
ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέντες ρήξωσιν ὑμᾶς. **7** Αἴτεῖτε
καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε· κρούύετε καὶ
ἀνοιγήσεται ὑμῖν. **8** Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ
ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. **9** Ἡ τίς
ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν αἰτήσει ὁ οὐίος αὐτοῦ ἄρτον,
μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; **10** Ἡ καὶ ἵχθὺν αἰτήσει, μὴ
ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; **11** Εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὅντες,
οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ
μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ
τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν; **12** Πάντα οὖν, δσα ἐὰν θέλητε
ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε
αὐτοῖς. Οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. **13**
Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ
εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ
πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι’ αὐτῆς· **14** τί στενὴ ἡ πύλη
καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ
ὁλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν. **15** Προσέχετε ἀπὸ τῶν
ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι

προβάτων, ἔσωθεν δέ είσιν λύκοι ἄρπαγες. **16** Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; **17** Οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. **18** Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ἐνεγκεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. **19** Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. **20** Ἐρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. **21** Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, “Κύριε, Κύριε”, εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ἀλλ’ ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **22** Πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, “Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν;” **23** Καὶ τότε ὅμολογήσω αὐτοῖς, ὅτι ‘Οὐδέποτε ἔγνων ύμᾶς, “ἀποχωρεῖτε ἀπ’ ἐμοῦ, οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν”’. **24** Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὅμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὡκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν. **25** Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἥλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. **26** Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς, ὅμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὡκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον. **27** Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἥλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη.” **28** Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἡησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι

έπι τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· **29** ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς
ἔξουσίαν ᔁχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

8 Καταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὅρους, ἡκολούθησαν
αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. **2** Καὶ ᾧδοὺ, λεπρὸς προσελθὼν,
προσεκύνει αὐτῷ λέγων, “Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με
καθαρίσαι.” **3** Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτοῦ λέγων,
“Θέλω, καθαρίσθητι.” Καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ
λέπρα. **4** Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ορα μηδενὶ εἴπης,
ἀλλὰ ὑπαγε σεαυτὸν, δεῖξον τῷ ιερεῖ, καὶ προσένεγκον
τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.”
5 Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναούμ, προσῆλθεν
αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν **6** καὶ λέγων,
“Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός,
δεινῶς βασανιζόμενος. **7** Καὶ λέγει αὐτῷ, “Ἐγὼ ἐλθών,
θεραπεύσω αὐτόν.” **8** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη,
“Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς,
ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγω καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. **9** Καὶ
γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν τασσόμενος, ᔁχων
νπ’ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, ‘Πορεύθητι’, καὶ
πορεύεται, καὶ ἄλλω, “Ἐρχου”, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ
μου, ‘Ποίησον τοῦτο’, καὶ ποιεῖ.” **10** Ἀκούσας δὲ, ὁ Ἰησοῦς
ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν, “Ἄμην, λέγω
ὑμῖν, παρ’ οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὗρον.
11 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν
ἥξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ,
καὶ Ἰακὼβ, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν. **12** οἱ δὲ υἱοὶ
τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον,
ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.”
13 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῃ, “Ὑπαγε, ὡς

έπίστευσας, γενηθήτω σοι.” Καὶ ἵαθη ὁ παῖς ἐν τῇ ὥρᾳ
ἔκείνῃ. **14** Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου,
εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν,
15 καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ
πυρετός, καὶ ἡγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτῷ. **16** Ὁψίας δὲ
γενομένης, προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς,
καὶ ἔξεβαλεν τὰ πνεύματα λόγω, καὶ πάντας τοὺς κακῶς
ἔχοντας, ἐθεράπευσεν. **17** ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥῆθεν διὰ
Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, “Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας
ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.” **18** Ἰδὼν δὲ ὁ
Ἰησοῦς ὄχλον περὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ
πέραν. **19** Καὶ προσελθὼν, εἴς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ,
“Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἔὰν ἀπέρχῃ.” **20** Καὶ
λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν
καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Γίδης
τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ.” **21**
“Ετερος δὲ τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ, “Κύριε, ἐπίτρεψόν
μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου.” **22** Ο
δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ, “Ἀκολούθει μοι καὶ ἄφες τοὺς
νεκροὺς θάψαι τοὺς ἔαυτῶν νεκρούς.” **23** Καὶ ἐμβάντι
αὐτῷ εἰς πλοῖον, ἡκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
24 Καὶ ἴδοὺ, σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε
τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, αὐτὸς δὲ
ἐκάθευδεν. **25** Καὶ προσελθόντες, ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες,
“Κύριε, σῶσον, ἀπολλύμεθα!” **26** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Τί
δειλοί ἔστε, ὀλιγόπιστοι;” Τότε ἐγερθεὶς, ἐπετίμησεν τοῖς
ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **27** Οἱ
δὲ ἀνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες, “Ποταπός ἔστιν οὗτος,
ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν;”

28 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὑπῆντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἔξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν ὥστε μὴ ἴσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. **29** Καὶ ἵδοὺ, ἔκραξαν λέγοντες, “Τί ἡμῖν καὶ σοί, Υἱὲ τοῦ Ὀθεοῦ; Ἡλθες ὡδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς;” **30** Ἡν δὲ μακρὰν ἀπ’ αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. **31** Οἱ δὲ δαιμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες, “Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.” **32** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ὑπάγετε.” Οἱ δὲ ἔξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ἵδοὺ, ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. **33** Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. **34** Καὶ ἵδοὺ, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν τῷ ὉΙησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

9 Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον, διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἴδιαν πόλιν. **2** Καὶ ἵδοὺ, προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. Καὶ ἵδων ὁ ὉΙησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν τῷ παραλυτικῷ, “Θάρσει, τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἀμαρτίαι.” **3** Καὶ ἵδού, τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, “Οὗτος βλασφημεῖ!” **4** Καὶ ἵδων ὁ ὉΙησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν, “Ἴνα τί ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **5** Τί γάρ ἐστιν εὔκοπώτερον εἰπεῖν, “Αφίονται σου αἱ ἀμαρτίαι”, ἢ εἰπεῖν, “Ἐγειρε καὶ περιπάτει”; **6** “Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας” (τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ), “Ἐγερθεὶς, ἄρόν σου τὴν κλίνην καὶ ὑπαγε-

εἰς τὸν οἶκόν σου.” **7** Καὶ ἐγερθεὶς, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **8** Ἰδόντες δὲ, οἱ ὄχλοι ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν ὥθελον, τὸν δόντα ἔξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

9 Καὶ παράγων ὁ ὩΗησοῦς ἐκεῖθεν, εἰδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον Μαθθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ. “Ἄκολούθει μοι.” Καὶ ἀναστὰς, ἤκολούθησεν αὐτῷ. **10** Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἴδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἀμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ ὩΗησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **11** Καὶ ἰδόντες, οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν;” **12** Ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν, “Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἵσχυοντες ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες. **13** Πορευθέντες δὲ, μάθετε τί ἐστιν: “Ἐλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν”, οὐ γάρ ἥλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλούς.” **14** Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες, “Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν, οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσιν;” **15** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ὩΗησοῦς, “Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος; Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν.

16 Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἴματίῳ παλαιῷ· αἴρει γάρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἴματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. **17** Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή γε, ρήγγυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται. Ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται.” **18** Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἴδοὺ, ἄρχων εὗς προσελθὼν, προσεκύνει αὐτῷ

λέγων, ὅτι “Ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ
ἐλθών ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ’ αὐτήν καὶ ζήσεται.”

19 Καὶ ἐγερθεὶς, ὁ Ἰησοῦς ἡκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ. **20** Καὶ ἴδοὺ, γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα
ἔτη προσελθοῦσα ὅπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ
ἵματίου αὐτοῦ. **21** Ἐλεγεν γὰρ ἐν ἔαυτῇ, “Ἐὰν μόνον
ἀψωμαι τοῦ ἴματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι.” **22** Ο δὲ Ἰησοῦς
στραφεὶς καὶ ἴδων αὐτὴν εἶπεν, “Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις
σου σέσωκέν σε.” Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.
23 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος,
καὶ ἴδων τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον **24**
ἔλεγεν, “Ἄναχωρεῖτε, οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον, ἀλλὰ
καθεύδει.” Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. **25** Ὁτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ
ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἤγέρθη
τὸ κοράσιον. **26** Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην
τὴν γῆν ἐκείνην. **27** Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ,
ἡκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες,
“Ἐλέησον ἡμᾶς, νιὸς Δαυίδ.” **28** Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν,
προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
“Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι;” Λέγουσιν αὐτῷ,
“Ναί, Ὦ Κύριε.” **29** Τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν
λέγων, “Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γεννηθήτω ὑμῖν.” **30**
Καὶ ἤνεῳχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Καὶ ἐνεβριμήθη
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Ορᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω.”
31 Οἱ δὲ ἐξελθόντες, διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ
ἐκείνῃ. **32** Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἴδοὺ, προσήνεγκαν
αὐτῷ κωφὸν δαιμονιζόμενον. **33** Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ
δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι
λέγοντες, “Οὐδέποτε ἐφάνη οὗτως ἐν τῷ Ἰσραήλ.” **34**

Οι δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, “Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.” **35** Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. **36** Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἥσαν ἐσκυλμένοι καὶ ἐρριμμένοι, ώσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. **37** Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Ο μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· **38** δεήθητε οὓν τοῦ Ἦκου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.”

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὡστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. **2** Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὄνόματά ἐστιν ταῦτα: πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, **3** Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖος, **4** Σίμων ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. **5** Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων, “Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειῶν μὴ εἰσέλθητε· **6** πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. **7** Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες, ὅτι “Ὕγικεν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.” **8** Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. **9** Μὴ κτήσησθε χρυσὸν, μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν

εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, **10** μὴ πήραν εἰς ὁδὸν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ράβδον· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. **11** Εἰς ἡν δ' ἀν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἔξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστιν, κἀκεῖ μείνατε ἔως ἂν ἔξελθητε. **12** Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀσπάσασθε αὐτήν. **13** Καὶ ἐὰν μὲν ἢ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ἢ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. **14** Καὶ δος ἀν μὴ δέξηται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἔξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. **15** Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. **16** Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὅφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. **17** Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγαγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· **18** καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἔνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. **19** Ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε. **20** Οὐ γὰρ ὑμεῖς ἔστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Ἄπνεῦμα τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. **21** Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. **22** Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. **23** Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἐτέραν· ἀμὴν, γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἔως ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ

Ανθρώπου. **24** Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. **25** Ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ως ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ως ὁ κύριος αὐτοῦ. Εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβοὺλ ἐπεκάλεσαν, πόσω μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ; **26** Μή οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἔστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. **27** Ὡς λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. **28** Καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν Γεέννῃ. (*Geenna g1067*) **29** Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; Καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν. **30** Ὅμων δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσίν. **31** Μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. **32** Πᾶς οὖν ὅστις ὁμοιογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμοιογήσω κάγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **33** Ὅστις δ' ἀρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κάγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **34** Μὴ νομίσητε ὅτι ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. **35** Ἦλθον γὰρ ‘διχάσαι ἀνθρωπὸν κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς’ **36** καὶ ἔχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ’. **37** Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν νιὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **38** Καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν

σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὅπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου
ἄξιος. 39 Ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ
ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν.
40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος
δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. 41 Ὁ δεχόμενος προφήτην
εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ
ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου
λήμψεται. 42 Καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων
ποτήριον ψυχροῦ, μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν, λέγω
ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.”

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς
δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν
καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. 2 Ὁ δὲ Ἰωάννης,
ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Ἰησοῦ, πέμψας
διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, 3 εἶπεν αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος,
ἥ ἔτερον προσδοκῶμεν;” 4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς, “Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ
ἀκούετε καὶ βλέπετε: 5 ‘τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν’, καὶ χωλοὶ
περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν,
καὶ νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ ‘πτωχοὶ εὐαγγελίζονται’. 6 Καὶ
μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.” 7 Τούτων
δὲ πορευομένων, ἥρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις
περὶ Ἰωάννου, “Τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι;
Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 8 Ἄλλὰ τί ἐξήλθατε
ἰδεῖν; Ὅτι ἀνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἡμφιεσμένον; Ἰδοὺ, οἱ
τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων 9
ἀλλὰ τί ἐξήλθατε; Προφήτην ἰδεῖν; Ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ
περισσότερον προφήτου. 10 Οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται,
‘Ιδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου

σου, δις κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.’ **11**
’Αμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν
μείζων Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Ὁ δὲ μικρότερος ἐν
τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστιν. **12** Ἐπό-
δε τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἔως ἅρτι, ἡ
Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν
αὐτήν. **13** Πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἔως
Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν. **14** Καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι,
αὐτός ἐστιν Ἡλίας, ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. **15** Οἱ ἔχων ὅτα
ἀκούειν, ἀκούετω. **16** Τίνι δὲ ὄμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην;
Ομοία ἐστὶν παιδίοις καθημένοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ἢ
προσφωνοῦντα τοῖς ἑτέροις **17** λέγουσιν, ‘Ηὐλήσαμεν
ὑμῖν καὶ οὐκ ὡρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε.’
18 Ἡλθεν γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ
λέγουσιν, ‘Δαιμόνιον ἔχει.’ **19** Ἡλθεν δὲ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου
ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν, “Ιδοὺ, ἄνθρωπος, φάγος
καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν!” Καὶ
ἔδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.” **20** Τότε
ἥρατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται
δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. **21** Οὐαί σοι, Χοραζίν!
Οὐαί σοι, Βηθσαΐδάν! “Οτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο
αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἀν ἐν σάκκῳ καὶ
σποδῷ μετενόησαν. **22** Πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι
ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἡ ὑμῖν. **23** Καὶ σύ,
Καφαρναούμ, μὴ ἔως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἔως “Αἰδου
καταβήσῃ. ”Οτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ
γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἀν μέχρι τῆς σήμερον. (**Hadēs**
g86) **24** Πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον
ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἡ σοί. **25** Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ

ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ,
Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ
σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. 26
Ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἐμπροσθέν σου.
27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς
ἐπιγινώσκει τὸν Υἱὸν, εἰ μὴ ὁ Πατήρ, οὐδὲ τὸν Πατέρα
τις ἐπιγινώσκει, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς, καὶ ὡς ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς
ἀποκαλύψαι. 28 Δεῦτε πρός με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ
πεφορτισμένοι, κάγω ἀναπαύσω ὑμᾶς. 29 Ἀρατε τὸν
ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραῦς εἰμι
καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, ‘καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς
ψυχαῖς ὑμῶν’. 30 Ὁ γάρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον
μου ἐλαφρόν ἐστιν.”

12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, ἐπορεύθη δὲ ὁ Ἰησοῦς τοῖς
Σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχνας καὶ ἐσθίειν. 2 Οἱ
δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπαν αὐτῷ, “Ιδοὺ, οἱ μαθηταί σου
πιοιῦσιν δὲ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν Σαββάτῳ.” 3 Ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς, “Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ, ὅτε ἐπείνασεν
καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 4 Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ,
καὶ τοὺς ἄρτους τῆς Προθέσεως ἔφαγον, δὲ οὐκ ἔξὸν ἦν
αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν
μόνοις; 5 Ἡ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς Σάββασιν
οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ Σαββάτον βεβηλοῦσιν, καὶ ἀναίτιοί
εἰσιν; 6 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὁ δε.
7 Εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν: “Ἐλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν”, οὐκ
ἄν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. 8 ὁ Κύριος γάρ ἐστιν τοῦ
Σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου.” 9 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν,
ῆλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. 10 Καὶ ἴδοὺ, ἄνθρωπος

χεῖρα ἔχων ξηράν. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες, “Εἰ
ἔξεστιν τοῖς Σάββασιν θεραπεύειν;” Ἱνα κατηγορήσωσιν
αὐτοῦ. **11** Ό δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἀνθρωπος,
ὅς ἔξει πρόβατον ἔν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς Σάββασιν
εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸν καὶ ἐγερεῖ; **12** Πόσῳ οὖν
διαφέρει ἀνθρωπος προβάτου; Ὡστε ἔξεστιν τοῖς Σάββασιν
καλῶς ποιεῖν.” **13** Τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, “Ἐκτεινόν
σου τὴν χεῖρα.” Καὶ ἔξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη, ὡγιὴς
ώς ἡ ἄλλη. **14** Ἐξελθόντες δὲ, οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον
ἔλαβον κατ’ αὐτοῦ, δπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. **15** Ό δὲ
“Ιησοῦς γνοὺς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. Καὶ ἡκολούθησαν
αὐτῷ πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας, **16** καὶ
ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν.
17 Ἱνα πληρωθῇ τὸ ῥῆθεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου
λέγοντος, **18** “Ιδοὺ, ὁ παῖς μου ὃν ἡρέτισα, ὁ ἀγαπητός
μου ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου. Θήσω τὸ ὕπνεῦμά μου ἐπ’
αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. **19** Οὐκ ἔρισει,
οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν
φωνὴν αὐτοῦ. **20** Κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει,
καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἔως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος
τὴν κρίσιν. **21** Καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.”
22 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ
κωφός, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν κωφὸν λαλεῖν
καὶ βλέπειν. **23** Καὶ ἔξισταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον,
“Μήτι οὗτός ἔστιν ὁ νίδος Δαυίδ;” **24** Οἱ δὲ Φαρισαῖοι
ἀκούσαντες εἶπον, “Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια,
εἰ μὴ ἐν τῷ Βεεζεβούλ, ἄρχοντι τῶν δαιμονίων.” **25**
Εἰδὼς δὲ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς, “Πᾶσα
βασιλεία μερισθεῖσα καθ’ ἔαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα

πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἔαυτῆς οὐ σταθήσεται.

26 Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἔαυτὸν ἐμερίσθη. Πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; **27** Καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεεζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; Διὰ τοῦτο, αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. **28** Εἰ δὲ ἐν ὉΠνεύματι Ὅθεοῦ ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ Βασιλεία τοῦ Ὅθεοῦ. **29** Ἡ πῶς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἴσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἴσχυρόν; Καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. **30** Οὐ μὴ ὧν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστιν, καὶ οὐ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. **31** Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἀμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ ὉΠνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται. **32** Καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἀν εἴπῃ κατὰ τοῦ ὉΠνεύματος τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ, οὕτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὕτε ἐν τῷ μέλλοντι. (αἱδη γ165) **33** Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ, τὸ δένδρον γινώσκεται. **34** Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες; Ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας, τὸ στόμα λαλεῖ. **35** Οὐ ἀγαθὸς ἀνθρωπὸς ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθά, καὶ οὐ πονηρὸς ἀνθρωπὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά.

36 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ λαλήσουσιν οἱ ἀνθρωποι, ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. **37** Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ.” **38** Τότε ἀπεκρίθησαν

αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες,
“Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἴδεῖν.” **39** Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς
σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ
μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. **40** Ὡσπερ γάρ
‘ἥν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ
τρεῖς νύκτας’, οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐν τῇ
καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. **41** Ἄνδρες
Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς
ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ
κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἴδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὥδε. **42** Βασίλισσα
νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης,
καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἥλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς
γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἴδοὺ, πλεῖον
Σολομῶνος ὥδε. **43** Ὄταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ
ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι’ ἀνύδρων τόπων ζητοῦν
ἀνάπαυσιν καὶ οὐχ εύρισκει. **44** Τότε λέγει, ‘Εἰς τὸν
οἴκον μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον.’ Καὶ ἐλθὼν, εύρισκει
σχολάζοντα σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **45** Τότε
πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ’ ἑαυτοῦ ἐπτὰ ἔτερα
πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ
ἐκεῖ καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα
τῶν πρώτων. Οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.”
46 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἴδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ
λαλῆσαι. **47** Εἶπεν δέ τις αὐτῷ, “Ιδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ
ἀδελφοί σου ἔξω ἐστήκασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι.” **48** Ὁ
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ λέγοντι αὐτῷ, “Τίς ἔστιν ἡ μήτηρ
μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου;” **49** Καὶ ἐκτείνας

τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν, “Ιδοὺ, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. 50 Ὁστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς, καὶ ἀδελφὴ, καὶ μήτηρ ἔστιν.”

13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. 2 Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὡστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν είστηκει. 3 Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων, “Ιδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. 4 Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ἢ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἥλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτά. 5 Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, 6 ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος, ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. 7 Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. 8 Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρπόν— ὃ μὲν ἐκατὸν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. 9 Ὁ ἔχων ὥτα, ἀκουέτω.” 10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ, “Διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;” 11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ““Οτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. 12 Ὁστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ. 13 Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνίουσιν. 14 Καὶ ἀναπληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα, ‘Ακοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε. 15

Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὥστιν
βαρέως ἥκουσαν, καὶ τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·
μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὁφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὥστιν ἀκούσωσιν,
καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν, καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ίάσομαι
αὐτούς.’ **16** Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὁφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν,
καὶ τὰ ὥτα ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν. **17** Ἀμὴν, γὰρ λέγω
ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἵδειν
ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ
οὐκ ἥκουσαν. **18** Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν
τοῦ σπείραντος. **19** Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς
βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει
τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ
τὴν ὁδὸν σπαρείς. **20** Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς,
οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς
λαμβάνων αὐτόν, **21** οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἔαντῷ, ἀλλὰ
πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ
τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται. **22** Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας
σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα
τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν
λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. (*aiōn g165*) **23** Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν
καλὴν γῆν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων
καὶ συνιείς, δὅς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ, δὸς μὲν ἐκατὸν,
δὸς δὲ ἔξικοντα, δὸς δὲ τριάκοντα.” **24** Ἀλλην παραβολὴν
παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων, “Ωμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν
Οὐρανῶν, ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ
αὐτοῦ. **25** Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἤλθεν
αὐτοῦ ὁ ἔχθρὸς καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ
σίτου καὶ ἀπῆλθεν. **26** Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος
καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. **27**

Προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ,
‘Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; Πόθεν
οὗν ἔχει ζιζάνια;’ 28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς, “Ἐχθρὸς ἄνθρωπος
τοῦτο ἐποίησεν.” Οἱ δὲ δοῦλοι λέγουσιν αὐτῷ, ‘Θέλεις
οὗν ἀπελθόντες, συλλέξωμεν αὐτά;’ 29 Ὁ δὲ φησιν, ‘Οὐ,
μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσητε ἄμα αὐτοῖς
τὸν σῖτον. 30 Ἀφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ
θερισμοῦ· καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς,
“Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας
πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς
τὴν ἀποθήκην μου.”’” 31 Ἀλλην παραβολὴν παρέθηκεν
αὐτοῖς λέγων, “Ομοία ἔστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν
κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἀνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ
ἀγρῷ αὐτοῦ· 32 ὃ μικρότερον μέν ἔστιν πάντων τῶν
σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῇ μεῖζον τῶν λαχάνων ἔστιν
καὶ γίνεται δένδρον, ὃστε ἐλθεῖν ‘τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.’” 33 Ἀλλην
παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς: “Ομοία ἔστιν ἡ Βασιλεία
τῶν Οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα, γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς
ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οὗ ἐξυμάθη ὅλον.” 34 Ταῦτα
πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὕχλοις,
καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς· 35 ὅπως
πληρωθῇ τὸ ρήθεν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, “Ανοίξω
ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ
καταβολῆς κόσμου.” 36 Τότε ἀφεὶς τοὺς ὕχλους, ἤλθεν
εἰς τὴν οἰκίαν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
λέγοντες, “Διασάφησον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων
τοῦ ἀγροῦ.” 37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Ο σπείρων τὸ
καλὸν σπέρμα ἔστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου· 38 ὃ δὲ ἀγρός

έστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, **39** ὁ δὲ ἔχθρὸς, ὁ σπείρας αὐτά, ἐστιν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια αἰῶνός ἐστιν, οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοι εἰσιν. (aiōn g165) **40** Ὡσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. (aiōn g165) **41** Ἀποστελεῖ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου τοὺς ἄγγελους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, **42** καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. **43** Τότε ‘οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος’ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. ‘Ο ἔχων ὕτα, ἀκουέτω. **44** Ὁμοία ἔστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, δὲν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. **45** Πάλιν ὁμοία ἔστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· **46** εὑρὼν δὲ ἔνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν, πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ ἡγόρασεν αὐτόν. **47** Πάλιν ὁμοία ἔστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· **48** ἦν ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἄγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. **49** Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος ἔξελεύσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, (aiōn g165) **50** καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός. Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. **51** Συνήκατε ταῦτα πάντα;”

Λέγουσιν αὐτῷ, “Ναί.” **52** Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Διὰ τοῦτο, πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ, οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καὶ παλαιά.” **53** Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν. **54** Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὡστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν, “Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; **55** Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; Οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Ἰάκωβος, καὶ Ἰωσὴφ, καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας; **56** Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν; Πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα;” **57** Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.” **58** Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, **2** καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ, “Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής αὐτὸς ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ.” **3** Ο γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην, ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο, διὰ Ἡρωδιάδα, τὴν γυναῖκα Φιλίππου, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. **4** Ἐλεγεν γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, “Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν.” **5** Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. **6** Γενεσίοις δὲ γενομένοις τοῦ Ἡρώδου, ὥρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσεν τῷ Ἡρώδῃ, **7** ὅθεν μεθ' ὅρκου, ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. **8** Ἡ δὲ

προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, “Δός μοι”, φησίν,
“ὦδε ἐπὶ πίνακι, τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.”

9 Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς
συνανακειμένους, ἐκέλευσεν δοθῆναι. **10** Καὶ πέμψας,
ἀπεκεφάλισεν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. **11** Καὶ ἤνεχθη
ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ,
καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. **12** Καὶ προσελθόντες, οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ πτῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτόν, καὶ
ἐλθόντες, ἀπίγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. **13** Ἀκούσας δὲ, ὁ Ἰησοῦς
ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ'
ἰδίαν. Καὶ ἀκούσαντες, οἱ ὄχλοι ἡκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ
ἀπὸ τῶν πόλεων. **14** Καὶ ἐξελθὼν, εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ
ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους
αὐτῶν. **15** Ὁψίας δὲ γενομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ λέγοντες, “Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα
ἥδη παρῆλθεν ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες
εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα.” **16** Ο δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν. Δότε
αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.” **17** Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ, “Οὐκ
ἔχομεν ὥδε, εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας.” **18** Ο δὲ
εἶπεν, “Φέρετέ μοι ὥδε αὐτούς.” **19** Καὶ κελεύσας τοὺς
ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, καὶ λαβὼν τοὺς
πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν
οὐρανὸν, εὐλόγησεν καὶ κλάσας, ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς
τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. **20** Καὶ ἔφαγον
πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν
κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. **21** Οἱ δὲ ἐσθίοντες
ἥσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ
παιδίων. **22** Καὶ εὐθέως ἤνάγκασεν τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι

εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἔως οὗ
ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. **23** Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους,
ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος κατ’ ιδίαν προσεύξασθαι. Ὁψίας δὲ
γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. **24** Τὸ δὲ πλοῖον ἦδη μέσον τῆς
θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ
ἐναντίος ὁ ἄνεμος. **25** Τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς,
ῆλθεν πρὸς αὐτὸὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. **26** Οἱ δὲ
μαθηταὶ ιδόντες, αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα,
ἐταράχθησαν λέγοντες, ὅτι “Φάντασμά ἐστιν”, καὶ ἀπὸ
τοῦ φόβου ἔκραξαν. **27** Εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς
αὐτοῖς λέγων, “Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.” **28**
Ἄποκριθεὶς δὲ αὐτῷ, ὁ Πέτρος εἶπεν, “[°]Κύριε, εἰ σὺ εἶ,
κέλευσόν με ἐλθεῖν πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα.” **29** Ο δὲ
εἶπεν, “Ἐλθέ.” Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου, Πέτρος
περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα καὶ ἤλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. **30**
Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἵσχυρὸν, ἐφοβήθη καὶ ἀρξάμενος
καταποντίζεσθαι, ἔκραξεν λέγων, “[°]Κύριε, σῶσόν με.”
31 Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο
αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ, “Ολιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;” **32**
Καὶ ἀναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.
33 Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες,
“Αληθῶς [°]Θεοῦ Υἱὸς εἶ!” **34** Καὶ διαπεράσαντες, ἤλθον
ἐπὶ τὴν γῆν εἰς Γεννησαρέτ. **35** Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν,
οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν
περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς
κακῶς ἔχοντας, **36** καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον
ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι
ῆψαντο διεσώθησαν.

15 Τότε προσέρχονται τῷ ὩΙησοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων,
Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες, **2** “Διὰ τί οἱ μαθηταί
σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; Οὐ
γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν.” **3** Ο δὲ
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε
τὴν ἐντολὴν τοῦ Ὀθεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; **4** Ο γὰρ
Ὀθεὸς ἔνετείλατο λέγων, ‘Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα’,
καὶ, ‘Ο κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτῳ.’
5 Υμεῖς δὲ λέγετε, “Ος ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ,
“Δῶρον δὲ ἔὰν ἔξ ἐμοῦ ὡφεληθῆς”, **6** οὐ μὴ τιμήσει τὸν
πατέρα αὐτοῦ.” Καὶ ἡκυρώσατε τὸν λόγον τοῦ Ὀθεοῦ διὰ
τὴν παράδοσιν ὑμῶν. **7** Υποκριταί! Καλῶς ἐπροφήτευσεν
περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων, **8** “Ο λαὸς οὗτος τοῖς χείλεσίν με
τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ’ ἐμοῦ. **9** Μάτην
δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα
ἀνθρώπων.” **10** Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν
αὐτοῖς, “Ακούετε καὶ συνίετε! **11** Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς
τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον
ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.” **12** Τότε
προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Οἶδας ὅτι οἱ
Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν;” **13**
‘Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Πᾶσα φυτεία ἦν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ
Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. **14** Ἀφετε αὐτούς:
ὅδηγοί εἰσιν τυφλοί τυφλὸς, δὲ τυφλὸν ἔὰν ὁδηγῇ,
ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται.” **15** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, “Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν.” **16**
‘Ο δὲ εἶπεν, “Ακμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; **17** Οὕπω
νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς
τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; **18**

Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας
ἐξέρχεται, κάκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. **19** Ἐκ γὰρ τῆς
καρδίας ἔξερχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι,
πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. **20** Ταῦτά
ἔστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον, τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν
φαγεῖν, οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.” **21** Καὶ ἔξελθὼν ἐκεῖθεν,
ὁ Ὡησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος.
22 Καὶ ᾧδοὺ, γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων
ἐξελθοῦσα, ἔκραζεν λέγουσα, “Ἐλέησόν με, Ὦ Κύριε, Υἱὸς
Δαυίδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.” **23** Ο δὲ οὐκ
ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες, οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἡρώτουν αὐτὸν λέγοντες, “Ἄπολυσον αὐτήν, ὅτι
κράζει ὅπισθεν ἡμῶν.” **24** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Οὐκ
ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου
Ἰσραήλ.” **25** Ή δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα,
“ὦ Κύριε, βοήθει μοι!” **26** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Οὐκ
ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν
τοῖς κυναρίοις.” **27** Ή δὲ εἶπεν, “Ναί, Ὦ Κύριε, καὶ γὰρ
τὰ κυνάρια ἔσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ
τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.” **28** Τότε ἀποκριθεὶς
ὁ Ὡησοῦς εἶπεν αὐτῇ, “Ὥ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις·
γενηθήτω σοι ὡς θέλεις.” Καὶ ἵαθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ
τῆς ὥρας ἐκείνης. **29** Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ὁ Ὡησοῦς
ῆλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς
τὸ ὅρος, ἐκάθητο ἐκεῖ. **30** Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὅχλοι
πολλοὶ, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς, κυλλούς, τυφλούς,
κωφούς, καὶ ἐτέρους πολλούς, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ
τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. **31** Ὅστε
τοὺς ὅχλους θαυμάσαι, βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας,

κυλλοὺς ὑγιεῖς, καὶ χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Ὁθεὸν Ἰσραὴλ. 32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν, “Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἡδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ.” 33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, “Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ, ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον;” 34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Πόσους ἄρτους ἔχετε;” Οἱ δὲ εἶπον, “Ἐπτά, καὶ ὀλίγα ἵχθυδια.” 35 Καὶ παραγγείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, 36 ἔλαβεν τοὺς ἐπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἵχθύας, καὶ εὐχαριστήσας ἐκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 37 Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἐπτὰ σπυρίδας πλήρεις. 38 Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. 39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἤλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγαδάν.

16 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. 2 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, 4 “Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ.” Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. 5 Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν, ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ορᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.” 7 Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες, ὅτι “Ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν.” 8 Γνοὺς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι

ἄρτους οὐκ ἔχετε; **9** Οὕπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; **10** Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; **11** Πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.” **12** Τότε συνήκαν ὅτι οὐκ εἴπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν ἄρτων, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. **13** Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἡρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων, “Τίνα λέγουσιν οἱ ἀνθρωποι εἶναι τὸν Γίὸν τοῦ Ἀνθρώπου;” **14** Οἱ δὲ εἶπον, “Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἔτεροι δὲ Ἱερεμίαν ἢ ἔνα τῶν προφητῶν.” **15** Λέγει αὐτοῖς, “Υμεῖς δὲ, τίνα με λέγετε εἶναι;” **16** Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν, “Σὺ εἶ ὁ Ἄριστος, ὁ Γίὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.” **17** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι, ἀλλ’ ὁ Πατήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **18** Κάγὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι Ἀΐδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς.

(Hadēs g86) **19** Δώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, καὶ ὁ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὁ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.” **20** Τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Ἄριστος. **21** Ἀπὸ τότε ἥρξατο ὁ Ἰησοῦς Ἄριστος δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ

έγερθηναι. **22** Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν, ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων, “Ιλεώς σοι, Ὁ Κύριε οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο.” **23** Ο δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ, “Ὕπαγε ὅπισω μου, Σατανᾶ! Σκάνδαλον εἰ ἔμοι, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.” **24** Τότε ὁ Ὅμιλος εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Εἴ τις θέλει ὅπισω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. **25** Ὁς γάρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· δος δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἔμοι, εὑρήσει αὐτήν. **26** Τί γάρ ὡφεληθήσεται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιώθῃ; **27** Μέλλει γάρ ὁ Γίδης τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ ‘τότε ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ’. **28** Ἀμήν, λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες τῶν ὥδε ἐστώτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἔως ἂν ἴδωσιν τὸν Γίδην τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.”

17 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἔξ, παραλαμβάνει ὁ Ὅμιλος τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ' ἴδιαν. **2** Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. **3** Καὶ ἴδοὺ, ὥφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ. **4** Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ὅμιλο, “Ὁ Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὥδε εἶναι. Εἴ θέλεις, ποιήσω ὥδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσεῖ μίαν, καὶ Ἡλίᾳ μίαν.” **5** Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος,

ἰδοὺ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἴδοὺ,
φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, “Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός
μου, ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε αὐτοῦ!” **6** Καὶ
ἀκούσαντες, οἱ μαθηταὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ
ἔφοβήθησαν σφόδρα. **7** Καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ
ἀψάμενος αὐτῶν εἶπεν, “Ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε.” **8**
Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν, οὐδένα εἶδον εἰ μὴ
αὐτὸν Ἰησοῦν μόνον. **9** Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ
τοῦ ὅρους, ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Μηδενὶ^ν
εἴπητε τὸ ὄραμα, ᾧ ως οὖν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν
ἀναστῇ.” **10** Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
λέγοντες, “Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλίαν
δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;” **11** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Ἡλίας
μὲν ἔρχεται καὶ ἀποκαταστήσει πάντα· **12** λέγω δὲ ὑμῖν
ὅτι Ἡλίας ἥδη ἥλθεν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλὰ
ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἡθέλησαν. Οὕτως καὶ ὁ Υἱὸς
τοῦ Ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ’ αὐτῶν.” **13** Τότε
συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ
εἶπεν αὐτοῖς. **14** Καὶ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν
αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν **15** καὶ λέγων, “Κύριε,
ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς ἔχει,
πολλάκις γάρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ
νῦδωρ. **16** Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ
οὐκ ἡδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι.” **17** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν, “Ὥ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ᾧ
πότε μεθ’ ὑμῶν ἔσομαι; Ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετέ
μοι αὐτὸν ὡδεῖ.” **18** Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
καὶ ἐξῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη
ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. **19** Τότε προσελθόντες

οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ’ ἴδιαν εἶπον, “Διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;” **20** Ο δὲ λέγει αὐτοῖς, “Διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν. Ἀμὴν, γάρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ως κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, ‘Μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ’, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν.” **22** Συστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, **23** καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται.” Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. **24** Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρναοὺμ, προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον, “Ο διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα;” **25** Λέγει, “Ναί.” Καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Τί σοι δοκεῖ, Σίμων; Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, ἀπὸ τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον; Ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων;” **26** λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος “Απὸ τῶν ἀλλοτρίων.” Εἰπόντος δέ, “Απὸ τῶν ἀλλοτρίων”, ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἄρα γε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. **27** Ἰνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς θάλασσαν, βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἵχθὺν ἄρον, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, εύρησεις στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν, δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.”

18 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, “Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν;” **2** Καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον, ἐστησεν αὐτὸν μέσω αὐτῶν **3** καὶ εἶπεν, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ως τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. **4** Ὁστις οὖν ταπεινώσει

έαυτὸν ώς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ
Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν. **5** Καὶ δὲ ἐὰν δέξηται ἐν παιδίον
τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται. **6** "Ος δ' ἀν
σκανδαλίσῃ ἐνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων
εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὄνικὸς περὶ
τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει
τῆς θαλάσσης. **7** Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων!
Ἄναγκη γὰρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ
ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται! **8** Εἰ
δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον
αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς
τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ χωλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας
ἔχοντα, βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. (*αισθίος g166*)
9 Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν
καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἐστιν μονόφθαλμον εἰς
τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ᔁχοντα βληθῆναι
εἰς τὴν Γέενναν τοῦ πυρός. (*Γεεννα g1067*) **10** Ὁρᾶτε μὴ
καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων, λέγω γὰρ ὑμῖν
ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς, διὰ παντὸς βλέπουσι
τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρός μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **11** Τί
ὑμῖν δοκεῖ; Ἐὰν γένηται τινὶ ἀνθρώπῳ ἐκατὸν πρόβατα,
καὶ πλανηθῇ ἐν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐνενήκοντα
ἐννέα ἐπὶ τὰ ὅρη, καὶ πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; **13**
Καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει
ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ
πεπλανημένοις. **14** Οὕτως οὐκ ἐστιν θέλημα ἔμπροσθεν
τοῦ Πατρὸς ὑμῶν, τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν
μικρῶν τούτων. **15** Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ ὁ ἀδελφός σου,
Ὕπαγε ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. Ἐάν

σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. **16** Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι, ἵνα ἢ δύο, ἵνα ‘ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν, σταθῆ πᾶν ρῆμα’. **17** Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἑθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. **18** Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ. **19** Πάλιν ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος, οὗ ἐὰν αἴτησωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ Πατρός μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **20** Οὕτω γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.” **21** Τότε προσελθὼν, ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, “Κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ;” “Εως ἐπτάκις;” **22** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Οὐ λέγω σοι ἔως ἐπτάκις, ἀλλὰ ἔως ἐβδομηκοντάκις ἐπτά! **23** Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἡθέλησεν συνάραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. **24** Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσήχθη εἰς αὐτῷ ὁ φειλέτης μυρίων ταλάντων. **25** Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ ἀποδοθῆναι. **26** Πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων, ‘Κύριε, μακροθύμησον ἐπ’ ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι.’ **27** Σπλαγχνισθεὶς δὲ, ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. **28** Ἐξελθὼν δὲ, ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν ἔνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὥφειλεν αὐτῷ ἐκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων, “Απόδος εἴ

τι ὁφείλεις.’ **29** Πεσὼν οὗν, ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων, ‘Μακροθύμησον ἐπ’ ἔμοί, καὶ ἀποδώσω σοι.’ **30** Ο δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἵνα ἀποδῷ τὸ ὁφειλόμενον. **31** Ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἕαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. **32** Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ, ‘Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὁφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με. **33** Οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὃς κάγὼ σὲ ἡλέησα;’ **34** Καὶ ὁργισθεὶς, ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἵνα οὕτω ἀποδῷ πᾶν τὸ ὁφειλόμενον αὐτῷ. **35** Οὕτως καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἔκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.”

19 Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἤλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. **2** Καὶ ἤκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. **3** Καὶ προσῆλθον αὐτῷ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες, “Εἴ ἔξεστιν ἀπολῦσαι τὴν γυναικαν αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἵτιαν;” **4** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιῶν ἀπ’ ἀρχῆς, ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἐποίησεν αὐτοὺς”; **5** Καὶ εἶπεν, “Ἐνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν”; **6** Ὡστε οὐκέτι εἰσὶν δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία. “Ο οὗν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.” **7** Λέγουσιν αὐτῷ, “Τί οὗν Μωϋσῆς ἐνετείλατο ‘δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ

ἀπολῦσαι αὐτήν';" 8 Λέγει αὐτοῖς, ὅτι "Μωϋσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν, ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. 9 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι δὲς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται. Καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμῶν μοιχᾶται." 10 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, "Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἵτια τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι." 11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, "Οὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἵδις δέδοται. 12 Εἰσὶν γὰρ εὔνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰσὶν εὔνοῦχοι οἵτινες εὔνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὔνοῦχοι οἵτινες εὔνούχισαν ἔαυτοὺς διὰ τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ὁ δυνάμενος χωρεῖν, χωρείτω."

13 Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται: οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. 14 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, "Ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν." 15 Καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. 16 Καὶ ἰδοὺ, εἴς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν, "Διδάσκαλε, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον;"

(*αἰσθοῖς g166) 17* Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, "Τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; Εἴς ἐστιν δὲ ἀγαθός. Εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, τήρει τὰς ἐντολάς." 18 Λέγει αὐτῷ, "Ποίας;" Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, τὸ "Οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, 19 Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα", καὶ, "Αγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν."

20 Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος, "Πάντα Ταῦτα ἐφύλαξα· τί ἔτι ὑστερῶ;" 21 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Εἰ θέλεις τέλειος εῖναι, ὑπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δὸς πτωχοῖς,

καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι.” **22** Ἀκούσας δὲ, ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἵν γάρ ἔχων κτήματα πολλά. **23** Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ, “Αμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. **24** Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὔκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος φαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.” **25** Ἀκούσαντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἔξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες, “Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;” **26** Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά.” **27** Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, “Ιδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἡκολουθήσαμέν σοι τί ἄρα ἔσται ἡμῖν;” **28** Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Αμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. **29** Καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίας, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἔνεκεν τοῦ ἐμοῦ ὄνόματος, ἐκατονταπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. (aiōnios g166) **30** Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ, οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἔξηλθεν ἅμα πρωΐ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **2** Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **3** Καὶ ἔξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἔστωτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς. **4** καὶ ἐκείνοις

εἶπεν, “Υπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἐὰν ἦ
δίκαιον, δώσω ὑμῖν.” **5** Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν ἐξελθών
περὶ ἔκτην καὶ ἐνάτην ὥραν, ἐποίησεν ώσαύτως. **6** Περὶ
δὲ τὴν ἐνδεκάτην ἐξελθών, εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας, καὶ
λέγει αὐτοῖς, ‘Τί ὅδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί;’
7 Λέγουσιν αὐτῷ, “Οτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο.” Λέγει
αὐτοῖς, “Υπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα.” **8** Ὁψίας
δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ
αὐτοῦ, ‘Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν
μισθὸν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων.’
9 Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον
ἀνὰ δηνάριον. **10** Καὶ ἐλθόντες οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι
πλεῖον λήμψονται, καὶ ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί.
11 Λαβόντες δὲ, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου **12**
λέγοντες, ‘Οὗτοι οἱ ἐσχατοί μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ
ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας, τοῖς βαστάσασιν τὸ βάρος τῆς
ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα.’ **13** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν
εἶπεν, “Εταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε. Οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς
μοι; **14** Ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπαγε. Θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ
δοῦναι ὡς καὶ σοί. **15** Ἡ οὐκ ἔξεστίν μοι, ὃ θέλω ποιῆσαι
ἐν τοῖς ἐμοῖς;” Ἡ δὲ ὁφθαλμός σου πονηρός ἐστιν, ὅτι
ἐγὼ ἀγαθός εἰμι;’ **16** Οὕτως ἔσονται οἱ ἐσχατοί πρῶτοι,
καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι.” **17** Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς
Ἱεροσόλυμα, παρέλαβεν τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ’ ἴδιαν,
καὶ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς, **18** “Ιδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς
Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδοθήσεται
τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν
αὐτὸν θανάτῳ, **19** καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν,
εἰς τὸ ἐμπαῖξαι, καὶ μαστιγῶσαι, καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ

τρίτη ἡμέρα ἀναστήσεται.” **20** Τότε προσῆλθεν αὐτῷ
ἡ μῆτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς,
προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ’ αὐτοῦ. **21** Ο δὲ εἶπεν
αὐτῇ, “Τί θέλεις;” Λέγει αὐτῷ, “Εἰπὲ ἴνα καθίσωσιν οὗτοι
οἱ δύο υἱοί μου, εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων
σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.” **22** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν, “Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον
ὅτι ἐγὼ μέλλω πίνειν;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Δυνάμεθα.”
23 Λέγει αὐτοῖς, “Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, τὸ δὲ
καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων, οὐκ ἔστιν ἐμὸν
δοῦναι, ἀλλ’ οἵς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ Πατρός μου.” **24**
Καὶ ἀκούσαντες, οἱ δέκα ἡγανάκτησαν περὶ τῶν δύο
ἀδελφῶν. **25** Ο δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν,
“Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἔθνων κατακυριεύουσιν
αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. **26** Οὐχ
οὗτως ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ’ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας
γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος, **27** καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν
εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος. **28** ὥσπερ ὁ Υἱὸς τοῦ
Ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι
καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.” **29**
Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχώ, ἡκολούθησεν
αὐτῷ ὄχλος πολύς. **30** Καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι
παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν
λέγοντες, ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, Γιὲ Δαυίδ. **31** Ο δὲ ὄχλος
ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἴνα σιωπήσωσιν. Οἱ δὲ μεῖζον ἔκραξαν
λέγοντες, “Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, Γιὸς Δαυίδ.” **32** Καὶ
στὰς, ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, “Τί θέλετε
ποιῆσω ὑμῖν;” **33** Λέγουσιν αὐτῷ, “Κύριε, ἴνα ἀνοιγῶσιν
οἱ ὄφθαλμοὶ ἡμῶν.” **34** Σπλαγχνισθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς

ῆψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ.

21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ᾄλθον εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ Ὀρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε ὉΙησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς 2 λέγων αὐτοῖς, “Πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην, τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εύρήσετε ὅνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς λύσαντες ἀγάγετέ μοι. 3 Καὶ ἔάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε, ὅτι “Ο ὍΚύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει’, εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς.” 4 Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, 5 “Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, ‘Ιδοὺ, ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται σοι, πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὅνον καὶ ἐπὶ πῶλον, υἱὸν ὑποζυγίου.’” 6 Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ, καὶ ποιήσαντες καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ ὉΙησοῦς, 7 ἤγαγον τὴν ὅνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ’ αὐτῶν τὰ ἴμάτια, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. 8 Ο δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἔαυτῶν τὰ ἴμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωννυον ἐν τῇ ὁδῷ. 9 Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες αὐτὸν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες, “Ωσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαυίδ! Ἐύλογημένος ὁ ἔρχομενος ἐν ὀνόματι Ὦκριου! Ωσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις!” 10 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα, “Τίς ἐστιν οὗτος;” 11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, “Οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης ὩΙησοῦς, ὁ ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας.” 12 Καὶ εἰσῆλθεν ὩΙησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς. 13 Καὶ

λέγει αὐτοῖς, “Γέγραπται, “Ο οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται’, ύμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε ‘σπήλαιον ληστῶν’.”

14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ, τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ Ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. **15** Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν, καὶ τοὺς παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ Ἱερῷ καὶ λέγοντας, “Ωσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαυίδ”, ἡγανάκτησαν **16** καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν;” Ο δὲ ὩΗΣΟῦς λέγει αὐτοῖς, “Ναί, οὐδέποτε ἀνέγνωτε, δτὶ “Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων, κατηρτίσω αἶνον;” **17** Καὶ καταλιπών αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. **18** Πρωῒ δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν, ἐπείνασεν. **19** Καὶ ἵδων συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἤλθεν ἐπ’ αὐτήν καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ, εἰ μὴ φύλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ, “Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα.” Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. (*aiōn g165*) **20** Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες, “Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ;” **21** Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ ὩΗΣΟῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Αμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ καὶ τῷ ὅρει τούτῳ εἴπητε, “Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν”, γενήσεται. **22** Καὶ πάντα ὅσα ἀν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήμψεσθε.” **23** Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ Ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες, “Ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; Καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἔξουσίαν ταύτην;” **24** Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ ὩΗΣΟῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἔνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. **25** Τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου, πόθεν

ῆν; Ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων;” Οἱ δὲ διελογίζοντο παρ’ ἔαυτοῖς λέγοντες, “Ἐὰν εἴπωμεν, “Ἐξ οὐρανοῦ”, ἐρεῖ ἡμῖν, ‘Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;’ **26** Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, “Ἐξ ἀνθρώπων”, φοβούμεθα τὸν ὄχλον, πάντες γάρ ως προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην.” **27** Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ, εἶπον, “Οὐκ οἴδαμεν.” Ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός, “Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. **28** Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἀνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο. Καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν, ‘Τέκνον, ὑπαγε σήμερον, ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι μου.’ **29** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ‘Οὐ θέλω’· ὕστερον μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθεν. **30** Προσελθὼν δὲ τῷ ἑτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Εγώ, κύριε· καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. **31** Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρός;” Λέγουσιν, “Ο πρῶτος.” Λέγει αὐτοῖς δὲ Ἰησοῦς, “Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. **32** Ἡλθεν γάρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες, οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. **33** Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε: ἀνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης, δστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν, ‘καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν, καὶ ὥκοδόμησεν πύργον’, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. **34** Ὁτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. **35** Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. **36** Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν

αύτοῖς ὥσαύτως. **37** "Υστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν νίδον αὐτοῦ λέγων, 'Ἐντραπήσονται τὸν νίόν μου.'

38 Οἱ δὲ γεωργοὶ ιδόντες τὸν νίδον, εἶπον ἐν ἔαυτοῖς, 'Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ σχῶμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.' **39** Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. **40** "Οταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις;" **41** Λέγουσιν αὐτῷ, "Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν." **42** Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς Γραφαῖς, 'Λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ 'Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν'; **43** Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ Βασιλεία τοῦ ὁθοῦ, καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. **44** Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συνθλασθήσεται· ἐφ' δὲν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν."

45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. **46** Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπεὶ εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων, **2** "Ωμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ, βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ νίῳ αὐτοῦ. **3** Καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ, καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. **4** Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων, 'Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις, "Ιδοὺ, τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί

μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς
τὸν γάμους.” **5** Οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὃς μὲν εἰς
τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὃς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. **6** Οἱ δὲ
λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ
ἀπέκτειναν. **7** Οἱ δὲ βασιλεὺς ὡργίσθη, καὶ πέμψας τὰ
στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ
τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. **8** Τότε λέγει τοῖς δούλοις
αὐτοῦ, “Ο μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι
οὐκ ἥσαν ἄξιοι. **9** Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους
τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε, καλέσατε εἰς τὸν
γάμους.” **10** Καὶ ἔξελθόντες, οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς
ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας οὓς εὗρον, πονηρούς τε καὶ
ἀγαθούς; καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. **11** Εἰσελθὼν
δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ
ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου. **12** καὶ λέγει
αὐτῷ, “Εταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ᾖδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου;”
‘Ο δὲ ἐφιμώθη. **13** Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις,
‘Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χειρας, ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς
τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
βρυγμὸς τῶν ὁδόντων.’ **14** Πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοὶ,
ὅλιγοι δὲ ἐκλεκτοί.” **15** Τότε πορευθέντες, οἱ Φαρισαῖοι
συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ.
16 Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν
Ἡρωδιανῶν λέγοντας, “Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς
εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ ὁθοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ
μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γάρ βλέπεις εἰς πρόσωπον
ἀνθρώπων. **17** Εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ;” Εἶστιν δοῦναι
κῆνσον Καίσαρι ἢ οὔ;” **18** Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν
αὐτῶν εἶπεν, “Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; **19** Ἐπιδείξατέ

μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου.” Οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. **20** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;” **21** Λέγουσιν, “Καίσαρος.” Τότε λέγει αὐτοῖς, “Απόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Ὀθοῦ τῷ Ὀθεῷ.” **22** Καὶ ἀκούσαντες ἔθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν. **23** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι λέγοντες, μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν **24** λέγοντες, “Διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν, “Εάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.” **25** Ἡσαν δὲ παρ’ ἡμῖν ἐπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γῆμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **26** Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἔως τῶν ἐπτά, **27** ὕστερον δὲ πάντων, ἀπέθανεν ἡ γυνή. **28** Ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν, τίνος τῶν ἐπτὰ ἔσται γυνή; Πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν.” **29** Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Ὀθοῦ. **30** Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει, οὗτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ’ ὡς ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν. **31** Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ρήθεν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Ὀθοῦ λέγοντος, **32** “Ἐγώ εἰμι ὁ Ὀθεὸς Ἄβραὰμ, καὶ ὁ Ὀθεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Ὀθεὸς Ἰακώβ”; Οὐκ ἔστιν ὁ Ὀθεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.” **33** Καὶ ἀκούσαντες, οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. **34** Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. **35** Καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν, νομικὸς πειράζων αὐτόν, **36** “Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;” **37** Ο δὲ ἔφη αὐτῷ, ““Ἄγαπήσεις ὁ Κύριον τὸν Ὀθέόν σου

ἐν δλῃ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν δλῃ ψυχῇ σου, καὶ ἐν δλῃ τῇ διανοίᾳ σου.’ **38** Αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή.
39 Δευτέρα ὁμοία αὐτῇ, “Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” **40** Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς, δλος ὁ νόμος κρέμαται καὶ οἱ προφῆται.” **41** Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς **42** λέγων, “Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ ἔχοντος; Τίνος υἱός ἐστιν;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Τοῦ Δαυΐδ.” **43** Λέγει αὐτοῖς, “Πῶς οὗν Δαυΐδ ἐν πνεύματι καλεῖ Ἥκυριον αὐτὸν λέγων, **44** Ἐπενθέτης ἕτερος τῷ Ἥκυρῳ μου, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἂν θῶ τὸν ἔχθρον σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου”; **45** Εἰ οὖν Δαυΐδ καλεῖ αὐτὸν, “Ἥκυριον”, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν;” **46** Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ’ ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ **2** λέγων, “Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. **3** Πάντα οὖν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑμῖν, ποιήσατε καὶ τηρεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν, μὴ ποιεῖτε, λέγουσιν γάρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. **4** Δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὄμοιους τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. **5** Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν, ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. Πλατύνουσι γάρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα. **6** Φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, **7** καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, “Ραββί”. **8** Υμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε “Ραββί”, εῖς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ καθηγητὴς, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί

έστε. **9** Καὶ ‘Πατέρα’ μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς
γάρ ἔστιν ὑμῶν ὁ Πατήρ ὁ οὐράνιος. **10** Μηδὲ κληθῆτε
‘Καθηγηταί’, διτὶ καθηγητὴς ὑμῶν ἔστιν εῖς, ὁ Ὄχριστός.
11 Ο δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. **12** Ὅστις δὲ
ὑψώσει ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται, καὶ δοστις ταπεινώσει
ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται. **13** Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ
Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! “Οτι κλείετε τὴν Βασιλείαν τῶν
Οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὑμεῖς γὰρ οὐκ
εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν.
15 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! “Οτι
περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἐνα
προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν Γεέννης
διπλότερον ὑμῶν. (*Geenna g1067*) **16** Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ
τυφλοὶ, οἱ λέγοντες, “Ος ἀν ὄμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν
ἔστιν, δος δ' ἀν ὄμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὀφείλει.” **17**
Μωροὶ καὶ τυφλοί! Τίς γὰρ μείζων ἔστιν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ
ναὸς ὁ ἀγιάσας τὸν χρυσόν; **18** Καί, “Ος ἀν ὄμόσῃ ἐν τῷ
θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἔστιν, δος δ' ἀν ὄμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ
τῷ ἐπάνω αὐτοῦ ὀφείλει.” **19** Μωροὶ καὶ τυφλοί! Τί γὰρ
μεῖζον, τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον;
20 Οοῦν ὄμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὄμνύει ἐν αὐτῷ καὶ
ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ. **21** Καὶ ὁ ὄμόσας ἐν τῷ ναῷ,
ὄμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν. **22** Καὶ ὁ
ὄμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὄμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Ὄθεοῦ καὶ
ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. **23** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! “Οτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον,
καὶ τὸ ἄνηθον, καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα
τοῦ νόμου: τὴν κρίσιν, καὶ τὸ ἔλεος, καὶ τὴν πίστιν. Ταῦτα
δὲ ἔδει ποιῆσαι, κάκεῖνα μὴ ἀφεῖναι. **24** Ὁδηγοὶ τυφλοί! Οἱ

διϋλίζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες!

25 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! Ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. 26 Φαρισαῖε τυφλέ! Καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν.

27 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! Ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὄστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. 28 Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δέ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. 29 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! Ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων 30 καὶ λέγετε, ‘Εἰ ἥμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἥμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἴματι τῶν προφητῶν.’ 31 Ὁστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. 32 Καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. 33 Ὁφεις, γεννήματα ἔχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς Γεέννης;

(Geenna g1067) 34 Διὰ τοῦτο, ἴδού, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας, καὶ σοφοὺς, καὶ γραμματεῖς. Ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν. 35 ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου, ἔως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 36 Ἄμην, λέγω ὑμῖν, ἥξει πάντα ταῦτα ἐπὶ τὴν γενεὰν

ταύτην. 37 Ἰερουσαλήμ, Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα, τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν! Ποσάκις ἡθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, δὸν τρόπον ὅρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἡθελήσατε. 38 Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος! 39 Λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μή με ἴδητε ἀπ’ ἄρτι ἔως ἂν εἴπητε, ‘Ἐύλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι “Κυρίου!”’

24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. 2 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ᾧδε λίθος ἐπὶ λίθον, δς οὐ καταλυθήσεται.” 3 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Ὀρους τῶν Ἐλαιῶν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ’ ἵδιαν λέγοντες, “Εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος;” (aiōn g165) 4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 5 Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, ‘Ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός’, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. 6 Μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους, καὶ ἀκοάς πολέμων. Ὁρᾶτε, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ’ οὕπω ἐστὶν τὸ τέλος. 7 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. 8 Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὡδίνων. 9 Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς. Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἔθνῶν, διὰ τὸ ὄνομά μου. 10 Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ, καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. 11 Καὶ πολλοὶ

ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ πλανῆσουσιν πολλούς.

12 Καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. **13** Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. **14** Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος. **15** Ὅταν οὖν ἴδητε ‘τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως’, τὸ ῥῆθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἐστὸς ἐν τόπῳ ἀγίῳ (ὅ ἀναγινώσκων νοεῖτω), **16** τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, **17** ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **18** καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὸ ἴματιον αὐτοῦ. **19** Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **20** Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, μηδὲ Σαββάτῳ. **21** Ἐσται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη, οὕτως οὐ γέγονεν ἀπ’ ἀρχῆς κόσμου ἔως τοῦ νῦν, οὐδὲν οὐ μὴ γένηται. **22** Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ, διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς, κολοβώθησονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. **23** Τότε ἔάν τις ὑμῖν εἴπῃ, “Ιδοὺ, ὡδεὶς ὁ ‘Χριστός’, ἢ ‘Ωδε’, μὴ πιστεύσητε. **24** Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι εἰς δυνατὸν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. **25** Ιδοὺ, προείρηκα ὑμῖν. **26** Ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν, “Ιδοὺ, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστίν”, μὴ ἐξέλθητε. “Ιδοὺ, ἐν τοῖς ταμείοις”, μὴ πιστεύσητε. **27** Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἔως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου. **28** Ὅπου ἔὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί. **29** Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ‘ὅ

ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς', 'καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ', καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. **30** Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ὅψονται 'τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ' μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. **31** Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ 'σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν' τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἔως ἄκρων αὐτῶν. **32** Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς, μάθετε τὴν παραβολήν: ὅταν ἥδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος. **33** Οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστιν ἐπὶ θύραις. **34** Ἄμην, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἔως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. **35** Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. **36** Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὡρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατὴρ μόνος. **37** Ὡσπερ γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου. **38** Ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες, ἕως ἣς ἡμέρας εἰσῆλθεν, Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν. **39** Καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ἔως ἤλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἥρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου. **40** Τότε ἔσονται δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται, καὶ εἷς ἀφίεται. **41** Δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται. **42** Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ἡμέρᾳ

ό Κύριος ύμῶν ἔρχεται. **43** Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἥδει ὁ οἰκοδεσπότης, ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἀν, καὶ οὐκ ἀν εἴασεν διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. **44** Διὰ τοῦτο καὶ, ύμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ οὐ δοκεῖτε ὄρφ, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχεται. **45** Τίς ἄρα ἔστιν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, δν κατέστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; **46** Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, δν ἔλθων ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει οὕτως ποιοῦντα. **47** Ἄμην, λέγω ύμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ, καταστήσει αὐτόν. **48** Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ‘Χρονίζει μου ὁ κύριος’, **49** καὶ ἀρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυόντων, **50** ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὄρφᾳ ἣ οὐ γινώσκει, **51** καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων.

25 Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου. **2** Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν μωραὶ, καὶ πέντε φρόνιμοι. **3** Αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, οὐκ ἔλαβον μεθ’ ἑαυτῶν ἔλαιον. **4** αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις, μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν. **5** Χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. **6** Μέσης δὲ νυκτὸς, κραυγὴ γέγονεν, “Ιδοὺ, ὁ νυμφίος!” Ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν. **7** Τότε ἡγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν. **8** Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς

φρονίμοις εἶπον, ‘Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι
αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται.’ **9** Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ
φρόνιμοι λέγονται, ‘Μήποτε οὐ μὴ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν·
πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε
ἐαυταῖς.’ **10** Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἥλθεν
ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ’ αὐτοῦ εἰς τὸν
γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. **11** “Υστερὸν δὲ ἔρχονται
καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγονται, ‘Κύριε, κύριε, ἄνοιξον
ἡμῖν!’ **12** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ‘Αμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐκ
οἴδα ὑμᾶς.’ **13** Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν,
οὐδὲ τὴν ὥραν. **14** Ὡσπερ γὰρ ἀνθρωπος ἀποδημῶν,
ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ
ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **15** Καὶ ὡς μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα,
ὡς δὲ δύο, ὡς δὲ ἕν, ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ
ἀπεδήμησεν εὐθέως. **16** Πορευθεὶς, δὲ τὰ πέντε τάλαντα
λαβὼν, ἡργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκέρδησεν ἄλλα πέντε
τάλαντα. **17** Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησεν ἄλλα
δύο. **18** Ο δὲ τὸ ἐν λαβὼν, ἀπελθὼν ὤρυξεν γῆν καὶ
ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. **19** Μετὰ δὲ
πολὺν χρόνον, ἔρχεται δὲ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων,
καὶ συναίρει λόγον μετ’ αὐτῶν. **20** Καὶ προσελθὼν δὲ, τὰ
πέντε τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα
λέγων, ‘Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἵδε, ἄλλα
πέντε τάλαντα ἐκέρδησα.’ **21** Ἐφη αὐτῷ δὲ κύριος αὐτοῦ,
‘Εὗ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! Ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ
πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου
σου.’ **22** Προσελθὼν καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα εἶπεν, ‘Κύριε,
δύο τάλαντά μοι παρέδωκας. Ἔτεν, ἄλλα δύο τάλαντα
ἐκέρδησα.’ **23** Ἐφη αὐτῷ δὲ κύριος αὐτοῦ, ‘Εὗ, δοῦλε

ἀγαθὲ καὶ πιστέ! Ἐπὶ ὀλίγα ἡς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε
καταστήσω εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.’ **24**
Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφώς εἶπεν,
‘Κύριε, ἔγνων σε, ὅτι σκληρὸς εἰ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου
οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. **25** Καὶ
φοβηθεὶς ἀπελθὼν, ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ.
‘Ιδε, ἔχεις τὸ σόν.’ **26** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν
αὐτῷ, ‘Πονηρὲ Δοῦλε καὶ ὀκνηρέ! ’Ηιδεις ὅτι θερίζω
ὅπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; **27**
‘Εδει σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύρια μου τοῖς τραπεζίταις,
καὶ ἐλθὼν, ἔγὼ ἔκομισάμην ὃν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. **28**
‘Αρατε οὖν ἀπ’ αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε τῷ ἔχοντι
τὰ δέκα τάλαντα. **29** Τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ
περισσευθήσεται, τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος, καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται
ἀπ’ αὐτοῦ. **30** Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον, ἐκβάλετε εἰς τὸ
σκότος τὸ ἔξωτερον. ’Εκεī ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς
τῶν ὀδόντων.’ **31** Ὁταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐν
τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ’ αὐτοῦ, τότε
καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. **32** Καὶ συναχθήσονται
ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς
ἀπ’ ἀλλήλων, ὡσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ
τῶν ἐρίφων. **33** Καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν
αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. **34** Τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς
τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, ‘Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός
μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν
ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. **35** Ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ
μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἥμην καὶ
συνηγάγετέ με, **36** γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα
καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἥμην καὶ ἤλθατε πρός

με.’ 37 Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες,
“Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ
διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; 38 Πότε δέ σε εἴδομεν ξένον καὶ
συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; 39 Πότε δέ
σε εἴδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἥλθομεν πρός σε;
40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς, “Ἄμὴν, λέγω
ὑμῖν, ἐφ’ ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου
τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε.’ 41 Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἔξ
εὐωνύμων, ‘Πορεύεσθε ἀπ’ ἐμοῦ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ
αἰώνιον, τὸ ήτοι μασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις
αὐτοῦ. (aiōnios g166) 42 Ἐπείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ
μοι φαγεῖν, καὶ ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, 43 ξένος
ἡμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ
με, ἀσθενῆς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με.’ 44
Τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες, “Κύριε, πότε
σε εἴδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνὸν,
ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι;’ 45
Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων, “Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐφ’
ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ
ἐμοὶ ἐποιήσατε.’ 46 Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν
αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.” (aiōnios g166)

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ὁιησοῦς πάντας τοὺς
λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, 2 “Οἴδατε
ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται, καὶ ὁ Γιὸς τοῦ
Ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.” 3 Τότε
συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς
τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ λεγομένου Καϊάφα, 4 καὶ
συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ὁιησοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ
ἀποκτείνωσιν. 5 ”Ἐλεγον δέ, “Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ

θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.” **6** Τοῦ δὲ ὩΙησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, **7** προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου, καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. **8** Ἰδόντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἡγανάκτησαν λέγοντες, “Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; **9** Ἐδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς.” **10** Γνοὺς δὲ, ὁ ὩΙησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικὶ; Ἔργον γὰρ καλὸν ἡργάσατο εἰς ἐμέ. **11** Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **12** Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. **13** Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅπου ἔὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.” **14** Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὃ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς **15** εἶπεν, “Τί θέλετε μοι δοῦναι, κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν;” Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. **16** Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν, ἵνα αὐτὸν παραδῷ. **17** Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν Ἀζύμων, προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ ὩΙησοῦ λέγοντες, “Ποῦ θέλεις ἔτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ Πάσχα;” **18** Ὁ δὲ εἶπεν, “Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ, “Ο διδάσκαλος λέγει, “Ο καιρός μου ἐγγύς ἐστιν· πρὸς σὲ ποιῶ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.”” **19** Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ ὩΙησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ Πάσχα. **20** Ὁψίας δὲ γενομένης, ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα, **21** καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι εῖς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.” **22** Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἥρξαντο λέγειν αὐτῷ εἰς ἕκαστος, αὐτῶν, “Μήτι ἐγώ εἰμι, Ὅκυριε;” **23** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν,

“Ο ἐμβάψας μετ’ ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ, οὗτός με παραδώσει. 24 Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι’ οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται. Καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.” 25 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας, ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν εἶπεν, “Μήτι ἐγώ εἰμι, Ῥαββί;” Λέγει αὐτῷ, “Σὺ εἶπας.” 26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ δοὺς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν, “Λάβετε, φάγετε, τοῦτο ἐστιν τὸ σῶμά μου.” 27 Καὶ λαβὼν ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων, “Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, 28 τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἀφεσιν ἀμαρτιῶν. 29 Λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω ἀπ’ ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸν πίνω μεθ’ ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου.” 30 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ, ‘Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς.’ 32 Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.” 33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, “Εἴ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι.” 34 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἄμην, λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὸν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με.” 35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, “Κἄν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι.” Ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον. 36 Τότε ἔρχεται μετ’ αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανὶ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς, “Καθίσατε αὐτοῦ ἔως

οῦ ἀπελθὼν ἐκεῖ προσεύξωμαι.” **37** Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. **38** Τότε λέγει αὐτοῖς, “Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἔως θανάτου· μείνατε ὡδε καὶ γρηγορεῖτε μετ’ ἐμοῦ.” **39** Καὶ προσελθὼν μικρὸν, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων, “Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἀπ’ ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο. Πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ’ ὡς σύ.” **40** Καὶ ἔρχεται πρὸς τὸν μαθητὰς καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, “Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ’ ἐμοῦ; **41** Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.” **42** Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων, “Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο παρελθεῖν, ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου.” **43** Καὶ ἐλθὼν πάλιν, εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἵσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοὶ βεβαρημένοι. **44** Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἀπελθὼν, προσηύξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν πάλιν. **45** Τότε ἔρχεται πρὸς τὸν μαθητὰς καὶ λέγει αὐτοῖς, “Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε; Ἰδοὺ, ἥγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν. **46** Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν! Ἰδοὺ, ἥγγικεν ὁ παραδιδούς με!” **47** Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἴδοὺ, Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα ἥλθεν, καὶ μετ’ αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. **48** Ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων, ““Ον ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτόν.” **49** Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν, “Χαῖρε, Ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.” **50** Ὁ δὲ Ἰησοῦς

εἶπεν αὐτῷ, “Ἐταῖρε, Ἐφ’ ὁ πάρει;” Τότε προσελθόντες,
ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκράτησαν
αὐτὸν. **51** Καὶ ἴδού, εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ, ἐκτείνας τὴν
χεῖρα, ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ πατάξας τὸν
δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὡτίον. **52** Τότε
λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἄποστρεψον τὴν μάχαιράν σου
εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, πάντες γάρ οἱ λαβόντες μάχαιραν,
ἐν μαχαίρῃ ἀπολοῦνται. **53** Ἡ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι
παρακαλέσαι τὸν Πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι πλείω
δώδεκα λεγεῶνων ἀγγέλων; **54** Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ
Γραφαὶ, ὅτι οὗτως δεῖ γενέσθαι;” **55** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ,
εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις, “Ως ἐπὶ ληστὴν ἔξήλθατε
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; Καθ’ ἡμέραν ἐν
τῷ Ἱερῷ, ἐκαθεζόμην διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με.
56 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ Γραφαὶ
τῶν προφητῶν.” Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες, ἀφέντες αὐτὸν
ἔφυγον. **57** Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἀπήγαγον
πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ
πρεσβύτεροι συνήκθησαν. **58** Ο δὲ Πέτρος ἤκολούθει αὐτῷ
ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν
ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. **59** Οἱ δὲ
ἀρχιερεῖς καὶ τὸ Συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν
κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσωσιν, **60** καὶ οὐχ
εὗρον, πολλῶν προσελθόντων ψευδομαρτύρων. “Υστερον
δὲ προσελθόντες δύο **61** εἶπον, “Οὗτος ἔφη, ‘Δύναμαι
καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν
αὐτὸν οἴκοδομῆσαι.’” **62** Καὶ ἀναστὰς, ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν
αὐτῷ, “Ούδεν ἀποκρίνῃ, τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;”
63 Ο δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ,

“Εξορκίζω σε κατὰ τοῦ ὄθεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπης εἰ σὺ εἶ ὁ ἔχριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ ὄθεοῦ.” **64** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Σὺ εἶπας. Πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ’ ἅρτι ὅψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ‘καθήμενον ἐκ δεξιῶν’ τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.” **65** Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων, “Ἐβλασφήμησεν· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων;” Ἰδε, νῦν ἡκούσατε τὴν βλασφημίαν. **66** Τί ὑμῖν δοκεῖ;” Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, “Ἐνοχος θανάτου ἐστίν.” **67** Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν **68** λέγοντες, “Προφήτευσον ἡμῖν, ἔχριστέ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;” **69** Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα, “Καὶ σὺ ἡσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου.” **70** Ὁ δὲ ἡρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων λέγων, “Οὐκ οἶδα τί λέγεις.” **71** Ἐξελθόντα δὲ εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ, “Οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου.” **72** Καὶ πάλιν ἡρνήσατο μετὰ ὅρκου, δτι “Οὐκ οἶδα τὸν ἀνθρωπὸν.” **73** Μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ, “Αληθῶς καὶ σὺ ἔξ αὐτῶν εἶ, καὶ γάρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ.” **74** Τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ ὅμνύειν, δτι “Οὐκ οἶδα τὸν ἀνθρωπὸν!” Καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. **75** Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ρήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος, δτι “Πρὸν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με”. Καὶ ἔξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσεν πικρῶς.

27 Πρωΐας δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν. **2** καὶ δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. **3** Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ

παραδιδούς αὐτὸν, ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις 4 λέγων, ““Ημαρτον παραδοὺς αἴμα ἀθῷον.” Οἱ δὲ εἶπον, “Τί πρὸς ήμᾶς; Σὺ ὄψῃ.” 5 Καὶ ρίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν, ἀνεχώρησεν καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. 6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον, “Οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστιν.” 7 Συμβούλιον δὲ λαβόντες, ἡγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν Ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. 8 Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος, Ἀγρὸς Αἵματος ἔως τῆς σήμερον. 9 Τότε ἐπληρώθη τὸ ρῆθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος, “Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, δὲν ἐτιμήσαντο” ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ, 10 “καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν Ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι Ὅ. Κύριος”. 11 Ο δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων, “Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;” Ο δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ, “Σὺ λέγεις.” 12 Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος, “Οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν;” 14 Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ρῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. 15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν, εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἐνα τῷ ὅχλῳ δέσμιον, δὲν ἥθελον. 16 Εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, λεγόμενον Βαραββᾶν. 17 Συνηγμένων οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, “Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, Βαραββᾶν ἢ Ὅ. Ιησοῦν, τὸν λεγόμενον Ὅ. Χριστόν;” 18 ἦδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. 19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ

λέγουσα, “Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ, πολλὰ γάρ
ἔπαθον σήμερον κατ’ ὅναρ δὶ’ αὐτόν.” **20** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους, ἵνα αἰτήσωνται
τὸν Βαραβᾶν, τὸν δὲ ὸ Ιησοῦν ἀπολέσωσιν. **21** Ἀποκριθεὶς
δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς, “Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο,
ἀπολύσω ὑμῖν;” Οἱ δὲ εἶπον, τὸν “Βαραβᾶν.” **22** Λέγει
αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, “Τί οὖν ποιήσω ὸ Ιησοῦν, τὸν λεγόμενον
“Χριστόν;” Λέγουσιν πάντες, “Σταυρωθήτω.” **23** Ο δὲ
ἔφη, “Τί γάρ κακὸν ἐποίησεν;” Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον
λέγοντες, “Σταυρωθήτω.” **24** Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν
ἀφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ,
ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων, “Αθῷός
εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου. Υμεῖς δψεσθε.”
25 Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν, “Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ’
ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.” **26** Τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς
τὸν Βαραβᾶν, τὸν δὲ ὸ Ιησοῦν φραγελλώσας, παρέδωκεν,
ἵνα σταυρωθῇ. **27** Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος,
παραλαβόντες τὸν ὸ Ιησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον
ἐπ’ αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν. **28** Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν,
χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, **29** καὶ πλέξαντες
στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ,
καὶ κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες
ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες, “Χαῖρε, ὁ
Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων!” **30** Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν,
ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
31 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα
καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἴματα αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν
εἰς τὸ σταυρῶσαι. **32** Ἐξερχόμενοι δὲ, εὗρον ἄνθρωπον
Κυρηναῖον, ὃνόματι Σίμωνα. Τοῦτον ἤγγάρευσαν ἵνα

ἄρη τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. **33** Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστιν “Κρανίου Τόπος” λεγόμενος. **34** Ἐδωκαν αὐτῷ πιεῖν οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος, οὐκ ἡθέλησεν πιεῖν. **35** Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν, διεμερίσαντο τὰ ἴματα αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον, **36** καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. **37** Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἵτιαν αὐτοῦ γεγραμμένην, “Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.” **38** Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. **39** Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν **40** καὶ λέγοντες, “Ο καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ ὄθεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ!” **41** Ὁμοίως οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, **42** “Ἄλλους ἔσωσεν, ἔαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. Βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστιν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν ἐπ’ αὐτόν. **43** Πέποιθεν ἐπὶ τὸν ὄθεόν, ῥυσάσθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν.” Εἶπεν γάρ, ὅτι “Θεοῦ εἰμι Υἱός.” **44** Τὸ δ’ αὐτὸν οἱ λησταὶ, οἱ συσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ, ὠνείδιζον αὐτόν. **45** Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας, σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης. **46** Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν, ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων, “Ἐλωί, Ἐλωί, λεμὰ σαβαχθάνι;” Τοῦτ’ ἐστιν, “Θεέ μου, ὄθεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες;” **47** Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον, ὅτι “Ἡλίαν φωνεῖ οὗτος.” **48** Καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον, πλήσας τε ὅξους καὶ περιθεὶς καλάμω, ἐπότιζεν αὐτόν. **49** Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, “Αφες, ἵδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλίας σώσων

αύτόν.” **50** Ό δὲ ὩΙησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ,
ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. **51** Καὶ ἴδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ
ναοῦ ἐσχίσθη ἀπ’ ἄνωθεν ἔως κάτω, εἰς δύο καὶ ἡ γῆ
ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, **52** καὶ τὰ μνημεῖα
ἀνεῳχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων
ἄγιων ἡγέρθη: **53** καὶ ἔξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ
τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν καὶ
ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. **54** Ο δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ’
αὐτοῦ τηροῦντες τὸν ὩΙησοῦν, ἴδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ
γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες, “Ἄληθῶς Υἱὸς
Θεοῦ ἦν οὗτος.” **55** Ἡσαν δὲ ἐκεῖ γυναικες πολλαὶ ἀπὸ
μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἡκολούθησαν τῷ ὩΙησοῦ
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ, **56** ἐν αἷς ἦν Μαρία
ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴν μήτηρ,
καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. **57** Ὁψίας δὲ γενομένης,
ῆλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τούνομα
Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν τῷ ὩΙησοῦ. **58** Οὗτος
προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ὩΙησοῦ.
Τότε ὁ Πιλᾶτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι. **59** καὶ λαβὼν τὸ
σῶμα, ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸν σινδόνι καθαρῷ, **60** καὶ
ἔθηκεν αὐτὸν ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατόμησεν
ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ
μνημείου, ἀπῆλθεν. **61** Ἡν δὲ ἐκεῖ Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ
καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.
62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἡτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευήν,
συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλᾶτον
63 λέγοντες, “Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος
εἶπεν ἔτι ζῶν, ‘Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι.’” **64** Κέλευσον
οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἔως τῆς τρίτης ἡμέρας,

μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσιν τῷ λαῷ, “Ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν”, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης.” **65** Ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, “Ἐχετε κουστωδίαν, ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε.” **66** Οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

28 Ὁψὲ δὲ Σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἥλθεν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον. **2** Καὶ ἵδοὺ, σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γάρ ὮΚυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν, ἀπεκύλισεν τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. **3** Ἡν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. **4** Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ, ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες, καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί. **5** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναιξίν, “Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς, οἵδα γάρ ὅτι ὮΙησοῦν, τὸν ἐσταυρωμένον, ζητεῖτε. **6** Οὐκ ἔστιν ὅδε, ἡγέρθη γάρ καθὼς εἶπεν. Δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο. **7** Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἵδοὺ, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὅψεσθε. Ἰδοὺ, εἶπον ὑμῖν.” **8** Καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου, μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **9** Καὶ ἵδοὺ, ὮΙησοῦς ὑπήντησεν αὐταῖς λέγων, “Χαίρετε!” Αἱ δὲ προσελθοῦσαι, ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. **10** Τότε λέγει αὐταῖς ὁ ὮΙησοῦς, “Μὴ φοβεῖσθε. Ὦπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐκεῖ με ὅψονται.” **11** Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἵδού, τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπίγγειλαν τοῖς

ἀρχιερεῦσιν ἄπαντα τὰ γενόμενα. **12** Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβούλιόν τε λαβόντες, ἀργύρια ἵκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις **13** λέγοντες, “Εἴπατε δ̄τι, ‘Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν, ἡμῶν κοιμωμένων.’ **14** Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν.” **15** Οἱ δὲ λαβόντες ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον **16** Οἱ δὲ ἐνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὅρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. **17** Καὶ ἴδοντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν. **18** Καὶ προσελθὼν, ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων, “Ἐδόθη μοι πᾶσα ἔξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. **19** Πορευθέντες οὖν, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Ἡπείρου, **20** διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. Καὶ ἴδοὺ, ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.” (aiōn g165)

Κατα Μαρκον

1 Αρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ὁ Ιησοῦς ἔχει τὸν χριστόν, Υἱὸν ὁ Θεός.

2 Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἡσαΐᾳ τῷ προφήτῃ: “Ιδοὺ, ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου.” **3** “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: “Ετοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.”” **4** Ἐγένετο Ἰωάννης, ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. **5** Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπὸ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. **6** Καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἔσθων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. **7** Καὶ ἐκήρυξεν λέγων, “Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗτος οὐκ είμι ἱκανὸς, κύψας λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. **8** Ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ὅντες Ἀγίων.” **9** Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ὅ Ιησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. **10** Καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος, εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ ὅντες περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ’ αὐτόν. **11** Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν: “Σὺ εἶ ὁ Γεννητός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.” **12** Καὶ εὐθὺς τὸ ὅντες περιστεράνει εἰς τὴν ἐρήμον. **13** Καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσεράκοντα ἡμέρας, πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. **14** Καὶ μετὰ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν Ὅ Ιησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων

τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ὄθεοῦ **15** καὶ λέγων, ὅτι “Πεπλήρωται
ό καιρὸς καὶ ἥγγικεν ἡ Βασιλεία τοῦ ὄθεοῦ μετανοεῖτε
καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.” **16** Καὶ παράγων παρὰ
τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν,
τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος, ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσσῃ,
ἥσαν γὰρ ἀλεεῖς. **17** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Δεῦτε
ὁπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλεεῖς ἀνθρώπων.”
18 Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἤκολούθησαν αὐτῷ. **19**
Καὶ προβὰς ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου,
καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ
πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα. **20** Καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν
αὐτούς. Καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν
τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ἀπῆλθον ὠπίσω αὐτοῦ.
21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναούμ. Καὶ εὐθέως τοῖς
Σάββασιν, εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκεν. **22**
Καὶ ἔξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων
αὐτοὺς ὡς ἔξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.
23 Καὶ εὐθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἀνθρωπος ἐν
πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξεν **24** λέγων, “Τί ἡμῖν καὶ
σοί, Ὁ Ιησοῦς Ναζαρηνός; Ἡλθες ἀπολέσαι ὑμᾶς; Οὗτός σε τίς
εἶ, ὁ Ἄγιος τοῦ ὄθεοῦ!” **25** Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
λέγων, “Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ!” **26** Καὶ σπαράξαν
αὐτὸν, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ φωνῆσαν φωνῇ
μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. **27** Καὶ ἐθαμβήθησαν ἄπαντες,
ῶστε συζητεῖν αὐτοὺς λέγοντας, “Τί ἐστιν τοῦτο; διδαχὴ
καὶνή, καὶ ἔξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασιν τοῖς ἀκαθάρτοις
ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ!” **28** Καὶ ἐξῆλθεν ἡ
ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς ὅλην τὴν περίχωρον
τῆς Γαλιλαίας. **29** Καὶ εὐθὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθὼν,

ῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. **30** Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ εὐθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. **31** Καὶ προσελθὼν, ἤγειρεν αὐτὴν, κρατήσας τῆς χειρός. Καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. **32** Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους. **33** Καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν. **34** Καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἥφιεν τὰ δαιμόνια, λαλεῖν ὅτι ἥδεισαν αὐτόν. [°]Χριστὸν εἶναι. **35** Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν, ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηγένετο. **36** Καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, **37** καὶ εὗρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι “Πάντες ζητοῦσίν σε!” **38** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἔχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω, εἰς τοῦτο γὰρ ἐξῆλθον.” **39** Καὶ ἦλθεν κηρύσσων, εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. **40** Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐτὸν λέγων αὐτῷ, ὅτι “Ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι.” **41** Καὶ σπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἥψατο καὶ λέγει αὐτῷ, “Θέλω, καθαρίσθητι.” **42** Καὶ εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. **43** Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν, **44** καὶ λέγει αὐτῷ, “Ορα, μηδενὶ μηδὲν εἴπης, ἀλλὰ ὑπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἰερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.” **45** Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι

φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ’ ἔξω ἐπ’ ἐρήμοις τόποις
ἥν, καὶ ἥρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.

2 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι’ ἡμερῶν,
ἡκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν. **2** Καὶ συνήχθησαν πολλοὶ,
ῶστε μηκέτι χωρεῖν, μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ
ἔλαλει αὐτοῖς τὸν λόγον. **3** Καὶ ἥρχονται φέροντες πρὸς
αὐτὸν παραλυτικὸν, αἱρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. **4** Καὶ μὴ
δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν
τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἔξορύξαντες, χαλῶσι τὸν
κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. **5** Καὶ ἴδων
ὅ “Ιησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ,
“Τέκνον, ἀφέωνται σου αἱ ἀμαρτίαι.” **6** Ἡσαν δέ τινες
τῶν γραμματέων ἐκεῖ, καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι
ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, **7** “Τί οὗτος οὕτως λαλεῖ;
Βλασφημεῖ! Τίς δύναται ἀφιέναι ἀμαρτίας, εἰ μὴ εἰς ὁ
“Θεός;” **8** Καὶ εὐθὺς ἐπιγνοὺς ὁ “Ιησοῦς τῷ πνεύματι
αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, λέγει αὐτοῖς,
“Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **9** Τί ἐστιν
εὔκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σοι αἱ
ἀμαρτίαι”, ἢ εἰπεῖν, “Ἐγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου
καὶ περιπάτει”; **10** “Ινα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς
τοῦ Ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας”, (λέγει τῷ
παραλυτικῷ), **11** “Σοὶ λέγω, ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν
σου, καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἴκόν σου.” **12** Καὶ ἤγερθη, καὶ
εὐθὺς ἄρας τὸν κράβαττον, ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων,
ῶστε ἔξιστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Ὁθεὸν λέγοντας,
ὅτι “Οὕτως οὐδέποτε εἶδομεν.” **13** Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ
τὴν θάλασσαν, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἥρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ
ἔδίδασκεν αὐτούς. **14** Καὶ παράγων εἶδεν Λευὶν τὸν τοῦ

Ἄλφαίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ,
“Ακολούθει μοι.” Καὶ ἀναστὰς, ἡκολούθησεν αὐτῷ. **15** Καὶ
γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ¹
τελῶναι καὶ ἀμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ, ἥσαν γάρ πολλοὶ, καὶ ἡκολούθουν αὐτῷ.
16 Καὶ οἱ γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων, ἰδόντες ὅτι ἐσθίει
μετὰ τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ τῶν τελωνῶν, ἔλεγον τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι “Μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν
ἐσθίει;” **17** Καὶ ἀκούσας, ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Οὐ χρείαν
ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ’ οἱ κακῶς ἔχοντες.
Οὐκ ἥλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλούς.” **18** Καὶ
ἥσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες.
Καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Διὰ τί οἱ μαθηταὶ
Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν,
οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν;” **19** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς, “Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ
ὅ νυμφίος μετ’ αὐτῶν ἐστιν νηστεύειν; Ὁσον χρόνον
ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ’ αὐτῶν, οὐ δύνανται νηστεύειν.
20 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ’ αὐτῶν ὁ
νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. **21**
Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἴματιον
παλαιόν· εἰ δὲ μή αἴρει ἀπ’ αὐτοῦ τὸ πλήρωμα τὸ καινὸν
τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. **22** Καὶ οὐδεὶς
βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή ῥήξει ὁ
οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί.
Ἄλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον.” **23** Καὶ
ἐγένετο, αὐτὸν ἐν τοῖς Σάββασιν παραπορεύεσθαι διὰ τῶν
σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο ὄδὸν ποιεῖν,
τίλλοντες τοὺς στάχυας. **24** Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ,

“Ιδε, τί ποιοῦσιν τοῖς Σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν;” **25** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ,
ὅτε χρείαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν, αὐτὸς καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ;
26 Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ὄθεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθὰρ
ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς Προθέσεως ἔφαγεν, οὓς
οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν, εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς
σὺν αὐτῷ οὖσιν;” **27** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Τὸ Σάββατον
διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ
Σάββατον. **28** Ὡστε Ὅκυριός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου
καὶ τοῦ Σαββάτου.”

3 Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς συναγωγήν, καὶ ἦν ἐκεῖ
ἄνθρωπος, ἔξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. **2** Καὶ παρετίρουν αὐτὸν, εἰ τοῖς Σάββασιν θεραπεύσει αὐτόν,
ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. **3** Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ
τῷ τὴν χεῖρα ἔχοντι ξηράν, “Ἐγειρε εἰς τὸ μέσον.” **4**
Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἐξεστιν τοῖς Σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι
ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι;” Οἱ δὲ
ἐσιώπων. **5** Καὶ περιβλεψάμενος αὐτὸὺς μετ’ ὄργῆς,
συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει
τῷ ἀνθρώπῳ, “Ἐκτεινον τὴν χεῖρα σου.” Καὶ ἔξετεινεν, καὶ
ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. **6** Καὶ ἔξελθόντες, οἱ Φαρισαῖοι
εὐθὺς μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν συμβούλιον ἐποίησαν κατ’
αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. **7** Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν πρὸς τὴν Θάλασσαν·
καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἤκολούθησεν, καὶ
ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, **8** καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς
Ἰδουμαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ περὶ Τύρον καὶ
Σιδῶνα, πλῆθος πολύ ἀκούοντες ὅσα ἐποίει, ἥλθον πρὸς
αὐτόν. **9** Καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον

προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. **10** Πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὡστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. **11** Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντα, ὅτι “Σὺ εἶ ὁ Γιὸς τοῦ Ὀθεοῦ.” **12** Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσιν. **13** Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὅρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἦθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. **14** Καὶ ἐποίησεν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὀνόμασεν, ἵνα ὕσιν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτὸὺς κηρύσσειν **15** καὶ ἔχειν ἔξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. **16** Καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα: καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι, Πέτρον, **17** καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὄνόματα Βοανηργές, ὃ ἐστιν “Υἱοὶ βροντῆς”, **18** καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Καναναῖον, **19** καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν. **20** Καὶ ἔρχεται εἰς οἴκον, καὶ συνέρχεται πάλιν ὁ ὄχλος, ὡστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν. **21** Καὶ ἀκούσαντες, οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν, ἔλεγον γὰρ, ὅτι “Εξέστη.” **22** Καὶ οἱ γραμματεῖς, οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον, ὅτι “Βεελζεβοὺλ ἔχει”, καὶ, ὅτι “Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων, ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.” **23** Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτὸὺς, ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς, “Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν; **24** Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἔαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη. **25** Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἔαυτὴν μερισθῇ, οὐ

δυνήσεται ἡ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι. **26** Καὶ εὶς ὁ Σατανᾶς
ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ ἐμερίσθη, οὐ δύναται στῆναι, ἀλλὰ
τέλος ἔχει. **27** Ἐλλά τοῦ δύναται οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
ἰσχυροῦ εἰσελθών τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ
πρῶτον τὸν ισχυρὸν δῆσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
διαρπάσει. **28** Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς
υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἀμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι,
ὅσα ἐὰν βλασφημήσωσιν. **29** “Ος δὲ ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ
Πνεῦμα τὸ Ἀγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ
ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου ἀμαρτήματος” – (aiōn g165, aiōnios g166)

30 ὅτι ἔλεγον, “Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.” **31** Καὶ ἔρχονται
ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔξω στήκοντες,
ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν. **32** Καὶ ἐκάθητο
περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Ιδοὺ, ἡ μήτηρ σου
καὶ οἱ ἀδελφοί σου, ἔξω ζητοῦσίν σε.” **33** Καὶ ἀποκριθεὶς
αὐτοῖς λέγει, “Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί¹
μου;” **34** Καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν, κύκλῳ
καθημένους λέγει, “Ιδε, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου!
35 “Ος γάρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός
μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.”

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ
συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πλεῖστος, ὥστε αὐτὸν εἰς
τὸ πλοῖον ἐμβάντα, καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς
ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἤσαν. **2** Καὶ
ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, **3** “Ἀκούετε! Ιδοὺ, ἐξῆλθεν
ὁ σπείρων σπεῖραι. **4** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, ὃ
μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἤλθεν τὰ πετεινὰ καὶ
κατέφαγεν αὐτό. **5** Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες,

καὶ ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἐξανέτειλεν
διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς: **6** καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος
ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. **7** Καὶ
ἄλλο ἐπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαὶ
καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. **8** Καὶ
ἄλλα ἐπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν,
ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενα, καὶ ἔφερεν εἰς τριάκοντα,
καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.” **9** Καὶ ἔλεγεν, ““Ος
ἔχει ὡτα ἀκούειν, ἀκουέτω.” **10** Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ
μόνας, ἡρώτων αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς
παραβολαῖς. **11** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ““Υμῖν τὸ μυστήριον
δέδοται τῆς Βασιλείας τοῦ Ὀθεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω,
ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, **12** ὥνα ‘βλέποντες,
βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες, ἀκούωσι καὶ μὴ
συνιῶσιν, μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς.”” **13**
Καὶ λέγει αὐτοῖς, ““Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην,
καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; **14** Ο σπείρων
τὸν λόγον σπείρει. **15** Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὄδὸν,
ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς
ἔρχεται ὁ Σατανᾶς, καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον
εἰς αὐτούς. **16** Καὶ οὗτοί εἰσιν ὄμοιώς οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη
σπειρόμενοι, οἵ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ
χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, **17** καὶ οὐκ ἔχουσιν ρίζαν ἐν
ἐαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἴτα γενομένης θλίψεως
ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται. **18** Καὶ
ἄλλοι εἰσὶν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οὗτοί εἰσιν οἱ
τὸν λόγον ἀκούσαντες, **19** καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος,
καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι
εἰσπορευόμεναι, συμπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος

γίνεται. (aiōn g165) 20 Καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἔξηκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.” 21 Καὶ ἐλεγεν αὐτοῖς, “Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος, ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; Οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ; 22 Οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν, ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ’ ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. 23 Εἴ τις ἔχει ὥτα ἀκούειν, ἀκούετω.” 24 Καὶ ἐλεγεν αὐτοῖς, “Βλέπετε τί ἀκούετε. Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν. 25 Ὁς γάρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃς ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.” 26 Καὶ ἐλεγεν, “Οὕτως ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ ὄθεοῦ: ὡς ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, 27 καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ· καὶ μηκύνηται— ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. 28 Αὐτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ: πρῶτον χόρτον, εἶτεν στάχυν, εἶτα πλήρης σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. 29 Ὄταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.” 30 Καὶ ἐλεγεν, “Πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν Βασιλείαν τοῦ ὄθεοῦ, ἢ ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν; 31 Ὡς κόκκῳ σινάπεως, ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὃν πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, 32 καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μεῖζον πάντων τῶν λαχάνων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε ‘δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν’.” 33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς, ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἡδύναντο ἀκούειν· 34 χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ’ ίδίαν δὲ τοῖς ίδίοις μαθηταῖς, ἐπέλυεν πάντα. 35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν

έκείνη τῇ ἡμέρᾳ ὁψίας γενομένης, “Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.” **36** Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ώς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. Καὶ ὅλα πλοῖα ἦν μετ’ αὐτοῦ.
37 Καὶ γίνεται λαῖλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἥδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον.
38 Καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῇ πρύμνῃ, ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων. Καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα;” **39** Καὶ διεγερθεὶς, ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ, “Σιώπα, πεφίμωσο.” Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **40** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τί δειλοί ἐστε; Οὕπω ἔχετε πίστιν;” **41** Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, “Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούει;”

5 Καὶ ἤλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. **2** Καὶ ἔξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου, ὑπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, **3** ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ οὐδὲ ἀλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι, **4** διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσεσι δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπ’ αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετριφθαι, καὶ οὐδεὶς ἵσχυεν αὐτὸν δαμάσαι. **5** Καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὅρεσιν, ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. **6** Καὶ ἴδων τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτόν, **7** καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει, “Τί ἐμοὶ καὶ σοί” Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; ‘Ορκίζω σε τὸν Θεόν, μή με βασανίσῃς.’ **8** Ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ, “Ἐξελθε, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ

ἀνθρώπου!” **9** Καὶ ἐπηρώτα αὐτὸν, “Τί ὅνομά σοι;” Καὶ λέγει αὐτῷ, “Λεγιὼν ὅνομά μοι, δτι πολλοί ἐσμεν.” **10** Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. **11** Ἡν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει, ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη **12** καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντες, “Πέμψου ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν.” **13** Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Καὶ ἔξελθόντα, τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. **14** Καὶ οἱ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἄγρούς. Καὶ ἔξῆλθον ἴδειν τί ἐστιν τὸ γεγονός. **15** Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν ὉΙησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον, ἴματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. **16** Καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων. **17** Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. **18** Καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ’ αὐτοῦ ᾖ. **19** Καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ, “Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου, πρὸς τοὺς σούς, καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ὁ ὍΚύριος σοι πεποίηκεν, καὶ ἡλέησέν σε.” **20** Καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει, ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ ὍΙησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον. **21** Καὶ διαπεράσαντος τοῦ ὍΙησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ’ αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. **22** Καὶ ἴδοὺ, ἔρχεται εῖς τῶν ἀρχισυναγώγων ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἴδων αὐτὸν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, **23** καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων, δτι “Τὸ

θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν, ἐπιθῆς τὰς χεῖρας αὐτῇ, ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ.” **24** Καὶ ἀπῆλθεν μετ’ αὐτοῦ. Καὶ ἡκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. **25** Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ρύσει αἴματος δώδεκα ἔτη, **26** καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ’ ἔαυτῇς πάντα, καὶ μηδὲν ὡφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, **27** ἀκούσασα τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὅπισθεν, ἤψατο τοῦ ἴματίου αὐτοῦ. **28** Ἐλεγεν γάρ, ὅτι “Ἐὰν ἄψωμαι κἄν τῶν ἴματίων αὐτοῦ, σωθήσομαι.” **29** Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. **30** Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς, ἐπιγνοὺς ἐν ἔαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἐλεγεν, “Τίς μου ἤψατο τῶν ἴματίων;” **31** Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, “Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, ‘Τίς μου ἤψατο;’” **32** Καὶ περιεβλέπετο ἕδειν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. **33** Ἡ δὲ γυνὴ, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν αὐτῇ, ἥλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. **34** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, “Θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὑπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἵσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.” **35** Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες, ὅτι “Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον;” **36** Ὁ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ, “Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε.” **37** Καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ’ αὐτοῦ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. **38** Καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, καὶ

κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. **39** Καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς, “Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; Τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.” **40** Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. **41** Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ, “Ταλιθά, κούμ!” “Ο ἐστιν μεθερμηνευόμενον “Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε!” **42** Καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα. Καὶ ἔξεστησαν εὐθὺς ἐκστάσει μεγάλῃ. **43** Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

6 Καὶ ἔξηλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** Καὶ γενομένου Σαββάτου, ἥρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἔξεπλήσσοντο λέγοντες, “Πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ, καὶ αἱ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι; **3** Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου, καὶ Ἰωσῆτος, καὶ Ἰούδα, καὶ Σίμωνος; Καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὥδε πρὸς ἡμᾶς;” Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. **4** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Οὐκ ἐστιν προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.” **5** Καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσεν. **6** Καὶ ἐθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας, κύκλω διδάσκων. **7** Καὶ προσκαλεῖται τὸν δώδεκα, καὶ ἥρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ

έδίδου αὐτοῖς ἔξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων.

8 Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, **9** ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. **10** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Οπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἔξελθητε ἐκεῖθεν. **11** Καὶ ὅς ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.” **12** Καὶ ἔξελθόντες, ἐκήρυξαν ἵνα μετανοῶσιν. **13** Καὶ δαιμόνια πολλὰ ἔξεβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον. **14** Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν, ὅτι “Ιωάννης ὁ βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.” **15** Ἀλλοι δὲ ἔλεγον, ὅτι “Ἡλίας ἐστίν”. Ἀλλοι δὲ ἔλεγον, ὅτι “Προφήτης, ὡς εἶς τῶν προφητῶν.” **16** Ἀκούσας δὲ, ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν, ὅτι “Ον ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ἡγέρθη!” **17** Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης, ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα, τὴν γυναῖκα Φιλίππου, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. **18** Ἐλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ, ὅτι “Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.” **19** Ἡ δὲ Ἡρωδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἤδυνατο· **20** ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἄγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἡπόρει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. **21** Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον

έποιησεν, τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ, καὶ τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας. **22** Καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἡρῳδίαδος, καὶ ὀρχησαμένης ἤρεσεν τῷ Ἡρῷδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις. ‘Ο δὲ βασιλεὺς εἶπεν τῷ κορασίῳ, “Αἴτησόν με δὲ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοι.” **23** Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ, ὅτι “Ο ἡάν αἰτήσῃς, με, δώσω σοι, ἔως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου.” **24** Καὶ ἐξελθοῦσα, εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς, “Τί αἰτήσωμαι;” Ἡ δὲ εἶπεν, “Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίζοντος.” **25** Καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα, ἥτήσατο λέγουσα, “Θέλω ἵνα ἔξαυτῆς δῶς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.” **26** Καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἡθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν. **27** Καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα, ἐπέταξεν ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ ἀπελθὼν, ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, **28** καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. **29** Καὶ ἀκούσαντες, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤλθον, καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸν ἐν μνημείῳ. **30** Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ, πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. **31** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ’ ἴδιαν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύσασθε ὀλίγον.” Ἡσαν γάρ οἱ ἔρχομενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. **32** Καὶ ἀπῆλθον ἐν τῷ πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ’ ἴδιαν. **33** Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας, καὶ ἐπέγνωσαν πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτούς. **34** Καὶ ἐξελθὼν, εἶδεν πολὺν

δχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοὺς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἥρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά.

35 Καὶ ἥδη ὥρας πολλῆς γενομένης, προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον, ὅτι “Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἥδη ὥρα πολλή· **36** ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλων ἀγροὺς καὶ κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς τί φάγωσιν.” **37** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.” Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Απελθόντες, ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους, καὶ δώσομεν αὐτοῖς φαγεῖν;” **38** Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, “Πόσους ἄρτους ἔχετε; Υπάγετε, ἵδετε.” Καὶ γνόντες λέγουσιν, “Πέντε καὶ δύο ἰχθύας.” **39** Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας, συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. **40** Καὶ ἀνέπεσον πρασιὰὶ πρασιαὶ, κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα. **41** Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. **42** Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν. **43** Καὶ ἤραν κλάσματα δώδεκα κοφίνων πληρώματα, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. **44** Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους, πεντακισχίλιοι ἄνδρες. **45** Καὶ εὐθὺς ἤναγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαΐδάν, ἔως αὐτὸς ἀπολύει τὸν ὄχλον. **46** Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. **47** Καὶ ὄψιας γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. **48** Καὶ ἴδων αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς

νυκτὸς, ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης,
καὶ ἥθελεν παρελθεῖν αὐτούς. **49** Οἱ, δὲ ιδόντες αὐτὸν
ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα, ἔδοξαν ὅτι φάντασμά
ἐστιν, καὶ ἀνέκραξαν. **50** Πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον, καὶ
ἔταράχθησαν. Ὁ δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν, καὶ
λέγει αὐτοῖς, “Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.” **51** Καὶ
ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.
Καὶ λίαν ἐν ἑαυτοῖς ἔξισταντο, **52** οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ
τοῖς ἄρτοις, ἀλλ’ ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη. **53**
Καὶ διαπεράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἥλθον εἰς Γεννησαρὲτ,
καὶ προσωριμίσθησαν. **54** Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ
πλοίου, εὐθὺς ἐπιγνόντες αὐτὸν, **55** περιέδραμον ὅλην
τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς
κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐστίν. **56**
Καὶ ὅπου ἀν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας, ἢ εἰς πόλεις, ἢ εἰς
ἀγροὺς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ
παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἀν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου
αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἀν ἤψαντο αὐτοῦ ἐσψήζοντο.

7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τινες
τῶν γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων, **2** καὶ
ιδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὅτι κοιναῖς χερσίν,
τοῦτ’ ἐστιν ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν τοὺς ἄρτους. **3** (Οἱ
γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῆ
νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν
παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, **4** καὶ ἀπ’ ἀγορᾶς ἐὰν μὴ
βαπτίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν, καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἀ
παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ζεστῶν
καὶ χαλκίων.) **5** Καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ
οἱ γραμματεῖς, “Διὰ τί οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσιν

κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ κοιναῖς
χερσὶν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον;” **6** Ό δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτοῖς, “Καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν
ὑποκριτῶν, ώς γέγραπται, ὅτι ‘Οὗτος ὁ λαός τοῖς χείλεσίν
με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ’ ἐμοῦ.

7 Μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας
ἐντάλματα ἀνθρώπων.’ **8** Ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Ὀθεοῦ,
κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων.” **9** Καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς, “Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Ὀθεοῦ, ἵνα τὴν
παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. **10** Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν, ‘Τίμα
τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου’, καί, “Ο κακολογῶν
πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ.’ **11** ‘Υμεῖς δὲ λέγετε,
“Εὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, “Κορβᾶν”, (ὅ
ἐστιν “Δῶρον”), “ὦ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὡφεληθῆς”, **12** οὐκέτι
ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, **13**
ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Ὀθεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ
παρεδώκατε. Καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.” **14**
Καὶ προσκαλεσάμενος πάλιν τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς,
“Ακούετέ μου πάντες καὶ συνίετε: **15** οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν
τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται
αὐτὸν κοινῶσαι ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά,
ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον.” **16** Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν
εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ τὴν παραβολήν. **17** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Οὕτως
καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; Οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν
εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐ δύναται αὐτὸν
κοινῶσαι, **18** ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν,
ἀλλ’ εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται;”
(Καθαρίζων πάντα τὰ βρώματα.) **19** Ἐλεγεν δὲ, ὅτι “Τὸ

έκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον. **21** Ἐσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, πορνεῖαι, κλοπαί, φόνοι, μοιχεῖαι, **22** πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. **23** Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον.” **24** Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς, ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὅρια Τύρου καὶ Σιδῶνος. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν, οὐδένα ἥθελεν γνῶναι, καὶ οὐκ ἡδυνάσθη λαθεῖν. **25** Ἐλλα τοῦτο ἀκούσασα γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἦς εἶχεν τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον ἐλθοῦσα, προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. **26** Ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα τῷ γένει, καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. **27** Καὶ ἔλεγεν αὐτῇ, “Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα, οὐ γάρ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν.” **28** Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ, “Ναί, Ὦ Κύριε, καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων.” **29** Καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἔξελήλυθεν τὸ δαιμόνιον, ἐκ τῆς θυγατρός σου.” **30** Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρεν τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ τὸ δαιμόνιον ἔξεληλυθός. **31** Καὶ πάλιν ἔξελθών ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου, ἦλθεν διὰ Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. **32** Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῆ αὐτῷ τὴν χεῖρα. **33** Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ’ ἴδιαν, ἔβαλεν τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὤτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας, ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, **34** καὶ ἀναβλέψας

εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει αὐτῷ, “Ἐφφαθά”, ὁ ἐστιν, “Διανοίχθητι”. **35** Καὶ ἤνοιγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὥρθῶς. **36** Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν. “Οσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυξσον. **37** Καὶ ὑπερπερισσῶς ἔξεπλήσσοντο λέγοντες, “Καλῶς πάντα πεποίηκεν, καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ ἀλάλους λαλεῖν.”

8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν, πολλοῦ ὄχλου ὅντος, καὶ μὴ ἔχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς, **2** “Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἥδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν. **3** Καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἴκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ. Καί τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἥκασιν.” **4** Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, “Πόθεν τούτους δυνήσεται τις ᾖδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ’ ἐρημίας;” **5** Καὶ ἥρωτα αὐτούς, “Πόσους ἔχετε ἄρτους;” Οἱ δὲ εἶπαν, “Ἐπτά.” **6** Καὶ παραγγέλει τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ λαβὼν τοὺς ἐπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παρατιθῶσιν, καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. **7** Καὶ εἶχαν ἱχθύδια ὀλίγα· καὶ εὐλογήσας αὐτὰ, εἶπεν καὶ ταῦτα παρατιθέναι. **8** Καὶ ἔφαγον καὶ ἔχορτάσθησαν, καὶ ἥραν περισσεύματα κλασμάτων ἐπτὰ σπυρίδας. **9** Ἡσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι. Καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. **10** Καὶ εὐθὺς ἐμβάς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἥλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. **11** Καὶ ἔξῃλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ, ἥρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ’ αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,

πειράζοντες αύτόν. **12** Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει, “Τί ἡ γενεὰ αὕτη ζητεῖ σημεῖον; Ἐμὴν, λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον.” **13** Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς, πάλιν ἐμβὰς ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. **14** Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἔνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἔαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. **15** Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων, “Ορᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου.” **16** Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, “Οτι ἄρτους οὐκ ἔχουσιν. **17** Καὶ γνοὺς, ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; Οὕπω νοεῖτε, οὐδὲ συνίετε; Πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; **18** Ὁφθαλμοὺς ἔχοντες, οὐ βλέπετε; Καὶ ὡτα ἔχοντες, οὐκ ἀκούετε;” Καὶ οὐ μνημονεύετε; **19** Ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἤρατε;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Δώδεκα.” **20** Ὅτε δὲ τοὺς ἕπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε;” καὶ λέγουσιν “Επτά.” **21** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Πῶς οὕπω συνίετε;” **22** Καὶ ἔρχονται εἰς Βηθσαϊδάν, καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. **23** Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἐξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς τὰ ὅμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτόν, “Εἴ τι βλέπεις;” **24** Καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν, “Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας.” **25** Εἶτα πάλιν ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ διέβλεψεν καὶ ἀπεκατέστη καὶ ἐνέβλεπεν τηλαυγῶς ἀπαντα. **26** Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἴκον αὐτοῦ λέγων, “Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς.” **27** Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ

αύτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου. Καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς, “Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;” **28** Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντες, ὅτι “Ιωάννην τὸν Βαπτιστήν, καὶ ἄλλοι Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εῖς τῶν προφητῶν.” **29** Καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς, “Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;” Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ Ὄχιστός.” **30** Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. **31** Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. **32** Καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν, ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. **33** Ὁ δὲ, ἐπιστραφεὶς καὶ ἴδων τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησεν τῷ Πέτρῳ καὶ λέγει, “Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Ὅθεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.” **34** Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, “Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. **35** Ὁς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, διὸ ἐὰν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν. **36** Τί γὰρ ὡφελεῖ ἄνθρωπον, κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; **37** Τί γὰρ δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; **38** Ὁς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ, τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν

ζλθη ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων.”

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Αμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες τῶν ὡδεῖς ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἔως ἂν ἴδωσιν τὴν Βασιλείαν τοῦ ὄθεοῦ ἐληλυθοῦσαν ἐν δυνάμει.” **2** Καὶ μετὰ ἡμέρας ἔξ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ τὸν Ἰάκωβον, καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ’ ἴδιαν μόνους. Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, **3** καὶ τὰ ἴμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι. **4** Καὶ ὥφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. **5** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, “Ραββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὡδεῖς εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσεῖ μίαν, καὶ Ἡλίᾳ μίαν.” **6** Οὐ γὰρ ἥδει τί ἀποκριθῆ· ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο. **7** Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης: “Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου, ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε αὐτοῦ.” **8** Καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ’ ἑαυτῶν. **9** Καὶ καταβαίνοντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἀεὶ εἶδον διηγήσωνται, εἰ μὴ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. **10** Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς, συζητοῦντες τί ἐστιν τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. **11** Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, ὅτι “Λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;” **12** Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς, “Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστάνει πάντα, καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενηθῇ; **13** Ἄλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν

αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.” **14** Καὶ ἔλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας πρὸς αὐτούς. **15** Καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἵδοντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες ἡσπάζοντο αὐτόν. **16** Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς, “Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς;” **17** Καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου, “Διδάσκαλε, ἦνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. **18** Καὶ ὅπου ἐὰν αὐτὸν καταλάβῃ, ὥρισσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τὸν ὄδοντας, καὶ ξηραίνεται. Καὶ εἴπα τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸν ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.” **19** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει, “Ὥ γενεὰ ἀπιστος! Ἔως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; Ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρός με.” **20** Καὶ ἦνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν, τὸ πνεῦμα εὐθὺς συνεσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. **21** Καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ, “Πόσος χρόνος ἐστὶν, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ;” Ὁ δὲ εἶπεν, “Ἐκ παιδιόθεν. **22** Καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν. Ἀλλ’ εἴ τι δύνῃ, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς.” **23** Ὁ δὲ ὸησοῦς εἶπεν αὐτῷ, τὸ “Εἰ δύνῃ; Πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.” **24** Καὶ εὐθέως κράξας, ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν, “Πιστεύω, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ!” **25** Ἰδὼν δὲ ὁ ὸησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ, “τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν.” **26** Καὶ κράξας, καὶ πολλὰ σπαράξας, ἐξῆλθεν· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρὸς, ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. **27** Ὁ δὲ ὸησοῦς κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ,

ῆγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. **28** Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς
οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ’ ἴδιαν ἐπηρώτων αὐτόν, “Οτι
“Ημεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;” **29** Καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, “Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ
μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.” **30** Κάκειθεν ἐξελθόντες,
παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἥθελεν ἵνα τις
γνοῖ. **31** ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς, ὅτι “Ο Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας
ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς,
μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται.” **32** Οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ
ρῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτήσαι. **33** Καὶ ᾧλθον
εἰς Καφαρναούμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος, ἐπηρώτα
αὐτούς, “Τί ἐν τῇ ὁδῷ διελογίζεσθε;” **34** Οἱ δὲ ἐσιώπων,
πρὸς ἄλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων.
35 Καὶ καθίσας, ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς,
“Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ
πάντων διάκονος.” **36** Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ
ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ, εἶπεν αὐτοῖς,
37 “Ος ἂν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ
ὄνοματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ
δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.” **38** Ἔφη αὐτῷ ὁ
Ιωάννης, “Διδάσκαλε, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὄνοματί σου
ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ
ἡκολούθει ἡμῖν.” **39** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, “Μὴ κωλύετε
αὐτόν, οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὄνοματί
μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαι με. **40** Ὅς γὰρ
οὐκ ἐστιν καθ’ ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. **41** Ὅς γὰρ ἂν
ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὄνοματι, ὅτι ὩΧριστοῦ
ἐστε, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν

αύτοῦ. **42** Καὶ ὅς ἂν σκανδαλίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. **43** Καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν ἐστίν σε κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν Γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. (**Geenna g1067**)
45 Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν ἐστίν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν, ἢ τὸν δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν Γέενναν. (**Geenna g1067**) **47** Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σέ ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ὕδατος, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν Γέενναν, (**Geenna g1067**) **48** ὅπου ‘ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται’. **49** Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται. **50** Καλὸν τὸ ἄλας, ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; “Ἐχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλα, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.”

10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς, ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. **2** Καὶ προσελθόντες, Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν, “Εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναικα ἀπολῦσαι;” Πειράζοντες αὐτόν. **3** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς;” **4** Οἱ δὲ εἶπαν, “Ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς ‘βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι’.” **5** Ὁ δὲ Ὅμοιος εἶπεν αὐτοῖς, “Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. **6** ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ‘ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς’. **7** “Ἐνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν

πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται γυναῖκα αὐτοῦ **8** καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν'. “Ωστε οὐκέτι εἰσὸν δύο, ἀλλὰ μία σάρξ **9** Ὁ οὖν ὁ Ὀθεός συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.” **10** Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν, οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. **11** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ος ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν. **12** Καὶ ἐὰν αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς, γαμήσῃ ἄλλον, μοιχᾶται.” **13** Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα αὐτῶν ἀψηται: οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. **14** Ἰδὼν δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἡγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **15** Ἄμην, λέγω ὑμῖν, δος ἂν μὴ δέξηται τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.” **16** Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ, κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά. **17** Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν, προσδραμὼν εἰς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν, ἐπηρώτα αὐτόν, “Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω, ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;” (αἰσθος **g166**) **18** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός. **19** Τὰς ἐντολὰς οἶδας: ‘μὴ φονεύσῃς, μὴ μοιχεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς’, μὴ ἀποστερήσῃς, ‘Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.’” **20** Ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ, “Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου.” **21** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ, ἡγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἐν σε ὑστερεῖ: Ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι.” **22** Ὁ δὲ, στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Καὶ περιβλεψάμενος, ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες, εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ὕθεοῦ εἰσελεύσονται!” **24** Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, “Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ὕθεοῦ εἰσελθεῖν. **25** Εὔκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ὕθεοῦ εἰσελθεῖν.” **26** Οἱ δὲ περισσῶς ἔξεπλήσσοντο, λέγοντες πρὸς αὐτόν, “Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;” **27** Ἐμβλέψας αὐτοῖς, ὁ Ἰησοῦς λέγει, “Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ’ οὐ παρὰ ὕθεῷ, πάντα γάρ δυνατὰ παρὰ τῷ ὕθεῷ.” **28** Ἡρξατο λέγειν ὁ Πέτρος αὐτῷ, “Ιδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἡκολουθήκαμέν σοι.” **29** Ἔφη ὁ Ἰησοῦς, “Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν δος ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ μητέρα, ἢ πατέρα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, **30** ἐὰν μὴ λάβῃ ἐκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας, καὶ ἀδελφοὺς, καὶ ἀδελφὰς, καὶ μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀγροὺς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ, ζωὴν αἰώνιον. (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.” **32** Ἡσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἥρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. **33** Ὅτι “Ιδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Γίὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν. **34** Καὶ ἐμπαίξουσιν

αὐτῷ, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν,
καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται.”

35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης,
οἱ δύο υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες αὐτῷ, “Διδάσκαλε,
θέλομεν ἴνα ὃ ἔὰν αἰτήσωμέν σε, ποιήσῃς ἡμῖν.” **36**
Οἱ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Τί θέλετε με ποιῆσω ὑμῖν;” **37**
Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Δὸς ἡμῖν, ἵνα εἰς σου ἐκ δεξιῶν,
καὶ εἰς ἔξ εὐωνύμων καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.” **38**
Οἱ δὲ Ὁιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε.
Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἔγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα
ὅ ἔγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι;” **39** Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ,
“Δυνάμεθα.” Οἱ δὲ Ὁιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Τὸ ποτήριον
ὅ ἔγὼ πίνω, πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἔγὼ βαπτίζομαι,
βαπτισθήσεσθε, **40** τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἔξ
εὐωνύμων, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ’ οἵς ήτοί μασται.”
41 Καὶ ἀκούσαντες, οἱ δέκα ἥρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ
Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. **42** Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς
ὅ Ὁιησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν
τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν
κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. **43** Οὐχ οὕτως δέ ἔστιν ἐν ὑμῖν·
ἀλλ’ ὃς ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν
διάκονος, **44** καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται
πάντων δοῦλος. **45** Καὶ γάρ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ
ἥλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.” **46** Καὶ ἔρχονται
εἰς Ἱεριχώ. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχώ, καὶ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, ὁ υἱὸς Τιμαίου,
Βαρτιμαῖος, τυφλὸς προσαίτης, ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν.
47 Καὶ ἀκούσας ὅτι Ὁιησοῦς ὁ Ναζωραῖος ἔστιν, ἥρξατο

κράζειν καὶ λέγειν, “Γίء Δαυὶδ, ὉΙησοῦ, ἐλέησόν με.” **48**
Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ
μᾶλλον ἔκραζεν, “Γίء Δαυὶδ, ἐλέησόν με.” **49** Καὶ στὰς,
ὁ ὉΙησοῦς εἶπεν, “Φωνήσατε αὐτόν.” Καὶ φωνοῦσι τὸν
τυφλὸν, λέγοντες αὐτῷ, “Θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ σε.” **50**
Ο δὲ, ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας, ἤλθεν
πρὸς τὸν ὉΙησοῦν. **51** Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ ὉΙησοῦς
εἶπεν, “Τί σοι θέλεις ποιῆσω;” Ο δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ,
“Ραββουνί, ἵνα ἀναβλέψω.” **52** Ο δὲ ὉΙησοῦς εἶπεν αὐτῷ,
“Ὑπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.” Καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν,
καὶ ἡκολούθει αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

11 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰς Βηθφαγὴ καὶ
Βηθανίαν πρὸς τὸ Ὀρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, **2** καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ὑπάγετε εἰς τὴν
κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εἰσπορευόμενοι
εἰς αὐτὴν, εύρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδεὶς
ἀνθρώπων οὕπω ἐκάθισεν· λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. **3**
Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ‘Τί ποιεῖτε τοῦτο;’ Εἴπατε, ὅτι “Ο
Ἄριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει”, καὶ εὐθὺς αὐτὸν ἀποστέλλει
πάλιν ὥδε.” **4** Καὶ ἀπῆλθον, καὶ εὗρον πῶλον δεδεμένον
πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν
αὐτόν. **5** Καί τινες τῶν ἐκεī ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς,
“Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον;” **6** Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς
καθὼς εἶπεν ὁ ὉΙησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. **7** Καὶ
ἄγουσιν τὸν πῶλον πρὸς τὸν ὉΙησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν
αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν. **8** Καὶ
πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ
στιβάδας κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν. **9** Καὶ οἱ προάγοντες
καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, “Ωσαννά! Ἔύλογημένος

ό ἔρχομενος ἐν ὀνόματι Ὅκυρίου!» **10** Εὐλογημένη ἡ ἔρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν, Δαυίδ! Ὁσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις!» **11** Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὁψίας ἥδη οὕσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. **12** Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνασεν. **13** Καὶ ἴδων συκῆν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, ἤλθεν εἰ ἄρα τι εὐρήσει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν, οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα, ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. **14** Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ, «Μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα, ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι.» Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ([αἱ ὁμοίωσις 165](#)) **15** Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἥρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἵερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψεν. **16** Καὶ οὐκ ἦφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. **17** Καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, «Οὐ γέγραπται, ὅτι «Ο οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν'; 'Υμεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν 'σπήλαιον ληστῶν'.» **18** Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. **19** Καὶ ὅταν ὁψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως. **20** Καὶ παραπορευόμενοι πρωῒ, εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ριζῶν. **21** Καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, «Ραββί, ἵδε, ἡ συκῆ ἦν κατηράσω ἐξήρανται.» **22** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ὅκυρος λέγει αὐτοῖς, «Ἐχετε πίστιν Ὅθεοῦ. **23** Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, «Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν', καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ

αύτοῦ, ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ.

24 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. **25** Καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.” **27** Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι. **28** Καὶ ἔλεγον αὐτῷ, “Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς;” Ἡ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ταῦτα ποιῆῃ;” **29** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἔνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. **30** Τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου, ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἡ ἐξ ἀνθρώπων; Ἀποκρίθητέ μοι.” **31** Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἔαυτοὺς λέγοντες, ἐὰν εἴπωμεν, “Ἐξ οὐρανοῦ”, ἐρεῖ, ‘Διὰ τί οὗν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;’ **32** Ἄλλὰ εἴπωμεν, “Ἐξ ἀνθρώπων;” (Ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον, ἀπαντεῖς γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅντως ὅτι προφήτης ἦν.) **33** Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν, “Οὐκ οἴδαμεν.” Καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.”

12 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν: “Ἄμπελῶνα ἀνθρωπος ἐφύτευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν, καὶ ὕρυξεν ὑπολήνιον, καὶ ὥκοδόμησεν πύργον’, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. **2** Καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος. **3** Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. **4** Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον, κάκεῖνον

έκεφαλίωσαν καὶ ἡτίμασαν. **5** Καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν,
κάκεῖνον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν
δέροντες, οὓς δὲ ἀποκτέννοντες. **6** Ὦτι ἔνα εἶχεν νίὸν
ἀγαπητόν, ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων,
ὅτι Ὡντραπήσονται τὸν νίὸν μου.’ **7** Ἔκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ¹
πρὸς ἔαυτοὺς εἶπαν, ὅτι Ὁὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε,
ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία.’ **8**
Καὶ λαβόντες, ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἔξέβαλον αὐτὸν ἔξω
τοῦ ἀμπελῶνος. **9** Τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος;
Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς, καὶ δώσει τὸν
ἀμπελῶνα ἄλλοις. **10** Οὐδὲ τὴν Γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε:
‘Λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη
εἰς κεφαλὴν γωνίας. **11** παρὰ Ὁκυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ
ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν’;’ **12** Καὶ ἐζήτουν
αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνωσαν γὰρ
ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν. Καὶ ἀφέντες αὐτὸν,
ἀπῆλθον. **13** Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτὸν τινας τῶν
Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρῳδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν
λόγω. **14** Καὶ ἐλθόντες, λέγουσιν αὐτῷ, “Διδάσκαλε,
οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶς, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ
γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ’ ἐπ’ ἀληθείας
τὴν ὄδὸν τοῦ Ὁθεοῦ διδάσκεις.” Ἐξεστιν δοῦναι κῆνσον
Καίσαρι ἢ οὔ; Δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν;’ **15** Ο δὲ εἰδὼς αὐτῶν
τὴν ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς, “Τί με πειράζετε; Φέρετέ
μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω.” **16** Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέγει
αὐτοῖς, “Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;” Οἱ δὲ εἶπαν
αὐτῷ, “Καίσαρος.” **17** Ο δὲ Ὁιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Τὰ
Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Ὁθεοῦ τῷ Ὁθεῷ.”
Καὶ ἐξεθαύμαζον ἐπ’ αὐτῷ. **18** Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι

πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, **19** “Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι ἐάν ‘Τίνος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ μὴ ἀφῇ τέκνα, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἔξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.’ **20** Ἐπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων, οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα· **21** καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν, μὴ καταλιπὼν σπέρμα, καὶ ὁ τρίτος ὠσαύτως. **22** Καὶ οἱ ἔπτὰ, οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ”Εσχατον πάντων καὶ, ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. **23** Ἐν τῇ ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; Οἱ γὰρ ἔπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.” **24** Ἐφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ ὄθεοῦ; **25** Ὁταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὕτε γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται, ἀλλ’ εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **26** Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἔγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ βάτου, πῶς εἴπεν αὐτῷ ὁ ὄθεὸς λέγων, “Ἐγὼ ὁ ὄθεὸς Ἀβραὰμ, καὶ ὄθεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ ὄθεὸς Ἰακώβ”; **27** Οὐκ ἔστιν ὄθεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. Πολὺ πλανᾶσθε.” **28** Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἵδων ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν αὐτόν, “Ποίᾳ ἔστιν ἐντολὴ πρώτη πάντων;” **29** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Πρώτη ἔστιν: “Ἀκουε, Ἰσραὴλ, Ὅτιος ὁ ὄθεὸς ἡμῶν Ἦριος εἰς ἔστιν, **30** καὶ ἀγαπήσεις Ἦριον τὸν ὄθεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.” **31** Δευτέρα αὕτη: “Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” **32** Καὶ εἶπεν Μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν.”

αύτῷ ὁ γραμματεύς, “Καλῶς, Διδάσκαλε, ἐπ’ ἀληθείας
εἶπας, ὅτι ‘Εἰς ἔστιν, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ’, **33**
καὶ, τὸ ‘Ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης
τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος’, καὶ, τὸ ‘Ἀγαπᾶν
τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν’, περισσότερόν ἔστιν πάντων τῶν
ὅλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν.” **34** Καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἵδων
αὐτὸν, ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ, “Οὐ μακρὰν
εἴ ἀπὸ τῆς Βασιλείας τοῦ ὥθεοῦ.” Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἔτολμα
αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. **35** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν
διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, “Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς
ὅτι ὁ Ἦχριστος, υἱὸς Δαυὶδ ἔστιν; **36** Αὐτὸς Δαυὶδ εἶπεν
ἐν τῷ Ὁμεύματι τῷ ἀγίῳ, ‘Ἐίπεν ὁ Ἦκυρος τῷ Ἦκυρῳ
μου, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς
σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου.”’” **37** Αὐτὸς Δαυὶδ λέγει
αὐτὸν, “Ἐκύριον”, καὶ πόθεν υἱός αὐτοῦ ἔστιν;” Καὶ ὁ πολὺς
ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. **38** Καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,
ἔλεγεν, “Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων ἐν
στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, **39** καὶ
πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν
τοῖς δείπνοις, **40** οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν,
καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι. Οὗτοι λήμψονται
περισσότερον κρίμα.” **41** Καὶ καθίσας κατέναντι τοῦ
γαζοφυλακίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς
τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά.
42 Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὃ
ἔστιν κοδράντης. **43** Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, “Αμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη
ἡ πτωχὴ, πλεῖον πάντων ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς
τὸ γαζοφυλάκιον. **44** Πάντες γάρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος

αύτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα
ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.”

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ
εἶς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, “Διδάσκαλε, ἴδε, ποταποὶ λίθοι
καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαῖ!” **2** Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ,
“Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; Οὐ μὴ ἀφεθῇ ὅδε
λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.” **3** Καὶ καθημένου
αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ,
ἐπηρώτα αὐτὸν κατ’ ἵδιαν Πέτρος, καὶ Ἰάκωβος, καὶ
Ιωάννης, καὶ Ἀνδρέας, **4** “Εἴπὸν ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται,
καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα;”
5 Ο δὲ Ἰησοῦς ἥρξατο λέγειν αὐτοῖς, “Βλέπετε, μή τις
νῦμᾶς πλανήσῃ. **6** Πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου
λέγοντες, ὅτι ‘Ἐγώ εἰμι’, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **7**
“Οταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ
θροεῖσθε· δεῖ γενέσθαι, ἀλλ’ οὕπω τὸ τέλος. **8** Ἐγερθήσεται
γάρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. ”Ἐσονται
σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοὶ· ἀρχὴ ὡδίνων ταῦτα.
9 Βλέπετε δὲ νῦμεῖς ἔαυτούς· παραδώσουσιν νῦμᾶς εἰς
συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων
καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἔνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον
αὐτοῖς. **10** Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι
τὸ εὐαγγέλιον. **11** Καὶ ὅταν ἄγωσιν νῦμᾶς παραδιδόντες,
μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ’ ὃ ἐὰν δοθῇ νῦν
ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε, οὐ γάρ ἔστε νῦμεῖς οἱ
λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Ἅγιον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. **12** Καὶ παραδώσει
ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ
ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν
αὐτούς. **13** Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ

δνομά μου. Ό δε ύπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

14 Ὁταν δὲ ἴδητε ‘τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως’, ἔστηκότα
ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ,
φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, 15 ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ
καταβάτω, μηδὲ εἰσελθέτω ἄραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, 16
καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν, μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὄπίσω, ἄραι τὸ
ἰμάτιον αὐτοῦ. 17 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσαις καὶ ταῖς
θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις! 18 Προσεύχεσθε
δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος. 19 Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι
ἐκείναι θλῖψις, οἵα οὐ γέγονεν τοιαύτη, ἀπ’ ἀρχῆς κτίσεως
ἥν ἔκτισεν ὁ Ὀθεὸς, ἔως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται. 20
Καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσεν Ὦκυριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθῃ
πᾶσα σάρξ. Ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, οὓς ἔξελέξατο,
ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. 21 Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ,
‘Ιδε, ὥδε ὁ Ἐχριστός’, ή “Ιδε, ἐκεῖ”, μὴ πιστεύετε. 22
Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται,
καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν
εἰ δυνατὸν τοὺς ἐκλεκτούς. 23 Ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἵδοὺ,
προείρηκα ὑμῖν πάντα. 24 Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις,
μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην, ‘ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ
σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς’, 25 ‘καὶ οἱ ἀστέρες
ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες’, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ
ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. 26 Καὶ τότε ὅψονται
‘τὸν Γίὸν τοῦ Ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις’, μετὰ
δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. 27 Καὶ τότε ἀποστελεῖ
τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ,
ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ’ ἄκρου γῆς ἔως ἄκρου
οὐρανοῦ. 28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς, μάθετε τὴν παραβολήν:
ὅταν ἥδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἀπαλὸς γένηται, καὶ ἐκφύῃ τὰ

φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἔστιν. **29** Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἔστιν ἐπὶ θύραις. **30** Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται. **31** Ό οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. **32** Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἥ της ὥρας, οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατήρ. **33** Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε, καὶ προσεύχεσθε, οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἔστιν. **34** Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος, ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἔξουσίαν, ἐκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. **35** Γρηγορεῖτε οὖν, οὐκ οἴδατε γὰρ, πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἢ ὁψὲ, ἢ μεσονύκτιον, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωΐ, **36** μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης, εῦρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. **37** "Ο δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσιν λέγω, γρηγορεῖτε!"

14 Ἡν δὲ τὸ Πάσχα καὶ τὰ Ἀζυμα μετὰ δύο ἡμέρας. Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες, ἀποκτείνωσιν. **2** Ἐλεγον γάρ, "Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ." **3** Καὶ ὅντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ, ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς· συντρίψασα τὴν ἀλάβαστρον, κατέχεεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. **4** Ἡσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἔαυτούς, "Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; **5** Ἡδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς." Καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. **6** Ό δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, "Ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; Καλὸν

ζργον ἡργάσατο ἐν ἐμοί. 7 Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς
ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε, δύνασθε αὐτοῖς εὖ
ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ᔁχετε. 8 "Ο ἔσχεν ἐποίησεν,
προέλαβεν μυρίσαι τὸ σῶμά μου εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. 9
Ἄμὴν, δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον εἰς
ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὐτῇ, λαληθήσεται εἰς
μνημόσυνον αὐτῆς." 10 Καὶ Ἰούδας Ἰσκαριώθ, ὁ εἰς τῶν
δώδεκα, ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα αὐτὸν παραδῷ
αὐτοῖς. 11 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἔχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο
αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. Καὶ ἐζήτει πῶς αὐτὸν εὐκαίρως
παραδοῖ. 12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν Ἀζύμων, ὅτε τὸ
Πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, "Ποῦ
θέλεις ἀπελθόντες ἔτοιμάσωμεν, ἵνα φάγης τὸ Πάσχα;"
13 Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει
αὐτοῖς, "Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν
ἄνθρωπος, κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε
αὐτῷ. 14 Καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ,
ὅτι "Ο διδάσκαλος λέγει, "Ποῦ ἔστιν τὸ κατάλυμά μου,
ὅπου τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω;" 15 Καὶ
αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ἔτοιμον·
ἐκεῖ ἔτοιμάσατε ἡμῖν." 16 Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ, καὶ
ῆλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ
ἡτοίμασαν τὸ Πάσχα. 17 Καὶ ὄψίας γενομένης, ἔρχεται
μετὰ τῶν δώδεκα. 18 Καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ
ἐσθιόντων, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, "Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι εῖς ἐξ
ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ." 19 "Ηρξαντο
λυπεῖσθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ εῖς καθ' εῖς, "Μήτι ἐγώ;" 20 Ο
δὲ εἶπεν αὐτοῖς, "Εῖς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ'
ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. 21 ὅτι Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου

ύπάγει, καθώς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ
ἔκείνω δι’ οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν
ἥν αὐτῷ εἰς οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἀνθρωπὸς ἔκεινος.” **22** Καὶ
ἔσθιόντων αὐτῶν, λαβὼν ἄρτον, εὐλογήσας, ἔκλασεν καὶ
ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν, “Λάβετε, τοῦτο ἔστιν τὸ σῶμά
μου.” **23** Καὶ λαβὼν ποτήριον, εὐχαριστήσας, ἔδωκεν
αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. **24** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς,
“Τοῦτο ἔστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης, τὸ ἐκχυννόμενον
ὑπὲρ πολλῶν. **25** Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω
ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἵνα τῆς ἡμέρας ἔκεινης
ὅταν αὐτὸν πίνω καὶ θεάσθηται, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.” **26** Καὶ
ύμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ Ὀρος τῶν Ἐλαιῶν. **27** Καὶ
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Πάντες σκανδαλισθήσεσθε,
ὅτι γέγραπται, ‘Πατάξω τὸν ποιμένα καὶ τὰ πρόβατα
διασκορπισθήσονται.’ **28** Ἄλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι με,
προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.” **29** Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη
αὐτῷ, “Εἴ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ’ οὐκ ἐγώ.”
30 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἄμὴν, λέγω σοι ὅτι σὺ
σήμερον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι,
τρίς με ἀπαρνήσῃ.” **31** Ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἐλάλει, “Εὰν δέῃ
με συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι.” Ὡσαύτως
δὲ καὶ πάντες ἔλεγον. **32** Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον, οὗ
τὸ ὄνομα Γεθσημανί, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
“Καθίσατε ὅδε, ἵνα προσεύξωμαι.” **33** Καὶ παραλαμβάνει
τὸν Πέτρον, καὶ τὸν Ἰάκωβον, καὶ τὸν Ἰωάννην, μετ’
αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. **34** Καὶ
λέγει αὐτοῖς, “Περίλυπός ἔστιν ἡ ψυχή μου ἵνα θανάτου-
μείνατε ὅδε καὶ γρηγορεῖτε.” **35** Καὶ προελθὼν μικρὸν,
ἔπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηγύχετο ἵνα εὶς δυνατόν ἔστιν,

παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. **36** Καὶ ἔλεγεν, “Ἄββά, ὁ Πατήρ,
πάντα δυνατά σοι. Παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ'
ἔμοι ἀλλ’ οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ.” **37** Καὶ ἔρχεται
καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ,
“Σίμων, καθεύδεις; Οὐκ ἵσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; **38**
Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ ἔλθητε εἰς πειρασμόν.
Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.” **39** Καὶ
πάλιν ἀπελθῶν, προσηγάγατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. **40**
Καὶ πάλιν ἔλθων, εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἥσαν γὰρ
αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ἥδεισαν τί
ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. **41** Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει
αὐτοῖς, “Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε. Ἀπέχει,
ἥλθεν ἡ ὥρα. Ἰδοὺ, παραδίδοται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου
εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν. **42** Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν.
Ἰδοὺ, ὁ παραδιδούς με ἥγγικεν!” **43** Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ
λαλοῦντος, παραγίνεται Ἰούδας, εἷς τῶν δώδεκα, καὶ
μετ' αὐτοῦ ὅχλος μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν
ἀρχιερέων, καὶ τῶν γραμματέων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων.
44 Δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς
λέγων, “Ον ἄν φιλήσω, αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτὸν,
καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς.” **45** Καὶ ἔλθων εὐθὺς προσελθὼν
αὐτῷ, λέγει, “Ραββί”, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. **46** Οἱ δὲ
ἐπέβαλαν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. **47** Εἰς
δέ τις τῶν παρεστηκότων, σπασάμενος τὴν μάχαιραν,
ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ
ώταριον. **48** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ως
ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν
με; **49** Καθ' ἡμέραν ἦμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων,
καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ Γραφαί.”

50 Καὶ ἀφέντες αὐτὸν, ἔφυγον πάντες. **51** Καὶ νεανίσκος τις συνηκολούθει αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. Καὶ κρατοῦσιν αὐτόν, **52** ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα, γυμνὸς ἔφυγεν. **53** Καὶ ἀπήγαγον τὸν ὉΙησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ οἱ γραμματεῖς. **54** Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἡκολούθησεν αὐτῷ, ἔως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς.

55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ Συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ ὉΙησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ηὔρισκον. **56** Πολλοὶ γάρ ἐψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ, καὶ ἵσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἥσαν. **57** Καί τινες ἀναστάντες, ἐψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ λέγοντες, **58** ὅτι “Ἡμεῖς ἡκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι “Ἐγώ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον, τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω.”” **59** Καὶ οὐδὲ οὕτως ἵση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. **60** Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον, ἐπηρώτησεν τὸν ὉΙησοῦν λέγων, “Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; Τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;” **61** Ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν, καὶ λέγει αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ ὩΧριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ;” **62** Ὁ δὲ ὉΙησοῦς εἶπεν, “Ἐγώ εἰμι. Καὶ ὅψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ‘ἐκ δεξιῶν καθήμενον’ τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.”” **63** Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει, “Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; **64** Ἡκούσατε τῆς βλασφημίας. Τί ὑμῖν φαίνεται;” Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν, ἔνοχον εἶναι θανάτου. **65** Καὶ ἥρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ,

καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, καὶ κολαφίζειν αὐτὸν, καὶ λέγειν αὐτῷ, “Προφήτευσον!” Καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔλαβον. **66** Καὶ ὅντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, **67** καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει, “Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἥσθα τοῦ Ἰησοῦ.” **68** Ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων, “Οὔτε οἶδα, οὔτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις”. Καὶ ἔξηλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον. **69** Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν, ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖς παρεστῶσιν, ὅτι “Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν.” **70** Ὁ δὲ πάλιν ἤρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν, πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ, “Ἄληθῶς ἐξ αὐτῶν εῖ, καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εῖ”, **71** ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὄμνύειν, ὅτι “Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, δὸν λέγετε!” **72** Καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ρῆμα ὃς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς με ἀπαρνήσῃ”, καὶ ἐπιβαλὼν, ἔκλαιεν.

15 Καὶ εὐθὺς πρωΐ, συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς, μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ Συνέδριον, δίσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ. **2** Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλᾶτος, “Σὺ εῖ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;” Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει, “Σὺ λέγεις.” **3** Καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. **4** Ὁ δὲ Πιλᾶτος πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων, “Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν;” Ἰδε, πόσα σου κατηγοροῦσιν! **5** Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλᾶτον. **6** Κατὰ δὲ ἔορτὴν, ἀπέλυεν αὐτοῖς ἔνα δέσμιον, δὸν παρητοῦντο. **7** Ἡν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς, μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος, οἴτινες ἐν

τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. **8** Καὶ ἀναβὰς, ὁ ὄχλος
ῆρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐποίει αὐτοῖς. **9** Ό δὲ Πιλᾶτος
ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων, “Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν
Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;” **10** Ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ
φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. **11** Οἱ δὲ
ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν
ἀπολύσῃ αὐτοῖς. **12** Ό δὲ Πιλᾶτος πάλιν ἀποκριθεὶς
ἔλεγεν αὐτοῖς, “Τί οὖν ποιήσω δν λέγετε τὸν Βασιλέα
τῶν Ἰουδαίων;” **13** Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, “Σταύρωσον
αὐτόν!” **14** Ό δὲ Πιλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς, “Τί γὰρ ἐποίησεν
κακόν;” Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν, “Σταύρωσον αὐτόν!” **15**
Οἱ δὲ Πιλᾶτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι,
ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν
Ἰησοῦν φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῇ. **16** Οἱ δὲ στρατιῶται
ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστιν πραιτώριον, καὶ
συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. **17** Καὶ ἐνδιδύσκουσιν
αὐτὸν πορφύραν, καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες
ἀκάνθινον στέφανον, **18** καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτὸν,
“Χαῖρε, Βασιλεὺ τῶν Ἰουδαίων!” **19** Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ
τὴν κεφαλὴν καλάμῳ, καὶ ἐνέπτυνον αὐτῷ, καὶ τιθέντες
τὰ γόνατα, προσεκύνουν αὐτῷ. **20** Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν
αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν
αὐτὸν τὰ ἴδια ἴμάτια αὐτοῦ. Καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν, ἵνα
σταυρώσωσιν αὐτόν. **21** Καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά
τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ’ ἀγροῦ, τὸν πατέρα
Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.
22 Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν, τόπον ὃ ἐστιν
μεθερμηνεύσμενος, “Κρανίου Τόπος”. **23** Καὶ ἐδίδουν
αὐτῷ, ἐσμυρνισμένον οἶνον, ὃς δὲ οὐκ ἔλαβεν. **24** Καὶ

σταυρώσαντες αὐτὸν, διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ, τίς τί ἄρη. **25** Ὡν δὲ ὡρα
τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. **26** Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς
αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, “Ο Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.”
27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστάς, ἕνα ἐκ δεξιῶν
καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. **28** Καὶ οἱ παραπορευόμενοι
ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ
λέγοντες, “Οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν
ἐν τρισὶν ἡμέραις, **30** σῶσον σεαυτὸν, καταβὰς ἀπὸ
τοῦ σταυροῦ!” **31** Ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες
πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον, “Ἄλλους
ἔσωσεν, ἔαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. **32** Ὁ Ἐχιστὸς, ὁ
Βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα
ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν!” Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι σὺν
αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. **33** Καὶ γενομένης ὡρας ἔκτης,
σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἔως ὡρας ἐνάτης. **34** Καὶ
τῇ ἐνάτῃ ὡρᾳ, ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, “Ἐλωΐ,
Ἐλωΐ, λεμὰ σαβαχθάνι;” **35** Ο ἐστιν μεθερμηνευόμενον, “Ο
Θεός μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί ἐγκατέλιπές με;” **36** Καί τινες
τῶν παρεστηκότων, ἀκούσαντες ἔλεγον, “Ιδε, Ἦλιαν
φωνεῖ.” **37** Δραμὼν δέ τις, καὶ γεμίσας σπόργον ὅξους
περιθεὶς καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν λέγων, “Αφετε, Ἦδωμεν
εἰ ἔρχεται Ἦλιας καθελεῖν αὐτόν.” **38** Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ
ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπ' ἄνωθεν ἔως κάτω. **39** Ἦδων δὲ ὁ
κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὗτως
ἐξέπνευσεν εἶπεν, “Αληθῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος Υἱὸς Θεοῦ
ἦν!” **40** Ὡσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι,
ἐν αἷς καὶ Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου

τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ Σαλώμη, **41** αἱ δὲ ἦν
ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἡκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ,
καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

42 Καὶ ἥδη ὁψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, ὅ
ἐστιν προσάρβατον, **43** ἐλθὼν Ἰωσῆφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας,
εὐσχήμων βουλευτής, δὲς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος
τὴν Βασιλείαν τοῦ ὕθεοῦ, τολμήσας, εἰσῆλθεν πρὸς τὸν
Πιλᾶτον καὶ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **44** Ο δὲ Πιλᾶτος
ἔθαύμασεν εἰς ἥδη τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν
κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰς ἥδη ἀπέθανεν. **45**
Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ πτῶμα
τῷ Ἰωσῆφ. **46** Καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καθελὼν αὐτὸν,
ἔνειλησεν τῇ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι ὃ ἦν
λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ
τὴν θύραν τοῦ μνημείου. **47** Ή δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ,
καὶ Μαρία ἡ Ἰωσῆ, ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

16 Καὶ διαγενομένου τοῦ Σαββάτου, ἡ Μαρία ἡ
Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου, καὶ Σαλώμη,
ήγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. **2** Καὶ
λίαν πρωῒ μιᾷ τῶν σαββάτων, ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον,
ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. **3** Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς, “Τίς
ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;”
4 Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ
λίθος, ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. **5** Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ
μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς,
περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἔξεθαμβήθησαν. **6**
Ο δὲ λέγει αὐταῖς, “Μὴ ἐκθαμβεῖσθε. Ὁ Ιησοῦν ζητεῖτε
τὸν Ναζαρηνὸν, τὸν ἐσταυρωμένον. Ἡγέρθη! Οὐκ ἔστιν
ῶδε· ἵδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. **7** Ἄλλὰ ὑπάγετε,

εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι ‘Προάγει
νῦμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν
νῦν.’” **8** Καὶ ἐξελθοῦσαι, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν
γὰρ αὐτὰς τρόμος καὶ ἕκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον,
ἐφοβοῦντο γάρ.

Κατα Λουκαν

1 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν, περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, **2** καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς, αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, **3** ἔδοξε κάμοι παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, **4** ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. **5** Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, Ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς, Ἐλισάβετ. **6** Ἡσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐναντίον τοῦ ὁθοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ ὁκυρίου ἄμεμπτοι. **7** Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. **8** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ Ἱερατεύειν αὐτὸν, ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ ὁθοῦ, **9** κατὰ τὸ ἔθος τῆς Ἱερατείας, ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ὁκυρίου. **10** Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. **11** Ὁφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ὁκυρίου, ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. **12** Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἴδων, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. **13** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, “Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. **14** Καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται. **15** Ἐσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ ὁκυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ ὁ πνεύματος Ἅγιου

πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. **16** Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ ὮΚύριον, τὸν ὥΘεὸν αὐτῶν. **17** Καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλείᾳ, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἐτοιμάσαι ὮΚυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.” **18** Καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, “Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; Ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.” **19** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, “Ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ, ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ ὥΘεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ, καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. **20** Καὶ ἴδού, ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι, ἃχρι ἣς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.” **21** Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτόν ἐν τῷ ναῷ. **22** Ἔξελθὼν δὲ οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἐώρακεν ἐν τῷ ναῷ. Καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενεν κωφός. **23** Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **24** Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα, **25** ὅτι “Οὕτως μοι πεποίηκεν ὮΚύριος, ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν, ἀφελεῖν ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις.” **26** Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ ὥΘεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἣ ὄνομα Ναζαρὲτ, **27** πρὸς παρθένον ἐμνηστευμένην ἀνδρὶ, ὃ ὄνομα Ἰωσὴφ, ἐξ οἴκου Δαυὶδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. **28** Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς

αύτὴν, εἶπεν, “Χαῖρε, κεχαριτωμένη! Ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.”

29 Ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. 30 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ, “Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, εῦρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Ὀθεῷ. 31 Καὶ ἴδοὺ, συλλήμψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὸΙησοῦν. 32 Οὗτος ἔσται μέγας, καὶ Υἱὸς Ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ ὉΚύριος ὁ Ὀθεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 33 καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ, εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, οὐκ ἔσται τέλος.” (**αἱōη g165**) 34 Εἶπεν δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον, “Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω;” 35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, “Πνεῦμα Ἀγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον Ἀγιον κληθήσεται, Υἱὸς Ὀθεοῦ. 36 Καὶ ἴδοὺ, Ἐλισάβετ, ἡ συγγενίς σου, καὶ αὐτὴ συνείληφεν υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἔκτος ἔστιν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ. 37 “Οτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τοῦ Ὀθεοῦ πᾶν ῥῆμα.” 38 Εἶπεν δὲ Μαριάμ, “Ἴδοὺ, ἡ δούλη Ὦκυρίου· γένοιτο μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.” Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτῆς ὁ ἄγγελος. 39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα, 40 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἤσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. 41 Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἡ Ἐλισάβετ, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη ὠνεύματος Ἀγίου ἡ Ἐλισάβετ, 42 καὶ ἀνεφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν, “Εὔλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. 43 Καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Ὦκυρίου μου πρὸς ἐμέ; 44 Ἴδοὺ γὰρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ

σου εἰς τὰ ὡτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος
ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. **45** Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται
τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ ὮΚυρίου.” **46** Καὶ
εἶπεν Μαριάμ: “Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν ὮΚυριον, **47**
καὶ ἡγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ ὮΘεῷ, τῷ Σωτῆρί¹
μου. **48** Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης
αὐτοῦ. Ἰδοὺ γάρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ
γενεαί. **49** Ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ δυνατός, καὶ ἄγιον
τὸ ὄνομα αὐτοῦ. **50** ‘Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ
γενεὰς, τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.’ **51** Ἐποίησεν κράτος
ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ
καρδίας αὐτῶν. **52** Καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ
ὑψώσεν ταπεινούς. **53** ‘Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν’, καὶ
πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς. **54** Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ
παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, **55** καθὼς ἐλάλησεν
πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι
αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.” (*αἱσθ g165*) **56** Ἐμεινεν δὲ Μαριάμ
σὺν αὐτῇ ὡς μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἴκον
αὐτῆς. **57** Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος, τοῦ τεκεῖν
αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν νίόν. **58** Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι
καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν ὮΚύριος τὸ ἔλεος
αὐτοῦ μετ’ αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. **59** Καὶ ἐγένετο
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδῷ, ἥλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον,
καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
Ζαχαρίαν. **60** Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν, “Οὐχί,
ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης.” **61** Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν,
ὅτι “Οὐδείς ἔστιν ἐκ τῆς συγγενείας σου, ὃς καλεῖται τῷ
ὄνοματι τούτῳ.” **62** Ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί ἄν
θέλοι καλεῖσθαι αὐτό. **63** Καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγραψεν

λέγων, “Ιωάννης ἐστὶν ὄνομα αὐτοῦ.” Καὶ ἐθαύμασαν πάντες. **64** Ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Ὁθεόν. **65** Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος, τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν δλῃ τῇ ὁρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. **66** Καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, “Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται;” Καὶ γὰρ χεὶρ ὮΚυρίου ἦν μετ’ αὐτοῦ. **67** Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἐπλήσθη ὩΠνεύματος Ἅγιου καὶ ἐπροφήτευσεν λέγων, **68** “Ἐύλογητὸς ὮΚύριος ὁ Ὡθεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, **69** καὶ ἡγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν οἴκῳ Δαυὶδ, παιδὸς αὐτοῦ, **70** (καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἀγίων ἀπ’ αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ), (**αἱσθ g165**) **71** σωτηρίαν ‘ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς’, **72** ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἀγίας αὐτοῦ, **73** ὄρκον ὃν ὕμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ, τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν **74** ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ **75** ἐν δσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. **76** Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης ‘Ὕψιστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ ἐνώπιον ὮΚυρίου ἐτοιμάσαι ὄδοὺς αὐτοῦ’, **77** τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἀμαρτιῶν αὐτῶν, **78** διὰ σπλάγχνα ἐλέονς Ὡθεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπισκέψεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὑψους, **79** ‘ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις’, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὄδὸν εἰρήνης.” **80** Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο

πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἑρήμοις ᾧ τις ἡμέρας ἀναδείξεως
αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθεν
δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν
τὴν οἰκουμένην. **2** (Αὕτη ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο
ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου.) **3** Καὶ ἐπορεύοντο
πάντες ἀπογράφεσθαι, ἔκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.
4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ, ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως
Ναζαρὲθ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυὶδ, ἵτις καλεῖται
Βηθλέεμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυὶδ,
5 ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ, τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ,
οὗσῃ ἐγκύῳ. **6** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ,
ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. **7** Καὶ ἔτεκεν τὸν
νίὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν,
καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος
ἐν τῷ καταλύματι. **8** Καὶ ποιμένες ἤσαν ἐν τῇ χώρᾳ
τῇ αὐτῇ, ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς
νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. **9** Καὶ ἄγγελος ὁ Κυρίου
ἔπεστη αὐτοῖς, καὶ δόξα ὁ Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς,
καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν **10** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
ἄγγελος, “Μὴ φοβεῖσθε, ἴδού γάρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν
χαρὰν μεγάλην, ἵτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, **11** δτὶ ἐτέχθη
ὑμῖν σήμερον Σωτὴρ, ὃς ἔστιν ὁ Χριστὸς, ὁ Κύριος, ἐν
πόλει Δαυὶδ. **12** Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον: εὐρήσετε
βρέφος ἐσπαργανωμένον, καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ.” **13**
Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς
οὐρανίου, αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων, **14** “Δόξα
ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις
εὐδοκίας!” **15** Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν

ούρανὸν οἱ ἄγγελοι, οἱ ποιμένες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους,
“Διέλθωμεν δὴ ἔως Βηθλέεμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ρῆμα τοῦτο
τὸ γεγονός, ὃ ὁ Ὅκυριος ἐγνώρισεν ἡμῖν.” **16** Καὶ ἥλθον
σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦραν τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ,
καὶ τὸ βρέφος, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. **17** Ἰδόντες δὲ,
ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς,
περὶ τοῦ παιδίου τούτου. **18** Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες,
ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς
αὐτούς. **19** Ἡ δὲ Μαρία πάντα συνετήρει τὰ ρήματα ταῦτα,
συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **20** Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ
ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Ὅθεὸν ἐπὶ πᾶσιν
οῖς ἥκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.
21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν
αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὍΙησοῦς, τὸ κληθὲν
ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ
κοιλίᾳ. **22** Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ
αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς
Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ Ὅκυρίῳ, **23** καθὼς γέγραπται
ἐν νόμῳ Ὅκυρίου, ὅτι “Πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν, ἄγιον
τῷ Ὅκυρίῳ κληθήσεται”, **24** καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ
τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ Ὅκυρίου, “Ζεῦγος τρυγόνων ἢ
δύο νοσσοὺς περιστερῶν.” **25** Καὶ ἴδού, ἄνθρωπος ἦν ἐν
Ἱερουσαλήμ, ὃ ὄνομα Συμεὼν, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος
δίκαιος καὶ εὐλαβῆς, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ
Ἰσραήλ, καὶ Ὅπνεῦμα ἦν Ἀγιον ἐπ' αὐτόν. **26** Καὶ ἦν αὐτῷ
κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Ὅπνεύματος τοῦ Ἀγίου, μὴ ἴδεῖν
θάνατον πρὶν ἂν ἴδῃ τὸν Ὅχριστὸν Ὅκυρίου. **27** Καὶ ἥλθεν
ἐν τῷ Ὅπνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς
γονεῖς, τὸ παιδίον ὍΙησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ

εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, **28** καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸς εἰς τὰς ἀγκάλας, καὶ εὐλόγησεν τὸν ὥθεὸν καὶ εἶπεν,
29 “Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· **30** ὅτι εἶδον οἱ ὄφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, **31** ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, **32** ‘φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν’ καὶ δόξαν λαοῦ σου, Ἰσραὴλ.”
33 Καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. **34** Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν, καὶ εἶπεν πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, “Ιδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον, **35** καὶ σοῦ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ρώμφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.” **36** Καὶ ἦν Ἀννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουρίης, ἐκ φυλῆς Ἀσῆρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς ἔτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, **37** καὶ αὐτὴ κήρα ἔως ἐτῶν ὄγδοήκοντα τεσσάρων, ἢ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ, νηστείαις καὶ δεήσεσιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. **38** Καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα, ἀνθωμολογεῖτο τῷ Ὠθεῷ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν Ἱερουσαλήμ. **39** Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Ὦκυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς πόλιν ἑαυτῶν Ναζαρέτ. **40** Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο, πληρούμενον σοφίᾳ, καὶ χάρις ὥθεοῦ ἦν ἐπ’ αὐτό. **41** Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ’ ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα. **42** Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβαίνοντων αὐτῶν κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς,
43 καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς, ὑπέμεινεν ὥθεος, ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ

ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. **44** Νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἥλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, **45** καὶ μὴ εὑρόντες, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀναζητοῦντες αὐτόν. **46** Καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς, εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ Ἱερῷ, καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. **47** Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. **48** Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, ἔξεπλάγησαν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, “Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; Ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου κάγῳ, ὁδυνώμενοι ζητοῦμέν σε.” **49** Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τί ὅτι ἐζητεῖτε με; Οὐκ ἔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με;” **50** Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ρῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. **51** Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἤλθεν εἰς Ναζαρέτ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ρήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **52** Καὶ ὉΙησοῦς προέκοπτεν τῇ σοφίᾳ, καὶ ἥλικια, καὶ χάριτι παρὰ Ὡθεῷ καὶ ἀνθρώποις.

3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετρααρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, **2** ἐπὶ ἀρχιερέως Ἀννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ρῆμα Ὅθεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην, τὸν Ζαχαρίου υἱὸν, ἐν τῇ ἐρήμῳ. **3** Καὶ ἤλθεν εἰς πᾶσαν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, **4** ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: “Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν ὍΚυρίου, εὐθείας

ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. **5** Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας: **6** καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Ὀθεοῦ.” **7** Ἐλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ’ αὐτοῦ, “Γεννήματα ἔχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὁργῆς; **8** Ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας: καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, ‘Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ’, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Ὀθεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. **9** Ἡδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.” **10** Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες, “Τί οὖν ποιήσωμεν;” **11** Ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Οἱ ἔχων δύο χιτῶνας, μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα, ὅμοιῶς ποιείτω.” **12** Ἡλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, “Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν;” **13** Οἱ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε.” **14** Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, “Τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς;” Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Μηδένα διασείσητε μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὄψωνίοις ὑμῶν.” **15** Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Ὄχριστός, **16** ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ Ἰωάννης, “Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς, ἔρχεται δὲ ὁ ἴσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Ὁνεύματι Ἅγιῳ, καὶ πυρί· **17** οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθῆραι τὴν ἄλωνα

αύτοῦ, καὶ συναγαγεῖν τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.” **18** Πολλὰ μὲν
οὖν καὶ ἔτερα παρακαλῶν, εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. **19**
Οὐδὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ’ αὐτοῦ περὶ¹
Ἡρῳδιάδος, τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ¹
πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, **20** προσέθηκεν
καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν: κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ.
21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν, καὶ
“Ιησοῦ βαπτισθέντος, καὶ προσευχομένου ἀνεῳχθῆναι
τὸν οὐρανὸν, **22** καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ Ἀγιον
σωματικῷ εἶδει, ὡς περιστερὰν ἐπ’ αὐτόν, καὶ φωνὴν
ἔξ οὐρανοῦ γενέσθαι: “Σὺ εἶ ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός,
ἐν σοὶ εὐδόκησα.” **23** Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ιησοῦς ἀρχόμενος
ώσει ἐτῶν τριάκοντα, ὧν νιός, ὡς ἐνομίζετο, Ἰωσὴφ, τοῦ
Ἡλὶ, **24** τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευὶ, τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἰανναὶ,
τοῦ Ἰωσὴφ, **25** τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμὼς, τοῦ Ναοὺμ,
τοῦ Ἐσλὶ, τοῦ Ναγγαὶ, **26** τοῦ Μάαθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ
Σεμεῖν, τοῦ Ἰωσὴχ, τοῦ Ἰωδὰ, **27** τοῦ Ἰωανὰν, τοῦ Ῥησὰ,
τοῦ Ζοροβαβὲλ, τοῦ Σαλαθιὴλ, τοῦ Νηρὶ, **28** τοῦ Μελχὶ,
τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ Κωσὰμ, τοῦ Ἐλμαδὰμ, τοῦ Ἡρ, **29** τοῦ
Ιησοῦ, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρεὶμ, τοῦ Μαθθὰτ, τοῦ Λευὶ,
30 τοῦ Συμεὼν, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰωνὰμ, τοῦ
Ἐλιακεὶμ, **31** τοῦ Μελεὰ, τοῦ Μεννὰ, τοῦ Ματταθὰ, τοῦ
Ναθὰμ, τοῦ Δαυὶδ, **32** τοῦ Ἰεσσαὶ, τοῦ Ἰωβὴδ, τοῦ Βόος,
τοῦ Σαλὰ, τοῦ Ναασσὼν, **33** τοῦ Ἀμιναδὰβ, τοῦ Ἀδμὶν, τοῦ
Ἀρνὶ, τοῦ Ἐσρὼμ, τοῦ Φαρὲς, τοῦ Ἰούδα, **34** τοῦ Ἰακὼβ,
τοῦ Ἰσαὰκ, τοῦ Ἀβραὰμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχὼρ, **35** τοῦ
Σεροὺχ, τοῦ Ῥαγαὺ, τοῦ Φάλεκ, τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαλὰ, **36**
τοῦ Καϊνὰμ, τοῦ Ἀρφαζὰδ, τοῦ Σὴμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ,

37 τοῦ Μαθουσαλὰ, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰάρετ, τοῦ Μαλελεὴλ,
τοῦ Καϊνὰμ, 38 τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σὴθ, τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ ὑθεοῦ.

4 Ἡησοῦς δὲ πλήρης ὑπεύματος ἁγίου, ὑπέστρεψεν ἀπὸ
τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ ὑπεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ, 2
ἡμέρας τεσσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου.
Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ
συντελεσθεισῶν αὐτῶν, ἐπείνασεν. 3 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ
διάβολος, “Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ ὑθεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα
γένηται ἄρτος.” 4 Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἡησοῦς,
“Τέγραπται, ὅτι ‘Οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος.’”
5 Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας
τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου. 6 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
διάβολος, “Σοὶ δώσω τὴν ἔξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ
τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ὁ ἐὰν θέλω,
δίδωμι αὐτήν. 7 Σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ,
ἔσται σοῦ πᾶσα.” 8 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἡησοῦς εἶπεν αὐτῷ,
“Τέγραπται, “Κύριον τὸν ὑθεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ
μόνῳ λατρεύσεις.”” 9 Ἡγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ,
καὶ ἔστησεν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ,
“Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ ὑθεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω. 10
γέγραπται γάρ, ὅτι ‘Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ
σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε’, 11 καὶ, ὅτι “Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν
σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.”” 12
Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἡησοῦς, ὅτι “Εἴρηται, ‘Οὐκ
ἐκπειράσεις ὁ Κύριον τὸν ὑθεόν σου.’” 13 Καὶ συντελέσας
πάντα πειρασμὸν, ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ’ αὐτοῦ ἀχρι
καιροῦ. 14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἡησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ
ὑπεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Καὶ φήμη ἐξῆλθεν καθ'
ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. 15 Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν

ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. **16**
Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν τεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθεν
κατὰ τὸ εἰωθός αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων εἰς
τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. **17** Καὶ ἐπεδόθη
αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, καὶ ἀνοίξας τὸ
βιβλίον, εὗρεν τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον, **18** “Πνεῦμα
Κυρίου ἐπ’ ἐμέ, οὗ εἶνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι
πτωχοῖς, ἀπέσταλκέν με κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν,
καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν
ἀφέσει, **19** κηρύξαι ἐνιαυτὸν Ὅκυρίου δεκτόν.” **20** Καὶ
πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισεν καὶ
πάντων οἱ ὁφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἥσαν ἀτενίζοντες
αὐτῷ. **21** Ἡρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι “Σήμερον
πεπλήρωται ἡ Γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὡσὶν ὑμῶν.” **22** Καὶ
πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις
τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ,
καὶ ἔλεγον, “Οὐχὶ υἱός ἐστιν Ἰωσὴφ οὗτος;” **23** Καὶ
εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Πάντως ἐρεῖτε μοι τὴν παραβολὴν
ταύτην: “Ιατρέ, θεράπευσον σεαυτόν”. ὅσα ἡκούσαμεν
γενόμενα εἰς τὴν Καφαρναούμ, ποίησον καὶ ὕδε ἐν
τῇ πατρίδι σου.” **24** Εἶπεν δέ, “Αμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι
οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. **25**
Ἐπ’ ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἥσαν ἐν ταῖς
ἡμέραις Ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς
ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἔξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ
πᾶσαν τὴν γῆν, **26** καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη
Ἡλίας, εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας, πρὸς γυναικά
χήραν. **27** Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἥσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ἐπὶ
Ἐλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ

μὴ Ναιμὰν ὁ Σύρος.” **28** Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ
ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, **29** καὶ ἀναστάντες,
ἔξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἥγαγον αὐτὸν ἔως
ὁφρύος τοῦ ὅρους ἐφ’ οὗ ἡ πόλις ὠκοδόμητο αὐτῶν, ὥστε
κατακρημνίσαι αὐτόν. **30** Αὐτὸς δὲ, διελθὼν διὰ μέσου
αὐτῶν, ἐπορεύετο. **31** Καὶ κατῆλθεν εἰς Καφαρναούμ,
πόλιν τῆς Γαλιλαίας. Καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς
Σάββασιν. **32** Καὶ ἔξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι
ἐν ἔξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. **33** Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ
ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ
ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ, **34** “Ἐα! Τί ἡμῖν καὶ σοί, ”Ιησοῦ
Ναζαρηνέ; Ἡλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εῖ, ὁ Ἀγιος
τοῦ Ὀθεοῦ.” **35** Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ ”Ιησοῦς λέγων,
“Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ!” Καὶ ρίψαν αὐτὸν τὸ
δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον, ἔξηλθεν ἀπ’ αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν
αὐτόν. **36** Καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν
πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, “Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν
ἔξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν,
καὶ ἔξερχονται;” **37** Καὶ ἔξεπορεύετο ἕχος περὶ αὐτοῦ
εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. **38** Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς
συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. Πενθερὰ
δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ
ἥρωτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. **39** Καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς,
ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν παραχρῆμα δὲ
ἀναστᾶσα, διηκόνει αὐτοῖς. **40** Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου,
πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις, ἥγαγον
αὐτοὺς πρὸς αὐτόν, ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν, τὰς χεῖρας
ἐπιτιθεὶς, ἐθεράπευεν αὐτούς. **41** Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια
ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα, ὅτι “Σὺ εῖ ὁ Υἱὸς τοῦ

°Θεοῦ.” Καὶ ἐπιτιμῶν, οὐκ εἴᾳ αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ἥδεισαν τὸν °Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. **42** Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἔξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἥλθον ἔως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. **43** Ο δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι “Καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν Βασιλείαν τοῦ °Θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἀπεστάλην.” **44** Καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Ἰουδαίας.

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ, τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ °Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, **2** καὶ εἶδεν δύο πλοιὰ ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην, οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες, ἔπλυνον τὰ δίκτυα. **3** Ἐμβὰς δὲ εἰς ἐν τῶν πλοίων, δὲ ἦν Σίμωνος, ἥρωτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον. Καθίσας δὲ, ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. **4** Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα, “Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν.” **5** Καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν, “Ἐπιστάτα, δι’ ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν, ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου, χαλάσω τὰ δίκτυα.” **6** Καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολύ, διερρήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. **7** Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἥλθον, καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὡστε βυθίζεσθαι αὐτά. **8** Ἰδὼν δὲ, Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν °Ιησοῦ λέγων, “Ἐξελθε ἀπ’ ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἀμαρτωλός εἰμι, °Κύριε.” **9** Θάμβος γάρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ὃν συνέλαβον, **10** ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἵ τισαν

κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς,
“Μὴ φοβοῦ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν.” **11**
Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες πάντα,
ἡκολούθησαν αὐτῷ. **12** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν
μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ ἴδοὺ, ἀνὴρ πλήρης λέπρας, ἵδων
δὲ τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐδεήθη αὐτοῦ
λέγων, “Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι.” **13**
Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτοῦ λέγων, “Θέλω,
καθαρίσθητι!” Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ.
14 Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ, “Μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ
ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ Ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ
τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς
μαρτύριον αὐτοῖς.” **15** Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος
περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ
θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. **16** Αὐτὸς δὲ
ἥν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος. **17**
Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἥν διδάσκων,
καὶ ἡσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἱ
ἥσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας, καὶ
Ἰουδαίας, καὶ Ἱερουσαλήμ. Καὶ δύναμις Ἦν εἰς τὸ
ἰᾶσθαι αὐτόν. **18** Καὶ ἴδοὺ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης
ἀνθρωπον δὲ ἥν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν
εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. **19** Καὶ μὴ εύρόντες
ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες
ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ
κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. **20** Καὶ
ἵδων τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν, “Ἄνθρωπε, ἀφέωνται οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες, “Τίς ἐστιν οὗτος

δος λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφιέναι ἀμαρτίας εἰ μὴ μόνος ὁ Ὁθεός;” **22** Ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **23** Τί ἔστιν εὔκοπώτερον, εἶπεῖν, ‘Αφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου’, ἢ εἰπεῖν, ‘Ἐγειρε καὶ περιπάτει’; **24** Ἰνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ὁ Γιὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας”, εἶπεν τῷ παραλελυμένῳ, “σοὶ λέγω, ἔγειρε, καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου.” **25** Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὅ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν Ὁθεόν. **26** Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἄπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Ὁθεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες, ὅτι “Εἴδομεν παράδοξα σήμερον.” **27** Καὶ μετὰ ταῦτα ἔξῆλθεν, καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὄνοματι Λευὶν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἀκολούθει μοι.” **28** Καὶ καταλιπὼν πάντα, ἀναστὰς ἥκολούθει αὐτῷ. **29** Καὶ ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην Λευὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὅχλος πολὺς τελωνῶν καὶ ἄλλων, οἵ ἡσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. **30** Καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες, “Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε;” **31** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες. **32** Οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.” **33** Οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν, “Οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ, καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν.” **34** Ο δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Μὴ

δύνασθε τοὺς νίοὺς τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἔστιν ποιῆσαι νηστεύειν; **35** Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.” **36** Ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς: ὅτι “Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἀπὸ ἴματίου καινοῦ σχίσας, ἐπιβάλλει ἐπὶ ἴματιον παλαιόν· εἰ δὲ μή γε καὶ τὸ καινὸν σχίσει, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. **37** Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή γε ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. **38** Ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον. **39** Οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν θέλει νέον λέγει γάρ, “Ο παλαιὸς χρηστός ἔστιν.””

6 Ἐγένετο δὲ ἐν Σαββάτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ σπορίμων, καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἤσθιον τοὺς στάχυας, ψώχοντες ταῖς χερσίν. **2** Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον, “Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστιν τοῖς Σάββασιν;” **3** Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, “Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε, ὃ ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ **4** ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ὁθοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς Προθέσεως λαβὼν, ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν, εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς;” **5** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Κύριός ἔστιν τοῦ Σαββάτου ὁ Γίὸς τοῦ Ἀνθρώπου.” **6** Ἐγένετο δὲ ἐν ἑτέρῳ Σαββάτῳ, εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. **7** Παρετηροῦντο δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ ἐν τῷ Σαββάτῳ θεραπεύσει, ἵνα εὕρωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ. **8** Αὐτὸς δὲ ἤδει τοὺς διαλογισμοὺς

αύτῶν, εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ ξηράν ἔχοντι τὴν χεῖρα,
“Ἐγειρε, καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον.” Καὶ ἀναστὰς, ἔστη.
9 Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς, “Ἐπερωτῶ ὑμᾶς,
εἰ ἔξεστιν τῷ Σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι,
ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι;” **10** Καὶ περιβλεψάμενος πάντας
αὐτοὺς, εἶπεν αὐτῷ, “Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου.” Ο δὲ
ἐποίησεν, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. **11** Αὐτοὶ δὲ
ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί
ἄν ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ. **12** Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις
ταύταις, ἔξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὅρος προσεύξασθαι, καὶ
ἥν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. **13** Καὶ ὅτε
ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ
ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους
ἀνόμασεν: **14** Σίμωνα ὄν καὶ ὠνόμασεν Πέτρον, καὶ
Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην,
καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, **15** καὶ Μαθθαῖον, καὶ
Θωμᾶν, Ἰάκωβον Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον
Ζηλωτὴν, **16** καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ,
ὅς ἐγένετο προδότης. **17** Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἔστη
ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὅχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ,
καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας, καὶ
Ιερουσαλήμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, **18**
οἵ ἥλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων
αὐτῶν. Καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων
ἐθεραπεύοντο. **19** Καὶ πᾶς ὁ ὅχλος ἐζήτουν ἄπτεσθαι
αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἵأτο πάντας.
20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν, “Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα
ἔστιν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **21** Μακάριοι οἱ πεινῶντες

νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν,
ὅτι γελάσετε. **22** Μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ
ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσιν,
καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, ἔνεκα τοῦ
Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου. **23** Χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,
καὶ σκιρτήσατε, ἵδοὺ γὰρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ
οὐρανῷ. Κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις
οἱ πατέρες αὐτῶν. **24** Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις,
ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. **25** Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ
ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινάσετε. Οὐαί, οἱ γελῶντες
νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. **26** Οὐαὶ ὅταν ὑμᾶς
καλῶς εἴπωσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι, κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ
ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. **27** Ἄλλὰ
ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν,
καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, **28** εὐλογεῖτε τοὺς
καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων
ὑμᾶς. **29** Τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ
τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν
χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. **30** Παντὶ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ
τοῦ αἵροντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει. **31** Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα
ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ποιεῖτε αὐτοῖς ὅμοιώς. **32** Καὶ
εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν;
Καὶ γὰρ οἱ ἀμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν.
33 Καὶ γὰρ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς,
ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; Καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν.
34 Καὶ ἐὰν δανίσητε παρ' ᾧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν
χάρις ἐστίν; Καὶ ἀμαρτωλοὶ ἀμαρτωλοῖς δανίζουσιν, ἵνα
ἀπολάβωσιν τὰ ἵσα. **35** Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν,
καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανίζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες· καὶ

ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσεσθε νίοὶ Ὅψιστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς.

36 Γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. **37** Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε. Καὶ μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. Ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε. **38** Δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον σεσαλευμένον ὑπερεκχυννόμενον, δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν, ὡς γὰρ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.” **39** Εἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς: “Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὀδηγεῖν; Οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται; **40** Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. **41** Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὄφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὄφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; **42** Πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, “Ἄδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὄφθαλμῷ σου”, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὄφθαλμῷ σοῦ δοκὸν οὐ βλέπων; ‘Υποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὄφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὄφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν.

43 Οὐ γάρ ἔστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρόν, οὐδὲ πάλιν δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. **44** Ἐκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται. Οὐ γάρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. **45** Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν. Ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46 Τί δέ με καλεῖτε ““Κύριε, Ὅκύριε”, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ

λέγω; 47 Πᾶς ὁ ἔρχόμενος πρός με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος; 48 ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, δις ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτὴν, διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐτήν. 49 Ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ἢ προσέρρηξεν ὁ ποταμός καὶ εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ρῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.”

7 Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναούμ. 2 Ἐκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων, ἤμελλεν τελευτᾶν, δις ἦν αὐτῷ ἔντιμος. 3 Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἔλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. 4 Οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες ὅτι “Ἄξιός ἐστιν ὁ παρεξῆν τοῦτο, 5 ἀγαπᾷ γάρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὡκοδόμησεν ἡμῖν.” 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. Ἡδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπειμψεν ὁ ἐκατόνταρχος φίλους λέγων αὐτῷ, “Κύριε, μὴ σκύλλου, οὐ γάρ ίκανός είμι ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· 7 διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἡξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπὲ λόγω, καὶ ἰαθήτω ὁ παῖς μου. 8 Καὶ γάρ ἐγὼ ἀνθρωπός είμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, ‘Πορεύθητι’, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, “Ἐρχου”, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ‘Ποίησον τοῦτο’, καὶ

ποιεῖ.” **9** Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὅχλῳ εἶπεν, “Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον.” **10** Καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες, εὗρον τὸν δοῦλον ὑγιαίνοντα. **11** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔξης, ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν, καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὄχλος πολύς. **12** Ὡς δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἴδοὺ ἔξεκομίζετο τεθνηκώς μονογενής νιὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. **13** Καὶ ἴδων αὐτὴν, ὁ Ἦρως ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Μὴ κλαῖε.” **14** Καὶ προσελθὼν, ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν, “Νεανίσκε, σοὶ λέγω, “Ἐγέρθητι!”” **15** Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. **16** Ἔλαβεν δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Ὁθεὸν λέγοντες, ὅτι “Προφήτης μέγας ἡγέρθη ἐν ἡμῖν!” Καὶ, ὅτι “Ἐπεσκέψατο ὁ Ὁθεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ!” **17** Καὶ ἔξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ περιχώρᾳ. **18** Καὶ ἀπήγγειλαν Ἱωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ Ἱωάννης **19** ἐπεμψεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν λέγων, “Σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἔτερον προσδοκῶμεν;” **20** Παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν, οἱ ἄνδρες εἶπαν, “Ιωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων, ‘Σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;’” **21** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων, καὶ μαστίγων, καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο βλέπειν. **22** Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Πορευθέντες, ἀπαγγείλατε

’Ιωάννη ἀ εἶδετε καὶ ἡκούσατε: ‘τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν’,
χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ
ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρονται, ‘πτωχοὶ εὐαγγελίζονται’.

23 Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἔὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.” **24**

’Απελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν
πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου, “Τί ἐξήλθατε εἰς τὴν
ἔρημον θεάσασθαι; Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **25**
’Αλλὰ τί ἐξήλθατε ἵδεῖν;” Ἀνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἴματίοις
ἡμφιεσμένον; ’Ιδοὺ, οἱ ἐν ἴματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ
ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. **26** ’Αλλὰ τί ἐξήλθατε
ἵδεῖν; Προφήτην; Ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον
προφήτου. **27** Οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται, “Ιδοὺ,
ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς
κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.” **28** Λέγω ὑμῖν,
μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν Ἰωάννου οὐδείς ἐστιν· ὃ δὲ
μικρότερος ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὥθεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστιν.”

29 (Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν
τὸν ὥθεον, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου. **30** οἱ
δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ, τὴν βουλὴν τοῦ ὥθεοῦ
ἡθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ’ αὐτοῦ.) **31**
“Τίνι οὖν ὅμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης,
καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; **32** Ὅμοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς ἐν
ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, ἢ λέγει,
‘Ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὡρχήσασθε ἐθρηνήσαμεν καὶ
οὐκ ἐκλαύσατε.’ **33** Ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής,
μὴ ἐσθίων ἄρτον μήτε πίνων οἶνον, καὶ λέγετε, ‘Δαιμόνιον
ἔχει.’ **34** Ἐλήλυθεν δὲ Γίὸς τοῦ Ἀνθρώπου, ἐσθίων καὶ
πίνων, καὶ λέγετε, “Ιδοὺ, ἀνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης,
φίλος τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν.” **35** Καὶ ἐδικαιώθη ἡ

σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς.” **36** Ἡρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ’ αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρισαίου, κατεκλίθη. **37** Καὶ ἴδοὺ γυνὴ ἥτις ἦν ἐν τῇ πόλει ἀμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου, **38** καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, τοῖς δάκρυσιν ἥρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἥλειφεν τῷ μύρῳ. **39** Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος, ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων, “Οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ, ἥτις ἄπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἀμαρτωλός ἐστιν.” **40** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Σíμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν.” Ο δέ, “Διδάσκαλε, εἰπέ”, φησίν. **41** “Δύο χρεοφειλέται ἥσαν δανιστῇ τινι: ὁ εἰς ὥφειλεν δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἔτερος πεντήκοντα. **42** Μὴ ἔχοντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. Τίς οὖν αὐτῶν, πλεῖον ἀγαπήσει αὐτόν;” **43** Ἀποκριθεὶς δὲ Σíμων εἶπεν, “Υπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο.” Ο δὲ εἶπεν αὐτῷ, “Ορθῶς ἔκρινας.” **44** Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ Σíμωνι ἔφη, “Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ μοι ἐπὶ πόδας οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἐξέμαξεν. **45** Φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ’ ἣς εἰσῆλθον, οὐ διέλιπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. **46** Ἐλαίω τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἥλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἥλειψεν τοὺς πόδας μου. **47** Οὕτως χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἀμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἡγάπησεν πολύ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον

ἀγαπᾶ.” **48** Εἶπεν δὲ αὐτῇ, “Αφέωνταί σου αἱ ἀμαρτίαι.”

49 Καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, “Τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἀμαρτίας ἀφίησιν;” **50** Εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, “Ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.”

8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν Βασιλείαν τοῦ ὄθεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, **2** καὶ γυναικές τινες αἵ ἵσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν: Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ’ ἣς δαιμόνια ἐπτὰ ἔξεληλύθει, **3** καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἔτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. **4** Συνιόντος δὲ ὅχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν, εἶπεν διὰ παραβολῆς: **5** “Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ὃ μὲν ἐπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. **6** Καὶ ἔτερον κατέπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. **7** Καὶ ἔτερον ἐπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. **8** Καὶ ἔτερον ἐπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἐκατονταπλασίονα.” Ταῦτα λέγων, ἐφώνει, “Οἱ ἔχων ὡτα ἀκούειν, ἀκουέτω.” **9** Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, “Τίς αὕτη εἴη ἡ παραβολή;” **10** Οἱ δὲ εἶπεν, “Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τοῦ ὄθεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν’. **11** Ἐστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή: ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος

τοῦ ὄθεοῦ. **12** Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδόν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. **13** Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἵ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἵ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. **14** Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν, καὶ πλούτου, καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. **15** Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. **16** Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας, καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ’ ἐπὶ λυχνίας τίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. **17** Οὐ γάρ ἔστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. **18** Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε: δις ἀν γὰρ ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ δις ἀν μὴ ἔχῃ, καὶ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.” **19** Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἡδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. **20** Ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ, “Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου, ἔστηκασιν ἔξω ἴδειν θέλοντές σε.” **21** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ ὄθεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες.” **22** Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης”. Καὶ ἀνήχθησαν. **23** Πλεόντων δὲ αὐτῶν, ἀφύπνωσεν. Καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. **24**

Προσελθόντες δὲ, διήγειραν αὐτὸν λέγοντες, “Ἐπιστάτα,
Ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα!” Ὁ δὲ διεγερθεὶς, ἐπετίμησεν τῷ
ἀνέμῳ, καὶ τῷ κλύδωνι, τοῦ ὑδατος, καὶ ἐπαύσαντο καὶ
ἐγένετο γαλήνη. **25** Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Ποῦ ἡ πίστις ὑμῶν;
Φοβηθέντες δὲ, ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἄλλήλους, “Τίς
ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ
ὑδατὶ;” καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;” **26** Καὶ κατέπλευσαν
εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα
τῆς Γαλιλαίας. **27** Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν,
ὑπήντησεν ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως ἔχων δαιμόνια, καὶ
χρόνῳ ἱκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο ἴμάτιον, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ
ἔμενεν, ἀλλ’ ἐν τοῖς μνήμασιν. **28** Ἰδὼν δὲ τὸν ὨΗσοῦν,
ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν,
“Τί ἐμοὶ καὶ σοί, ὨΗσοῦ, Υἱὲ τοῦ ὈΘεοῦ τοῦ Ὑψίστου;
Δέομαί σου, μή με βασανίσῃς!” **29** Παρήγγειλεν γὰρ τῷ
πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου.
Πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτὸν, καὶ ἐδεσμεύετο
ἀλύσεσιν καὶ πέδαις, φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσων τὰ
δεσμὰ, ἡλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους. **30**
Ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ ὨΗσοῦς, “Τί σοι ὄνομά ἐστιν;”
Ο δὲ εἶπεν, “Λεγεών”, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς
αὐτὸν. **31** Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς
τὴν Ἀβύσσον ἀπελθεῖν. (*Abyssos g12*) **32** Ἡν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη
χοίρων ἱκανῶν βοσκομένη ἐν τῷ ὄρει, καὶ παρεκάλεσαν
αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. Καὶ
ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. **33** Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ
ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τὸν χοίρους, καὶ ὤρμησεν ἡ
ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη.
34 Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες, τὸ γεγονός, ἔφυγον καὶ

ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἄγρούς. **35** Ἐξῆλθον δὲ ἵδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἥλθαν πρὸς τὸν ὉΙησοῦν, καὶ εὗραν καθήμενον τὸν ἀνθρωπὸν, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξῆλθεν, ἴματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ὉΙησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. **36** Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἱδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. **37** Καὶ ἤρωτησεν αὐτὸν ἄπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γερασηνῶν, ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο. Αὐτὸς δὲ ἔμβας, εἰς πλοῖον, ὑπέστρεψεν. **38** Ἐδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ. Ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν λέγων, **39** “Ὕπόστρεφε εἰς τὸν οἴκον σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ Θεός.” Καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν, κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ ὉΙησοῦς. **40** Ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν τὸν ὉΙησοῦν, ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος, ἡσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. **41** Καὶ ἴδοὺ, ἥλθεν ἀνὴρ ὃ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας ὉΙησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ, **42** ὅτι θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῷ, ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν, οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. **43** Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ρύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις οὐκ ἴσχυσεν ἀπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, **44** προσελθοῦσα ὅπισθεν, ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ρύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. **45** Καὶ εἶπεν ὁ ὉΙησοῦς, “Τίς ὁ ἀψάμενός μου;” Ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος, “Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν.” **46** Ο δὲ ὉΙησοῦς εἶπεν, “Ὕψατό μού τις, ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ.” **47** Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ

ὅτι οὐκ ἔλαθεν, τρέμουσα ἥλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ,
δι’ ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν ἐνώπιον παντὸς
τοῦ λαοῦ, καὶ ως ἵάθη παραχρῆμα. **48** Ὁ δὲ εἶπεν
αὐτῇ, “Θύγατερ, ή πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς
εἰρήνην.” **49** Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεται τις παρὰ
τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων, ὅτι “Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ
σου, μηκέτι σκύλλε τὸν διδάσκαλον.” **50** Ὁ δὲ ὩΙησοῦς
ἀκούσας, ἀπεκρίθη αὐτῷ, “Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε, καὶ
σωθήσεται.” **51** Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν
εἰσελθεῖν τινα σὺν αὐτῷ, εἰ μὴ Πέτρον, καὶ Ἰωάννην, καὶ
Ἰάκωβον, καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς, καὶ τὴν μητέρα. **52**
Ἐκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπεν,
“Μὴ κλαίετε, οὐ γὰρ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.” **53** Καὶ
κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. **54** Αὐτὸς δὲ
κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησεν λέγων, “Ἡ παῖς,
ἔγειρε!” **55** Καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη
παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. **56** Καὶ
ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς
μηδὲνὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα, ἔδωκεν αὐτοῖς
δύναμιν καὶ ἔξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους
θεραπεύειν, **2** καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν
Βασιλείαν τοῦ ὄθεοῦ, καὶ ἵασθαι τοὺς ἀσθενεῖς. **3** Καὶ
εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε
ῥάβδον, μήτε πήραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε
δύο χιτῶνας ἔχειν. **4** Καὶ εἰς ἣν ἀν οἰκίαν εἰσέλθητε,
ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. **5** Καὶ ὅσοι ἀν μὴ
δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης,
τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε, εἰς

μαρτύριον ἐπ' αὐτούς.” **6** Ἐξερχόμενοι δὲ, διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.
7 Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα πάντα, καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων ὅτι Ἰωάννης ἥγερθη ἐκ νεκρῶν, **8** ὑπό τινων δὲ ὅτι Ἡλίας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **9** Εἶπεν δὲ Ἡρώδης, “Ιωάννην ἔγὼ ἀπεκεφάλισα, τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα;” Καὶ ἐζήτει ἵδεῖν αὐτόν. **10** Καὶ ὑποστρέψαντες, οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ὑπεχώρησεν κατ' ἴδιαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδά. **11** Οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες, ἤκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θεραπείας, ἰᾶτο. **12** Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν, προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ, “Απόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ ἀγροὺς, καταλύσωσιν καὶ εὔρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὥδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν.” **13** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.” Οἱ δὲ εἶπαν, “Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ ἄρτοι πέντε καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες, ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα.” **14** (Ἡσαν γάρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι.) Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, “Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ὡσεὶ ἀνὰ πεντήκοντα.” **15** Καὶ ἐποίησαν οὕτως, καὶ κατέκλιναν ἄπαντας. **16** Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασεν, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. **17** Καὶ ἔφαγον καὶ ἔχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινοι δώδεκα. **18** Καὶ

ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας,
συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων,
“Τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι;” **19** Οἱ δὲ ἀποκριθέντες
εἶπαν, “Ιωάννην τὸν Βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ, Ἡλίαν, ἄλλοι
δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.” **20** Εἶπεν
δὲ αὐτοῖς, “Υμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;” Πέτρος δὲ
ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Τὸν ὇χιστὸν τοῦ Θεοῦ.” **21** Ό δὲ,
ἐπιτιμήσας αὐτοῖς, παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο, **22**
εἰπὼν, ὅτι “Δεῖ τὸν Γίὸν τοῦ Ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ
ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀρχιερέων,
καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
ἔγερθῆναι.” **23** Ἐλεγεν δὲ πρὸς πάντας, “Εἴ τις θέλει
ὁπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ καθ’ ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι. **24** Ὁς
γὰρ ἀν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· δὲ
δ’ ἀν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει
αὐτήν. **25** Τί γὰρ ὡφελεῖται ἀνθρωπος, κερδήσας τὸν
κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς; **26** Ὅς γὰρ
ἀν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον δὲ Γίὸς
τοῦ Ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ
αὐτοῦ, καὶ τοῦ Πατρὸς, καὶ τῶν ἀγίων ἀγγέλων. **27** Λέγω
δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσίν τινες τῶν αὐτοῦ ἐστηκότων, οἵ
οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἔως ἂν ἴδωσιν τὴν Βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ.” **28** Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους
ώσει ἡμέραι ὀκτὼ, παραλαβὼν Πέτρον, καὶ Ιωάννην, καὶ
Ιάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος προσεύξασθαι. **29** Καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ
ἔτερον, καὶ ὁ ἰματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. **30**
Καὶ ἴδοι, ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν

Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας, **31** οἱ ὄφθέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὴν
ἔξιδον αὐτοῦ, ἦν ἡμελλεν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. **32**
Οὐ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἡσαν βεβαρημένοι ὑπνῷ
διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς
δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. **33** Καὶ ἐγένετο ἐν
τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, “Ἐπιστάτα, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὥδε
εἶναι, καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς: μίαν σοὶ, καὶ μίαν
Μωϋσεῖ, καὶ μίαν Ἡλίᾳ”, μὴ εἰδὼς ὅ λέγει. **34** Ταῦτα δὲ
αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκίαζεν αὐτούς·
ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλην.
35 Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, “Οὗτός
ἐστιν ὁ Γιός μου, ὁ ἐκλελεγμένος, αὐτοῦ ἀκούετε.” **36** Καὶ
ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν, εὐρέθη Ἰησοῦς μόνος. Καὶ
αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς
ἡμέραις οὐδὲν ὃν ἐώρακαν. **37** Ἐγένετο δὲ τῇ ἔξῃς ἡμέρᾳ,
κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὅρους, συνήντησεν αὐτῷ
ὅχλος πολύς. **38** Καὶ ἴδοὺ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὅχλου ἐβόησεν
λέγων, “Διδάσκαλε, δέομαί σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν
μου, ὅτι μονογενῆς μοί ἐστιν.” **39** Καὶ ἴδοὺ, πνεῦμα
λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἔξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτὸν
μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον
αὐτόν. **40** Καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν
αὐτό, καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν. **41** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν, “Ω γενεὰ ἀπιστος καὶ διεστραμμένη, ἔως πότε
ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; Προσάγαγε ὥδε
τὸν υἱόν σου.” **42** Ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν
αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν. Ἐπετίμησεν
δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἰάσατο

τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 43
Ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ ὄθεοῦ.
Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίει, εἶπεν πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, 44 “Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὕτα ὑμῶν
τοὺς λόγους τούτους, ὁ γάρ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου μέλλει
παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.” 45 Οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ
ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ’ αὐτῶν, ἵνα μὴ
αἴσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ
ῥήματος τούτου. 46 Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς,
τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. 47 Ὁ δὲ ὍΙησοῦς εἰδὼς τὸν
διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίον,
ἔστησεν αὐτὸν παρ’ ἑαυτῷ, 48 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ““Ος ἐὰν
δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου, ἐμὲ δέχεται,
καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.
Ο γάρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστιν
μέγας.” 49 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωάννης εἶπεν, “Επιστάτα,
εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὄνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια,
καὶ ἐκωλύομεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ’ ὑμῶν.” 50
Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ὍΙησοῦς, “Μὴ κωλύετε, ὃς γάρ οὐκ
ἔστιν καθ’ ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν.” 51 Ἐγένετο δὲ ἐν
τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήμψεως αὐτοῦ,
καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον ἐστήρισεν, τοῦ πορεύεσθαι εἰς
Ἱερουσαλήμ, 52 καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου
αὐτοῦ. Καὶ πορευθέντες, εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν,
ώς ἐτοιμάσαι αὐτῷ. 53 Καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. 54
Ἴδοντες δὲ, οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπαν,
“Κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ
καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς;” 55 Στραφεὶς δὲ, ἐπετίμησεν

αύτοῖς. **56** Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. **57** Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπεν τις πρὸς αὐτόν, “Ακολουθήσω σοι ὅπου ἔὰν ἀπέρχῃ.” **58** Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὃ δὲ Γίὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ.” **59** Εἶπεν δὲ πρὸς ἑτερον, “Ακολούθει μοι.” Ὁ δὲ εἶπεν, “[°]Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι, πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου.” **60** Εἶπεν δὲ αὐτῷ, “[°]Αφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἔαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἀπελθὼν, διάγγελλε τὴν Βασιλείαν τοῦ [°]Θεοῦ.” **61** Εἶπεν δὲ καὶ ἑτερος, “Ακολουθήσω σοι, [°]Κύριε, πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἴκον μου.” **62** Εἶπεν δὲ ὁ [°]Ιησοῦς, “Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ’ ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὄπίσω, εὕθετός ἐστιν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ [°]Θεοῦ.”

10 Μετὰ δὲ ταῦτα, ἀνέδειξεν ὁ [°]Κύριος ἑτέρους εβδομήκοντα δύο, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἥμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. **2** Ἐλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Ο μὲν θερισμὸς πολύς, οἵ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. Δεήθητε οὖν τοῦ [°]Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐργάτας ἐκβάλῃ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. **3** Υπάγετε ἴδοὺ, ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. **4** Μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα, καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. **5** Εἰς ἣν δ' ἀν εἰσέλθητε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε, ‘Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ.’ **6** Καὶ ἔὰν ἐκεῖ ^ῃ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαήσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν εἰ δὲ μή γε ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. **7** Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν, ἄξιος γάρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. Μὴ μεταβαίνετε

ξεξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. **8** Καὶ εἰς ἣν ἀν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν. **9** Καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς, "Ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ Βασιλεία τοῦ ὄθεοῦ." **10** Εἰς ἣν δ' ἀν πόλιν εἰσέλθητε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἴπατε, **11** 'Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τὸν πόδας ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι Ἡγγικεν ἡ Βασιλεία τοῦ ὄθεοῦ.' **12** Λέγω ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. **13** Οὐαί σοι, Χοραζίν! Οὐαί σοι, Βηθσαΐδά! "Οτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις, αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἀν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. **14** Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. **15** Καὶ σύ, Καφαρναούμ, μὴ ἔως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; "Εως Ἀίδου καταβήσῃ. (**Hadēs g86**) **16** 'Ο ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.' **17** 'Υπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα δύο μετὰ χαρᾶς λέγοντες, "Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου." **18** Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, "Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. **19** Ἰδοὺ, δέδωκα ὑμῖν τὴν ἔξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὅφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. **20** Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὄνόματα ὑμῶν ἐγγέγραπται ἐν τοῖς οὐρανοῖς.' **21** 'Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἡγαλλιάσατο τῷ ὄπνεύματι τῷ Ἅγιῷ καὶ εἴπεν, "Εξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Ἅγιοι τοῦ οὐρανοῦ καὶ

τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν,
καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. Ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως
εὐδοκίᾳ ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. **22** Πάντα μοι παρεδόθη
ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ Υἱὸς,
εἰ μὴ ὁ Πατήρ, καὶ τίς ἐστιν ὁ Πατήρ, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ ὡ^ς
ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι.” **23** Καὶ στραφεὶς πρὸς
τοὺς μαθητὰς κατ’ ᾧδίαν, εἶπεν, “Μακάριοι οἱ ὄφθαλμοὶ^{οἱ}
οἱ βλέποντες ἢ βλέπετε! **24** Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ^{οἱ}
προφῆται καὶ βασιλεῖς ἡθέλησαν ἴδειν ἢ ὑμεῖς βλέπετε,
καὶ οὐκ εἴδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἢ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.”

25 Καὶ ᾧδιον, νομικός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτὸν λέγων,
“Διδάσκαλε, τί ποιήσας, ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;”

(aiōnios g166) **26** Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ἐν τῷ νόμῳ τί^ο
γέγραπται; Πῶς ἀναγινώσκεις;” **27** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν,
““Ἄγαπήσεις Ὅμηρον τὸν Ὀθέόν σου, ἐξ ὅλης καρδίας σου,
καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ
τῇ διανοίᾳ σου”, καὶ, ‘Τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.’” **28**
Εἶπεν δὲ αὐτῷ, “Ορθῶς ἀπεκρίθης. Τοῦτο ποίει, καὶ ζήσῃ.”

29 Ὁ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἑαυτὸν, εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν,
“Καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον;” **30** Ὑπολαβὼν ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν, “Ἀνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς
Ἱεριχὼ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἵ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν,
καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον ἀφέντες ήμιθανῆ. **31**
Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ
ἐκείνῃ, καὶ ᾧδων αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. **32** Ὁμοίως δὲ
καὶ Λευίτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ᾧδων
ἀντιπαρῆλθεν. **33** Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων ἤλθεν
κατ’ αὐτὸν, καὶ ᾧδων ἐσπλαγχνίσθη **34** καὶ προσελθὼν,
κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον,

ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἵδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. **35** Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐκβαλῶν, ἔδωκεν δύο δηνάρια τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν, “Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἀν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι με ἀποδώσω σοι.” **36** Τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι, τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς;” **37** Ὁ δὲ εἶπεν, “Ο ποιήσας τὸ ἔλεος μετ’ αὐτοῦ.” Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Πορεύου καὶ σὺ ποίει ὄμοιώς.” **38** Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς, αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν, **39** καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαριάμ, ἥ καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. **40** Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπάτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν, “Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με κατέλιπεν διακονεῖν; Εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται!” **41** Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Κύριος, “Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾶς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά, **42** ἐνὸς δέ ἐστιν χρεία· Μαριάμ γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἔξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ’ αὐτῆς.”

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὃς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, “Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.” **2** Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, ““Οταν προσεύχησθε, λέγετε, ‘Πάτερ, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου. **3** Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον, δίδου ἡμῖν τὸ καθ’ ἡμέραν.

4 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν.”” **5** Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τίς ἐξ ὑμῶν

έξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου, καὶ εἴπη αὐτῷ, ‘Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, **6** ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με, καὶ οὐκ ἔχω διπλαθήσω αὐτῷ.’ **7** Κάκεινος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη, ‘Μή μοι κόπους πάρεχε· ἥδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ’ ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι.’ **8** Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ εἶναι φίλον αὐτοῦ, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς, δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει. **9** Κάγω ὑμῖν λέγω, ‘Αἴτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. **10** Πᾶς γάρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται.’ **11** Τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ νιὸς ἰχθύν, καὶ ἀντὶ ἰχθύος, ὅφιν αὐτῷ ἐπιδώσει; **12** ἢ καὶ αἰτήσει ὡρόν, ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; **13** Εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει “Πνεῦμα Ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;” **14** Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον κωφόν. Ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κωφός. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. **15** Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, “Ἐν Βεελζεβοὺλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων, ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.” **16** Ἔτεροι δὲ πειράζοντες, σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ ἐζήτουν παρ’ αὐτοῦ. **17** Αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς, “Πᾶσα βασιλεία ἐφ’ ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται, καὶ οὗκος ἐπὶ οἴκον πίπτει. **18** Εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ’ ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; Ὁτι λέγετε, ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. **19** Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ νιὸι ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; Διὰ τοῦτο,

αύτοὶ ὑμῶν κριταὶ ἔσονται. 20 Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ ὁ Θεοῦ,
ἔγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἅρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ
Βασιλεία τοῦ ὁ Θεοῦ. 21 Ὄταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος,
φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα
αὐτοῦ. 22 ἐπάν δὲ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν, νικήσῃ
αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει ἐφ' ἣ ἐπεποίθει, καὶ τὰ
σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. 23 Ὁ μὴ ὃν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ
ἐστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. 24 Ὄταν τὸ
ἀκάθαρτον πνεῦμα ἔξελθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται
δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὑρίσκον,
λέγει, “Ὕποστρέψω εἰς τὸν οἰκόν μου, δθεν ἔξηλθον.” 25
Καὶ ἐλθὸν, εὑρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον.
26 Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἔτερα πνεύματα
πονηρότερα ἑαυτοῦ ἐπτά, καὶ εἰσελθόντα, κατοικεῖ ἐκεῖ,
καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, χείρονα
τῶν πρώτων.” 27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα,
ἐπάρασά τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ,
“Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ οὓς
ἐθήλασας.” 28 Αὐτὸς δὲ εἶπεν, “Μενοῦν, μακάριοι οἱ
ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ ὁ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες.” 29
Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων, ἥρξατο λέγειν, “Ἡ γενεὰ
αὗτη γενεὰ πονηρά ἐστιν· σημεῖον ζητεῖ καὶ σημεῖον οὐ
δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. 30 Καθὼς γάρ
ἐγένετο Ἰωνᾶς τοῖς Νινευίταις σημεῖον, οὕτως ἔσται καὶ ὁ
Γίδης τοῦ Ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. 31 Βασίλισσα νότου
ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς
ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἥλθεν ἐκ τῶν περάτων
τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἴδοὺ, πλεῖον
Σολομῶνος ὥδε. 32 Ἀνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν

τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἴδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὥδε. **33** Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς κρύπτην τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ’ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φῶς βλέπωσιν. **34** Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὁφθαλμός σου. “Οταν ὁ ὁφθαλμός σου ἀπλοῦς ἦ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ἦ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. **35** Σκόπει οὖν, μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. **36** Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον μέρος τι σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε.” **37** Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος ὅπως ἀριστήσῃ παρ’ αὐτῷ, εἰσελθὼν δὲ, ἀνέπεσεν. **38** Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἴδων, ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. **39** Εἶπεν δὲ ὁ Ὅκυριος πρὸς αὐτόν, “Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. **40** Ἀφρονες! Οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν, καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν; **41** Πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἴδοὺ, πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν. **42** Ἄλλὰ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ πήγανον, καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Ὅθεοῦ. Ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ παρεῖναι. **43** Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. **44** Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν.” **45** Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ, “Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων, καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις.” **46** Ὁ

δὲ εἶπεν, “Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί! Ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. **47** Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. **48** Ἐρα μαρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτοὺς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. **49** Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Ὀθεοῦ εἶπεν, “Ἀποστελὼ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ διώξουσιν, **50** ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυννόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, **51** ἀπὸ αἵματος Ἀβελ ἔως αἵματος Ζαχαρίου, τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου. Ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.” **52** Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἥρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε, καὶ τὸν εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.” **53** Κἀκεῖθεν ἐξελθόντος αὐτοῦ, ἥρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, **54** ἐνεδρεύοντες αὐτὸν θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

12 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἥρξατο λέγειν πρὸς τὸν μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον, “Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης, τῶν Φαρισαίων, ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις. **2** Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. **3** Ἄνθ’ ὃν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὗς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων. **4** Λέγω δὲ ὑμῖν, τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε

ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ
ἔχοντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. **5** Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν
τίνα φοβήθητε: φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι, ἔχοντα
ἐξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Γέενναν· ναί, λέγω ὑμῖν,
τοῦτον φοβήθητε. (**Geenna g1067**) **6** Οὐχὶ πέντε στρουθία
πωλοῦνται ἀσσαρίων δύο; Καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν
ἐπιλελημένον ἐνώπιον τοῦ Ὀθεοῦ. **7** Ἄλλὰ καὶ αἱ τρίχες
τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρίθμηνται. Μὴ φοβεῖσθε,
πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. **8** Λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς
ἄν δυολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ
ὅ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου δυολογήσει, ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν
τῶν ἀγγέλων τοῦ Ὀθεοῦ. **9** ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον
τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων
τοῦ Ὀθεοῦ. **10** Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ
Ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ τῷ δὲ εἰς τὸ Ἁγιον Ὅπνεῦμα
βλασφημήσαντι, οὐκ ἀφεθήσεται. **11** Ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν
ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς, καὶ τὰς ἀρχὰς, καὶ τὰς ἐξουσίας,
μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε. **12**
τὸ γὰρ Ἁγιον Ὅπνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ
ἢ δεῖ εἰπεῖν.” **13** Εἶπεν δέ τις ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ,
“Διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ’ ἐμοῦ
τὴν κληρονομίαν.” **14** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, “Ἄνθρωπε, τίς με
κατέστησεν κριτὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς;” **15** Εἶπεν δὲ πρὸς
αὐτούς, “Ορᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας,
ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ, ἢ ζωὴν αὐτοῦ ἔστιν ἐκ
τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ.” **16** Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς
αὐτοὺς λέγων, “Ἄνθρωπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ
χώρα. **17** Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων, ‘Τί ποιήσω,
ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου?’ **18** Καὶ

εἶπεν, ‘Τοῦτο ποιήσω: καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὸν σῖτον καὶ τὰ ἀγαθά μου. **19** Καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου, “Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἑτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου.” **20** Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ὡθός, “Αφρων, ταύτῃ τῇ νυκτὶ, τὴν ψυχήν σου αἴτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἀ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται;” **21** Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἔστω καὶ μὴ εἰς Ὁθόν πλουτῶν.” **22** Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς “Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ, τί φάγητε μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσησθε. **23** Ἡ γὰρ ψυχὴ πλεῖόν ἔστιν τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. **24** Κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἵς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ Ὡθός τρέφει αὐτούς. Πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν! **25** Τίς δὲ ἔξ ὑμῶν μεριμνῶν, δύναται ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι πῆχυν; **26** Εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; **27** Κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει, οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ, περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. **28** Εἰ δὲ ἐν ἀγρῷ τὸν χόρτον ὅντα σήμερον, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Ὡθός οὕτως ἀμφιέζει, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, δλιγόπιστοι; **29** Καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε, ἢ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. **30** Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν, ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ οἶδεν ὅτι χρήζετε τούτων. **31** Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν. **32** Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον, ὅτι εὐδόκησεν ὁ Πατὴρ ὑμῶν, δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. **33** Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ δότε ἐλεημοσύνην. Ποιήσατε ἔαυτοῖς βαλλάντια μὴ

παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ὅπου κλέπτης οὐκ ἔγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει. 34 Ὁπου
γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται.
35 Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὁσφύες περιεζωσμέναι, καὶ οἱ λύχνοι
καιόμενοι, 36 καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις
τὸν κύριον ἔαυτῶν, πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα
ἐλθόντος καὶ κρούσαντος, εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. 37
Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν, ὁ Ὅκυριος εὐρήσει
γρηγοροῦντας. Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ
ἀνακλινεῖ αὐτοὺς, καὶ παρελθὼν, διακονήσει αὐτοῖς. 38
Κἄν ἐν τῇ δευτέρᾳ κἄν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἐλθῇ, καὶ εὗρῃ
οὕτως, μακάριοί εἰσιν ἐκεῖνοι! 39 Τοῦτο δὲ γινώσκετε,
ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται,
ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκεν διορυχθῆναι τὸν
οἴκον αὐτοῦ. 40 Καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρᾳ οὐ
δοκεῖτε, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχεται.” 41 Εἶπεν δὲ ὁ
Πέτρος, “Ὕκυριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις,
ἢ καὶ πρὸς πάντας;” 42 Καὶ εἶπεν ὁ Ὅκυριος, “Τίς ἄρα
ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ὁ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ
Ὕκυριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ
σιτομέτριον; 43 Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν, ὁ
κύριος αὐτοῦ εὐρήσει οὕτως ποιοῦντα. 44 Ἀληθῶς λέγω
ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει
αὐτόν. 45 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτοῦ, ‘Χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι’, καὶ ἄρξηται
τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ
πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, 46 ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου
ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ
γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ

μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. 47 Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος, ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐτοιμάσας ἢ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς· 48 ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. Παντὶ δὲ ὡς ἔδόθη πολύ, πολὺς ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ὡς παρέθεντο πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν. 49 Πῦρ ἥλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἦδη ἀνήφθη; 50 Βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἔως ὅτου τελεσθῇ! 51 Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ διαμερισμόν. 52 Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν, πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν, καὶ δύο ἐπὶ τρισὶν. 53 Διαμερισθήσονται πατὴρ ἐπὶ υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατέρᾳ, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τὴν μητέρα, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν.” 54 Ἐλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις, “Οταν ἴδητε νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε, ὅτι ‘Ομβρος ἔρχεται’, καὶ γίνεται οὕτως. 55 Καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε, ὅτι ‘Καύσων ἔσται’, καὶ γίνεται. 56 ‘Υποκριταί! Τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν καιρὸν δὲ τοῦτον, πῶς οὐκ οἴδατε δοκιμάζειν; 57 Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν, οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; 58 ‘Ως γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα ἐν τῇ ὁδῷ, δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυλακήν. 59 Λέγω σοι, οὐ μὴ ἔξελθης ἐκεῖθεν ἔως καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῶς.”

13 Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ, ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὃν τὸ αἷμα Πιλᾶτος ἔμιζεν

μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. **2** Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς,
“Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι, ἀμαρτωλοὶ παρὰ πάντας
τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; **3**
Οὐχὶ, λέγω ὑμῖν, ἀλλ’ ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως
ἀπολεῖσθε. **4** Ἡ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτὼ ἐφ’ οὓς ἔπεσεν ὁ
πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι
αὐτοὶ ὄφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους
τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ; **5** Οὐχὶ, λέγω ὑμῖν, ἀλλ’
ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε.” **6** Ἐλεγεν
δὲ ταύτην τὴν παραβολήν: “Συκῆν εἶχεν τις πεφυτευμένην
ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἥλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ,
καὶ οὐχ εὗρεν. **7** Εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, “Ιδοὺ,
τρία ἔτη ἀφ’ οὗ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ,
καὶ οὐχ εὑρίσκω. ”Εκκοψόν αὐτήν, ἵνα τί καὶ τὴν γῆν
καταργεῖ;” **8** Ό δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ, ‘Κύριε, ἄφες
αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἵνα ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν καὶ
βάλω κόπρια· **9** καὶ μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ μέλλον, εἰ
δὲ μή γε ἐκκόψεις αὐτήν.” **10** Ἡν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν
συναγωγῶν ἐν τοῖς Σάββασιν. **11** Καὶ ἴδοὺ, γυνὴ πνεῦμα
ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δεκαοκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα
καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. **12** Ἰδὼν δὲ
αὐτήν, ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Γύναι,
ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου.” **13** Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ
τὰς χεῖρας, καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζεν τὸν
Θεόν. **14** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι
τῷ Σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ, ὅτι
“Ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν αὐταῖς οὖν
ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου.”
15 Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Ἦκουσας καὶ εἶπεν, “Υποκριταί!

“Εκαστος ὑμῶν τῷ Σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ,
ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; **16**
Ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὔσαν, ἣν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς,
ἰδοὺ, δέκα καὶ ὥκτω ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ
δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου.” **17** Καὶ ταῦτα
λέγοντος αὐτοῦ, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι
αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς
γινομένοις ὑπ’ αὐτοῦ. **18** ”Ἐλεγεν οὖν, “Τίνι ὁμοία ἔστιν ἡ
Βασιλεία τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; **19** Ὁμοία
ἔστιν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν, ἀνθρωπος ἔβαλεν εἰς
κῆπον ἔαυτοῦ, καὶ ηὔξησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ
“Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις
αὐτοῦ.” **20** Καὶ πάλιν εἶπεν, “Τίνι ὁμοιώσω τὴν Βασιλείαν
τοῦ Ὀθεοῦ; **21** Ὁμοία ἔστιν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα, γυνὴ
ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.”
22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων,
καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱεροσόλυμα. **23** Εἶπεν δέ
τις αὐτῷ, “Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;” Ὁ δὲ εἶπεν
πρὸς αὐτούς, **24** “Ἄγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς
θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ
οὐκ ἴσχύσουσιν. **25** Ἀφ’ οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης
καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἐστάναι καὶ
κρούειν τὴν θύραν λέγοντες, ‘Κύριε, ἀνοιξον ἡμῖν· καὶ
ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, ‘Οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἔστε.’ **26** Τότε
ἄρξεσθε λέγειν, “Εφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν,
καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.” **27** Καὶ ἐρεῖ, λέγων
ὑμῖν, ‘Οὐκ οἶδα πόθεν ἔστε· “ἀπόστητε ἀπ’ ἐμοῦ, πάντες
ἔργάται ἀδικίας”.’ **28** Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς
τῶν ὀδόντων, δταν ὅψησθε Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ

Ιακώβ, καὶ πάντας τοὺς προφήτας, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Ὀθεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. **29** Καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Ὀθεοῦ. **30** Καὶ ἵδοὺ, εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι.” **31** Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ προσῆλθάν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ, “Ἐξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι.” **32** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ, ‘Ιδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ ἵσεις ἀποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι.’” **33** Πλὴν δεῖ με, σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἔχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ. **34** Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τὸν ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἡθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου, δὸν τρόπον ὅρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἡθελήσατε. **35** Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἰκος ὑμῶν. Λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ ἴδητε με ἔως εἴπητε, ‘Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι ὮΚυρίου.’”

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἰκόν τινος τῶν ἀρχόντων Φαρισαίων, Σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἤσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. **2** Καὶ ἵδού, ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. **3** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ὠησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων, “Ἐξεστιν τῷ Σαββάτῳ θεραπεῦσαι ἢ οὗ;” **4** Οἱ δὲ ἡσύχασαν. Καὶ ἐπιλαβόμενος, ἵσαστο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν. **5** Καὶ πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, “Τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου;” **6** Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα. **7** Ἐλεγεν

δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἔξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς, **8** “Οταν κληθῆς ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ἢ κεκλημένος ὑπ’ αὐτοῦ, **9** καὶ ἐλθὼν, ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι, ‘Δὸς τούτῳ τόπον’, καὶ τότε ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. **10** Ἐλλ’ ὅταν κληθῆς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἐλθῇ ὁ κεκληκώς σε ἐρεῖ σοι, ‘Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον.’ Τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν συνανακειμένων σοι. **11** Ὁτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἔαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἔαυτὸν ὑψωθήσεται.” **12** Ἔλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν, “Οταν ποιῆς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ γένηται ἀνταπόδομά σοι. **13** Ἐλλ’ ὅταν ποιῆς δοχὴν κάλει πτωχούς, ἀναπείρους, χωλούς, τυφλούς, **14** καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδούναί σοι, ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.” **15** Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ, “Μακάριος ὅστις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Ὀθεοῦ.” **16** Ο δὲ εἶπεν αὐτῷ, “Ἄνθρωπός τις ἐποίει δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλούς. **17** Καὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις, “Ἐρχεσθε, ὅτι ἡδη ἔτοιμά ἔστιν.” **18** Καὶ ἦρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες παραιτεῖσθαι. Ό πρῶτος εἶπεν αὐτῷ, “Ἄγρὸν ἡγόρασσα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἔξελθὼν ἵδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον.” **19** Καὶ ἔτερος εἶπεν, ‘Ζεύγη βιῶν ἡγόρασσα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι

αύτά· ἔρωτῷ σε ἔχε με παρητημένον.’ 20 Καὶ ἕτερος εἶπεν, ‘Τυναῖκα ἔγημα καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν.’ 21 Καὶ παραγενόμενος, ὁ δοῦλος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὄργισθεὶς, ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ, “Ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ρύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀναπείρους, καὶ τυφλοὺς, καὶ χωλοὺς, εἰσάγαγε ὥδε.” 22 Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος, ‘Κύριε, γέγονεν ὃ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστίν.’ 23 Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον, “Ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος. 24 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων, γεύσεται μου τοῦ δείπνου.” 25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ στραφεὶς, εἶπεν πρὸς αὐτούς, 26 “Εἴ τις ἔρχεται πρός με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἔαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τὸν ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἔαυτοῦ, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής. 27 “Οστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής. 28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας, ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν; 29 Ἶνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίζειν 30 λέγοντες, ὅτι ‘Οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἥρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι.’ 31 “Η τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἐτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλεμον, οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύσεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἔρχομένῳ ἐπ’ αὐτόν; 32 Εἰ δὲ μή γε ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὅντος, πρεσβείαν ἀποστείλας ἔρωτῷ

εἰρήνην. **33** Οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἔαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. **34** Καλὸν οὖν τὸ ἄλας, ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῆ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; **35** Οὕτε εἰς γῆν οὕτε εἰς κοπρίαν εὑθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὥτα ἀκούειν, ἀκουέτω.”

15 Ἡσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. **2** Καὶ διεγόγγυζον οἵ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες, ὅτι “Οὕτος ἀμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς.” **3** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων, **4** “Τίς ἀνθρωπος ἐξ ὑμῶν, ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἐν, οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, ἔως εὗρῃ αὐτό; **5** Καὶ εὐρὼν, ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὕμους αὐτοῦ χαίρων. **6** Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς, ‘Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός!’ **7** Λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσιν μετανοίας. **8** Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἄπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἔως οὗ εὕρῃ; **9** Καὶ εὔροισα, συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας λέγουσα, ‘Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα.’ **10** Οὕτως λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Ὀθεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι.” **11** Εἶπεν δέ, “Ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο σίούς. **12** Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί, ‘Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας.’

ό δὲ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. **13** Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν πάντα, ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. **14** Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἵσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. **15** Καὶ πορευθεὶς, ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπειταν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. **16** Καὶ ἐπεθύμει χορτασθῆναι ἐκ τῶν κερατίων ὃν ἥσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. **17** Εἰς ἐαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη, ‘Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ὥδε ἀπόλλυμαι; **18** Ἀναστὰς, πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, “Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, **19** οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Ποίησόν με ὡς ἔνα τῶν μισθίων σου.”’ **20** Καὶ ἀναστὰς, ἤλθεν πρὸς τὸν πατέρα ἐαυτοῦ. ‘Ἐτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν, ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. **21** Εἶπεν δὲ ὁ υἱὸς αὐτῷ, ‘Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου.’ **22** Εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, ‘Ταχὺ ἐξενέγκατε στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, **23** καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν. **24** ‘Οτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη.’ Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. **25** Ἡν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος, ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν

συμφωνίας καὶ χορῶν. **26** Καὶ προσκαλεσάμενος ἔνα τῶν παιδῶν, ἐπυνθάνετο τί ἄν εἴη ταῦτα. **27** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι “Ο ἀδελφός σου ἤκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν.” **28** Ὡργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν, παρεκάλει αὐτόν. **29** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, “Ιδοὺ, τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. **30** Ὅτε δὲ ὁ νιός σου οὗτος, ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἥλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον!” **31** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ‘Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ’ ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἔστιν. **32** Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος, νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, καὶ ἀπολωλώς καὶ εὑρέθη.’”

16 Ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς, “Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **2** Καὶ φωνήσας αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ, ‘Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; Απόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου, οὐ γὰρ δύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν.’ **3** Εἶπεν δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος, ‘Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ’ ἐμοῦ; Σκάπτειν οὐκ ἴσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. **4** Ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας, δέξωνται με εἰς τὸν οἴκους αὐτῶν.’ **5** Καὶ προσκαλεσάμενος ἔνα ἔκαστον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγεν τῷ πρώτῳ, ‘Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου;’ **6** Ὁ δὲ εἶπεν, “Εκατὸν βάτους ἐλαίου.” Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ‘Δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντίκοντα.’ **7** Ἔπειτα ἐτέρῳ

εἶπεν, ‘Σὺ δὲ πόσον ὁφείλεις,’ Ο δὲ εἶπεν, “Εκατὸν κόρους σίτου.’ Λέγει αὐτῷ, ‘Δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ γράψον ὡγδοήκοντα.’ **8** Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν. “Οτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἔαυτῶν εἰσιν. (aiōn g165) **9** Καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἔαυτοῖς ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.

(aiōnios g166) **10** Ο πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστιν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. **11** Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ, πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; **12** Καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ, πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει; **13** Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν ἔνα μισήσει, καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἔτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε “Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ.” **14** Ἡκουον δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. **15** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Υμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἔαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ Ὁθεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Ὁθεοῦ. **16** Ο νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ Βασιλεία τοῦ Ὁθεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. **17** Εὔκοπώτερον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. **18** Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναικαν αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἐτέραν, μοιχεύει, καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν, μοιχεύει. **19** Ἀνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφρατινόμενος

καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. **20** Πτωχὸς δέ τις ὄνοματι Λάζαρος, ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ, εἰλκωμένος **21** καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. **22** Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ. Ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. **23** Καὶ ἐν τῷ “Αἰδή ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὅρᾶ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ.

(Hadēs g86) **24** Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ.” **25** Εἶπεν δὲ Ἀβραάμ, ‘Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά. Νῦν δὲ ὥδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι.

26 Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν.’ **27** Εἶπεν δέ, “Ἐρωτῶ σε οὖν Πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἴκον τοῦ πατρός μου,**28** ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου.” **29** Λέγει δὲ Ἀβραάμ, “Ἐχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.” **30** Ο δὲ εἶπεν, ‘Ούχι, Πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ’ ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν.’ **31** Εἶπεν δὲ αὐτῷ, ‘Εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται.””

17 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, “Ανένδεκτόν
ἐστιν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, πλὴν οὐαὶ δι’ οὗ
ἔρχεται! **2** Λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται
περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν,
ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ τῶν μικρῶν τούτων ἔνα. **3** Προσέχετε
ἔαυτοῖς! Ἐὰν ἀμάρτη δὲ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ,
καὶ ἔὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. **4** Καὶ ἔὰν ἐπτάκις τῆς
ἡμέρας ἀμαρτήσῃ εἰς σὲ, καὶ ἐπτάκις ἐπιστρέψῃ πρὸς
σὲ, λέγων ‘Μετανοῶ’, ἀφήσεις αὐτῷ.” **5** Καὶ εἶπαν οἱ
ἀπόστολοι τῷ Ἡρώδῳ, “Πρόσθες ἡμῖν πίστιν!” **6** Εἶπεν δὲ
ὁ Ἡρώδης, “Εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε
ἄν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ, “Ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ
θαλάσσῃ”, καὶ ὑπίκουσεν ἄν ὑμῖν. **7** Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον
ἔχων, ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, δῆς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ
ἀγροῦ ἐρεῖ αὐτῷ, ‘Ἐύθέως παρελθὼν ἀνάπεσε’; **8** Ἀλλ’ οὐχὶ
ἐρεῖ αὐτῷ, “Ετοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος
διακόνει μοι, ἔως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι
καὶ πίεσαι σύ”; **9** Μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ, δῆτι ἐποίησεν τὰ
διαταχθέντα; **10** Οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ποιήσητε πάντα
τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε, δῆτι ‘Δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν,
δὲ ὥφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.’” **11** Καὶ ἐγένετο ἐν
τῷ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ
μέσον Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. **12** Καὶ εἰσερχομένου
αὐτοῦ εἰς τινα κώμην, ἀπήντησαν δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἵ
ἔστησαν πόρρωθεν. **13** Καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες,
“Ὦ Ιησοῦ, Ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς.” **14** Καὶ ἴδων, εἶπεν
αὐτοῖς, “Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἔαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν.”
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν. **15**
Εἶς δὲ ἐξ αὐτῶν ἴδων δῆτι ἰάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς

μεγάλης δοξάζων τὸν ὅθεόν, **16** καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. **17** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Οὐχ οἱ δέκα ἑκαθαρίσθησαν; Οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; **18** Οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ ὅθεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος;” **19** Καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Αναστὰς, πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε!” **20** Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ Βασιλεία τοῦ ὅθεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν, “Οὐκ ἔρχεται ἡ Βασιλεία τοῦ ὅθεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, **21** οὐδὲ ἐροῦσιν, ‘Ιδοὺ, ὥδε’, ἢ, ‘Εκεῖ’. Ἱδοὺ γὰρ, ἡ Βασιλεία τοῦ ὅθεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν.” **22** Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, “Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. **23** Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν, ‘Ιδοὺ, ἐκεῖ’, ἢ, ‘Ιδοὺ, ὥδε’. μὴ ἀπέλθητε μηδὲ διώξητε. **24** Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπὸ οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. **25** Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. **26** Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῦν, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου: **27** ἥσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐγαμίζοντο, ἅχρι ἵς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῦν εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἤλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν πάντας. **28** Ὁμοίως καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ: ἥσθιον, ἔπινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὡκοδόμουν. **29** ἦ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθεν Λώτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον ἀπὸ οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν πάντας. **30** Κατὰ ταῦτα ἔσται ἦ ἡμέρᾳ, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. **31** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ

δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω
ἄραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ, δόμοις μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς
τὰ ὄπίσω. **32** Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. **33** "Ος
ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι, ἀπολέσει
αὐτήν, δὲς δὲ ἀν ἀπολέσῃ, ζωγονήσει αὐτήν. **34** Λέγω
ὑμῖν, ταύτη τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς, ὁ εἰς
παραλημφθήσεται, καὶ ὁ ἔτερος ἀφεθήσεται. **35** "Ἐσονται
δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἡ μία παραλημφθήσεται, ἡ δὲ
ἔτερα ἀφεθήσεται." **37** Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ,
"Ποῦ, Ὁ Κύριε;" Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, "὾ου τὸ σῶμα, ἐκεῖ
καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται."

18 "Ελεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς, πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε
προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐγκακεῖν **2** λέγων, "Κριτής τις
ἥν ἐν τινι πόλει, τὸν Ὁθεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἀνθρωπὸν
μὴ ἐντρεπόμενος. **3** Χήρα δὲ ἥν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ
ῆρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα, "Εκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ
ἀντιδίκου μου." **4** Καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον, μετὰ ταῦτα
δὲ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, 'Εἰ καὶ τὸν Ὁθεὸν οὐ φοβοῦμαι οὐδὲ
ἀνθρωπὸν ἐντρέπομαι, **5** διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον
τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος
έρχομένη ὑπωπιάζῃ με.'" **6** Εἶπεν δὲ ὁ ὉΚύριος, "Ακούσατε
τί ὁ κριτής τῆς ἀδικίας λέγει. **7** Ὁ δὲ Ὁθεός οὐ μὴ ποιήσῃ
τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βιώντων αὐτῷ
ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς; **8** Λέγω
ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. Πλὴν ὁ
γίὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐλθὼν, ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ¹
τῆς γῆς;" **9** Εἶπεν δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ'
ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἔξουθενοῦντες τοὺς λοιποὺς,
τὴν παραβολὴν ταύτην: **10** "Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν

εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἔτερος τελώνης. **11** Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν προσηγέρετο: “Ο ὥθεός, εὐχαριστῶ σοι δτι οὐκ εἰμὶ ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. **12** Νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατεύω πάντα, ὅσα κτῶμαι.” **13** Ὁ δὲ τελώνης μακρόθεν ἐστὼς, οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὁφθαλμοὺς ἐπᾶραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ’ ἔτυπτεν τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων, “Ο ὥθεός, ἰλάσθητί μοι, τῷ ἀμαρτωλῷ!” **14** Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρ’ ἐκεῖνον. “Οτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.” **15** Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἀπτηται: ἵδοντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. **16** Ὁ δὲ ὩΗησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων, “Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ ὥθεοῦ. **17** Άμὴν, λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν Βασιλείαν τοῦ ὥθεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.” **18** Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων, “Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας, ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;” (*aiōnios g166*) **19** Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ὩΗησοῦς, “Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εῖς ὁ ὥθεός. **20** Τὰς ἐντολὰς οἶδας; ‘Μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς’, ‘Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.’” **21** Ὁ δὲ εἶπεν, “Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητος μου.” **22** Ἀκούσας δὲ, ὁ ὩΗησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Ἐτι ἔν σοι λείπει πάντα ὅσα ἔχεις, πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι.” **23** Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα, περίλυπος ἐγενήθη, ἵνα γὰρ πλούσιος σφόδρα. **24** Ιδὼν δὲ αὐτὸν ὁ

”Ιησοῦς εἶπεν, “Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες, εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ὄθεοῦ εἰσελεύσονται. **25** Εὔκοπώτερον γάρ ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ὄθεοῦ εἰσελθεῖν.” **26** Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, “Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;” **27** Ὁ δὲ εἶπεν, “Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυνατὰ παρὰ τῷ ὄθεῷ ἐστιν.” **28** Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, “Ιδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἡκολουθήσαμέν σοι.” **29** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἄμην, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γυναῖκα, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ γονεῖς, ἢ τέκνα, εἴνεκεν τῆς Βασιλείας τοῦ ὄθεοῦ, **30** ὃς οὐχὶ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰώνι τῷ ἐρχομένῳ, ζωὴν αἰώνιον.” (*aiōn g165, aiōnios g166*) **31** Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ιδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ Υἱῷ τοῦ Ἀνθρώπου. **32** Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐμπαιχθήσεται, καὶ ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμπτυσθήσεται. **33** Καὶ μαστιγώσαντες, ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἀναστήσεται.” **34** Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ρῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ’ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. **35** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχώ, τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν. **36** Ἀκούσας δὲ ὅχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. **37** Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ, ὅτι ““Ιησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται.” **38** Καὶ ἐβόήσεν λέγων, ““Ιησοῦ, Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με.” **39** Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ. Αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, “Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με.” **40** Σταθεὶς δὲ, “Ιησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν.

Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτόν, **41** “Τί σοι θέλεις ποιῆσω;” Ὁ δὲ εἶπεν, “^οΚύριε, ἵνα ἀναβλέψω.” **42** Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.” **43** Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ ἡκολούθει αὐτῷ, δοξάζων τὸν Ὁθεόν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν, ἔδωκεν αἶνον τῷ Ὁθεῷ.

19 Καὶ εἰσελθὼν, διήρχετο τὴν Ἱεριχώ. **2** Καὶ ἴδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ αὐτὸς πλούσιος. **3** Καὶ ἐζήτει ἴδεῖν τὸν ὉΙησοῦν τίς ἐστιν, καὶ οὐκ ἤδυνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. **4** Καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἵδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἥμελλεν διέρχεσθαι. **5** Καὶ ὡς ἤλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι, σήμερον γάρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι.” **6** Καὶ σπεύσας, κατέβη καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. **7** Καὶ ἴδοντες, πάντες διεγόγγυζον λέγοντες, ὅτι “Παρὰ ἀμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι.” **8** Σταθεὶς δὲ, Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν ὉΚύριον, “^οΙδοὺ, τὰ ἡμίσιά μου τῶν ὑπαρχόντων, ὉΚύριε, τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.” **9** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ὉΙησοῦς, ὅτι “Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. **10** Ἦλθεν γὰρ ὁ Γίδης τοῦ Ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.” **11** Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς, εἶπεν παραβολὴν διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἱερουσαλήμ αὐτὸν, καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ Βασιλεία τοῦ Ὁθεοῦ ἀναφαίνεσθαι. **12** Εἶπεν οὖν, “Ἀνθρωπός τις εὐγενής ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λαβεῖν ἔαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. **13**

Καλέσας δὲ δέκα δούλους ἔαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, ‘Πραγματεύσασθαι ἐν ᾧ ἔρχομαι.’ **14** Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὅπίσω αὐτοῦ λέγοντες, ‘Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ’ ἡμᾶς.’ **15** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν, λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἵς δεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τί διεπραγματεύσαντο. **16** Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων, ‘Κύριε, ἡ μνᾶ σου, δέκα προσηργάσατο μνᾶς.’ **17** Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ‘Ἐῦ ἀγαθὲ δοῦλε! Ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ, πιστὸς ἐγένου, ἵσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων.’ **18** Καὶ ἤλθεν ὁ δεύτερος λέγων, “Η μνᾶ σου, Κύριε, ἐποίησεν πέντε μνᾶς.” **19** Εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ, ‘Καὶ σὺ ἐπάνω γίνου πέντε πόλεων.’ **20** Καὶ ὁ ἔτερος ἤλθεν λέγων, ‘Κύριε, ἰδοὺ, ἡ μνᾶ σου, ἦν εἰχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ. **21** Ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἰ, αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας.’ **22** Λέγει αὐτῷ, “Ἐκ τοῦ στόματός σου κρίνω σε, πονηρὲ δοῦλε.” Ήιδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα; **23** Καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκάς μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν, κάγὼ ἐλθὼν, σὺν τόκῳ ἀν αὐτὸ ἔπραξα;’ **24** Καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν, “Ἄρατε ἀπ’ αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ, τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι.” **25** Καὶ εἶπαν αὐτῷ, ‘Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.’ **26** Λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι, δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται. **27** Πλὴν τοὺς ἔχθρούς μου τούτους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ’ αὐτοὺς, ἀγάγετε ὡδε καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου.” **28** Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς

‘Ιεροσόλυμα. **29** Καὶ ἐγένετο ὡς ἥγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανιὰ, πρὸς τὸ ὅρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν **30** λέγων, “Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾧ εἰσπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ’ ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες αὐτὸν, ἀγάγετε. **31** Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, ‘Διὰ τί λύετε?’ Οὕτως ἐρεῖτε, ὅτι “Ο ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει.” **32** Ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. **33** Λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπαν οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, “Τί λύετε τὸν πῶλον;” **34** Οἱ δὲ εἶπαν, ὅτι “Ο ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει.” **35** Καὶ ἥγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρίψαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. **36** Πορευομένου δὲ αὐτοῦ, ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. **37** Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἥδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ Ὁρους τῶν Ἐλαιῶν, ἥρξαντο ἄπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων **38** λέγοντες, “Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ὁ βασιλεὺς ἐν ὀνόματι ὮΚυρίου· ἐν οὐρανῷ εἰρήνη καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.” **39** Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς αὐτόν, “Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου.” **40** Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κράξουσιν.” **41** Καὶ ὡς ἥγισεν, ἵδων τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ’ αὐτήν **42** λέγων, ὅτι “Εἰ ἔγνως ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ σὺ, τὰ πρὸς εἰρήνην νῦν δὲ ἐκρύβῃ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. **43** Ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σὲ, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἔχθροί σου χάρακά σοι, καὶ περικυκλώσουσίν σε καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν, **44** καὶ ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν

λίθον ἐπὶ λίθον ἐν σοί, ἀνθ' ὅν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.” **45** Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας, **46** λέγων αὐτοῖς, “Γέγραπται, “Ο οἶκός μου οἶκος προσευχῆς”, ύμεις δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε ‘σπίλαιον ληστῶν’.” **47** Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἔζητον αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, **48** καὶ οὐχ εὗρισκον τὸ τί ποιήσωσιν, δὲ λαὸς γὰρ ἄπας ἐξεκρέμετο αὐτοῦ ἀκούων.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, **2** καὶ εἴπαν λέγοντες πρὸς αὐτόν, “Εἰπὸν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην;” **3** Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἐρωτήσω ὑμᾶς κάγω λόγον καὶ εἴπατέ μοι: **4** τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων;” **5** Οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἔαυτοὺς λέγοντες, ὅτι “Ἐὰν εἴπωμεν, “Ἐξ οὐρανοῦ”, ἐρεῖ, ‘Διὰ τί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;’ **6** Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, “Ἐξ ἀνθρώπων”, ὁ λαὸς ἄπας καταλιθάσει ὑμᾶς, πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι.” **7** Καὶ ἀπεκρίθησαν, μὴ εἰδέναι πόθεν. **8** Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.” **9** ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην: “Ἄνθρωπος ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἰκανούς. **10** Καὶ καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ. Οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν, δείραντες κενόν. **11** Καὶ προσέθετο ἔτερον πέμψαι

δοῦλον· οἱ δὲ, κάκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες,
ἐξαπέστειλαν κενόν. **12** Καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι οἱ
δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες, ἐξέβαλον. **13** Εἶπεν δὲ ὁ
κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, ‘Τί ποιήσω; Πέμψω τὸν υἱόν μου
τὸν ἀγαπητόν· ἵσως τοῦτον ἐντραπήσονται.’ **14** Ἰδόντες δὲ
αὐτὸν, οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες,
‘Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα
ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία.’ **15** Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν
ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ
κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; **16** Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς
γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.”
Ἀκούσαντες δὲ εἶπαν, “Μὴ γένοιτο!” **17** Ο δὲ ἐμβλέψας
αὐτοῖς εἶπεν, “Τί οὖν ἐστιν τὸ γεγραμμένον τοῦτο, ‘Λίθον
δὸν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς
κεφαλὴν γωνίας’; **18** Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ’ ἐκεῖνον τὸν λίθον,
συνθλασθήσεται· ἐφ’ ὃν δ’ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.” **19**
Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν
ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας, ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν
τὸν λαόν, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν
παραβολὴν ταύτην. **20** Καὶ παρατηρήσαντες, ἀπέστειλαν
ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους ἔαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα
ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτὸν τῇ
ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. **21** Καὶ ἐπηρώτησαν
αὐτὸν λέγοντες, “Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὁρθῶς λέγεις,
καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ’ ἐπ’
ἄληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. **22** Ἔξεστιν ἡμᾶς
Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οῦ;” **23** Κατανοήσας δὲ αὐτῶν
τὴν πανουργίαν, εἶπεν πρὸς αὐτούς, **24** “Δείξατέ μοι
δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν;” οἱ δὲ εἶπαν,

“Καίσαρος.” 25 Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τοίνυν ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Ὡθοῦ τῷ Ὡθῷ.” 26 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι τοῦ βήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν. 27 Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ λέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν 28 λέγοντες, “Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, “Εάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀτεκνος ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἔξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.” 29 Ἐπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος, λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἀτεκνος· 30 καὶ ὁ δεύτερος, 31 καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἕπτὰ, οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον. 32 “Γετερον καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 33 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; Οἱ γὰρ ἔπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.” 34 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται, (αἱσθ g165) 35 οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν, οὗτε γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται· (αἱσθ g165) 36 οὐδὲ γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ισάγγελοι γάρ εἰσιν, καὶ υἱοί εἰσιν Ὡθοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. 37 “Οτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει Ὦκριον, ‘τὸν Ὡθὸν Ἀβραὰμ, καὶ Ὡθὸν Ἰσαὰκ, καὶ Ὡθὸν Ἰακώβ’. 38 Ὡθὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων, πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν.” 39 Ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν, “Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας.” 40 Οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. 41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Πῶς λέγουσιν τὸν Ὡχριστὸν εἶναι Δαυὶδ Γίόν; 42 Αὐτὸς γὰρ Δαυὶδ λέγει ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν, ‘Εἶπεν ὁ

“Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, **43** ἔως ὅταν
θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.”” **44**
Δαυὶδ οὖν, αὐτὸν “Κύριον”, καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ νίος
ἐστιν;” **45** Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπεν τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ, **46** “Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων
τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς, καὶ φιλούντων
ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, **47** οἱ
κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρῷ
προσεύχονται. Οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.”

21 Ἀναβλέψας δὲ, εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ
γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίους. **2** Εἶδεν δέ τινα
χήραν πενιχρὰν, βάλλουσαν ἐκεῖ λεπτὰ δύο. **3** Καὶ εἶπεν,
“Αληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ, πλεῖον
πάντων ἔβαλεν. **4** πάντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος
αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος
αὐτῆς, πάντα τὸν βίον δὲν εἶχεν ἔβαλεν.” **5** Καί τινων
λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν
κεκόσμηται, εἶπεν, **6** “Ταῦτα ἂν θεωρεῖτε, ἐλεύσονται
ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὥδε, δὲ
οὐ καταλυθήσεται.” **7** Ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες,
“Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον
ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι;” **8** Ο δὲ εἶπεν, “Βλέπετε,
μὴ πλανηθῆτε πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὄνόματί
μου λέγοντες, ‘Ἐγώ εἰμι’, καί, ‘Ο καιρὸς ἥγγικεν.’ Μὴ
πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. **9** Ὁταν δὲ ἀκούσητε πολέμους
καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι
πρῶτον, ἀλλ’ οὐκ εὐθέως τὸ τέλος.” **10** Τότε ἔλεγεν
αὐτοῖς, “Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπ’ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ

βασιλείαν, **11** σεισμοί τε μεγάλοι, καὶ κατὰ τόπους, λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. **12** Πρὸ δὲ τούτων πάντων, ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. **13** Ἀποβήσεται ὑμῖν εἰς μαρτύριον. **14** Θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι, **15** ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἢ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. **16** Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων, καὶ ἀδελφῶν, καὶ συγγενῶν, καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν. **17** Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. **18** Καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐ μὴ ἀπόληται. **19** Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν, κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. **20** Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἥγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. **21** Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαΐᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις, μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. **22** Ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὗταί εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. **23** Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὁργὴ τῷ λαῷ τούτῳ. **24** Καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας, καὶ αἷχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη· πάντα· καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἔθνων, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν καιροὶ ἔθνων. **25** Καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ, καὶ σελήνῃ, καὶ ἀστροῖς, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἔθνων, ἐν ἀπορίᾳ ἥχους θαλάσσης καὶ σάλου, **26** ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ

προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ, αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. **27** Καὶ τότε ὅψονται ‘τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ’ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. **28** Ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἔγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.’ **29** Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς: “‘Ιδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα· **30** ὅταν προβάλωσιν ἥδη, βλέποντες ἀφ’ ἑαυτῶν, γινώσκετε ὅτι ἥδη ἔγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. **31** Οὗτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἔγγὺς ἐστιν ἡ Βασιλεία τοῦ ὁθεοῦ. **32** Ἄμην, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἵως ἂν πάντα γένηται. **33** Οἱ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. **34** Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς, μήποτε βαρηθῶσιν αἱ καρδίαι ὑμῶν ἐν κραιπάλῃ, καὶ μέθῃ, καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῇ ἐφ’ ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα ἐκείνη **35** ὡς παγίς· ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. **36** Ἀγρυπνεῖτε δὲ ἐν παντὶ καιρῷ, δεόμενοι ἵνα κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου.’ **37** Ἡν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ Ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος, ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν. **38** Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ Ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

22 Ἡγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἀζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα.
2 Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. **3** Εἰσῆλθεν δὲ Σατανᾶς εἰς Ἰούδαν, τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὃντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. **4** Καὶ ἀπελθὼν, συνελάλησεν

τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς, τὸ πῶς αὐτοῖς παραδῷ
αὐτόν. **5** Καὶ ἔχάρησαν καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον
δοῦναι. **6** Καὶ ἔξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ
παραδοῦναι αὐτὸν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς. **7** Ἡλθεν δὲ ἡ
ἡμέρα τῶν Ἀζύμων, ἥτις ἔδει θύεσθαι τὸ Πάσχα. **8** Καὶ
ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών, “Πορευθέντες,
ἔτοιμάσατε ἡμῖν τὸ Πάσχα, ἵνα φάγωμεν.” **9** Οἱ δὲ εἶπαν
αὐτῷ, “Ποῦ θέλεις ἔτοιμάσωμεν;” **10** Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς,
“Ιδοὺ, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναντήσει ὑμῖν
ἄνθρωπος, κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε
αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται. **11** Καὶ ἐρεῖτε τῷ
οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας, ‘Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, “Ποῦ
ἐστιν τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν
μου φάγω;”’ **12** Κάκεινος ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα,
ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἔτοιμάσατε.” **13** Ἀπελθόντες δὲ, εὗρον
καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ Πάσχα. **14** Καὶ
ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ.
15 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ
Πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν, πρὸ τοῦ με παθεῖν. **16** Λέγω
γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ φάγω αὐτὸ, ἔως ὅτου πληρωθῇ ἐν
τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὄθεοῦ.” **17** Καὶ δεξάμενος ποτήριον,
εὐχαριστήσας εἶπεν, “Λάβετε τοῦτο, καὶ διαμερίσατε εἰς
ἕαυτούς. **18** Λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ
τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἔως οὗ ἡ Βασιλεία τοῦ ὄθεοῦ
ἔλθῃ.” **19** Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας, ἔκλασεν καὶ
ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων, “Τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ
ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.”
20 Καὶ τὸ ποτήριον ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων,
“Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου,

τὸ ὑπέρ ύμῶν ἐκχυννόμενον. **21** Πλὴν ἴδοὺ, ἡ χεὶρ τοῦ παραδίδοντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. **22** Ὅτι ὁ Υἱὸς μὲν τοῦ Ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὠρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι’ οὗ παραδίδοται.” **23** Καὶ αὐτὸὶ ἦρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς, τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν, ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. **24** Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. **25** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἔξουσιάζοντες αὐτῶν, ‘εὐεργέται’, καλοῦνται. **26** Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὔτως, ἀλλ’ ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος, ὡς ὁ διακονῶν. **27** Τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; Οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; Ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ύμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν. **28** Ὑμεῖς δὲ ἔστε οἱ διαμεμενηκότες μετ’ ἐμοῦ, ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. **29** Κάγὼ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ Πατήρ μου βασιλείαν, **30** ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ καθῆσθε ἐπὶ θρόνων, τὰς δώδεκα φυλὰς κρίνοντες τοῦ Ἰσραήλ. **31** Σίμων, Σίμων, ἴδοὺ, ὁ Σατανᾶς ἐξητήσατο ύμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· **32** ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας, στήρισον τοὺς ἀδελφούς σου.” **33** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, “[“]Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι.” **34** Ὁ δὲ εἶπεν, “Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ, ἔως τρίς με ἀπαρνήσῃ εἰδέναι.” **35** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Οτε ἀπέστειλα ύμᾶς ἄτερ βαλλαντίου, καὶ πήρας, καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήσατε;” Οἱ δὲ εἶπαν, “Οὐθενός.” **36** Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Αλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων,

πωλησάτω τὸ ἴματιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. **37**
Λέγω γὰρ ὑμῖν δτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον, δεῖ τελεσθῆναι
ἐν ἐμοί, τό ‘Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη’· καὶ γὰρ τὸ περὶ
ἐμοῦ τέλος ἔχει.’ **38** Οἱ δὲ εἶπαν, “‘Κύριε, ίδοὺ, μάχαιραι
ῶδε δύο.’” Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “‘Ικανόν ἐστιν.’” **39** Καὶ
ἔξελθων, ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν,
ἥκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί. **40** Γενόμενος δὲ
ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς, “‘Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν
εἰς πειρασμόν.’” **41** Καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ’ αὐτῶν ὡσεὶ¹
λίθου βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα, προσηύχετο **42** λέγων,
“Πάτερ, εἰ βιούλει, παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ’ ἐμοῦ·
πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω.” **45** Καὶ
ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς,
εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης, **46** καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, “Τί καθεύδετε; Ἀναστάντες προσεύχεσθε ἵνα μὴ
εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.” **47** ”Ετι αὐτοῦ λαλοῦντος,
ίδοὺ, ὄχλος καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα,
προήρχετο αὐτούς, καὶ ἥγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν.
48 Ἰησοῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ, “‘Ιούδα, φιλήματι τὸν Υἱὸν τοῦ
Ἀνθρώπου παραδίδως;’” **49** Ιδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ
ἐσόμενον, εἶπαν, “‘Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ;’” **50**
Καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως,
καὶ ἀφεῖλεν τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ δεξιόν. **51** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν, “‘Ἐᾶτε ἔως τούτου!’” Καὶ ἀψάμενος τοῦ
ώτιον, ἰάσατο αὐτόν. **52** Εἶπεν δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς
παραγενομένους ἐπ’ αὐτὸν, ἀρχιερεῖς, καὶ στρατηγοὺς
τοῦ ἱεροῦ, καὶ πρεσβυτέρους, “‘Ως ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων; **53** Καθ’ ἡμέραν ὅντος μου
μεθ’ ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ’

έμει. Ἐλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἔξουσία τοῦ σκότους.” 54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν, ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἤκολούθει μακρόθεν. 55 Περιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συγκαθισάντων, ἐκάθητο ὁ Πέτρος μέσος αὐτῶν. 56 Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν, παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν, “Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν.” 57 Ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων, “Οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι.” 58 Καὶ μετὰ βραχὺ, ἔτερος ἴδων αὐτὸν ἔφη, “Καὶ σὺ ἔξ αὐτῶν εῖ.” Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη, “Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί.” 59 Καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος τις διῆσχυρίζετο λέγων, “Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν, καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν.” 60 Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, “Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα δὲ λέγεις.” Καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. 61 Καὶ στραφεὶς, ὁ Ὅκυριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ Ὅκυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ, ὅτι “Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι σήμερον, ἀπαρνήσῃ με τρίς.” 62 Καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσεν πικρῶς. 63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν, ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες. 64 Καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν, ἐπηρώτων λέγοντες, “Προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;” 65 Καὶ ἔτερα πολλὰ βλασφημοῦντες, ἔλεγον εἰς αὐτόν. 66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ Συνέδριον αὐτῶν 67 λέγοντες, “Εἴ σὺ εῖ ὁ Ὅχριστός, εἰπὸν ἡμῖν.” Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Εὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε· 68 ἐὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε. 69 Ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ‘καθήμενος ἐκ δεξιῶν’ τῆς δυνάμεως τοῦ ὅθεοῦ.” 70 Εἶπαν δὲ πάντες, “Σὺ οὖν εῖ ὁ

Υἱὸς τοῦ ὄθεοῦ;” Ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη, “‘Ὑμεῖς λέγετε
ὅτι ἐγώ εἰμι.’ **71** Οἱ δὲ εἶπαν, “Τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας
χρείαν; Αὐτοὶ γὰρ ἡκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.”

23 Καὶ ἀναστὰν, ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ
τὸν Πιλᾶτον. **2** Ἡρξαντὸ δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες,
“Τοῦτον εὔρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ
κωλύοντα φόρους Καίσαρι διδόναι, καὶ λέγοντα ἔαυτὸν
‘Χριστὸν, βασιλέα εἶναι.’ **3** Ο δὲ Πιλᾶτος ἡρώτησεν αὐτὸν
λέγων, “Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;” Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
αὐτῷ ἔφη, “Σὺ λέγεις.” **4** Ο δὲ Πιλᾶτος εἶπεν πρὸς τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, “Οὐδὲν εύρίσκω αἴτιον ἐν
τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.” **5** Οἱ δὲ ἐπίσχυνον λέγοντες, ὅτι
“Ανασείει τὸν λαὸν, διδάσκων καθ’ ὅλης τῆς Ἰουδαίας,
ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἔως ᾧδε.” **6** Πιλᾶτος δὲ
ἀκούσας, ἐπηρώτησεν εἰ δὲ ἀνθρωπος Γαλιλαῖος ἐστιν.
7 Καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἔξουσίας Ἡρώδου ἐστὶν,
ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδην, ὃντα καὶ αὐτὸν ἐν
Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. **8** Ο δὲ Ἡρώδης
ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἐχάρη λίαν, ἵν γὰρ ἐξ ἱκανῶν χρόνων
θέλων ἴδειν αὐτὸν, διὰ τὸ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ, καὶ ἥλπιζέν
τι σημεῖον ἴδειν ὑπὲρ αὐτοῦ γινόμενον. **9** Ἐπηρώτα δὲ
αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο
αὐτῷ. **10** Είστηκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς
εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. **11** Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν
καὶ ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίζας
περιβαλῶν ἐσθῆτα λαμπρὰν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ.
12 Ἐγένοντο δὲ φίλοι οἱ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Πιλᾶτος ἐν
αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ’ ἀλλήλων προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ
ὄντες πρὸς αὐτούς. **13** Πιλᾶτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς

ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τὸν λαὸν, **14** εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ώς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἴδοὺ, ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας, οὐθὲν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὃν κατηγορεῖτε κατ’ αὐτοῦ. **15** Ἐλλ’ οὐδὲ Ἡρώδης, ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς. Καὶ ἴδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἔστιν πεπραγμένον αὐτῷ. **16** Παιδεύσας οὖν αὐτὸν, ἀπολύσω.” **18** Ἀνέκραγον δὲ παμπληθεὶ λέγοντες, “Αἴρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν!” **19** Ὁστις ἦν, διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον, βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. **20** Πάλιν δὲ ὁ Πιλᾶτος προσεφώνησεν αὐτοῖς, θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. **21** Οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες, “Σταύρου, σταύρου αὐτόν.” **22** Ο δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; Οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ. Παιδεύσας οὖν αὐτὸν, ἀπολύσω.” **23** Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις, αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν. **24** Καὶ Πιλᾶτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν. **25** Ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, δὸν ἡτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν. **26** Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνά, τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ’ ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν, φέρειν δπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. **27** Ἕκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν αἱ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. **28** Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς, Ἰησοῦς εἶπεν, “Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ’ ἐμέ, πλὴν ἐφ’ ἑαυτὰς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. **29** Ὅτι ἴδοὺ, ἐρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν, ‘Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ

ζθρεψαν.’ 30 Τότε ‘ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν, “Πέσετε
ἐφ’ ἡμᾶς”, καὶ τοῖς βουνοῖς, “Καλύψατε ἡμᾶς”.’ 31 “Οτι
εὶ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ, ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ, τί¹
γένηται;” 32 ”Ηγοντο δὲ καὶ ἔτεροι κακοῦργοι δύο σὺν
αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33 Καὶ ὅτε ἥλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν
καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς
κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. 34
Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ίμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον. 35
Καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἔξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ
ἄρχοντες λέγοντες, “Ἄλλους ἔσωσεν, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ
οὗτός ἐστιν ὁ Ἐριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Ὀθεοῦ, ὁ ἐκλεκτός.” 36
Ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι,
ὅξος προσφέροντες αὐτῷ, 37 καὶ λέγοντες, “Εἴ σὺ εἶ ὁ
Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων, σῶσον σεαυτόν!” 38 Ἡν δὲ καὶ
ἐπιγραφὴ ἐπ’ αὐτῷ: “Ο Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων οὗτος.” 39
Εἶς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτόν
λέγων, “Οὐχὶ σὺ εἶ ὁ Ἐριστός; Σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς!”
40 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἔτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη, “Οὐδὲ φοβῇ²
σὺ τὸν Ὀθεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; 41 Καὶ ἡμεῖς
μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὡν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν
οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἐπράξεν.” 42 Καὶ ἔλεγεν, ““Ιησοῦ,
Μνήσθητί μου, ὅταν ἔλθῃς εἰς τὴν βασιλείαν σου!” 43
Καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Αμήν, σοι λέγω, σήμερον μετ’ ἐμοῦ
ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ.” 44 Καὶ ἦν ἥδη ὡσεὶ ὥρα ἔκτη,
καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ’ ὅλην τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης.
45 Τοῦ ἡλίου ἐκλιπόντος, ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα
τοῦ ναοῦ μέσον. 46 Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ, ὁ
”Ιησοῦς εἶπεν, “Πάτερ, ‘εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ
‘Πνεῦμά μου’.” Τοῦτο δὲ εἰπὼν, ἐξέπνευσεν. 47 Ιδὼν

δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γενόμενον, ἐδόξασεν τὸν ὅθεὸν λέγων, “Οντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.” **48** Καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὅχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη ὑπέστρεφον. **49** Είστηκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα. **50** Καὶ ἴδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσὴφ, βουλευτὴς ὑπάρχων, καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος **51** (οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πρᾶξει αὐτῶν), ἀπὸ Ἀριμαθαίας, πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο τὴν Βασιλείαν τοῦ ὅθεοῦ. **52** Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ἤτησατο τὸ σῶμα τοῦ Ὁιησοῦ. **53** Καὶ καθελὼν, ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὕπω κείμενος. **54** Καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῆς, καὶ Σάββατον ἐπέφωσκεν. **55** Κατακολουθήσασαι δὲ, αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθοῦσαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας αὐτῷ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. **56** Ὅποστρέψασαι δὲ, ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα. Καὶ τὸ μὲν Σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὅρθρου βαθέως, ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἥλθαν, φέρουσαι ἀ τὸν ἡτοίμασαν ἀρώματα. **2** Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. **3** Εἰσελθοῦσαι δὲ, οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Ὅιησοῦ. **4** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτάς περὶ τούτου, καὶ ἴδοὺ, ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθῆτι ἀστραπτούσῃ. **5** Ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν, καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς τὴν γῆν, εἶπαν πρὸς αὐτάς, “Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; **6** Οὐκ ἔστιν ὅδε, ἀλλὰ ἡγέρθη!

Μνήσθητε ώς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι δὲν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ 7
λέγων, ‘Τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι
εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, καὶ σταυρωθῆναι,
καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.’” 8 Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν
ρήμάτων αὐτοῦ. 9 Καὶ ὑποστρέψασι ἀπὸ τοῦ μνημείου,
ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἔνδεκα, καὶ πᾶσιν τοῖς
λοιποῖς. 10 Ἡσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ Ἰωάννα,
καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, ἐλεγον
πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. 11 Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον
αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ρήματα ταῦτα, καὶ ἡπίστουν αὐταῖς.
12 Ό δὲ Πέτρος ἀναστὰς, ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ
παρακύψας, βλέπει τὰ ὄθόνια μόνα, καὶ ἀπῆλθεν πρὸς
ἔαυτὸν, θαυμάζων τὸ γεγονός. 13 Καὶ ἴδοὺ, δύο ἔξ
αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἦσαν πορευόμενοι εἰς κώμην
Ἐμμαοῦς. 14 Καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ
πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. 15 Καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ, ὅμιλειν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὸς ὉΙησοῦς
ἐγγίσας, συνεπορεύετο αὐτοῖς. 16 Οἱ δὲ ὄφθαλμοὶ αὐτῶν
ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. 17 Εἶπεν δὲ πρὸς
αὐτούς, “Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς
ἀλλήλους περιπατοῦντες;” Καὶ ἐστάθησαν σκυθρωποί. 18
Ἄποκριθεὶς δὲ εἷς ὀνόματι Κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν,
“Σὺ μόνος παροικεῖς Ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ
γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;” 19 Καὶ
εἶπεν αὐτοῖς, “Ποῖα;” Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Τὰ περὶ ὉΙησοῦ
τοῦ Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ, προφήτης, δυνατὸς
ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, ἐναντίον τοῦ ὁθεοῦ καὶ παντὸς τοῦ
λαοῦ, 20 ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ

οἱ ἄρχοντες ἡμῶν, εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. **21** Ἡμεῖς δὲ ἡλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ. Ἀλλά γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις, τρίτην ταύτην ἡμέραν ἔγει, ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. **22** Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν, ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὁρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον **23** καὶ μὴ εὔροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἥλθαν λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἐωρακέναι, οἵ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. **24** Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εῦρον οὕτως, καθὼς αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον.” **25** Καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ω ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ, τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἵς ἐλάλησαν οἱ προφῆται. **26** Οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Ἐχριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;” **27** Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς Γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. **28** Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσεποιήσατο πορρώτερον πορεύεσθαι. **29** Καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες, “Μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν, καὶ κέκλικεν ἡδη ἡ ἡμέρα.” Καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. **30** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον, εὐλόγησεν καὶ κλάσας, ἐπεδίδου αὐτοῖς. **31** Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν. Καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. **32** Καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους, “Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς Γραφάς;” **33** Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εῦρον ἡθροισμένους τοὺς ἔνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς. **34** λέγοντας, ὅτι “Οντως ἡγέρθη ὁ

“Κύριος, καὶ ὥφθη Σίμωνι.” **35** Καὶ αὐτὸὶ ἐξῆγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων, αὐτὸς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς, “Εἰρήνη ὑμῖν.” **37** Πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι, ἀδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. **38** Καὶ εἰπεν αὐτοῖς, “Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; **39** Ἐδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου ὅτι ἐγώ εἰμι αὐτός. Ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὄστεα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα.” **40** Καὶ τοῦτο εἰπών, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. **41** Ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων, εἰπεν αὐτοῖς, “Ἐχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε;” **42** Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος. **43** Καὶ λαβὼν, ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. **44** Εἰπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Οὗτοι οἱ λόγοι μου, οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὧν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως, καὶ τοῖς προφήταις, καὶ ψαλμοῖς, περὶ ἐμοῦ.” **45** Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς Γραφάς. Καὶ εἰπεν αὐτοῖς, **46** ὅτι “Οὕτως γέγραπται, παθεῖν τὸν Ἡριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, **47** καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. **48** Ὅμερος μάρτυρες τούτων. **49** Καὶ ἴδοὺ ἐγώ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει, ἔως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους δύναμιν.” **50** Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἔως πρὸς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. **51** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς, διέστη ἀπ’ αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν.

52 Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς
Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. **53** Καὶ ἦσαν διὰ παντὸς
ἐν τῷ Ἱερῷ εὐλογοῦντες τὸν Ὁθεόν.

Κατα Ιωαννην

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν ὅθεόν, καὶ ὅθεός ἦν ὁ λόγος. **2** Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν ὅθεόν. **3** Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἔν
ὅ γέγονεν. **4** Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν
ἀνθρώπων. **5** Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία
αὐτὸν οὐ κατέλαβεν. **6** Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος
παρὰ ὅθεοῦ, ὃνομα αὐτῷ Ἰωάννης. **7** Οὗτος ἤλθεν εἰς
μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες
πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. **8** Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα
μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. **9** Ἡν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν, ὃ
φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. **10**
Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ
κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. **11** Εἰς τὰ ἴδια ἤλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι
αὐτὸν οὐ παρέλαβον. **12** Ὁσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν
αὐτοῖς ἔξουσίαν τέκνα ὅθεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν
εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, **13** οἵ οὐκ ἔξ αἰμάτων, οὐδὲ ἐκ
θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ
ὅθεοῦ ἐγεννήθησαν. **14** Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ
ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ,
δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ
ἀληθείας. **15** Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγεν
λέγων, “Οὗτος ἦν ὁν εἶπον, “Ο δόπισω μου ἐρχόμενος,
ἔμπροσθέν μου γέγονεν, δτι πρῶτός μου ἦν.”” **16** Ὁτι
ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, ἡμεῖς πάντες ἔλαβομεν καὶ
χάριν ἀντὶ χάριτος. **17** Ὁτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ
χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Ἀριστοῦ ἐγένετο. **18** Ὅθεὸν
οὐδεὶς ἔώρακεν πώποτε· μονογενὴς ὅθεός, ὁ ὥν εἰς τὸν
κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. **19** Καὶ αὕτη ἐστὶν

ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι
ἐξ Ἱεροσολύμων ἵερεῖς καὶ Λευίτας, ὅνα ἐρωτήσωσιν
αὐτόν, “Σὺ τίς εἶ;” **20** Καὶ ὡμολόγησεν καὶ οὐκ ἤρνήσατο,
καὶ ὡμολόγησεν, ὅτι “Ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ Ἐχριστός.” **21** Καὶ
ἤρωτησαν αὐτόν, “Τί οὖν; Σὺ Ἡλίας εἶ;” Καὶ λέγει, “Οὐκ
εἰμί.” “Ο προφήτης εἶ σύ;” Καὶ ἀπεκρίθη, “Οὔ.” **22** Εἶπαν
οὖν αὐτῷ, “Τίς εἶ; Ἰνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν
ἡμᾶς. Τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;” **23** Ἔφη, “Ἐγὼ ‘Φωνὴ¹
βιωντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: ‘Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Ἦρου’”,
καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.” **24** Καὶ ἀπεσταλμένοι
ῆσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. **25** Καὶ ἤρωτησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν
αὐτῷ, “Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Ἐχριστὸς, οὐδὲ
Ἡλίας, οὐδὲ ὁ προφήτης;” **26** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης
λέγων, “Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι μέσος ὑμῶν ἔστηκεν ὃν
ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, **27** ὁ ὄπισω μου ἐρχόμενος, οὗ οὐκ εἰμὶ²
ἐγὼ ἄξιος, ὥνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἴμαντα τοῦ ὑποδήματος.”
28 Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου
ἥν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων. **29** Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν
Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, “Ἴδε, ὁ Ἄμνὸς
τοῦ Ὀθεοῦ, ὁ αἵρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου. **30** Οὗτός
ἔστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον, ‘Οπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς
ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἔν.’ **31** Κάγὼ οὐκ
ἢδειν αὐτόν, ἀλλ’ ὥνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο,
ἢλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων.” **32** Καὶ ἐμαρτύρησεν
Ἰωάννης λέγων, ὅτι “Τεθέαμαι τὸ Ἀνεῦμα καταβαῖνον
ώς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ’ αὐτόν. **33**
Κάγὼ οὐκ ἢδειν αὐτόν, ἀλλ’ ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν
ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, ‘Ἐφ’ ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Ἀνεῦμα
καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ’ αὐτόν, οὗτός ἔστιν ὁ βαπτίζων

ἐν ὅπερι ματὶ Ἀγίῳ.’ **34** Κάγω ἔώρακα καὶ μεμαρτύρηκα
ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ὄντος.” **35** Τῇ ἐπαύριον πάλιν
εἰστήκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο.
36 Καὶ ἐμβλέψας τῷ ὄντι περιπατοῦντι λέγει, “”Ιδε, ὁ
Ἀμνὸς τοῦ ὄντος!” **37** Καὶ ἥκουσαν οἱ δύο αὐτοῦ μαθηταὶ
λαλοῦντος, καὶ ἡκολούθησαν τῷ ὄντι. **38** Στραφεὶς
δὲ ὁ ὄντις, καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας,
λέγει αὐτοῖς, “Τί ζητεῖτε;” Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “”Ραββί” (δ
λέγεται μεθερμηνευόμενον, “Διδάσκαλε”), “Ποῦ μένεις,”
39 Λέγει αὐτοῖς, “”Ερχεσθε καὶ ὅψεσθε.” Ἡλθαν οὖν καὶ
εἶδαν ποῦ μένει, καὶ παρ’ αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν
ἔκεινην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. **40** Ἡν Ἄνδρεας ὁ ἀδελφὸς
Σίμωνος Πέτρου, εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ
Ἰωάννου, καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. **41** Εύρισκει οὗτος
πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ,
“Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν”, (δ ἐστιν μεθερμηνευόμενον,
“Χριστός”). **42** ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν ὄντιν. Ἐμβλέψας
αὐτῷ, ὁ ὄντις εἶπεν, “Σὺ εἰς Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου,
σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς”, (δ ἐρμηνεύεται, “Πέτρος”). **43** Τῇ
ἐπαύριον ἡθέλησεν ἔξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Καὶ
εύρισκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ὄντις, “Ακολούθει
μοι.” **44** Ἡν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ, ἐκ τῆς πόλεως
Ἄνδρεον καὶ Πέτρου. **45** Εύρισκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ,
καὶ λέγει αὐτῷ, “”Ον ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ
προφῆται, εύρήκαμεν ὄντιν τοῦ Ἰωσὴφ, τὸν ἀπὸ
Ναζαρέτ.” **46** Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ, “”Ἐκ Ναζαρὲτ
δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι;” Λέγει αὐτῷ ὁ Φίλιππος, “”Ἐρχου
καὶ ἴδε.” **47** Εἶδεν ὁ ὄντις τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς
αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, “”Ιδε, ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν

ῷ δόλος οὐκ ἔστιν.” **48** Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ, “Πόθεν με γινώσκεις;” Ἀπεκρίθη ὉΙησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὅντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν σε.”

49 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Ναθαναήλ, “Ραββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ ὘θεοῦ, σὺ Βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραήλ.” **50** Ἀπεκρίθη ὉΙησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Οτι εἶπόν σοι ὅτι εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; Μείζω τούτων ὅψη.” **51** Καὶ λέγει αὐτῷ, “Αμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ ὘θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου.”

2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ ὉΙησοῦ ἐκεῖ. **2** Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ ὉΙησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. **3** Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ ὉΙησοῦ πρὸς αὐτόν, “Οἶνον οὐκ ἔχουσιν.” **4** Καὶ λέγει αὐτῇ ὁ ὉΙησοῦς, “Τί ἔμοὶ καὶ σοί, γύναι; Οὕπω ἥκει ἡ ὥρα μου.” **5** Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις, “Ο τι ἀν λέγη ὑμῖν ποιήσατε.” **6** Ἡσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἔξ κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ιουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. **7** Λέγει αὐτοῖς ὁ ὉΙησοῦς, “Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος.” Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἔως ἄνω. **8** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Αντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ.” Οἱ δὲ ἤνεγκαν. **9** Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἴνον γεγενημένον, καὶ οὐκ ἤδει πόθεν ἔστιν, οἱ δὲ διάκονοι ἤδεισαν οἱ ἡντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος. **10** καὶ λέγει αὐτῷ, “Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἴνον τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἴνον ἔως ἄρτι.” **11** Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν

τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **12** Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναούμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. **13** Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. **14** Καὶ εὗρεν ἐν τῷ Ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. **15** Καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων, πάντας ἔξεβαλεν ἐκ τοῦ Ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τὸν βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἔξεχεν τὰ κέρματα, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψεν. **16** Καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν, “Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου.” **17** Ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, “Ο ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με.” **18** Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς;” **19** Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.” **20** Εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, “Τεσσεράκοντα καὶ ἔξι ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν;” **21** Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. **22** “Οτε οὖν ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν τῇ Γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. **23** Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ Πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. **24** Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας. **25** Καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ὥνα τις

μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸς γὰρ ἔγινωσκεν τί
ἥν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3 Ἡν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὅνομα
αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· **2** οὗτος ἤλθεν πρὸς αὐτὸν
νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ραββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ ὥθεοῦ
ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα
ποιεῖν, ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ ὁ ὥθεος μετ' αὐτοῦ.” **3**
Ἄπεκριθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἄμην, ἀμὴν, λέγω
σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἴδειν τὴν
Βασιλείαν τοῦ ὥθεοῦ.” **4** Λέγει πρὸς αὐτὸν Νικόδημος,
“Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι, γέρων ὄν; Μὴ
δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον
εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι;” **5** Ἀπεκριθη Ἰησοῦς, “Ἄμην,
ἀμὴν, λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὄντος καὶ
Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ
ὥθεοῦ. **6** Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς, σάρξ ἐστιν, καὶ
τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος, πνεῦμα ἐστιν. **7** Μὴ
θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι, ‘Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.’
8 Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει, πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ
ἀκούεις, ἀλλ’ οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει·
οὗτος ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύματος.” **9**
Ἄπεκριθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Πῶς δύναται ταῦτα
γενέσθαι;” **10** Ἀπεκριθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Σὺ εἰ ὁ
διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; **11** Ἄμην,
ἀμὴν, λέγω σοι ὅτι ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν, καὶ ὃ ἔωράκαμεν
μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. **12**
Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω
ὑμῖν τὰ ἐπουράνια, πιστεύσετε; **13** Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν
εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ὁ

Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. **14** Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὑψωσεν τὸν
ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ
Ἀνθρώπου, **15** ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχῃ ζωὴν
αἰώνιον. (aiōnios g166) **16** Οὕτως γὰρ ἡγάπησεν ὁ ὅθεος τὸν
κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ
πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ’ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.
(aiōnios g166) **17** Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ ὅθεος τὸν Υἱὸν εἰς τὸν
κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ’ ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος
δι’ αὐτοῦ. **18** Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται. Ὁ δὲ μὴ
πιστεύων, ἥδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα
τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ ὅθεοῦ. **19** Αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις,
ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἡγάπησαν οἱ
ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς, ἵνα γὰρ αὐτῶν
πονηρὰ τὰ ἔργα. **20** Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων, μισεῖ
τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ
τὰ ἔργα αὐτοῦ. **21** Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται
πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν ὅθεῳ
ἐστιν εἰργασμένα.” **22** Μετὰ ταῦτα ἤλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν
μετ’ αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. **23** Ἡν δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης
βαπτίζων ἐν Αἶνών ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν
ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. **24** Οὕπω γὰρ ἦν
βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης. **25** Ἐγένετο οὖν
ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ
καθαρισμοῦ. **26** Καὶ ἤλθαν πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν
αὐτῷ, “Ραββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὃ σὺ
μεμαρτύρηκας, ἵδε, οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται
πρὸς αὐτόν.” **27** Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν, “Οὐ δύναται
ἄνθρωπος λαμβάνειν, οὐδὲ ἐν ἐάν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ

έκ τοῦ οὐρανοῦ. **28** Αὕτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον,
‘Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Ὄχριστός’, ἀλλ’, ὅτι ‘Απεσταλμένος εἰμὶ¹
ἐμπροσθεν ἐκείνου.’ **29** Οἱ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος
ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἐστηκώς καὶ ἀκούων
αὐτοῦ, χαρᾶς χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη οὖν
ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. **30** Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ
δὲ ἐλαττοῦσθαι. **31** Οἱ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων
ἐστίν. Οἱ ὕν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστιν, καὶ ἐκ τῆς γῆς
λαλεῖ. Οἱ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων ἐστίν.
32 “Οἱ ἐώρακεν καὶ ἥκουσεν, τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν
μαρτυρίαν αὐτοῦ, οὐδεὶς λαμβάνει. **33** Οἱ λαβῶν αὐτοῦ
τὴν μαρτυρίαν, ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Ὅθεὸς ἀληθῆς ἐστιν. **34**
“Ον γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Ὅθεὸς, τὰ ρήματα τοῦ Ὅθεοῦ λαλεῖ,
οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ πνεῦμα. **35** Οἱ Πατὴρ ἀγαπᾷ
τὸν Υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. **36** Οἱ
πιστεύων εἰς τὸν Υἱόν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν
τῷ Υἱῷ, οὐκ ὄψεται ζωήν, ἀλλ’ ἡ ὀργὴ τοῦ Ὅθεοῦ μένει
ἐπ’ αὐτόν.” (aiōnios g166)

4 Ως οὖν ἔγνω ὁ Ὅκυριος ὅτι ἥκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι
“Ιησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης
2 (καίτοι γε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ’ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ), 3 ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν
Γαλιλαίαν. **4** Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας.
5 Ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ,
πλησίον τοῦ χωρίου δὲ ἔδωκεν Ἰακώβ τῷ Ἰωσὴφ, τῷ υἱῷ
αὐτοῦ. **6** ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Οἱ οὖν Ἰησοῦς
κεκοπιακώς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ
τῇ πηγῇ. “Ωρα ἦν ὡς ἔκτη. **7** Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς
Σαμαρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Δός

μοι πεῖν”. 8 οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. 9 Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις, “Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὃν, παρ’ ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρείτιδος οὕσης;” Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις. 10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Εἰ ἦδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἔστιν ὁ λέγων σοι, ‘Δός μοι πεῖν’, σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν ἂν σοι ὕδωρ ζῶν.” 11 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ, “Κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἔστιν βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; 12 Μὴ σὺ μείζων εἴ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἱακώβ, δος ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ;” 13 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν. 14 δος δὲ ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει, εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος, ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον.” (*aiōn* g165, *aiōnios* g166) 15 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, “Κύριε, δος μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ διέρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.” 16 Λέγει αὐτῇ, “Ὕπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε.” 17 Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Οὐκ ἔχω ἄνδρα.” Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Καλῶς εἶπας, δοτι “Ἄνδρα οὐκ ἔχω”. 18 πέντε γάρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν δὲν ἔχεις, οὐκ ἔστιν σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας.” 19 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ, “Κύριε, θεωρῶ δοτι προφήτης εἴ σύ. 20 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὅρει τούτῳ προσεκύνησαν, καὶ ὑμεῖς λέγετε δοτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἔστιν ὁ τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ.” 21 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Πίστευέ μοι, γύναι, δοτι ἔρχεται ὥρα, δοτι οὕτε ἐν τῷ ὅρει τούτῳ, οὕτε ἐν Ἱεροσολύμοις,

προσκυνήσετε τῷ Πατρί. 22 Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὁ οὐκ
οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὁ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία
ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. 23 Ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν
ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν
τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ γάρ ὁ Πατὴρ
τοιούτους ζητεῖ, τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. 24 Ὁ πνεῦμα
ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι
καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.” 25 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή,
“Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος “Χριστός” ὅταν
ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἄπαντα.” 26 Λέγει αὐτῇ
ὅ “Ιησοῦς, “Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.” 27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ
ἥλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς
ἔλαλει οὐδεὶς μέντοι εἶπεν, “Τί ζητεῖς;” Ἡ, “Τί λαλεῖς
μετ’ αὐτῆς;” 28 Ἀφῆκεν οὖν τὴν ύδριαν αὐτῆς ἡ γυνὴ,
καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις, 29
“Δεῦτε, ἵδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα·
μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός;” 30 Ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως,
καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. 31 Ἐν τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτὸν
οἱ μαθηταὶ λέγοντες, “Ραββί, φάγε.” 32 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς,
“Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἢν ύμεῖς οὐκ οἴδατε.” 33
Ἐλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, “Μή τις ἦνεγκεν
αὐτῷ φαγεῖν;” 34 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ιησοῦς, “Εμὸν βρῶμά
ἐστιν ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ
τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. 35 Οὐχ ύμεῖς λέγετε, ὅτι “Ἐτι
τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται”; Ἰδοὺ, λέγω
ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς
χώρας, ὅτι λευκαί εἰσιν πρὸς θερισμόν ἥδη. 36 Ὁ θερίζων
μισθὸν, λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον,
ἵνα ὁ σπείρων δόμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. (aiōnios g166) 37

Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινὸς; δτι “Ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων.” 38 Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν δὲ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.” 39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης, δτι “Εἶπέν μοι πάντα ἂν ἐποίησα.” 40 Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ’ αὐτοῖς, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. 41 Καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν, διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, 42 τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον, δτι “Οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἴδαμεν δτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου.” 43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 44 Αὐτὸς γὰρ ὉΙησοῦς ἐμαρτύρησεν δτι προφήτης ἐν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι, τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 Ὁτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἔωρακότες ὅσα ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἔορτῇ, καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἔορτήν. 46 ὉΗλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς, οὗ ὁ υἱὸς ἦσθένει ἐν Καφαρναούμ. 47 Οὗτος ἀκούσας δτι ὉΙησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἡρώτα ἵνα καταβῇ, καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἥμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. 48 Εἶπεν οὖν ὉΙησοῦς πρὸς αὐτόν, “Εὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε.” 49 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός, “Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου.” 50 Λέγει αὐτῷ ὁ ὉΙησοῦς, “Πορεύου, ὁ υἱός σου ζῆ.” Ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ ὉΙησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. 51 ὉΗδη δὲ

αύτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ὑπήντησαν αὐτῷ
καὶ ἀπῆγγειλαν λέγοντες ὅτι ὁ παῖς αὐτοῦ ζῇ. **52** Ἐπύθετο
οὖν τὴν ὥραν παρ' αὐτῶν ἐν ᾧ κομψότερον ἔσχεν. Εἶπον
οὖν αὐτῷ, ὅτι “Ἐχθὲς ὥραν ἐβδόμην, ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ
πυρετός.” **53** Ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐκείνη τῇ ὥρᾳ ἐν ᾧ
εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ο νιός σου ζῇ”, καὶ ἐπίστευσεν
αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. **54** Τοῦτο δὲ πάλιν δεύτερον
σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς
τὴν Γαλιλαίαν.

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἔορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς
εἰς Ἱεροσόλυμα. **2** Ἐστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ
τῇ Προβατικῇ κολυμβήθρᾳ, ἡ ἐπιλεγομένη Ἐβραϊστὶ,
Βηθσαϊδά, πέντε στοάς ἔχουσα. **3** Ἐν ταύταις κατέκειτο
πλῆθος τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν. **5** Ἡν
δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ, τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ
ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. **6** Τοῦτον ἴδων ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον,
καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἥδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ, “Θέλεις
ὑγιὴς γενέσθαι;” **7** Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν, “Κύριε,
ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με
εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ
ἔμου καταβαίνει.” **8** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἐγειρε, ἄρον
τὸν κράβαττόν σου, καὶ περιπάτει.” **9** Καὶ εὐθέως ἐγένετο
ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἤρεν τὸν κράβαττον αὐτοῦ, καὶ
περιεπάτει. **10** Ἡν δὲ Σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. **10**
Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ, “Σάββατόν
ἐστιν, καὶ οὐκ ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράβαττον σου.”
11 δὲ δὲ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, “Ο ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός
μοι εἶπεν, Ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει.” **12**
Ἡρώτησαν αὐτόν, “Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι,

“Ἄρον καὶ περιπάτει”;” 13 Ὁ δὲ ἱαθεὶς οὐκ ἥδει τίς ἐστιν, ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἔξενευσεν, ὅχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. 14 Μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἵερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἴδε, ὑγιὴς γέγονας μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν σοί τι γένηται.” 15 Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. 16 Καὶ διὰ τοῦτο, ἐδίωκον οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν Σαββάτῳ. 17 Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, “Ο Πατήρ μου ἔως ἅρτι ἐργάζεται, καὶ γὼ ἐργάζομαι.” 18 Διὰ τοῦτο οὖν, μᾶλλον ἔζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ Σάββατον, ἀλλὰ καὶ Πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν Ὀθεόν, ἵσον ἔαυτὸν ποιῶν τῷ Ὀθεῷ. 19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ἄμην, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ Υἱὸς ποιεῖν ἀφ’ ἔαυτοῦ οὐδὲν, ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν Πατέρα ποιοῦντα· ἂν γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς δόμοίως ποιεῖ. 20 Ὁ γὰρ Πατήρ φιλεῖ τὸν Υἱὸν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἂν αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. 21 Ὡσπερ γὰρ ὁ Πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ Υἱὸς, οὓς θέλει ζωοποιεῖ. 22 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ Υἱῷ, 23 ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν Υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν, οὐ τιμᾷ τὸν Πατέρα, τὸν πέμψαντα αὐτόν.

24 Ἄμην, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν. (*aiōnios g166*) 25 Ἄμην, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν.

26 Ὡσπερ γάρ ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ Υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· **27** καὶ ἔξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι Υἱὸς Ἀνθρώπου ἐστίν.

28 Μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὡρα ἐν ᾧ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, **29** καὶ ἐκπορεύσονται, οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω, κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. **31** Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἐστιν ἀληθής. **32** Ἐλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. **33** Ὅμεις ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ. **34** Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω, ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. **35** Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἡθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὡραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. **36** Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζων τοῦ Ἰωάννου, τὰ γάρ ἔργα ἃ δέδωκέν μοι ὁ Πατὴρ, ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ Πατήρ με ἀπέσταλκεν. **37** Καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ. Οὕτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε, οὕτε εἴδος αὐτοῦ ἐωράκατε.

38 Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. **39** Ἐραυνᾶτε τὰς Γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ· (*aiōnios g166*) **40** καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με, ἵνα

ζωὴν ἔχητε. **41** Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω,
42 ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Ὀθεοῦ οὐκ
ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. **43** Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ
Πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ
ὄνόματι τῷ ἴδιῳ, ἐκεῖνον λήμψεσθε. **44** Πῶς δύνασθε
ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ
τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Ὀθεοῦ, οὐ ζητεῖτε; **45** Μὴ
δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν Πατέρα.
Ἐστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἡλπίκατε.
46 Εἴ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί, περὶ γὰρ
ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. **47** Εἴ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ
πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε;”

6 Μετὰ ταῦτα, ἀπῆλθεν ὁ Ὁιησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης
τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος. **2** Ἡκολούθει δὲ αὐτῷ
ὅχλος πολύς, ὅτι ἐθεώρων τὰ σημεῖα ἢ ἐποίει ἐπὶ
τῶν ἀσθενούντων. **3** Ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὅρος Ὁιησοῦς,
καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **4** Ἡν δὲ
ἐγγὺς τὸ Πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. **5** Ἐπάρας οὖν
τοὺς ὁφθαλμοὺς ὁ Ὁιησοῦς, καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς
ὅχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς Φίλιππον, “Πόθεν
ἀγοράσωμεν ἄρτους, ἵνα φάγωσιν οὗτοι;” **6** Τοῦτο δὲ
ἔλεγεν πειράζων αὐτόν, αὐτὸς γὰρ ἥδει τί ἔμελλεν ποιεῖν.
7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος, “Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι
οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἔκαστος βραχύ λάβῃ.” **8** Λέγει
αὐτῷ εῖς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἄνδρεας ὁ ἀδελφὸς
Σίμωνος Πέτρου, **9** “Ἐστιν παιδάριον ὥδε, ὃς ἔχει πέντε
ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὄψια, ἀλλὰ ταῦτα τί ἔστιν
εἰς τοσούτους;” **10** Εἶπεν ὁ Ὁιησοῦς, “Ποιήσατε τοὺς
ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν.” Ἡν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ.

΄Ανέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες, τὸν ἀριθμὸν ὡς πεντακισχίλιοι.

11 Ἐλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ εὐχαριστήσας, διέδωκεν τοῖς ἀνακειμένοις, ὅμοιῶς καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων, ὃσον ἤθελον. **12** Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι ἀπόληται.” **13** Συνήγαγον οὖν καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν. **14** Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ἃ ἐποίησεν σημεῖα ἔλεγον, ὅτι “Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.” **15** Ὁ Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν, ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα, ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ δρός αὐτὸς μόνος. **16** Ὡς δὲ ὄψια ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, **17** καὶ ἐμβάντες εἰς πλοϊον, ἥρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ. Καὶ σκοτία ἥδη ἐγεγόνει, καὶ οὕπω πρὸς αὐτοὺς ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς. **18** Ἡ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. **19** Ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἴκοσι πέντε ἥ τριάκοντα, θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. **20** Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, “Ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.” **21** Ἦθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἔν, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον. **23** ἄλλα ἤλθεν πλοῖα ἐκ Τιβεριάδος, ἐγγὺς τοῦ τόπου ὃπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαντος τοῦ Ἦραντος. **24** Ὅτε οὖν

εῖδεν ὁ ὄχλος ὅτι ὩΙησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια, καὶ ἤλθον εἰς Καφαρναὸν μὲν ζητοῦντες τὸν ὩΙησοῦν. **25** Καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ, “Ραββί, πότε ὡδε γέγονας;” **26** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ὩΙησοῦς καὶ εἶπεν, “Ἄμην, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ζητεῖτε με, οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ’ ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἔχορτάσθητε. **27** Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἢν δὲ τοῦ Ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει, τοῦτον γὰρ ὁ Πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ ὥθεος.”

(αισθνιος g166) **28** Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, “Τί ποιῶμεν, ἵνα ἐργάζωμεθα τὰ ἔργα τοῦ ὥθεοῦ;” **29** Ἀπεκρίθη ὁ ὩΙησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τοῦτο ἔστιν τὸ ἔργον τοῦ ὥθεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος.” **30** Εἶπον οὖν αὐτῷ, “Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; Τί ἐργάζῃ; **31** Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἔστιν γεγραμμένον, “Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.” **32** Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ὩΙησοῦς, “Ἄμην, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ’ ὁ Πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. **33** Ο γὰρ ἄρτος τοῦ ὥθεοῦ ἔστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ.” **34** Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, “Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.” **35** Εἶπεν αὐτοῖς ὁ ὩΙησοῦς, “Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς ἐμὲ, οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. **36** Ἀλλ’ εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε. **37** Πᾶν δὲ δίδωσίν μοι ὁ Πατὴρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρός ἐμὲ, οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω.

38 Ὅτι καταβέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. **39** Τοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶν ὃ δεδωκέν μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **40** Τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.” (*aiōnios g166*) **41** Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, “Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.” **42** Καὶ ἔλεγον, “Οὐχ οὗτός ἐστιν ὉΙησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσῆφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; Πῶς νῦν λέγει, ὅτι “Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα;” **43** Ἀπεκρίθη ὉΙησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Μὴ γογγύζετε μετ’ ἀλλήλων. **44** Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ Πατὴρ, ὁ πέμψας με, ἐλκύσῃ αὐτὸν, κάγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **45** Ἐστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, ‘Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ Ὁθεοῦ.’ Πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μαθὼν, ἔρχεται πρὸς με. **46** Οὐχ ὅτι τὸν Πατέρα ἔώρακέν τις, εἰ μὴ ὁ ὕν παρὰ τοῦ Ὁθεοῦ, οὗτος ἔώρακεν τὸν Πατέρα. **47** Ἄμην, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων ἔχει ζωὴν αἰώνιον. (*aiōnios g166*) **48** Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. **49** Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον. **50** Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ. **51** Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὃ ζῶν ὃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰώνα. Καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μού ἐστιν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.” (*aiōn g165*) **52** Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, “Πῶς

δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα αὐτοῦ φαγεῖν;” 53

Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἄμην, ἀμήν, λέγω ὑμῖν,
ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου, καὶ
πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 Ὁ
τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει
ζωὴν αἰώνιον, καγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

(aiōnios g166) 55 Ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθῆς ἐστιν βρῶσις,
καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῆς ἐστιν πόσις. 56 Ὁ τρώγων μου
τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καγὼ
ἐν αὐτῷ. 57 Καθὼς ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν Πατὴρ, καγὼ
ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με, κάκεῖνος ζήσει
δι’ ἐμέ. 58 Οὗτος ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς,
οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων
τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσει εἰς τὸν αἰώνα.” (aiōn g165) 59 Ταῦτα
εἶπεν ἐν συναγωγῇ, διδάσκων ἐν Καφαρναούμ. 60 Πολλοὶ
οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον, “Σκληρός
ἐστιν ὁ λόγος οὗτος; τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν;” 61 Εἰδὼς
δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, “Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; 62
Ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἀναβαίνοντα
ὅπου ἦν τὸ πρότερον; 63 Τὸ πνεῦμα ἐστιν τὸ ζωοποιοῦν,
ἡ σὰρξ οὐκ ὡφελεῖ οὐδέν. Τὰ ρήματα ἀλλαγὴν
ὑμῖν πνεῦμα ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν. 64 Ἐλλ’ εἰσὶν ἐξ ὑμῶν
τινες, οἵ οὐ πιστεύουσιν.” Ἡιδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς,
τινες εἰσὶν οἵ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων
αὐτόν. 65 Καὶ ἔλεγεν, “Διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς
δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ
Πατρός.” 66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
ἀπῆλθον εἰς τὰ ὄπισω, καὶ οὐκέτι μετ’ αὐτοῦ περιεπάτουν.

67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα, “Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;” **68** Ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος, “Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; Τῆματα ζωῆς αἰώνιου ἔχεις. (aiōnios

g166) 69 Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Ἄγιος τοῦ Θεοῦ.” **70** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἔξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν εῖς διάβολός ἐστιν;” **71** Ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γάρ ἔμελλεν παραδιδόναι αὐτόν, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα.

7 Καὶ μετὰ ταῦτα, περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, οὐ γάρ ἥθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. **2** Ἡν δὲ ἐγγὺς ἦ ἐορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. **3** Εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, “Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσουσιν σοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖς. **4** Οὐδεὶς γάρ τι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι.” Εἱ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. **5** Οὐδὲ γάρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. **6** Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ο καιρὸς ὁ ἐμὸς οὕπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἔτοιμος. **7** Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. **8** Υμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἐορτήν· ἐγὼ οὕπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἐορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ ἐμὸς καιρὸς οὕπω πεπλήρωται.” **9** Ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. **10** Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἐορτήν, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερῶς, ἀλλ’ ὡς ἐν κρυπτῷ. **11** Οἱ οὓς Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἐορτῇ, καὶ ἔλεγον, “Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος;” **12** Καὶ γογγυσμὸς περὶ

αύτοῦ ἦν πολὺς ἐν τοῖς ὄχλοις. Οἱ μὲν ἔλεγον, ὅτι “Ἄγαθός
ἐστιν”, ἄλλοι δὲ ἔλεγον, “Οὗ, ἀλλὰ πλανᾶ τὸν ὄχλον.”

13 Οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν
φόβον τῶν Ἰουδαίων. **14** Ἡδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης,
ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. **15** Ἐθαύμαζον
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, “Πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν,
μὴ μεμαθηκώς;” **16** Ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν, “Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός
με. **17** Εάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται
περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἔστιν, ἢ ἐγὼ ἀπ'
ἐμαυτοῦ λαλῶ. **18** Ό ἀφ' ἔαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν τὴν
ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν,
οὗτος ἀληθής ἔστιν, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. **19** Οὐ
Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν
ποιεῖ τὸν νόμον; Τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι;” **20** Ἀπεκρίθη
ὁ ὄχλος, “Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι;” **21**
Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ““Ἐν ἔργον ἐποίησα
καὶ πάντες θαυμάζετε. **22** Διὰ τοῦτο Μωϋσῆς δέδωκεν
ὑμῖν τὴν περιτομήν (οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἔστιν, ἀλλ’
ἐκ τῶν πατέρων), καὶ ἐν Σαββάτῳ περιτέμνετε ἀνθρωπον.
23 Εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἀνθρωπος ἐν Σαββάτῳ, ἵνα μὴ
λυθῇ ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἀνθρωπον
νύγιῃ ἐποίησα ἐν Σαββάτῳ; **24** Μὴ κρίνετε κατ' ὅψιν, ἀλλὰ
τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνετε.” **25** Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν
Ἱεροσολυμιτῶν, “Οὐχ οὗτός ἔστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι;
26 Καὶ ᾧδε, παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν.
Μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἔστιν
ὁ ἔχοντας; **27** Ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἔστιν. Ό δὲ
ἔχοντας ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἔστιν.” **28**

“Εικραξεν οῦν ἐν τῷ ιερῷ διδάσκων ὁ ὸΙησοῦς, καὶ λέγων,
“Κάμε οἴδατε, καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ’ ἐμαυτοῦ οὐκ
ἐλίλυθα, ἀλλ’ ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, δὸν ὑμεῖς οὐκ
οἴδατε. 29 Ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ’ αὐτοῦ εἰμι, κάκεινός
με ἀπέστειλεν.” 30 Ἐζήτουν οῦν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς
ἐπέβαλεν ἐπ’ αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὕπω ἐληλύθει ἡ ὥρα
αὐτοῦ. 31 Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν,
καὶ ἔλεγον, “Ο ὩΧριστὸς, ὅταν ἔλθῃ, μὴ πλείονα σημεῖα
ποιήσει ὡν οὗτος ἐποίησεν;” 32 Ἡκουσαν οἱ Φαρισαῖοι
τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὑπηρέτας, ἵνα πιάσωσιν
αὐτόν. 33 Εἶπεν οῦν ὁ ὸΙησοῦς, “Ἐτι χρόνον μικρὸν μεθ’
ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34 Ζητήσετέ
με, καὶ οὐχ εὑρήσετέ με, με καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς, οὐ
δύνασθε ἐλθεῖν.” 35 Εἶπον οῦν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἔαυτούς,
“Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ὑμεῖς οὐχ εὑρήσομεν
αὐτόν; Μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει
πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς Ἑλληνας; 36 Τίς ἔστιν ὁ
λόγος οὗτος ὃν εἶπεν, ‘Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετέ
με καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν?’” 37 Ἐν
δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἐορτῆς είστηκε ὁ
ὈΙησοῦς, καὶ ἔκραξεν λέγων, “Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός
με καὶ πινέτω. 38 Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ
Γραφή, ‘Ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος
ζῶντος.’” 39 Τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ ὌΠνεύματος, οὗ
ἔμελλον λαμβάνειν, οἱ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὕπω
γὰρ ἦν ὌΠνεῦμα, ὅτι ὈΙησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. 40 Ἐκ
τοῦ ὄχλου οὖν, ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων, ἔλεγον,
“Οὗτός ἔστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης”. 41 Ἄλλοι ἔλεγον,

“Οὗτός ἐστιν ὁ Ὄχριστος.” Οἱ δὲ ἔλεγον, “Μὴ γάρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Ὄχριστος ἔρχεται; **42** Οὐχὶ ἡ Γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ, τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυὶδ, ἔρχεται ὁ Ὄχριστος;” **43** Σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι’ αὐτόν. **44** Τινὲς δὲ ἥθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ’ οὐδεὶς ἔβαλεν ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας. **45** Ἡλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι, “Διὰ τί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν;” **46** Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, “Οὐδέποτε ἐλάλησεν οὗτως ἄνθρωπος.” **47** Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι, “Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; **48** Μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; **49** Ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος, ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπάρατοί εἰσιν.” **50** Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν πρότερον, εἰς ὃν ἐξ αὐτῶν, **51** “Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ’ αὐτοῦ, καὶ γνῶ τί ποιεῖ;” **52** Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; Ἐραύνησον καὶ ἴδε ὅτι ἐκ τῆς Γαλιλαίας προφήτης οὐκ ἐγείρεται.”

8 **12** Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ὄχριστος λέγων, “Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν μοι οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ’ ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.” **13** Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι, “Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής.” **14** Ἀπεκρίθη Ὅχριστος καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Κανὸν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἔστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω. Ὅμεις δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω. **15** Ὅμεις κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. **16** Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθινή ἔστιν, ὅτι

μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με Πατήρ. **17** Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται, ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἔστιν. **18** Ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με Πατήρ.” **19** Ἐλεγον οὖν αὐτῷ, “Ποῦ ἔστιν ὁ πατήρ σου;” Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Οὗτε ἐμὲ οἴδατε, οὕτε τὸν Πατέρα μου. Εἰ ἐμὲ ἥδειτε, καὶ τὸν Πατέρα μου ἀν ἥδειτε.” **20** Ταῦτα τὰ ρήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὕπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. **21** Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς, “Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετε με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.” **22** Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, “Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτὸν, ὅτι λέγει, “Οπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς, οὐ δύνασθε ἐλθεῖν”;” **23** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ κόσμου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. **24** Εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γάρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν.” **25** Ἐλεγον οὖν αὐτῷ, “Σὺ τίς εἶ;” Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Τὴν ἀρχὴν ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν; **26** Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν ἀλλ’ ὁ πέμψας με ἀληθής ἔστιν, κἀγὼ ἂ ἥκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν κόσμον.” **27** Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν Πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. **28** Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ““Οταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ Πατὴρ, ταῦτα λαλῶ. **29** Καὶ ὁ πέμψας με, μετ' ἐμοῦ ἔστιν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.” **30** Ταῦτα αὐτοῦ

λαλοῦντος, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. **31** Ἐλεγεν
οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους,
“Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί
μού ἔστε. **32** Καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια
ἐλευθερώσει ὑμᾶς.” **33** Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν, “Σπέρμα
Ἄβραάμ ἔσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ
λέγεις, ὅτι “Ἐλεύθεροι γενήσεοθε’;” **34** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς, “Ἄμην, ἀμήν, λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν
ἀμαρτίαν, δοῦλός ἔστιν τῆς ἀμαρτίας. **35** Ὁ δὲ δοῦλος
οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὃ Υἱὸς μένει εἰς τὸν
αἰῶνα. (aiōn g165) **36** Ἐὰν οὖν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ,
ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. **37** Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἄβραάμ
ἔστε, ἀλλὰ ζητεῖτε με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ
χωρεῖ ἐν ὑμῖν. **38** Ἡ ἐγὼ ἐώρακα παρὰ τῷ Πατρὶ, λαλῶ·
καὶ ὑμεῖς οὖν ἂν ἡκούσατε παρὰ τοῦ πατρὸς, ποιεῖτε.” **39**
Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Ο πατὴρ ἡμῶν Ἄβραάμ
ἔστιν.” Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Εἰ τέκνα τοῦ Ἄβραάμ
ἔστε, τὰ ἔργα τοῦ Ἄβραάμ ἐποιεῖτε. **40** Νῦν δὲ ζητεῖτε με
ἀποκτεῖναι, ἀνθρωπον δις τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάηκα,
ἥν ἡκουσα παρὰ τοῦ ὄθεοῦ· τοῦτο Ἄβραάμ οὐκ ἐποίησεν.
41 Ὅμεις ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν.” εἶπον οὖν
αὐτῷ, “Ημεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· ἐνα Πατέρα
ἔχομεν, τὸν ὄθεόν.” **42** Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Εἰ ὁ ὄθεὸς
Πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἡγαπᾶτε ἀν ἐμέ, ἐγὼ γάρ ἐκ τοῦ ὄθεοῦ
ἐξῆλθον καὶ ἤκω· οὐδὲ γάρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ'
ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. **43** Διὰ τί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν
οὐ γινώσκετε; “Οτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν
ἐμόν. **44** Ὅμεις ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἔστε, καὶ
τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. Ἔκεῖνος,

ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ
ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. “Οταν λαλῇ
τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἴδιων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἔστιν, καὶ
ὅ πατὴρ αὐτοῦ. 45 Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ
πιστεύετέ μοι! 46 Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἀμαρτίας; Εἰ
ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ μοι; 47 Ὁ ὡν ἐκ
τοῦ ὥθεοῦ, τὰ ρήματα τοῦ ὥθεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς
οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ ὥθεοῦ οὐκ ἔστε.” 48 Ἀπεκρίθησαν
οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Οὐ καλῶς λέγομεν ὑμεῖς
ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις;” 49 Ἀπεκρίθη
“Ιησοῦς, “Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα
μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. 50 Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν
μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. 51 Ἄμὴν, ἄμὴν, λέγω ὑμῖν,
ἐάν τις τὸν ἐμὸν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ
εἰς τὸν αἰῶνα.” (αἵσθι g165) 52 Εἶπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, “Νῦν
ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ
προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, “Εάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ,
οὐ μὴ γεύσηται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.” (αἵσθι g165) 53 Μὴ σὺ
μείζων εἴ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραὰμ, δοῦτος ἀπέθανεν; Καὶ
οἱ προφῆται ἀπέθανον! Τίνα σεαυτὸν ποιεῖς;” 54 Ἀπεκρίθη
“Ιησοῦς, “Εάν ἐγὼ δοξάσω ἐμαυτόν, ή δόξα μου οὐδέν
ἔστιν· ἔστιν ὁ Πατὴρ μου ὁ δοξάζων με, δὸν ὑμεῖς λέγετε,
ὅτι “Θεὸς ἡμῶν ἔστιν”, 55 καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ
οἶδα αὐτόν, καὶ εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος
ὑμῖν ψεύστης. Ἀλλ' οἶδα αὐτὸν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ
τηρῶ. 56 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἡγαλλιάσατο, ἵνα ἵδῃ τὴν
ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη.” 57 Εἶπον οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, “Πεντήκοντα ἔτη οὕπω ἔχεις, καὶ
Ἀβραὰμ ἐώρακας;” 58 Εἶπεν αὐτοῖς Ὅτι “Ιησοῦς, “Ἄμὴν, ἄμὴν,

λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμί.” **59** Ἡραν
οῦν λίθους, ἵνα βάλωσιν ἐπ’ αὐτόν· Ὁ Ιησοῦς δὲ ἐκρύβη,
καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ.

9 Καὶ παράγων, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. **2** Καὶ
ἡρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, “Ραββί, τίς
ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ;”
3 Ἀπεκρίθη Ὁ Ιησοῦς, “Οὕτε οὗτος ἥμαρτεν, οὕτε οἱ γονεῖς
αὐτοῦ, ἀλλ’ ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Ὅθεοῦ ἐν αὐτῷ. **4**
Ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα ἡμέρα
ἐστίν· ἔρχεται νὺξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. **5** Ὅταν
ἐν τῷ κόσμῳ ᾔ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου.” **6** Ταῦτα εἶπὼν,
ἔπιυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος,
καὶ ἐπέχρισεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς. **7**
Καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ὕπαγε, νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ
Σιλωάμ” (ὅ ἐρμηνεύεται, “Απεσταλμένος”). Ἀπῆλθεν οὖν
καὶ ἐνίψατο, καὶ ἤλθεν βλέπων. **8** Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ
θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι προσαίτης ἦν, ἔλεγον,
“Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν;” **9** Ἄλλοι
ἔλεγον, ὅτι “Οὗτός ἐστιν”, ἄλλοι ἔλεγον, “Οὐχί, ἀλλὰ
ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν.” Ἐκεῖνος ἔλεγεν, ὅτι “Ἐγώ εἰμι.” **10**
Ἐλεγον οὖν αὐτῷ, “Πῶς ἡνεῳχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί;”
11 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος Ὁ Ιησοῦς
πηλὸν ἐποίησεν, καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμοὺς,
καὶ εἶπεν μοι, ὅτι “Ὕπαγε εἰς τὸν Σιλωάμ καὶ νίψαι.
Ἄπελθὼν οὖν καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα.” **12** Καὶ εἶπαν
αὐτῷ, “Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος;” Λέγει, “Οὐκ οἶδα.” **13** Ἀγουσιν
αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν. **14** Ἡν δὲ
Σάββατον ἐν ᾧ ἡ ἡμέρα τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ὁ Ιησοῦς, καὶ
ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. **15** Πάλιν οὖν ἡρώτων

αύτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Πηλὸν ἐπέθηκέν μου ἐπὶ τοὺς ὄφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω.” **16** Ἐλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές, “Οὐκ ἔστιν οὗτος παρὰ ὥθεοῦ ὁ ἀνθρωπος, ὅτι τὸ Σάββατον οὐ τηρεῖ.” Ἀλλοι ἔλεγον, “Πῶς δύναται ἀνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν;” Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. **17** Λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν, “Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἡνέῳξέν σου τοὺς ὄφθαλμούς;” Ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι “Προφήτης ἔστιν.” **18** Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἡν τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν, ἔως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. **19** Καὶ ἡρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες, “Οὗτός ἔστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; Πῶς οὖν βλέπει ἄρτι;” **20** Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν, “Οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἔστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. **21** Πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἴδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὄφθαλμούς, ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει.” **22** Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ἵδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἔαντις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Ὡριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. **23** Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν, ὅτι “Ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐπερωτήσατε.” **24** Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἀνθρωπὸν ἐκ δευτέρου ὃς ἦν τυφλὸς, καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Δὸς δόξαν τῷ ὥθεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι οὗτος ὁ ἀνθρωπος ἀμαρτωλός ἔστιν.” **25** Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος, “Εἰ ἀμαρτωλός ἔστιν οὐκ οἴδα. Ἐν οἴδα, ὅτι τυφλὸς ὡν, ἄρτι βλέπω.” **26** Εἶπον οὖν αὐτῷ, “Τί ἐποίησέν σοι; Πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὄφθαλμούς;” **27** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς, “Εἶπον ὑμῖν ἵδη, καὶ

οὐκ ἡκούσατε. Τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι;” **28** Καὶ ἐλοιδόρησαν αὐτὸν, καὶ εἶπον, “Σὺ μαθητὴς εἶ ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί. **29** Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωϋσεῖ λελάληκεν ὁ ὥθεος, τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν.” **30** Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐν τούτῳ γὰρ τὸ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστίν, καὶ ἡνοιξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς. **31** Οἴδαμεν ὅτι ἀμαρτωλῶν ὁ ὥθεος οὐκ ἀκούει, ἀλλ’ ἐάν τις θεοσεβὴς ἦ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. **32** Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἡκούσθη ὅτι ἡνοιξέν τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. (*aiōn g165*) **33** Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ ὥθεοῦ, οὐκ ἡδύνατο ποιεῖν οὐδέν.” **34** Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς;” Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. **35** Ἡκουσεν ὉΙησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρὼν αὐτὸν εἶπεν, “Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Γίὸν τοῦ Ἀνθρώπου;” **36** Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, “Καὶ τίς ἐστιν,” ἔφη, “κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν;” **37** Εἶπεν αὐτῷ ὁ ὉΙησοῦς, “Καὶ ἐώρακας αὐτὸν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν.” **38** Ὁ δὲ ἔφη, “Πιστεύω, Ὅκύριε”. καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. **39** Καὶ εἶπεν ὁ ὉΙησοῦς, “Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἤλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες, βλέπωσιν, καὶ οἱ βλέποντες, τυφλοὶ γένωνται.” **40** Ἡκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ μετ’ αὐτοῦ ὅντες, καὶ εἶπον αὐτῷ, “Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν;” **41** Εἶπεν αὐτοῖς ὁ ὉΙησοῦς, “Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἀμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε, ὅτι ‘Βλέπομεν’, ἡ ἀμαρτία ὑμῶν μένει.

10 Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας, εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἔστιν καὶ ληστής. **2** Ο δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας, ποιμήν ἔστιν τῶν προβάτων. **3** Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ κατ' ὄνομα, καὶ ἔξαγει αὐτά. **4** Ὄταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. **5** Ἀλλοτρίω δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασι τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν.” **6** Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν, ἢ ἐλάλει αὐτοῖς. **7** Εἶπεν οὖν αὐτοῖς πάλιν ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. **8** Πάντες δοι οὗθον πρὸ ἐμοῦ κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί, ἀλλ' οὐκ ἥκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. **9** Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εύρήσει. **10** Ο κλέπτης οὐκ ἔρχεται, εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ, καὶ θύσῃ, καὶ ἀπολέσῃ. Ἐγὼ οὗθον, ἵνα ζωὴν ἔχωσιν, καὶ περισσὸν ἔχωσιν. **11** Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. **12** Ο μισθωτὸς καὶ οὐκ ὧν ποιμήν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει, **13** ὅτι μισθωτός ἔστιν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. **14** Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ γινώσκουσί με τὰ ἐμά. **15** Καθὼς γινώσκει με ὁ Πατὴρ, κἀγὼ γινώσκω τὸν Πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. **16**

Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἀντίστοιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης·
κάκεινα δεῖ με ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν,
καὶ γενήσονται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν. 17 Διὰ τοῦτο, με ὁ
Πατὴρ ἀγαπᾷ, διτὶ ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου, ἵνα πάλιν
λάβω αὐτήν. 18 Οὐδεὶς ἥρεν αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ
τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ. Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ
ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν
ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρός μου.” 19 Σχίσμα πάλιν ἐγένετο
ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, διὰ τοὺς λόγους τούτους. 20 Ἔλεγον
δὲ πολλοὶ ἔξι αὐτῶν, “Δαιμόνιον ἔχει, καὶ μαίνεται· τί
αὐτοῦ ἀκούετε;” 21 Ἀλλοι ἔλεγον, “Ταῦτα τὰ ύρματα οὐκ
ἐστιν δαιμονιζομένου. Μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν
ὁφθαλμοὺς ἀνοίξαι;” 22 Ἐγένετο τότε τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς
Ιεροσολύμοις. Χειμῶν ἦν, 23 καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς
ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶνος. 24 Ἐκύκλωσαν
οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ, “Ἐως πότε
τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν
παρρησίᾳ.” 25 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Εἶπον ὑμῖν
καὶ οὐ πιστεύετε. Τὰ ἔργα ἀντὶ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὄνόματι
τοῦ Πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ, 26 ἀλλὰ
ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, διτὶ οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν
ἐμῶν. 27 Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν,
καὶ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, 28 καὶ
δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται, εἰς
τὸν αἰώνα, καὶ οὐχ ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου.
(aiōn g165, aiōnios g166) 29 Ὁ Πατὴρ μου δις δέδωκέν μοι,
πάντων μετίζον ἐστιν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάζειν ἐκ
τῆς χειρὸς τοῦ Πατρός. 30 Ἔγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐσμεν.”
31 Ἐβάστασαν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν

αύτόν. **32** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Πολλὰ ἔργα καλὰ
ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ Πατρός μου διὰ ποιῶν αὐτῶν ἔργον, ἵμε
λιθάζετε,” **33** Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, “Περὶ καλοῦ
ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ,
ἄνθρωπος ὡν, ποιεῖς σεαυτὸν ὅθεόν.” **34** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς, “Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, ὅτι
“Ἐγὼ εἶπα, ‘Θεοί ἔστε’”; **35** Εἰ ἐκείνους εἶπεν ‘Θεοὺς’, πρὸς
οὓς ὁ λόγος τοῦ ὅθεοῦ ἐγένετο (καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ
Γραφή), **36** δὸν ὁ Πατὴρ ἡγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν
κόσμον, ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ‘Βλασφημεῖς’, ὅτι εἶπον, ‘Υἱὸς
τοῦ ὅθεοῦ εἰμί’; **37** Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρός μου,
μὴ πιστεύετε μοι· **38** εἰ δὲ ποιῶ, κἀν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε,
τοῖς ἔργοις πιστεύετε, ἵνα γνῶτε καὶ γινώσκητε ὅτι ἐν
ἐμοὶ ὁ Πατὴρ, καὶ ἐν τῷ Πατρί.” **39** Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν
πάλιν πιάσαι, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. **40** Καὶ
ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὃπου
ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἐμεινεν ἐκεῖ. **41** Καὶ
πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, ὅτι “Ιωάννης μὲν
σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης
περὶ τούτου ἀληθῆ ἦν.” **42** Καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
αὐτὸν ἐκεῖ.

11 Ἡν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας ἐκ τῆς
κύμης Μαρίας, καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. **2** Ἡν δὲ
Μαριὰμ ἡ ἀλείψασα τὸν ὄκυριον μύρῳ, καὶ ἐκμάξασα τοὺς
πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἥς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος
ἥσθενει. **3** Ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν
λέγουσαι, “Κύριε, ἴδε, δὸν φιλεῖς ἀσθενεῖ.” **4** Ἀκούσας δὲ ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν, “Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον,
ἀλλ’ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ ὅθεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ

“Θεοῦ δι’ αὐτῆς.” **5** Ἡγάπα δὲ ὁ ὸησοῦς τὴν Μάρθαν, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ τὸν Λάζαρον. **6** Ως οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾖ ἢν τόπῳ δύο ἡμέρας. **7** “Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς, “Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.” **8** Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, “Ραββί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;” **9** Ἀπεκρίθη ὸησοῦς, “Οὐχὶ δώδεκα ὥραί εἰσιν τῆς ἡμέρας; Ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει. **10** Ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.” **11** Ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς, “Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται, ἀλλὰ πορεύομαι, ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν.” **12** Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ, “Κύριε, εἰ κεκοίμηται σωθήσεται.” **13** Εἰρήκει δὲ ὁ ὸησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὄπνου λέγει. **14** Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ ὸησοῦς παρρησίᾳ, “Λάζαρος ἀπέθανεν, **15** καὶ χαίρω δι’ ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε ὅτι οὐκ ἡμην ἐκεῖ ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.” **16** Εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς, “Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ’ αὐτοῦ.” **17** Ἐλθὼν οὖν, ὁ ὸησοῦς εὗρεν αὐτὸν, τέσσαρας ἥδη ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. **18** Ἡν δὲ Βηθανίᾳ ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. **19** Πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαριάμ, ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. **20** Ἡ οὖν Μάρθα ὡς, ἤκουσεν ὅτι ὸησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. **21** Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν ὸησοῦν, “Κύριε, εἰ ἡς ὡδε, οὐκ ἄν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου. **22**

καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἀν αἰτήσῃ τὸν Ὁθεὸν, δώσει σοι ὁ Ὁθεός.” 23 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Αναστήσεται ὁ ἀδελφός σου.” 24 Λέγει αὐτῷ Μάρθα, “Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.” 25 Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καὶν ἀποθάνῃ, ζήσεται, 26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰώνα. Πιστεύεις τοῦτο;” (αἱδὸν γ165)

27 Λέγει αὐτῷ, “Ναί, Ὅκυριε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ ἔχων τοῦ Ὁθεοῦ, ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.”

28 Καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν, καὶ ἐφώνησεν Μαριὰμ, τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρᾳ, εἰποῦσα, “Ο διδάσκαλος πάρεστιν, καὶ φωνεῖ σε.” 29 Ἐκείνη δὲ ὡς ἥκουσεν, ἤγέρθη ταχὺ καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτόν. 30 Οὕπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ’ ἦν ἔτι ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. 31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ’ αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἴδοντες τὴν Μαριὰμ ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἡκολούθησαν αὐτῇ, δόξαντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. 32 Ἡ οὖν Μαριὰμ, ὡς ἥλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἴδοῦσα αὐτὸν, ἐπεσεν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ, Ὅκυριε, εἰ ἦσι ᾧδε, οὐκ ἄν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. 33 Ὁ Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἔαυτόν. 34 Καὶ εἶπεν, “Ποῦ τεθείκατε αὐτόν;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Ὕκυριε, ἔρχου καὶ ἰδε.” 35 Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. 36 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, “Ἴδε, πῶς ἐφίλει αὐτόν!” 37 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, “Οὐκ ἐδύνατο οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὄφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;” 38 Ὁ Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος

ἐν ἔαυτῷ, ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ὡν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. **39** Λέγει ὁ Ἰησοῦς, “Ἄρατε τὸν λίθον.” Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα, “Κύριε, ἥδη ὅζει, τεταρταῖος γάρ ἐστιν.” **40** Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Οὐκ εἴπόν σοι ὅτι ἔὰν πιστεύσῃς, ὅψῃ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;” **41** Ὡραν οὖν τὸν λίθον. Ο δὲ Ἰησοῦς ἦρεν τοὺς ὄφθαλμοὺς ἄνω, καὶ εἶπεν, “Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. **42** Ἐγὼ δὲ ἥδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα, εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας.” **43** Καὶ ταῦτα εἶπὼν, φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν, “Λάζαρε, δεῦρο ἔξω.” **44** Ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκώς, δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε αὐτὸν ὑπάγειν.” **45** Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριάμ, καὶ θεασάμενοι ἄ ἐποίησεν, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. **46** Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τὸν Φαρισαίον, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἄ ἐποίησεν Ἰησοῦς. **47** Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι Συνέδριον, καὶ ἔλεγον, “Τί ποιοῦμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ σημεῖα; **48** Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος.” **49** Εἶς δέ τις ἐξ αὐτῶν, Καϊάφας ἀρχιερεὺς ὃν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς, “Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν! **50** Οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρει ὑμῖν ἵνα εῖς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται.” **51** Τοῦτο δὲ ἀφ' ἔαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὃν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, ἐπροφήτευσεν ὅτι ἥμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν

ύπερ τοῦ ἔθνους, **52** καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ’ ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἐν. **53** Ἀπ’ ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας, ἐβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. **54** Ο οὖν ὩΙησοῦς οὐκέτι παρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἑρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κάκει ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν. **55** Ἡν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ Πάσχα, ἵνα ἀγνίσωσιν ἔαυτούς. **56** Ἐζήτουν οὖν τὸν ὩΙησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ’ ἀλλήλων ἐν τῷ ιερῷ ἐστηκότες, “Τί δοκεῖ ὑμῖν; Ὁτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν;” **57** Δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὰς, ἵνα ἔάν τις γνῷ ποῦ ἔστιν, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

12 Ο οὖν ὩΙησοῦς πρὸ ἔξ ήμερῶν τοῦ Πάσχα, ἤλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν ὩΙησοῦς. **2** Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἶς ἦν ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. **3** Η οὖν Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψεν τοὺς πόδας τοῦ ὩΙησοῦ, καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. **4** Λέγει δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι, **5** “Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς;” **6** Εἶπεν δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ’ ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. **7** Εἶπεν οὖν ὁ ὩΙησοῦς, “Ἄφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου, τηρήσῃ αὐτό. **8** Τοὺς

πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
ἔχετε.” **9** Ἔγνω οὖν ὁ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων
ὅτι ἐκεῖ ἐστιν, καὶ ἥλθον, οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον,
ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, διὸ ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.
10 Ἐβούλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον
ἀποκτείνωσιν, **11** ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν
Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. **12** Τῇ ἐπαύριον
ὁ ὄχλος πολὺς, δὲ ἐλθὼν εἰς τὴν ἐορτήν, ἀκούσαντες
ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, **13** ἔλαβον τὰ
βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ,
καὶ ἐκραύγαζον, ““Ωσαννά! Εὐλογημένος ὁ ἔρχομενος
ἐν δόνοματι Ἦκουσιν, καὶ δὲ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ!” **14**
Εὐρών δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθώς
ἐστιν γεγραμμένον, **15** “Μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών· ἴδού, δέ
βασιλεύς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὅνου.” **16**
Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε
ἐδοξάσθη Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ
γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. **17** Ἐμαρτύρει οὖν
ὁ ὄχλος ὃ ὠν μετ' αὐτοῦ, ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ
τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **18** Διὰ τοῦτο
καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν
πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. **19** Οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς
ἑαυτούς, “Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὡφελεῖτε οὐδέν· ἴδε, δέ κόσμος
ὅπισσα αὐτοῦ ἀπῆλθεν.” **20** Ἡσαν δὲ Ἑλληνές τινες ἐκ τῶν
ἀναβαίνοντων, ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἐορτῇ· **21** οὗτοι
οὖν προσῆλθον Φιλίππω, τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας,
καὶ ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες, “Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν
ἴδειν.” **22** Ἐρχεται δὲ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ,
ἔρχεται Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ. **23**

‘Ο δὲ ὉΙησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς λέγων, “Ελήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. 24 Ἄμὴν, ἄμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. 25 Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολλύει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. (aiōnios g166) 26 Ἐὰν ἐμοὶ τις διακονῇ, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου εἰμὶ ἔγὼ, ἔκεī καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. ’Εάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ Πατήρ. 27 Νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται, καὶ τί εἴπω, ‘Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης’; ’Άλλὰ διὰ τοῦτο, ἥλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. 28 Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα.’ Ἡλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ: “Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω.” 29 Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἔστως καὶ ἀκούσας, ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι. ”Αλλοι ἔλεγον, “Αγγελος αὐτῷ λελάληκεν.” 30 Ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν, ὉΙησοῦς “Οὐ δι’ ἐμὲ, ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν, ἀλλὰ δι’ ὑμᾶς. 31 Νῦν κρίσις ἔστιν τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. 32 Κάγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτόν.” 33 Τοῦτο δὲ ἔλεγεν, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἥμελλεν ἀποθνήσκειν. 34 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος, “Ἡμεῖς ἡκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ ὇Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ δεῖ ὑψωθῆναι τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου; Τίς ἔστιν οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου;” (aiōn g165) 35 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ὉΙησοῦς, “”Ετι μικρὸν χρόνον, τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἔστιν. Περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτίᾳ ὑμᾶς καταλάβῃ, καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. 36 Ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς,

ἴνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.” Ταῦτα ἐλάλησεν ὩΙησοῦς, καὶ ἀπελθὼν, ἐκρύβη ἀπ’ αὐτῶν. **37** Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, **38** ἕνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῆ ὃν εἶπεν, “Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; Καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη;” **39** Διὰ τοῦτο οὐκ ἡδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν ὩΗσαΐας, **40** “Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπήρωσεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἕνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ, καὶ στραφῶσιν καὶ ἰάσομαι αὐτούς.” **41** Ταῦτα εἶπεν ὩΗσαΐας, ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. **42** “Ομως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἕνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται. **43** Ἡγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἥπερ τὴν δόξαν τοῦ ὈΘΕΟῦ. **44** ὩΗησοῦς δὲ ἐκραξεν καὶ εἶπεν, “Ο πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, **45** καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. **46** Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἕνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. **47** Καὶ ἔάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων, καὶ μὴ φυλάξῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν, οὐ γὰρ ἥλθον, ἕνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ’ ἕνα σώσω τὸν κόσμον. **48** Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **49** Ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ’ ὁ πέμψας με Πατήρ αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκεν— τί εἶπω, καὶ τί λαλήσω. **50** Καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ ἀιώνιός ἐστιν. “Α οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἴρηκέν μοι ὁ Πατήρ, οὕτως λαλῶ.” (aiōnios g166)

13 Πρὸ δὲ τῆς ἔορτῆς τοῦ Πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἥλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα, ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἡγάπησεν αὐτούς. **2** Καὶ δείπνου γινομένου, τοῦ διαβόλου ἥδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδῷ αὐτὸν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, **3** εἰδὼς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ Πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, **4** ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἴματια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἐαυτόν. **5** Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἥρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ὃ ἦν διεζωσμένος. **6** Ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον. Λέγει αὐτῷ, “Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;” **7** Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ο ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἴδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα.” **8** Λέγει αὐτῷ Πέτρος, “Οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα.” Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ, “Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ’ ἐμοῦ.” (*aiōn g165*) **9** Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, “Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν.” **10** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ο λελουμένος οὐκ ἔχει χρείαν, εἰ μὴ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ’ ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί ἔστε, ἀλλ’ οὐχὶ πάντες.” **11** Ἡδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν, ὅτι “Οὐχὶ πάντες καθαροί ἔστε.” **12** Ὁτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβεν τὰ ἴματια αὐτοῦ, καὶ ἀνέπεσεν, πάλιν εἶπεν αὐτοῖς, “Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; **13** Υμεῖς φωνεῖτέ με ὁ ‘Διδάσκαλος’ καὶ, ὁ ‘Κύριος’, καὶ καλῶς λέγετε, εἰμὶ γάρ. **14** Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ ‘Κύριος’ καὶ ὁ ‘Διδάσκαλος’, καὶ ὑμεῖς ὁφείλετε

ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. **15** Ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα
νῦμιν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. **16**
Ἄμην, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ
κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος
αὐτὸν. **17** Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἔστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά.
18 Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω. Ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην,
ἀλλ’ ἵνα ἡ Γραφὴ πληρωθῇ, “Ο τρώγων μετ’ ἐμοῦ τὸν
ἄρτον, ἐπῆρεν ἐπ’ ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ.” **19** Ἀπ’ ἄρτι
λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα πιστεύσητε ὅταν γένηται
ὅτι ἐγὼ εἰμι. **20** Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἄν
τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει
τὸν πέμψαντά με.” **21** Ταῦτα εἰπὼν, ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη
τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν, “Ἄμην, ἀμὴν,
λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.” **22** Ἔβλεπον
οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ, ἀπορούμενοι περὶ τίνος
λέγει. **23** Ἡν δὲ ἀνακείμενος εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν
τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς. **24** Νεύει οὖν
τούτῳ Σίμων Πέτρος, πυθέσθαι τίς ἄν εἴη περὶ οὗ λέγει.
25 Ἐπιπεσὼν οὖν ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ,
λέγει αὐτῷ, “Κύριε, τίς ἔστιν;” **26** Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς,
“Ἐκεῖνός ἔστιν ὁ ἐγὼ, βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω.” Καὶ
βάψας τὸ ψωμίον, δίδωσιν Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτου. **27**
Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς.
Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ο ποιεῖς, ποίησον τάχιον.”
28 Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων, πρὸς τί εἶπεν
αὐτῷ. **29** Τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν
Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Αγόρασον ὅν χρείαν
ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν”, ἢ τοῖς πτωχοῖς, ἵνα τι δῷ. **30**
Λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον, ἐκεῖνος ἐξῆλθεν εὐθύς, Ἡν δὲ νῦξ.

31 Ὄτε οὗν ἐξῆλθεν, λέγει ὩΙησοῦς, “Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, καὶ ὁ Ὡθεός ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. **32** Καὶ ὁ Ὡθεός δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. **33** Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. Ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι “Οπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν”, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. **34** Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. **35** Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἔστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.” **36** Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, “Κύριε, ποῦ ὑπάγεις;” Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὩΙησοῦς, ““Οπου ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον.” **37** Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, “Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; Τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω.” **38** Ἀποκρίνεται ὩΙησοῦς, “Τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ, ἔως οὗ ἀρνήσῃ με τρίς.

14 Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν Ὡθεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. **2** Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρός μου, μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν, ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν. **3** Καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω ὑμῖν τόπον πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς ἥτε. **4** Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, τὴν ὁδόν.” **5** Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς, “Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις· πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι;” **6** Λέγει αὐτῷ ὩΙησοῦς, “Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωή. Οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰ μὴ δι’ ἐμοῦ. **7** Εἰ ἐγνώκειτε με, καὶ τὸν Πατέρα μου γνώσεσθε, καὶ ἀπ’ ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ

έωράκατε αὐτόν.” **8** Λέγει αὐτῷ Φίλιππος, ““Κύριε, δεῖξον
ἡμῖν τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.” **9** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
“Τοσοῦτον χρόνον μεθ’ ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με,
Φίλιππε; Ό ἐωρακώς ἐμὲ, ἐώρακεν τὸν Πατέρα· πῶς σὺ
λέγεις, ‘Δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα’; **10** Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ
ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν; Τὰ ρήματα ἂν ἐγὼ
λέγω ὑμῖν, ἀπ’ ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ Πατὴρ ἐν ἐμοὶ
μένων, ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ. **11** Πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν
τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ
πιστεύετε. **12** Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς
ἐμὲ, τὰ ἔργα ἂν ἐγὼ ποιῶ, κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα
τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν Πατέρα πορεύομαι. **13**
Καὶ ὅτι ἄν αἰτήσῃς ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω,
ἴνα δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ. **14** Ἐάν τι αἰτήσῃς με
ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω. **15** Ἐὰν ἀγαπᾶτε με,
τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσετε. **16** Κάγὼ ἐρωτήσω τὸν
Πατέρα, καὶ ἄλλον Παράκλητον δώσει ὑμῖν, ίνα μεθ’ ὑμῶν
εἰς τὸν αἰῶνα ἥ (aiōn g165) **17** τὸ Ἀπεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ
ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸν οὐδὲ
γινώσκει. ‘Ὑμεῖς γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ’ ὑμῖν μένει, καὶ
ἐν ὑμῖν ἐστίν. **18** Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι
πρὸς ὑμᾶς. **19** Ἐτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ,
ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτε με, ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. **20**
Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑμεῖς γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ¹
μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ, κάγὼ ἐν ὑμῖν. **21** Οἱ ἔχων τὰς
ἐντολὰς μου καὶ τηρῶν αὐτὰς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν
με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ Πατρός μου,
κάγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν, καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.”
22 Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης, ““Κύριε, τί

γέγονεν, ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;” **23** Ἀπεκρίθη ὩΙησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ Πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ’ αὐτῷ ποιησόμεθα. **24** Ο μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν ἐμὸς, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός. **25** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ’ ὑμῖν μένων. **26** Ο δὲ Παράκλητος, τὸ Ὅπνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἢ εἰπον ὑμῖν. **27** Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω. **28** Ἡκούσατε ὅτι ἐγὼ εἰπον ὑμῖν, “Υπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.” Εἰ ἡγαπᾶτέ με, ἔχάρητε ἄν ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα, μου ὅτι ὁ Πατὴρ μείζων μού ἔστιν. **29** Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε. **30** Οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ’ ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν, **31** ἀλλ’ ἵνα γνῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ καθὼς ἐντολὴν ἔδωκέν μοι ὁ Πατὴρ, οὕτως ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

15 Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατὴρ μου ὁ γεωργός ἔστιν. **2** Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτὸ, ἵνα καρπὸν πλείονα φέρῃ. **3** Ἡδη ὑμεῖς καθαροί ἔστε, διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. **4** Μείνατε ἐν ἐμοί, κάγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ’ ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἄμπελῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς,

έὰν μὴ ἐν ἔμοὶ μένητε. **5** Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. Ὁ μένων ἐν ἔμοὶ κάγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἔμοῦ, οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν.

6 Ἐὰν μή τις μένῃ ἐν ἔμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἔξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν, καὶ καίται. **7** Ἐὰν μείνητε ἐν ἔμοὶ, καὶ τὰ ρήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε, αἰτήσασθε καὶ γενήσεται ὑμῖν.

8 Ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ Πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γένησθε ἔμοὶ μαθηταί. **9** Καθὼς ἡγάπησέν με ὁ Πατήρ, κάγὼ ὑμᾶς ἡγάπησα· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. **10** Ἐὰν τὰς ἐντολὰς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τοῦ Πατρὸς τὰς ἐντολὰς τετήρηκα, καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. **11** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ἦ, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ.

12 Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς. **13** Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει: ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ.

14 Ὅμεις φίλοι μού ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ἂν ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. **15** Οὐκέτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος. Ὅμας δὲ εἱρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἂν ἥκουσα παρὰ τοῦ Πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. **16** Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ, ἵνα δὲ τι ἀν αἰτήσητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῶ ὑμῖν. **17** Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. **18** Εἰ δὲ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. **19** Εἰ δὲ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἀν τὸ ἵδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ

τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. **20** Μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, ‘Οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ.’ Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. **21** Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασιν τὸν πέμψαντά με. **22** Εἰ μὴ ἥλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχοσαν· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν. **23** Ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. **24** Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἢ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχοσαν· νῦν δὲ καὶ ἔωράκασιν καὶ μεμισήκασιν, καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου. **25** Ἀλλ’ ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος, ὅτι “Ἐμίσησάν με δωρεάν.” **26** “Οταν ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. **27** Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ’ ἀρχῆς μετ’ ἐμοῦ ἔστε.

16 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. **2** Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ’ ἔρχεται ὡρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς, δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. **3** Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν Πατέρα οὐδὲ ἐμέ. **4** Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὡρα αὐτῶν, μνημονεύητε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ’ ὑμῶν ἦμην. **5** Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με, ‘Ποῦ ὑπάγεις;’ **6** Ἀλλ’ ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. **7** Ἀλλ’ ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. Ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος

ούκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἔὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. **8** Καὶ ἐλθὼν, ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἀμαρτίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως· **9** περὶ ἀμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· **10** περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν Πατέρα ὑπάγω, καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· **11** περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. **12** Ἔτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ’ οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. **13** Ὁταν δὲ ἐλθῇ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, δόδηγήσει ὑμᾶς εἰς τὴν ἀλήθειαν πᾶσαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ’ ἔαυτοῦ, ἀλλ’ ὅσα ἀκούσει, λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. **14** Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. **15** Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ, ἐμά ἐστιν· διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. **16** Μικρὸν καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με.” **17** Εἶπαν οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους, “Τί ἐστιν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, ‘Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με· καὶ Ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα’;” **18** Ἐλεγον οὖν, “Τί ἐστιν τοῦτο, ὃ λέγει ‘Μικρόν’; Οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ.” **19** Ἐγνω Ἰησοῦς ὅτι ἥθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ’ ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, ‘Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με’; **20** Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς λυπηθήσεσθε, ἀλλ’ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. **21** Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, λύπην ἔχει, ὅτι ᾔλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. **22** Καὶ ὑμεῖς οὖν νῦν μὲν

λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν, οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. **23** Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἂν τι αἰτήσητε τὸν Πατέρα, ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν. **24** ὜εως ἄρτι οὐκ ἥτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου. Αἰτεῖτε καὶ λήμψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἥ πεπληρωμένη. **25** Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὡρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ Πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν. **26** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν. **27** αὐτὸς γάρ ὁ Πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ Ὁθεοῦ ἐξῆλθον. **28** Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα.” **29** Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, “Ἴδε, νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. **30** Νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ. Ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Ὁθεοῦ ἐξῆλθες.” **31** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ὡησοῦς, “Ἄρτι πιστεύετε; **32** Ἰδοὺ, ἔρχεται ὡρα καὶ ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπισθῆτε ἔκαστος εἰς τὰ ἴδια, κάμε μόνον ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ Πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστιν. **33** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. Ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἔχετε, ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.”

17 Ταῦτα ἐλάλησεν Ὡησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν, “Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα ὁ Υἱὸς δοξάσῃ σέ. **2** Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἔξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας

αύτῷ, δῶς αὐτῷ ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) 3 Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσι σὲ, τὸν μόνον ἀληθινὸν θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας, Ὡτησοῦν χριστόν.

(aiōnios g166) 4 Ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον τελειώσας, δὲ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. 5 Καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ, τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. 6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. Σοὶ ἡσαν, καμοὶ αὐτοὺς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετήρηκαν. 7 Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ εἰσιν· 8 ὅτι τὰ φήματα ἃ ἔδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἔξηλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὃν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσιν. 10 Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα, σά ἐστιν, καὶ τὰ σὰ, ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. 11 Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ κόσμῳ εἰσίν, κάγω πρὸς σὲ ἔρχομαι. Πάτερ Ἀγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὄνόματί σου, ὃ δέδωκάς μοι, ἵνα ὥσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς. 12 Ὁτε ἥμην μετ' αὐτῶν, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὄνόματί σου, ὃ δέδωκάς μοι, καὶ ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ Γραφὴ πληρωθῇ. 13 Νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν, πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς. 14 Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. 15 Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρης αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ’ ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. 16 Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.

17 Ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά
ἐστιν. **18** Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, κάγὼ
ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. **19** Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν
ἔγὼ ἀγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα ὡσιν καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν
ἀληθείᾳ. **20** Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ
περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, **21** ἵνα
πάντες ἐν ὡσιν, καθὼς σύ, Πάτερ, ἐν ἐμοὶ, κάγὼ ἐν σοί,
ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὡσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ ὅτι σύ με
ἀπέστειλας. **22** Κάγὼ τὴν δόξαν ἦν δέδωκάς μοι, δέδωκα
αὐτοῖς, ἵνα ὡσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς ἐν, **23** ἔγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ
σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὡσιν τετελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ γινώσκῃ
ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας, καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς
καθὼς ἐμὲ ἡγάπησας. **24** Πάτερ, ὁ δέδωκάς μοι θέλω, ἵνα
ὅπου εἰμὶ ἔγὼ, κάκεῖνοι ὡσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν
τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν, ἦν ἔδωκάς μοι, ὅτι ἡγάπησάς με
πρὸ καταβολῆς κόσμου. **25** Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε
οὐκ ἔγνω, ἔγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με
ἀπέστειλας. **26** Καὶ ἔγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου, καὶ
γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἦν ἡγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ἦ, κάγὼ
ἐν αὐτοῖς.”

18 Ταῦτα εἶπὼν, “Ιησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Κεδρῶν, ὅπου ἦν κῆπος,
εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** Ἡδει δὲ
καὶ Ἰούδας, ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις
συνήχθη Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **3** Ἐκεῖ ὁ δὲ
οὗν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων
καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν, καὶ
λαμπάδων, καὶ ὅπλων. **4** Ἰησοῦς οὗν εἰδὼς πάντα τὰ
ἔρχόμενα ἐπ’ αὐτὸν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς, “Τίνα ζητεῖτε,”

5 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, ““Ιησοῦν τὸν Ναζωραῖον.”” Λέγει αὐτοῖς, ““Εγώ εἰμι.”” Ιησοῦς είστηκε δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, μετ’ αὐτῶν. **6** Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς, ““Εγώ εἰμι”, ἀπῆλθαν εἰς τὰ ὄπίσω καὶ ἔπεσαν χαμαί. **7** Πάλιν οὖν ἐπηρώτησεν αὐτούς, ““Τίνα ζητεῖτε;”” Οἱ δὲ εἶπον, ““Ιησοῦν τὸν Ναζωραῖον.”” **8** Ἀπεκρίθη Ιησοῦς, ““Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι. Εἰ οὖν ἔμετε ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν”. **9** ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι “Οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα.” **10** Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν, εἴλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὡτάριον τὸ δεξιόν. Ὡν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. **11** Εἶπεν οὖν ὁ Ιησοῦς τῷ Πέτρῳ, ““Βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ Πατὴρ, οὐ μὴ πίω αὐτό;” **12** Ἡ οὖν σπεῖρα, καὶ ὁ χιλίαρχος, καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων, συνέλαβον τὸν Ιησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτὸν. **13** Καὶ ἥγαγον πρὸς Ἀνναν πρῶτον, ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. **14** Ὡν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἔνα ἄνθρωπον ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. **15** Ἡκολούθει δὲ τῷ Ιησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος μαθητής. Ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερέᾳ, καὶ συνεισῆλθεν τῷ Ιησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως. **16** Ὁ δὲ Πέτρος είστηκε πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὁ ἦν γνωστὸς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσήγαγεν τὸν Πέτρον. **17** Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ, ““Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;”” Λέγει ἐκεῖνος, ““Οὐκ εἰμί.”” **18** Είστηκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται,

ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, δῆτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο·
ἥν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν ἔστώς καὶ θερμαινόμενος.

19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἡρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. **20** Ἀπεκρίθη
αὐτῷ Ἰησοῦς, “Ἐγὼ παρρησίᾳ λελάληκα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ
πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ιερῷ, ὅπου
πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα
οὐδέν. **21** Τί με ἐρωτᾷς; Ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί
ἐλάλησα αὐτοῖς· ἵδε, οὗτοι οἰδασιν ἂν εἶπον ἐγώ.” **22**
Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἷς παρεστηκώς τῶν ὑπηρετῶν
ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπών, “Οὕτως ἀποκρίνῃ
τῷ ἀρχιερεῖ;” **23** Ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς, “Εἴ κακῶς
ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με
δέρεις;” **24** Ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἀννας, δεδεμένον
πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. **25** Ἡν δὲ Σίμων Πέτρος
ἔστώς καὶ θερμαινόμενος, Εἶπον οὖν αὐτῷ, “Μὴ καὶ σὺ ἐκ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ;” Ἡρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν,
“Οὐκ εἰμί.” **26** Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως,
συγγενὴς ὃν οὖν ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ ὡτίον, “Οὐκ ἐγώ σε
εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;” **27** Πάλιν οὖν ἡρνήσατο
Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. **28** Ἀγουσιν οὖν
τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ
πρωΐ. Καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ
μιανθῶσιν, ἀλλὰ φάγωσιν τὸ Πάσχα. **29** Ἐξῆλθεν οὖν ὁ
Πιλᾶτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς καὶ φησίν, “Τίνα κατηγορίαν
φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;” **30** Ἀπεκρίθησαν
καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Εἴ μὴ ἦν οὗτος κακὸν ποιῶν, οὐκ ἄν
σοι παρεδώκαμεν αὐτόν.” **31** Εἶπεν οὖν αὐτοῖς Πιλᾶτος,
“Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν, κρίνατε

αύτόν.” Εἶπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, “Ημῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα”· 32 ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ, δὸν εἰπεν, σημαίνων ποίω θανάτῳ ἥμελλεν ἀποθνήσκειν.
33 Εἰσῆλθεν οὖν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλᾶτος, καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;” 34 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Ἄπο σεαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι εἴπόν σοι περὶ ἐμοῦ;” 35 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος, “Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; Τὸ δέθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί. Τί ἐποίησας;” 36 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται οἱ ἐμοὶ ἡγωνίζοντο ἄν, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις. Νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν.”
37 Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος, “Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;” Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, “Σὺ λέγει ὅτι βασιλεύς εἰμι Ἐγὼ. εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. Πᾶς ὁ ὄν ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει μου τῆς φωνῆς.” 38 Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος, “Τί ἔστιν ἀλήθεια;” Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τὸν Ἰουδαίον, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἐγὼ οὐδεμίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. 39 Ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν, ἵνα ἔνα ἀπολύσω ὑμῖν ἐν τῷ Πάσχᾳ· βούλεσθε οὖν ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;” 40 Ἐκραύγασαν οὖν πάλιν λέγοντες, “Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν!” Ἡν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

19 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. 2 Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἴμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, 3 καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν

καὶ ἔλεγον, “Χαῖρε, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων!” Καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ῥαπίσματα. **4** Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ἔξω ὁ Πιλᾶτος, καὶ λέγει αὐτοῖς, “”Ιδε, ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι αἰτίαν ἐν αὐτῷ οὐχ εὑρίσκω.” **5** Ἐξῆλθεν οὖν ὁ ”Ιησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει αὐτοῖς, “”Ιδοὺ, ὁ ἄνθρωπος!” **6** Ὁτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες, “Σταύρωσον! Σταύρωσον!” Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, “Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.” **7** Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, “”Ημεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι Υἱὸν Ὀθεοῦ ἔαυτὸν ἐποίησεν.” **8** Ὁτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη. **9** Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ ”Ιησοῦ, “Πόθεν εἶ σύ;” Ο δὲ ”Ιησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. **10** Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος, “”Εμοὶ οὐ λαλεῖς; Οὐκ οἶδας ὅτι ἔξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαι σε, καὶ ἔξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε;” **11** Ἀπεκρίθη αὐτῷ ”Ιησοῦς, “Οὐκ εἶχες ἔξουσίαν κατ’ ἐμοῦ οὐδεμίαν, εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν. Διὰ τοῦτο ὁ παραδούς μέ σοι, μείζονα ἀμαρτίαν ἔχει.” **12** Ἐκ τούτου ὁ Πιλᾶτος ἐζήτει ἀπολῦσαι αὐτόν. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν λέγοντες, “”Εὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος. Πᾶς ὁ βασιλέα ἔαυτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.” **13** Ο οὖν Πιλᾶτος, ἀκούσας τῶν λόγων τούτων, ἤγαγεν ἔξω τὸν ”Ιησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βῆματος, εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἐβραϊστὶ δὲ, Γαββαθᾶ. **14** Ἡν δὲ παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, ὡρα ἦν ὡς ἔκτη. Καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις, “”Ιδε, ὁ βασιλεὺς ὑμῶν!” **15** Οἱ δὲ ἐκραύγασαν, “”Ἄρον!

Ἄρον! Σταύρωσον αὐτόν!” Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, “Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω;” Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, “Οὐκ ἔχομεν βασιλέα, εἰ μὴ Καίσαρα.” **16** Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς, ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον Δὲ τὸν ὉΙησοῦν αὐτὸν ἀπήγαγον **17** Καὶ βαστάζων ἐαυτῷ τὸν σταυρὸν, ἔξηλθεν εἰς τὸν λεγόμενον, “Κρανίου Τόπον”, δὲ λέγεται Ἐβραϊστὶ, Γολγοθᾶ, **18** ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ’ αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν ὉΙησοῦν. **19** Ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλᾶτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Ἡν δὲ γεγραμμένον, “Ὁ Ιησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων.” **20** Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ιουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως, ὅπου ἐσταυρώθη ὁ ὉΙησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἐβραϊστί, Ρωμαϊστί, Ἐλληνιστί. **21** Ἐλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ιουδαίων, “Μὴ γράφε, “Ο Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων”, ἀλλ’ ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν, ‘Βασιλεὺς εἰμι τῶν Ιουδαίων.’” **22** Ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος, “Ο γέγραφα, γέγραφα.” **23** Οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν ὉΙησοῦν, ἔλαβον τὰ ἴμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. Ἡν δὲ ὁ χιτὼν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι’ ὅλου. **24** Εἶπον οὖν πρὸς ἄλλήλους, “Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται”. ἵνα ἡ Γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα, “Διεμερίσαντο τὰ ἴμάτια μου ἐαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἴματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.” Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. **25** Είστηκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ ὉΙησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. **26** ὉΙησοῦς οὖν ἴδων τὴν μητέρα,

καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἡγάπα, λέγει τῇ μητρί,
“Γύναι, ίδοὺ, ὁ υἱός σου.” **27** Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ,
“Ιδε, ἡ μήτηρ σου.” Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὡρας ἔλαβεν
ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. **28** Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ
Ἴησοῦς ὅτι ἥδη πάντα τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ Γραφὴ,
λέγει, “Διψῶ.” **29** Σκεῦος ἔκειτο ὄξους μεστόν· σπόγγον
οὗν μεστὸν τοῦ ὄξους ὑσσώπῳ περιθέντες, προσήνεγκαν
αὐτοῦ τῷ στόματι. **30** “Οτε οὗν ἔλαβεν τὸ ὄξος ὁ Ἱησοῦς,
εἶπεν, “Τετέλεσται!” Καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, παρέδωκεν
τὸ πνεῦμα. **31** Οἱ οὗν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ
μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ Σαββάτῳ (ἥν γὰρ
μεγάλη ἡ ἡμέρα ἔκεινου τοῦ Σαββάτου), ἡρώτησαν τὸν
Πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. **32**
Ἡλθον οὗν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν
τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ **33** ἐπὶ
δὲ τὸν Ἱησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον ἥδη αὐτὸν τεθνηκότα,
οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη. **34** Ἀλλ’ εἰς τῶν στρατιωτῶν
λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν, καὶ ἐξῆλθεν εὐθὺς
αἷμα καὶ ὕδωρ. **35** Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκεν, καὶ
ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖνος οἶδεν ὅτι
ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύητε. **36** Ἐγένετο γὰρ
ταῦτα, ἵνα ἡ Γραφὴ πληρωθῇ, “Οστοῦν οὐ συντριβήσεται
αὐτοῦ.” **37** Καὶ πάλιν ἐτέρα Γραφὴ λέγει, “Οψονται
εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.” **38** Μετὰ δὲ ταῦτα, ἡρώτησεν τὸν
Πιλᾶτον Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὃν μαθητὴς τοῦ
Ἴησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα
ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἱησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλᾶτος. **39** Ἡλθον
οὗν καὶ ἥραν αὐτόν. **40** Ἡλθεν δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν
πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων ἔλιγμα σμύρνης καὶ

ἀλόης, ώσει λίτρας ἑκατόν. **40** ὜Ελαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὄθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. **41** Ἡν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἦν τεθειμένος. **42** Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν ὉΙησοῦν.

20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωΐ, σκοτίας ἔτι οὔσης, εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἡρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. **2** Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ ὉΙησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἡραν τὸν Ὅκυριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.” **3** Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. **4** Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο ὄμοι, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἤλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. **5** Καὶ παρακύψας, βλέπει κείμενα τὰ ὄθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. **6** Ἐρχεται οὖν καὶ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὄθόνια κείμενα, **7** καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὄθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντευλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. **8** Τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, ὃ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν. **9** οὐδέπω γάρ ἥδεισαν τὴν Γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. **10** Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς οἱ μαθηταί. **11** Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω κλαίοντα. Ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον, **12** καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἕνα πρὸς τοῖς

ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **13** Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι, “Γύναι, τί κλαίεις;” Λέγει αὐτοῖς, “Οτι ἥραν τὸν Ἦκυριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.” **14** Ταῦτα εἰποῦσα, ἐστράφη εἰς τὰ ὄπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἔστωτα, καὶ οὐκ ἦδει ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν. **15** Λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, “Γύναι, τί κλαίεις; Τίνα ζητεῖς;” Ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἔστιν, λέγει αὐτῷ, “Κύριε, εἰ σὺ ἔβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῷ.” **16** Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Μαριάμ!” Στραφεῖσα ἔκείνη λέγει αὐτῷ Ἐβραϊστί, “Ραββουνί” (ὅτι λέγεται, “Διδάσκαλε”). **17** Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Μή μου ἄπτου, οὕπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν Πατέρα· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς, “Αναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ Πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου, καὶ Θεὸν ὑμῶν.” **18** Ἐρχεται Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς, ὅτι “Ἐώρακα τὸν Ἦκυριον”, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. **19** Οὖσης οὖν ὁψίας τῇ ἡμέρᾳ ἔκείνη τῇ μιᾷ σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Εἰρήνη ὑμῖν.” **20** Καὶ τοῦτο εἰπών, ἔδειξεν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ, ἰδόντες τὸν Ἦκυριον. **21** Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν, “Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ Πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς.” **22** Καὶ τοῦτο εἰπών, ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς, “Λάβετε ὅπερα Ἀγιον. **23** Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφέωνται αὐτοῖς ἃν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.” **24** Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἥλθεν Ἰησοῦς. **25** Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί,

“Εωράκαμεν τὸν ὉΚύριον.” Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐὰν μὴ
ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω
τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω μου
τὴν χεῖραν εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.” **26**
Καὶ μεθ’ ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν Ἰησαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
καὶ Θωμᾶς μετ’ αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ ὍΙησοῦς, τῶν θυρῶν
κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν, “Ἐἰρήνη
ὑμῖν.” **27** Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ, “Φέρε τὸν δάκτυλόν σου
ἄδε, καὶ ἵδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου,
καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος,
ἀλλὰ πιστός.” **28** Ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ο
Ὕκριός μου καὶ ὁ Θεός μου!” **29** Λέγει αὐτῷ ὁ ὍΙησοῦς,
“Οτι ἔώρακάς με, πεπίστευκας μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες,
καὶ πιστεύσαντες.” **30** Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα
ἐποίησεν ὁ ὍΙησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἢ οὐκ
ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **31** Ταῦτα δὲ
γέγραπται, ἵνα πιστεύητε ὅτι ὍΙησοῦς ἔστιν ὁ Χριστὸς, ὁ
Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες, ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ
ὄνόματι αὐτοῦ.

21 Μετὰ ταῦτα, ἐφανέρωσεν ἔαυτὸν πάλιν ὍΙησοῦς τοῖς
μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος: ἐφανέρωσεν δὲ
οὗτως: **2** Ἰησαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος
Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ
οἱ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
δύο. **3** Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, “Υπάγω ἀλιεύειν.”
Λέγουσιν αὐτῷ, “Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί.” Ἐξῆλθον
καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ
ἐπίασαν οὐδέν. **4** Πρωΐας δὲ ἥδη γινομένης, ἔστη ὍΙησοῦς
εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ἤδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι

”Ιησοῦς ἔστιν. **5** Λέγει οὖν αὐτοῖς ”Ιησοῦς, “Παιδία, μή τι προσφάγιον ἔχετε;” Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, “Οὔ.” **6** Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὑρήσετε.” Ἐβαλον οὖν, καὶ ούκέτι αὐτὸ δλκύσαι ἴσχυον ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἵχθυων. **7** Λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἡγάπα ὁ ”Ιησοῦς τῷ Πέτρῳ, “Ο κύριός ἔστιν.” Σίμων οὖν Πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός ἔστιν, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυμνός, καὶ ἔβαλεν ἔαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. **8** Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἤλθον, οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλὰ ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἵχθυων. **9** Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην, καὶ ὁψάριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον. **10** Λέγει αὐτοῖς ὁ ”Ιησοῦς, “Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὁψαρίων ᾧν ἐπιάσατε νῦν.” **11** Ἀνέβη οὖν Σίμων Πέτρος, καὶ εἴλκυσεν τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν ἵχθυων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσούτων ὅντων, οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. **12** Λέγει αὐτοῖς ὁ ”Ιησοῦς, “Δεῦτε, ἀριστήσατε.” Οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτὸν, “Σὺ τίς εἶ;” Εἶδότες ὅτι ὁ κύριός ἔστιν. **13** Ἔρχεται ”Ιησοῦς, καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὁψάριον ὁμοίως. **14** Τοῦτο ἥδη τρίτον ἐφανερώθη ”Ιησοῦς τοῖς μαθηταῖς, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. **15** Ὁτε οὖν ἡρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ ”Ιησοῦς, “Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾶς με πλέον τούτων;” Λέγει αὐτῷ, “Ναί, κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε.” Λέγει αὐτῷ, “Βόσκε τὰ ἀρνία μου.” **16** Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον, “Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾶς με;” Λέγει αὐτῷ, “Ναί, κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε.” Λέγει αὐτῷ, “Ποιήμαινε τὰ πρόβατά μου.” **17** Λέγει

αύτῷ τὸ τρίτον, “Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς με;” Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αύτῷ τὸ τρίτον, “Φιλεῖς με;” Καὶ λέγει αύτῷ, “Κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε.” Λέγει αύτῷ Ὁ Ιησοῦς, “Βόσκε τὰ προβάτια μου.” **18** Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω σοι, ὅτε ἡς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἥθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος ζώσουσιν σε, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. **19** Τοῦτο δὲ εἶπεν, σημαίνων ποίω θανάτῳ δοξάσει τὸν Ὀθόνην. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει αύτῷ, “Ἄκολούθει μοι.” **20** Ἐπιστραφεὶς, δὲ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἦγάπα ὁ Ὡ Ιησοῦς ἀκολουθοῦντα, δις καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν, “Κύριε, τίς ἐστιν, ὁ παραδιδούς σε;” **21** Τοῦτον οὖν ἴδων, δὲ Πέτρος λέγει τῷ Ὁ Ιησοῦς, “Κύριε, οὗτος δὲ τί;” **22** Λέγει αύτῷ ὁ Ὡ Ιησοῦς, “Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; Σύ μοι ἀκολούθει!” **23** Ἐξῆλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, διτὶ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει. Οὐκ εἶπεν δὲ αύτῷ ὁ Ὡ Ιησοῦς ὅτι Οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ’, “Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ;” **24** Οὗτός ἐστιν δὲ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ ὁ γράψας ταῦτα, καὶ οἰδαμεν ὅτι ἀληθὴς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν. **25** “Ἐστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἀ ἐποίησεν ὁ Ὡ Ιησοῦς, ἃτινα ἐὰν γράφηται καθ’ ἓν, οὐδ’ αὐτὸν οἷμαι τὸν κόσμον χωρήσειν τὰ γραφόμενα βιβλία.

Πραξεις

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὡς Θεόφιλε, ὃν ἥρξατο ὩΗησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, **2** ἄχρι ἣς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ ὉΠνεύματος Ἅγιου, οὓς ἔξελέξατο, ἀνελήμφθη· **3** οἵς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα, μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις δι' ἡμερῶν τεσσεράκοντα, ὅπτανόμενος αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ ὉΘεοῦ. **4** Καὶ συναλιζόμενος, παρήγγειλεν αὐτοῖς, “Ἄπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς, ἣν ἡκούσατέ μου. **5** Ὄτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ἐν ὉΠνεύματι βαπτισθήσεσθε Ἅγιῷ, οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.” **6** Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες, ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες, “Ὁ Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραὴλ;” **7** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Οὐχ ὑμῶν ἐστιν γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς, οὓς ὁ Πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἴδιᾳ ἔξουσίᾳ. **8** Ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν, ἐπελθόντος τοῦ Ἅγιου ὉΠνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μου μάρτυρες, ἐν τε Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς.” **9** Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλεπόντων αὐτῶν, ἐπήρθη καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὄφθαλμῶν αὐτῶν. **10** Καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἵδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθήσεσι λευκαῖς, **11** οἵ τις καὶ εἶπαν, “Ἄνδρες, Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος ὁ ὩΗησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, οὕτως ἐλεύσεται ὅν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.” **12** Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ ὅρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος,

ὅς ἔστιν ἐγγὺς Ἱερουσαλήμ, Σαββάτου ἔχον ὁδόν. **13**
Καὶ δτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῷον, ἀνέβησαν οὗ ἦσαν
καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος
καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ
Μαθθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου, καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς, καὶ
Ἰούδας Ἰακώβου. **14** Οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες
ὅμιθυμαδὸν τῇ προσευχῇ, σὺν γυναιξὶν καὶ Μαρίᾳ τῇ
μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. **15** Καὶ ἐν
ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν
ἀδελφῶν εἶπεν (ἥν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὥσει
ἐκατὸν εἴκοσι), **16** “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι
τὴν Γραφὴν, ἣν προεῖπεν τὸ Ὅπνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ
στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα, τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς
συλλαβοῦσιν Ἰησοῦν. **17** Ὁτι κατηριθμημένος ἦν ἐν
ἡμῖν, καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης.” **18**
(Οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας,
καὶ πρηνὴς γενόμενος, ἐλάκησεν μέσος, καὶ ἔξεχύθη
πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. **19** Καὶ γνωστὸν ἐγένετο
πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ
χωρίον ἐκεῖνο τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν, Ἀκελδαμάχ, τοῦτ’
ἔστιν, “Χωρίον Αἵματος”.) **20** “Γέγραπται γάρ ἐν βίβλῳ
Ψαλμῶν, ‘Τενηθήτω ἡ ἐπαυλίς αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω
ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ’, καί, ‘Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ, λαβέτω
ἔτερος.’ **21** Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν, ἐν
παντὶ χρόνῳ ᾗ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ’ ἡμᾶς ὁ Ἦρως
Ἰησοῦς, **22** ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου
ἔως τῆς ἡμέρας ἣς ἀνελήμφθη ἀφ’ ἡμῶν, μάρτυρα τῆς
ἀναστάσεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν, γενέσθαι ἔνα τούτων.” **23**
Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν, ὃς

έπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ Ματθίαν. **24** Καὶ προσευξάμενοι, εἶπαν, “Σὺ Ὦ Κύριε, καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἔξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἔνα, **25** λαβεῖν τὸν τόπον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἀφ' ἣς παρέβη Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον.” **26** Καὶ ἔδωκαν κλῆρους αὐτοῖς, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἔνδεκα ἀποστόλων.

2 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἥσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό. **2** Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἥχος, ὡσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἥσαν καθήμενοι. **3** Καὶ ὥφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἔνα ἔκαστον αὐτῶν. **4** Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες Ὡνεύματος Ἅγιου, καὶ ἥρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ Ὡνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι αὐτοῖς. **5** Ἡσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλήμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. **6** Γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλήθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουσεν εἷς ἔκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. **7** Ἐξίσταντο δὲ καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες, “Οὐχ ἵδοὺ, ἀπαντες οὕτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; **8** Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἔκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν, ἐν ᾧ ἐγεννήθημεν; **9** Πάρθοι, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἐλαμῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, **10** Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, **11** Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, Κρῆτες καὶ Ἀραβες—ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν, ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις,

τὰ μεγαλεῖα τοῦ ὄθεοῦ.” **12** Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηποροῦντο, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, “Τί θέλει τοῦτο εἶναι;” **13** Ἔτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον, ὅτι “Γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν.” **14** Σταθεὶς δὲ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἐνδεκα, ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς: “Ἄνδρες, Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ πάντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ρήματά μου. **15** Οὐ γάρ ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γὰρ ὕρα τρίτη τῆς ἡμέρας, **16** ἀλλὰ τοῦτό ἔστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωῆλ: **17** Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις’, λέγει ὁ ὄθεός, ‘ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Ὀνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ νίοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὅψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται: **18** καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου, καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Ὀνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσιν. **19** Καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα, καὶ πῦρ, καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. **20** Ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἐλθεῖν ἡμέραν ὮΚυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. **21** Καὶ ἔσται, πᾶς δος ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα ὮΚυρίου σωθήσεται.’ **22** Ἄνδρες, Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους: **23** Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδεδειγμένον ἀπὸ τοῦ ὄθεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι, καὶ τέρασι, καὶ σημείοις, οἵς ἐποίησεν δι’ αὐτοῦ ὁ ὄθεός ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἴδατε. **24** Τοῦτον τῇ, ὧρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ ὄθεοῦ, ἔκδοτον διὰ χειρὸς ἀνόμων, προσπήξαντες ἀνείλατε. **24** Ὁν ὁ ὄθεός ἀνέστησεν, λύσας τὰς ὡδῖνας

τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν
ύπ' αὐτοῦ. **25** Δανὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν, ‘Προορώμην
τὸν ὮΚύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μού
ἐστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ. **26** Διὰ τοῦτο ηὐφράνθη μου ἡ
καρδία καὶ ἡγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ
μου κατασκηνώσει ἐπ' ἑλπίδι. **27** ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις
τὴν ψυχήν μου εἰς “Αἰδην, οὐδὲ δώσεις τὸν ὮΟσιόν σου
ἰδεῖν διαφθοράν. (**Hadēs g86**) **28** Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς,
πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.’ **29**
“Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἔξον εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς
περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυὶδ ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη,
καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.
30 Προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ‘ὅρκῳ ὕμοσεν
αὐτῷ ὁ ὮΘεός’, ‘ἐκ καρποῦ τῆς ὁσφύος αὐτοῦ, καθίσαι
ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ’. **31** Προϊδὼν, ἐλάλησεν περὶ τῆς
ἀναστάσεως τοῦ ὮΧριστοῦ ὅτι ‘οὕτε ἐγκατελείφθη εἰς
“Αἰδην”, οὔτε ἡ σάρξ αὐτοῦ ‘εἶδεν διαφθοράν’. (**Hadēs g86**)
32 Τοῦτον τὸν ὮΙησοῦν ἀνέστησεν ὁ ὮΘεός, οὗ πάντες ἡμεῖς
ἐσμεν μάρτυρες. **33** Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ ὮΘεοῦ ὑψωθεὶς, τήν
τε ἐπαγγελίαν τοῦ ὮΠνεύματος τοῦ ὮΑγίου, λαβὼν παρὰ
τοῦ Πατρὸς, ἔξεχεν τοῦτο ὃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε.
34 Οὐ γὰρ Δανὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ αὐτός,
‘Εἶπεν ὮΚύριος τῷ ὮΚυρίῳ μου, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
35 ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
σου.”’ **36** Ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἴκος ὸΙσραὴλ ὅτι
καὶ ὮΚύριον αὐτὸν καὶ ὮΧριστὸν ἐποίησεν ὁ ὮΘεός, τοῦτον
τὸν ὮΙησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.” **37** Ἀκούσαντες δὲ,
κατενύγησαν τὴν καρδίαν, εἴπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον
καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, “Τί ποιήσωμεν, ἄνδρες,

ἀδελφοί,” **38** Πέτρος δὲ πρὸς αὐτούς, “Μετανοήσατε”, φησίν, “καὶ βαπτισθήτω ἔκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Ἐχριστοῦ, εἰς ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ λήμψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἅγιου Ἄνθρακας. **39** Ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία, καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν, ὅσους ἂν προσκαλέσηται Ἐκκλησία, ὁ Ὀνόμας ὑμῶν.” **40** Ετέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο, καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων, “Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης.” **41** Οἱ μὲν οὖν ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ψυχαὶ ὥσεὶ τρισχίλιαι. **42** Ἡσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων, καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ ἀρτου, καὶ ταῖς προσευχαῖς. **43** Ἐγίνετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλά δὲ τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. **44** Πάντες δὲ οἱ πιστεύσαντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, **45** καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν, καθότι ἂν τις χρείαν εἴχεν. **46** Καθ’ ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντες τε κατ’ οἶκον ἀρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, **47** αἵνοῦντες τὸν Ὀνόματον καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ Ἐκκλησία προσετίθει τοὺς σωζόμενους καθ’ ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό.

3 Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὢραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. **2** Καί τις ἀνὴρ, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ’ ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ, τὴν λεγομένην Ὁραίαν, τοῦ αἵτεν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν. **3** Ὁς ἴδων Πέτρον

καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν, ἡρώτα
ἔλεημοσύνην λαβεῖν. 4 Ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν
τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν, “Βλέψον εἰς ἡμᾶς.” 5 Ὁ δὲ ἐπεῖχεν
αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ’ αὐτῶν λαβεῖν. 6 Εἶπεν δὲ
Πέτρος, “Ἄργυριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι, δὲ ἔχω,
τοῦτό σοι δίδωμι—ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Ἐριστοῦ τοῦ
Ναζωραίου, περιπάτει!” 7 Καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς
χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν· παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αἱ
βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ σφυδρά. 8 Καὶ ἐξαλλόμενος, ἔστη
καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν,
περιπατῶν, καὶ ἀλλόμενος, καὶ αἰνῶν τὸν ὘Θεόν. 9 Καὶ
εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν
Θεόν. 10 Ἐπεγίνωσκον δὲ αὐτὸν ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ πρὸς
τὴν ἔλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὁραίᾳ Πύλῃ τοῦ
ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ
συμβεβηκότι αὐτῷ. 11 Κρατοῦντος δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον
καὶ τὸν Ἰωάννην, συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς
ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος, ἔκθαμβοι. 12
Ίδων δὲ, ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, “Ἄνδρες,
Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε,
ώς ἴδιᾳ δυνάμει ἡ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν
αὐτόν; 13 Ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς
Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα
αὐτοῦ, Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε, καὶ ἡρνήσασθε
κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. 14
Ὑμεῖς δὲ τὸν Ἅγιον καὶ Δίκαιον ἡρνήσασθε, καὶ ἡτήσασθε
ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, 15 τὸν δὲ Ἀρχηγὸν τῆς
ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ
ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. 16 Καὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος

αύτοῦ, τοῦτον δὸν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστερέωσεν τὸ
ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι’ αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτῷ τὴν
όλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. **17** Καὶ νῦν,
ἀδελφοί, οἵδια ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὡσπερ καὶ
οἱ ἀρχοντες ὑμῶν. **18** Ὁ δὲ ὁ Θεὸς ἢ προκατήγγειλεν διὰ
στόματος πάντων τῶν προφητῶν, παθεῖν τὸν ὁ Χριστὸν
αὐτοῦ, ἐπλήρωσεν οὕτως. **19** Μετανοήσατε οὖν καὶ
ἐπιστρέψατε, πρὸς τὸ ἔξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἀμαρτίας,
20 ὅπως ἀν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου
τοῦ ὁ Κυρίου, καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν
ὁ Χριστὸν ὁ Ιησοῦν, **21** δὸν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι, ἄχρι
χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων, ὃν ἐλάλησεν ὁ ὁ Θεὸς
διὰ στόματος τῶν ἀγίων ἀπ’ αἰώνος αὐτοῦ προφητῶν. (**Ιαΐδης**
g165) **22** Μωϋσῆς μὲν εἶπεν, ὅτι “Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει
ὁ Κύριος, ὁ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὃς ἐμέ
αὐτοῦ ἀκούσεσθε” κατὰ πάντα, ὃσα ἀν λαλήσῃ πρὸς
ὑμᾶς. **23** “Ἐσται δὲ πᾶσα ψυχὴ, ἣτις ἔὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ
προφήτου ἐκείνου, ἔξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ.” **24**
Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς,
ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. **25**
‘Ὑμεῖς ἔστε οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἣς
διέθετο ὁ ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγων πρὸς
Ἄβραάμ, ‘Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται
πᾶσαι αἱ πατριὰi τῆς γῆς.’ **26** ‘Ὑμῖν πρῶτον, ἀναστήσας ὁ
ὁ Θεὸς τὸν παῖδα αὐτοῦ, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα
ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέψειν ἔκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν
ὑμῶν.’”

4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν, ἐπέστησαν
αὐτοῖς οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ, καὶ οἱ

Σαδδουκαῖοι, **2** διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν, καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ ὩΙησοῦ τὴν ἀνάστασιν, τὴν ἐκ νεκρῶν. **3** Καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον, ἵνα γάρ ἐσπέρα ἥδη. **4** Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον, ἐπίστευσαν καὶ ἐγενήθη ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡς χιλιάδες πέντε. **5** Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ τοὺς γραμματεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, **6** καὶ Ἀννας ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ Καϊάφας, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. **7** Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ, ἐπυνθάνοντο, “Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἡ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς;” **8** Τότε Πέτρος πλησθεὶς ὉΠνεύματος Ἅγιου, εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι, **9** εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται, **10** γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι ὩΙησοῦ ὉΧριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἔσταυρώσατε, ὃν δὲ ὉΘεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιῆς. **11** Οὗτός ἔστιν ὁ λίθος ὁ ἔξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν, τῶν οἰκοδόμων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας’. **12** Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία, οὐδὲ γάρ ὄνομά ἔστιν ἔτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.” **13** Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἀνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἴδιωται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ ὩΙησοῦ ἦσαν. **14** Τόν τε ἀνθρωπὸν βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἔστῶτα, τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. **15** Κελεύσαντες

δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ Συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς
ἀλλήλους **16** λέγοντες, “Τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις
τούτοις;” Οτι μὲν γάρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι'
αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν,
καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι. **17** Ἐλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον
διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι
λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὄνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων.” **18** Καὶ
καλέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν καθόλου μὴ φθέγγεσθαι
μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὄνόματι τοῦ Ἰησοῦ. **19** Ο δὲ Πέτρος
καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες εἶπον πρὸς αὐτούς, “Εἰ δίκαιόν
ἐστιν ἐνώπιον τοῦ ὁθεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ
ὁθεοῦ, κρίνατε. **20** Οὐ δυνάμεθα γάρ ἡμεῖς ἢ εἴδαμεν
καὶ ἡκούσαμεν μὴ λαλεῖν.” **21** Οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι
ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωνται
αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, δτι πάντες ἐδόξαζον τὸν ὁθεὸν ἐπὶ¹
τῷ γεγονότι. **22** Ἐτῶν γάρ ἦν πλειόνων τεσσεράκοντα ὁ
ἀνθρωπος, ἐφ' ὃν γεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἱάσεως. **23**
Ἀπολυθέντες δὲ, ἥλθον πρὸς τὸν ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν
ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. **24**
Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὅμοθυμαδὸν ἥραν φωνὴν πρὸς τὸν
ὁθεὸν καὶ εἶπαν, “Δέσποτα, σὺ δὲ ‘ποιήσας τὸν οὐρανὸν,
καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς’,
25 δὲ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, διὰ Ὅπνεύματος Ἀγίου στόματος
Δαυὶδ παιδός σου εἰπών, “Ἴνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ
λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; **26** Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς
γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ
Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ ὁχριστοῦ αὐτοῦ.” **27** Συνήχθησαν
γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ τὸν ἄγιον παῖδα
σου ὉΙησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλᾶτος,

σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, **28** ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου, καὶ ἡ βουλὴ σου προώρισεν γενέσθαι. **29** Καὶ τὰ νῦν, “Κύριε, ἐπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου, μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, **30** ἐν τῷ τὴν χεῖρα ἐκτείνειν σε εἰς ἵασιν, καὶ σημεῖα, καὶ τέρατα, γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἄγίου παιδός σου, “Ιησοῦ.” **31** Καὶ δεηθέντων αὐτῶν, ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἄπαντες τοῦ Ἅγιου ὉΠνεύματος, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ ὉΘεοῦ μετὰ παρρησίας. **32** Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων, ἦν καρδία καὶ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ’ ἦν αὐτοῖς πάντα κοινά. **33** Καὶ δυνάμει μεγάλῃ, ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τοῦ ὍΚυρίου ὍΙησοῦ, τῆς ἀναστάσεως, χάρις τε μεγάλῃ ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. **34** Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ἦν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γάρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων, **35** καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδετο δὲ ἐκάστῳ, καθότι ἂν τις χρείαν εἶχεν. **36** Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρναβᾶς, ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον, “Υἱὸς παρακλήσεως”, Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, **37** ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἦνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

5 Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὄνόματι, σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἐπώλησεν κτῆμα **2** καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίης καὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος τι, παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. **3** Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, “Ἀνανία, Διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ ὍΠνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι

ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; 4 Οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν,
καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἔξουσίᾳ ὑπῆρχεν; Τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ
καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; Οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις,
ἀλλὰ τῷ ὅθε.” 5 Ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους
τούτους, πεσὼν ἔξέψυξεν. Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ
πάντας τοὺς ἀκούοντας. 6 Ἀναστάντες δὲ, οἱ νεώτεροι
συνέστειλαν αὐτὸν, καὶ ἔξενέγκαντες, ἔθαψαν. 7 Ἐγένετο
δὲ ὡς ὥρῶν τριῶν διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὴ εἰδυῖα
τὸ γεγονός, εἰσῆλθεν. 8 Ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὴν Πέτρος,
“Εἶπέ μοι εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε;” Ἡ δὲ εἶπεν,
“Ναί, τοσούτου.” 9 Ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτήν, “Τί ὅτι
συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ ὕπερον τοῦ Κυρίου; Ἰδοὺ,
οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ,
καὶ ἔξοισουσίν σε.” 10 Ἐπεσεν δὲ παραχρῆμα πρὸς τὸν
πόδας αὐτοῦ, καὶ ἔξέψυξεν. Εἰσελθόντες δὲ, οἱ νεανίσκοι
εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἔξενέγκαντες, ἔθαψαν πρὸς τὸν
ἄνδρα αὐτῆς. 11 Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν
ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. 12 Διὰ
δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων, ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα
πολλὰ ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἥσαν ὅμοιθυμαδὸν πάντες ἐν τῇ Στοᾷ
Σολομῶντος. 13 Τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι
αὐτοῖς, ἀλλ’ ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός, 14 μᾶλλον δὲ
προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ ὕπερον, πλήθη ἀνδρῶν τε
καὶ γυναικῶν. 15 ὥστε καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν
τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων καὶ κραβάττων,
ἵνα ἐρχομένου Πέτρου, κανὸν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν.
16 Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων
Ιερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὄχλους μένους ὑπὸ^{τούς}
πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἀπαντες.

17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου, **18** καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. **19** Ἀγγελος δὲ Ὅκυρίου διὰ νυκτὸς, ἦνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἔξαγαγών τε αὐτοὺς εἶπεν, **20** “Πορεύεσθε, καὶ σταθέντες, λαλεῖτε ἐν τῷ ιερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ φήματα τῆς ζωῆς ταύτης.” **21** Ἀκούσαντες δὲ, εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ιερὸν, καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνεκάλεσαν τὸ Συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν Γερουσίαν τῶν νιῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. **22** Οἱ δὲ παραγενόμενοι ὑπηρέται, οὐχ εῦρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαντες δὲ, ἀπίγγειλαν **23** λέγοντες, ὅτι “Τὸ δεσμωτήριον εὗρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλακας ἐστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ, ἔσω οὐδένα εὕρομεν.” **24** Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους, ὅ τε στρατηγὸς τοῦ ιεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. **25** Παραγενόμενος δέ, τις ἀπίγγειλεν αὐτοῖς, ὅτι “Ιδοὺ, οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ιερῷ, ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν!” **26** Τότε ἀπελθὼν, ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἥγεν αὐτούς, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, μὴ λιθασθῶσιν. **27** Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς, ἐστησαν ἐν τῷ Συνέδριῳ. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς **28** λέγων, “Παραγγελίᾳ παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ ἴδοὺ, πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ’ ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.” **29** Ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι

εἶπαν, “Πειθαρχεῖν δεῖ ὁ Θεῶ, μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. **30**
Οὐ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἥγειρεν ὩΙησοῦν, δύναμις
διεχειρίσασθε, κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. **31** Τοῦτον δὲ Θεὸς
Ἄρχηγὸν καὶ Σωτῆρα ὑψώσεν, τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι
μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. **32** Καὶ ἡμεῖς
ἔσμεν μάρτυρες τῶν ρήμάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα
τὸ Ἅγιον, δὲ ἔδωκεν δὲ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.”
33 Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβούλοντο ἀνελεῖν
αὐτούς. **34** Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ Συνεδρίῳ Φαρισαῖος
ὄνοματι Γαμαλιὴλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ,
ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τοὺς ἀνθρώπους ποιῆσαι. **35** Εἶπέν
τε πρὸς αὐτούς, “Ἄνδρες, Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς
ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. **36** Πρὸ^τ
γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων εἶναί τινα
ἑαυτόν, ὃ προσεκλίθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς τετρακοσίων·
ὅς ἀνηρέθη καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν
καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. **37** Μετὰ τοῦτον, ἀνέστη Ἰούδας ὁ
Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἀπέστησεν
λαὸν ὀπίσω αὐτοῦ· κάκεινος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι
ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. **38** Καὶ τὰ νῦν λέγω
ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἄφετε
αὐτούς, ὅτι ἐὰν ἢ ἐξ ἀνθρώπων, ἢ βουλὴ αὐτη̄ ἢ τὸ
ἔργον τοῦτο καταλινθήσεται, **39** εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν,
οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι αὐτούς, μήποτε καὶ θεομάχοι
εύρεθῆτε.” Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ, **40** καὶ προσκαλεσάμενοι
τοὺς ἀποστόλους, δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ^{τῷ}
ὄνοματι τοῦ ὩΙησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν. **41** Οἱ μὲν οὖν
ἐπορεύοντο, χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ Συνεδρίου
ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὄνοματος ἀτιμασθῆναι. **42**

Πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἵερῷ καὶ κατ' οἶκον, οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν ὇ντα, Ὁ Ιησοῦν.

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν, ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἐβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. **2** Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπαν, “Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς, καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ ὄντος, διακονεῖν τραπέζαις. **3** Ἐπισκέψασθε δέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους, ἐπτὰ πλήρεις Ὄντες καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. **4** Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν.” **5** Καὶ ἥρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρης πίστεως καὶ Ὄντας Ἅγιου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, **6** οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι, ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. **7** Καὶ ὁ λόγος τοῦ ὄντος ηὔξανεν, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. **8** Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως, ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. **9** Ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς, τῆς λεγομένης Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας, καὶ Ἀσίας, συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ. **10** Καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ Ὄντει Λιβερτίνων, καὶ τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας, ὅτι “Ἄκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ρήματα βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν ὄντα.” **11** Συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ

τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες, συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἔγαγον εἰς τὸ Συνέδριον, **13** ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας, “Ο ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται λαλῶν ὅρματα κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἀγίου τούτου καὶ τοῦ νόμου”, **14** ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἀπαρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. **15** Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν, πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ Συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ὥσει πρόσωπον ἀγγέλου.

7 Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεύς, “Εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει;” **2** Ο δὲ ἔφη, “Ἄνδρες, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε! Ὁ ὄθεὸς τῆς δόξης ὡφθῇ τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ, ὅντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἦ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, **3** καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν σοι δείξω.” **4** Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων, κατώκησεν ἐν Χαρράν. Κάκεῖθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετώκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε. **5** Καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο ‘δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ’ αὐτόν’, οὐκ ὅντος αὐτῷ τέκνου. **6** Ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ ὄθεὸς ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, ‘πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸν καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια. **7** Καὶ τὸ ἔθνος ὃ ἔὰν δουλεύσωσιν, κρινῶ ἐγώ’, ὁ ὄθεὸς εἶπεν, ‘Καὶ μετὰ ταῦτα, ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.’ **8** Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδόῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ Ἰακώβ τὸν

δώδεκα πατριάρχας. **9** Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ, ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Ὄθεὸς μετ' αὐτοῦ,
10 καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ,
βασιλέως Αἴγυπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον
ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐφ' ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. **11** Ἡλθεν
δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον καὶ Χανάαν, καὶ θλῖψις
μεγάλη, καὶ οὐχ εὑρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. **12**
Ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ, ὃντα σιτία εἰς Αἴγυπτον, ἐξαπέστειλεν
τὸν πατέρας ἡμῶν πρῶτον. **13** Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ,
ἐγνωρίσθη Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν
ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος Ἰωσήφ. **14** Ἀποστείλας δὲ,
Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο Ἰακὼβ, τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ
πᾶσαν τὴν συγγένειαν, ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε. **15**
Καὶ κατέβη Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς
καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, **16** καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ,
καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι, ὡς ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς
ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμώρ ἐν Συχέμ. **17** Καθὼς δὲ
ἥγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας, ἵς ὡμολόγησεν ὁ Ὄθεὸς
τῷ Ἀβραάμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἴγυπτῳ,
18 ἄχρι ‘οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἔτερος ἐπ’ Αἴγυπτον, δις οὐκ
ἥδει τὸν Ἰωσήφ’. **19** Οὗτος, κατασοφισάμενος τὸ γένος
ἡμῶν, ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἐκθετα
αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. **20** Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη
Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ Ὄθεῷ· δις ἀνετράφη μῆνας
τρεῖς ἐν τῷ οἶκῷ τοῦ πατρός. **21** Ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ,
ἀνείλατο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ, καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν
ἔαυτῇ εἰς υἱόν. **22** Καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς ἐν πάσῃ σοφίᾳ
Αἴγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. **23**

‘Ως δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσερακονταετής χρόνος, ἀνέβη
ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς
αὐτοῦ, τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. 24 Καὶ ᾧδων τινα ἀδικούμενον,
ἡμύνατο καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ,
πατάξας τὸν Αἴγυπτιον. 25 Ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς
ἀδελφοὺς ὅτι ὁ Ὀθεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν σωτηρίαν
αὐτοῖς, οἵ δὲ οὐ συνῆκαν. 26 Τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ, ὥφθη
αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλλασσεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην,
εἰπών, “Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε. Ἰνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους;”
27 Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών,
“Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ’ ἡμῶν; 28
Μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες ἔχθες τὸν
Αἴγυπτιον;” 29 Ἔφυγεν δὲ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ,
‘καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ’, οὗ ἐγέννησεν υἱὸν
δύο. 30 Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσεράκοντα, ‘ὥφθη
αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Ὀρους Σινᾶ, ἄγγελος ἐν φλογὶ
πυρὸς βάτου’. 31 Ὁ δὲ Μωϋσῆς ᾧδων, ἐθαύμασεν τὸ
ὅραμα. Προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι, ἐγένετο
φωνὴ Ὅκυρίου: 32 Ἔγὼ ὁ Ὀθεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Ὀθεὸς
Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ.’ Ἐντρομος δὲ γενόμενος,
Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. 33 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ
Ὕκυρος, ‘Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου, ὁ γάρ τόπος
ἐφ’ ὃ ἔστηκας γῇ ἀγίᾳ ἐστίν.’ 34 Ἰδὼν, εἶδον τὴν κάκωσιν
τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἴγυπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν
ἥκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς· ‘Καὶ νῦν δεῦρο,
ἀποστείλω σε εἰς Αἴγυπτον.’ 35 Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν,
ὃν ἡρνήσαντο εἰπόντες, ‘Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα
καὶ δικαστήν;’ Τοῦτον ὁ Ὀθεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν
ἀπέσταλκεν, σὺν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν

τῇ βάτῳ. **36** Οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν Ἐρυθρῷ Θαλάσσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔτη τεσσεράκοντα. **37** Οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἴπας τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ‘Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ Θεὸς, ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὃς ἐμέ.’ **38** Οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ Ὄρει Σινᾶ, καὶ τῶν πατέρων ὑμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι ὑμῖν. **39** Ὡς οὐκ ἡθέλησαν ὑπῆκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ὑμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, **40** εἰπόντες τῷ Ἀαρὼν, ‘Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἵ προπορεύσονται ὑμῶν. Ὁ γάρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἴγυπτου, οὐκ οἴδαμεν τί ἐγένετο αὐτῷ.’ **41** Καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. **42** Ἔστρεψεν δὲ ὁ Ὅθεὸς, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν, ‘Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι, ἔτη τεσσεράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ; **43** Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥομφά, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς. Καὶ μετοικιώ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.’ **44** Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἔωράκει, **45** ἥν καὶ εἰσήγαγον, διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ὑμῶν μετὰ ὉΙησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὡν ἐξῆρσεν ὁ Ὅθεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ὑμῶν, ἔως τῶν ἡμερῶν Δαυίδ· **46** ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ

°Θεοῦ, καὶ ἤτήσατο εύρεῖν σκῆνωμα τῷ οἴκῳ Ἰακώβῳ. **47**
Σολομῶν δὲ ὡκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. **48** Ἐλλά' οὐχ ὁ
“Ψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης
λέγει, **49** “Ο οὐρανός μοι θρόνος, ή δὲ γῇ ὑποπόδιον
τῶν ποδῶν μου. Ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετε μοι; Λέγει
“Κύριος, ή τίς τόπος τῆς καταπαύσεως μου; **50** Οὐχὶ ή
χείρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα;” **51** Σκληροτράχηλοι
καὶ ἀπερίτμητοι καρδίαις καὶ τοῖς ὥσιν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ
Πνεύματι τῷ Ἅγιῷ ἀντιπίπτετε, ως οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ
ὑμεῖς. **52** Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες
ὑμῶν; Καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ
τῆς ἐλεύσεως τοῦ Δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ
φονεῖς ἐγένεσθε! **53** Οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς
διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐψυλάξατε.” **54** Ἀκούοντες δὲ
ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον τοὺς
όδοντας ἐπ' αὐτόν. **55** Ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος
Ἄγιου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδεν δόξαν Θεοῦ, καὶ
“Ιησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, **56** καὶ εἶπεν, “Ιδοὺ,
θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους, καὶ τὸν Γίὸν τοῦ
Ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ Θεοῦ.” **57** Κράζαντες δὲ
φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον τὰ ᾕτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν
όμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν. **58** Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς
πόλεως, ἐλιθοβόλουν. Καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια
αὐτῶν, παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου.
59 Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ
λέγοντα, “Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου.” **60** Θεὶς δὲ
τὰ γόνατα, ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ, “Κύριε, μὴ στήσῃς
αὐτοῖς ταύτην τὴν ἄμαρτίαν.” Καὶ τοῦτο εἰπών, ἐκοιμήθη.

8 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἑκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις. Πάντες δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων.

2 Συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. **3** Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παρεδίδουν εἰς φυλακήν. **4** Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες, διηλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον.

5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυξεν αὐτοῖς τὸν Ὁχριστόν. **6** Προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἢ ἐποίει. **7** Πολλοὶ γὰρ τῶν ἔχοντων πνεύματα ἀκάθαρτα, βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ, ἐξήρχοντο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. **8** Ἐγένετο δὲ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἑκείνῃ. **9** Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων, προούπηρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων, καὶ ἐξιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἔαυτὸν μέγαν. **10** ὩΙ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου λέγοντες, “Οὗτός ἐστιν ἡ Δύναμις τοῦ Ὅθεοῦ, ἡ καλουμένη Μεγάλη.” **11** Προσεῖχον δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. **12** Ὁτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ, εὐαγγελιζόμενῷ περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Ὅθεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος ὨΗησοῦ Ὁχριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. **13** Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς, ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένας, ἐξίστατο. **14** Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ Ὅθεοῦ,

ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, **15** οἵτινες καταβάντες, προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσιν Ὁνεῦμα Ἀγιον. **16** Οὐδέπω γὰρ ἦν ἐπ’ οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ύπηρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἦκουσαντος Ἰησοῦ. **17** Τότε ἐπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ’ αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον Ὁνεῦμα Ἀγιον. **18** Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ Ὁνεῦμα, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα **19** λέγων, “Δότε κάμοι τὴν ἔξουσίαν ταύτην, ἵνα ὡς ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ Ὁνεῦμα Ἀγιον.” **20** Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Τὸ ἀργύριον σου, σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Ὁθεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. **21** Οὐκ ἔστιν σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. Ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἔναντι τοῦ Ὁθεοῦ. **22** Μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Ἦκουσαντος εἰς ἄρα ἀφεθῆσται σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. **23** Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας, ὁρῶ σε ὅντα.” **24** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, “Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Ἦκουσαντο, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ’ ἐμὲ ὡν εἰρήκατε.” **25** Οἱ μὲν οὖν, διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ Ἦκουσαντο, ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλάς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίζοντο. **26** Ἀγγελος δὲ Ὁνεῦμα ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον λέγων, “Ανάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν, ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Γάζαν· αὕτη ἔστιν ἔρημος. **27** Καὶ ἀναστὰς, ἐπορεύθη, καὶ ἴδού, ἀνὴρ, Αἰθίοψ εὐνοῦχος, δυνάστης Κανδάκης βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, **28** ἦν

δὲ ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ,
καὶ ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. **29** Εἶπεν δὲ τὸ
Πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ, “Πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι
τούτῳ.” **30** Προσδραμὼν δὲ, ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ
ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τὸν προφήτην, καὶ εἶπεν, “Ἄρα
γε γινώσκεις ἂναγινώσκεις;” **31** Ο δὲ εἶπεν, “Πῶς γάρ ἀν
δυναίμην ἔὰν μή τις ὀδηγήσει με;” Παρεκάλεσέν τε τὸν
Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. **32** Ἡ δὲ περιοχὴ
τῆς Γραφῆς ἦν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη: “Ως πρόβατον
ἐπὶ σφαγὴν ἥχθη, καὶ ως ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείραντος
αὐτὸν ἄφωνος, οὗτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. **33** Ἐν
τῇ ταπεινώσει, ἡ κρίσις αὐτοῦ ἥρθη, τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς
διηγήσεται; “Οτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.” **34**
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὔνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν, “Δέομαί σου
περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; Περὶ ἔαυτοῦ ἢ περὶ
ἔτερου τινός;” **35** Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ,
καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο
αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. **36** Ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν,
ἥλθον ἐπὶ τι ὄδωρ, καί φησιν ὁ εὔνοῦχος, “Ιδοὺ, ὄδωρ,
τί κωλύει με βαπτισθῆναι;” **38** Καὶ ἐκέλευσεν στῆναι
τὸ ἄρμα, καὶ κατέβησαν, ἀμφότεροι εἰς τὸ ὄδωρ, ὅ τε
Φίλιππος καὶ ὁ εὔνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. **39** Ὅτε
δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὄδατος, Ὁ Πνεῦμα Ὦ Κυρίου ἥρπασεν
τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὔνοῦχος,
ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. **40** Φίλιππος δὲ
εὐρέθη εἰς ᾧ Αζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς
πόλεις πάσας, ἔως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

9 Ο δὲ Σαῦλος, ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς
μαθητὰς τοῦ Ὦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, **2** ἤτήσατο

παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς,
ὅπως ἔάν τινας εὔρῃ τῆς ὁδοῦ, ὅντας ἄνδρας τε καὶ
γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. 3 Ἐν δὲ
τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ,
ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 4
Καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ,
“Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις;” 5 Εἶπεν δέ, “Τίς εἰ, Κύριε;”
Ο δέ, “Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς, δν σὺ διώκεις; 6 ἀλλὰ ἀνάστηθι
καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι ὅ τι σε δεῖ
ποιεῖν.” 7 Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ είστηκεισαν
ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες.
8 Ἡγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεῳγμένων δὲ τῶν
όφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲν ἔβλεπεν. Χειραγωγοῦντες δὲ
αὐτὸν, εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. 9 Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς
μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. 10 Ἡν δέ τις
μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπεν πρὸς
αὐτὸν ἐν ὁράματι ὁ Κύριος, “Ἀνανία.” Ο δὲ εἶπεν, “Ιδοὺ,
ἐγώ, Κύριε.” 11 Ο δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν, “Ἀναστὰς,
πορεύθητι ἐπὶ τὴν ρύμην τὴν καλουμένην Εὐθεῖαν, καὶ
ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα, ἵδοὺ
γὰρ, προσεύχεται 12 καὶ εἶδεν ἄνδρα ἐν ὁράματι, Ἀνανίαν
ὄνόματι, εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρας, ὅπως
ἀναβλέψῃ.” 13 Ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας, “Κύριε, ἤκουσα ἀπὸ
πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ τοῖς ἀγίοις σου
ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλήμ: 14 καὶ ᾔδει ἔχει ἔξουσίαν παρὰ
τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ
ὄνομά σου.” 15 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, “Πορεύου,
ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ
ὄνομά μου ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων, υἱῶν τε

’Ισραήλ, **16** ἐγὼ γάρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπέρ τοῦ ὄνόματός μου παθεῖν.” **17** Ἀπῆλθεν δὲ Ἐανανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν, “Σαοὺλ, ἀδελφέ, δὲ ὁ Κύριος ἀπέσταλκέν με Ὁμηροῦ, ὃ δὲ φθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἦν ἡρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῆς ὁ πνεύματος Ἅγιου.” **18** Καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὡς λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε, καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, **19** καὶ λαβών τροφὴν, ἐνισχύθη. Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινὰς. **20** Καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ἐκήρυξσεν τὸν Ὁμηροῦ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ὁθοῦ. **21** Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον, “Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν Ἱερουσαλήμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὡδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει, ἵνα δεδεμένους, αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς;” **22** Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυννεν Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ὁθος. **23** Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβούλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν· **24** ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. Παρετηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν· **25** λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους, καθῆκαν αὐτὸν, χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. **26** Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐπείραζεν κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς. Καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητής. **27** Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν, ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν ὁθον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὄνόματι Ὁμηροῦ. **28** Καὶ

ἢν μετ' αὐτῶν, εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος εἰς
Ἱερουσαλήμ, παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ὄντος Κυρίου.

29 Ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ
ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. **30** Ἐπιγνόντες δὲ, οἱ ἀδελφοὶ
κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν
εἰς Ταρσόν. **31** Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ' ὅλης τῆς
Ἰουδαίας, καὶ Γαλιλαίας, καὶ Σαμαρείας, εἶχεν εἰρήνην,
οἰκοδομουμένη καὶ πορευομένη τῷ φόβῳ τοῦ ὄντος Κυρίου,
καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἅγιου ὑπεύματος, ἐπληθύνετο. **32**
Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων, κατελθεῖν
καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδα. **33** Εὗρεν
δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα ὀνόματι Αἰνέαν, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ
κατακείμενον ἐπὶ κραβάττου, δος ἢν παραλελυμένος.

34 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, “Αἰνέα, ἵαταί σε ὡς Ιησοῦς
Χριστός· ἀνάστηθι, καὶ στρῶσον σεαυτῷ.” Καὶ εὐθέως
ἀνέστη. **35** Καὶ εἶδαν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες
Λύδδα καὶ τὸν Σαρῶνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν
Κύριον. **36** Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἢν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά,
ἥ διερμηνευομένη λέγεται, “Δορκάς”. Αὕτη ἢν πλήρης
ἔργων ἀγαθῶν, καὶ ἐλεημοσυνῶν ὡν ἐποίει. **37** Ἐγένετο δὲ
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν.
Λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. **38** Ἐγγὺς δὲ
οὖσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι
Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν
παρακαλοῦντες, “Μὴ ὀκνήσῃς διελθεῖν ἔως ἡμῶν.” **39**
Ἀναστὰς δὲ, Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς, ὃν παραγενόμενον,
ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ
χῆραι, κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἴμάτια,
ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς. **40** Ἐκβαλὼν δὲ

ζξω πάντας ὁ Πέτρος, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν, “Ταβιθά, ἀνάστηθι!” Ἡ δὲ ἦνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἴδούσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισεν. **41** Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς ἄγιους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. **42** Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν Ἦρων. **43** Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἵκανὰς μεῖναι ἐν Ἰόππῃ, παρά τινι Σίμωνι, βυρσεῖ.

10 Ἀνὴρ δέ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἐκατοντάρχης ἐκ Σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, **2** εὔσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν ὥραν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος τοῦ ὥραν διὰ παντός. **3** Εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς, ὡσεὶ περὶ ὕραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ ὥραν εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, “Κορνήλιε!” **4** Ο δὲ, ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος, εἶπεν, “Τί ἔστιν, κύριε;” Εἶπεν δὲ αὐτῷ, “Αἱ προσευχαί σου, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου, ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ ὥραν. **5** Καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην, καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά τινα, ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος. **6** Οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ὃς ἔστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν.” **7** Ως δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν καὶ στρατιώτην εὔσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, **8** καὶ ἐξηγησάμενος ἀπαντα αὐτοῖς, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. **9** Τῇ δὲ ἐπαύριον, ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι, περὶ ὕραν ἔκτην. **10** Ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν γεύσασθαι, παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν, ἐγένετο ἐπ'

αύτὸν ἔκστασις, **11** καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεψημένον,
καὶ καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὁθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν
ἀρχαῖς καθέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, **12** ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ
τετράποδα, καὶ ἐρπετὰ τῆς γῆς, καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.
13 Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν: “Αναστάς, Πέτρε, θῦσον
καὶ φάγε!” **14** Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, “Μηδαμῶς, Κύριε,
ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον.” **15**
Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν: “Α δὲ Θεὸς
ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου.” **16** Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς,
καὶ εὐθὺς ἀνελήμφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. **17** Ὡς
δὲ ἐν ἔαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος, τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα δὲ εἶδεν,
ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου,
διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος, ἐπέστησαν ἐπὶ
τὸν πυλῶνα. **18** Καὶ φωνήσαντες, ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων, δὲ
ἐπικαλούμενος Πέτρος, ἐνθάδε ξενίζεται. **19** Τοῦ δὲ Πέτρου
διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὅραματος, εἶπεν τὸ Πνεῦμα,
αὐτῷ, “Ιδοὺ, ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσίν σε. **20** Ἀλλὰ ἀναστὰς,
κατάβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος,
ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς.” **21** Καταβὰς δὲ, Πέτρος πρὸς
τὸν ἄνδρας εἶπεν, “Ιδοὺ, ἐγώ εἰμι δὲν ζητεῖτε τίς ἡ αἵτια
δι’ ἣν πάρεστε;” **22** Οἱ δὲ εἶπαν, “Κορνήλιος ἐκατοντάρχης,
ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν, μαρτυρούμενός
τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ
ἀγγέλου ἀγίου, μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,
καὶ ἀκοῦσαι ρήματα παρὰ σοῦ.” **23** Εἰσκαλεσάμενος οὖν
αὐτοὺς ἐξένισεν. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς, ἐξῆλθεν σὺν
αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον
αὐτῷ. **24** Τῇ δὲ ἐπαύριον, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν. Ὁ
δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς, συγκαλεσάμενος

τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. **25**
‘Ως δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας
αὐτῷ ὁ Κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας, προσεκύνησεν.
26 Ὁ δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, “Ανάστηθι· καὶ
ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι.” **27** Καὶ συνομιλῶν αὐτῷ,
εἰσῆλθεν καὶ εὑρίσκει συνεληλυθότας πολλούς. **28** Ἐφη
τε πρὸς αὐτούς, “Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν
ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ.
Κάμοι ὁ Ὄθεὸς ἔδειξεν, μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν
ἄνθρωπον. **29** Διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἥλθον, μεταπεμφθείς.
Πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με;” **30** Καὶ ὁ
Κορνήλιος ἔφη, “Απὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς
ῷρας, ἥμην τὴν ἐνάτην προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου,
καὶ ἴδοὺ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, **31**
καὶ φησίν, ‘Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχὴ καὶ
αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Ὅθεοῦ. **32**
Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα, ὃς
ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος,
βυρσέως παρὰ θάλασσαν.’ **33** Ἐξαυτῆς οὖν ἐπεμψα πρὸς
σέ, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. Νῦν οὖν πάντες
ἥμεῖς ἐνώπιον τοῦ Ὅθεοῦ πάρεσμεν, ἀκοῦσαι πάντα τὰ
προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Ὅκυρίου.” **34** Ἀνοίξας δὲ Πέτρος
τὸ στόμα εἶπεν, “Ἐπ’ ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ
ἔστιν προσωπολήμπτης ὁ Ὅθεός, **35** ἀλλ’ ἐν παντὶ ἔθνει, ὁ
φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, δεκτὸς
αὐτῷ ἔστιν. **36** Τὸν λόγον ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,
εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ὁιησοῦ Ὅχριστοῦ· οὗτός ἔστιν
πάντων Ὅκυριος. **37** Ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ρῆμα
καθ’ ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας,

μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, **38** Ὡς Ιησοῦν τὸν
ἀπὸ Ναζαρέθ, ὃς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Ὅθεδς Ὁπεύματι Ἄγιῷ
καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἡμενος πάντας
τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ
Ὅθεδς ἦν μετ' αὐτοῦ. **39** Καὶ ἡμεῖς μάρτυρες πάντων ὧν
ἐποίησεν ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ·
ὅν καὶ ἀνεῖλαν, κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. **40** Τοῦτον
ὁ Ὅθεδς ἤγειρεν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν
ἔμφανῇ γενέσθαι, **41** οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι
τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Ὅθεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες
συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **42** Καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ
λαῷ, καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ὥρισμένος ὑπὸ¹
τοῦ Ὅθεοῦ, κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. **43** Τούτῳ πάντες
οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἀμαρτιῶν λαβεῖν διὰ
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.” **44**
Ἐτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ὅρματα ταῦτα, ἐπέπεσε
τὸ Ὁπεύματα τὸ Ἀγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν
λόγον. **45** Καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ, ὅσοι
συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη, ἡ δωρεὰ τοῦ
Ἄγιον Ὁπεύματος ἐκκέχυται. **46** Ὡς Ηκουον γάρ αὐτῶν
λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν Ὅθεόν. Τότε
ἀπεκρίθη Πέτρος, **47** “Μήτι τὸ ὕδωρ δύναται κωλῦσαι τις
τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Ὁπεύματα τὸ Ἀγιον
ἐλαβον, ὃς καὶ ἡμεῖς;” **48** Προσέταξεν δὲ αὐτὸὺς ἐν τῷ
ὄνόματι ὉΙησοῦ Ἡριστοῦ βαπτισθῆναι. Τότε ἡρώτησαν
αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

11 Ὡς Ηκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες
κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ

°Θεοῦ. 2 Ὄτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς, 3 λέγοντες, ὅτι “Εἰσῆλθεν πρὸς ἄνδρας, ἀκροβυστίαν ἔχοντας, καὶ συνέφαγεν αὐτοῖς.” 4 Ἀρξάμενος δὲ, Πέτρος ἔξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς, λέγων, 5 “Ἐγὼ ἥμην ἐν πόλει Ἰόπηῃ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὁθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ· 6 εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἑρπετὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 7 Ἡκουσα δὲ καὶ φωνὴς λεγούσης μοι, “Αναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε.” 8 Εἶπον δέ, ‘Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου.’ 9 Ἀπεκρίθη δὲ φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, “Α δὲ Θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνουν.” 10 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ ἀνεσπάσθη πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. 11 Καὶ ἴδοù, ἔξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾧ ἥμεν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρός με. 12 Εἶπεν δὲ τὸ Πνεῦμα μοι, συνελθεῖν αὐτοῖς, μηδὲν διακρίναντα. Ἡλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἔξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. 13 Ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, σταθέντα καὶ εἰπόντα, “Απόστειλον εἰς Ἰόπην, καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα, τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, 14 δὲ λαλήσει ρήματα πρὸς σὲ, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἰκός σου.” 15 Ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν, ἐπέπεσεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον ἐπ’ αὐτοὺς, ὥσπερ καὶ ἐφ’ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. 16 Ἐμνήσθην δὲ τοῦ ρήματος τοῦ Κυρίου, ὡς ἔλεγεν, “Ιωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἅγιῳ.” 17

Εἰ οὖν τὴν ἵσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Ὄθεὸς, ὡς καὶ
ἡμῖν πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Ὅκυριον ὩΗησοῦν Ὅχριστόν, ἐγὼ
τίς ἥμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν Ὅθεόν;” **18** Ἀκούσαντες
δὲ ταῦτα, ἡσύχασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Ὅθεὸν λέγοντες,
“Ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Ὅθεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν
ἔδωκεν.” **19** Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως
τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ, διῆλθον ἕως Φοινίκης, καὶ
Κύπρου, καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ
μὴ μόνον Ἰουδαίοις. **20** Ἡσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες,
Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν,
ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν
Ὕκριον ὩΗησοῦν. **21** Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ’ αὐτῶν, πολὺς
τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας, ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Ὅκυριον.
22 Ἡκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὕτα τῆς ἐκκλησίας τῆς
οὖσης ἐν Ἱερουσαλήμ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν
Βαρναβᾶν ἕως Ἀντιοχείας. **23** ὃς παραγενόμενος, καὶ
ἰδὼν τὴν χάριν τὴν τοῦ Ὅθεοῦ, ἐχάρη καὶ παρεκάλει
πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Ὅκυρίῳ,
24 ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς, καὶ πλήρης Ὅπνεύματος Ἅγίου
καὶ πίστεως. Καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ Ὅκυρίῳ.
25 Ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀναζητῆσαι Σαῦλον, **26** καὶ
εὑρών, ἤγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν. Ἐγένετο δὲ αὐτοῖς καὶ
ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι
ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρώτως ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς
μαθητὰς, Χριστιανούς. **27** Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις,
κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. **28**
Ἀναστὰς δὲ εῖς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἅγαβος, ἐσήμανεν διὰ
τοῦ Ὅπνεύματος, λιμὸν μεγάλην μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην
τὴν οἰκουμένην· ἥτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. **29** Τῶν δὲ

μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό τις, ὕρισαν ἔκαστος αὐτῶν
εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
ἀδελφοῖς· **30** ὁ καὶ ἐποίησαν, ἀποστείλαντες πρὸς τὸν
πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρναβᾶ καὶ Σαύλου.

12 Κατ’ ἑκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν, ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ
βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαι τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.
2 Ἀνεῖλεν δὲ Ἱάκωβον, τὸν ἀδελφὸν Ἱωάννου, μαχαίρῃ.
3 Ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστόν ἐστιν τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο
συλλαβεῖν καὶ Πέτρον (ἥσαν δὲ ἡμέραι τῶν Ἀζύμων), **4**
ὅν καὶ πιάσας, ἔθετο εἰς φυλακήν, παραδοὺς τέσσαρσιν
τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος
μετὰ τὸ Πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. **5** Ο μὲν οὗν
Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενῶς
γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν Ὁθόν περὶ αὐτοῦ. **6**
“Οτε δὲ ἥμελλεν προσαγαγεῖν αὐτὸν ὁ Ἡρώδης τῇ νυκτὶ
ἐκείνῃ, ἦν δὲ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν,
δεδεμένος ἀλύσεσιν δυσίν, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας
ἐτήρουν τὴν φυλακήν. **7** Καὶ ἴδοὺ, ἄγγελος Ὅυρίου
ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι. Πατάξας δὲ τὴν
πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, “Ανάστα ἐν
τάχει.” Καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν.
8 Εἶπεν δὲ ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν, “Ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι
τὰ σανδάλιά σου.” Ἐποίησεν δὲ οὕτως. Καὶ λέγει αὐτῷ,
“Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι.” **9** Καὶ
ἐξελθὼν ἤκολούθει, καὶ οὐκ ἤδει ὅτι ἀληθές ἐστιν τὸ
γινόμενον διὰ τοῦ ἄγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν.
10 Διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἤλθαν
ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν
πόλιν, ἥτις αὐτομάτη ἤνοιγη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες

προηλθον δύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. **11** Καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἔαυτῷ γενόμενος εἶπεν, “Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν ὁ Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.” **12** Συνιδὼν τε, ἤλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς Μαρίας, τῆς μητρὸς Ἰωάννου, τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἡσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. **13** Κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος, προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι, ὀνόματι Ῥόδη. **14** Καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἥνοιξεν τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. **15** Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν, “Μαίνῃ!” Ἡ δὲ διῆσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον, “Ο ἄγγελός ἐστιν αὐτοῦ.” **16** Οἱ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν κρούων, ἀνοίξαντες δὲ εἶδαν αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν. **17** Κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν, διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς. Εἶπέν τε, “Απαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα.” Καὶ ἐξελθὼν, ἐπορεύθη εἰς ἔτερον τόπον. **18** Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. **19** Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρὼν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι. Καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Καισάρειαν, διέτριβεν. **20** Ἡν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· δόμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον, τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ἤτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. **21** Τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ, ὁ Ἡρώδης, ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν, καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημηγόρει

πρὸς αὐτούς. 22 Ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει, ““Θεοῦ φωνὴ,
καὶ οὐκ ἀνθρώπου!” 23 Παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν
ἄγγελος ὮΚυρίου, ἀνθ’ ὃν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ ὥθεω,
καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος, ἐξέψυξεν. 24 Ὁ δὲ λόγος
τοῦ ὥθεοῦ ηὔξανεν καὶ ἐπληθύνετο. 25 Βαρναβᾶς δὲ καὶ
Σαῦλος ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, πληρώσαντες τὴν
διακονίαν, συμπαραλαβόντες Ἰωάννην, τὸν ἐπικληθέντα
Μᾶρκον.

13 Ἡσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ, κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν
προφῆται καὶ διδάσκαλοι: ὅτε Βαρναβᾶς, καὶ Συμεὼν ὁ
καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν
τε Ἡρώδου τοῦ τετράρχου σύντροφος, καὶ Σαῦλος. 2
Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ ὮΚυρίῳ καὶ νηστεύοντων,
εἶπεν τὸ Ὄπενμα τὸ Ἅγιον, “Ἄφορίσατε δή μοι τὸν
Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον, εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι
αὐτούς.” 3 Τότε νηστεύσαντες, καὶ προσευξάμενοι, καὶ
ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν. 4 Αὐτοὶ μὲν οὖν
ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Ἅγιου Ὄπενματος, κατῆλθον εἰς
Σελεύκειαν, ἐκεῖθέν τε ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον. 5 Καὶ
γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι, κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ
Ὦθεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων. Εἶχον δὲ καὶ
Ἰωάννην, ὑπηρέτην. 6 Διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον
ἄχρι Πάφου, εὗρον ἄνδρα, τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην
Ἰουδαῖον, ὃ ὄνομα Βαριησοῦς, 7 ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ
Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. Οὗτος, προσκαλεσάμενος
Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον, ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ
Ὦθεοῦ. 8 Ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος (οὗτος γάρ
μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ζητῶν διαστρέψαι τὸν
ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. 9 Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος,

πλησθεὶς Ὁμεύματος Ἅγιου, ἀτενίσας εἰς αὐτὸν **10** εἶπεν,
“Ω πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ρᾳδιουργίας, νίε
διαβόλου, ἔχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων
τὰς ὁδοὺς τοῦ Ὁμεύου τὰς εὐθείας; **11** Καὶ νῦν ἴδού, χεὶρ
Ὁμεύου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλὸς, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον
ἄχρι καιροῦ.” Παραχρῆμά τε ἔπεσεν ἐπ’ αὐτὸν ἀχλὺς καὶ
σκότος, καὶ περιάγων ἔζητει χειραγωγούς. **12** Τότε ἴδων ὁ
ἀνθύπατος τὸ γεγονός, ἐπίστευσεν ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ
διδαχῇ τοῦ Ὁμεύου. **13** Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ
περὶ, Παῦλον ἡλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας. Ἰωάννης
δὲ ἀποχωρήσας ἀπ’ αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.
14 Αὐτοὶ δὲ, διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης, παρεγένοντο εἰς
Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίαν, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν
τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων, ἐκάθισαν. **15** Μετὰ δὲ τὴν
ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ
ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες, “Ἄνδρες, ἀδελφοί,
εἴ τις ἐστιν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν,
λέγετε.” **16** Ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ^{εἶπεν}, “Ἄνδρες, Ἰσραηλῖται, καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Ὁθόνην,
ἀκούσατε. **17** Ο Ὁθόνης τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο
τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ
ἐν γῇ Αἴγυπτου, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ, ἐξήγαγεν
αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, **18** καὶ ὡς τεσσερακονταετῆ χρόνον
ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, **19** καὶ καθελών ἔθνη
ἔπιτα ἐν γῇ Χανάαν, κατεκληρονόμησεν τὴν γῆν αὐτῶν–
20 ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα. Καὶ μετὰ ταῦτα,
ἔδωκεν κριτὰς ἔως Σαμουὴλ προφήτου. **21** Κάκεῖθεν
ἡτίσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Ὁθόνης τὸν Σαοὺλ,
νίὸν Κείς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσεράκοντα.

22 Καὶ μεταστήσας αὐτὸν, ἤγειρεν τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς εἰς βασιλέα, ὡς καὶ εἶπεν μαρτυρήσας, “Εὗρον Δαυὶδ” τὸν τοῦ Ἰεσσαί, “ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου”, δις ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου.’ **23** Τούτου ὁ Ὠθόπος ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ’ ἐπαγγελίαν, ἤγαγεν τῷ Ἰσραὴλ Σωτῆρα, ὉΙησοῦν, **24** προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ, βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ. **25** Ὡς δὲ ἐπλήρου Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν, ‘Τί ἔμε ὑπονοεῖτε εἶναι; Οὐκ εἰμὶ ἐγώ, ἀλλ’ ἴδοὺ, ἔρχεται μετ’ ἐμὲ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι.’ **26** Ἀνδρες, ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοιβούμενοι τὸν Ὠθόν, ἡμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἔξαπεστάλη. **27** Οἱ γάρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν, τὰς κατὰ πᾶν Σάββατον ἀναγινωσκομένας, κρίναντες ἐπλήρωσαν. **28** Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες, ἡτήσαντο Πιλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. **29** Ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. **30** Ὁ δὲ Ὠθός ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· **31** δις ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινες νῦν εἰσὶ μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. **32** Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, **33** ὅτι ταύτην ὁ Ὠθός ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις ἡμῶν, ἀναστήσας ὍΙησοῦν, ὃς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ, ‘Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.’ **34** Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέψειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν, ὅτι ‘Δώσω ὑμῖν τὰ ὄσια Δαυὶδ

τὰ πιστά.’ **35** Διότι καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, ‘Οὐ δώσεις τὸν “Οσιόν σου ἵδεῖν διαφθοράν.’ **36** Δανὺς μὲν γὰρ ἴδιᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Ὀθεοῦ βουλῇ, ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδεν διαφθοράν. **37** Ὁν δὲ ὁ Ὀθεὸς ἥγειρεν οὐκ εἶδεν διαφθοράν. **38** Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες, ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου, ὑμῖν ἀφεσις ἀμαρτιῶν καταγγέλλεται, καὶ ἀπὸ πάντων ὃν οὐκ ἡδυνήθητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, **39** ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. **40** Βλέπετε οὖν, μὴ ἐπέλθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις: **41** “Ιδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐργάζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον δὲ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.” **42** Ἐξιόντων δὲ, αὐτῶν παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ Σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ρήματα ταῦτα. **43** Λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς, ἡκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς, ἔπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ Ὀθεοῦ. **44** Τῷ δὲ ἐρχομένῳ Σαββάτῳ, σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Ὀθεοῦ. **45** Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους, ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ Παύλου λαλουμένοις βλασφημοῦντες. **46** Παρρησιασάμενοί τε, ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπαν, “Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Ὀθεοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ, στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. (αισηνιος g166)

47 Οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ ὄκουρος, ‘Τέθεικά σε εἰς φῶς ἔθνῶν, τοῦ εἴναί σε εἰς σωτηρίαν ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς.’” **48** Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη, ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν

λόγον τοῦ ὄκου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. (αιōnios g166) **49** Διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ ὄκου δι’ ὀλης τῆς χώρας. **50** Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς εὐσχήμονας, καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν, καὶ ἔξεβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. **51** Οἱ δὲ, ἐκτιναζάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ’ αὐτοὺς, ἤλθον εἰς Ἰκόνιον. **52** Οὕτε μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ ὄπνεύματος Ἅγίου.

14 Ἐγένετο δὲ, ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸν εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως ὡστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. **2** Οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. **3** Ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν, παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ ὄκου, τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. **4** Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. **5** Ως δὲ ἐγένετο ὄρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, **6** συνιδόντες, κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν, καὶ Δέρβην, καὶ τὴν περίχωρον, **7** κάκεῖ εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν. **8** Καί τις ἀνὴρ, ἀδύνατος ἐν Λύστροις τοῖς ποσὶν, ἐκάθητο χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὃς οὐδέποτε περιεπάτησεν. **9** Οὗτος ἤκουεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος, ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἴδων ὅτι ἔχει πίστιν τοῦ σωθῆναι, **10** εἶπεν μεγάλῃ φωνῇ, “Ανάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὥρθος!” Καὶ ἤλατο καὶ περιεπάτει. **11** Οὕτε τε ὄχλοι ἰδόντες ὃ

έποιησεν Παῦλος, ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες, “Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις, κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς.” **12** Ἐκάλουν τε τὸν Βαρναβᾶν, “Δία”, τὸν δὲ Παῦλον, “Ἐρμῆν”, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. **13** Ὁ τε ἵερεὺς τοῦ Διὸς, τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἥθελεν θύειν. **14** Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἴματα ἔσυτῶν, ἐξεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες **15** καὶ λέγοντες, “Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; Καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ Ὁθεὸν ζῶντα, ‘ὅς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς’.” **16** Ὅς ἐν ταῖς παρῳχημέναις γενεαῖς, εἴασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. **17** Καίτοι οὐκ ἀμάρτυρον αὐτὸν ἀφῆκεν, ἀγαθουργῶν οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν.” **18** Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις κατέπαινσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. **19** Ἐπῆλθαν δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως, νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι. **20** Κυκλωσάντων δὲ τῶν μαθητῶν αὐτὸν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἔξῆλθεν σὺν τῷ Βαρναβᾷ εἰς Δέρβην. **21** Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην, καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν, καὶ εἰς Ἰκόνιον, καὶ εἰς Ἀντιόχειαν, **22** ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων, δεῖ ἡμᾶς

εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ὄθεοῦ. **23** Χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ’ ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Ὅκυρίῳ εἰς ὅν πεπιστεύκεισαν. **24** Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν, ἤλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν, **25** καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν, **26** κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἡσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ ὄθεοῦ, εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. **27** Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ ὄθεὸς μετ’ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἦνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. **28** Διέτριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

15 Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι “Εὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι.” **2** Γενομένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν, καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν, πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. **3** Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν τε Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἔθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. **4** Παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα, παρεδέχθησαν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ ὄθεὸς ἐποίησεν μετ’ αὐτῶν. **5** Ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἵρεσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες, ὅτι “Δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς, παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.” **6** Συνήχθησάν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ

πρεσβύτεροι, ιδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. 7 Πολλῆς δὲ ζητήσεως γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ’ ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν, ἔξελέξατο ὁ Ὡθεός διὰ τοῦ στόματός μου, ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. 8 Καὶ ὁ καρδιογνώστης Ὡθεός ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς τὸ Ὄντεῦμα τὸ Ἀγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, 9 καὶ οὐδὲν διέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. 10 Νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν Ὡθόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, δὸν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἴσχυσαμεν βαστάσαι; 11 Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἦκουοντος, πιστεύομεν σωθῆναι καθ’ ὃν τρόπον κάκεῖνοι.” 12 Ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἥκουον Βαρναβᾶ καὶ Παύλου, ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Ὡθεός, σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι’ αὐτῶν. 13 Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. 14 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Ὡθεός ἐπεσκέψατο, λαβεῖν ἐξ ἔθνῶν λαὸν τῷ ὄντοματι αὐτοῦ. 15 Καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς γέγραπται, 16 “Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατεστραμμένα αὐτῆς, ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν, 17 ὅπως ἀν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Ἦκουον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ’ οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ’ αὐτούς”, λέγει Ἦκουον ποιῶν ταῦτα’, 18 γνωστὰ ἀπ’ αἰῶνος. (αἱσθ 9165) 19 Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἔθνῶν, ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Ὡθόν, 20 ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι

τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων, καὶ τῆς πορνείας, καὶ τοῦ πνικτοῦ, καὶ τοῦ αἵματος. **21** Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν, ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν Σάββατον ἀναγινωσκόμενος.”

22 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν, πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾷ· Ἰούδαν τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, **23** γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν, “Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἀδελφοί, τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ Συρίαν, καὶ Κιλικίαν, ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἔθνῶν, χαίρειν. **24** Ἐπειδὴ ἡκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἔξελθόντες, ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, οἵς οὐ διεστειλάμεθα, **25** ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις δόμοθυμαδὸν, ἐκλεξαμένοις ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρναβᾷ καὶ Παύλῳ, **26** ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὄνόματος τοῦ ὮΚυρίου ἡμῶν, ὩΙησοῦ ὩΧριστοῦ. **27** Ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. **28** Ἐδοξεν γὰρ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν τούτων τῶν ἐπάναγκες: **29** ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος, καὶ πνικτῶν, καὶ πορνείας· ἐξ ᾧ διατηροῦντες ἔαυτοὺς, εῦ πράξετε. “Ἐρρωσθε!”

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες, κατῆλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν.

31 Ἀναγνόντες δὲ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. **32** Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὅντες, διὰ λόγου πολλοῦ, παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν. **33**

Ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν, πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. **35** Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ ὄκου. **36** Μετὰ δὲ τινας ἡμέρας, εἶπεν πρὸς Βαρναβᾶν Παῦλος, “Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ πόλιν πᾶσαν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ ὄκου, πῶς ἔχουσιν.” **37** Βαρναβᾶς δὲ ἐβούλετο συμπαραλαβεῖν καὶ τὸν Ἰωάννην, τὸν καλούμενον Μᾶρκον. **38** Παῦλος δὲ ἤξιον τὸν ἀποστάντα ἀπ’ αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαμβάνειν τοῦτον. **39** Ἐγένετο δὲ παροξυσμὸς, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ’ ἀλλήλων, τόν τε Βαρναβᾶν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον, ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. **40** Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν, ἐξῆλθεν παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ ὄκου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. **41** Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

16 Κατήντησεν δὲ καὶ εἰς Δέρβην καὶ εἰς Λύστραν. Καὶ ἴδοù, μαθητής τις ᾧ ἐκεῖ ὄνόματι Τιμόθεος, νίδιος γυναικὸς Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἐλληνος, **2** ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. **3** Τοῦτον ἡθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὅντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ἥδεισαν γὰρ ἅπαντες ὅτι Ἐλλην ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὑπῆρχεν. **4** Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. **5** Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ

πίστει, καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν. **6** Διῆλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἅγιου Ὁπερύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, **7** ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν, ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι, καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ Ὁπερύμα [”]Ιησοῦ **8** παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν, κατέβησαν εἰς Τρῳάδα. **9** Καὶ ὅραμα διὰ νυκτὸς τῷ Παύλῳ ὥφθη, ἀνὴρ Μακεδών τις ἦν ἐστὼς καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, “Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν, βοήθησον ἡμῖν.” **10** Ως δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι προσκέληται ἡμᾶς ὁ Θεὸς εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. **11** Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ Τρῳάδος, εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰς Νέαν Πόλιν, **12** κἀκεῖθεν εἰς Φιλίππους, ἣτις ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος Μακεδονίας πόλις, κολωνία. Ἡμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. **13** Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων, ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πύλης παρὰ ποταμὸν, οὗ ἐνομίζομεν προσευχὴν εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξίν. **14** Καί τις γυνὴ ὄνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν ἥκουεν, ἦς δὲ [”]Κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν, προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. **15** Ως δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέγουσα, “Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου, μένετε.” Καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. **16** Ἐγένετο δὲ, πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχὴν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνα, ὑπαντῆσαι ἡμῖν, ἣτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. **17** Αὕτη κατακολουθοῦσα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα,

“Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Ὀθεοῦ τοῦ Ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας.” **18** Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς δὲ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας τῷ Πνεύματι εἶπεν, “Παραγγέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ ὇χιστοῦ ἔξελθεῖν ἀπ’ αὐτῆς.” Καὶ ἔξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. **19** Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἔξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν, εἴλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἀρχοντας, **20** καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς, εἶπαν, “Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, **21** καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἃ οὐκ ἔξεστιν ὑμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις οὖσιν.” **22** Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ’ αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρήξαντες αὐτῶν τὰ ἴματια, ἐκέλευον ῥαβδίζειν. **23** Πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακήν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς· **24** ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακήν, καὶ τοὺς πόδας ἡσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον. **25** Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον, Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι, ὕμνουν τὸν Ὀθόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. **26** Ἐφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου, ἡνεώχθησαν δὲ παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. **27** Ἐξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἵδων ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἥμελλεν ἔαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. **28** Ἐφώνησεν δὲ φωνῇ μεγάλῃ Παῦλος λέγων, “Μηδὲν πράξης σεαυτῷ κακόν, ἀπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε.” **29**

Αἰτήσας δὲ φῶτα, εἰσεπήδησεν, καὶ ἔντρομος γενόμενος,
προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ Σιλᾶ. **30** Καὶ προαγαγών
αὐτοὺς ἔξω ἔφη, “Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν, ἵνα σωθῶ;”
31 Οἱ δὲ εἶπαν, “Πίστευσον ἐπὶ τὸν ὄκουνον” Ἰησοῦν καὶ
σωθήσῃ, σὺ καὶ ὁ οἰκός σου.” **32** Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν
λόγον τοῦ ὄκουνος, σὺν πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **33**
Καὶ παραλαβών αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς,
ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη, αὐτὸς καὶ
οἱ αὐτοῦ ἄπαντες παραχρῆμα. **34** Ἀναγαγών τε αὐτοὺς
εἰς τὸν οἶκον, παρέθηκεν τράπεζαν καὶ ἡγαλλιάσατο
πανοικεὶ, πεπιστευκὼς τῷ ὄθεῷ. **35** Ἡμέρας δὲ γενομένης,
ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες,
“Ἄπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους.” **36** Ἀπήγγειλεν
δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους πρὸς τὸν Παῦλον: ὅτι
“Ἀπέσταλκαν οἱ στρατηγοὶ, ἵνα ἀπολυθῆτε. Νῦν οὖν
ἐξελθόντες, πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ.” **37** Ο δὲ Παῦλος ἔφη
πρὸς αὐτούς, “Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ, ἀκατακρίτους
ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν εἰς φυλακήν
καὶ νῦν λάθρῳ ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες
αὐτοὶ, ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν.” **38** Ἀπήγγειλαν δὲ τοῖς
στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα. Ἐφοβήθησαν
δὲ, ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσιν. **39** Καὶ ἐλθόντες,
παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξαγαγόντες, ἡρώτων ἀπελθεῖν
Ἀπὸ τῆς πόλεως. **40** Ἐξελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς φυλακῆς,
εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἴδοντες, παρεκάλεσαν
τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐξῆλθον.

17 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν,
ῆλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν συναγωγὴ τῶν
Ἰουδαίων. **2** Κατὰ δὲ τὸ εἰωθός τῷ Παύλῳ, εἰσῆλθεν πρὸς

αύτοὺς, καὶ ἐπὶ Σάββατα τρία, διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν Γραφῶν, 3 διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Ὡριστὸν ἔδει παθεῖν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι “Οὗτός ἐστιν Ὡριστὸς, Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.” 4 Καί τινες ἔξ αὐτῶν ἐπείσθησαν καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾶ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πλῆθος πολὺ, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. 5 Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων ἄνδρας τινὰς πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες, ἐθορύβουν τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος, ἐζήτουν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον. 6 Μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔσυρον Ἰάσονα καὶ τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας βοῶντες, ὅτι “Οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες, οὓτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, 7 οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων καὶ οὓτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσι, βασιλέα ἔτερον λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν.” 8 Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα. 9 Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς. 10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τόν τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενόμενοι, εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήγεσαν. 11 Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς Γραφὰς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. 12 Πολλοὶ μὲν οὖν ἔξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων, καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. 13 Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Ὡρεοῦ, ἥλθον κάκει, σαλεύοντες

καὶ ταράσσοντες τοὺς ὄχλους. **14** Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ, πορεύεσθαι ἔως ἐπὶ τὴν θάλασσαν ὑπέμεινάν τε ὅ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. **15** Οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον, ἥγαγον ἔως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν, ἐξήσαν. **16** Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις, ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντος κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. **17** Διελέγετο μὲν οὗν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. **18** Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων καὶ Στοϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἔλεγον, “Τί ἀν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν;” Οἱ δέ, “Ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι”. ὅτι τὸν Ὁιησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο. **19** Ἐπιλαβόμενοι δὲ αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἀρείον Πάγον ἥγαγον λέγοντες, “Δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ αὔτη, ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή; **20** Ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν. Βουλόμεθα οὖν γνῶναι τίνα θέλει ταῦτα εἶναι.” **21** (Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἔτερον ηὐκαίρουν, ἡ λέγειν τι ἡ ἀκούειν τι καινότερον.) **22** Σταθεὶς δὲ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔφη, “Ἄνδρες, Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. **23** Διερχόμενος γάρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν, εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, ‘Αγνώστω Ὅθεω.’ ‘Ο οὗν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἔγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. **24** Ὁ Ὅθεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων

“Κύριος, οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, 25 οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται, προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν, καὶ πνοὴν, καὶ τὰ πάντα· 26 ἐποίησέν τε ἐξ ἐνὸς, πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ παντὸς προσώπου τῆς γῆς, ὁρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, 27 ζητεῖν τὸν Ὁθεὸν, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὗροιεν, καί γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα.

28 Ἐν αὐτῷ γάρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς καί τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν, ‘Τοῦ γάρ καὶ γένος ἐσμέν.’ 29 Γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Ὁθεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον.

30 Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδῶν ὁ Ὁθεὸς, τὰ νῦν ἀπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, 31 καθότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾧ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ὦ ὥρισεν, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.”

32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπαν, “Ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν.”

33 Οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. 34 Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ, ἐπίστευσαν ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἔτεροι σὺν αὐτοῖς.

18 Μετὰ ταῦτα, χωρισθεὶς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν, ἤλθεν εἰς Κόρινθον. 2 Καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους

ἀπὸ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, **3** καὶ διὰ τὸ ὄμότεχνον εἶναι, ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ ἤργάζοντο, ἵσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῇ τέχνῃ. **4** Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν Σάββατον, ἔπειθέν τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας. **5** Ως δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὃ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις, εἶναι τὸν Ἐχριστὸν, Ἰησοῦν. **6** Ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων, ἐκτιναξάμενος τὰ ἴμάτια, εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγώ. Ἀπὸ τοῦ νῦν, εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι.” **7** Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, εἰσῆλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου, σεβομένου τὸν ὘Θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. **8** Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἐπίστευσεν τῷ Ἐκκλησίᾳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες, ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. **9** Εἶπεν δὲ ὁ Ἐκκλησίας ἐν νυκτὶ δι' ὁράματος τῷ Παύλῳ, “Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσῃς, **10** διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι τοῦ κακῶσαί σε, διότι λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.” **11** Ἐκάθισεν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἔξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ ὘Θεοῦ. **12** Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας, κατεπέστησαν ὄμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἥγανον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα **13** λέγοντες, ὅτι “Παρὰ τὸν νόμον, ἀναπείθει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν ὘Θεόν.” **14** Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, “Εἴ μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἡ ῥάδιούργημα πονηρόν, ὡς Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἀνέσχομην ὑμῶν· **15** εἰ δὲ ζητήματά ἐστιν περὶ λόγου, καὶ ὄνομάτων, καὶ νόμου, τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὅψεσθε αὐτοί·

κριτής ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι.” **16** Καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βῆματος. **17** Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βῆματος. Καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι ἔμελεν. **18** Ο δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἴκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος, ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος ἐν Κεγχρεαῖς τὴν κεφαλήν, εἶχεν γὰρ εὔχην. **19** Κατήντησαν δὲ εἰς Ἔφεσον, κἀκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις. **20** Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι, οὐκ ἐπένευσεν, **21** ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ εἰπών, “Πάλιν ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς, τοῦ ὁθοῦ θέλοντος”, ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου. **22** Καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν. **23** Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ, ἐξῆλθεν διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, στηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. **24** Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφεσον, δυνατὸς ὡν ἐν ταῖς Γραφαῖς. **25** Οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ ὄντος, καὶ ζέων τῷ πνεύματι, ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ὁμηροῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου. **26** Οὗτός τε ἦρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ, Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ ὁθοῦ. **27** Βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι, οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν, ὃς παραγενόμενος, συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος. **28**

Εύτόνως γάρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ,
ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν Γραφῶν εἶναι τὸν ὇χιστὸν, ὉΙησοῦν.

19 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ, τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ,
Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη, κατελθεῖν εἰς
Ἐφεσον καὶ εὑρεῖν τινας μαθητάς, 2 εἶπέν τε πρὸς αὐτούς,
“Εἰ ὅπνεῦμα ‘Ἄγιον ἔλαβετε, πιστεύσαντες;’ Οἱ δὲ πρὸς
αὐτόν, ‘Ἄλλ’ οὐδ’ εἰ ὅπνεῦμα ‘Ἄγιον ἔστιν ἡκούσαμεν.’”
3 Εἶπέν τε, “Εἰς τί οὖν ἔβαπτίσθητε;” Οἱ δὲ εἶπαν, “Εἰς
τὸ Ἰωάννου βάπτισμα.” 4 Εἶπεν δὲ Παῦλος, “Ιωάννης
ἔβαπτισεν βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν
ἔρχομενον μετ’ αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν τοῦτ’ ἔστιν εἰς τὸν
ΟἹησοῦν.” 5 Ἀκούσαντες δὲ, ἔβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα
τοῦ Ὅκυρίου ὉΙησοῦ. 6 Καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου
χεῖρας, ἤλθε τὸ ὅπνεῦμα τὸ ‘Ἄγιον ἐπ’ αὐτούς, ἔλαλουν
τε γλώσσαις καὶ ἐπροφήτευον. 7 Ἡσαν δὲ οἱ πάντες
ἄνδρες ώσεὶ δώδεκα. 8 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν,
ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς, διαλεγόμενος καὶ πείθων
περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Ὅθεοῦ. 9 Ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο
καὶ ἡπείθουν, κακολογοῦντες τὴν ὄδὸν ἐνώπιον τοῦ
πλήθους, ἀποστάς ἀπ’ αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς, καθ’
ἥμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου. 10 Τοῦτο δὲ
ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν
Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Ὅκυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ
Ἐλληνας. 11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας, ὁ Ὅθεὸς ἐποίει
διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, 12 ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας
ἀποφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια,
καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ’ αὐτῶν τὰς νόσους, τά τε πνεύματα
τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι. 13 Ἐπεχείρησαν δέ τινες καὶ
τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἔξορκιστῶν ὄνομάζειν

έπι τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ὦκριου ὩΙησοῦ λέγοντες, “Ορκίζω ὑμᾶς, τὸν ὩΙησοῦν, ὃν Παῦλος κηρύσσει.” **14** Ἡσαν δέ τινος Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπτὰ υἱοὶ τοῦτο ποιοῦντες. **15** Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν αὐτοῖς, “Τὸν ὩΙησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι, ὑμεῖς δὲ τίνες ἔστε;” **16** Καὶ ἐφαλόμενος ὁ ἄνθρωπος ἐπ’ αὐτοὺς, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, κατακυριεύσας ἀμφοτέρων, ἵσχυσεν κατ’ αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. **17** Τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν, τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Ὦκριου ὩΙησοῦ. **18** Πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων, ἥρχοντο ἔξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. **19** Ικανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων, συνενέγκαντες τὰς βίβλους, κατέκαιον ἐνώπιον πάντων. Καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. **20** Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ Ὦκριου ὁ λόγος ηὔξανεν καὶ ἵσχυεν. **21** Ως δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ Ὄπεντα, διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα εἰπὼν, ὅτι “Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην ἴδεῖν.” **22** Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν, δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἐραστον, αὐτὸς ἐπέσχεν χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. **23** Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. **24** Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος, παρείχετο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν, **25** οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ

τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν, “Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης
τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῖν ἔστιν. **26** Καὶ θεωρεῖτε καὶ
ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς
Ἀσίας, ὁ Παῦλος οὗτος πείσας, μετέστησεν ἵκανὸν ὄχλον,
λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ, οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. **27** Οὐ
μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν, τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν
ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν,
εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τῆς
μεγαλειότητος αὐτῆς, ἥν δὴ ή Ἀσία καὶ ή οἰκουμένη
σέβεται.” **28** Ἀκούσαντες δὲ, καὶ γενόμενοι πλήρεις
θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες, “Μεγάλη ή Ἀρτεμις Ἐφεσίων.”
29 Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε
όμοιθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ
Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. **30** Παύλου
δὲ βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἴων αὐτὸν
οἱ μαθηταί. **31** Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὅντες αὐτῷ
φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν μὴ δοῦναι
ἔαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. **32** Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον,
ἥν γάρ ή ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ
ἥδεισαν τίνος ἔνεκα συνεληλύθεισαν. **33** Ἐκ δὲ τοῦ
ὄχλου συνεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων αὐτὸν
τῶν Ἰουδαίων. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα,
ἥθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δῆμῳ. **34** Ἐπιγνόντες δὲ ὅτι
Ἰουδαῖός ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ
ἄρας δύο κραζόντων, “Μεγάλη ή Ἀρτεμις Ἐφεσίων!” **35**
Καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν, “Ἄνδρες,
Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἀνθρώπων, ὃς οὐ γινώσκει τὴν
Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὗσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος
καὶ τοῦ διοπετοῦ; **36** Ἀναντιρρήτων οὖν ὅντων τούτων,

δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετὲς πράσσειν. **37** Ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὕτε ἱεροσύλους οὕτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ἡμῶν.

38 Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσιν πρός τινα λόγον, ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. **39** Εἰ δέ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. **40** Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, περὶ οὐδὲ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον περὶ τῆς συστροφῆς ταύτης.” **41** Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.

20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον, μεταπεμψάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ παρακαλέσας ἀσπασάμενος, ἐξῆλθεν πορεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. **2** Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἤλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. **3** Ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. **4** Συνείπετο δὲ αὐτῷ Σώπατρος Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος, καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικός καὶ Τρόφιμος. **5** Οὗτοι δὲ προσελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρῳάδι. **6** Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρῳάδα ἄχρι ἡμερῶν πέντε, ὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά. **7** Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. **8** Ἡσαν δὲ λαμπάδες ἰκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ,

οῦ ἦμεν συνηγμένοι. **9** Καθεζόμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὑπνω βαθεῖ, διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὑπνου, ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω, καὶ ἥρθη νεκρός. **10** Καταβὰς δὲ, ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβών εἶπεν, “Μὴ θορυβεῖσθε, ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἔστιν.” **11** Ἀναβὰς δὲ, καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ίκανόν τε διμιλήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως ἔξῃλθεν. **12** Ἡγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως. **13** Ἡμεῖς δὲ, προσελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν ἐπὶ τὴν Ἀσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον, οὕτως γὰρ διατεταγμένος, ἢν μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. **14** Ὡς δὲ συνέβαλλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἀσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν, ἥλθομεν εἰς Μιτυλήνην. **15** Κάκειθεν ἀποπλεύσαντες, τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου, τῇ δὲ ἐτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον, τῇ δὲ ἔχομένη ἥλθομεν εἰς Μίλητον. **16** Κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἔσπευδεν γὰρ εἰ δυνατὸν εἴη αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα. **17** Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου, πέμψας εἰς Ἔφεσον, μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. **18** Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς, “Ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἣς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, **19** δουλεύων τῷ Ἁγίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ δακρύων, καὶ πειρασμῶν, τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· **20** ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν, καὶ διδάξαι

ύμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἶκους, **21** διαμαρτυρόμενος
'Ιουδαίοις τε καὶ Ἐλλησιν, τὴν εἰς ὅθεδν μετάνοιαν καὶ
πίστιν εἰς τὸν Ἦλιον ἡμῶν, ὁ Ἰησοῦν. ὁ Χριστόν. **22** Καὶ
νῦν ἴδοὺ, δεδεμένος ἐγὼ τῷ Ὅπνεύματι, πορεύομαι εἰς
Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά ἔμοὶ μὴ εἰδώς, **23**
πλὴν ὅτι τὸ Ὅπνεύμα τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται
μοι, λέγον ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις με μένουσιν. **24** Ἀλλ'
οὐδενὸς λόγου ποιοῦμαι τὴν ψυχὴν τιμίαν ἐμαυτῷ,
ὡς τελειώσω τὸν δρόμον μου, καὶ τὴν διακονίαν ἣν
ἔλαβον παρὰ τοῦ Ἦλιον ὁ Ἰησοῦς, διαμαρτύρασθαι τὸ
εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Ὅθεοῦ. **25** Καὶ νῦν ἴδοὺ,
ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς
πάντες, ἐν οἷς δῆλον κηρύσσων τὴν βασιλείαν. **26** Διότι
μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρός εἰμι
ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων, **27** οὐ γάρ ὑπεστειλάμην τοῦ
μὴ ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ Ὅθεοῦ ὑμῖν. **28**
Προσέχετε ἔαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς
τὸ Ὅπνεύμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν
ἐκκλησίαν τοῦ Ὅθεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ αἵματος
τοῦ ἴδιου. **29** Ἐγὼ οἶδα ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν
μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου,
30 καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἀνδρες λαλοῦντες
διεστραμμένα, τοῦ ἀποσπάν τοὺς μαθητὰς ὅπίσω ἔαυτῶν.
31 Διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ
ἡμέραν, οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἔνα
ἔκαστον. **32** Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς τῷ Ὅθεῷ, καὶ τῷ
λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ
δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. **33**
Ἄργυρίου, ἥ χρυσίου, ἥ ἱματισμοῦ, οὐδενὸς ἐπεθύμησα.

34 Αύτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται. **35** Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ Ἦκουσαντος “Ιησοῦ ὅτι αὐτὸς εἶπεν, ‘Μακάριόν ἐστιν μᾶλλον, διδόναι ἥ λαμβάνειν.’” **36** Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. **37** Ἰκανὸς δὲ κλαυθμὸς ἐγένετο πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου, κατεφίλουν αὐτόν, **38** ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ὃ εἰρήκει ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. Προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς, ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἥλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ ἔξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κάκεῖθεν εἰς Πάταρα. **2** Καὶ εύροντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. **3** Ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον, καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν καὶ κατήλθομεν εἰς Τύρον, ἐκεῖσε γὰρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. **4** Ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς, ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτά, οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Ἦκουσαντος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. **5** Ὁτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἔξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἔως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμενοι, **6** ἀπησπασάμεθα ἀλλήλους καὶ ἀνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. **7** Ήμεῖς δὲ, τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου, κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς, ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. **8** Τῇ

δὲ ἐπαύριον, ἔξελθόντες ἥλθομεν εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου, τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ὅντος ἐκ τῶν ἐπτὰ, ἔμείναμεν παρ' αὐτῷ. **9** Τούτῳ δὲ ἡσαν θυγατέρες τέσσαρες παρθένοι, προφητεύουσαι. **10** Ἐπιμενόντων δὲ ἡμέρας πλείους, κατῆλθέν τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὄνοματι Ἀγαβός, **11** καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας, εἶπεν, “Τάδε λέγει τὸ ὕπερνυμα τὸ Ἅγιον: ‘Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὗτως δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλήμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν.’” **12** Ὡς δὲ ἡκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι, τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. **13** Τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος, “Τί ποιεῖτε, κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; Ἐγὼ γάρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐτοίμως ἔχω, ὑπὲρ τοῦ ὄνοματος τοῦ Ἁγίου Ὁμοιοῦ.” **14** Μὴ πειθούμενοι δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν εἰπόντες, “Τοῦ Ἁγίου τὸ θέλημα γινέσθω.” **15** Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας, ἐπισκευασάμενοι, ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα. **16** Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἀγοντες παρ' ᾧ ξενισθῶμεν Μνάσωνί, τινι Κυπρίῳ ἀρχαίῳ μαθητῇ. **17** Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. **18** Τῇ δὲ ἐπιούσῃ, εἰσῆγει δὲ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. **19** Καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς, ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἔκαστον, ὃν ἐποίησεν δὲ θεός ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. **20** Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν θεόν, εἶπόν τε αὐτῷ, “Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες

ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν. **21** Κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτὸὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν. **22** Τί οὖν ἐστιν; Πάντως ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας. **23** Τοῦτο οὖν ποίησον, ὃ σοι λέγομεν. Εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες, εὐχὴν ἔχοντες ἀφ' ἐαυτῶν. **24** Τούτους παραλαβὼν, ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσονται τὴν κεφαλήν, καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ὅν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς, φυλάσσων τὸν νόμον. **25** Περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἔθνῶν, ἡμεῖς ἀπεστείλαμεν κρίναντες φυλάσσεσθαι αὐτοὺς, τό τε εἰδωλόθυτον, καὶ αἷμα, καὶ πνικτὸν, καὶ πορνείαν.” **26** Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἔχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς, εἰσῆιε εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ, ἔως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. **27** Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον πάντα τὸν ὅχλον, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας **28** κράζοντες, “Ἄνδρες, Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε! Οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ νόμου, καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχῇ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἐλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἄγιον τόπον τοῦτον.” **29** Ἡσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. **30** Ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου, εἴλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. **31** Ζητούντων

τε αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης, ὅτι ὅλη συγχύννεται Ἱερουσαλήμ, **32** ὃς ἔξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχας, κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς, οἱ δὲ ἴδόντες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον. **33** Τότε ἐγγίσας, ὁ χιλίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι ἀλύσεσι δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ τί ἔστιν πεποιηκώς. **34** Ἐλλοι δὲ, ἄλλο τι ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ. Μὴ δυναμένου δὲ αὐτοῦ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. **35** Ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, διὰ τὴν βίᾳν τοῦ ὄχλου. **36** Ἦκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κράζοντες, “Αἴρε αὐτόν.” **37** Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ, “Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν τι πρὸς σέ;” Ὁ δὲ ἔφη, “Ἐλληνιστὶ γινώσκεις; **38** Οὐκ ἄρα σὺ εἶ δὲ Αἰγύπτιος, δὲ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν, ἀναστατώσας καὶ ἔξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων;” **39** Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, “Ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος, Ταρσεὺς, τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης. Δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν.” **40** Ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἔστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν, κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ, πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προσεφώνησεν τῇ Ἐβραΐδι διαλέκτῳ λέγων,

22 “Ἄνδρες, ἀδελφοί, καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν ἡ ἀπολογία.” **2** (Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἐβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν.) Καὶ φησίν: **3** “Ἐγὼ εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος

ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρώου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ ὄθεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἔστε σήμερον, 4 δὲς ταύτην τὴν ὄδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, 5 ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὅντας, δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν. 6 Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ, καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ. 7 Ἔπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἥκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, ‘Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις?’ 8 Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, ‘Τίς εἶ, κύριε?’ Εἶπέν τε πρὸς ἐμέ, ‘Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, δὸν σὺ διώκεις.’ 9 Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὅντες, τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἥκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. 10 Εἶπον δέ, ‘Τί ποιήσω, Κύριε?’ Ὁ δὲ Ἡρίος εἶπεν πρός με, ‘Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κάκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὦν τέτακταί σοι ποιῆσαι.’ 11 Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἥλθον εἰς Δαμασκόν. 12 Ἀνανίας δέ τις ἀνὴρ εὐλαβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, 13 ἐλθὼν πρὸς ἐμὲ καὶ ἐπιστὰς, εἶπέν μοι, ‘Σαούλ, ἀδελφέ, ἀνάβλεψον.’ Κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. 14 Ὁ δὲ εἶπεν, ‘Ο ὄθεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἴδεῖν τὸν Δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν

έκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. **15** Ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὃν ἐώρακας καὶ ἤκουσας. **16** Καὶ νῦν τί μέλλεις; Ἀναστὰς, βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἀμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα αὐτοῦ.’ **17** Ἐγένετο δέ μοι, ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἵερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, **18** καὶ ἵδειν αὐτὸν λέγοντά μοι, ‘Σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ.’ **19** Κάγὼ εἶπον, “Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἡμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς, τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ. **20** Καὶ ὅτε ἔξεχύννετο τὸ αἷμα στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἡμην ἐφεστὼς, καὶ συνευδοκῶν, καὶ φυλάσσων τὰ ἴμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν.” **21** Καὶ εἶπεν πρός με, ‘Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἔξαποστελῶ σε.’” **22** Ἡκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες, “Αἴρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον, οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν!” **23** Κραυγαζόντων τε αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων τὰ ἴμάτια, καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, **24** ἐκέλευσεν ὁ χιλίαρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν, εἴπας μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτὸν, ὕνα ἐπιγνῶ δι’ ἣν αἰτίαν οὗτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. **25** Ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἴμᾶσιν, εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος, “Εἰ ἀνθρωπὸν Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον, ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν;” **26** Ἀκούσας δὲ ὁ ἐκατοντάρχης, προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ, ἀπήγγειλεν λέγων, “Τί μέλλεις ποιεῖν; Ὁ γὰρ ἀνθρωπὸς οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν.” **27** Προσελθὼν δὲ, ὁ χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ, “Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶ;” Ὁ δὲ ἔφη, “Ναί.” **28** Ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλίαρχος, “Ἐγὼ

πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην.” Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη, “Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι.” **29** Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ’ αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν, καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν, καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς. **30** Τῇ δὲ ἐπαύριον, βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς, τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτόν, καὶ ἐκέλευσεν συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ Συνέδριον, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον, ἐστησεν εἰς αὐτούς.

23 Ἀτενίσας δὲ τῷ Συνέδριῷ ὁ Παῦλος εἶπεν, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας.” **2** Ο δὲ ἀρχιερεὺς Ἄνανίας ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ, τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. **3** Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, “Τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχε κεκονιαμένε! Καὶ σὺ κάθη κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι;” **4** Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν, “Τὸν ἀρχιερέα τοῦ ὥθεοῦ λοιδορεῖς;” **5** Ἔφη τε ὁ Παῦλος, “Οὐκ ἥδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς· γέγραπται γάρ, ὅτι Ἀρχοντα τοῦ λαοῦ σου, οὐκ ἔρεις κακῶς.” **6** Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἔτερον Φαρισαίων, ἔκραζεν ἐν τῷ Συνέδριῷ, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίων· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι.” **7** Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος, ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. **8** Σαδδουκαῖοι μὲν γάρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μήτε ἄγγελον, μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα. **9** Ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες τινὲς τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων,

διεμάχοντο λέγοντες, “Ούδεν κακὸν εύρίσκομεν ἐν τῷ
ἀνθρώπῳ τούτῳ εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ, ἢ ἄγγελος;”

10 Πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως, φοβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ
διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ’ αὐτῶν, ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα
καταβὰν, ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν
παρεμβολήν. **11** Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ, ἐπιστὰς αὐτῷ, ὁ
“Κύριος εἶπεν, “Θάρσει, ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ
εἰς Ἱερουσαλὴμ, οὗτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι.”

12 Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντες συστροφὴν, οἱ
Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν ἔαυτοὺς, λέγοντες μήτε φαγεῖν
μήτε πιεῖν, ἔως οὗ ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. **13** Ἡσαν
δὲ πλείους τεσσεράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν
ποιησάμενοι **14** οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν
καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν, “Αναθέματι ἀνεθεματίσαμεν
ἔαυτοὺς, μηδενὸς γεύσασθαι ἔως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν
Παῦλον. **15** Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ
σὺν τῷ Συνεδρίῳ, ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ὑμᾶς, ὡς
μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ.
ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν, ἔτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν
αὐτόν.” **16** Ἀκούσας δὲ ὁ οἰδὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου,
τὴν ἐνέδραν παραγενόμενος, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν
παρεμβολὴν, ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. **17** Προσκαλεσάμενος
δὲ ὁ Παῦλος ἔνα τῶν ἐκατονταρχῶν, ἔφη, “Τὸν νεανίαν
τοῦτον ἀπαγει πρὸς τὸν χιλίαρχον, ἔχει γὰρ ἀπαγγεῖλαί
τι αὐτῷ.” **18** Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν, ἤγαγεν
πρὸς τὸν χιλίαρχον, καὶ φησίν, “Ο δέσμιος, Παῦλος,
προσκαλεσάμενός με, ἡρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίσκον
ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλῆσαι σοι.” **19** Ἐπιλαβόμενος
δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος, καὶ ἀναχωρήσας κατ’

ἰδίαν, ἐπυνθάνετο, “Τί ἔστιν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι;” **20**
Εἶπεν δὲ, ὅτι “Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαι σε,
ὅπως αὐτοὶ τὸν Παῦλον καταγάγης εἰς τὸ Συνέδριον, ώς
μέλλων τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. **21** Σὺ
οὖν μὴ πεισθῆς αὐτοῖς, ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν
ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν
ἐαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν, ἵνας οὖν ἀνέλωσιν
αὐτόν, καὶ νῦν εἰσιν ἔτοιμοι, προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ
σοῦ ἐπαγγελίαν.” **22** Ο μὲν οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν
νεανίσκον παραγγείλας, “Μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα
ἐνεφάνισας πρὸς ἐμέ.” **23** Καὶ προσκαλεσάμενός τινας
δύο τῶν ἑκατονταρχῶν, εἶπεν, “Ἐτοιμάσατε στρατιώτας
διακοσίους, ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ
ἴππεῖς ἐβδομήκοντα, καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ
τρίτης ὥρας τῆς νυκτός.” **24** Κτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα
ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον, διασώσωσι πρὸς Φήλικα
τὸν ἡγεμόνα, **25** γράψας ἐπιστολὴν, ἔχουσαν τὸν τύπον
τοῦτον: **26** “Κλαύδιος Λυσίας, τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι
Φήλικι, χαίρειν. **27** Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλλημφθέντα ὑπὸ
τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ’ αὐτῶν,
ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι, ἐξειλάμην μαθὼν ὅτι
Ῥωμαῖός ἔστιν. **28** Βουλόμενός τε ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν
δι’ ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατήγαγον εἰς τὸ Συνέδριον
αὐτῶν. **29** “Ον εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων
τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν
ἔχοντα ἔγκλημα. **30** Μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν
ἄνδρα ἔσεσθαι, ἐξαντῆς ἐπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ
τοῖς κατηγόροις λέγειν αὐτούς ἐπὶ σοῦ.” **31** Οἱ μὲν οὖν
στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες

τὸν Παῦλον, ἥγαγον διὰ νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.

32 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἔάσαντες τοὺς ἱππεῖς ἀπέρχεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν **33** οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ.

34 Ἀναγνοὺς δὲ, καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχείας ἐστὶν, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, **35** “Διακούσομαι σου”, ἔφη, “ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται”, κελεύσας ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου, φυλάσσεσθαι αὐτόν.

24 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας, κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ πρεσβυτέρων τινῶν, καὶ ὥρτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. **2** Κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἥρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων, “Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ, καὶ διορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, **3** πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ, ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. **4** Ἰνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως, τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. **5** Εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινοῦντα στάσεις πᾶσι τοῖς Ιουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἵρεσεως, **6** ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν. **8** παρ' οὐ δυνήσῃ αὐτὸς, ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων, ἐπιγνῶναι ὃν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.” **9** Συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ιουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. **10** Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν, “Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὅντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος,

εὐθύμως τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι. **11** Δυναμένου σου ἐπιγνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσίν μοι ἡμέραι δώδεκα, ἀφ' ἣς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ. **12** Καὶ οὕτε ἐν τῷ ἵερῷ εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὕτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὕτε κατὰ τὴν πόλιν, **13** οὐδὲ παραστῆσαι δύνανταί σοι, περὶ ὧν νυνὶ κατηγοροῦσίν μου. **14** Ὁμολογῶ δὲ τοῦτο σοι ὅτι κατὰ τὴν Ὁδὸν ἥν λέγουσιν αἱρεσιν, οὕτως λατρεύω τῷ πατρῷ ὧ Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, **15** ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Ὦθεόν, ἥν καὶ αὐτοὶ οὕτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. **16** Ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν Ὦθεόν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. **17** Δι’ ἐτῶν δὲ πλειόνων ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς, **18** ἐν αἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἵερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου, οὐδὲ μετὰ θορύβου. **19** Τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν, εἴ τι ἔχοιεν πρὸς ἐμέ. **20** Ἡ αὐτοὶ οὕτοι εἰπάτωσαν, τί εὗρον ἀδίκημα, στάντος μου ἐπὶ τοῦ Συνεδρίου, **21** ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἣς ἐκέκραξα ἐν αὐτοῖς ἐστῶς; ὅτι ‘Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἐφ’ ὑμῶν.’ **22** Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς Ὁδοῦ, εἴπας, “Οταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ’ ὑμᾶς”. **23** διαταξάμενος τῷ ἐκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἴδιων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ. **24** Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς, παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλῃ, τῇ ἴδιᾳ γυναικὶ οὖσῃ Ἰουδαίᾳ, μετεπέμψατο τὸν Παῦλον,

καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς ὇χιστὸν πίστεως. **25**
Διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης, καὶ ἐγκρατείας,
καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος, ἔμφοβος γενόμενος,
ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη, “Τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν δὲ
μεταλαβὼν, μετακαλέσομαί σε.” **26** “Ἄμα καὶ ἐλπίζων
ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, διὸ καὶ
πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος, ὡμίλει αὐτῷ. **27**
Διετίας δὲ πληρωθείσης, ἔλαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον
Φῆστον· θέλων τε χάριτα καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις, ὁ
Φῆλιξ κατέλιπεν τὸν Παῦλον δεδεμένον.

25 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχείᾳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας
ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας. **2** Ἐνεφάνισάν
τε αὐτῷ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ
τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, **3** αἵτούμενοι χάριν
κατ’ αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ
(ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν). **4**
‘Ο μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς
Καισάρειαν, ἔαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι.
5 “Οἱ οὖν ἐν ὑμῖν”, φησίν, “δυνατοὶ συγκαταβάντες, εἴ
τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ ἄτοπον, κατηγορείτωσαν αὐτοῦ.”
6 Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας, οὐ πλείους ὀκτὼ ἥ
δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας
ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. **7**
Παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ
Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα
αἵτιώματα καταφέροντες, ἢ οὐκ ἵσχυον ἀποδεῖξαι, **8**
τοῦ Παύλου ἀπολογουμένου, δτι “Οὔτε εἰς τὸν νόμον
τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν, οὔτε εἰς Καίσαρά, τι
ῆμαρτον.” **9** Οὐ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν

καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν, “Θέλεις εἰς
Ἱεροσόλυμα ἀναβάς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ἐπ’ ἐμοῦ;”
10 Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, “Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἐστώς
εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἡδίκηκα, ώς
καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. **11** Εἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ
ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν·
εἰ δὲ οὐδέν ἔστιν ὃν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδείς
με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι. Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι!”
12 Τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου,
ἀπεκρίθη, “Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ!”
13 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς
καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν, ἀσπασάμενοι
τὸν Φῆστον. **14** Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ
Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων,
“Ανήρ τίς ἔστιν, καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος,
15 περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἵτούμενοι
κατ’ αὐτοῦ καταδίκην. **16** πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι οὐκ
ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον πρὶν ἢ ὁ
κατηγορούμενος, κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους
τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. **17**
Συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε, ἀναβολὴν μηδεμίαν
ποιησάμενος, τῇ ἔξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσα
ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα. **18** περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι
οὐδεμίαν αἴτιαν ἔφερον, ὃν ἐγὼ ὑπενόουν πονηράν.
19 Ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας,
εἶχον πρὸς αὐτὸν, καὶ περί τινος “Ιησοῦ τεθνηκότος, ὃν
ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. **20** Ἀπορούμενος δὲ, ἐγὼ τὴν
περὶ τούτων ζήτησιν, ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς

Ίεροσόλυμα, κάκει κρίνεσθαι περὶ τούτων. **21** Τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἔως οὗ ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα.” **22** Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φήστον, “Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι.” “Αὔριον”, φησίν, “ἀκούσῃ αὐτοῦ.” **23** Τῇ οὖν ἐπαύριον, ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σύν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ’ ἔξοχὴν τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου, ἥχθη ὁ Παῦλος. **24** Καί φησιν ὁ Φήστος, “Ἀγρίππα Βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν, ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον, περὶ οὗ ἄπαν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι, ἐν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, βιῶντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν μηκέτι. **25** Ἐγὼ δὲ κατελαβόμην μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν, ἔκρινα πέμπειν. **26** Περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω. Διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, Βασιλεῦ Ἀγρίππα, δῶρος τῆς ἀνακρίσεως γενομένης, σχῶ τι γράψω. **27** Ἀλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ’ αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.”

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, “Ἐπιτρέπεται σοι περὶ σεαυτοῦ λέγειν.” Τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο, **2** “Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, Βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ, μέλλων σήμερον ἀπολογεῖσθαι. **3** Μάλιστα γνώστην ὅντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους, ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων· διὸ δέομαι μακροθύμως ἀκοῦσαι μου. **4** Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου, ἐκ νεότητος τὴν ἀπ’ ἀρχῆς

γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν τε Ἱεροσολύμοις, ἵσασι πάντες Ἰουδαῖοι, 5 προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας, ἔζησα Φαρισαῖος. 6 Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐπαγγελίας, γενομένης ὑπὸ τοῦ Ὀθεοῦ, ἔστηκα κρινόμενος, 7 εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ, νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον, ἐλπίζει καταντῆσαι περὶ ἣς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, Βασιλεῦ. 8 Τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ Ὀθεὸς νεκροὺς ἐγείρει; 9 Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι. 10 Ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλούς τε τῶν ἀγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἔξουσίαν λαβών, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν, κατήνεγκα ψῆφον. 11 Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς, πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς, ἡνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς, ἐδίωκον ἔως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. 12 Ἐν οἷς πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν, μετ' ἔξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς τῶν ἀρχιερέων, 13 ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, Βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἥλιου περιλάμψαν με φῶς, καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. 14 Πάντων τε καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἥκουσα φωνὴν, λέγουσαν πρός με τῇ Ἐβραΐδι διαλέκτῳ, ‘Σαοὺλ, Σαούλ, τί με διώκεις; Σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν.’ 15 Ἐγὼ δὲ εἶπα, ‘Τίς εἶ, κύριε;’ Ὁ δὲ Ἅγιος εἶπεν, “Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις. 16 Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὥφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα, ὃν τε εἶδές με ὃν τε ὀφθήσομαι

σοι, 17 ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ τῶν ἔθνῶν,
εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε, 18 ἀνοῖξαι ὁφθαλμοὺς αὐτῶν,
τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας
τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν ὅθεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν
ἀμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς
ἐμέ.’ 19 Ὁθεν, Βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς
τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, 20 ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτον τε,
καὶ Ἱεροσολύμοις, πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ
τοῖς ἔθνεσιν, ἀπίγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέψειν ἐπὶ
τὸν ὅθεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἕργα πράσσοντας. 21 Ἔνεκα
τούτων, με τούτοις συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἰερῷ, ἐπειρῶντο
διαχειρίσασθαι. 22 Ἐπικουρίας οὖν τυχῶν τῆς ἀπὸ τοῦ
Θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, ἔστηκα μαρτυρόμενος
μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὡν τε οἱ
προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι, καὶ Μωϋσῆς, 23
εἰ παθητὸς ὁ Ἐχριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν,
φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.” 24
Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου, ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ
φωνῇ φησιν, “Μαίνῃ, Παῦλε! Τὰ πολλά σε γράμματα
εἰς μανίαν περιτρέπει!” 25 Ὁ δὲ Παῦλος, “Οὐ μαίνομαι”,
φησίν, “κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης
ρήματα ἀποφθέγγομαι. 26 Ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ
βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν
γὰρ αὐτὸν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐθέν, οὐ γάρ ἔστιν
ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. 27 Πιστεύεις, Βασιλεῦ
Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; Οἶδα ὅτι πιστεύεις.” 28 Ὁ
δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον, “Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις
Χριστιανὸν ποιῆσαι;” 29 Ὁ δὲ Παῦλος, “Εὔξαίμην ἀν τῷ
ὅθεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ, οὐ μόνον σὲ, ἀλλὰ καὶ

πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους
όποιος κάγω εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων.” **30**
’Ανέστη τε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν, ἢ τε Βερνίκη καὶ οἱ
συγκαθήμενοι αὐτοῖς, **31** καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν
πρὸς ἄλλήλους λέγοντες, ὅτι “Οὐδὲν θανάτου ἢ δεσμῶν
ἄξιον τι πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος.” **32** Ἀγρίππας δὲ τῷ
Φήστῳ ἔφη, “Απολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ
μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.”

27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν,
παρεδίδουν τόν τε Παῦλον καὶ τινας ἑτέρους δεσμώτας,
ἐκατοντάρχῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ, σπείρης Σεβαστῆς. **2**
Ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυντηνῷ, μέλλοντι πλεῖν
εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, ὅντος
σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου, Μακεδόνος Θεσσαλονικέως. **3**
Τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως
τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος, ἐπέτρεψεν πρὸς
τοὺς φίλους πορευθέντι, ἐπιμελείας τυχεῖν. **4** Κάκεΐθεν
ἀναχθέντες, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, διὰ τὸ τοὺς
ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. **5** Τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν
Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες, κατήλθαμεν εἰς
Μύρα τῆς Λυκίας. **6** Κάκεϊ εὑρών ὁ ἐκατοντάρχης πλοῖον
Ἀλεξανδρῖνον, πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς
εἰς αὐτό. **7** Εν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις, βραδυπλοοῦντες καὶ
μόλις, γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς
τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην.
8 Μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν, ἥλθομεν εἰς τόπον
τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας, ὃς ἐγγὺς πόλις ἦν
Λασαία. **9** Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου, καὶ ὅντος
ἥδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοὸς, διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν

ηδη παρεληλυθέναι, παρήνει ὁ Παῦλος 10 λέγων αὐτοῖς,
“Ανδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας,
οὐ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν
ψυχῶν ἡμῶν, μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν.” 11 Ὁ δὲ
ἐκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον
ἐπείθετο, ἢ τοῖς ὑπὸ Παύλου λεγομένοις. 12 Ἀνευθέτου
δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν, οἱ
πλείονες ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἴ πως
δύναιντο, καταντήσαντες εἰς Φοίνικα, παραχειμάσαι
λιμένα τῆς Κρήτης, βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον.
13 Ὅποπνεύσαντος δὲ νότου, δόξαντες τῆς προθέσεως
κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην.
14 Μετ’ οὐ πολὺ δὲ, ἔβαλεν κατ’ αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς,
ὁ καλούμενος Εὔρακύλων. 15 Συναρπασθέντος δὲ τοῦ
πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ,
ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. 16 Νησίον δέ τι ὑποδραμόντες,
καλούμενον Κλαῦδα, ἰσχύσαμεν μόλις περικρατεῖς
γενέσθαι τῆς σκάφης, 17 ἥν ἄραντες, βοηθείαις ἔχρωντο,
ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον. Φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν
ἐκπέσωσιν, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο.
18 Σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν, τῇ ἔξῆς ἐκβολὴν
ἐποιοῦντο, 19 καὶ τῇ τρίτῃ, αὐτόχειρες τὴν σκευὴν
τοῦ πλοίου ἔρριψαν. 20 Μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων
ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ
όλιγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο ἐλπὶς πᾶσα, τοῦ
σώζεσθαι ἡμᾶς. 21 Πολλῆς τε ἀσιτίας ὑπαρχούσης, τότε
σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, “Ἐδει μέν,
ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι, μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς
Κρήτης, κερδῆσαι τε τὴν ὕβριν ταύτην, καὶ τὴν ζημίαν. 22

Καὶ τὰ νῦν παρατινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν, ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς
οὐδεμίᾳ ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου. **23** Παρέστη γάρ
μοι ταύτη τῇ νυκτὶ τοῦ Ὁθεοῦ, οὗ εἰμι, ώ̄ καὶ λατρεύω,
ἄγγελος **24** λέγων, ‘Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ
παραστῆναι, καὶ ἴδοὺ, κεχάρισταί σοι ὁ Ὅθεὸς πάντας
τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ.’ **25** Διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες,
πιστεύω γὰρ τῷ Ὅθεῷ ὅτι οὕτως ἔσται, καθ’ ὃν τρόπον
λελάληται μοι. **26** Εἰς νῆσον δέ τινα, δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν.”
27 Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη νὺξ ἐγένετο, διαφερομένων
ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς, ὑπενόουν οἱ
ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. **28** Καὶ βολίσαντες,
εὗρον ὄργυιὰς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες, καὶ πάλιν
βολίσαντες, εὗρον ὄργυιὰς δεκαπέντε. **29** Φοβούμενοί
τε μή που κατὰ τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης
ρίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας, ηὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι.
30 Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ
χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει
ώς ἐκ πρώρας, ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν, **31** εἶπεν ὁ
Παῦλος τῷ ἐκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις, “Ἐὰν μὴ
οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε.”
32 Τότε ἀπέκοψαν οἱ στρατιώται τὰ σχοινία τῆς σκάφης,
καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. **33** Ἄχρι δὲ οὗ ἡμέρα ἥμελλεν
γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἄπαντας, μεταλαβεῖν
τροφῆς λέγων, “Τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ἡμέραν,
προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηθὲν προσλαβόμενοι.
34 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλαβεῖν τροφῆς, τοῦτο γὰρ
πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν
θρὶξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀπολεῖται.” **35** Εἴπας δὲ ταῦτα, καὶ
λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησεν τῷ Ὅθεῷ ἐνώπιον πάντων,

καὶ κλάσας, ἥρξατο ἐσθίειν. **36** Εὔθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες, καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς. **37** Ὡμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ, διακόσιαι ἔβδομήκοντα ἔξ. **38** Κορεσθέντες δὲ τροφῆς, ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. **39** Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς δὲν ἐβουλεύοντο, εἰ δύναιντο ἐκσῶσαι τὸ πλοῖον. **40** Καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες, εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμωνα τῇ πνεούσῃ, κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. **41** Περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον, ἐπέκειλαν τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας. **42** Τῶν δὲ στρατιωτῶν, βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγῃ. **43** Ὁ δὲ ἐκατοντάρχης βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν, ἀπορίψαντας πρώτους, ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι, **44** καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτως ἐγένετο, πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

28 Καὶ διασωθέντες, τότε ἐπέγνωμεν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. **2** Οἵ τε βάρβαροι παρεῖχαν οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν, ἄψαντες γάρ πυράν, προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα, καὶ διὰ τὸ ψῦχος. **3** Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων τι πλῆθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης ἐξελθοῦσα, καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ. **4** Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς

αύτοῦ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, “Πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, δὸν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης, ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν.” **5** Ο μὲν οὖν, ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. **6** Οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι, ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. Ἐπὶ πολὺ δὲ, αὐτῶν προσδοκώντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλόμενοι ἔλεγον αὐτὸν εἶναι θεόν. **7** Εν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ, δὲς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἔξενισεν. **8** Ἔγένετο δὲ, τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι, πρὸς δὲν δὲ Παῦλος εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν. **9** Τούτου δὲ γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἔχοντες ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο, **10** οἵ τιμαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις, ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὰς χρείας. **11** Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας, ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίνῳ παρασήμῳ Διοσκούροις. **12** Καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας, ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, **13** ὅθεν περιελόντες, κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον. Καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν, ἐπιγενομένου νότου, δευτεραῖοι ἥλθομεν εἰς Ποτιόλους, **14** οὖς εύρόντες ἀδελφοὺς, παρεκλήθημεν παρ’ αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἐπτά. Καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἥλθαμεν. **15** Κάκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες, τὰ περὶ ἡμῶν, ἥλθαν εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν Ταβερνῶν, οὓς ἴδων ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ Ὡθεῷ, ἔλαβε θάρσος. **16** Ὅτε δὲ εἰσήλθομεν εἰς Ῥώμην, ἐπετράπη τῷ Παύλῳ μένειν καθ’ ἑαυτὸν, σὺν τῷ

φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. **17** Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς, συγκαλέσασθαι αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους. Συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγεν πρὸς αὐτούς, “Ἐγώ, Ἀνδρες, ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρῷοις, δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, **18** οἵτινες ἀνακρίναντές με, ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. **19** Ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἡναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορεῖν. **20** Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν, παρεκάλεσα ὑμᾶς, ἵδειν καὶ προσλαλῆσαι, εἴνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ, τὴν ἄλυσιν ταύτην περίκειμαι.” **21** Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν, “Ημεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. **22** Ἄξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἢ φρονεῖς, περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστιν, ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται.” **23** Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἥλθον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἵς ἐξετίθετο, διαμαρτυρόμενος τὴν Βασιλείαν τοῦ ὁθοῦ, πείθων τε αὐτὸὺς περὶ τοῦ ὉΙησοῦ, ἀπό τε τοῦ νόμου Μωϋσέως, καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωΐ ἔως ἐσπέρας. **24** Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἡπίστουν. **25** Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἐν: ὅτι “Καλῶς τὸ ὑπενμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν **26** λέγων, ‘Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ εἰπόν, “Ακοῇ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. **27** Ἐπαχύνθη

γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὥστὶν βαρέως
ῆκουσαν, καὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε
ἴδωσιν τοῖς ὄφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὥστὶν ἀκούσωσιν, καὶ τῇ
καρδίᾳ συνῶσιν, καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἴασομαι αὐτούς.”

28 Γνωστὸν οὖν ἔστω, ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη
τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ Ὀθεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται!”

30 Ἐνέμεινεν δὲ διετίαν ὅλην ἐν ἴδιῳ μισθώματι, καὶ
ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, **31**
κηρύσσων τὴν Βασιλείαν τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ
περὶ τοῦ ὁμοίου Ἰησοῦ ὇χριστοῦ, μετὰ πάσης παρρησίας
ἀκωλύτως.

Προς Ρωμαιους

1 Παῦλος, δοῦλος ὁ Χριστοῦ Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπόστολος,
ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον ὁ Θεός, **2** ὃ προεπηγγείλατο
διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν Γραφαῖς ἁγίαις, **3** περὶ
τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυΐδ
κατὰ σάρκα, **4** τοῦ ὄρισθέντος Υἱοῦ ὁ Θεός ἐν δυνάμει
κατὰ Ἀνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, **5** Ἰησοῦ
ὁ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, **6** δι’ οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ
ἀποστολὴν εἰς ὑπακοήν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν
ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, **7** ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ
Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ, **8** πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν Ρώμῃ, ἀγαπητοῖς
ὁ Θεός, κλητοῖς ἁγίοις: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὁ Θεός
Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ. **9** Πρῶτον
μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ περὶ
πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν
ὅλῳ τῷ κόσμῳ. **10** Μάρτυς γάρ μού ἐστιν ὁ Θεός, ὃ
λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
Υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι **11**
πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, δεόμενος εἴ πως ἡδη
ποτὲ εὐδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ, ἐλθεῖν
πρὸς ὑμᾶς. **12** Ἐπιποθῶ γάρ ιδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ
χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν, εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, **13**
τοῦτο δέ ἐστιν, συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν, διὰ τῆς ἐν
ἄλλήλοις πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. **14** Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς
ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς
ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν
σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν.
15 Ἐλλησίν τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις,
ὅφειλέτης εἰμί.

τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. **16** Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον, δύναμις γὰρ ὁ Θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. **17** Δικαιοσύνη γὰρ ὁ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται, ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται, “Ο δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.” **18** Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὄργὴ ὁ Θεοῦ ἀπ’ οὐρανοῦ, ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων, τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, **19** διότι τὸ γνωστὸν τοῦ ὁ Θεοῦ, φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, ὃ ὁ Θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφανέρωσεν. **20** Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου, τοῖς ποιήμασιν νοούμενα, καθορᾶται, ἢ τε ἀῖδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους. (*aīdios g126*) **21** Διότι γνόντες τὸν ὁ Θεὸν, οὐχ ὡς ὁ Θεὸν ἐδόξασαν ἢ ηὐχαρίστησαν, ἀλλ’ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἢ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. **22** Φάσκοντες εἶναι σοφοὶ, ἐμωράνθησαν, **23** καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου ὁ Θεοῦ ἐν δόμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου, καὶ πετεινῶν, καὶ τετραπόδων, καὶ ἑρπετῶν. **24** Διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὃ ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, **25** οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ ὁ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὃς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἄμήν! (*aīōn g165*) **26** Διὰ τοῦτο, παρέδωκεν αὐτοὺς ὃ ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἴ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, **27** δόμοίως τε καὶ οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας, ἔξεκαύθησαν ἐν τῇ ὄρεξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν

ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἥν
ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν, ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. 28
Καὶ καθὼς οὐκ ἔδοκίμασαν τὸν ὅθεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει,
παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ ὅθεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ
μὴ καθήκοντα, 29 πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πονηρίᾳ,
πλεονεξίᾳ, κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου,
κακοηθείας, ψιθυριστάς, 30 καταλάλους, θεοστυγεῖς,
ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν,
γονεῦσιν ἀπειθεῖς, 31 ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους,
ἀνελεήμονας· 32 οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ ὅθεοῦ ἐπιγνόντες
ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ
μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς
πράσσουσιν.

2 Διὸ ἀναπολόγητος εῖ, ὡς ἄνθρωπε, πᾶς ὁ κρίνων, ἐν
ῷ γὰρ κρίνεις τὸν ἔτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ
αὐτὰ πράσσεις, ὁ κρίνων. 2 Οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα
τοῦ ὅθεοῦ ἐστιν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα
πράσσοντας. 3 Λογίζη δὲ τοῦτο, ὡς ἄνθρωπε, ὁ κρίνων
τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας, καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ
ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ ὅθεοῦ; 4 Ἡ τοῦ πλούτου τῆς
χρηστότητος αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀνοχῆς, καὶ τῆς μακροθυμίας
καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ ὅθεοῦ, εἰς
μετάνοιάν σε ἄγει; 5 Κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ
ἀμετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν
ήμερᾳ ὀργῇς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ ὅθεοῦ,
6 “ὅς ἀποδώσει ἐκάστῳ τὰ ἔργα αὐτοῦ”: 7 τοῖς
μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ, δόξαν καὶ τιμὴν καὶ
ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν, ζωὴν αἰώνιον· (aiōnios g166) 8 τοῖς δὲ
ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι τῇ ἀληθείᾳ, πειθομένοις δὲ τῇ

ἀδικίᾳ, ὄργῃ καὶ θυμός. 9 Θλῖψις καὶ στενοχωρία, ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλληνος· 10 δόξα δὲ, καὶ τιμὴ, καὶ εἰρήνη, παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι. 11 Οὐ γάρ ἐστιν προσωπολημψία παρὰ τῷ Ὡθεῷ. 12 Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται· 13 οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Ὡθεῷ, ἀλλ’ οἱ ποιηταὶ νόμου δικαιωθήσονται. 14 Ὄταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες, ἔαυτοῖς εἰσιν νόμος· 15 οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου, γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως, καὶ μεταξὺ ἀλλήλων, τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, 16 ἐν ᾧ ἡ ἡμέρᾳ κρίνει ὁ Ὡθεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον μου, διὰ Ἡριστοῦ ὉΙησοῦ. 17 Εἰ δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Ὡθεῷ, 18 καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, 19 πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, 20 παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ· 21 ὁ οὖν διδάσκων ἔτερον, σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; Ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτεις; 22 Ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις; Ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα, ἱεροσυλεῖς; 23 Ὅς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου, τὸν Ὡθεὸν ἀτιμάζεις; 24 “Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Ὡθεοῦ δι’ ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν”, καθὼς γέγραπται. 25 Περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν

νόμον πράσσῃς· ἔὰν δὲ παραβάτης νόμου ἦς, ή περιτομή σου, ἀκροβυστία γέγονεν. **26** Ἐὰν οὖν ή ἀκροβυστία, τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχ ή ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; **27** Καὶ κρινεῖ ή ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. **28** Οὐ γάρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖος ἐστιν, οὐδὲ ή ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομῇ. **29** ἀλλ’ ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας, ἐν Ἀπεύθυνσι, οὐ γράμματι, οὐδὲ ἐπαινος οὐκ ἔξ ανθρώπων, ἀλλ’ ἐκ τοῦ ὄντος.

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ή ὡφέλεια τῆς περιτομῆς; **2** Πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν γάρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ ὄντος. **3** Τί γάρ εἰ ἡπίστησάν τινες; Μὴ ή ἀπιστία αὐτῶν, τὴν πίστιν τοῦ ὄντος καταργήσει; **4** Μὴ γένοιτο! Γινέσθω δὲ ὁ ὄντος ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθάπερ γέγραπται, “Οπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαι σε.” **5** Εἰ δὲ ή ἀδικία ἡμῶν, ὄντος δικαιοσύνην συνίστησιν, τί ἐροῦμεν; Μὴ ἄδικος ὁ ὄντος, δὲ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; (Κατὰ ἄνθρωπον λέγω.) **6** Μὴ γένοιτο! Ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ ὄντος τὸν κόσμον; **7** Εἰ δὲ ή ἀλήθεια τοῦ ὄντος ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κάγὼ ὡς ἀμαρτωλὸς κρίνομαι; **8** Καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθὼς φασίν τινες ἡμᾶς λέγειν, ὅτι “Ποιήσωμεν τὰ κακὰ, ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά;” Ὡν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστιν. **9** Τί οὖν; Προεχόμεθα; Οὐ πάντως, προητιασάμεθα γάρ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλληνας, πάντας ὑφ' ἀμαρτίαν εἶναι. **10** Καθὼς γέγραπται, ὅτι “Οὐκ ἔστιν δίκαιος, οὐδὲ εῖς, **11** οὐκ ἔστιν συνίων, οὐκ

ζετιν ό ἐκζητῶν τὸν ὅθεόν. **12** Πάντες ἔξεκλιναν, ἄμα
ἡχρεώθησαν· οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν
ἔως ἑνός.” **13** “Τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν”, “Ιδεὶς ἀσπίδων ὑπὸ^{τὰ}
χείλη αὐτῶν”, **14** “Ων τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας
γέμει”. **15** “Οξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν, ἐκχέαι αἷμα... **16**
σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, **17** καὶ
ὅδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.” **18** “Οὐκ ἔστιν φόβος ὅθεοῦ
ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.” **19** Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα
ὅ νόμος λέγει, τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα
φραγῇ, καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ ὅθεῷ.
20 Διότι ἐξ ἕργων νόμου, οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ
ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ γάρ νόμου ἐπίγνωσις ἀμαρτίας. **21**
Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου, δικαιοσύνη ὅθεοῦ πεφανέρωται,
μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, **22**
δικαιοσύνη δὲ ὅθεοῦ διὰ πίστεως ὩΗσοῦ ὇χριστοῦ, εἰς
πάντας τοὺς πιστεύοντας, οὐ γάρ ἔστιν διαστολή. **23**
Πάντες γάρ ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ
ὅθεοῦ, **24** δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι, διὰ τῆς
ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν ὇χριστῷ ὩΗσοῦ. **25** ὃν προέθετο ὁ
ὅθεὸς ἱλαστήριον, διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι,
εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν τῶν
προγεγονότων ἀμαρτημάτων **26** ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ ὅθεοῦ,
πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν
καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ
πίστεως ὩΗσοῦ. **27** Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; Ἐξεκλείσθη. Διὰ
ποίου νόμου; Τῶν ἕργων; Οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως.
28 Λογιζόμεθα οὖν δικαιοῦσθαι πίστει ἄνθρωπον, χωρὶς
ἕργων νόμου. **29** Ἡ Ἰουδαίων ὁ ὅθεὸς μόνον; Οὐχὶ καὶ

έθνων; Ναὶ, καὶ ἔθνῶν, **30** εἴπερ εῖς ὁ Ὄθεός, δος δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως.
31 Νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; Μὴ γένοιτο!
Ἄλλὰ νόμον ίστάνομεν.

4 Τί οὖν ἐροῦμεν, εύρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν προπάτορα ἡμῶν κατὰ σάρκα; **2** Εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ’ οὐ πρὸς Ὄθεόν. **3** Τί γὰρ ἡ Γραφὴ λέγει; “Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ Ὄθεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.” **4** Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ, οὐ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα. **5** Τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην, **6** καθάπερ καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ὃ ὁ Ὄθεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων: **7** “Μακάριοι, ὅντες ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὅντες ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι.
8 Μακάριος ἀνὴρ, οὗ οὐ μὴ λογίσηται ὮΚύριος ἀμαρτίαν.”
9 Ο μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν, ἥ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; Λέγομεν γάρ, “Ἐλογίσθη τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην.” **10** Πῶς οὖν ἐλογίσθη; Ἐν περιτομῇ ὄντι, ἥ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ’ ἐν ἀκροβυστίᾳ: **11** καὶ σημεῖον ἔλαβεν περιτομῆς, σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι’ ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην,
12 καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἔχνεσιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως, τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ. **13** Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἥ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης

πίστεως. **14** Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία. **15** Ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται, οὐδὲ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παράβασις.

16 Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν, τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὃς ἔστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν, **17** καθὼς γέγραπται, ὅτι “Πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε”, κατέναντι οὐδὲπίστευσεν, Ὁθεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ως ὄντα. **18** “Ος παρ’ ἐλπίδα, ἐπ’ ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρημένον, “Οὗτως ἔσται τὸ σπέρμα σου.” **19** Καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει, κατενόησεν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἥδη νενεκρωμένον, ἐκατονταετής που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας, **20** εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Ὅθεοῦ, οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ’ ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ Ὅθεῳ, **21** καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται, δυνατός ἔστιν καὶ ποιῆσαι. **22** Διὸ καὶ “ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην”. **23** Οὐκ ἐγράφη δὲ δι’ αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, **24** ἀλλὰ καὶ δι’ ἡμᾶς, οἵς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα ὸησοῦν, τὸν Ὦκυριον ἡμῶν, ἐκ νεκρῶν, **25** ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἡγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔχωμεν πρὸς τὸν Ὅθεὸν, διὰ τοῦ Ὦκυρίου ἡμῶν, ὸησοῦ Ὦχριστοῦ, **2** δι’ οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν, τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην, ἐν ᾧ ἔστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ’ ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Ὅθεοῦ. **3** Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ

καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλῖψις
ὑπομονὴν κατεργάζεται, **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ἡ
δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα. **5** Ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ
ἀγάπη τοῦ Ὁθεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ
“Πνεύματος Ἅγιου, τοῦ δοθέντος ἡμῖν. **6** Ἔτι γὰρ ὁ Χριστὸς,
ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν ἔτι, κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν
ἀπέθανεν. **7** Μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται·
ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ, τάχα τις καὶ τολμᾶ ἀποθανεῖν.
8 Συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Ὁθεός,
ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν, ὁ Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν
ἀπέθανεν. **9** Πολλῷ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν
τῷ αἵματι αὐτοῦ, σωθησόμεθα δι’ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὁργῆς.
10 Εἰ γὰρ ἔχθροὶ ὄντες, κατηλλάγημεν τῷ Ὁθεῷ διὰ τοῦ
θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες,
σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. **11** Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ
καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Ὁθεῷ, διὰ τοῦ Ὁκυρίου ἡμῶν,
“Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ, δι’ οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.
12 Διὰ τοῦτο, ὡσπερ δι’ ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰς
τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος,
καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ’
ῳ πάντες ἡμαρτον— **13** ἄχρι γὰρ νόμου, ἀμαρτία ἦν ἐν
κόσμῳ, ἀμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται, μὴ ὄντος νόμου. **14**
‘Ἄλλ’ ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως,
καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς
παραβάσεως Ἀδάμ, ὃς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. **15**
‘Ἄλλ’ οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως καὶ τὸ χάρισμα. Εἰ γὰρ
τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι, οἵ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ
μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Ὁθεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι, τῇ
τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου, “Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ, εἰς τοὺς πολλοὺς

έπερίσσευσεν. **16** Καὶ οὐχ ὡς δι’ ἐνὸς ἀμαρτήσαντος, τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἔξ ἐνὸς, εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων, εἰς δικαιώμα. **17** Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι, ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἐνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες, ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν, διὰ τοῦ ἐνὸς, “Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ. **18** Ἀρα οὖν ὡς δι’ ἐνὸς παραπτώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως καὶ δι’ ἐνὸς δικαιώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαιώσιν ζωῆς. **19** Ὡσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου, ἀμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς, δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. **20** Νόμος δὲ παρεισῆλθεν, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, **21** ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης, εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ὁ Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. (aiōnios g166)

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ἐπιμένωμεν τῇ ἀμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; **2** Μὴ γένοιτο! Οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἀμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; **3** Ἡ ἀγνοεῖτε, ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς ὁ Χριστὸν Ὁ Ιησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; **4** Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἡγέρθη ὁ Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρός, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. **5** Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα· **6** τοῦτο γινώσκοντες ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα

τῆς ἀμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἀμαρτίᾳ. **7** Ὁ γὰρ ἀποθανὼν, δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. **8** Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Ὡχριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ· **9** εἰδότες ὅτι Ὡχριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. **10** Ὁ γὰρ ἀπέθανεν, τῇ ἀμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὃ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ Ὡτεῷ. **11** Οὕτως καὶ ὑμεῖς, λογίζεσθε ἔαυτοὺς εἶναι νεκροὺς μὲν τῇ ἀμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Ὡτεῷ ἐν Ὡχριστῷ ὸΙησοῦ. **12** Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. **13** Μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν, ὅπλα ἀδικίας τῇ ἀμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἔαυτοὺς τῷ Ὡτεῷ, ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν, ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Ὡτεῷ. **14** Ἀμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει, οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμου, ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. **15** Τί οὖν; Ἀμαρτήσωμεν ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμου, ἀλλὰ ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο! **16** Οὐκ οἴδατε ὅτι ὡς παριστάνετε ἔαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοι ἐστε ὡς ὑπακούετε— ἥτοι ἀμαρτίας εἰς θάνατον, ἥ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; **17** Χάρις δὲ τῷ Ὡτεῷ, ὅτι ἥτε δοῦλοι τῆς ἀμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας, εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς. **18** Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. **19** Ἀνθρώπινον λέγω, διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. “Οσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν, δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἀγιασμόν. **20** Ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἀμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. **21** Τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε, ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; Τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος, **22** Νυνὶ δέ, ἐλευθερωθέντες

ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, δουλωθέντες δὲ τῷ Ὀθεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἀγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον.
(aiōnios g166) 23 Τὰ γὰρ ὄψώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Ὀθεοῦ ζωὴν αἰώνιος ἐν ὇χριστῷ ὉΙησοῦ, τῷ Κυρίῳ ὑμῶν. **(aiōnios g166)**

7 Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί (γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶ), ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ; **2** Ἡ γὰρ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. **3** Ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς, μοιχαλὶς χρηματίσει, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ. **4** Ὡστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ ὇χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ Ὀθεῷ. **5** Ὁτε γὰρ ἥμεν ἐν τῇ σαρκὶ, τὰ παθήματα τῶν ἀμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ. **6** Νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐνῷ κατειχόμεθα, ὡστε δουλεύειν ὑμᾶς ἐν καινότητι Ὁπνεύματος, καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος.

7 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὁ νόμος ἀμαρτία; Μὴ γένοιτο! Ἄλλὰ τὴν ἀμαρτίαν οὐκ ἔγνων, εἰ μὴ διὰ νόμου, τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν, οὐκ ἥδειν, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν, “Οὐκ ἐπιθυμήσεις.” **8** Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς, κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν, χωρὶς γὰρ νόμου, ἀμαρτία νεκρά. **9** Ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἀμαρτία ἀνέζησεν, **10** ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ, ἡ εἰς

ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον. **11** Ἡ γὰρ ἀμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς, ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. **12** Ὡστε δὲ μὲν νόμος ἄγιος, καὶ δὲ ἐντολὴ ἄγια, καὶ δικαία, καὶ ἀγαθή. **13** Τὸν οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ δὲ ἀμαρτία, ἵνα φανῇ ἀμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἀμαρτωλὸς δὲ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. **14** Οἴδαμεν γὰρ ὅτι δὲ νόμος πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ σάρκινός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν. **15** Ὁ γὰρ κατεργάζομαι, οὐ γινώσκω οὐ γὰρ δὲ θέλω, τοῦτο πράσσω, ἀλλ' δὲ μισῶ, τοῦτο ποιῶ. **16** Εἰ δὲ δὲ οὐ θέλω, τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός. **17** Νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸς, ἀλλ' δὲ ἐνοικοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. **18** Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτο δέ τινεν ἐν τῇ σαρκὶ μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὗ. **19** Οὐ γὰρ δὲ θέλω, ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλ' δὲ οὐ θέλω κακὸν, τοῦτο πράσσω. **20** Εἰ δὲ δὲ οὐ θέλω, τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸς, ἀλλ' δὲ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. **21** Εύρισκω ἄρα τὸν νόμον, τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλὸν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. **22** Συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ ὁθεοῦ, κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, **23** βλέπω δὲ ἔτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν μου, ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου, καὶ αἱχμαλωτίζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἀμαρτίας, τῷ ὃντι ἐν τοῖς μέλεσίν μου. **24** Ταλαιπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! Τίς με ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; **25** Χάρις τῷ θεῷ διὰ ὉΙησοῦ ὉΧριστοῦ τοῦ ὍΚυρίου ἡμῶν! Ἐρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ, τῷ μὲν νοΐ δουλεύω νόμῳ ὁθεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ, νόμῳ ἀμαρτίας.

8 Ούδεν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Ὁχριστῷ ὩΙησοῦ, **2** ὁ γὰρ νόμος τοῦ ὉΠνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Ὁχριστῷ ὩΙησοῦ, ἡλευθέρωσέν σε ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. **3** Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ ὉΘεὸς τὸν ἑαυτοῦ Γίὸν πέμψας, ἐν ὅμοιώματι σαρκὸς ἀμαρτίας, καὶ περὶ ἀμαρτίας, κατέκρινεν τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῇ σαρκὶ, **4** ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν, τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ ὉΠνεῦμα. **5** Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὅντες, τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ ὉΠνεῦμα, τὰ τοῦ ὉΠνεύματος. **6** Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ ὉΠνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη. **7** Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς ὉΘεόν, τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ ὉΘεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται. **8** Οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὅντες, ὉΘεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. **9** Ὅγμεῖς δὲ οὐκ ἔστε ἐν σαρκὶ, ἀλλ’ ἐν ὉΠνεύματι, εἴπερ ὉΠνεῦμα ὉΘεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. Εἰ δέ τις ὉΠνεῦμα Ὁχριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. **10** Εἰ δὲ Ὁχριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἀμαρτίαν, τὸ δὲ ὉΠνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. **11** Εἰ δὲ τὸ ὉΠνεῦμα τοῦ ἐγείραντος τὸν ὩΙησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας ἐκ νεκρῶν Ὁχριστὸν ὩΙησοῦν ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ ὉΠνεύματος ἐν ὑμῖν. **12** Ἀρα οὖν, ἀδελφοί, ὁφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ σαρκὶ, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. **13** Εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν, εἰ δὲ ὉΠνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. **14** Ὅσοι γὰρ ὉΠνεύματι ὉΘεοῦ ἄγονται, οὗτοι νίοὶ ὉΘεοῦ εἰσιν. **15** Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλὰ ἐλάβετε ὉΠνεῦμα νίοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν, “Ἄββά, ὁ Πατήρ!”

16 Αύτὸ τὸ Ὄπνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ Ὄπνεύματι ἡμῶν
ὅτι ἐσμὲν τέκνα Ὅθεοῦ. **17** Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι·
κληρονόμοι μὲν Ὅθεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Ὅχριστοῦ, εἴπερ
συμπάσχομεν, ᾧνα καὶ συνδοξασθῶμεν. **18** Λογίζομαι
γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ, πρὸς
τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. **19** Ἡ
γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς κτίσεως, τὴν ἀποκάλυψιν τῶν
νιῶν τοῦ Ὅθεοῦ ἀπεκδέχεται. **20** Τῇ γὰρ ματαιότητι, ἡ
κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἐκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα,
ἐφ' ἐλπίδι **21** ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται
ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς, εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς
δόξης τῶν τέκνων τοῦ Ὅθεοῦ. **22** Οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα
ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν. **23** Οὐ
μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ, τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Ὄπνεύματος
ἔχοντες, ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ ἐν ἔαυτοῖς στενάζομεν, υἱοθεσίαν
ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. **24**
Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπὶς δὲ βλεπομένη, οὐκ ἔστιν
ἐλπίς, ὃ γὰρ βλέπει τις, ἐλπίζει; **25** Εἰ δὲ ὁ οὐ βλέπομεν
ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. **26** Ὁσαύτως δὲ
καὶ τὸ Ὄπνεῦμα συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν·
τὸ γὰρ τί προσευξάμεθα καθὸ δεῖ, οὐκ οἶδαμεν, ἀλλὰ
αὐτὸ τὸ Ὄπνεῦμα ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς ἀλαλήτοις.
27 Ο δὲ ἔραυνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ
Ὄπνεύματος, ὅτι κατὰ Ὅθεὸν, ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἀγίων. **28**
Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν Ὅθεὸν, πάντα συνεργεῖ
ὁ Ὅθεὸς εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν.
29 Ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς
εἰκόνος τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον
ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. **30** Οὓς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ

έκάλεσεν· καὶ οὓς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν. **31** Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; Εἰ ὁ Ὡθός ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; **32** Ὅς γε τοῦ ἴδιου Υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ, τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; **33** Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν ὥθεοῦ; ὥθεὸς ὁ δικαιῶν. **34** Τίς ὁ κατακρίνων; ὉΧριστὸς ὍΙησοῦς ὁ ἀποθανῶν, μᾶλλον δὲ ἐγερθείς ὅς, καί ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ ὥθεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. **35** Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ ὉΧριστοῦ; Θλῖψις, ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμὸς, ἢ λιμὸς, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα; **36** Καθὼς γέγραπται, ὅτι “Ἐνεκεν σοῦ, θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.” **37** Ἀλλ’ ἐν τούτοις πᾶσιν, ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. **38** Πέπεισμαι γάρ ὅτι οὔτε θάνατος, οὔτε ζωὴ, οὔτε ἄγγελοι, οὔτε ἀρχαὶ, οὔτε ἐνεστῶτα, οὔτε μέλλοντα, οὔτε δυνάμεις, **39** οὔτε ὑψωμα, οὔτε βάθος, οὔτε τις κτίσις ἔτέρα, δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ ὥθεοῦ, τῆς ἐν ὉΧριστῷ ὍΙησοῦ, τῷ ὄντι ἡμῶν.

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν ὉΧριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν Ὂπνεύματι Ἀγίῳ **2** ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη, καὶ ἀδιάλειπτος ὁδύνη τῇ καρδίᾳ μου. **3** Ηὑχόμην γάρ ἀνάθεμα εἶναι αὐτὸς, ἐγὼ ἀπὸ τοῦ ὉΧριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν συγγενῶν μου, κατὰ σάρκα, **4** οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται, ὃν ἡ υἱοθεσία, καὶ ἡ δόξα, καὶ αἱ διαθῆκαι, καὶ ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ λατρεία, καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, **5** ὃν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὃν ὁ ὉΧριστὸς, τὸ κατὰ σάρκα ὃ ὡν ἐπὶ πάντων ὥθεὸς, εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν! (*aiōn g165*) **6** Οὐχ οἶον

δὲ, ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ ὥθεοῦ. Οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ οὗτοι, Ἰσραὴλ. 7 Οὐδὲ ὅτι εἰσὶν σπέρματα Ἀβραὰμ πάντες τέκνα, ἀλλ': "Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα." 8 Τοῦτ' ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς, ταῦτα τέκνα τοῦ ὥθεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. 9 Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος: "Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐλεύσομαι, καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός." 10 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοίτην, ἔχουσα Ἰσαὰκ, τοῦ πατρὸς ἡμῶν· 11 μήπω γὰρ γεννηθέντων, μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ φαῦλον, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ ὥθεοῦ μένῃ, 12 οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη αὐτῇ, ὅτι "Ο μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι." 13 Καθὼς γέγραπται, "Τὸν Ἰακὼβ ἡγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαῦ ἐμίσησα." 14 Τί οὖν ἐροῦμεν; Μὴ ἀδικία παρὰ τῷ ὥθεῷ; Μὴ γένοιτο! 15 Τῷ Μωϋσεῖ γὰρ λέγει, "Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω." 16 Ἐρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶντος ὥθεοῦ. 17 Λέγει γὰρ ἡ Γραφὴ τῷ Φαραὼ, ὅτι "Εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ." 18 Ἐρα οὖν ὃν θέλει, ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει, σκληρύνει. 19 Ἐρεῖς μοι οὖν, "Τί οὖν ἔτι μέμφεται; Τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν;" 20 Ὡς ἀνθρωπε, μενοῦνγε σὺ τίς εἶ, ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ ὥθεῷ; Μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα, τῷ πλάσαντι, "Τί με ἐποίησας οὕτως;" 21 Ἡ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν; 22 Εἰ δὲ θέλων ὁ ὥθεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὄργὴν, καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ, ἥνεγκεν ἐν πολλῇ

μακροθυμίᾳ, σκεύη ὄργης κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, **23**
καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη
ἔλεους, ἢ προητοίμασεν εἰς δόξαν, **24** οὓς καὶ ἐκάλεσεν,
ἥμας οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἑθνῶν; **25** Ὡς καὶ
ἐν τῷ Ὁσηὲ λέγει, “Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου, ‘Λαόν μου’,
καὶ τὴν οὐκ ἡγαπημένην, ‘Ηγαπημένην’.” **26** “Καὶ ἔσται
ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, ‘Οὐ λαός μου ὑμεῖς’, ἐκεῖ
κληθήσονται υἱοὶ Ὅθεοῦ ζῶντος.” **27** Ἡσαΐας δὲ κράζει
ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, “Ἐὰν ἦ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
ώς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλειμμα σωθήσεται. **28**
Λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ποιήσει Ὅκυριος
ἐπὶ τῆς γῆς.” **29** Καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας, “Εἴ μὴ
“Κύριος Σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ώς Σόδομα ἃν
ἐγενήθημεν, καὶ ώς Γόμορρα ἃν ὥμοιώθημεν.” **30** Τί
οὖν ἐροῦμεν; “Οτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην,
κατέλαβεν δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως·
31 Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον οὐκ
ἔφθασεν. **32** Διὰ τί; “Οτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ’ ώς ἐξ ἔργων.
Προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, **33** καθὼς
γέγραπται, “Ιδοὺ, τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος,
καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ, οὐ
καταισχυνθήσεται.”

10 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας, καὶ ἡ
δέησις πρὸς τὸν Ὅθεὸν, ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν. **2**
Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Ὅθεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ’ οὐ κατ’
ἐπίγνωσιν. **3** Ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Ὅθεοῦ δικαιοσύνην,
καὶ τὴν ἴδιαν ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ
Ὅθεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. **4** Τέλος γὰρ νόμου Ὅχριστὸς,
εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. **5** Μωϋσῆς γὰρ

γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ὅτι “Ο ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος, ζήσεται ἐν αὐτῇ.” **6** Ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὗτως λέγει, “Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ‘Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;’” (Τοῦτ’ ἔστιν ὁ Χριστὸν καταγαγεῖν), **7** ἦ, “Τίς καταβήσεται εἰς τὴν Ἀβυσσον;” (Τοῦτ’ ἔστιν ὁ Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν). (**Abyssos**)

g12 **8** Ἄλλὰ τί λέγει; “Ἐγγύς σου τὸ ρῆμά ἔστιν, ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου”, τοῦτ’ ἔστιν τὸ ρῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. **9** Ὁτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου, ““Κύριον Ἰησοῦν”, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ ὁ Θεὸς αὐτὸν ἥγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ.

10 Καρδίᾳ γάρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. **11** Λέγει γάρ ἡ Γραφή, “Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.” **12** Οὐ γάρ ἔστιν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλληνος, ὁ γάρ αὐτὸς ὁ Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν.

13 “Πᾶς” γάρ “ὅς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα ὁ Κυρίου, σωθήσεται.” **14** Πῶς οὖν ἐπικαλέσωνται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πῶς δὲ πιστεύσων οὐκ ἥκουσαν; Πῶς δὲ ἀκούσωσιν χωρὶς κηρύσσοντος; **15** Πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν; Καθὼς γέγραπται, “Ως ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων ἀγαθά!” **16** Ἄλλ’ οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γάρ λέγει, ““Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;” **17** Ἀρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ρήματος ὁ Χριστοῦ. **18** Ἄλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἥκουσαν; Μενοῦνγε, “Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης, τὰ ρήματα αὐτῶν.” **19** Ἄλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω; Πρῶτος Μωϋσῆς λέγει, “Ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς, ἐπ’ οὐκ

ζθνει, ἐπ' ζθνει ἀσυνέτω, παροργιῶ ύμᾶς.” 20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾶ καὶ λέγει, “Εύρέθην ἐν τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν.” 21 Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει, “Ολην τὴν ἡμέραν, ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.”

11 Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ ὅθεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γένοιτο! Καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. 2 Οὐκ ἀπώσατο ὁ ὅθεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὃν προέγνω. “Η οὐκ οἴδατε ἐν Ἡλίᾳ τί λέγει ἡ Γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ ὅθεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ; 3 “Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, καγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχήν μου.” 4 Ἄλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; “Κατέλιπον ἔμαυτῷ ἐπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ.” 5 Οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. 6 Εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἔξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. 7 Τί οὖν; “Ο ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, 8 καθὼς γέγραπται, “Ἐδωκεν αὐτοῖς ὁ ὅθεὸς πνεῦμα κατανύξεως”, “Οφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ ὥτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας.” 9 Καὶ Δανιὴλ λέγει, “Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς θήραν, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς. 10 Σκοτισθήτωσαν οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτῶν, τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον.” 11 Λέγω οὖν μὴ ἐπταισαν, ἵνα πέσωσιν; Μὴ γένοιτο! Ἄλλὰ τῷ αὐτῷ παραπτώματι, ἡ σωτηρία τοῖς ζθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. 12 Εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν, πλοῦτος κόσμου, καὶ τὸ ἥττημα

αύτῶν, πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν;
13 Υμῖν δὲ λέγω, τοῖς ἔθνεσιν. Ἐφ' ὅσον μὲν οὖν εἰμι
ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω, 14
εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ
αὐτῶν. 15 Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου,
τίς ἡ πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; 16 Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ
ἀγία, καὶ τὸ φύραμα: καὶ εἰ ἡ ρίζα ἀγία, καὶ οἱ κλάδοι. 17
Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἔξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος
ῶν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς, καὶ συγκοινωνὸς τῆς ρίζης
τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, 18 μὴ κατακαυχῶ τῶν
κλάδων. Εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ρίζαν βαστάζεις,
ἀλλ' ἡ ρίζα σέ. 19 Ἐρεῖς οὖν, “Ἐξεκλάσθησαν κλάδοι, ἵνα
ἐγὼ ἐγκεντρίσθω.” 20 Καλῶς, τῇ ἀπιστίᾳ ἔξεκλάσθησαν,
σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας. Μὴ ὑψηλὰ φρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ.
21 Εἰ γὰρ ὁ Ὁθεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο,
οὐδὲ σοῦ φείσεται. 22 Ἰδε οὖν, χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν
Ὥεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας, ἀποτομία, ἐπὶ δὲ σὲ,
χρηστότης Ὥθεοῦ, ἐὰν ἐπιμείνῃς τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ
σὺ ἐκκοπήσῃ. 23 Κάκεινοι δέ ἐὰν μὴ ἐπιμένωσιν τῇ
ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρίσθησονται· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ Ὁθεὸς
πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. 24 Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν
ἔξεκόπης ἀγριελαίου, καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης
εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι, οἱ κατὰ φύσιν
ἐγκεντρίσθησονται τῇ ἴδιᾳ ἐλαίᾳ; 25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς
ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἥτε ἐν
έαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ
γέγονεν, ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, 26 καὶ
οὗτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται, “Ἡξει
ἐκ Σιών ὁ ρύμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ. 27

Καὶ αὕτη αὐτοῖς, ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη”, “Οταν ἀφέλωμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.” **28** Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον, ἔχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας.

29 Ἀμεταμέλητα γάρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ Θεοῦ. **30** Ὡσπερ γάρ ὑμεῖς ποτε ἡπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἡλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, **31** οὗτως καὶ οὗτοι νῦν ἡπείθησαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει, ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ἐλεηθῶσιν. **32** Συνέκλεισεν γάρ ὁ Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. (*eleēsē g1653*) **33**

Ὥ βάθος πλούτου, καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ! Ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ! **34** “Τίς” γάρ “ἔγνω νοῦν Κυρίου, ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;” **35** “Η τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;” **36** “Οτι ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι’ αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν, τὰ πάντα. Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν! (*aiōn g165*)

12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἀγίαν, τῷ Θεῷ εὐάρεστον, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. **2** Καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς, τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν, καὶ εὐάρεστον, καὶ τέλειον. (*aiōn g165*) **3** Λέγω γάρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὅντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὃ Θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως. **4** Καθάπερ γάρ ἐν ἐνὶ σώματι, πολλὰ μέλη ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, **5** οὗτως οἱ πολλοὶ, ἐν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, τὸ δὲ καθ' εῖς ἀλλήλων μέλη. **6**

”Εχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν
ἡμῖν διάφορα: εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν
τῆς πίστεως, 7 εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ
διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, 8 εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ
παρακλήσει, ὁ μεταδιδοὺς, ἐν ἀπλότητι, ὁ προϊστάμενος,
ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν ἱλαρότητι. 9 Ἡ ἀγάπη¹
ἀνυπόκριτος. Ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι
τῷ ἀγαθῷ, 10 τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι,
τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, 11 τῇ σπουδῇ μὴ
όκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Ἁγίῳ Δουλεύοντες,
12 τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ
προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, 13 ταῖς χρείαις τῶν ἀγίων
κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. 14 Εὐλογεῖτε
τοὺς διώκοντας, ὑμᾶς εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε.
15 Χαίρειν μετὰ χαιρόντων, κλαίειν μετὰ κλαιόντων.
16 Τὸ αὐτὸς εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες, μὴ τὰ ὑψηλὰ
φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. Μὴ
γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἔαυτοῖς. 17 Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ²
κακοῦ ἀποδιδόντες, προνοοῦμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων
ἀνθρώπων. 18 Εἰ δυνατόν τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων
ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. 19 Μὴ ἔαυτοὺς ἐκδικοῦντες,
ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὄργῃ, γέγραπται γάρ, “Ἐμοὶ
ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω”, λέγει Ἡγεῖος. 20 “Αλλὰ
ἐὰν πεινᾷ ὁ ἔχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε
αὐτόν· τοῦτο γάρ ποιῶν, ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ³
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.” 21 Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ
νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

13 Πᾶσα ψυχὴ ἔξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω, οὐ
γὰρ ἔστιν ἔξουσία, εἰ μὴ ὑπὸ Ἡθοῦ, αἱ δὲ οὖσαι ὑπὸ Ἡθοῦ

τεταγμέναι εἰσίν. 2 Ὡστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἔξουσίᾳ,
τῇ τοῦ ὄθεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες,
ἔαυτοῖς κρίμα λήμψονται. 3 Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν
φόβοις τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ, ἀλλὰ τῷ κακῷ. Θέλεις δὲ μὴ
φοβεῖσθαι τὴν ἔξουσίαν; Τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἔξεις
ἐπαινον ἐξ αὐτῆς. 4 ὄθεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς τὸ
ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν
μάχαιραν φορεῖ· ὄθεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ἔκδικος εἰς
ὅργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. 5 Διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι,
οὐ μόνον διὰ τὴν ὄργὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. 6
Διὰ τοῦτο γὰρ, καὶ φόρους τελεῖτε, λειτουργοὶ γὰρ ὄθεοῦ
εἰσιν, εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. 7 Ἀπόδοτε πᾶσι
τὰς ὀφειλάς: τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος, τὸ
τέλος, τῷ τὸν φόβον, τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν.
8 Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἴ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν· ὁ
γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἔτερον, νόμον πεπλήρωκεν. 9 Τὸ γάρ,
“Οὐ μοιχεύσεις”, “Οὐ φονεύσεις”, “Οὐ κλέψεις”, “οὐκ
ἐπιθυμήσεις”, καὶ εἴ τις ἐτέρα ἐντολή ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ,
ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, “Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
σεαυτόν.” 10 Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἔργάζεται·
πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. 11 Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν
καιρόν, ὅτι ὥρα ἥδη ὑμᾶς ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ
ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία, ἥ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. 12 Ἡ
νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἥγγικεν. Ἀποθώμεθα οὖν τὰ
ἔργα τοῦ σκότους, ἐνδυσώμεθα δὲ τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. 13
‘Ως ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ
μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ. 14
Ἄλλὰ ἐνδύσασθε τὸν ὄθεον Ἰησοῦν ὇χιστόν, καὶ τῆς
σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε, εἰς ἐπιθυμίας.

14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. **2** Ὅς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἔσθιει. **3** Οἱ ἐσθίων, τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἔξουθενείτω, ὁ δὲ μὴ ἐσθίων, τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, ὁ Ὁθεός γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. **4** Σὺ τίς εἶ, ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; Τῷ ἴδιῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει. Σταθήσεται δέ, δυνατεῖ γὰρ ὁ Ἡκύριος στῆσαι αὐτόν. **5** Ὅς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, δ/cs δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν. Ἐκαστος ἐν τῷ ἴδιῳ νοῖ, πληροφορείσθω. **6** Οἱ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Ἡκυρίῳ φρονεῖ. Καὶ ὁ ἐσθίων, Ἡκυρίῳ ἔσθιει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Ὁθεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, Ἡκυρίῳ οὐκ ἔσθιει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Ὁθεῷ. **7** Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἔαυτῷ ζῇ, καὶ οὐδεὶς ἔαυτῷ ἀποθνήσκει. **8** Εάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Ἡκυρίῳ ζῶμεν, ἔάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Ἡκυρίῳ ἀποθνήσκομεν. Ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἔάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Ἡκυρίου ἔσμέν. **9** Εἰς τοῦτο γὰρ Ἡριστὸς ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. **10** Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; "Η καὶ σὺ τί ἔξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; Πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Ὁθεοῦ. **11** Γέγραπται γάρ, "Ζῶ ἐγώ, λέγει Ἡκύριος ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἔξομολογήσεται τῷ Ὁθεῷ." **12** Ἀρα οὖν ἐκαστος ἡμῶν περὶ ἔαυτοῦ, λόγον δώσει τῷ Ὁθεῷ. **13** Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. **14** Οἵδα καὶ πέπεισμαι ἐν Ἡκυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἔαυτοῦ εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εῖναι, ἐκείνῳ κοινόν. **15** Εἴ γὰρ διὰ βρῶμα, ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς. Μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ Ἡριστὸς

ἀπέθανεν. **16** Μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. **17** Οὐ γάρ ἐστιν ἡ Βασιλεία τοῦ ὄθεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη, καὶ εἰρήνη, καὶ χαρὰ ἐν ὁπνεύματι Ἅγιῷ. **18** Ὁ γὰρ ἐν τούτῳ δουλεύων τῷ ὁμοίῳ Χριστῷ, εὐάρεστος τῷ ὄθεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. **19** Ἀρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. **20** Μὴ ἔνεκεν βρώματος, κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ ὄθεοῦ. Πάντα μὲν καθαρά, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. **21** Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μηδὲ πιεῖν οἶνον, μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει, ἢ σκανδαλίζεται, ἢ ἀσθενεῖ. **22** Σὺ πίστιν ἦν ἔχεις, κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ ὄθεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἔαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. **23** Ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγῃ, κατακέκριται, δτὶ οὐκ ἐκ πίστεως πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως, ἀμαρτία ἐστίν.

15 Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς, οἱ δυνατοὶ, τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἔαυτοῖς ἀρέσκειν. **2** Ἐκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. **3** Καὶ γὰρ ὁ ὁμοίος οὐχ ἔαυτῷ ἥρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, “Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε, ἐπέπεσαν ἐπ’ ἐμέ.” **4** Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν Γραφῶν, τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. **5** Ὁ δὲ ὄθεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως, δώῃ ὑμῖν τὸ αὐτὸν φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ ὁμοιότηταν, **6** ἵνα ὅμοιοι μαδὸν, ἐν ἐνὶ στόματι, δοξάζητε τὸν ὄθεόν καὶ Πατέρα τοῦ ὁμοίου ἡμῶν, Ὅσα ὁμοιότηταν, **7** Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ ὁμοίος προσελάβετο ὑμᾶς, εἰς δόξαν τοῦ ὄθεοῦ. **8** Λέγω γὰρ ὁμοίος τοῦ Χριστοῦ διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας

°Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων **9** τὰ δὲ ἔθνη, ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν °Θεόν, καθὼς γέγραπται, “Διὰ τοῦτο ἔξιμολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.” **10** Καὶ πάλιν λέγει, “Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.” **11** Καὶ πάλιν, “Αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν °Κύριον, καὶ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.” **12** Καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει, “”Εσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἔθνῶν· ἐπ’ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.” **13** Ο δὲ °Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει °Πνεύματος Ἅγίου. **14** Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. **15** Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ °Θεοῦ, **16** εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν °Χριστοῦ Ἡησοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ °Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἔθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν °Πνεύματι Ἅγιῳ. **17** ”Ἐχω οὖν τὴν καύχησιν ἐν °Χριστῷ Ἡησοῦ τὰ πρὸς τὸν °Θεόν. **18** Οὐ γὰρ τολμήσω τι λαλεῖν, ὃν οὐ κατειργάσατο °Χριστὸς δι’ ἐμοῦ, εἰς ὑπακοὴν ἔθνῶν λόγω καὶ ἔργῳ **19** ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων ἐν δυνάμει °Πνεύματος °Θεοῦ· ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ, πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ °Χριστοῦ, **20** οὕτως δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὧνομάσθῃ °Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ’ ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, **21** ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, “Οἵς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὅψονται, καὶ οἵ οὐκ ἀκηκόασιν, συνήσουσιν.” **22** Διὸ καὶ

ένεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **23** Νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, **24** ως ἂν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. **25** Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ διακονῶν τοῖς ἀγίοις. **26** εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἀγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. **27** Εὐδόκησαν γάρ καὶ ὀφειλέται εἰσὶν αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. **28** Τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς Σπανίαν. **29** Οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς, ἐν πληρώματι εὐλογίας Ὡριστοῦ, ἐλεύσομαι. **30** Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Ὡριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν, **31** ἵνα ὁυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσαλήμ εὐπρόσδεκτος τοῖς ἀγίοις γένηται, **32** ἵνα ἐν χαρᾷ ἐλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος Θεοῦ, συναναπαύσωμαι ὑμῖν. **33** Ο δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἄμην!

16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην, τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὓσαν καὶ διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, **2** ἵνα προσδέξῃσθε αὐτὴν ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἀγίων, καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήζῃ πράγματι, καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ. **3** Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, τοὺς συνεργούς μου

ἐν Ὁχριστῷ ὩΙησοῦ, 4 οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου,
τὸν ἔαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἵς οὐκ ἐγώ μόνος
εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν,
5 καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσασθε
Ἐπαίνετον, τὸν ἀγαπητόν μου, δς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀσίας
εἰς Ὁχριστόν. 6 Ἀσπάσασθε Μαρίαν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν
εἰς ὑμᾶς. 7 Ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν, τοὺς
συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν
ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἵ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγοναν ἐν
Ὁχριστῷ. 8 Ἀσπάσασθε Ἀμπλιάτον, τὸν ἀγαπητόν μου ἐν
Κυρίῳ. 9 Ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν, τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν
Ὁχριστῷ, καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. 10 Ἀσπάσασθε
Ἀπελλῆν, τὸν δόκιμον ἐν Ὁχριστῷ. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν
Ἀριστοβούλου. 11 Ἀσπάσασθε Ἡρῳδίωνα, τὸν συγγενῆν
μου. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν
Κυρίῳ. 12 Ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν, τὰς
κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσασθε Περσίδα, τὴν ἀγαπητήν,
ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. 13 Ἀσπάσασθε Ῥοῦφον,
τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ.
14 Ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἐρμῆν, Πατρόβαν,
Ἐρμᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. 15 Ἀσπάσασθε
Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ,
καὶ Ὀλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους. 16
Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. Ἀσπάζονται
ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Ὁχριστοῦ. 17 Παρακαλῶ
δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ
σκάνδαλα παφὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας,
καὶ ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν. 18 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Ὁκυρίῳ
ἡμῶν Ὁχριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἔαυτῶν κοιλίᾳ,

καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας, ἐξαπατῶσιν τὰς
καρδίας τῶν ἀκάκων. **19** Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ, εἰς πάντας
ἀφίκετο. Ἐφ' ὑμῖν οὖν χαίρω, θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς
εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. **20** Ὁ
δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς
πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ ὁ Κυρίου ἡμῶν, Ὅτι Ιησοῦ
μεθ' ὑμῶν. **21** Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος, ὁ συνεργός μου,
καὶ Λούκιος, καὶ Ἰάσων, καὶ Σωσίπατρος, οἱ συγγενεῖς
μου. **22** Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ, Τέρτιος, ὁ γράψας τὴν
ἐπιστολὴν, ἐν ὁ Κυρίῳ. **23** Ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος, ὁ ξένος
μου, καὶ ὅλης τῆς ἐκκλησίας. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ὅραστος,
ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. **25**
Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίζαι, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον
μου, καὶ τὸ κήρυγμα Ὅτι Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν
μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, (aiōnios g166) **26**
φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε Γραφῶν προφητικῶν, κατ'
ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου ὁ Θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως, εἰς
πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος. (aiōnios g166) **27** Μόνω σοφῷ
Θεῷ διὰ Ὅτι Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ, ὃ ή δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἄμήν! (aiōn g165)

Προς Κορινθιους Α'

1 Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος ὁ Χριστοῦ ὁ Ιησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης, ὁ ἀδελφὸς, **2** τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, ἡγιασμένοις ἐν ὁ Χριστῷ ὁ Ιησοῦ, τῇ οὖσῃ ἐν Κορίνθῳ, κλητοῖς ἀγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὁ Ιησοῦ Χριστοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν καὶ ἡμῶν: **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου ὁ Ιησοῦ Χριστοῦ. **4** Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ ὁ Ιησοῦ, **5** ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, **6** καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, **7** ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὁ Ιησοῦ Χριστοῦ, **8** ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἔως τέλους, ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὁ Ιησοῦ Χριστοῦ. **9** Πιστὸς ὁ Θεὸς, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὁ Ιησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν. **10** Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὄνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὁ Ιησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾧ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἢτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοΐ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. **11** Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. **12** Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἔκαστος ὑμῶν λέγει, “Ἐγὼ” μέν “εἰμι Παύλος”, “Ἐγὼ” δὲ “Ἀπολλὼ”, “Ἐγὼ” δὲ “Κηφᾶ”, “Ἐγὼ” δὲ “Χριστοῦ”. **13** Μεμέρισται ὁ Χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἦ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; **14** Εὐχαριστῶ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, **15**

ἴνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἔβαπτίσθητε. **16**
Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ
τινα ἄλλον ἔβαπτισα. **17** Οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με ὥχιστὸς
βαπτίζειν, ἀλλὰ εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα
μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ ὥχιστοῦ. **18** Ο λόγος γὰρ ὁ
τοῦ σταυροῦ, τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρίᾳ ἐστίν, τοῖς
δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις ὥθεοῦ ἐστιν. **19** Γέγραπται
γάρ, “Ἄπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν
τῶν συνετῶν ἀθετήσω.” **20** Ποῦ σοφός; Ποῦ γραμματεύς;
Ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ
ὥθεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου; (*αἱσθ g165*) **21** Ἐπειδὴ γὰρ
ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ ὥθεοῦ, οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς
σοφίας τὸν ὥθεόν, εὐδόκησεν ὁ ὥθεὸς διὰ τῆς μωρίας
τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. **22** Ἐπειδὴ
καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖα αἵτοῦσιν, καὶ Ἑλληνες σοφίαν
ζητοῦσιν. **23** ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν ὥχιστὸν ἐσταυρωμένον,
Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, **24** αὐτοῖς
δὲ, τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν, ὥχιστὸν
ὥθεοῦ δύναμιν, καὶ ὥθεοῦ σοφίαν. **25** Ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ
ὥθεοῦ, σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς
τοῦ ὥθεοῦ, ἴσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων. **26** Βλέπετε γὰρ
τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ
σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς. **27** Ἀλλὰ τὰ
μωρὰ τοῦ κόσμου ἔξελέξατο ὁ ὥθεός, ἵνα καταισχύνῃ τοὺς
σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἔξελέξατο ὁ ὥθεός,
ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἴσχυρά, **28** καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου
καὶ τὰ ἔξουθενημένα ἔξελέξατο ὁ ὥθεός, τὰ μὴ ὄντα, ἵνα
τὰ ὄντα καταργήσῃ, **29** ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ
ἐνώπιον τοῦ ὥθεοῦ. **30** Ἐξ αὐτοῦ δὲ, ὑμεῖς ἐστε ἐν ὥχιστῷ

”Ιησοῦ, δς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ ὥθεοῦ, δικαιοσύνη τε,
καὶ ἀγιασμὸς, καὶ ἀπολύτρωσις, **31** ἵνα καθὼς γέγραπται,
“Ο καυχώμενος, ἐν Ὦκυρίῳ καυχάσθω.”

2 Κάγὼ ἔλθων πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ'
ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, καταγγέλλων ὑμῖν τὸ
μυστήριον τοῦ ὥθεοῦ. **2** Οὐ γὰρ ἔκρινά τι εἰδέναι ἐν ὑμῖν,
εἰ μὴ ὩΙησοῦν ὇χιστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. **3** Κάγὼ
ἐν ἀσθενείᾳ, καὶ ἐν φόβῳ, καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην
πρὸς ὑμᾶς. **4** Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου, οὐκ ἐν
πειθοῖς σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει ὥπνεύματος καὶ
δυνάμεως, **5** ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν, μὴ ἢ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων,
ἀλλ' ἐν δυνάμει ὥθεοῦ. **6** Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς
τελείοις, σοφίαν δὲ, οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν
ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων, (*aiōn g165*)
7 ἀλλὰ λαλοῦμεν ὥθεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν
ἀποκεκρυμμένην, ἢν προώρισεν ὁ ὥθεὸς πρὸ τῶν αἰώνων,
εἰς δόξαν ὑμῶν (*aiōn g165*) **8** ἢν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ
αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν, εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν
ὥκυριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· (*aiōn g165*) **9** ἀλλὰ καθὼς
γέγραπται, “Α δόφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, καὶ οὗς οὐκ ἤκουσεν,
καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἢ ἡτοίμασεν ὁ
ὥθεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.” **10** Ἡμῖν γὰρ ἀπεκάλυψεν ὁ
ὥθεὸς διὰ τοῦ ὥπνεύματος, τὸ γὰρ ὥπνεῦμα πάντα ἐραυνᾷ,
καὶ τὰ βάθη τοῦ ὥθεοῦ. **11** Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ
τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν
αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ ὥθεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν, εἰ μὴ
τὸ ὥπνεῦμα τοῦ ὥθεοῦ. **12** Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ
κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ ὥπνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ ὥθεοῦ, ἵνα
εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ ὥθεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. **13** Α καὶ

λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις,
ἀλλ' ἐν διδακτοῖς ὉΠνεύματος, πνευματικοῖς πνευματικὰ
συγκρίνοντες. **14** Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος, οὐ δέχεται τὰ
τοῦ ὉΠνεύματος τοῦ ὍΘεοῦ, μωρία γάρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ
οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. **15**
Ο δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει τὰ πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ'
οὐδενὸς ἀνακρίνεται. **16** “Τίς” γάρ “ἔγνω νοῦν ὍΚυρίου,
ὅς συμβιβάσει αὐτόν;” Ἡμεῖς δὲ νοῦν ὍΧριστοῦ ἔχομεν.

3 Κἀγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἡδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς
πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν ὍΧριστῷ.
2 Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρῶμα, οὕπω γάρ ἐδύνασθε. Ἀλλ'
οὐδὲ ἔτι νῦν δύνασθε, **3** ἔτι γάρ σαρκικοί ἐστε. Ὅπου
γάρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ
ἄνθρωπον περιπατεῖτε; **4** Ὅταν γάρ λέγῃ τις, “Ἐγώ” μέν
“εἰμι Παύλον”, ἔτερος δέ, “Ἐγώ Ἀπολλῶ”, οὐκ ἄνθρωποί
ἐστε; **5** Τί οὖν ἐστιν Ἀπολλῶς; Τί δέ ἐστιν Παῦλος;
Διάκονοι δι’ ᾧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ ὍΚύριος
ἔδωκεν. **6** Ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ
Ὅθεὸς ηὔξανεν. **7** Ὡστε οὕτε ὁ φυτεύων ἐστίν τι, οὕτε ὁ
ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων, ὍΘεός. **8** Ο φυτεύων δὲ, καὶ ὁ
ποτίζων, ἐν εἰσιν, ἔκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται,
κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. **9** ὍΘεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί ὍΘεοῦ
γεώργιον, ὍΘεοῦ οἰκοδομή ἐστε. **10** Κατὰ τὴν χάριν τοῦ
ὍΘεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον
ἐθηκα, ἀλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἔκαστος δὲ βλεπέτω, πῶς
ἐποικοδομεῖ. **11** Θεμέλιον γάρ ἀλλον οὐδεὶς δύναται
θεῖναι, παρὰ τὸν κείμενον, ὃς ἐστιν ὍΙησοῦς ὍΧριστός. **12**
Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον χρυσίον, ἀργύριον,
λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, **13** ἐκάστου τὸ

ἔργον φανερὸν γενήσεται, ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον, ὃποιόν ἐστιν, τὸ πῦρ αὐτὸ δοκιμάσει. **14** Εἴ τινος τὸ ἔργον μενεῖ, ὃ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν λήμψεται. **15** Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. **16** Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Ὁθεοῦ ἐστε, καὶ τὸ Ὄντεῦμα τοῦ Ὁθεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; **17** Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Ὁθεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Ὁθεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Ὁθεοῦ ἄγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς. **18** Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. (aiōn g165) **19**

Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου, μωρία παρὰ τῷ Ὁθεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, “Ο δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὔτῶν.” **20** Καὶ πάλιν, “Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι.” **21** “Ωστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, **22** εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωὴ, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα, εἴτε μέλλοντα, πάντα ὑμῶν, **23** ὑμεῖς δὲ Ὁχριστοῦ, Ὁχριστὸς δὲ Ὁθεοῦ.

4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἀνθρωπος ὡς ὑπηρέτας Ὁχριστοῦ, καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Ὁθεοῦ. **2** Ὡδε λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις εύρεθῇ. **3** Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν, ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. **4** Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι, ὁ δὲ ἀνακρίνων με Ὁκύριος ἐστιν. **5** “Ωστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἔως ἂν ἔλθῃ ὁ Ὁκύριος, δος καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε δὲ ἔπαινος γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ Ὁθεοῦ. **6** Ταῦτα

δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶν δι'
νῦν, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε, τό "Μὴ ὑπὲρ ἢ γέγραπται", ἵνα
μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς, φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἐτέρου. 7 Τίς
γάρ σε διακρίνει; Τί δὲ ἔχεις ὁ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες,
τί καυχᾶσαι ως μὴ λαβών; 8 "Ηδη κεκορεσμένοι ἐστέ,
ἥδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε, καὶ ὅφελόν
γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.
9 Δοκῶ γάρ ὁ Ὅθεδς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους
ἀπέδειξεν, ως ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν
τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. 10 Ἡμεῖς
μωροὶ διὰ ὇Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν ὇Χριστῷ ἡμεῖς
ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί: ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.
11 Ἀχρι τῆς ἄρτι ὥρας, καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν,
καὶ γυμνιτεύομεν, καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν,
12 καὶ κοπιῶμεν, ἐργαζόμενοι ταῖς ἴδιαις χερσίν.
Λοιδορούμενοι, εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι, ἀνεχόμεθα, 13
δυσφημούμενοι, παρακαλοῦμεν· ως περικαθάρματα τοῦ
κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα ἔως ἄρτι. 14 Οὐκ
ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ως τέκνα μου ἀγαπητά,
νουθετῶ. 15 Ἐὰν γάρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν
ῷΧριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας, ἐν γάρ ὥΧριστῷ ὩΙησοῦ
διὰ τοῦ εὐαγγελίου, ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. 16 Παρακαλῶ
οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. 17 Διὰ τοῦτο ἐπεμψα ὑμῖν
Τιμόθεον, ὃς ἐστίν μου τέκνον, ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν
ῷΚυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν ὥΧριστῷ
ῷΟΙησοῦ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. 18
Ως μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώθησάν τινες.
19 Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ ὥΚύριος θελήσῃ,
καὶ γνώσομαι, οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ

τὴν δύναμιν. **20** Οὐ γάρ ἐν λόγῳ ἡ Βασιλεία τοῦ ὁθεοῦ,
ἀλλ’ ἐν δυνάμει. **21** Τί θέλετε; Ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς,
ἢ ἐν ἀγάπῃ, πνεύματί τε πραῦτητος;

5 Ὁλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνείᾳ, καὶ τοιαύτη πορνείᾳ
ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὥστε γυναικά τινα τοῦ πατρὸς
ἔχειν. **2** Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον
ἐπενθήσατε, ἵνα ἀρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ, τὸ ἔργον τοῦτο
ποιήσας. **3** Ἐγὼ μὲν γάρ ἀπών τῷ σώματι, παρών δὲ
τῷ πνεύματι, ἥδη κέκρικα ὡς παρών, τὸν οὕτως τοῦτο
κατεργασάμενον. **4** Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἦρωτος, ἥμῶν,
Ἰησοῦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν
τῇ δυνάμει τοῦ Ἦρωτος ἥμῶν Ἰησοῦ, **5** παραδοῦναι
τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὅλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα
τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἥμέρᾳ τοῦ Ἦρωτος. **6** Οὐ καλὸν
τὸ καύχημα ὑμῶν. Οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη, ὅλον τὸ
φύραμα ζυμοῖ; **7** Ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε
νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἄζυμοι. Καὶ γάρ τὸ Πάσχα ἥμῶν
ἐτύθη, Ὡριστός. **8** Ὡστε ἐορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾶ,
μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ’ ἐν ἀζύμοις
εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. **9** Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ,
μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, **10** οὐ πάντως τοῖς πόρνοις
τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλεονέκταις καὶ ἄρπαξιν,
ἢ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ ὡφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου
ἔξελθεῖν. **11** Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν
τις “ἀδελφὸς” ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος, ἢ πλεονέκτης,
ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοιδόρος, ἢ μέθυσος, ἢ ἄρπαξ, τῷ
τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. **12** Τί γάρ μοι τοὺς ἔξω κρίνειν;
Οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; **13** Τοὺς δὲ ἔξω ὁ ὁθεός
κρίνει. “Εξάρατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.”

6 Τολμᾶς τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἔτερον,
κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; **2**
”Η οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἄγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; Καὶ
εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἔστε κριτηρίων
ἐλαχίστων; **3** Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν, μήτι
γε βιωτικά; **4** Βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς
ἔξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε; **5**
Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. Οὕτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν οὐδεὶς
σοφὸς, ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ; **6** Ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ
τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; **7** Ἡδη μὲν οὖν ὅλως ἡττημα ὑμῖν
ἔστιν, ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἔαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον
ἀδικεῖσθε; Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; **8** Ἀλλὰ ὑμεῖς
ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ τοῦτο ἀδελφούς! **9** Η οὐκ
οἴδατε ὅτι ἄδικοι Ὁθεοῦ Βασιλείαν οὐ κληρονομήσουσιν;
Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε
μοιχοὶ, οὔτε μαλακοὶ, οὔτε ἀρσενοκοῖται, **10** οὔτε κλέπται,
οὔτε πλεονέκται, οὐ μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ ἄρπαγες,
Βασιλείαν Ὁθεοῦ κληρονομήσουσιν. **11** Καὶ ταῦτά τινες ἥτε·
ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε,
ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ὅκυρίου ὍΙησοῦ ὍΧριστοῦ, καὶ ἐν τῷ
Πνεύματι τοῦ Ὁθεοῦ ὑμῶν. **12** Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλὰ
οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλὰ οὐκ ἐγὼ
ἔξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. **13** Τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ
ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Ὁθεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα
καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ Ὅκυρίῳ,
καὶ ὁ Ὅκύριος τῷ σώματι. **14** Ο δὲ Ὁθεὸς καὶ τὸν Ὅκυριον
ἥγειρεν, καὶ ἡμᾶς ἔξεγερεῖ, διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. **15**
Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη ὍΧριστοῦ ἔστιν;

”Αρας οὗν τὰ μέλη τοῦ Ἰχριστοῦ, ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο! **16** Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ, ἐν σῶμά ἔστιν; “Εσονται” γάρ, φησίν, “οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.” **17** Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Ἰκυρίῳ, ἐν πνεῦμα ἔστιν. **18** Φεύγετε τὴν πορνείαν. Πᾶν ἀμάρτημα δὲ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἔστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἀμαρτάνει. **19** Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν, ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἅγιου Ἄνθρωπος ἔστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Ὀθεοῦ; Καὶ οὐκ ἔστε ἔαυτῶν, **20** ἡγοράσθητε γάρ τιμῆς δοξάσατε δὴ τὸν Ὀθεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν.

7 Περὶ δὲ ὧν ἔγράψατε, καλὸν ἀνθρώπῳ, γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι. **2** Διὰ δὲ τὰς πορνείας, ἕκαστος τὴν ἔαυτοῦ γυναικα ἔχετω, καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἔχετω. **3** Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλὴν ἀποδιδότω, δμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. **4** Ἡ γυνὴ τοῦ ἴδιου σώματος οὐκ ἔξουσιάζει, ἀλλὰ ὁ ἀνήρ δμοίως δὲ, καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἴδιου σώματος οὐκ ἔξουσιάζει, ἀλλὰ ἡ γυνὴ. **5** Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μήτι ἀν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, ἵνα σχολάσητε τῇ προσευχῇ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὔτὸ ἥτε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς, διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. **6** Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ’ ἐπιταγήν. **7** Θέλω δὲ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ώς καὶ ἐμαυτόν. Ἀλλὰ ἕκαστος ἴδιον ἔχει χάρισμα ἐκ Ὀθεοῦ, ὁ μὲν οὕτως, ὁ δὲ οὕτως. **8** Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ώς κάγω. **9** Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν, κρείττον γάρ ἔστιν γαμῆσαι, ἢ πυροῦσθαι. **10** Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν, παραγγέλλω (οὐκ ἐγὼ, ἀλλὰ ὁ Ἰκύριος), γυναικα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι **11** (ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω

ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγῆτω) καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. **12** Τοῖς δὲ λοιποῖς λέγω (ἐγώ, οὐχ ὁ Ὅκυριος), εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἀπιστον, καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. **13** Καὶ γυνὴ ἡτις ἔχει ἄνδρα ἀπιστον, καὶ οὗτος συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω τὸν ἄνδρα. **14** Ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἀπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἀπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἔστιν, νῦν δὲ ἄγια ἔστιν. **15** Εἰ δὲ ὁ ἀπιστος χωρίζεται, χωρίζεσθω. Οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ Ὅθεός. **16** Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; "Η τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; **17** Εἰ μὴ ἐκάστῳ ὡς μεμέρικεν ὁ Ὅκυριος, ἔκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Ὅθεός, οὗτως περιπατείτω. Καὶ οὗτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. **18** Περιτετμημένος τις ἐκλήθη; Μή ἐπισπάσθω. Ἐν ἀκροβυστίᾳ κέκληταί τις; Μή περιτεμνέσθω. **19** Ἡ περιτομὴ οὐδέν ἔστιν, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἔστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Ὅθεοῦ. **20** "Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει ἦται ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. **21** Δοῦλος ἐκλήθης; Μή σοι μελέτω ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. **22** Ὁ γὰρ ἐν Ὅκυριῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος Ὅκυρίου ἔστιν· ὅμοιως ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς, δοῦλός ἔστιν Ὅχριστοῦ. **23** Τιμῆς ἡ γοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. **24** "Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ Ὅθεῷ. **25** Περὶ δὲ τῶν παρθένων, ἐπιταγὴν Ὅκυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι, ὡς ἡλεημένος ὑπὸ Ὅκυρίου, πιστὸς εἶναι. **26** Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὗτως εἶναι. **27** Δέδεσαι

γυναικί; Μὴ ζήτει λύσιν. Λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζήτει γυναῖκα. **28** Ἐὰν δὲ καὶ γαμήσῃς, οὐχ ἡμαρτεῖς. Καὶ ἐὰν γῆμῃ ἡ παρθένος, οὐχ ἡμαρτεῖν. Θλῖψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. **29** Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν. Τὸ λοιπὸν, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας, ως μὴ ἔχοντες ὕσιν, **30** καὶ οἱ κλαίοντες, ως μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες, ως μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ως μὴ κατέχοντες, **31** καὶ οἱ χρώμενοι τὸν κόσμον, ως μὴ καταχρώμενοι παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. **32** Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. Ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Ὅκυρίου, πῶς ἀρέσῃ τῷ Ὅκυρίῳ. **33** ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί, καὶ μεμέρισται. Καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄγαμος καὶ ἡ παρθένος **34** ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Ὅκυρίου, ἵνα ἦ ἀγία, καὶ τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί. **35** Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν σύμφορον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ Ὅκυρίῳ ἀπερισπάστως. **36** Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἦ ὑπέρακμος καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω· οὐχ ἀμαρτάνει· γαμείτωσαν. **37** Ὡς δὲ ἔστηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐδραῖος, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἔξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ, τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει. **38** Ὡστε καὶ ὁ γαμίζων τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ, καὶ ὁ μὴ γαμίζων, κρεῖσσον ποιήσει. **39** Γυνὴ δέδεται ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνήρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ὥθελει γαμηθῆναι, μόνον ἐν Ὅκυρίῳ. **40**

Μακαριωτέρα δέ ἔστιν, ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν
γνώμην, δοκῶ δὲ κάγω, Ὁπνεῦμα ὁ Θεοῦ ἔχειν.

8 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν
ἔχομεν. Ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ή δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. **2** Εἴ
τις δοκεῖ ἐγνωκέναι τι, οὕπω ἔγνω καθὼς δεῖ γνῶναι.
3 Εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν ὉΘεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ.
4 Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν
ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς ὉΘεὸς εἰ
μὴ εἶς. **5** Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὸν λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε ἐν
οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς, ὥσπερ εἰσὸν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι
πολλοί, **6** ἀλλ’ ἡμῖν εἶς ὉΘεὸς ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα,
καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἶς ὁ Κύριος, ὉΙησοῦς ὉΧριστός, δι'
οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. **7** Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ
γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ συνηθείᾳ ἔως ἄρτι τοῦ εἰδώλου, ώς
εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενής
οὖσα, μολύνεται. **8** Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει τῷ ὉΘεῷ·
οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν φάγωμεν,
νόστερούμεθα. **9** Βλέπετε δὲ μή πως ἡ ἔξουσία ὑμῶν αὗτη,
πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενέσιν. **10** Ἐὰν γάρ τις ἵδῃ σε
τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλείᾳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ
συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς δόντος, οἰκοδομηθήσεται, εἰς τὸ
τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; **11** Ἀπόλλυται γὰρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ
σῇ γνώσει, ὁ ἀδελφὸς, δι' ὃν ὉΧριστὸς ἀπέθανεν. **12** Οὕτως
δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες αὐτῶν
τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς ὉΧριστὸν ἀμαρτάνετε.
13 Διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ
μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου
σκανδαλίσω. (αἱōη g165)

9 Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐχὶ Ὡησοῦν
τὸν Ὦκύριον ἡμῶν ἔօρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἔστε ἐν
Ὦκυρίῳ; **2** Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι,
ἡ γὰρ σφραγίς μου τῆς ἀποστολῆς, ὑμεῖς ἔστε ἐν Ὦκυρίῳ.
3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσίν ἔστιν αὕτη: **4** μὴ
οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν; **5** Μὴ οὐκ ἔχομεν
ἔξουσίαν ἀδελφὴν, γυναῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ¹
ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ὦκυρίου, καὶ Κηφᾶς; **6**
Ἡ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς, οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν μὴ
ἐργάζεσθαι; **7** Τίς στρατεύεται ἰδίοις ὁψωνίοις ποτέ; Τίς
φυτεύει ἀμπελῶνα, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἔσθιει; Ἡ
τίς ποιμαίνει ποίμνην, καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης,
οὐκ ἔσθιει; **8** Μὴ κατὰ ἄνθρωπον, ταῦτα λαλῶ, ἢ καὶ
ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει; **9** Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ,
γέγραπται, “Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα.” Μὴ τῶν βιῶν
μέλει τῷ Ὦθεῷ; **10** Ἡ δι’ ἡμᾶς πάντως λέγει; Δι’ ἡμᾶς
γὰρ ἐγράφη ὅτι ὁφείλει ἐπ’ ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριῶν,
καὶ ὁ ἀλοῶν ἐπ’ ἐλπίδι τοῦ μετέχειν. **11** Εἰ ήμεῖς ὑμῖν τὰ
πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ήμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ
θερίσομεν; **12** Εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἔξουσίας μετέχουσιν, οὐ
μᾶλλον ήμεῖς; Ἄλλ’ οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἔξουσίᾳ ταύτῃ,
ἀλλὰ πάντα στέγομεν, ἵνα μή τινα ἐγκοπὴν δῶμεν τῷ
εὐαγγελίῳ τοῦ Ὦχριστοῦ. **13** Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ίερὰ
ἐργαζόμενοι, ἐκ τοῦ ιεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ
παρεδρεύοντες, τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; **14** Οὕτως
καὶ ὁ Ὦκύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν,
ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. **15** Ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ²
τούτων. Οὐκ ἐγραψα δὲ ταῦτα, ἵνα οὕτως γένηται ἐν
ἐμοί, καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημα

μου ούδεις κενώσει. **16** Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ
ἔστιν μοι καύχημα, ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται οὐαὶ γάρ
μοι ἔστιν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. **17** Εἰ γὰρ ἐκῶν τοῦτο
πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι.
18 Τίς οὖν μού ἔστιν ὁ μισθός; Ἰνα εὐαγγελιζόμενος
ἀδάπανον, θήσω τὸ εὐαγγέλιον, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι
τῇ ἔξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. **19** Ἐλεύθερος γὰρ ὧν ἐκ
πάντων, πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας
κερδήσω. **20** Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις, ὡς Ἰουδαῖος,
ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον, ὡς ὑπὸ νόμον, μὴ
ὧν αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω. **21** τοῖς
ἀνόμοις, ὡς ἄνομος, μὴ ὧν ἄνομος ὥθεοῦ, ἀλλ’ ἔννομος
Χριστοῦ, ἵνα κερδάνω τοὺς ἀνόμους. **22** Ἐγενόμην τοῖς
ἀσθενέσιν, ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. Τοῖς
πᾶσιν γέγονα πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. **23** Πάντα
δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ
γένωμαι. **24** Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες,
πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; Οὕτως
τρέχετε, ἵνα καταλάβητε. **25** Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος, πάντα
ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον
λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. **26** Ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω,
ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτως πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δέρων. **27**
ἀλλὰ ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα, καὶ δουλαγωγῶ, μή πως
ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

10 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες
ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ
τῆς θαλάσσης διῆλθον, **2** καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν
ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, **3** καὶ
πάντες τὸ αὐτὸν πνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον, **4** καὶ

πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ἔπιον πόμα, ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ ὇χιστός. 5 Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν ηὐδόκησεν ὁ ὄθεός, κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. 6 Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κάκεῖνοι ἐπεθύμησαν. 7 Μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν ὥσπερ γέγραπται, “Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.” 8 Μηδὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἐπεσαν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι τρεῖς χιλιάδες. 9 Μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν ὄκυριον, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὅφεων ἀπώλλυντο. 10 Μηδὲ γογγύζετε, καθάπερ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. 11 Ταῦτα δὲ τυπικῶς συνέβαινεν ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντηκεν. (αἱσθ g165) 12 Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω μὴ πέσῃ. 13 Πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν, εἰ μὴ ἀνθρώπινος πιστὸς δὲ ὁ ὄθεός, ὃς οὐκ ἔάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν. 14 Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας. 15 Ὡς φρονίμοις λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. 16 Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας, ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία ἐστὶν τοῦ αἵματος τοῦ ὄχιστοῦ; Τὸν ἄρτον δὲ κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ ὄχιστοῦ ἐστιν; 17 Ὄτι εἰς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοί ἔσμεν, οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. 18 Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας, κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν; 19 Τί οὖν φημι; Ὄτι εἰδωλόθυτόν τί ἐστιν, τί ἐστιν; 20 Ἀλλ'

ὅτι ἀ θύουσιν τὰ ἔθνη, δαιμονίοις καὶ οὐ ὁ Θεῶς θύουσιν,
οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι.

21 Οὐ δύνασθε ποτήριον Ὁκυρίου πίνειν, καὶ ποτήριον
δαιμονίων. Οὐ δύνασθε τραπέζης Ὁκυρίου μετέχειν, καὶ
τραπέζης δαιμονίων. **22** Ἡ παραζηλοῦμεν τὸν Ὁκυριον;
Μὴ ἴσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν; **23** Πάντα ἔξεστιν, ἀλλ’ οὐ
πάντα συμφέρει. Πάντα ἔξεστιν, ἀλλ’ οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.

24 Μηδεὶς τὸ ἔαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου. **25** Πᾶν
τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες
διὰ τὴν συνείδησιν. **26** “Τοῦ Ὁκυρίου γάρ ή γῆ, καὶ τὸ
πλήρωμα αὐτῆς.” **27** Εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, καὶ
θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε,
μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. **28** Εὰν δέ τις
ὑμῖν εἴπῃ, “Τοῦτο ἱερόθυτόν ἐστιν”, μὴ ἐσθίετε, δι’ ἐκεῖνον
τὸν μηνύσαντα, καὶ τὴν συνείδησιν. **29** συνείδησιν δὲ
λέγω, οὐχὶ τὴν ἔαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου· ἵνα τί γάρ ή
ἔλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; **30** Εἰ ἐγώ
χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγώ εὐχαριστῶ;

31 Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα
εἰς δόξαν Ὁθεοῦ ποιεῖτε. **32** Ἀπρόσκοποι καὶ Ἰουδαίοις
γίνεσθε, καὶ Ἑλλησιν, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ὁθεοῦ. **33**
Καθὼς κάγὼ πάντα, πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ
σύμφορον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

11 Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κάγὼ Ὁχριστοῦ. **2** Ἐπαινῶ
δὲ ὑμᾶς ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρέδωκα
ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. **3** Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι
ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Ὁχριστός ἐστιν, κεφαλὴ
δὲ γυναικὸς ὁ ἀνήρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ Ὁχριστοῦ ὁ Ὅθεός. **4**
Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς

εἶχων, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. **5** Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἡ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, ἐν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἔξυρημένῃ. **6** Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω. Εἴ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἡ ἔξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. **7** Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰκὼν καὶ δόξα ὁ Θεοῦ ὑπάρχων· ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. **8** Οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός. **9** Καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναικα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἀνδρα. **10** Διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἔξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους. **11** Πλὴν οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς, οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς ἐν Ἡ κυρίῳ. **12** Ὡσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ ὁ Θεοῦ. **13** Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον ἐστὶν γυναικα ἀκατακάλυπτον, τῷ ὁ Θεῶ προσεύχεσθαι; **14** Οὐδὲ ἡ φύσις αὐτὴ διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστιν, **15** γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν; Ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. **16** Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ ὁ Θεοῦ. **17** Τοῦτο δὲ παραγγέλλων, οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖσσον, ἀλλὰ εἰς τὸ ἥσσον, συνέρχεσθε. **18** Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. **19** Δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα καὶ οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. **20** Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, οὐκ ἔστιν Κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. **21** Ἔκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ

φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾶ, ὃς δὲ μεθύει. **22** Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; "Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ὀθεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί εἴπω ὑμῖν; Ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ ἐπαινῶ! **23** Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ ὄκου, δὲ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ ὄκος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἦν παρεδίδετο, ἔλαβεν ἄρτον **24** καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν, καὶ εἶπεν, "Τοῦτό μού ἔστιν τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν." **25** Ὁσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων, "Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἔστιν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, δόσακις ἐὰν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν." **26** Ὁσάκις γὰρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ ὄκου καταγγέλλετε, ἕχοι οὖν ἔλθῃ. **27** Ὡστε δὲ ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ ὄκου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ ὄκου. **28** Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. **29** Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἔαυτῷ, ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα. **30** Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἀρρωστοί, καὶ κοιμῶνται ἰκανοί. **31** Εἰ δὲ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. **32** Κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ ὄκου, παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. **33** Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. **34** Εἴ τις πεινᾶ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.

12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. **2** Οὕδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε, πρὸς τὰ εἰδωλα τὰ

ἄφωνα ώς ἀν τῆγεσθε, ἀπαγόμενοι. **3** Διὸ γνωρίζω ὑμῖν
ὅτι οὐδεὶς ἐν ὉΠνεύματι ὅθεοῦ λαλῶν, λέγει, “Ἄνάθεμα
”Ιησοῦς”, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, ““Κύριος ”Ιησοῦς”, εἰ
μὴ ἐν ὉΠνεύματι Ἅγιῷ. **4** Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν,
τὸ δὲ αὐτὸ ὉΠνεῦμα. **5** Καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσίν, καὶ
ὁ αὐτὸς Ὅθεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. **7** Ἐκάστῳ δὲ
δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ ὉΠνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.
8 ΩI μὲν γὰρ διὰ τοῦ ὉΠνεύματος δίδοται λόγος σοφίας,
ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ ὉΠνεῦμα, **9** ἑτέρῳ δὲ
πίστις ἐν τῷ αὐτῷ ὉΠνεύματι, ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων
ἐν τῷ ἐνὶ ὉΠνεύματι, **10** ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων,
ἄλλῳ προφητεία, ἄλλῳ διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ
γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἔρμηνεία γλωσσῶν. **11** Πάντα
δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ὉΠνεῦμα, διαιροῦν
ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται. **12** Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν
ἐστιν, καὶ μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος,
πολλὰ ὅντα, ἐν ἐστιν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Ὅχριστός. **13**
Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ ὉΠνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα
ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι, εἴτε Ἑλληνες, εἴτε δοῦλοι,
εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες ἐν ὉΠνεῦμα ἐποτίσθημεν. **14**
Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἐστιν ἐν μέλος, ἀλλὰ πολλά. **15** Ἐὰν
εἴπῃ ὁ πούς, ““Οτι οὐκ εἰμὶ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος”,
οὐ παρὰ τοῦτο, οὐκ ἐστιν ἐκ τοῦ σώματος. **16** Καὶ ἐὰν
εἴπῃ τὸ οῦς, ““Οτι οὐκ εἰμὶ ὁφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ
σώματος”, οὐ παρὰ τοῦτο, οὐκ ἐστιν ἐκ τοῦ σώματος. **17**
Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὁφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ ὅλον ἀκοή,
ποῦ ἡ ὄσφρησις; **18** Νυνὶ δὲ ὁ Ὅθεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν
ἔκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἡθέλησεν. **19** Εἰ δὲ

ἵν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; **20** Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. **21** Οὐ δύναται δὲ ὁ ὄφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ, “Χρείαν σου οὐκ ἔχω”, ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, “Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω.” **22** Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖα ἐστιν, **23** καὶ ἂ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν, εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, **24** τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν, οὐ χρείαν ἔχει. Ἀλλὰ δὲ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ, περισσοτέραν δοὺς τιμὴν, **25** ἵνα μὴ ἡ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸν ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη. **26** Καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. **27** Ὅμεῖς δέ ἐστε σῶμα Ἰησοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους. **28** Καὶ οὓς μὲν ἔθετο δὲ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. **29** Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; **30** Μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; **31** Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ μείζονα. Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν, ὑμῖν δείκνυμι.

13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἥχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. **2** Κἄν ἔχω προφητείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα, καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, κἄν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὅστε ὅρη μεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν είμι. **3** Κἄν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά

μου, καὶ παραδῶ τὸ σῶμά μου, ἵνα καυχήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὡφελοῦμαι. 4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, 5 οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἔαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ, 7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. 8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε πίπτει. Εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. 9 Ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· 10 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. 11 Ὅτε ἡμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος· ὅτε γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. 12 Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι’ ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι, καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. 13 Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα, μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. 2 Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ, οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ ὁ Θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. 3 Ὁ δὲ προφητεύων, ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν, καὶ παράκλησιν, καὶ παραμυθίαν. 4 Ὁ λαλῶν γλώσσῃ, ἔαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφητεύων, ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. 5 Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ προφητεύων, ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. 6 Νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὡφελίσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω,

ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ, ἢ ἐν διδαχῇ; 7 Ὁμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς, εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῷ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; 8 Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον σάλπιγξ φωνὴν δῷ, τίς παρασκευάσεται εἰς πόλεμον; 9 Οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης, ἐὰν μὴ εὖσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; Ἐσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. 10 Τοσαῦτα εἰ τύχοι, γένη φωνῶν εἰσιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἄφωνον. 11 Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. 12 Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας, ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. 13 Διὸ ὁ λαλῶν γλώσσῃ, προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. 14 Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμα μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. 15 Τί οὖν ἐστιν; Προσεύξομαι τῷ Ὁπνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ. Ψαλῶ τῷ Ὁπνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ. 16 Ἐπεὶ ἐὰν εὔλογῆς πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου, πῶς ἐρεῖ, τὸ “Ἀμήν”, ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ, ἐπειδὴ τί λέγεις, οὐκ οἶδεν; 17 Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ’ ὁ ἔτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. 18 Εὐχαριστῶ τῷ Ὁθεῷ, πάντων ὑμῶν μᾶλλον, γλώσσαις λαλῶ. 19 ἀλλὰ ἐν ἐκκλησίᾳ, θέλω πέντε λόγους τῷ νοΐ μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. 20 Ἄδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ, νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν, τέλειοι γίνεσθε. 21 Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, ὅτι “Ἐν ἔτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἔτέρων, λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ... καὶ οὐδ’ οὕτως εἰσακούσονταί μου”,

λέγει Ὦ Κύριος. 22 Ὡστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, η δὲ προφητεία, οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. 23 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες λαλῶσιν γλώσσαις, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἔροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; 24 Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, 25 τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, προσκυνήσει τῷ Ὀθεῷ ἀπαγγέλλων, ὅτι “Οντως ὁ Ὀθεὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν.” 26 Τί οὖν ἐστιν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἔκαστος ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἔρμηνείαν ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. 27 Εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἰς διερμηνευέτω. 28 Ἐὰν δὲ μὴ ἢ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἔαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ Ὀθεῷ. 29 Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. 30 Ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. 31 Δύνασθε γάρ καθ' ἔνα πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν, καὶ πάντες παρακαλῶνται. 32 Καὶ πνεύματα προφητῶν, προφήταις ὑποτάσσεται. 33 Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ Ὀθεὸς, ἀλλὰ εἰρήνης. Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἀγίων, 34 αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν, οὐ γάρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλὰ ὑποτασσέσθωσαν, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. 35 Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν, αἰσχρὸν γάρ ἐστιν γυναικὶ λαλεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ. 36 "Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Ὀθεοῦ ἐξῆλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν; 37 Εἴ τις

δοκεῖ προφήτης εἶναι ἡ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἂν
γράφω ὑμῖν ὅτι ὮΚυρίου ἔστιν ἐντολή. **38** Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,
ἀγνοείτω. **39** Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν,
καὶ τὸ λαλεῖν μὴ κωλύετε ἐν γλώσσαις. **40** Πάντα δὲ
εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

15 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ
εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε,
2 δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ
κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. **3** Παρέδωκα
γάρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον: ὅτι ὮΧριστὸς
ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς Γραφάς, **4**
καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ
τὰς Γραφάς, **5** καὶ ὅτι ὥφθη Κηφᾶς, εἴτα τοῖς δώδεκα. **6**
Ἐπειτα ὥφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ
ῶν οἱ πλείονες μένουσιν ἔως ἄρτι, τινὲς δὲ ἐκοιμήθησαν.
7 ᘙἘπειτα ὥφθη Ἰακώβῳ, εἴτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν,
8 ἔσχατον δὲ πάντων, ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι, ὥφθη
κάμοι. **9** ᘙἘγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων,
ὅς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα
τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ὮΘεοῦ. **10** Χάριτι δὲ ὮΘεοῦ, εἰμι ὃ
εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ, οὐ κενὴ ἐγενήθη,
ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ
δὲ, ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ ὮΘεοῦ σὺν ἐμοί. **11** Εἴτε οὖν ἐγὼ
εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν, καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.
12 Εἰ δὲ ὮΧριστὸς κηρύσσεται, ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται,
πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ
ἔστιν; **13** Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ ὮΧριστὸς
ἐγήγερται· **14** εἰ δὲ ὮΧριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ
κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. **15** Εύρισκόμεθα

δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ ὄθεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ ὄθεοῦ ὅτι ἥγειρεν τὸν ὇χιστόν, δὸν οὐκ ἥγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. **16** Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ ὇χιστὸς ἐγήγερται· **17** εἰ δὲ ὄχιστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. **18** Ἐρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν ὄχιστῷ ἀπώλοντο. **19** Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ, ἐν ὄχιστῷ ἡλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. **20** Νυνὶ δὲ ὄχιστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων. **21** Ἐπειδὴ γὰρ δι’ ἀνθρώπου θάνατος, καὶ δι’ ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. **22** Ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ, πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ ὄχιστῷ, πάντες ζωοποιηθήσονται. **23** Ἔκαστος δὲ ἐν τῷ ίδιῳ τάγματι: ἀπαρχὴ ὄχιστός, ἔπειτα οἱ τοῦ ὄχιστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, **24** εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδιδῷ τὴν βασιλείαν τῷ ὄθεῳ καὶ Πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν, καὶ πᾶσαν ἔξουσίαν, καὶ δύναμιν. **25** Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, ἃχρι οὗ θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. **26** Ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. **27** “Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.” Ὁταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. **28** Ὁταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Γίὸς, ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἦ δὲ ὄθεὸς πάντα ἐν πᾶσιν. **29** Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν, οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; **30** Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; **31** Καθ’ ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, ἀδελφοί, ἦν ἔχω ἐν ὄχιστῷ Ὁιησοῦ, τῷ ὄκυρίῳ ὑμῶν. **32**

Εἰ κατὰ ἄνθρωπον, ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ
ὄφελος; Εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, “Φάγωμεν καὶ πίωμεν,
αὕριον γὰρ ἀποθνήσκομεν.” **33** Μὴ πλανᾶσθε— φθείρουσιν
ἡθη χρηστὰ ὄμιλίαι κακαί. **34** Ἐκνήψατε δικαίως καὶ
μὴ ἀμαρτάνετε, ἀγνωσίαν γὰρ ὅθεοῦ τινες ἔχουσιν· πρὸς
ἐντροπὴν ὑμῖν λαλῶ. **35** Ἀλλ’ ἐρεῖ τις, “Πῶς ἐγείρονται
οἱ νεκροί;” Ποίω δὲ σώματι ἔρχονται; **36** Ἄφρων! Σὺ
δὲ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται, ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ. **37** Καὶ δὲ
σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ
γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχοι σίτου, ἢ τινος τῶν λοιπῶν. **38**
Ο δὲ ὅθεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα, καθὼς ἡθέλησεν, καὶ
ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων, ἴδιον σῶμα. **39** Οὐ πᾶσα σὰρξ
ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σάρξ
κτηνῶν, ἄλλη δὲ σάρξ πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. **40** Καὶ
σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια. Ἄλλὰ ἐτέρα μὲν
ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἐτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. **41**
Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη
δόξα ἀστέρων, ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. **42**
Οὗτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ,
ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· **43** σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται
ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει. **44**
σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Εἰ
ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν. **45** Οὗτως
καὶ γέγραπται, “Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος”, Ἀδὰμ, “εἰς
ψυχὴν ζῶσαν”. Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. **46**
Ἄλλ’ οὐ πρῶτον τὸ πνευματικὸν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα
τὸ πνευματικόν. **47** Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός,
ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ἐξ οὐρανοῦ. **48** Οὗτος ὁ χοϊκός,
τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οὗτος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι

καὶ οἱ ἐπουράνιοι. **49** Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου.
50 Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σάρξ καὶ αἷμα Βασιλείαν ὕθεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύναται, οὐδὲ ἡ φθορὰ, τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. **51** Ἰδοὺ, μυστήριον ὑμῖν λέγω: πάντες οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, **52** ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὄφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι: σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. **53** Δεῖ γάρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν. **54** Ὁταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, “Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος.” **55** “Ποῦ σου, θάνατε, τὸ νῖκος; Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον;” (*Hadēs g86*) **56** Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἀμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἀμαρτίας ὁ νόμος. **57** Τῷ δὲ ὥθεῷ χάρις, τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ Ὦκυρίου ἡμῶν, Ὡησοῦ ὥχριστοῦ. **58** Ὁστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔδραιοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Ὦκυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν Ὦκυρίῳ.

16 Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ἡμεῖς ποιήσατε. **2** Κατὰ μίαν σαββάτου, ἔκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων ὃ τι ἀν εὐοδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι γίνωνται. **3** Ὁταν δὲ παραγένωμαι, οὖς ἐὰν δοκιμάστε, δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω, ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. **4** Ἐὰν δὲ ἄξιον ἦ τοῦ κάμε πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται.

5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν Μακεδονίαν διέλθω,
Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι. **6** Πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν
παραμενῶ, ἢ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε,
οὗτοὶ ἐὰν πορεύωμαι. **7** Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ
ἰδεῖν, ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς,
ἐὰν δὲ ὁ Κύριος ἐπιτρέψῃ. **8** Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἔως
τῆς Πεντηκοστῆς: **9** Θύρα γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη
καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. **10** Ἐὰν δὲ ἔλθῃ
Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ
ἔργον ὉΚυρίου ἐργάζεται, ὡς ἐγώ. **11** Μή τις οὖν αὐτὸν
ἐξουθενήσῃ. Προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ
πρὸς με, ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. **12** Περὶ
δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα
ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν
θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ. **13**
Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε.
14 Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. **15** Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς
Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἔταξαν ἑαυτούς: **16**
ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ
συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. **17** Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ
Στεφανᾶ, καὶ Φορτουνάτου, καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν
ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν. **18** Ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν
πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. Ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.
19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀσπάζονται
ὑμᾶς ἐν ὉΚυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκα, σὺν τῇ κατ'
οἰκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. **20** Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ
πάντες. Ἀσπάσασθε ὀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. **21** Ὁ
ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ, Παύλου. **22** Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν

°Κύριον, ᾧτω ἀνάθεμα. Μαράνα θά! **23** Ἡ χάρις τοῦ °Κυρίου
”Ιησοῦ °Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. **24** Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων
ὑμῶν ἐν °Χριστῷ °Ιησοῦ. Ἀμήν!

Προς Κορινθιους Β'

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ὅχριστοῦ ὉΙησοῦ διὰ θελήματος ὁ Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ὁ Θεοῦ τῇ οὖσῃ ἐν Κορίνθῳ, σὺν τοῖς ἀγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ: **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη, ἀπὸ ὁ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ ὉΚυρίου ὉΙησοῦ Ὅχριστοῦ. **3** Εὐλογητὸς ὁ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ ὉΚυρίου ἡμῶν ὉΙησοῦ Ὅχριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ ὁ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, **4** ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ἣς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ ὁ Θεοῦ. **5** Ὁτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Ὅχριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Ὅχριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. **6** Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως, τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων, ὃν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν. **7** Καὶ ἡ ἔλπις ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν, εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοί ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. **8** Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ὑπὲρ δύναμιν ἐβαρήθημεν, ὃστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. **9** Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὅμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὁ Θεῷ, τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς: **10** ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς, καὶ ῥύσεται, εἰς ὃν ἡλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων, τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα, διὰ πολλῶν, εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν. **12** Ἡ γὰρ καύχησις

ήμῶν αὕτη ἔστιν: τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν,
ὅτι ἐν ἀγιότητι καὶ εἰλικρινείᾳ τοῦ ὄθεοῦ, καὶ οὐκ ἐν
σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ’ ἐν χάριτι ὄθεοῦ, ἀνεστράφημεν
ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. **13** Οὐ γὰρ
ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ’ ἡ ἡ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ
ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι ἔως τέλους ἐπιγνώσεσθε, **14**
καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν
ἔσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὄκυρίου
Ἰησοῦ. **15** Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρότερον,
πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν, ἵνα δευτέραν χάριν σχῆτε, **16** καὶ δι'
ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας
ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν
Ιουδαίαν. **17** Τοῦτο οὖν βουλόμενος, μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ
ἐχρησάμην; "Ἡ ἡ βουλεύομαι, κατὰ σάρκα βουλεύομαι,
ἵνα ᾧ παρ' ἔμοι τὸ "Ναι, ναι", καὶ τὸ "Οὐ, οὐ;" **18** Πιστὸς δὲ
ὁ ὄθεὸς, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς, οὐκ ἔστιν "Ναι"
καὶ "Οὐ". **19** Ό τοῦ ὄθεοῦ γὰρ Υἱὸς, Ἰησοῦς Ὅριστὸς, ὁ ἐν
ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθείς, δι' ἔμοι, καὶ Σιλουανοῦ, καὶ
Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο "Ναι" καὶ "Οὐ", ἀλλὰ "Ναι" ἐν
αὐτῷ γέγονεν. **20** "Οσαι γὰρ ἐπαγγελίαι ὄθεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ
"Ναι". Διὸ καὶ δι' αὐτοῦ, τὸ "Αμήν", τῷ ὄθεῷ πρὸς δόξαν
δι' ἡμῶν. **21** Ό δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Ὅριστὸν καὶ
χρίσας ἡμᾶς ὄθεός, **22** ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς
τὸν ἀρραβώνα τοῦ ὄπνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. **23**
Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν ὄθεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν
ψυχήν ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἥλθον εἰς Κόρινθον.
24 Οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί
ἔσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν, τῇ γὰρ πίστει ἔστήκατε.

2 Ἐκρινα γὰρ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς
ὑμᾶς ἐλθεῖν. **2** Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐφραίνων
με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; **3** Καὶ ἔγραψα τοῦτο
αὐτὸ, ἵνα μὴ ἐλθών, λύπην σχῶ ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν,
πεποιθώς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς δτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν
ἐστιν. **4** Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας,
ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε,
ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἡν ἔχω περισσοτέρως εἰς
ὑμᾶς. **5** Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ
ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. **6** Ἰκανὸν τῷ
τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὗτη, ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων, **7** ὥστε
τούναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι,
μή πως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ, καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. **8**
Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς, κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην. **9** Εἰς
τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς
πάντα ὑπήκοοί ἔστε. **10** ὩΙ δέ τι χαρίζεσθε, κάγώ· καὶ γὰρ
ἐγὼ δὲ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ
Χριστοῦ, **11** ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ,
οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. **12** Ἐλθών δὲ εἰς
τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας
μοι ἀνεῳγμένης ἐν Ἁγίῳ, **13** οὐκ ἔσχηκα ἀνεσιν τῷ
πνεύματί μου, τῷ μὴ εύρειν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου,
ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν. **14**
Τῷ δὲ Ἡθεῷ χάρις, τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ
Χριστῷ, καὶ τὴν ὄσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ, φανεροῦντι
δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ. **15** Ὡτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν
τῷ Ἡθεῷ, ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, **16**
οἵς μὲν ὄσμὴ ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, οἵς δὲ ὄσμὴ ἐκ ζωῆς
εἰς ζωήν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; **17** Οὐ γάρ ἐσμεν ὡς

οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ ὄθεοῦ, ἀλλ' ὡς
ἔξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ ὄθεοῦ, κατέναντι ὄθεοῦ ἐν
Χριστῷ λαλοῦμεν.

3 Ἀρχόμεθα πάλιν ἔαυτοὺς συνιστάνειν; Ἡ μὴ χρήζομεν,
ῶς τινες, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἔξ ὑμῶν; **2** Ἡ
ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἔστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων
ἀνθρώπων, **3** φανερούμενοι ὅτι ἔστε ἐπιστολὴ Ὅχριστοῦ,
διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλὰ
Πνεύματι Ὅθεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις, ἀλλ' ἐν
πλαξὶν καρδίαις σαρκίναις. **4** Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην
ἔχομεν διὰ τοῦ Ὅχριστοῦ πρὸς τὸν Ὅθεόν. **5** Οὐχ ὅτι
ἀφ' ἔαυτῶν ἱκανοί ἐσμεν λογίσασθαί τι ὡς ἔξ ἔαυτῶν,
ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Ὅθεοῦ, **6** δος καὶ ἱκάνωσεν
ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος, ἀλλὰ
Πνεύματος, τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτένει, τὸ δὲ Ἄπνευμα
ζωοποιεῖ. **7** Εἴ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν
ἐντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι
ἀτενίσαι τοὺς υἱὸὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως,
διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταργουμένην,
8 πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ Ἄπνευματος ἔσται
ἐν δόξῃ; **9** Εἴ γὰρ τῇ διακονίᾳ τῆς κατακρίσεως, δόξα
πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης
δόξη. **10** Καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται, τὸ δεδοξασμένον ἐν
τούτῳ τῷ μέρει εἶνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. **11**
Εἴ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ
μένον ἐν δόξῃ. **12** Ἐχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ
παρρησίᾳ χρώμεθα, **13** καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει
κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι

τοὺς νίοὺς Ἰσραὴλ, εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου.

14 Ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. Ἐχρι γάρ τῆς σήμερον ήμέρας, τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Ἡριστῷ καταργεῖται. **15** Ἀλλ' ἔως σήμερον ἡνίκα ἂν ἀναγινώσκηται Μωϋσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. **16** Ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπιστρέψῃ πρὸς Ἡύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. **17** Ο δὲ Ἡύριος τὸ Ἡνεῦμά ἔστιν· οὗ δὲ τὸ Ἡνεῦμα Ἡύριου, ἐλευθερία. **18** Ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένω προσώπῳ, τὴν δόξαν Ἡύριου κατοπτριζόμενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα, ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Ἡύριου, Ἡνεύματος.

4 Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἡλεήθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν. **2** Ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Ἡεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας, συνιστάνοντες ἔαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ Ἡεοῦ. **3** Εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἔστιν κεκαλυμμένον, **4** ἐν οἷς ὁ Ἡεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Ἡριστοῦ, ὃς ἔστιν εἰκὼν τοῦ Ἡεοῦ. (aiōn g165)

5 Οὐ γάρ ἔαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Ἡησοῦν Ἡριστὸν Ἡύριον, ἔαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἡησοῦν. **6** Ὅτι ὁ Ἡεὸς ὁ εἰπών, “Ἐκ σκότους φῶς λάμψει”, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Ἡεοῦ ἐν προσώπῳ Ἡησοῦ Ἡριστοῦ. **7** Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν δοτρακίνοις σκεύεσιν,

ἴνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ ὄθεοῦ, καὶ μὴ ἐξ
ἡμῶν· **8** ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ’ οὐ στενοχωρούμενοι,
ἀπορούμενοι, ἀλλ’ οὐκ ἐξαπορούμενοι, **9** διωκόμενοι,
ἀλλ’ οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι, ἀλλ’ οὐκ
ἀπολλύμενοι, **10** πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ ὄησοῦ ἐν τῷ
σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ὄησοῦ ἐν τῷ
σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. **11** Ἄει γὰρ ἡμεῖς, οἱ ζῶντες, εἰς
θάνατον παραδιδόμεθα διὰ ὄησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ
ὄησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. **12** Ὡστε ὁ
θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. **13** Ἐχοντες
δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον,
“Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα”, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ
καὶ λαλοῦμεν, **14** εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν ὄησοῦν, καὶ
ἡμᾶς σὺν ὄησοῦ ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. **15**
Τὰ γὰρ πάντα δι’ ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν
πλειόνων, τὴν εὐχαριστίαν περισσεύῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ
Ὥεοῦ. **16** Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ’ εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν
ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ’ ὁ ἔσω ἡμῶν ἀνακαινοῦται
ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. **17** Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς
θλίψεως καθ’ ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος
δόξης, κατεργάζεται ἡμῖν, (aiōnios g166) **18** μὴ σκοπούντων
ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα, τὰ γὰρ
βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια. (aiōnios
g166)

5 Οὕδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ
σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ ὄθεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν
ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. (aiōnios g166)
2 Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν
τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες. **3** Εἴ γε καὶ

ένδυσάμενοι, οὐ γυμνοὶ εύρεθησόμεθα. **4** Καὶ γὰρ οἱ ὄντες
ἐν τῷ σκήνει, στενάζομεν, βαρούμενοι ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν
ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν
ὑπὸ τῆς ζωῆς. **5** Ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸν
τοῦτο ὅθεός, ὁ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβώνα τοῦ Ὅπνεύματος. **6**
Θαρροῦντες οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν
τῷ σώματι, ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Ὅκυρίου, **7** διὰ πίστεως
γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους. **8** Θαρροῦμεν δὲ καὶ
εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ
ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Ὅκυριον. **9** Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα,
εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι.
10 Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ, ἔμπροσθεν
τοῦ βήματος τοῦ Ὅχριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ
διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἄντες ἐπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε
κακόν. **11** Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Ὅκυρίου, ἀνθρώπους
πείθομεν, Ὅθεῷ δὲ πεφανερώμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν
ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. **12** Οὐ πάλιν
έαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες
ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν
προσώπῳ καυχωμένους, καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ. **13** Εἴτε γὰρ
ἐξέστημεν, Ὅθεῷ εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. **14** Ἡ γὰρ
ἀγάπη τοῦ Ὅχριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι
εῖς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον. **15**
Καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες, μηκέτι ἔαυτοῖς
ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. **16**
“Ωστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα. Εἰ
καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Ὅχριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι
γινώσκομεν. **17** “Ωστε εἴ τις ἐν Ὅχριστῷ, καὶνὴ κτίσις· τὰ
ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἴδοὺ, γέγονεν καινά. **18** Τὰ δὲ πάντα ἐκ

τοῦ ὁ Θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἔαυτῷ διὰ ὁ Χριστοῦ,
καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, **19** ώς ὅτι
ὁ Θεὸς ἦν ἐν ὁ Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἔαυτῷ, μὴ
λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος
ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. **20** Ὑπὲρ ὁ Χριστοῦ
οὗν πρεσβεύομεν, ώς τοῦ ὁ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι’ ἡμῶν·
δεόμεθα ὑπὲρ ὁ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ ὁ Θεῷ. **21** Τὸν
μὴ γνόντα ἀμαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἀμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα
ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη ὁ Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ, παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν
χάριν τοῦ ὁ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς. **2** Λέγει γάρ, “Καιρῷ
δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά
σοι.” Ἰδοὺ, νῦν “καιρὸς εὐπρόσδεκτος”, ἴδοὺ, νῦν “ἡμέρα
σωτηρίας”. **3** Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν,
ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία. **4** Ἄλλ’ ἐν παντὶ συνιστάντες
ἔαυτοὺς ὡς ὁ Θεοῦ διάκονοι: ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν
θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, **5** ἐν πληγαῖς, ἐν
φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν
νηστείαις, **6** ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν
χρηστότητι, ἐν ὁ Πνεύματι Ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ,
7 ἐν λόγῳ ἀληθείᾳς, ἐν δυνάμει ὁ Θεοῦ, διὰ τῶν ὅπλων
τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, **8** διὰ δόξης
καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας: ὡς πλάνοι καὶ
ἀληθεῖς, **9** ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς
ἀποθνήσκοντες καὶ ἴδοὺ, ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ
μὴ θανατούμενοι, **10** ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες,
ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλούτιζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες
καὶ πάντα κατέχοντες. **11** Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγεν
πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. **12**

Οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς
σπλάγχνοις ὑμῶν. **13** Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν (ώς
τέκνοις λέγω) πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. **14** Μὴ γίνεσθε
ἔτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνη καὶ
ἀνομίᾳ, ἢ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; **15** Τίς δὲ
συμφώνησις ὇χιστοῦ πρὸς Βελιάρ, ἢ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ
ἀπίστου; **16** Τίς δὲ συγκατάθεσις ναῷ ὥθεοῦ μετὰ εἰδώλων;
ἡμεῖς γὰρ ναὸς ὥθεοῦ ἔσμεν ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ ὥθεὸς,
ὅτι “Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς”, καὶ “ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι
αὐτῶν ὥθεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μου λαός.” **17** “Διὸ
ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε”, λέγει ὮΚύριος,
“καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε”. “Κάγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς”.
18 “Καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε μοι εἰς
υίοὺς καὶ θυγατέρας”, λέγει ὮΚύριος Παντοκράτωρ.

7 Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί,
καθαρίσωμεν ἔαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ
πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ ὥθεοῦ. **2**
Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἡδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν,
οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. **3** Πρὸς κατάκρισιν οὐ λέγω,
προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἐστε, εἰς τὸ
συναποθανεῖν καὶ συζῆν. **4** Πολλή μοι παρρησία πρὸς
ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ
παρακλήσει, ὑπερπερισσεύματι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ
θλίψει ὑμῶν. **5** Καὶ γὰρ ἐλθόντων ὑμῶν εἰς Μακεδονίαν,
οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ σάρξ ὑμῶν, ἀλλ’ ἐν παντὶ¹
θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. **6** Ἀλλ’ ὁ
παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς, παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ ὥθεὸς
ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου. **7** οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ
αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἦταν παρεκλήθη ἐφ’

ύμιν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν
όδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον
χαρῆναι. **8** Ὄτι εὶς καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ
μεταμέλομαι. Εἰ καὶ μετεμελόμην (βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ¹
ἐκείνη, εὶς καὶ πρὸς ὧραν ἐλύπησεν ὑμᾶς) **9** νῦν χαίρω
οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ’ ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν,
ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ Ὁθεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε
ἔξ οὗ. **10** Ἡ γὰρ κατὰ Ὁθεόν λύπη, μετάνοιαν εἰς
σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ἐργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη,
θάνατον κατεργάζεται. **11** Ἰδοὺ γὰρ αὐτὸς τοῦτο τὸ κατὰ
Ὁθεόν λυπηθῆναι, πόσην κατειργάσατο ὑμῖν σπουδήν:
ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ
ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκησιν! Ἐν παντὶ²
συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἀγνοὺς εἶναι τῷ πράγματι. **12** Ἀρα
εὶς καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἔνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ
ἔνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ’ ἔνεκεν τοῦ φανερωθῆναι
τὴν σπουδὴν ὑμῶν, τὴν ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον
τοῦ Ὁθεοῦ. **13** Διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. Ἐπὶ δὲ τῇ
παρακλήσει ἡμῶν, περισσοτέρως μᾶλλον ἔχάρημεν ἐπὶ³
τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ
πάντων ὑμῶν. **14** Ὄτι εἴς τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι,
οὐ κατησχύνθην, ἀλλ’ ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν
ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια
ἐγενήθη. **15** Καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς
ἐστιν, ἀναμιμησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς
μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. **16** Χαίρω ὅτι ἐν
παντὶ, θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

8 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Ὁθεοῦ
τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, **2**

ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως, ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς
αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεία αὐτῶν, ἐπερίσσευσεν
εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἀπλότητος αὐτῶν. 3 Ὅτι κατὰ
δύναμιν μαρτυρῶ, καὶ παρὰ δύναμιν, αὐθαίρετοι 4 μετὰ
πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ
τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἄγιους. 5
Καὶ οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν, ἀλλ' ἔαυτοὺς ἔδωκαν, πρῶτον
τῷ Ἁγίῳ, καὶ ἡμῖν, διὰ Θελήματος Ὁθεοῦ. 6 Εἰς τὸ
παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο, οὕτως
καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. 7 Ἀλλ'
ῶσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει, καὶ λόγῳ, καὶ
γνώσει, καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν ἀγάπῃ,
ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. 8 Οὐ κατ'
ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς, καὶ τὸ
τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. 9 Γινώσκετε
γὰρ τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου ἡμῶν, ὉΙησοῦ Ἁριστοῦ, ὅτι
δι’ ὑμᾶς ἐπτῶχευσεν, πλούσιος ὁν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου
πτωχείᾳ πλουτήσητε. 10 Καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι,
τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι,
ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν, προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι. 11 Νυνὶ δὲ
καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία
τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. 12 Εἰ
γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχῃ εὐπρόσδεκτος,
οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. 13 Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν
θλῖψις, ἀλλ' ἐξ ἴσοτητος. 14 Ἐν τῷ νῦν καιρῷ, τὸ ὑμῶν
περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων
περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται
ἴσοτης. 15 Καθὼς γέγραπται, “Ο τὸ πολὺ, οὐκ ἐπλεόνασεν,
καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἡλαττόνησεν.” 16 Χάρις δὲ τῷ

°Θεῷ, τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου. **17** Ὄτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος, ἔξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. **18** Συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· **19** οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν, ἐν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν, πρὸς τὴν τοῦ Ὅμιλου δόξαν, καὶ προθυμίαν ἡμῶν· **20** στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται, ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν, **21** προνοοῦμεν γὰρ καλὰ, οὐ μόνον ἐνώπιον Ὅμιλου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. **22** Συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς, πολλάκις σπουδαῖον ὅντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. **23** Εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός, εἴτε ἀδελφὸν ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν δόξα Ὅμιλου. **24** Τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἔνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, περισσόν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν. **2** Οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, ἥν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ ὑμῶν ζῆλος ἡρέθισε τοὺς πλείονας. **3** Ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν, κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον, παρεσκευασμένοι ἦτε. **4** Μή πως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες, καὶ εὑρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ. **5** Ἀναγκαῖον οὖν

ἥγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς, ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπιγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν, καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. **6** Τοῦτο δέ: ὁ σπείρων φειδομένως, φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. **7** Ἔκαστος καθὼς προήρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἵλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Ὅθεός. **8** Δυνατεῖ δὲ ὁ Ὅθεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. **9** Καθὼς γέγραπται, “Εσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.” (**αιōn g165**) **10** Ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπόρον τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν, χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον ὑμῶν, καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν. **11** ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν, εὐχαριστίαν τῷ Ὅθεῷ. **12** Ὄτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης, οὐ μόνον ἔστιν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἀγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ Ὅθεῷ. **13** διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης, δοξάζοντες τὸν Ὅθεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ὅχριστοῦ, καὶ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτὸὺς καὶ εἰς πάντας, **14** καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθούντων ὑμᾶς, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Ὅθεοῦ ἐφ' ὑμῖν. **15** Χάρις τῷ Ὅθεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεῇ!

10 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ, Παῦλος, παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραῦτητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Ὅχριστοῦ, δἵς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὸν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς. **2** Δέομαι

δὲ τὸ μὴ, παρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἢ λογίζομαι,
τολμῆσαι ἐπὶ τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς, ὡς κατὰ
σάρκα περιπατοῦντας. 3 Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες,
οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα. 4 Τὰ γὰρ ὅπλα τῆς
στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Ὀθεῷ πρὸς
καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς καθαιροῦντες, 5 καὶ
πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ
αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Ἰησοῦ,
6 καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν
πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. 7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε.
Εἴ τις πέποιθεν ἔαυτῷ Ἰησοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω
πάλιν ἐφ' ἔαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Ἰησοῦ, οὗτως καὶ
ἡμεῖς. 8 Ἔάν τε γὰρ περισσότερόν τι καυχήσωμαι περὶ τῆς
ἐξουσίας ἡμῶν, ἥς ἔδωκεν ὁ Ἡγεῖος εἰς οἰκοδομὴν καὶ
οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, 9 ἵνα μὴ
δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. 10 Ὅτι, “Αἱ
ἐπιστολαὶ μὲν”, φησίν, “βαρεῖαι καὶ ἴσχυραί, ἡ δὲ παρουσία
τοῦ σώματος ἀσθενής, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.” 11
Τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἵοι ἐσμεν τῷ λόγῳ δι'
ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. 12
Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἔαυτούς, τισιν
τῶν ἔαυτοὺς συνιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἔαυτοῖς,
ἔαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἔαυτοὺς ἔαυτοῖς,
οὐ συνιᾶσιν. 13 Ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα,
ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος, οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν
ὁ Ὀθεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. 14 Οὐ γὰρ
ώς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς, ὑπερεκτείνομεν ἔαυτούς,
ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
Ἰησοῦ. 15 οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχῶμενοι ἐν ἀλλοτρίοις

κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης τῆς πίστεως
ύμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς
περισσείαν, 16 εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι,
οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχήσασθαι. 17 Ὁ
δὲ καυχώμενος, ἐν Ὡκυρίῳ καυχάσθω. 18 Οὐ γάρ ὁ ἔαυτὸν
συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλὰ δὲ ὁ Ὡκύριος
συνίστησιν.

11 Ὅφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἀφροσύνης, ἀλλὰ καὶ
ἀνέχεσθέ μου. 2 Ζηλῶ γάρ ὑμᾶς Ὡθεοῦ ζήλω, ἡρμοσάμην
γάρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ, παρθένον ἀγνήν παραστῆσαι τῷ
Χριστῷ. 3 Φοβοῦμαι δὲ, μή πως ὡς ὁ ὄφις ἐξηπάτησεν
Εὔαν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ
τῆς ἀπλότητος καὶ τῆς ἀγνότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν.
4 Εἰ μὲν γάρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ὡησοῦν κηρύσσει δὲν
οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἔτερον λαμβάνετε δὲ οὐκ
ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἔτερον δὲ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς
ἀνέχεσθε. 5 Λογίζομαι γάρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν
ὑπερλίαν ἀποστόλων. 6 Εἰ δὲ καὶ ἴδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ'
οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς
ὑμᾶς. 7 Ἡ ἀμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν, ἵνα
ύμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον
εὐηγγελισάμην ὑμῖν; 8 Ἀλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα, λαβὼν
ὅψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, 9 καὶ παρὼν πρὸς
ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς, οὐ κατενάρκησα οὐθενός: τὸ γάρ
ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες
ἀπὸ Μακεδονίας, καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῇ ἐμαυτὸν ὑμῖν
ἐτήρησα καὶ τηρήσω. 10 Ἐστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν
ἐμοὶ, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν
τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας. 11 Διὰ τί; Ὅτι οὐκ ἀγαπῶ

ύμᾶς; Ὁ ὄθεὸς οἶδεν! 12 Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα
ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμήν, ἵνα ἐν ᾧ
καυχῶνται, εὑρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. 13 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι
ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματίζομενοι εἰς
ἀποστόλους Ἐχριστοῦ. 14 Καὶ οὐ θαῦμα, αὐτὸς γὰρ ὁ
Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. 15 Οὐ
μέγα οὖν, εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ως
διάκονοι δικαιοσύνης, ὃν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα
αὐτῶν. 16 Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξῃ ἀφρονα εἶναι: εἰ δὲ
μή γε κἄν ως ἀφρονα δέξασθέ με, ἵνα κάγὼ μικρόν τι
καυχήσωμαι. 17 Ὁ λαλῶ, οὐ κατὰ ἑγγύην λαλῶ, ἀλλ’ ως
ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. 18
Ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ σάρκα, κάγὼ καυχήσομαι.
19 Ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων, φρόνιμοι ὅντες! 20
Ἀνέχεσθε γὰρ, εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ
τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσωπον ὑμᾶς
δέρει. 21 Κατὰ ἀτιμίαν λέγω ως ὅτι ἡμεῖς ἡσθενήκαμεν!
Ἐν ᾧ δ’ ἂν τις τολμᾷ (ἐν ἀφροσύνῃ λέγω), τολμῶ
κάγὼ. 22 Ἐβραῖοί εἰσιν; Κάγώ. Ἰσραηλῖταί εἰσιν; Κάγώ.
Σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; Κάγώ. 23 Διάκονοι Ἐχριστοῦ εἰσιν;
(Παραφρονῶν λαλῶ), ὑπὲρ ἐγώ: ἐν κόποις περισσοτέρως,
ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως,
ἐν θανάτοις πολλάκις. 24 Ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις
τεσσεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, 25 τρὶς ἐραβδίσθην,
ἄπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ
πεποίηκα· 26 ὄδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν,
κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ
ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις
ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, 27 κόπῳ καὶ

μόχθω, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψῃ, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι. **28** Χωρὶς τῶν παρεκτὸς, ἡ ἐπίστασίς μοι ἡ καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. **29** Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; **30** Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. **31** Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Ὅκυρίου ὩΗσοῦ οἶδεν, δὲ ὁν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. (*αἱδη γ165*) **32** Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἔθναρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με, θέλων, **33** καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ, ἔχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

12 Καυχᾶσθαι δεῖ, οὐ συμφέρον μέν, ἐλεύσομαι δὲ εἰς ὄπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Ὅκυρίου. **2** Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Ὅχριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων (εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, δὲ Ὁ Θεὸς οἶδεν), ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἔως τρίτου οὐρανοῦ. **3** Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον (εἴτε ἐν σώματι εἴτε χωρὶς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, δὲ Ὁ Θεὸς οἶδεν), **4** ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ ἥκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἢ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. **5** Ὑπὲρ τοῦ τοιούτου, καυχήσομαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ, οὐ καυχήσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις. **6** Ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ· φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ δὲ βλέπει με, ἢ ἀκούει ἐξ ἐμοῦ. **7** Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων, διὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκὶ, ἄγγελος Σατανᾶ, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. **8** Ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν Ὅκυριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῆ ἀπ' ἐμοῦ. **9** Καὶ εἴρηκέν μοι, “Ἄρκεῖ σοι ἡ

χάρις μου, ἡ γὰρ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται.” Ὡδιστα
οῦν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα
ἐπισκηνώσῃ ἐπ’ ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ ὇χριστοῦ. **10** Διὸ εὔδοκῶ
ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς,
καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ ὇χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε
δυνατός εἰμι. **11** Γέγονα ἄφρων· ὑμεῖς με ἡναγκάσατε.
Ἐγὼ γὰρ ὥφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι. Οὐδὲν γὰρ
ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. **12**
Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν
πάσῃ ὑπομονῇ— σημείοις τε, καὶ τέρασιν, καὶ δυνάμεσιν.
13 Τί γάρ ἔστιν ὃ ἡσσώθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ
μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; Χαρίσασθέ μοι
τὴν ἀδικίαν ταύτην! **14** Ἰδοὺ, τρίτον τοῦτο ἐτοίμως ἔχω
ἔλθειν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω οὐ γὰρ ζητῶ τὰ
ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς, οὐ γὰρ ὁφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν
θησαυρίζειν, ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. **15** Ἐγὼ δὲ ἡδιστα
δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν.
Εἰ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἡσσον ἀγαπῶμαι; **16** Ὅστω
δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς· ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος
δόλῳ, ὑμᾶς ἔλαβον. **17** Μή τινα ὡν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς,
δι’ αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; **18** Παρεκάλεσα Τίτον καὶ
συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν. Μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς
Τίτος; Οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν οὐ τοῖς
αὐτοῖς ἔχνεσιν; **19** Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα;
Κατέναντι ὥθεοῦ ἐν ὥχριστῷ λαλοῦμεν. Τὰ δὲ πάντα,
ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. **20** Φοβοῦμαι γὰρ, μή
πως ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω, εὔρω ὑμᾶς, κάγὼ εὐρεθῶ
ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μή πως ἔρις, ζῆλος, θυμοί, ἔριθεῖαι,
καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι. **21** μὴ

πάλιν ἔλθόντος μου, ταπεινώσει με ὁ Ὄθεός μου πρὸς
ύμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων, καὶ
μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ πορνείᾳ, καὶ
ἀσελγείᾳ, ἥ ἔπραξαν.

13 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ύμᾶς. “Ἐπὶ στόματος δύο
μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα.” **2** Προείρηκα
καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεύτερον, καὶ ἀπὼν νῦν τοῖς
προημαρτηκόσιν, καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἔὰν ἔλθω
εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι. **3** Ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ
ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος ὉΧριστοῦ, ὃς εἰς ύμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ,
ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ύμῖν. **4** Καὶ γάρ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας,
ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως Ὅθεοῦ. Καὶ γάρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν
αὐτῷ, ἀλλὰ ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Ὅθεοῦ εἰς
ύμᾶς. **5** Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, Ἐαυτοὺς
δοκιμάζετε. “Ἡ οὐκ ἐπιγινώσκετε Ἐαυτοὺς, ὅτι ὩΧριστὸς
”Ιησοῦς ἐν ύμῖν, εἰ μήτι ἀδόκιμοί ἐστε; **6** Ἐλπίζω δὲ ὅτι
γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. **7** Εὔχόμεθα δὲ
πρὸς τὸν Ὅθεὸν μὴ ποιῆσαι ύμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα
ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ’ ἵνα ύμεις τὸ καλὸν ποιῆτε,
ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὥμεν. **8** Οὐ γάρ δυνάμεθά τι κατὰ
τῆς ἀληθείας, ἀλλ’ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. **9** Χαίρομεν γάρ
ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ύμεις δὲ δυνατοὶ ἥτε. Τοῦτο καὶ
εὐχόμεθα, τὴν ύμῶν κατάρτισιν. **10** Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν
γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι, κατὰ τὴν
ἔξουσίαν ἦν ὁ Ὅκυριος ἔδωκέν μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ
εἰς καθαίρεσιν. **11** Λοιπόν ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε,
παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸν φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Ὅθεὸς
τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ’ ύμῶν. **12** Ἀσπάσασθε
ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. **13** Ἀσπάζονται ύμᾶς οἱ ἄγιοι

πάντες. **14** Ἡ χάρις τοῦ ὄΚυρίου ὡΙησοῦ ὄΧριστοῦ, καὶ ἡ
ἀγάπη τοῦ ὄΘεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἀγίου ὄΠνεύματος,
μετὰ πάντων ὑμῶν.

Προς Γαλατας

1 Παῦλος, ἀπόστολος (οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ ἧχριστοῦ, καὶ ὥθεοῦ Πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν), **2** καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας: **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὥθεοῦ Πατρὸς καὶ ὥκυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἧχριστοῦ, **4** τοῦ δόντος ἑαυτὸν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ ὥθεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, **(aiōn g165) 5** ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!
(aiōn g165) 6 Θαυμάζω δτι οὕτως ταχέως, μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι ὥχριστοῦ, εἰς ἔτερον εὐαγγέλιον, **7** ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μή τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς, καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ὥχριστοῦ. **8** Ἄλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ ὑμῖν εὐαγγελίζηται παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω! **9** Ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω! **10** Ἅρτι γάρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν ὥθεόν; Ἡ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; Εἰ ἔτι ἀνθρώποις ἥρεσκον, ὥχριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην. **11** Γνωρίζω γάρ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ, δτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον. **12** Οὐδὲ γάρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό, οὕτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ ὥχριστοῦ. **13** Ἡκούσατε γάρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, δτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ὥθεοῦ, καὶ ἐπόρθουν αὐτήν. **14** Καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν

πατρικῶν μου παραδόσεων. **15** Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ, ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ, **16** ἀποκαλύψαι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἷματι, **17** οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. **18** Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία, ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἴστορησαι Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. **19** Ἐτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον, τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἡρώδου. **20** Ἄ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ, ἐνώπιον τοῦ Ὡθωνίου, ὅτι οὐ ψεύδομαι. **21** Ἐπειτα ἥλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. **22** Ἡμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας, ταῖς ἐν Ἡριστῷ, **23** μόνον δὲ ἀκούοντες ἡσαν, ὅτι “Ο διώκων ἡμᾶς ποτε, νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν, ἦν ποτε ἐπόρθει.” **24** Καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν Ὡθόν.

2 Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν, πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον· **2** ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον δὲ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ’ ιδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μή πως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. **3** Ἀλλ’ οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἐλλην ὁν, ἡναγκάσθη περιτμηθῆναι. **4** Διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν, ἦν ἔχομεν ἐν Ἡριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσουσιν· **5** οἵς οὐδὲ πρὸς ὕραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. **6** Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι (όποιοί ποτε ἡσαν, οὐδέν μοι διαφέρει,

πρόσωπον ὁ Ὀθεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει), ἐμοὶ γὰρ
οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο. 7 Ἀλλὰ τούναντίον
ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας,
καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς 8 (ὅ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρω
εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς, ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς
τὰ ἔθνη), 9 καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι,
Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς, καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι
εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾶς κοινωνίας, ἵνα
ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν· 10 μόνον
τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ
τοῦτο ποιῆσαι. 11 Ὁτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν,
κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος
ἦν. 12 Πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώβου, μετὰ
τῶν ἔθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλεν καὶ
ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. 13
Καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε
καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. 14 Ἀλλ᾽
ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ
εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων, “Εἴ σὺ
Ἰουδαῖος, ὑπάρχων ἔθνικῶς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς ζῆς,
πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαῖζειν;” 15 Ἡμεῖς φύσει
Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἔθνῶν ἀμαρτωλοί, 16 εἰδότες δὲ
ὅτι οὐ δικαιοῦται ἀνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, ἐὰν μὴ
διὰ πίστεως Ὡησοῦ Ὄχριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Ὄχριστὸν
“Ωησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως
Ὄχριστοῦ, καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων νόμου, οὐ
δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ. 17 Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι
ἐν Ὄχριστῷ, εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοί, ἄρα Ὄχριστὸς
ἀμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο! 18 Εἰ γὰρ ἂ κατέλυσα,

ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνιστάνω.

19 Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα ὁ Θεῷ ζήσω.

Χριστῷ συνεσταύρωμαι· **20** ζῶ δὲ, οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ ὁ Χριστός· δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Γίοῦ τοῦ ὁ Θεοῦ, τοῦ ἀγαπήσαντός με, καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. **21** Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ ὁ Θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα ὁ Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

3 Ὡς ἀνόητοι Γαλάται! Τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, οἵς κατ' ὄφθαλμοὺς ὩΙησοῦς ὁ Χριστὸς προεγράφη ἐσταυρωμένος;

2 Τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν: ἐξ ἔργων νόμου τὸ Ὁνεῦμα ἐλάβετε, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; **3** Οὕτως ἀνόητοί ἔστε; Ἐναρξάμενοι Ὁνεῦματι, νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε;

4 Τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ· εἴ γε καὶ εἰκῇ; **5** Οὐν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ Ὁνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; **6** Καθὼς Ἀβραὰμ “ἐπίστευσεν τῷ ὁ Θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς

δικαιοσύνην”. **7** Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι νίοι εἰσιν Ἀβραάμ. **8** Προϊδοῦσα δὲ ἡ Γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς, προευηγγείσατο τῷ Ἀβραὰμ, ὅτι

“Ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη.” **9** Ὡστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. **10** Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν ὑπὸ κατάραν εἰσίν, γέγραπται γὰρ, ὅτι “Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, τοῦ ποιῆσαι αὐτά.”

11 Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ, οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ ὁ Θεῷ δῆλον, ὅτι, “Ο δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.” **12** Ο δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ’, “Ο ποιήσας αὐτὰ, ζήσεται ἐν αὐτοῖς.” **13** ὁ Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς

κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, δτὶ γέγραπται, “Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου”, **14** ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Ὁριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Ὁνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. **15** Ἄδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω. Ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην, οὐδεὶς ἀθετεῖ ἥ ἐπιδιατάσσεται. **16** Τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. Οὐ λέγει, “Καὶ τοῖς σπέρμασιν”, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ’ ὡς ἐφ’ ἐνός, “Καὶ τῷ σπέρματί σου”, ὃς ἐστιν Ὁριστός. **17** Τοῦτο δὲ λέγω: διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Ὁθεοῦ, ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. **18** Εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι’ ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Ὁθεός. **19** Τί οὖν ὁ νόμος; Τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ὃ ἐπίγγελται, διαταγεὶς δι’ ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. **20** Ὁ δὲ μεσίτης ἐνὸς οὐκ ἐστιν, ὁ δὲ Ὁθεὸς εἰς ἐστιν. **21** Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Ὁθεοῦ; Μὴ γένοιτο! Εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, δοντως ἐκ νόμου ἂν ἦν ἡ δικαιοσύνη. **22** Ἄλλὰ συνέκλεισεν ἡ Γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἀμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Ὁριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν. **23** Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμου ἐφρουρούμεθα, συγκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. **24** Ὡστε ὁ νόμος, παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Ὁριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. **25** Ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως, οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. **26** Πάντες γὰρ νίοι Ὁθεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Ὁριστῷ Ἰησοῦ. **27** Ὅσοι γὰρ εἰς Ὁριστὸν

έβαπτίσθητε, Ὅχριστὸν ἐνεδύσασθε. **28** Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ, πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Ὅχριστῷ Ἰησοῦ. **29** Εἰ δὲ ὑμεῖς Ὅχριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

4 Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιος ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὁν, **2** ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶν καὶ οἰκονόμους, ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. **3** Οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι. **4** Ὄτε δὲ ἤλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Ὅθεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμουν, **5** ἵνα τὸν ὑπὸ νόμουν ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν νίοθεσίαν ἀπολάβωμεν. **6** Ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Ὅθεὸς τὸ Ὁπνεῦμα τοῦ νίοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν κρᾶζον, “Ἄββα, ὁ Πατήρ!” **7** Ὡστε οὐκέτι εἴ δοῦλος, ἀλλὰ νίός; εἰ δὲ νίός, καὶ κληρονόμος διὰ Ὅθεοῦ. **8** Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Ὅθεὸν, ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ οὖσι θεοῖς. **9** νῦν δὲ γνόντες Ὅθεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Ὅθεοῦ, πῶς ἐπιστρέψετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἵς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε; **10** Ἡμέρας παρατηρεῖσθε, καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυτούς. **11** Φοβοῦμαι ὑμᾶς, μή πως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. **12** Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι κάγὼ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. Οὐδέν με ἡδικήσατε. **13** οἴδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς, εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον. **14** Καὶ τὸν πειρασμὸν ὑμῶν ἐν τῇ σαρκὶ μου, οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλ' ὡς ἄγγελον Ὅθεοῦ ἐδέξασθε με, ὡς Ὅχριστὸν Ἰησοῦν. **15** Ποῦ οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν;

Μαρτυρῶ γάρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς
ὑμῶν ἔξορύζαντες, ἐδώκατέ μοι. **16** Ὡστε ἔχθρὸς ὑμῶν
γέγονα, ἀληθεύων ὑμῖν; **17** Ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς,
ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. **18**
Καλὸν δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον
ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. **19** Τέκνα μου, οὓς πάλιν
ἀδίνω, μέχρις οὗ μορφωθῇ Ὄχριστὸς ἐν ὑμῖν— **20** ἥθελον
δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν
μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. **21** Λέγετε μοι, οἱ ὑπὸ νόμου
θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; **22** Γέγραπται γάρ
ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης, καὶ ἕνα
ἐκ τῆς ἐλευθέρας. **23** Ἐλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης, κατὰ
σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας, δι' ἐπαγγελίας.
24 Ἀτινά ἔστιν ἀλληγορούμενα, αὗται γάρ εἰσιν δύο
διαθῆκαι: μία μὲν ἀπὸ Ὁρους Σινᾶ εἰς δουλείαν γεννῶσα,
ἥτις ἔστιν Ἀγάρ. **25** Τὸ δὲ Ἀγάρ Σινᾶ Ὅρος ἔστιν ἐν
τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει
γάρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. **26** Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ
ἐλευθέρα ἔστιν, ἥτις ἔστιν μήτηρ ἡμῶν. **27** Γέγραπται γάρ,
“Εὐφράνθητι, στεῖρα, ἡ οὐ τίκτουσα, ρήξον καὶ βόησον, ἡ
οὐκ ὡδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον,
ἢ τῆς ἔχούσης τὸν ἄνδρα.” **28** Ὦμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ
Ἰσαὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα ἔστε. **29** Ἐλλ' ὥσπερ τότε ὁ κατὰ
σάρκα γεννηθεὶς, ἐδίωκε τὸν κατὰ Ὅνεῦμα, οὕτως καὶ
νῦν. **30** Ἐλλὰ τί λέγει ἡ Γραφή; “Ἐκβαλε τὴν παιδίσκην
καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς, οὐ γάρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς
παιδίσκης, μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας.” **31** Διό ἀδελφοί,
οὐκ ἔσμεν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

5 Τῇ ἐλευθερίᾳ, ἡμᾶς ὁ Χριστὸς ἡλευθέρωσεν, στήκετε οὖν, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. **2** Ἰδε, ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, ὁ Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὥφελήσει. **3** Μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν, ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. **4** Κατηργήθητε ἀπὸ ὁ Χριστοῦ, οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἔξεπέσατε. **5** Ἡμεῖς γὰρ ὁ Πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. **6** Ἐν γὰρ ὁ Χριστῷ ὉΙησοῦ, οὕτε περιτομή τι ἴσχύει, οὕτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι’ ἀγάπης ἐνεργουμένῃ. **7** Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν, ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; **8** Ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. **9** Μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῦ. **10** Ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν ὉΚυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε. Ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς, βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἐὰν ἦ. **11** Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; Ὅαρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. **12** Ὁφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. **13** Ὅμεις γὰρ ἐπ’ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκὶ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. **14** Ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πεπλήρωται, ἐν τῷ, “Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου ώς σεαυτόν.” **15** Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε, μὴ ὑπ’ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. **16** Λέγω δέ, ὁ Πνεύματι περιπατεῖτε, καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. **17** Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ ὁ Πνεύματος, τὸ δὲ ὁ Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός, ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἂ ἐὰν θέλητε, ταῦτα ποιῆτε. **18** Εἰ δὲ ὁ Πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. **19** Φανερὰ δέ ἐστιν τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἄτινά ἐστιν πορνεία,

ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, **20** εἰδωλολατρεία, φαρμακεία,
εχθραι, ἔρις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἱρέσεις,
21 φθόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἢ προλέγω
ὑμῖν, καθὼς προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες,
Βασιλείαν ὁ Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. **22** Ο δὲ καρπὸς
τοῦ Ὁντεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία,
χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, **23** πραΰτης, ἐγκράτεια·
κατὰ τῶν τοιούτων, οὐκ ἔστιν νόμος. **24** Οἱ δὲ τοῦ Ὁχριστοῦ
Ἰησοῦ, τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν
καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. **25** Εἰ ζῶμεν Ὁντεύματι, Ὁντεύματι
καὶ στοιχῶμεν. **26** Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους
προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες.

6 Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινὶ
παραπτώματι, ὑμεῖς, οἱ πνευματικοὶ, καταρτίζετε τὸν
τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραΰτητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ
καὶ σὺ πειρασθῆς. **2** Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ
οὗτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Ὁχριστοῦ. **3** Εἰ
γὰρ δοκεῖ τις εἶναι τι, μηδὲν ὡν, φρεναπατῷ ἔαυτόν.
4 Τὸ δὲ ἔργον ἔαυτοῦ δοκιμαζέτω ἔκαστος, καὶ τότε
εἰς ἔαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει, καὶ οὐκ εἰς τὸν
ἔτερον. **5** Ἔκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. **6**
Κοινωνείτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον, τῷ κατηχοῦντι,
ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. **7** Μὴ πλανᾶσθε, Ὁθεὸς οὐ μυκτηρίζεται.
“Ο γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει. **8**
“Οτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἔαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς
θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ Ὁντεύμα, ἐκ τοῦ
Ὦντεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) **9** Τὸ
δὲ καλὸν ποιοῦντες, μὴ ἐγκακῶμεν, καιρῷ γὰρ ἵδιῳ,
θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. **10** Ὅρα οὖν, ὡς καιρὸν ἔχομεν,

έργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως. **11** Ὅτιδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ. **12** Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκὶ, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ Ἡριστοῦ Ἰησοῦ μὴ διώκωνται. **13** Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμημένοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχήσωνται. **14** Ἐμοὶ δὲ, μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ὁ Ἰησοῦ Ἡριστοῦ, δι’ οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται, κάγὼ κόσμῳ. **15** Οὕτε γὰρ περιτομή τί ἐστιν, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. **16** Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ’ αὐτοὺς, καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. **17** Τοῦ λοιποῦ, κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω, ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. **18** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ὁ Ἰησοῦ Ἡριστοῦ, μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί.

Ἄμήν!

Προς Εφεσιους

1 Παῦλος, ἀπόστολος ὁ Χριστοῦ ὁ Ιησοῦ διὰ θελήματος
θεοῦ, τοῖς ἀγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν
Χριστῷ ὁ Ιησοῦς: **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ
Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου ὁ Ιησοῦς Χριστοῦ. **3** Εὐλογητὸς
ὁ θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὁ Ιησοῦς Χριστοῦ,
ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς
ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, **4** καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν
αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἀγίους καὶ
ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, **5** προορίσας ἡμᾶς
εἰς νίοθεσίαν διὰ Ιησοῦς Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν
εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **6** εἰς ἔπαινον δόξης τῆς
χάριτος αὐτοῦ, **7** ἵς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ, **8**
ἐνῷ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ,
τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς
χάριτος αὐτοῦ, **9** ἵς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ
σοφίᾳ καὶ φρονήσει, **10** γνωρίσας ὑμῖν τὸ μυστήριον τοῦ
θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἵν προέθετο
ἐν αὐτῷ, **11** εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν,
ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ
τοῖς οὐρανοῖς, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν αὐτῷ, **12** ἐνῷ καὶ ἐκληρώθημεν,
προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ
πάντα ἐνεργοῦντος, κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος
αὐτοῦ, **13** εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς, εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ,
τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ· **14** ἐνῷ καὶ ὑμεῖς
ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς
σωτηρίας ὑμῶν, ἐνῷ καὶ πιστεύσαντες, ἐσφραγίσθητε τῷ
Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἅγιῷ, **15** ὃ ἐστιν ἀρραβών τῆς
κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποίησεως,

εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. **15** Διὰ τοῦτο, κάγώ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Ὅκυρίῳ ὉΙησοῦ, καὶ τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, **16** οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **17** ἵνα ὁ Ὅθεὸς τοῦ Ὅκυρίου ἡμῶν, ὉΙησοῦ Ὅχριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, δῶῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, **18** πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς, τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἐν τοῖς ἀγίοις, **19** καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ὑμᾶς, τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, **20** ἥν ἐνήργηκεν ἐν τῷ Ὅχριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ, ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, **21** ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς, καὶ ἔξουσίας, καὶ δυνάμεως, καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὄντος ὄνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: (aiōn g165) **22** καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, **23** ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2 Καὶ ὑμᾶς ὅντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν, **2** ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε, κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἔξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς νίοῖς τῆς ἀπειθείας: (aiōn g165) **3** ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεθα τέκνα φύσει ὄργης, ώς καὶ οἱ λοιποί. **4** Ο δὲ Ὅθεὸς πλούσιος ὅντες ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην

αύτοῦ, ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς, **5** καὶ ὅντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν, συνεζωοποίησεν τῷ Ὁχριστῷ (χάριτί ἐστε σεσωσμένοι), **6** καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Ὁχριστῷ ὩΙησοῦ, **7** ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν, τοῖς ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Ὁχριστῷ ὩΙησοῦ. (**aiōn g165**) **8** Τῇ γάρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἔξ ὑμῶν, Ὅθεοῦ τὸ δῶρον· **9** οὐκ ἔξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. **10** Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Ὁχριστῷ ὩΙησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἵς προητοίμασεν ὁ Ὅθεὸς, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν. **11** Διὸ μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκὶ, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, **12** ὅτι ἡτε τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Ὁχριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. **13** Νυνὶ δὲ ἐν Ὁχριστῷ ὩΙησοῦ, ὑμεῖς οἴ ποτε ὅντες μακρὰν, ἐγενήθητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ὁχριστοῦ. **14** Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, **15** τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἔνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, **16** καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Ὅθεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ· **17** καὶ ἐλθὼν, εὐηγγελίσατο, “εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν, καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς”· **18** ὅτι δι’ αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν, οἱ ἀμφότεροι ἐν ἐνὶ Ὅπνεύματι πρὸς τὸν Πατέρα. **19** Ὅρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ

έστε συμπολίται τῶν ἀγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ ὄθεοῦ, **20**
ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ
προφητῶν, δοῦτος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ ὁ Χριστοῦ ὁ Ιησοῦ,
21 ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη, αὔξει εἰς
ναὸν ἅγιον ἐν ὁμοίῳ, **22** ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε,
εἰς κατοικητήριον τοῦ ὄθεοῦ ἐν ὁπλεύματι.

3 Τούτου χάριν, ἐγὼ Παῦλος, ὁ δέσμιος τοῦ ὁχριστοῦ
ὁ Ιησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν— **2** εἴ γε ἡκούσατε
τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ ὄθεοῦ, τῆς δοθείσης
μοι εἰς ὑμᾶς, **3** κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνωρίσθη μοι τὸ
μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, **4** πρὸς ὃ δύνασθε
ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ
τοῦ ὁχριστοῦ, **5** ὃ ἔτεραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς
υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἀγίοις
ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν ὁπλεύματι, **6** εἶναι τὰ
ἔθνη, συγκληρονόμα, καὶ σύσσωμα, καὶ συμμέτοχα, τῆς
ἐπαγγελίας ἐν ὁχριστῷ ὁ Ιησοῦ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **7** οὐ
ἐγενήθην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ
ὄθεοῦ τῆς δοθείσης μοι, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως
αὐτοῦ. **8** Ἐμοὶ τῷ, ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἀγίων, ἐδόθη ἡ
χάρις αὕτη, τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι, τὸ ἀνεξιχνίαστον
πλοῦτος τοῦ ὁχριστοῦ, **9** καὶ φωτίσαι πάντας, τίς ἡ
οἰκονομία τοῦ μυστηρίου, τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ
τῶν αἰώνων ἐν τῷ ὄθεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσαντι, (αιση
g165) 10 ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις
ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος
σοφία τοῦ ὄθεοῦ, **11** κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων, ἦν
ἐποίησεν ἐν τῷ ὁχριστῷ ὁ Ιησοῦ, τῷ ὁμοίῳ ἡμῶν, (αιση
g165) 12 ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ προσαγωγὴν ἐν

πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. **13** Διὸ αἴτοῦμαι μὴ ἐγκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἵτις ἔστιν δόξα ὑμῶν. **14** Τούτου χάριν, κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα, **15** ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, **16** ἵνα δῷ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ ὉΠνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, **17** κατοικῆσαι τὸν ὉΧριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ, ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, **18** ἵνα ἔξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἀγίοις, τί τὸ πλάτος, καὶ μῆκος, καὶ ὕψος, καὶ βάθος, **19** γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ ὉΧριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Ὅθεοῦ. **20** Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα, ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὡν αἴτούμεθα ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, **21** αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν ὉΧριστῷ ὩΙησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἄμην! (αιση g165)

4 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἐγὼ δέσμιος ἐν ὉΚυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἣς ἐκλήθητε, **2** μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραΰτητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, **3** σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ ὉΠνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. **4** Ἐν σῶμα καὶ ἐν ὉΠνεύμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν, **5** εἰς ὉΚύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα, **6** εἰς Ὅθεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, δέπι πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν. **7** Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις, κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ ὉΧριστοῦ. **8** Διὸ λέγει, “Αναβὰς εἰς ὕψος, ἡχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις.” **9** Τὸ δὲ,

“ἀνέβη”, τί ἐστιν, εὶς μὴ δτι καὶ κατέβη εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; **10** Ὁ καταβὰς αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα.

11 Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, **12** πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἀγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ ὇χιστοῦ,

13 μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ ὄθεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ ὇χιστοῦ, **14** ἵνα μηκέτι ὅμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης, **15** ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ, αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὃς ἐστιν ἡ κεφαλὴ ὇χιστός, **16** ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα, συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ’ ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἑκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἔαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. **17** Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν Ὦκριᾳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν. **18** Ἐσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὅντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ ὄθεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, **19** οἵτινες ἀπηλγηκότες, ἔαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἔργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. **20** Ὅμεις δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν ὇χιστόν, **21** εἴ γε αὐτὸν ἡκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ὦησοῦ, **22** ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν

παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, **23** ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, **24** καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ ὅθεν, κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας. **25** Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, “λαλεῖτε ἀλήθειαν ἔκαστος μετὰ τοῦ πλησίου αὐτοῦ”, ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. **26** “Οργίζεσθε, καὶ μὴ ἀμαρτάνετε”. ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ παροργισμῷ ὑμῶν, **27** μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. **28** Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω, ἐργαζόμενος ταῖς χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. **29** Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ’ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. **30** Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Ὅπνεῦμα τὸ Ἀγιον τοῦ Ὅθεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. **31** Πᾶσα πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ὀργὴ, καὶ κραυγὴ, καὶ βλασφημία, ἀρθήτω ἀφ’ ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ. **32** Γίνεσθε εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ Ὅθεὸς ἐν Ἐχριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν.

5 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Ὅθεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά, **2** καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Ἐχριστὸς ἡγάπησεν ὑμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Ὅθεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. **3** Πορνεία δὲ, καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα, ἢ πλεονεξία, μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, **4** καὶ αἰσχρότης, καὶ μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, ἢ οὐκ ἀνῆκεν, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. **5** Τοῦτο γάρ ἵστε γινώσκοντες ὅτι πᾶς πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὃ ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Ἐχριστοῦ καὶ Ὅθεοῦ.

6 Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις διὰ ταῦτα, γὰρ
ἔρχεται ἡ ὄργὴ τοῦ ὥθεοῦ ἐπὶ τοὺς νίοὺς τῆς ἀπειθείας. **7**
Μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν· **8** ἦτε γάρ ποτε σκότος,
νῦν δὲ φῶς ἐν ὥκυρίῳ· ως τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε
9 (ό γὰρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ, καὶ
δικαιοσύνῃ, καὶ ἀληθείᾳ), **10** δοκιμάζοντες τί ἔστιν
εὐάρεστον τῷ ὥκυρίῳ. **11** Καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις
τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε,
12 τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ’ αὐτῶν, αἰσχρόν ἔστιν
καὶ λέγειν. **13** Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς¹
φανεροῦται, πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἔστιν. **14**
Διὸ λέγει, “Ἐγειρε, ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν
νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ ὥχριστος.” **15** Βλέπετε οὖν
ἀκριβῶς πῶς περιπατεῖτε, μὴ ως ἄσοφοι, ἀλλ’ ως σοφοί,
16 ἔξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί
εἰσιν. **17** Διὰ τοῦτο, μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε
τί τὸ θέλημα τοῦ ὥχριστου. **18** Καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἶνῳ,
ἐν ᾧ ἔστιν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν ὥπνοις, **19**
λαλοῦντες ἔαυτοῖς ἐν ψαλμοῖς, καὶ ὕμνοις, καὶ ψδαῖς
πνευματικαῖς, ἄδοντες καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ ὑμῶν
τῷ ὥχριστῳ, **20** εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν
ὄνόματι τοῦ ὥχριστου ἡμῶν, ὥχριστοῦ, τῷ ὥθεῷ καὶ
Πατρί, **21** ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ ὥχριστου.
22 Αἱ γυναῖκες τοῖς ἴδιοις ἀνδράσιν ως τῷ ὥχριστῳ, **23**
ὅτι ἀνήρ ἔστιν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς, ως καὶ ὁ ὥχριστος
κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς Σωτὴρ τοῦ σώματος. **24**
Ἄλλ’ ως ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ ὥχριστῷ, οὔτως καὶ αἱ
γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν παντί. **25** Οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς
γυναῖκας, καθὼς καὶ ὁ ὥχριστος ἡγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν,

καὶ ἔαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, **26** ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ,
καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὄδατος ἐν ρήματι, **27** ἵνα
παραστήσῃ αὐτὸς ἔαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ
ἔχουσαν σπίλον, ἢ ρύτίδα, ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ’ ἵνα ἡ
ἀγία καὶ ἅμωμος. **28** Οὕτως ὀφείλουσιν καὶ οἱ ἄνδρες
ἀγαπᾶν τὰς ἔαυτῶν γυναικας, ὡς τὰ ἔαυτῶν σώματα. Ὁ
ἀγαπῶν τὴν ἔαυτοῦ γυναικα, ἔαυτὸν ἀγαπᾷ. **29** Οὐδεὶς
γάρ ποτε τὴν ἔαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκτρέψει
καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Ἐχριστὸς τὴν ἐκκλησίαν,
30 ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ. **31** “Ἄντὶ τούτου
καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ
προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο
εἰς σάρκα μίαν.” **32** Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ
δὲ λέγω εἰς Ἐχριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. **33** Πλὴν καὶ
ύμεῖς, οἱ καθ’ ἔνα, ἔκαστος τὴν ἔαυτοῦ γυναικα οὕτως
ἀγαπάτω ὡς ἔαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ, ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

6 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Ἐκρίῳ,
τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. **2** “Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ
τὴν μητέρα” (ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ),
3 “ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς
γῆς.” **4** Καὶ, οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν,
ἀλλὰ ἐκτρέψετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Ἐκρίου.
5 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μετὰ
φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ
Ἐχριστῷ, **6** μὴ κατ’ ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,
ἀλλ’ ὡς δοῦλοι Ἐχριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Ἐθεοῦ
ἐκ ψυχῆς, **7** μετ’ εύνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ Ἐκρίῳ,
καὶ οὐκ ἀνθρώποις, **8** εἰδότες ὅτι ἐάν ποιήσῃ ἔκαστος
ἀγαθόν, τοῦτο κομίσεται παρὰ Ἐκρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε

έλευθερος. 9 Καὶ, οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς,
ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες δὲ τὸν καὶ αὐτῶν καὶ ὑμῶν
ὅντος ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωπολημψίᾳ οὐκ
ἐστιν παρ’ αὐτῷ. 10 Τοῦ λοιποῦ, δυναμοῦσθε, ἐν τῷ Κυρίῳ
καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἴσχύος αὐτοῦ. 11 Ἐνδύσασθε τὴν
πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι
πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου. 12 Ὅτι οὐκ ἐστιν
ἥμιν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς
ἀρχάς, πρὸς τὰς ἔξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ
σκότους τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν
τοῖς ἐπουρανίοις. (αἱδὸν γ165) 13 Διὰ τοῦτο, ἀναλάβετε τὴν
πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ
ἥμερᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι, στῆναι. 14
Στῆτε οὖν, “περιζωσάμενοι τὴν ὁσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ”,
καὶ “ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης”, 15 καὶ
ὑποδησάμενοι τοὺς “πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου
τῆς εἰρήνης”. 16 Ἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς
πίστεως, ἐν τῷ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ
πεπυρωμένα σβέσαι. 17 Καὶ “τὴν περικεφαλαίαν τοῦ
σωτηρίου” δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, δὲ
ἐστιν ρῆμα Θεοῦ, 18 διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως,
προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς
αὐτὸν, ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει
περὶ πάντων τῶν ἀγίων, 19 καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ
λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι
τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, 20 ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν
ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι, ὡς δεῖ με λαλῆσαι.
21 Ἰνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ’ ἐμέ, τί πράσσω, πάντα
γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς, δὲ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς

διάκονος ἐν Ὑεράῳ, **22** δὸν ἔπειμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ
τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς
καρδίας ὑμῶν. **23** Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπῃ μετὰ
πίστεως ἀπὸ ὁθεοῦ Πατρὸς καὶ Ὑερίου ὨΗησοῦ ὁΧριστοῦ.
24 Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Ὑύριον
ἡμῶν, ὨΗησοῦν ὁΧριστὸν, ἐν ἀφθαρσίᾳ.

Προς Φιλιππησιους

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος, δοῦλοι ὑπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ· πᾶσιν τοῖς ἀγίοις ἐν ὑπὸ Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις, σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις; **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὑπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ ὑπὸ Κυρίου Ἰησοῦ ὑπὸ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστῶ τῷ ὑπὲρ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν, **4** πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, **5** ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, **6** πεποιθώς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν, ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας ὑπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ· **7** καθὼς ἐστιν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς δεσμοῖς μου, καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὅντας. **8** Μάρτυς γάρ μου ὁ ὑπὲρ, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις ὑπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ. **9** Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, **10** εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἥτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν ὑπὸ Χριστοῦ, **11** πεπληρωμένοι καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ ὑπὸ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον ὑπεροῦ. **12** Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς, βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ’ ἐμὲ, μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, **13** ὃστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν ὑπὸ Χριστῷ γενέσθαι, ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, **14** καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν ὑπὸ Κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου, περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον τοῦ ὑπεροῦ λαλεῖν. **15** Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν,

τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν ὁ Χριστὸν κηρύσσουσιν. **16** Οἱ δὲ ἔξ ἐριθείας τὸν ὁ Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἀγνῶς οἰόμενοι θλῖψιν ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου. **17** Οἱ μὲν ἔξ ἀγάπης εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι, **18** τί γάρ; Πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, ὁ Χριστὸς καταγγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. **19** Οἶδα γάρ ὅτι τοῦτο μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ Ὁπνεύματος ὩΙησοῦ ὁ Χριστοῦ, **20** κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε καὶ νῦν, μεγαλυνθήσεται ὁ Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. **21** Ἐμοὶ γάρ τὸ ζῆν ὁ Χριστὸς, καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. **22** Εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκὶ, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου. Καὶ τί αἱρήσομαι οὐ γνωρίζω. **23** Συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν ὁ Χριστῷ εἶναι, πολλῷ γάρ μᾶλλον κρεῖσσον, **24** τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ, ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς. **25** Καὶ τοῦτο πεποιθὼς, οἶδα ὅτι μενῶ καὶ παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, **26** ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν ὁ Χριστῷ ὩΙησοῦ ἐν ἐμοὶ, διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. **27** Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ὁ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπὼν, ἀκούω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, **28** καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἥτις ἔστιν αὐτοῖς ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ ὁ Θεοῦ, **29** ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπέρ ὁ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ

καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν, **30** τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες,
οἵον εἴδετε ἐν ἐμοὶ, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

2 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν ὉΧριστῷ, εἴ τι παραμύθιον
ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία ὌΠνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα
καὶ οἰκτιρμοί, **2** πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ
αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι,
τὸ ἐν φρονοῦντες. **3** Μηδὲν κατ’ ἐριθείαν μηδὲ
κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους
ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἔαυτῶν, **4** μὴ τὰ ἔαυτῶν ἔκαστος
σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔτέρων ἔκαστοι. **5** Τοῦτο
φρονεῖτε ἐν ὑμῖν, δικαὶοις ἐν ὉΧριστῷ ὍΙησοῦ, **6** δικαίως ἐν μορφῇ
Ὥθεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι Ἰσαὶα Ὡθεῷ,
7 ἀλλὰ ἔαυτὸν ἐκένωσεν, μορφὴν δούλου λαβών, ἐν
όμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος. Καὶ σχήματι εὑρεθεὶς
ώς ἄνθρωπος, **8** ἐταπείνωσεν ἔαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος
μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. **9** Διὸ καὶ δικαίως
αὐτὸν ὑπερύψωσεν, καὶ ἔχαρίσατο αὐτῷ τὸ δόνομα τὸ
ὑπὲρ πᾶν δόνομα, **10** ἵνα ἐν τῷ δόνοματι ὍΙησοῦ, πᾶν γόνυ
κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, **11**
καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται διτοῖς ὍΚύριος ὍΙησοῦς
ὝΧριστός, εἰς δόξαν Ὅθεοῦ Πατρός. **12** Ὡστε, ἀγαπητοί μου,
καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου, μετὰ
φόβου καὶ τρόμου τὴν ἔαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε.
13 Ὅθεὸς γάρ ἐστιν δικαίως ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν, καὶ τὸ θέλειν, καὶ
τὸ ἐνεργεῖν, ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. **14** Πάντα ποιεῖτε χωρὶς
γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, **15** ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι
καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Ὅθεοῦ ἄμωμα μέσον γενεᾶς σκολιᾶς
καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν

κόσμῳ, **16** λόγον ζωῆς ἐπέχοντες εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς
ἡμέραν Ὡρίστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον, οὐδὲ εἰς
κενὸν ἐκοπίασα, **17** ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ
λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν
ὑμῖν. **18** Τὸ δὲ αὐτὸν καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ
μοι. **19** Ἐλπίζω δὲ ἐν Ὡρίστῳ Ἰησῷ, Τιμόθεον ταχέως
πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κάγὼ εὐψυχῶ, γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. **20**
Οὐδένα γὰρ ἔχω ἴσοψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν
μεριμνήσει. **21** Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἔαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ
Ἰησοῦ Ὡρίστοῦ. **22** Τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι
ώς πατρὶ τέκνον, σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον.
23 Τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι, ώς ἂν ἀφίδω τὰ περὶ¹
ἐμὲ ἔξαυτῆς· **24** πέποιθα δὲ ἐν Ὡρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως
ἔλευσομαι. **25** Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην, Ἐπαφρόδιτον,
τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν
δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι
πρὸς ὑμᾶς, **26** ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ
ἀδημονῶν διότι ἡκούσατε ὅτι ἡσθένησεν. **27** Καὶ γὰρ
ἡσθένησεν παραπλήσιον θανάτῳ, ἀλλὰ ὁ Ὡθός ἡλέησεν
αὐτόν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην
ἐπὶ λύπην σχῶ. **28** Σπουδαιοτέρως οὖν ἐπεμψα αὐτὸν,
ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν, χαρῆτε κάγὼ ἀλυπότερος ᾖ.
29 Προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν Ὡρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς,
καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, **30** ὅτι διὰ τὸ ἔργον
Ὀρίστου μέχρι θανάτου ἥγισεν, παραβολευσάμενος τῇ
ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, τῆς πρός με
λειτουργίας.

3 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Ὡρίῳ. Τὰ αὐτὰ
γράφειν ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.

2 Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας,
βλέπετε τὴν κατατομήν. **3** Ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ
“Πνεύματι ὁθεοῦ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν ὁχριστῷ
”Ιησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, **4** καίπερ ἐγὼ ἔχων
πεποίθησιν καὶ ἐν σαρκί. Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν
σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον: **5** περιτομῇ ὀκταήμερος ἐκ γένους
’Ισραὴλ φυλῆς Βενιαμίν, Ἐβραῖος ἐξ Ἐβραίων, κατὰ
νόμον Φαρισαῖος, **6** κατὰ ζῆλος διώκων τὴν ἐκκλησίαν,
κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἀμεμπτος. **7**
’Αλλὰ ἄτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν ὁχριστὸν
ζημίαν. **8** ’Αλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν
εἶναι, διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως ὁχριστοῦ ὉΙησοῦ τοῦ
Κυρίου μου, δι’ ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην καὶ ἡγοῦμαι
σκύβαλα, ἵνα ὁχριστὸν κερδήσω **9** καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ,
μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν
διὰ πίστεως ὁχριστοῦ, τὴν ἐκ ὁθεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ
τῇ πίστει, **10** τοῦ γνῶναι αὐτὸν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς
ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ κοινωνίαν παθημάτων αὐτοῦ,
συμμορφιζόμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, **11** εἰ πως καταντήσω
εἰς τὴν ἐξανάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. **12** Οὐχ ὅτι ἡδη ἔλαβον,
ἢ ἡδη τετελείωμαι, διώκω δὲ, εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ’ ᾧ
καὶ κατελήμφθην ὑπὸ ὁχριστοῦ ὉΙησοῦ. **13** Ἀδελφοί, ἐγὼ
ἐμαυτὸν οὐ λογίζομαι κατειληφέναι, ἐν δέ: τὰ μὲν ὅπισω
ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἐμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, **14**
κατὰ σκοπὸν διώκω εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως
τοῦ ὁθεοῦ ἐν ὁχριστῷ ὉΙησοῦ. **15** Ὅσοι οὖν τέλειοι,
τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἰ τι ἐτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ
ὁθεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει. **16** Πλὴν εἰς δὲ ἐφθάσαμεν, τῷ
αὐτῷ στοιχεῖν. **17** Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ

σκοπεῖτε τοὺς οὗτω περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον
ἡμᾶς. **18** Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις ἔλεγον
ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων, λέγω, τοὺς ἔχθροὺς τοῦ σταυροῦ
τοῦ ὇χιστοῦ, **19** ὃν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὃν ὁ ὥθεδος ἡ
κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια
φρονοῦντες. **20** Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς
ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ Σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα, Ὅκυριον Ὂησοῦν
Ὕχριστόν, **21** ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως
ἡμῶν, σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν
ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν, καὶ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ
πάντα.

4 Ὁστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ
καὶ στέφανός μου, οὕτως στήκετε ἐν Ὅκυριῳ, ἀγαπητοί.
2 Εὔοδίαν παρακαλῶ, καὶ Συντύχην παρακαλῶ, τὸ
αὐτὸ φρονεῖν ἐν Ὅκυριῳ. **3** Ναὶ, ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε
σύζυγε, συλλαμβάνον αὐταῖς, αἴτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
συνήθλησάν μοι, μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν
συνεργῶν μου, ὃν τὰ ὄνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. **4** Χαίρετε
ἐν Ὅκυριῳ πάντοτε, πάλιν ἐρῶ, χαίρετε! **5** Τὸ ἐπιεικές ὑμῶν
γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Ὁ Ὅκυριος ἐγγύς. **6** Μηδὲν
μεριμνᾶτε, ἀλλ’ ἐν παντὶ, τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ
εὐχαριστίας, τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν
Ὥθεόν. **7** Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ ὥθεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν,
φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν
Ὕχριστῷ Ὂησοῦ. **8** Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἔστὶν ἀληθῆ,
ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα
εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ, καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε.
9 Ἡ αἱ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε, καὶ ἡκούσατε καὶ εἶδετε,
ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ ὥθεδος τῆς εἰρήνης ἔσται

μεθ' ὑμῶν. **10** Ἐχάρην δὲ ἐν ὮΚυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἥδη ποτὲ
ἀνεθάλετε τὸ ὑπέρ ἔμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε,
ἥκαιρεῖσθε δέ. **11** Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω, ἐγὼ
γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. **12** Οἶδα καὶ
ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν. Ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν
μεμύημαι, καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν
καὶ ὑστερεῖσθαι. **13** Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί¹
με. **14** Πλὴν καλῶς ἐποιήσατε, συγκοινωνήσαντές μου
τῇ θλίψει. **15** Οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν
ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας,
οὐδεμίᾳ μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ
λήμψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι. **16** Ὄτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ,
καὶ ἄπαξ καὶ δις, εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε. **17** Οὐχ
ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν
πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. **18** Ἀπέχω δὲ πάντα, καὶ
περισσεύω πεπλήρωμαί, δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ
παρ' ὑμῶν, δόσμὴν εὐώδίας, θυσίαν δεκτήν, εὐάρεστον τῷ
Θεῷ. **19** Ὁ δὲ ὁ Θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν,
κατὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν ὮΧριστῷ ὮΙησοῦ. **20**
Τῷ δὲ ὁ Θεῷ καὶ Πατρὶ ὑμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. Ἀμήν! (*aiōn g165*) **21** Ἀσπάσασθε πάντα ἄγιον ἐν
ὮΧριστῷ ὮΙησοῦ, ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί, **22**
ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἄγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς
Καίσαρος οἰκίας. **23** Ἡ χάρις τοῦ ὮΚυρίου ὮΙησοῦ ὮΧριστοῦ
μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν!

Προς Κολοσσαῖς

1 Παῦλος, ἀπόστολος ὁ Χριστοῦ ὁ Ιησοῦ διὰ θελήματος
θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, **2** τοῖς ἐν Κολοσσαῖς
ἀγίοις, καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν ὁ Χριστῷ: χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁ Κυρίου ὁ Ιησοῦ
Χριστοῦ. **3** Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ Πατρὶ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν ὁ Ιησοῦ Χριστοῦ, πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι,
4 ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν ὁ Χριστῷ ὁ Ιησοῦ, καὶ
τὴν ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, **5** διὰ
τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν
προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας, τοῦ εὐαγγελίου,
6 τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ,
ἐστὶν καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον, καθὼς καὶ
ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἣς ἡμέρας ἡκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν
χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ: **7** καθὼς ἐμάθετε ἀπὸ
Ἐπαφρᾶ, τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὃς ἐστιν πιστὸς
ὑπὲρ ἡμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, **8** ὁ καὶ δηλώσας
ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι. **9** Διὰ τοῦτο καὶ
ἡμεῖς, ἀφ' ἣς ἡμέρας ἡκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ
ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἴτούμενοι, ἵνα πληρωθῆτε
τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ
συνέσει πνευματικῇ, **10** περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς
πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες,
καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ, **11** ἐν πάσῃ
δυνάμει δυναμούμενοι, κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ,
εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς, **12**
εὐχαριστοῦντες τῷ Πατρὶ, τῷ ἱκανώσαντι ὑμᾶς εἰς τὴν
μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἀγίων ἐν τῷ φωτί, **13** ὃς ἐρρύσατο
ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν

βασιλείαν τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, **14** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν· **15** ὃς ἐστιν εἰκὼν τοῦ ὑθεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, **16** ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ δρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε ἔξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται. **17** Καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν. **18** Καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας, ὃς ἐστιν ἡ ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, **19** ὅτι ἐν αὐτῷ εὑδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι, **20** καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **21** Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἔχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, **22** νυνὶ δὲ ἀποκατηλλάγητε ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἀγίους, καὶ ἀμώμους, καὶ ἀνεγκλήτους, κατενώπιον αὐτοῦ— **23** εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει, τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἡκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. **24** Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ ὑθεοῦ ἐν τῇ σαρκὶ μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, **25** ἣς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος, κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ ὑθεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ ὑθεοῦ, **26** τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν

αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νῦν δὲ ἐφανερώθη τοῖς
ἄγιοις αὐτοῦ, (aiōn g165) 27 οἵς ἡθέλησεν ὁ Ὡθός, γνωρίσαι
τί τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς
ἔθνεσιν, ὃ ἐστιν Ὡχριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης· 28 ὃν
ἡμεῖς καταγέλλομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον
καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα
παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Ὡχριστῷ. 29
Εἰς δὲ καὶ κοπιῶ, ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ,
τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἔμοι ἐν δυνάμει.

2 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι, ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ
ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ ὅσοι οὐχ ἔρακαν
τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκὶ, 2 ἵνα παρακληθῶσιν αἱ
καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πᾶν
πλοῦτος τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν
τοῦ μυστηρίου τοῦ Ὡθοῦ, Ὡχριστοῦ, 3 ἐν ᾧ εἰσιν πάντες οἱ
θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπόκρυφοι. 4 Τοῦτο
λέγω, ἵνα μηδεὶς ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ.
5 Εἴ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν
ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, καὶ τὸ
στερέωμα τῆς εἰς Ὡχριστὸν πίστεως ὑμῶν. 6 Ὡς οὖν
παρελάβετε τὸν Ὡχριστὸν Ὡησοῦν τὸν Ὦκύριον, ἐν αὐτῷ
περιπατεῖτε, 7 ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν
αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε,
περισσεύοντες ἐν εὐχαριστίᾳ. 8 Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς ἔσται
ὅ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης,
κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα
τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Ὡχριστόν. 9 Ὅτι ἐν αὐτῷ
κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς, 10
καὶ ἔστε ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὃς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης

ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας, 11 ἐνῷ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ
ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῆς σαρκός,
ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ ὇χριστοῦ, 12 συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ
βαπτισμῷ, ἐνῷ καὶ συνηγέρθητε, διὰ τῆς πίστεως τῆς
ἐνεργείας τοῦ ὄθεοῦ, τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

13 Καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὅντας ἐν τοῖς παραπτώμασιν καὶ
τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ὑμᾶς
σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα,
14 ἔξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν,
ὅτιν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸν ἤρκεν ἐκ τοῦ μέσου,
προσηλώσας αὐτὸν τῷ σταυρῷ· 15 ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς
καὶ τὰς ἔξουσίας, ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας
αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. 16 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει, καὶ
ἐν πόσει, ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς, ἢ νεομηνίᾳς, ἢ Σαββάτων, 17
ἄ ἐστιν σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ ὇χριστοῦ. 18
Μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω, θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ,
καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἢ ἐόρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ
φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 19 καὶ οὐ
κρατῶν τὴν κεφαλήν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀφῶν
καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον,
ανέξει τὴν αὔξησιν τοῦ ὄθεοῦ. 20 Εἴ ἀπεθάνετε σὺν ὇χριστῷ
ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ
δογματίζεσθε: 21 “Μὴ ἄψῃ! Μηδὲ γεύσῃ! Μηδὲ θίγῃ!”
22 “Ἄ ἐστιν πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ
ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; 23 “Ἄτινά
ἐστιν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ καὶ
ταπεινοφροσύνῃ, καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι
πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ ὇χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Ὁχριστός ἐστιν, ἐν δεξιᾷ τοῦ ὅθεοῦ καθήμενος. **2** Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. **3** Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Ὁχριστῷ ἐν τῷ ὅθεῷ. **4** Ὅταν ὁ Ὁχριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. **5** Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, **6** δι' ἣ ἔρχεται ἡ ὄργὴ τοῦ ὅθεοῦ, **7** ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε ὅτε ἐζῆτε ἐν τούτοις. **8** Νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα: ὄργήν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. **9** Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, **10** καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν, κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, **11** ὅπου οὐκ ἔνι "Ἐλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Ὁχριστός. **12** Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ ὅθεοῦ ἄγιοι καὶ ἡγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραΰτητα, μακροθυμίαν, **13** ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἔαυτοῖς, ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἔχαρίσατο ὑμῖν, οὕτως καὶ ὑμεῖς. **14** Ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις, τὴν ἀγάπην, ὃ ἐστιν σύνδεσμος τῆς τελειότητος. **15** Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Ὁχριστοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. **16** Ὁ λόγος τοῦ Ὁχριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πάσῃ σοφίᾳ, διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἔαυτοὺς ψαλμοῖς, ὕμνοις, ὡδαῖς πνευματικαῖς, ἐν τῇ

χάριτι ፩δοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ ὅθεω. **17** Καὶ πᾶν, ὃ τι ἔὰν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Ὦκυρίου ὩΙησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ ὅθεω Πατρὶ δι' αὐτοῦ.

18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ως ἀνῆκεν ἐν Ὦκυρίῳ. **19** Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. **20** Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γάρ εὐάρεστόν ἐστιν ἐν Ὦκυρίῳ. **21** Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. **22** Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείᾳ, ως ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν Ὦκύριον. **23** Ὁ ἔὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ως τῷ Ὦκυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, **24** εἰδότες ὅτι ἀπὸ Ὦκύριου ἀπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας. Τῷ Ὦκυρίῳ Ὡχριστῷ δουλεύετε. **25** Ο γάρ ἀδικῶν, κομιεῖται ὁ ἡδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσωπολημψία.

4 Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Ὦκύριον ἐν οὐρανῷ.
2 Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ, **3** προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ ὅθεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Ὡχριστοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι, **4** ἵνα φανερώσω αὐτὸν, ως δεῖ με λαλῆσαι. **5** Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἔξαγοραζόμενοι. **6** Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἄλατι ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. **7** Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς, καὶ πιστὸς διάκονος, καὶ σύνδουλος ἐν Ὦκυρίῳ, **8** ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸν τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ὑμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς

καρδίας ὑμῶν, **9** σὺν Ὀνησίμῳ, τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ
ἀδελφῷ, ὃς ἐστιν ἐξ ὑμῶν. Πάντα ὑμῖν γνωρίσουσιν τὰ
ἄδεια. **10** Ἄσπαζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος, ὁ συναιχμάλωτός
μου, καὶ Μᾶρκος, ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ (περὶ οὗ ἐλάβετε
ἐντολάς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν), **11** καὶ
Ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς
οὗτοι, μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Ὁθοῦ,
οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. **12** Ἄσπαζεται ὑμᾶς
Ἐπαφρᾶς, ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Ἡριστοῦ Ἰησοῦ, πάντοτε
ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα σταθῆτε
τέλειοι καὶ πεπληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ
Ὁθοῦ. **13** Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν πόνον ὑπὲρ
ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει.
14 Ἄσπαζεται ὑμᾶς Λουκᾶς, ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς, καὶ
Δημᾶς. **15** Ἄσπασασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς, καὶ
Νύμφαν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. **16** Καὶ
ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα
καὶ ἐν τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν
ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. **17** Καὶ εἴπατε
Ἀρχίππῳ, “Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Ἡγρίῳ,
ἵνα αὐτὴν πληροῖς.” **18** Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ, Παύλου.
Μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

Προς Θεσσαλονικεις Α'

1 Παῦλος, καὶ Σιλουανὸς, καὶ Τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ
Θεσσαλονικέων ἐν ὁθεῷ Πατρὶ καὶ ὁκυρίῳ ὉΙησοῦ ὁΧριστῷ:
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη. **2** Εὐχαριστοῦμεν τῷ ὁθεῷ πάντοτε
περὶ πάντων ὑμῶν, μνείαν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν
ἡμῶν, ἀδιαλείπτως **3** μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς
πίστεως, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς
ἐλπίδος τοῦ ὁκυρίου ἡμῶν, ὩΟησοῦ ὁΧριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ
ὁθεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, **4** εἰδότες, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι
ὑπὸ τοῦ ὁθεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, **5** ὅτι τὸ εὐαγγέλιον
ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν
δυνάμει, καὶ ἐν ὁπνεύματι Ἀγίῳ, καὶ πληροφορίᾳ πολλῇ,
καθὼς οἴδατε οἵοι ἐγενήθημεν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. **6** Καὶ ὑμεῖς
μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ ὁκυρίου, δεξάμενοι τὸν
λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς ὁπνεύματος Ἀγίου, **7**
ῶστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ
Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. **8** Ἄφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται
ὅ λόγος τοῦ ὁκυρίου, οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν
τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλλ' ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν
ὁθεὸν ἐξελήλυθεν, ὕστε μὴ χρείαν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι.
9 Αὔτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἴσοδον
ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν ὁθεὸν
ἀπὸ τῶν εἰδώλων, δουλεύειν ὁθεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ,
10 καὶ ἀναμένειν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν
ἥγειρεν ἐκ τῶν νεκρῶν, ὩΟησοῦν, τὸν ὁύδομενον ἡμᾶς ἐκ
τῆς ὁργῆς τῆς ἐρχομένης.

2 Αὔτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς
ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, **2** ἀλλὰ προπαθόντες καὶ
ὑβρισθέντες, καθὼς οἴδατε, ἐν Φιλίπποις ἐπαρρησιασάμεθα

ἐν τῷ ὡραῖον, λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. 3 Ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὐδὲ ἐν δόλῳ, 4 ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὗτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ Θεῷ, τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. 5 Οὕτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείᾳ ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὕτε ἐν προφάσει πλεονεξίᾳ (Θεὸς μάρτυς) 6 οὕτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὕτε ἀφ' ὑμῶν, οὕτε ἀπ' ἄλλων, 7 δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι, ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι. Ἀλλὰ ἐγενήθημεν νήπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἐὰν τροφὸς θάλπῃ τὰ ἔαυτῆς τέκνα. 8 Οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν, εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν, οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἔαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἐγενήθητε. 9 Μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. 10 Ὅμεις μάρτυρες καὶ ὁ Θεός, ὡς ὁσίως, καὶ δικαίως, καὶ ἀμέμπτως, ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, 11 καθάπερ οἴδατε ὡς ἔνα ἔκαστον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τέκνα ἔαυτοῦ, 12 παρακαλοῦντες ὑμᾶς, καὶ παραμυθούμενοι, καὶ μαρτυρόμενοι, εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ, τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἔαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. 13 Καὶ διὰ τοῦτο καὶ Ὅμεις εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ Θεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καθὼς ἀληθῶς ἐστὶν, λόγον Θεοῦ, δις καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. 14 Ὅμεις γάρ μιμηταὶ ἐγενήθητε,

ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ ὄθεοῦ, τῶν οὐσῶν ἐν τῇ
Ἰουδαίᾳ ἐν ὁμιλίᾳ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε, καὶ
ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἴδιων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ¹
τῶν Ἰουδαίων, **15** τῶν καὶ τὸν Ὅμιλον ἀποκτεινάντων
Ἰησοῦν, καὶ τοὺς προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ
ὄθεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, **16**
κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι, ὥνα σωθῶσιν, εἰς
τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. Ἐφθασεν
δὲ ἐπ’ αὐτοὺς ἡ ὁργὴ εἰς τέλος. **17** Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί,
ἀπορφανισθέντες ἀφ’ ὑμῶν, πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπῳ
οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον
ὑμῶν ἵδειν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. **18** Διότι ἡθελήσαμεν
ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος, καὶ ἄπαξ καὶ δίς, καὶ
ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. **19** Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς ἦ χαρὰ
ἢ στέφανος καυχήσεως; "Ἡ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς, ἔμπροσθεν τοῦ
Ὕμιλου ἡμῶν, Ὁ Ἰησοῦ, ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; **20** Ὅμεις
γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν, καὶ ἡ χαρά.

3 Διὸ μηκέτι στέγοντες, ηὔδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν
Ἀθήναις μόνοι, **2** καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν
ἡμῶν, καὶ διάκονον τοῦ ὄθεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι, ὑπὲρ τῆς
πίστεως ὑμῶν, **3** τὸ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν
ταύταις. Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. **4** Καὶ
γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν
θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. **5** Διὰ τοῦτο
κάγὼ μηκέτι στέγων, ἐπεμψαί εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν
ὑμῶν, μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ εἰς κενὸν
γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. **6** Ἀρτὶ δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς
ἡμᾶς ἀφ’ ὑμῶν, καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ

τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἵδεῖν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς. 7 Διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν, διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως. 8 Ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν Ἱερῷ. 9 Τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ Ὡτεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἢ χαίρομεν δι' ὑμᾶς, ἔμπροσθεν τοῦ Ὡτεοῦ ἡμῶν. 10 Νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἵδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν; 11 Αὐτὸς δὲ ὁ Ὡτεός καὶ Πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Ἄγιος ἡμῶν, Ἱησοῦς, κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς. 12 Ὅμας δὲ ὁ Ἄγιος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους, καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, 13 εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας, ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ Ὡτεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Ἱερού ἡμῶν, Ἱησοῦ, μετὰ πάντων τῶν ἀγίων αὐτοῦ. Ἀμήν!

4 Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Ἱερῷ Ἱησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν, τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν Ὡτεῷ (καθὼς καὶ περιπατεῖτε), ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. 2 Οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Ἱερού Ἱησοῦ. 3 Τοῦτο γάρ ἔστιν θέλημα τοῦ Ὡτεοῦ, ὁ ἀγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, 4 εἰδέναι ἔκαστον ὑμῶν τὸ ἔαυτοῦ σκεύος, κτᾶσθαι ἐν ἀγιασμῷ καὶ τιμῇ, 5 μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας, καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Ὡτεόν, 6 τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἔκδικος Ἄγιος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ

προείπαμεν ύμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. **7** Οὐ γὰρ ἐκάλεσεν
ἡμᾶς ὁ Ὡθεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ’ ἐν ἀγιασμῷ. **8** Τοιγαροῦν
ό ἀθετῶν, οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν Ὡθεὸν, τὸν
διδόντα τὸν Ὄντεν μαρτυρίαν τὸν Ἀγιον εἰς ύμᾶς. **9** Περὶ δὲ
τῆς φιλαδελφίας, οὐ χρείαν ἔχετε γράφειν ύμῖν, αὐτοὶ
γὰρ ύμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε, εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. **10**
Καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸν εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς, τοὺς ἐν
ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. Παρακαλοῦμεν δὲ ύμᾶς, ἀδελφοί,
περισσεύειν μᾶλλον, **11** καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν
καὶ πράσσειν τὰ ἴδια, καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἴδιαις χερσὶν
ύμῶν, καθὼς ύμῖν παρηγγείλαμεν, **12** ἵνα περιπατήτε
εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω, καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε.
13 Οὐ θέλομεν δὲ ύμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν
κοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπήσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ, οἱ
μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. **14** Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι ὉΙησοῦς
ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ Ὡθεὸς τοὺς κοιμηθέντας
διὰ τοῦ ὉΙησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. **15** Τοῦτο γὰρ ύμῖν λέγομεν
ἐν λόγῳ ὉΚυρίου, ὅτι ύμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι
εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ ὉΚυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς
κοιμηθέντας. **16** Ὅτι αὐτὸς ὁ ὉΚύριος ἐν κελεύσματι, ἐν
φωνῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι ὉΘεοῦ, καταβήσεται
ἀπ’ οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν ὉΧριστῷ ἀναστήσονται
πρῶτον, **17** ἔπειτα ύμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι ἄμα
σὺν αὐτοῖς, ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ
ὉΚυρίου εἰς ἀέρα· καὶ οὕτως πάντοτε σὺν ὉΚυρίῳ ἐσόμεθα.
18 Ὁστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

5 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν
ἔχετε ύμῖν γράφεσθαι. **2** Αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι
ἡμέρα ὉΚυρίου, ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. **3** Ὅταν

λέγωσιν, “Είρήνη καὶ ἀσφάλεια”, τότε αἱφνίδιος ἐπίσταται αὐτοῖς ὅλεθρος, ὥσπερ ἡ ὡδὸν τῇ ἐν γαστρὶ ἔχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. **4** Ὅμεις δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἔστε ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτας καταλάβῃ. **5** Πάντες γὰρ ὑμεῖς νίοὶ φωτός ἔστε, καὶ νίοὶ ἡμέρας. Οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους. **6** Ἀρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. **7** Οἱ γὰρ καθεύδοντες, νυκτὸς καθεύδουσιν, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, νυκτὸς μεθύουσιν. **8** Ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας. **9** Ὄτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Ὅθεὸς εἰς ὀργὴν, ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Ἁγίου ἡμῶν, ὩΗΣΟῦ ἈΧριστοῦ, **10** τοῦ ἀποθανόντος περὶ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν, ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. **11** Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἔνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. **12** Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Ἁγίῳ, καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, **13** καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ, διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. Εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. **14** Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. **15** Ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῷ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε, καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. **16** Πάντοτε χαίρετε. **17** Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε. **18** Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα Ὅθεοῦ ἐν ἈΧριστῷ ὩΗΣΟῖ εἰς ὑμᾶς. **19** Τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε. **20** Προφητείας μὴ ἔξουθενεῖτε. **21** Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε. **22** Ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ

ἀπέχεσθε. **23** Αὐτὸς δὲ ὁ ὥθεδς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς
όλοτελεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ,
καὶ τὸ σῶμα, ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ ὮΚυρίου
ἡμῶν, ὩΙησοῦ ὮΧριστοῦ, τηρηθείη. **24** Πιστὸς ὁ καλῶν
ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει. **25** Ἄδελφοί, προσεύχεσθε καὶ περὶ
ἡμῶν. **26** Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι
ἀγίῳ. **27** Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν ὮΚύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν
ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. **28** Ἡ χάρις τοῦ ὮΚυρίου
ἡμῶν, ὩΙησοῦ ὮΧριστοῦ, μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν!

Προς Θεσσαλονικεις Β'

1 Παῦλος, καὶ Σιλουανὸς, καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων, ἐν ὥθεῷ Πατρὶ ἡμῶν καὶ Ὦκυρίῳ Ἰησοῦ ὥχριστῷ: **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὥθεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ὦκυρίου Ἰησοῦ ὥχριστοῦ. **3** Εὐχαριστεῖν ὁφείλομεν τῷ ὥθεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνδός ἐκάστου, πάντων ὑμῶν, εἰς ἀλλήλους, **4** ὥστε αὐτοὺς ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ἐγκαυχᾶσθαι, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ ὥθεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν, καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν, καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε, **5** ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ ὥθεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς Βασιλείας τοῦ ὥθεοῦ, ὑπὲρ ἣς καὶ πάσχετε, **6** εἴπερ δίκαιον παρὰ ὥθεῷ, ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν, **7** καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις, ἀνεσιν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Ὦκυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ, μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ, **8** ἐν πυρὶ φλογός διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι ὥθεδν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Ὦκυρίου ἡμῶν, **9** Ὂτινες δίκην τίσουσιν ὅλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ προσώπου τοῦ Ὦκυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, (*αισθησις* g166) **10** ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύσασιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. **11** Εἰς δὲ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως δὲ ὥθεδς ἡμῶν, καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὔδοκίαν ἀγαθωσύνης, καὶ ἔργον πιστεως ἐν δυνάμει, **12** ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Ὦκυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ, ἐν ὑμῖν,

καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ ὄθεοῦ ἡμῶν καὶ
Κυρίου ὉΙησοῦ Ὅχριστοῦ.

2 Ερωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ
Κυρίου ἡμῶν, ὉΙησοῦ Ὅχριστοῦ, καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς
ἐπ' αὐτόν, **2** εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ
τοῦ νοὸς, μηδὲ θροεῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ
λόγου, μήτε δι' ἐπιστολῆς, ώς δι' ἡμῶν, ώς ὅτι ἐνέστηκεν
ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου. **3** Μή τις ὑμᾶς ἔξαπατήσῃ κατὰ
μηδένα τρόπον, ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον,
καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς
ἀπωλείας, **4** ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα¹
λεγόμενον θεὸν ἦ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ
Ὄθεοῦ καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἔαυτὸν ὅτι ἔστιν Ὄθεός. **5** Οὐ
μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὅν πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; **6**
Καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν
ἐν τῷ αὐτοῦ καιρῷ. **7** Τὸ γάρ μυστήριον ἥδη ἐνεργεῖται
τῆς ἀνομίας; μόνον ὁ κατέχων ἄρτι, ἔως ἐκ μέσου γένηται.
8 Καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἀνομος, ὃν ὁ Κύριος
Ὕησοῦς ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ
καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, **9** οὗτον
ἡ παρουσία, κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει,
καὶ σημείοις, καὶ τέρασιν ψεύδους, **10** καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ
ἀδικίας, τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὅν τὴν ἀγάπην τῆς
ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο, εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. **11** Καὶ διὰ
τοῦτο, πέμπει αὐτοῖς ὁ Ὄθεός ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ
πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, **12** ἵνα κριθῶσιν ἀπαντες
οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλὰ εὔδοκήσαντες τῇ
ἀδικίᾳ. **13** Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Ὄθεῳ
πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι

εῖλατο ύμᾶς ὁ Ὡθεὸς, ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ
°Πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείᾳς, 14 εἰς ὁ ἐκάλεσεν ύμᾶς,
διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ
°Κυρίου ἡμῶν, °Ιησοῦ ὇χριστοῦ. 15 Ἀρα οὖν, ἀδελφοί,
στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἡς ἐδιδάχθητε, εἴτε
διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. 16 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἁγίος
ἡμῶν, °Ιησοῦς ὇χριστός, καὶ ὁ Ὡθεὸς ὁ Πατὴρ ἡμῶν, ὁ
ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰώνιαν, καὶ ἐλπίδα
ἀγαθὴν ἐν χάριτι, (aiōnios g166) 17 παρακαλέσαι ύμῶν τὰς
καρδίας, καὶ στηρίξαι ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.

3 Τὸ λοιπὸν, προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα
ὁ λόγος τοῦ ὉΚυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζηται, καθὼς καὶ
πρὸς ύμᾶς, 2 καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ
πονηρῶν ἀνθρώπων, οὐ γάρ πάντων ἡ πίστις. 3 Πιστὸς
δέ ἐστιν ὁ Ἁγίος, ὃς στηρίξει ύμᾶς, καὶ φυλάξει ἀπὸ
τοῦ πονηροῦ. 4 Πεποίθαμεν δὲ ἐν ὉΚυρίῳ ἐφ' ύμᾶς
ὅτι ἂς παραγγέλλομεν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. 5
Ο δὲ Ἁγίος κατευθύναι ύμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν
ἀγάπην τοῦ Ὡθεοῦ, καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ ὇χριστοῦ.
6 Παραγγέλλομεν δὲ ύμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ
ὉΚυρίου ἡμῶν, °Ιησοῦ ὇χριστοῦ, στέλλεσθαι ύμᾶς ἀπὸ
παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ
τὴν παράδοσιν ἦν παρελάβοσαν παρ' ἡμῶν. 7 Αὔτοὶ γάρ
οἶδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἡτακτήσαμεν ἐν
ύμῖν, 8 οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ'
ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι,
πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ύμῶν. 9 Οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν
ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ύμῖν, εἰς τὸ
μιμεῖσθαι ἡμᾶς. 10 Καὶ γάρ ὅτε ἦμεν πρὸς ύμᾶς, τοῦτο

παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ
ἐσθιέτω. **11** Ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν
ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους.
12 Τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν
“Κυρίῳ ὉΙησοῦ ὇χριστῷ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι
τὸν ἔαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. **13** Ὅμετις δέ, ἀδελφοί, μὴ
ἐγκακήσητε καλοποιοῦντες. **14** Εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ
λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, μὴ
συναναμίγνυσθαι αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ. **15** Καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν
ἥγεισθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. **16** Αὐτὸς δὲ ὁ
“Κύριος τῆς εἰρήνης, δώῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς
ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ “Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. **17** Ὁ
ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ, Παύλου, ὃ ἐστιν σημεῖον ἐν πάσῃ
ἐπιστολῇ, οὕτως γράψω. **18** Ἡ χάρις τοῦ ὉΚυρίου ἡμῶν,
”ΟΙησοῦ ὇χριστοῦ, μετὰ πάντων ὑμῶν.

Προς Τιμοθεον Α'

1 Παῦλος, ἀπόστολος ὁ Χριστοῦ Ὁμηροῦ, κατ' ἐπιταγὴν
Θεοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, καὶ Ὁμηροῦ Ὁμηροῦ Χριστοῦ τῆς
έλπιδος ἡμῶν, **2** Τιμοθέῳ, γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει: χάρις,
ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ὁμηροῦ τοῦ
Ὕμηρος ἡμῶν. **3** Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν
Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς
τισὶν μὴ ἐτεροδιδασκαλεῖν, **4** μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ
γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσι
μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ, τὴν ἐν πίστει. **5** Τὸ δὲ τέλος
τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ
συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, **6** ὃν
τινες ἀστοχήσαντες, ἔξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, **7**
θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἀ
λέγουσιν, μήτε περὶ τίνων διαβεβαιούνται. **8** Οἴδαμεν
δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται,
9 εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ
καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ
βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, ἀνδροφόνοις,
10 πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις,
ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἔτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ
ἀντίκειται, **11** κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου
Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ. **12** Χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί¹
με, ὁ Χριστῷ Ὁμηροῦ τῷ Ὅμηρῷ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με
ήγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν, **13** τὸ πρότερον ὅντα
βλάσφημον, καὶ διώκτην, καὶ ὑβριστήν· ἀλλὰ ἡλεήθην,
ὅτι ἀγνοῶν, ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ. **14** Ὅπερεπλεόνασεν
δὲ ἡ χάρις τοῦ Ὅμηρος ἡμῶν, μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης
τῆς ἐν Χριστῷ Ὁμηροῦ. **15** Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης

ἀποδοχῆς ἄξιος: ὅτι “Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι”, ὃν πρῶτος εἶμι ἐγώ. **16** Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἥλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἀπασαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ’ αὐτῷ, εἰς ζωὴν αἰώνιον.
(aiōnios g166) **17** Τῷ δὲ Βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ Θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα, εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων. Ἄμην! **(aiōn g165)** **18** Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον, Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, **19** ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι, περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν. **20** ὃν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν, πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, **2** ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὅντων, ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. **3** Τοῦτο καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, Θεοῦ, **4** ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. **5** Εἰς γὰρ Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀνθρωπὸς Χριστὸς Ἰησοῦς, **6** ὁ δοὺς ἐαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, καὶ μαρτύριον καιροῖς ἴδιοις, **7** εἰς δὲ τέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος (ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι), διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν γνώσει καὶ ἀληθείᾳ. **8** Βούλομαι οὖν, προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας δσίους χεῖρας χωρὶς ὄργης καὶ διαλογισμοῦ. **9** Ωσαύτως γυναῖκας ἐν καταστολῇ

κοσμίῳ μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς,
μὴ ἐν πλέγμασιν, καὶ χρυσῷ, ἢ μαργαρίταις, ἢ ἴματισμῷ
πολυτελεῖ, **10** ἀλλ’ ὁ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις
θεοσέβειαν, δι’ ἔργων ἀγαθῶν. **11** Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ
μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ. **12** Διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ
ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἄνδρός, ἀλλ’ εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ.
13 Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὔα· **14** καὶ Ἀδὰμ οὐκ
ἡπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἐξαπατηθεῖσα, ἐν παραβάσει γέγονεν.
15 Σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν
πίστει, καὶ ἀγάπῃ, καὶ ἀγιασμῷ, μετὰ σωφροσύνης.

3 Πιστὸς ὁ λόγος: “Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὁρέγεται, καλοῦ
ἔργου ἐπιθυμεῖ.” **2** Δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον
εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα,
κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, **3** μὴ πάροινον, μὴ
πλήκτην, ἀλλὰ ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, **4** τοῦ
ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν
ὑποταγῇ, μετὰ πάσης σεμνότητος **5** (εἰ δέ τις τοῦ
ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδεν, πῶς ἐκκλησίας ὅθεοῦ
ἐπιμελήσεται;) **6** Μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς, εἰς
κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. **7** Δεῖ δὲ καὶ, μαρτυρίαν
καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν
ἐμπέσῃ, καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. **8** Διακόνους ὡσαύτως
σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ
αἰσχροκερδεῖς, **9** ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν
καθαρῷ συνειδήσει. **10** Καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν
πρῶτον, εἶτα διακονείτωσαν, ἀνέγκλητοι ὅντες. **11**
Γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβόλους, νηφαλίους,
πιστὰς ἐν πᾶσιν. **12** Διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς
ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων.

13 Οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες, βαθμὸν ἔαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται, καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν ὇χιστῷ Ἰησοῦ. **14** Ταῦτά σοι γράφω, ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ ἐν τάχει, **15** ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ ὥθεοῦ ἀναστρέψεσθαι, ἵτις ἐστὶν ἐκκλησία ὥθεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. **16** Καὶ ὅμοιογουμένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον:
“Ος ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ, ἐδικαιώθη ἐν Ὡνεύματι, ὡφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ,
ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.”

4 Τὸ δὲ ὥπερμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς, ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, **2** ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἴδιαν συνείδησιν, **3** κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἢ ὁ ὥθεος ἔκτισεν εἰς μετάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας, τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. **4** Ὄτι πᾶν κτίσμα ὥθεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον, **5** ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου ὥθεοῦ καὶ ἐντεύξεως. **6** Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς, καλὸς ἐση διάκονος ὇χιστῷ Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἣ παρηκολούθηκας. **7** Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ. Γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν· **8** “Ἡ” γὰρ “σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὡφέλιμος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὡφέλιμός ἐστιν”, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν, καὶ τῆς μελλούσης. **9** Πιστὸς δὲ λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. **10** Εἰς τοῦτο γὰρ κοπιῶμεν καὶ ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ἡλπίκαμεν ἐπὶ ὥθεῳ ζῶντι, ὃς ἐστιν Σωτὴρ πάντων

άνθρωπων, μάλιστα πιστῶν. **11** Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. **12** Μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν, ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. **13** ὜ηται, πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. **14** Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας, μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. **15** Ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἵσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ἥ πᾶσιν. **16** ὜ητε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ. ὜ητε σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

5 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, **2** πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς, ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ. **3** Χήρας τίμα, τὰς ὄντως χήρας. **4** Εἰ δέ τις χήρα, τέκνα ἥ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ὕδιον οἴκον εύσεβεῖν, καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις, τοῦτο γάρ ἐστιν ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Ὀθεοῦ. **5** Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη, ἥλπικεν ἐπὶ Ὀθεὸν, καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς, νυκτὸς καὶ ἡμέρας. **6** Ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθνηκεν. **7** Καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίλημπτοι ὁσιν. **8** Εἰ δέ τις τῶν ἴδιων καὶ μάλιστα οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἥρνηται, καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. **9** Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἔτῶν ἔξήκοντα γεγονυῖα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, **10** ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη: εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἔξενοδόχησεν, εἰ ἀγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. **11** Νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ· ὅταν γάρ καταστρηνιάσωσιν

τοῦ ὇χιστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, **12** ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἡθέτησαν. **13** Ἐμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν, περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. **14** Βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. **15** Ἡδη γάρ τινες ἐξετράπησαν ὅπισω τοῦ Σατανᾶ. **16** Εἴ τις πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκείσθω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ. **17** Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι, διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. **18** Λέγει γάρ ἡ Γραφή, “Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσει”, καὶ, “Ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.” **19** Κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. **20** Τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον, πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. **21** Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ ὅθεοῦ, καὶ ὇χιστοῦ Ἰησοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. **22** Χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἀμαρτίαις ἀλλοτρίαις· σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει. **23** Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλὰ οἷνῳ ὀλίγῳ χρῶ, διὰ τὸν στόμαχον καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. **24** Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν, προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὸν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. **25** Ωσαύτως καὶ τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα, κρυβῆναι οὐ δύνανται.

6 Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ

°Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. 2 Οἱ δὲ πιστοὺς
ἔχοντες δεσπότας, μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί
εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσιν καὶ
ἀγαπητοὶ, οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. Ταῦτα
δίδασκε καὶ παρακάλει. 3 Εἴ τις ἔτεροδιδασκαλεῖ, καὶ μὴ
προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις, τοῖς τοῦ °Κυρίου ἡμῶν,
°Ιησοῦ °Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' εὔσέβειαν διδασκαλίᾳ, 4
τετύφωται μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις
καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίᾳ,
ὑπόνοιαι πονηραί, 5 διαπαρατριβαὶ, διεφθαρμένων
ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας,
νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὔσέβειαν. 6 Ἐστιν δὲ
πορισμὸς μέγας ἡ εὔσέβεια μετὰ αὐταρκείας. 7 Οὐδὲν
γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι οὐδὲ ἔξενεγκεῖν
τι δυνάμεθα. 8 Ἐχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα,
τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. 9 Οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν,
ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν, καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας
πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἴτινες βυθίζουσι τοὺς
ἀνθρώπους εἰς ὅλεθρον καὶ ἀπώλειαν. 10 Πίζα γὰρ πάντων
τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία, ἣς τινες ὄρεγόμενοι,
ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἔαυτοὺς περιέπειραν
όδύναις πολλαῖς. 11 Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε °Θεοῦ, ταῦτα
φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην, εὔσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην,
ὑπομονήν, πραϋπαθίαν. 12 Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα
τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης
καὶ ὥμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν
μαρτύρων. (aiōnios g166) 13 Παραγγέλλω σοι ἐνώπιον
τοῦ °Θεοῦ, τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ πάντα, καὶ °Χριστοῦ
°Ιησοῦ, τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν

καλὴν ὁμοιογίαν, **14** τηρῆσαι σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον
ἀνεπίλημπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὄκου τοῦ Κυρίου ἡμῶν,
”Ιησοῦ ὄχριστοῦ, **15** ἦν καὶ τοῖς ἰδίοις δεῖξει ὁ μακάριος
καὶ μόνος Δυνάστης, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ
”Κύριος τῶν κυριευόντων, **16** ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν,
φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ
ἰδεῖν δύναται· ὡς τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. Ἐμήν! (**aiōnios**
g166) **17** Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰώνι, παράγγελλε μὴ
ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἡλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι,
ἀλλ’ ἐπὶ ὅθεω, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως
εἰς ἀπόλαυσιν, (**aiōn g165**) **18** ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν
ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς,
19 ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ
μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς. **20** Ω Τιμόθεε,
τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους
κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, **21**
ἥν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἡστόχησαν. Ἡ
χάρις μεθ' ὑμῶν.

Προς Τιμοθεον Β'

1 Παῦλος, ἀπόστολος ὑπὲρ Χριστοῦ Ἰησοῦ, διὰ θελήματος ὁ Θεοῦ, κατ' ἐπαγγείαν ζωῆς τῆς ἐν ὑπὲρ Χριστῷ Ἰησοῦ,
2 Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ: χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, ἀπὸ ὁ Θεοῦ Πατρὸς καὶ ὑπὲρ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. **3** Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν, ἐν ταῖς δεήσεσίν μου, νυκτὸς καὶ ἡμέρας, **4** ἐπιποθῶν σε ἵδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ,
5 ὅπόμνησιν λαβὼν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνώκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου, Λωΐδι, καὶ τῇ μητρὶ σου, Εὐνίκη, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. **6** Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. **7** Οὐ γάρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως, καὶ ἀγάπης, καὶ σωφρονισμοῦ. **8** Μὴ οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ, τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ, κατὰ δύναμιν Θεοῦ, **9** τοῦ σώσαντος ἡμᾶς, καὶ καλέσαντος κλήσει ἀγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ ἴδιαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν ὑπὲρ Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰώνιων, (aiōnios g166) **10** φανερωθεῖσαν δὲ νῦν, διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὑπὲρ Χριστοῦ Ἰησοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **11** εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ, καὶ ἀπόστολος, καὶ διδάσκαλος. **12** Δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ὃ πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν, τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. **13** Ὅποτέ πωσιν ἔχε

ύγιαινόντων λόγων, ὃν παρ' ἐμοῦ ἥκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Ὡχριστῷ Ὠἰησοῦ. **14** Τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον, διὰ Ὅπνεύματος Ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. **15** Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὃν ἔστιν Φύγελος καὶ Ἐρμογένης. **16** Δώῃ ἔλεος ὁ Κύριος τῷ Ὄνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν, καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, **17** ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ, σπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὗρεν **18** (δῶῃ αὐτῷ ὁ Κύριος, εὑρεῖν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ), καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησεν, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Ὡχριστῷ Ὠἰησοῦ. **2** Καὶ ἂ ἥκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι. **3** Συγκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ὡχριστοῦ Ὠἰησοῦ. **4** Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. **5** Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῆ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. **6** Τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. **7** Νόει δὲ λέγω, δώσει γάρ σοι δὲ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν. **8** Μνημόνευε Ὠἰησοῦν Ὡχριστὸν, ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυίδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, **9** ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος. Ἀλλὰ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται! **10** Διὰ τοῦτο, πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς ἐν Ὡχριστῷ Ὠἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. (*αισθητός γε* **166**) **11** Πιστὸς δὲ λόγος: “Εἰ γάρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν· **12** εἰ δὲ οὐ πομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ δὲ ἀρνησόμεθα, κάκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς· **13** εἰ δὲ πιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς

μένει ἀρνήσασθαι γὰρ ἔαυτὸν οὐ δύναται.” **14** Ταῦτα
ὑπομίμησκε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ ὄθεοῦ, μὴ
λογομαχεῖν ἐπ’ οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν
ἀκουόντων. **15** Σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι
τῷ ὄθεῳ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὁρθοτομοῦντα τὸν
λόγον τῆς ἀληθείας. **16** Τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας
περιῆστασο, ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, **17**
καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἔξει· ὃν ἐστιν
‘Ὑμέναιος, καὶ Φίλητος, **18** οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν
ἡστόχησαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἥδη γεγονέναι, καὶ
ἀνατρέπουσιν τὴν τινῶν πίστιν. **19** Ὁ μέντοι στερεὸς
θεμέλιος τοῦ ὄθεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην:
“Ἐγνω ὅτι Κύριος τοὺς ὅντας αὐτοῦ”, καὶ, “Ἄποστήτω ἀπὸ
ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα Ὅτιον.” **20** Ἐν μεγάλῃ
δὲ οἰκίᾳ, οὐκ ἔστιν μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ,
ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἂ μὲν εἰς τιμὴν, ἂ
δὲ εἰς ἀτιμίαν. **21** Ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἔαυτὸν ἀπὸ
τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον εὔχρηστον
τῷ Δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. **22** Τὰς
δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην,
πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην, μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν
‘Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. **23** Τὰς δὲ μωρὰς καὶ
ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσι μάχας.
24 Δοῦλον δὲ Ὅτιον οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλὰ ἥπιον εἴναι
πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, **25** ἐν πραῦτητι
παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δώῃ αὐτοῖς
ὁ ὄθεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, **26** καὶ
ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι
ὑπ’ αὐτοῦ, εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

3 Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί. **2** Ἐσονται γὰρ οἱ ἀνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, **3** ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, **4** προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, **5** ἔχοντες μόρφωσιν εὔσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου. **6** Ἐκ τούτων γάρ, εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἷχμαλωτίζοντες γυναικάρια, σεσωρευμένα ἀμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, **7** πάντοτε μανθάνοντα, καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. **8** Ὁν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, οὗτως καὶ οὓτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἀνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. **9** Ἄλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον, ἢ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. **10** Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, **11** τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἵα μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, οἵους διωγμοὺς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων, με ἐρρύσατο ὁ Ἦρως. **12** Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ζῆν εὔσεβῶς ἐν Ἡριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. **13** Πονηροὶ δὲ ἀνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. **14** Σὺ δὲ μένε ἐν οἴς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνων ἔμαθες, **15** καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ιερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Ἡριστῷ Ἰησοῦ. **16** Πᾶσα Γραφὴ θεόπτευστος καὶ ὡφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν,

πρὸς ἐλεγμόν, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, 17 ἵνα ἄρτιος ἢ ὁ τοῦ Ὀθεοῦ ἀνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἔξηρτισμένος.

4 Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Ὀθεοῦ καὶ Ὀχριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ: 2 κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως, ἀκαίρως, ἔλεγχον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. 3 Ἐσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἴδιας ἐπιθυμίας, ἐαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν διδασκάλους, κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, 4 καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. 5 Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον. 6 Ἐγὼ γὰρ ἥδη σπενδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν. 7 Τὸν καλὸν ἀγῶνα ἡγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα. 8 Λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Ὅκυριος ἐν, ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. 9 Σπούδασον ἐλθεῖν πρός με ταχέως· 10 Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλειπεν, ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν. (aiōn g165) 11 Λουκᾶς ἐστιν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν, ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἐστιν γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. 12 Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ὀφεσον. 13 Τὸν φελόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπω, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. 14 Ἄλεξανδρος

ό χαλκεὺς, πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο· ἀποδώσει αὐτῷ
οὐ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· **15** δὸν καὶ σὺ φυλάσσου,
λίαν γὰρ ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις. **16** Ἐν τῇ
πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ, οὐδείς μοι παρεγένετο, ἀλλὰ
πάντες με ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθείη. **17** Ο δὲ
Κύριός μοι παρέστη, καὶ ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δι’ ἐμοῦ
τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ, καὶ ἀκούσωσιν πάντα τὰ
ἔθνη, καὶ ἐρρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. **18** Πύσεται
με οὐ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει
εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ὥς ή δόξα εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν! ([αιδη g165](#)) **19** Ἀσπασαι
Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, καὶ τὸν Ὄνησιφόρου οἶκον. **20**
Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον
ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. **21** Σπούδασον πρὸ χειμῶνος
ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὔβουλος, καὶ Πούδης, καὶ Λίνος,
καὶ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες. **22** Οὐ Κύριος Ὁ Ιησοῦς
μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μεθ’ ὑμῶν.

Προς Τιτον

1 Παῦλος, δοῦλος ὥθεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ ἔχριστοῦ,
κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν ὥθεοῦ, καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας, τῆς
κατ' εὐσέβειαν **2** ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰώνιου, ἦν ἐπηγγείλατο
ὅ ἀψευδής ὥθεὸς πρὸ χρόνων αἰώνιων, (*aiōnios g166*)

3 ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν
κηρύγματι, ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Σωτῆρος
ἡμῶν ὥθεοῦ, **4** Τίτῳ, γνησίῳ τέκνῳ, κατὰ κοινὴν πίστιν:
χάρις καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὥθεοῦ Πατρὸς καὶ ἔχριστοῦ Ἰησοῦ
τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. **5** Τούτου χάριν, ἀπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ,
ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν
πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διεταξάμην, **6** εἴ τίς ἐστιν
ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν
κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. **7** Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον
ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς ὥθεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ
ὄργιλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, **8**
ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον,
ἐγκρατῆ, **9** ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ
λόγου, ἵνα δυνατὸς ἦ, καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ
τῇ ὑγιαινούσῃ, καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. **10** Εἰσὶν
γὰρ πολλοὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι, καὶ φρεναπάται,
μάλιστα οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς, **11** οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν,
οἵτινες ὄλους οἴκους ἀνατρέπουσιν, διδάσκοντες ἢ μὴ
δεῖ, αἰσχροῦ κέρδους χάριν. **12** Εἴπεν τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος
αὐτῶν προφήτης, “Κρήτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία,
γαστέρες ἀργαί.” **13** Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. Δι'
ἥν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ
πίστει, **14** μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς
ἀνθρώπων, ἀποστρεφομένων τὴν ἀληθείαν. **15** Πάντα

καθαρὰ τοῖς καθαροῖς τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις,
οὐδὲν καθαρόν, ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς, καὶ ἡ
συνείδησις. **16** Ὁθεὸν διμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις
ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς πᾶν
ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

2 Σὺ δὲ λάλει ἂν πρέπει τῇ ύγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ.
2 Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς, σώφρονας,
ύγιαινοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ύπομονῇ. **3**
Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς,
μὴ διαβόλους, μηδὲ οὖν πολλῷ δεδουλωμένας,
καλοδιδασκάλους, **4** ἵνα σωφρονίζουσιν τὰς νέας
φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, **5** σώφρονας, ἀγνάς,
οἰκουργούς, ἀγαθάς, ύποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν,
ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Ὅθεοῦ βλασφημῆται. **6** Τοὺς νεωτέρους
ώσαύτως παρακάλει, σωφρονεῖν· **7** περὶ πάντα σεαυτὸν
παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ
ἀφθορίαν, σεμνότητα, **8** λόγον ύγιην, ἀκατάγνωστον,
ἵνα ὁ ἔξι ἐναντίας ἐντραπῆ, μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ
ἥμῶν φαῦλον. **9** Δούλους ἰδίοις δεσπόταις ύποτάσσεσθαι
ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, **10** μὴ
νοσφιζομένους, ἀλλὰ πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους
ἀγαθήν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τὴν τοῦ Σωτῆρος ἥμῶν,
Ὅθεοῦ, κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. **11** Ἐπεφάνη γάρ ἡ χάρις τοῦ
Ὅθεοῦ, σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, **12** παιδεύουσα ἥμᾶς ἵνα
ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας,
σωφρόνως καὶ δικαίως, καὶ εὔσεβῶς, ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν
αιῶνι, (aiōn g165) **13** προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα,
καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Ὅθεοῦ καὶ Σωτῆρος
ἥμῶν, Ὅησοῦ· Ὅχριστοῦ **14** δὲς ἔδωκεν ἑαυτὸν ύπερ ἥμῶν,

ἴνα λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθαρίσῃ
ἔαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. **15** Ταῦτα
λάλει, καὶ παρακάλει, καὶ ἔλεγχε, μετὰ πάσης ἐπιταγῆς.
Μηδείς σου περιφρονείτω.

3 Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς, ἔξουσίαις, ὑποτάσσεσθαι,
πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοίμους εἶναι, **2**
μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν
ἐνδεικνυμένους πραῦτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. **3**
“Ἡμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι,
δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ
καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους. **4**
“Οτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ
Σωτῆρος ἡμῶν, **5** οὐκ ἔξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ,
ἀλλὰ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος, ἔσωσεν
ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως
“Πνεύματος Ἅγιου, **6** οὗ ἔξέχεεν ἐφ’ ἡμᾶς πλουσίως, διὰ
“Ιησοῦ Ἀριστοῦ, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, **7** ἴνα δικαιωθέντες
τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι γενηθῶμεν, κατ’ ἐλπίδα
ζωῆς αἰώνιου. (aiōnios g166) **8** Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ
τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ““Ινα φροντίζωσιν
καλῶν ἔργων προΐστασθαι, οἱ πεπιστευκότες Θεῷ.” Ταῦτά
ἐστιν καλὰ καὶ ὡφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. **9** Μωρὰς δὲ
ζητήσεις, καὶ γενεαλογίας, καὶ ἔρεις, καὶ μάχας νομικὰς,
περιῆστασο, εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. **10** Αίρετικὸν
ἀνθρωπὸν μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραίτοῦ,
11 εἰδὼς ὅτι ἔξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει,
ῶν αὐτοκατάκριτος. **12** “Οταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ
ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν,
ἔκεī γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. **13** Ζηνᾶν τὸν νομικὸν

καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. **14** Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὕσιν ἄκαρποι. **15** Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἀσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

Προς Φιλημονα

1 Παῦλος, δέσμιος ὁ Χριστοῦ Ὁμοίου, καὶ Τιμόθεος, ὁ ἀδελφὸς, Φιλήμονι, τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν, **2** καὶ Ἀπφίᾳ, τῇ ἀδελφῇ, καὶ Ἀρχίππῳ, τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ: **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη, ἀπὸ Ὅθεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ὦκυρίου Ὁμοίου ὁ Χριστοῦ. **4** Εὐχαριστῶ τῷ Ὅθεῷ μου πάντοτε, μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **5** ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν, ἥν ἔχεις εἰς τὸν Ὦκυριον Ὁμοίον, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, **6** ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου, ἐνεργής γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν εἰς ὁ Χριστόν. **7** Χαρὰν γὰρ πολλὴν ἔσχον καὶ παράκλησιν, ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, δτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἀγίων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. **8** Διό, πολλὴν ἐν ὁ Χριστῷ παρρησίαν ἔχων, ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, **9** διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ τοιοῦτος ὡν, ὡς Παῦλος (πρεσβύτης νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος ὁ Χριστοῦ Ὁμοίου), **10** παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, δν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς, Ὄνήσιμον, **11** τὸν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, **12** δν ἀνέπεμψά σοι αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, **13** δν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, **14** χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης, οὐδὲν ἡθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ἦ, ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον. **15** Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο, ἔχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, (aiōnios g166) **16** οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοὶ πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ, καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Ὦκυριῳ. **17** Εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβθοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ.

18 Εἰ δέ τι ἡδίκησέν σε ἢ ὁφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἔλλόγα.

19 Ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγώ ἀποτίσω· ἵνα
μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφείλεις. **20** Ναί,
ἀδελφέ, ἐγώ σου ὀναίμην ἐν ὩΚυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου
τὰ σπλάγχνα ἐν ὩΧριστῷ. **21** Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου,
ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ἂ λέγω, ποιήσεις. **22**
Ἄμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι ζενίαν, ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν
προσευχῶν ὑμῶν, χαρισθήσομαι ὑμῖν. **23** Ἀσπάζεται σε
Ἐπαφρᾶς, ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν ὩΧριστῷ ὉΙησοῦ, **24**
Μᾶρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. **25**
Ἡ χάρις τοῦ ὩΚυρίου ἡμῶν, ὉΙησοῦ ὩΧριστοῦ, μετὰ τοῦ
πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν!

Προς Εβραιους

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι, ὁ Ὄθεὸς, λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις **2** ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων, ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ, δὲν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας· (*αιῶν g165*) **3** ὃς ὅν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ρήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμὸν τῶν ἀμαρτιῶν “ποιησάμενος, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ” τῆς Μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς. **4** Τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς, κεκληρονόμηκεν ὄνομα. **5** Τίνι γάρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων, “Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε;” Καὶ πάλιν, “Εγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς Πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς Υἱόν;” **6** “Οταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει, “Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἀγγελοι Ὄθεοῦ.” **7** Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει, “Ο ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα”. **8** πρὸς δὲ τὸν Υἱόν, “Ο θρόνος σου, ὁ Ὄθεὸς, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ ἡ ράβδος τῆς εὐθύτητος ράβδος τῆς βασιλείας αὐτοῦ. (*αιῶν g165*) **9** Ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο, ἔχρισέν σε ὁ Ὄθεός, ὁ Ὄθεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.” **10** Καί, “Σὺ κατ' ἀρχάς, Ὦ Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί. **11** Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἴμάτιον παλαιωθήσονται, **12** καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, ὡς ἴμάτιον καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.” **13** Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκεν

ποτε, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ζως ἀν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου, ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;” **14** Οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα, διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

2 Διὰ τοῦτο, δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παραρυῶμεν. **2** Εἰ γὰρ ὁ δι' ἄγγελων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἐλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, **3** πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; Ἡτις ἀρχὴν λαβοῦσα, λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, **4** συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Ὀθεοῦ σημείοις τε, καὶ τέρασιν, καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν, καὶ ὀνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. **5** Οὐ γὰρ ἄγγελοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἣς λαλοῦμεν. **6** Διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων, “Τί ἐστιν ἀνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν; **7** Ἡλάττωσας αὐτὸν, βραχύ τι παρ' ἄγγελους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, **8** πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.” Ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα, οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὕπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. **9** Τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἄγγελους ἡλαττωμένον, βλέπομεν ὈΙησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι Ὀθεοῦ, ὑπὲρ παντὸς γεύσηται θανάτου. **10** Ἔπερπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα, καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν, διὰ παθημάτων τελειῶσαι. **11** Ὁ τε γὰρ ἀγιάζων, καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι, ἐξ ἐνὸς πάντες· δι' ἣν

αἰτίαν, οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν **12**
λέγων, “Απαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου,
ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.” **13** Καὶ πάλιν, “Ἐγὼ
ἔσομαι πεποιθώς ἐπ’ αὐτῷ.” Καὶ πάλιν, “Ιδοὺ, ἐγὼ καὶ
τὰ παιδία, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Ὁθόν.” **14** Ἐπεὶ οὖν τὰ
παιδία κεκοινώνηκεν αἴματος καὶ σαρκός, καὶ αὐτὸς
παραπλησίως μετέσχεν τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου,
καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτο
ἔστιν τὸν διάβολον, **15** καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ
θανάτου, διὰ παντὸς τοῦ ζῆν, ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. **16**
Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος
Ἄβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. **17** Ὁθεν ὥφειλεν κατὰ πάντα
τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ
πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Ὁθόν, εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι
τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ. **18** Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς
πειρασθείς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

3 Ὁθεν, ἀδελφοὶ ἄγιοι κλήσεως ἐπουρανίου, μέτοχοι,
κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας
ἡμῶν, Ἡησοῦν, **2** πιστὸν ὅντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, ὡς
καὶ Μωϋσῆς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. **3** Πλείονος γὰρ οὗτος
δόξης παρὰ Μωϋσῆν ἤξιώται, καθ’ ὃσον πλείονα τιμὴν
ἔχει τοῦ οἴκου, ὁ κατασκευάσας αὐτόν. **4** Πᾶς γὰρ οἴκος
κατασκευάζεται ὑπό τινος, ὁ δὲ πάντα κατασκευάσας
Ὁθόν. **5** Καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὡς
θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων, **6** Ὁριστὸς
δὲ ὡς Γίὸς ἐπὶ τὸν οἴκον αὐτοῦ, οὐ οἰκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐὰν
τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος κατάσχωμεν.
7 Διό καθὼς λέγει τὸ Ὅπνεῦμα τὸ Ἅγιον, “Σήμερον ἐὰν τῆς
φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, **8** μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας

ύμῶν, ώς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ, ἐν τῇ ἐρήμῳ, **9** οὗ ἐπείρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου, **10** τεσσεράκοντα ἔτη. Διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταύτῃ, καὶ εἶπον, “Ἄεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου”. **11** ως ὕμοσα ἐν τῇ ὄργῃ μου, ‘Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.’” **12** Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἐν τινι ὑμῶν καρδίᾳ πονηρὰ ἀπιστίας, ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ Ὀθεοῦ ζῶντος. **13** Ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἔαυτοὺς καθ’ ἐκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ, τὸ “σήμερον” καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἀμαρτίας. **14** Μέτοχοι γὰρ τοῦ Ἡριστοῦ γεγόναμεν, ἔανπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως, μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. **15** Ἐν τῷ λέγεσθαι, “Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ώς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.” **16** Τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; Ἀλλ’ οὐ πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἴγυπτου διὰ Μωϋσέως; **17** Τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; Οὐχὶ τοῖς ἀμαρτήσασιν, ὃν τὰ κῶλα ἐπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; **18** Τίσιν δὲ ὕμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν; **19** Καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἡδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι’ ἀπιστίαν.

4 Φοβηθῶμεν οὖν, μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. **2** Καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ κάκεῖνοι, ἀλλ’ οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ συγκεκερασμένους τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. **3** Εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς κατάπαυσιν, οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν, “Ως ὕμοσα ἐν τῇ ὄργῃ μου, ‘Εἰ εἰσελεύσονται εἰς

τὴν κατάπαυσίν μου”, καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς
κόσμου γενηθέντων. **4** Εἴρηκεν γάρ που περὶ τῆς ἐβδόμης
οὗτως: “Καὶ κατέπαυσεν ὁ ὅθεδς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ
ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ”, **5** καὶ ἐν τούτῳ πάλιν,
“Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.” **6** Ἐπεὶ οὖν
ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον
εὐαγγελισθέντες, οὐκ εἰσῆλθον δι’ ἀπείθειαν, **7** πάλιν
τινὰ δρίζει ἡμέραν, “σήμερον”, ἐν Δαυὶδ λέγων μετὰ
τοσοῦτον χρόνον, καθὼς προείρηται, “Σήμερον ἐὰν τῇς
φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας
ὑμῶν.” **8** Εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ
ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. **9** Ἀρα ἀπολείπεται
σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ ὅθεοῦ. **10** Ὁ γὰρ εἰσελθὼν
εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ
τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἴδιων ὁ ὅθεός. **11**
Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν,
ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. **12**
Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ ὅθεοῦ, καὶ ἐνεργής, καὶ τομώτερος,
ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον, καὶ διϊκνούμενος ἄχρι
μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν,
καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας. **13** Καὶ
οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ
καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν
ὁ λόγος. **14** Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν, διεληλυθότα
τοὺς οὐρανούς, Ὁ Ιησοῦν, τὸν Γίὸν τοῦ ὅθεοῦ, κρατῶμεν
τῆς ὁμολογίας. **15** Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον
συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ
πάντα καθ’ ὁμοιότητα χωρὶς ἀμαρτίας. **16** Προσερχώμεθα

οῦν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν
ἔλεος, καὶ χάριν εὔρωμεν, εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.

5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ
ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν ὅθεόν, ἵνα προσφέρῃ
δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἀμαρτιῶν, **2** μετριοπαθεῖν
δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς
περίκειται ἀσθένειαν, **3** καὶ δι' αὐτὴν ὁφείλει, καθὼς
περὶ τοῦ λαοῦ οὕτως καὶ περὶ αὐτοῦ, προσφέρειν περὶ
ἀμαρτιῶν. **4** Καὶ οὐχ ἔαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν, ἀλλὰ
καλούμενος ὑπὸ τοῦ ὅθεοῦ, καθώσπερ καὶ Ἀαρὼν. **5** Οὕτως
καὶ ὁ Ἐχριστὸς οὐχ ἔαυτὸν ἐδόξασεν γενηθῆναι ἀρχιερέα,
ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, “Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον
γεγέννηκά σε.” **6** Καθὼς καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει, “Σὺ ιερεὺς
εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.” (*αιῶν g165*) **7**
“Ος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, δεήσεις τε καὶ
ίκετηρίας, πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου,
μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας, καὶ
εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας. **8** Καίπερ ὧν υἱός, ἔμαθεν
ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν, **9** καὶ τελειωθεὶς, ἐγένετο
πᾶσιν τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου,
(*αιῶνιos g166*) **10** προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ ὅθεοῦ ἀρχιερεὺς
κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. **11** Περὶ οὖν πολὺς ἡμῖν ὁ
λόγος, καὶ δυσερμήνευτος λέγειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε
ταῖς ἀκοαῖς. **12** Καὶ γὰρ ὁφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι
διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς,
τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ ὅθεοῦ, καὶ
γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος, οὐ στερεᾶς τροφῆς. **13**
Πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης,
νήπιος γάρ ἔστιν. **14** Τελείων δέ ἔστιν ἡ στερεὰ τροφή,

τῶν διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα, ἔχοντων πρὸς διάκρισιν, καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

6 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ ὇χιστοῦ λόγον, ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ ὥθεόν, **2** βαπτισμῶν διδαχὴν, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰώνιου. (*αιōnios g166*) **3** Καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἔάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ ὥθεός. **4** Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἄπαξ φωτισθέντας, γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου, καὶ μετόχους γενηθέντας ὕπνεύματος Ἅγιου, **5** καὶ καλὸν γευσαμένους ὥθεοῦ ῥῆμα, δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, (*aiōn g165*) **6** καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν Υἱὸν τοῦ ὥθεοῦ, καὶ παραδειγματίζοντας. **7** Γῇ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον πολλάκις ὑετόν, καὶ τίκτουσα βιτάνην εὔθετον, ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ ὥθεοῦ. **8** ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ᾧ τὸ τέλος εἰς καῦσιν. **9** Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἔχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. **10** Οὐ γὰρ ἄδικος ὁ ὥθεός, ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν, καὶ τῆς ἀγάπης ᾧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἀγίοις καὶ διακονοῦντες. **11** Ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἔκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν, πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους, **12** ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας, κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. **13** Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ ὥθεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὄμοσαι, ὥμοσεν

καθ' ἔαυτοῦ 14 λέγων, “Εἰ μὴν εὐλογῶν, εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων, πληθυνῶ σε”. 15 Καὶ οὕτως μακροθυμήσας, ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. 16 Ἀνθρωποι γὰρ κατὰ τοῦ μεζονος ὁμονόουσιν, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας, εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος. 17 Ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ ὥθεδος ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας, τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, 18 ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι τὸν ὥθεδον, ἴσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν, οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· 19 ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς, ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, 20 ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν, Ὁ Ιησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ, ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

(aiōn g165)

7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ ὥθεδος τοῦ Ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων, καὶ εὐλογήσας αὐτόν, 2 ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος “Βασιλεὺς δικαιοσύνης”, ἐπειτα δὲ καὶ “Βασιλεὺς Σαλήμ”, ὃ ἐστιν, “Βασιλεὺς εἰρήνης”, 3 ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ Υἱῷ τοῦ ὥθεδος, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. 4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ὃ δεκάτην Ἀβραὰμ, ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων, ὁ πατριάρχης. 5 Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες, ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἐστιν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἔξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ· 6 ὃ δὲ

μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν, δεδεκάτωκεν Ἀβραάμ,
καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας, εὐλόγηκεν. 7 Χωρὶς
δὲ πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος
εὐλογεῖται. 8 Καὶ ὥδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες
ἀνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. 9
Καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, δι' Ἀβραὰμ, καὶ Λευεὶς, ὁ δεκάτας
λαμβάνων, δεδεκάτωται. 10 Ἐτι γὰρ ἐν τῇ ὁσφύι τοῦ
πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντησεν αὐτῷ Μελχισέδεκ. 11 Εἰ
μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν, ὁ
λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῆς νενομοθέτηται, τίς ἔτι χρεία κατὰ
τὴν τάξιν Μελχισέδεκ, ἔτερον ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ
οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; 12 Μετατιθεμένης
γὰρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις
γίνεται. 13 Ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἐτέρας
μετέσχηκεν, ἀφ' ἣς οὐδεὶς προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ.
14 Πρόδηλον γὰρ, ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Ἦλυτος
ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν περὶ ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν.
15 Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν
όμοιότητα Μελχισέδεκ, ἀνίσταται ἱερεὺς ἔτερος, 16 ὃς
οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ
δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. 17 Μαρτυρεῖται γὰρ, ὅτι “Σὺ
ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.” (aiōn
g165) 18 Ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς,
διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές, 19 (οὐδὲν γὰρ
ἐτελείωσεν ὁ νόμος), ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος,
δι' ἣς ἐγγίζομεν τῷ Ἦλυτος. 20 Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς
όρκωμοσίας, οἱ μὲν γὰρ χωρὶς όρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς
γεγονότες, 21 ὁ δὲ μετὰ όρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος
πρὸς αὐτόν, “Ωμοσεν Ἦλυτος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται,

‘Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα’”, (aiōn g165) 22 κατὰ τοσοῦτο καὶ κρείττονος διαθήκης, γέγονεν ἔγγυος, ὩΙησοῦς. 23 Καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν· 24 ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην. (aiōn g165) 25 Ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται, τοὺς προσερχομένους δι’ αὐτοῦ τῷ Ὀθεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. 26 Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν καὶ ἐπρεπεν ἀρχιερεύς, δσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· 27 ὃς οὐκ ἔχει καθ’ ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἴδιων ἀμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἐαυτὸν ἀνενέγκας. 28 Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας, τῆς μετὰ τὸν νόμον, Γίόν, εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον. (aiōn g165)

8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις: τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς Μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 2 τῶν ἀγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἦν ἐπηξεν ὁ ὮΚύριος, οὐκ ἄνθρωπος. 3 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν, δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται· δθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. 4 Εἰ μὲν οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδὲ ἄν ἦν ἱερεύς, ὅντων τῶν προσφερόντων κατὰ νόμον τὰ δῶρα, 5 οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιῇ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχρημάτισται Μωϋσῆς, μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν, “Ορα”, γάρ φησίν, “ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὅρει”. 6 νῦν δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, δσῳ καὶ κρείττονός

έστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. 7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἣν ἄμεμπτος, οὐκ ἀν δευτέρας ἔζητεῖτο τόπος. 8 Μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει, “Ιδοὺ, ἡμέραι ἔρχονται, λέγει ὁ Κύριος, καὶ συντελέσω, ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, διαθήκην καινήν, 9 οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἔξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἴγυπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, κάγὼ ἡμέλησα αὐτῶν, λέγει ὁ Κύριος. 10 Ὁτι αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διαθήσομαι τῷ οἶκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει ὁ Κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς ὥθεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. 11 Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἔκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ, καὶ ἔκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ λέγων, ‘Γνῶθι τὸν ὁ Κύριον’, ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με, ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου αὐτῶν. 12 Ὁτι Ἰλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.” 13 Ἐν τῷ λέγειν, “Καινὴν”, πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην. Τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

9 Εἶχε μὲν οὖν ἡ πρώτη δικαιώματα λατρείας, τό τε ἄγιον κοσμικόν. 2 Σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾧ ἡ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ Πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἀγια. 3 Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ, ἡ λεγομένη Ἀγια Ἀγίων, 4 χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίω, ἐν ᾧ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα,

καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης. **5** Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς,
Χερουβεὶν δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον περὶ ᾧ
οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. **6** Τούτων δὲ οὗτως
κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν, διὰ
παντὸς εἰσίασιν οἱ ἵερεῖς, τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, **7** εἰς
δὲ τὴν δευτέραν, ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς,
οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ
λαοῦ ἀγνοημάτων. **8** Τοῦτο δηλοῦντος τοῦ ὉΠνεύματος
τοῦ Ἀγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἀγίων ὁδὸν,
ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἔχούσης στάσιν, **9** ἥτις παραβολὴ
εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ
θυσίαι προσφέρονται, μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν
τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, **10** μόνον ἐπὶ βρώμασιν, καὶ
πόμασιν, καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς, δικαιώματα σαρκὸς,
μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. **11** ὉΧριστὸς δὲ
παραγενόμενος ἀρχιερεὺς, τῶν γενομένων ἀγαθῶν, διὰ
τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου
τοῦτ' ἔστιν, οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, **12** οὐδὲ δι' αἵματος
τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἴδιου αἵματος, εἰσῆλθεν
ἐφάπαξ εἰς τὰ ἄγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εύραμενος. (*Ιαΐδηιος*
g166) 13 Εἴ γάρ τὸ αἷμα τράγων, καὶ ταύρων, καὶ σποδὸς
δαμάλεως, ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους, ἀγιάζει πρὸς
τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, **14** πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ
ὉΧριστοῦ, ὃς διὰ ὉΠνεύματος αἰωνίου, ἑαυτὸν προσήνεγκεν
ἄμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ
νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι! (*Ιαΐδηιος*
g166) 15 Καὶ διὰ τοῦτο, διαθήκης καινῆς μεσίτης ἔστιν,
ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ
πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν

οἱ κεκλημένοι τῆς αἰώνιου κληρονομίας. (aiōnios g166)

16 Ὁπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου. 17 Διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει, ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος. 18 Ὁθεν οὐδὲ ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται. 19 Λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων, καὶ τῶν τράγων, μετὰ ὕδατος, καὶ ἐρίου κοκκίνου, καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν, ἐρράντισεν 20 λέγων, “Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἣς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Ὄθεός.” 21 Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας, τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισεν. 22 Καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἵματεκχυσίας, οὐ γίνεται ἄφεσις. 23 Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττονι θυσίαις παρὰ ταύτας. 24 Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἄγια Ὅχριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ’ εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Ὅθεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν. 25 Οὐδὲν ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὃσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἄγια κατ’ ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ, 26 ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Νυνὶ δὲ ἄπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων, εἰς ἀθέτησιν ἀμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. (aiōn g165) 27 Καὶ καθ’ ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἄπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, 28 οὕτως καὶ ὁ Ὅχριστός ἄπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἀμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἀμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν,
οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ’ ἐνιαυτὸν
ταῖς αὐταῖς θυσίαις, ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς,
οὐδέποτε δύνανται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι. **2**
Ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν
ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἀμαρτιῶν, τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ
κεκαθαρισμένους; **3** Ἀλλ’ ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἀμαρτιῶν
κατ’ ἐνιαυτόν. **4** Ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων
ἀφαιρεῖν ἀμαρτίας. **5** Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον,
λέγει, “Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἡθέλησας, σῶμα δὲ
κατηρτίσω μοι. **6** Ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ
εὐδόκησας. **7** Τότε εἶπον, “Ιδοὺ, ἦκω (ἐν κεφαλίδι βιβλίου
γέγραπται περὶ ἐμοῦ) τοῦ ποιῆσαι ὁ Ὄθεός τὸ θέλημά
σου.” **8** Ἀνώτερον λέγων, δτὶ “Θυσίας, καὶ προσφορὰς,
καὶ ὄλοκαυτώματα, καὶ περὶ ἀμαρτίας, οὐκ ἡθέλησας,
οὐδὲ εὐδόκησας” (αἵτινες κατὰ νόμον προσφέρονται), **9**
τότε εἴρηκεν, “Ιδοὺ, ἦκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου.”
Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. **10** Ἐν ᾧ
θελήματι, ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ
σώματος Ὡησοῦ ὇χριστοῦ ἐφάπαξ. **11** Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς
ἔστηκεν καθ’ ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις
προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν
ἀμαρτίας. **12** Οὗτος δὲ, μίαν ύπερ ἀμαρτιῶν προσενέγκας
θυσίαν, εἰς τὸ διηνεκὲς, “ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Ὄθεοῦ”, **13**
τὸ λοιπὸν, ἐκδεχόμενος “ἔως τεθῶσιν οἱ ἔχθροὶ αὐτοῦ
ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ”. **14** Μιᾶ γὰρ προσφορᾶ,
τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἀγιαζομένους. **15**
Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Ὅπνεῦμα τὸ Ἀγιον, μετὰ γὰρ
τὸ εἰρηκέναι, **16** “Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς

αύτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει ὉΚύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς... 17 καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν, καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, οὐ μὴ μνησθήσομαι ἔτι.” 18
“Οπου δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἀμαρτίας.
19 Ἐχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἀγίων ἐν τῷ αἵματι ὍΙησοῦ, 20 ἦν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ’ ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 21 καὶ Ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ὅθεοῦ, 22 προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὑδατὶ καθαρῷ. 23 Κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος, 24 καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, 25 μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. 26 Ἐκουσίως γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἀμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, 27 φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ “πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους”. 28 Ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει. 29 Πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας, ὁ τὸν Υἱὸν τοῦ Ὅθεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ Ὅπνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας! 30 Οὕδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα, “Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω”, καὶ πάλιν, “Κρινεῖ ὍΚύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ.” 31 Φοβερὸν τὸ

έμπεσεν εἰς χεῖρας ὥθεοῦ ζῶντος. **32** Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, **33** τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψειν θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες. **34** Καὶ γάρ τοῖς δεσμίοις συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἔαυτοὺς κρείσσονα ὑπαρξίν, καὶ μένουσαν. **35** Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἡτις ἔχει μεγάλην μισθαποδοσίαν. **36** Ὅπομονῆς γάρ ἔχετε χρείαν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ ὥθεοῦ ποιήσαντες, κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. **37** “Ἐτι γάρ μικρὸν ὅσον, ὅσον ὁ ἐρχόμενος ἥξει, καὶ οὐ χρονίσει. **38** Ὁ δὲ δίκαιος μου ἐκ πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ.” **39** Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

11 Ἐστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. **2** Ἐν ταύτῃ γάρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. **3** Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ρήματι ὥθεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων, τὸ βλεπόμενον γεγονέναι. (aiōn g165) **4** Πίστει πλείονα θυσίαν, Ἀβελ παρὰ Κάιν προσήνεγκεν τῷ ὥθεῳ, δι’ ἣς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ ὥθεοῦ, καὶ δι’ αὐτῆς, ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ. **5** Πίστει Ἐνώχ μετετέθη, τοῦ μὴ ἴδειν θάνατον, “καὶ οὐχ ηύρισκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ ὥθεός”. πρὸ γάρ τῆς μεταθέσεως, μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ ὥθεῳ. **6** Χωρὶς δὲ πίστεως, ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι, πιστεῦσαι γάρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ ὥθεῳ ὅτι ἔστιν,

καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν, μισθαποδότης γίνεται. 7
Πίστει χρηματισθεὶς, Νῶε, περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων,
εὐλαβηθεὶς, κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ
οἴκου αὐτοῦ, δι’ ἣς κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς
κατὰ πίστιν δικαιοσύνης, ἐγένετο κληρονόμος. 8 Πίστει
καλούμενος, Ἀβραὰμ, ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τόπον ὃν
ἥμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ
ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. 9 Πίστει παρώκησεν εἰς γῆν τῆς
ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας
τῆς αὐτῆς· 10 ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν
πόλιν, ἣς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. 11 Πίστει καὶ
αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν,
καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν
ἐπαγγειλάμενον. 12 Διὸ καὶ ἀφ’ ἐνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ
ταῦτα νενεκρωμένου, “καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ
πλήθει, καὶ ὡς ἡ ἄμμος, ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, ἡ
ἀναρίθμητος”. 13 Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ
προσδεξάμενοι τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς
ἰδόντες, καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες, ὅτι ξένοι
καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. 14 Οἱ γὰρ τοιαῦτα
λέγοντες, ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. 15
Καὶ εἱ μὲν ἐκείνης μνημονεύουσιν ἀφ’ ἣς ἐξέβησαν,
εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. 16 Νῦν δὲ κρείττονος
όρεγονται, τοῦτ’ ἔστιν ἐπουρανίου. Διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται
αὐτοὺς ὁ Θεὸς, ὁ Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἡτοίμασεν
γὰρ αὐτοῖς πόλιν. 17 Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν
Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν, ὁ
τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, 18 πρὸς ὃν ἐλαλήθη, ὅτι

“Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα”, **19** λογισάμενος
ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Ὄθεός, ὅθεν
αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. **20** Πίστει καὶ περὶ
μελλόντων, εὐλόγησεν Ἰσαὰκ, τὸν Ἰακὼβ, καὶ τὸν
Ἡσαῦ. **21** Πίστει Ἰακὼβ, ἀποθνήσκων, ἔκαστον τῶν
υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησεν, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον
τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. **22** Πίστει Ἰωσὴφ, τελευτῶν, περὶ
τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν, καὶ περὶ
τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. **23** Πίστει Μωϋσῆς,
γεννηθεὶς, ἐκρύβῃ τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ,
διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν
τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. **24** Πίστει Μωϋσῆς, μέγας
γενόμενος, ἡρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ, **25**
μᾶλλον ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Ὄθεοῦ, ἢ
πρόσκαιρον ἔχειν ἀμαρτίας ἀπόλαυσιν, **26** μείζονα πλοῦτον
ἡγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν, τὸν ὀνειδισμὸν
τοῦ Ὄχριστοῦ, ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.
27 Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν
τοῦ βασιλέως, τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν, ἐκαρτέρησεν.
28 Πίστει πεποίηκεν τὸ Πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ
αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν.
29 Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν, ὡς διὰ ξηρᾶς
γῆς, ἣς πεῖραν λαβόντες, οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. **30**
Πίστει τὰ τείχη Ἱεριχώ ἔπεσαν, κυκλωθέντα ἐπὶ ἐπτὰ
ἡμέρας. **31** Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς
ἀπειθήσασιν, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης.
32 Καὶ τί ἔτι λέγω; Ἐπιλείψει με γὰρ διηγούμενον ὁ
χρόνος, περὶ Γεδεών, Βαράκ, Σαμψών, Ἰεφθάε, Δαυίδ
τε καὶ Σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν, **33** οἵ διὰ πίστεως

κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην,
έπετυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, **34**
ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔψυχον στόματα μαχαίρης,
έδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν
πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων. **35** Ὁλαβον
γυναῖκες ἔξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν, ἄλλοι δὲ
ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα
κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν. **36** ἔτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν
καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς.
37 Ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ
μαχαίρης ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις
δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, **38**
ῶν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι, καὶ
ὄρεσιν, καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς. **39** Καὶ οὗτοι
πάντες μαρτυρθέντες διὰ τῆς πίστεως, οὐκ ἐκομίσαντο
τὴν ἐπαγγελίαν, **40** τοῦ Ὅθεοῦ περὶ ἡμῶν κρείττον τι
προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον
ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὅγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ
τὴν εὐπερίστατον ἀμαρτίαν δι' ὑπομονῆς, τρέχωμεν τὸν
προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, **2** ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως
ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν, Ὡησοῦν, δὲς ἀντὶ τῆς προκειμένης
αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμεινεν σταυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας,
“ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Ὅθεοῦ κεκάθικεν”. **3**
Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ
τῶν ἀμαρτωλῶν εἰς αὐτούς ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε,
ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. **4** Οὕπω μέχρις αἵματος
ἀντικατέστητε, πρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι,
5 καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς

διαλέγεται, “Υίέ μου, μὴ δλιγώρει παιδείας ὮΚυρίου, μηδὲ
ἐκλύου ὑπ’ αὐτοῦ ἐλεγχόμενος: 6 ὃν γὰρ ἀγαπᾷ ὮΚύριος,
παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα νίδν ὃν παραδέχεται.” 7
Εἰς παιδείαν ὑπομένετε, ως υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ
Θεός: τίς γὰρ υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; 8 Εἰ δὲ χωρίς
ἐστε παιδείας, ἡς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα νόθοι
καὶ οὐχ υἱοί ἐστε. 9 Εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ὑμῶν
πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς, καὶ ἐνετρεπόμεθα οὐ πολὺ¹
μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ Πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ
ζήσομεν; 10 Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ
δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευον, δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ
μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. 11 Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς
μὲν τὸ παρὸν, οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὑστερον
δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι’ αὐτῆς γεγυμνασμένοις
ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης. 12 Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας, καὶ
τὰ παραλελυμένα γόνατα, ἀνορθώσατε, 13 καὶ “τροχιὰς
όρθας ποιεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν”, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ,
ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. 14 Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ
τὸν ἀγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὅψεται τὸν ὮΚύριον. 15
Ἐπισκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ
Θεοῦ, μή τις ρίζα πικρίας ἀνω φύουσα ἐνοχλῇ, καὶ
δι’ αὐτῆς μιανθῶσιν οἱ πολλοί, 16 μή τις πόρνος ἢ
βέβηλος, ως Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς, ἀπέδετο τὰ
πρωτοτόκια ἔαυτοῦ. 17 ἵστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων
κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη, μετανοίας
γὰρ τόπον οὐχ εὗρεν, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας
αὐτήν. 18 Οὐ γὰρ προσεληλύθατε, ψηλαφωμένω καὶ
κεκαυμένῳ πυρὶ, καὶ γνόφῳ, καὶ ζόφῳ, καὶ θυέλλῃ, 19 καὶ
σάλπιγγος ἥχῳ, καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἡς οἱ ἀκούσαντες,

παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· 20 οὐκ
ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον, “Κἀν θηρίον θίγῃ τοῦ
ὅρους, λιθοβοληθήσεται”. 21 καὶ οὕτω φοβερὸν ἦν
τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν, “”Εκφοβός εἰμι καὶ
ἐντρομος.” 22 Ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών Ὅρει καὶ πόλει
“Θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίω, καὶ μυριάσιν
ἀγγέλων πανηγύρει, 23 καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων,
ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς, καὶ κριτῇ ὁ Θεῷ πάντων,
καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, 24 καὶ διαθήκης
νέας μεσίτῃ, ὉΙησοῦ, καὶ αἴματι ράντισμοῦ, κρείττον
λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἀβελ. 25 Βλέπετε, μὴ παραιτήσησθε
τὸν λαλοῦντα. Εἰ γὰρ ἔκεινοι οὐκ ἔξεφυγον ἐπὶ γῆς,
παραιτησάμενοι τὸν χρηματίζοντα, πολὺ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ
τὸν ἀπ’ οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι. 26 οὐ νέας τὴν γῆν
ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται λέγων, “”Ἐτι ἄπαξ ἐγὼ
σείσω, οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.” 27 Τὸ
δὲ, “ἐτι ἄπαξ”, δηλοῖ τὴν τῶν σαλευομένων μετάθεσιν,
ώς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. 28 Διὸ
βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες, ἔχωμεν χάριν,
δι’ ἣς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ εὐλαβείας
καὶ δέους. 29 Καὶ “γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον”.

13 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. 2 Τῆς φιλοξενίας μὴ
ἐπιλανθάνεσθε, διὰ ταύτης γὰρ, ἔλαθόν τινες ξενίσαντες
ἀγγέλους. 3 Μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων, ώς συνδεδεμένοι,
τῶν κακουχουμένων ώς καὶ αὐτοὶ ὅντες ἐν σώματι. 4
Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος, πόρνους
γὰρ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός. 5 Ἄφιλάργυρος ὁ τρόπος,
ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἰρηκεν, “Οὐ μή σε
ἀνῶ, οὐδ’ οὐ μή σε ἐγκαταλίπω.” 6 Ὡστε θαρροῦντας

ἡμᾶς λέγειν, “Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;” 7 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Ὀθεοῦ, ὃν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς, μιμεῖσθε τὴν πίστιν. 8 Ὁ Ιησοῦς ἔχθες καὶ σήμερον, ὁ αὐτός, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. (αιση g165) 9 Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις, μὴ παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατοῦντες. 10 Ἐχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἔξουσίαν, οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. 11 Ὡν γὰρ εἰσφέρεται ζῷων τὸ αἷμα περὶ ἀμαρτίας εἰς τὰ ἄγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 12 Διὸ καὶ Ὁ Ιησοῦς, ἵνα ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἴδιου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν. 13 Τοίνυν ἔξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. 14 Οὐ γὰρ ἔχομεν ὥδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. 15 Δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ Ὀθεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμοιογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 16 Τῆς δὲ εὔποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Ὀθέος. 17 Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ ὑπείκετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες, ἀλυσιτελές γὰρ ὑμῖν τοῦτο. 18 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν, πειθόμεθα γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀναστρέψεσθαι. 19 Περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. 20 Ὁ δὲ Ὀθέος τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν

τὸν Ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν, ἐν αἷματι διαθήκης
αἰωνίου, τὸν ὮΚύριον ἡμῶν, ὩΙησοῦν, (aiōnios g166) 21
καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἀγαθῷ, εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ
θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον
αὐτοῦ, διὰ ὩΙησοῦ Ὡχριστοῦ, ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Ἀμήν! (aiōn g165) 22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως, καὶ
γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. 23 Γινώσκετε τὸν
ἀδελφὸν ἡμῶν, Τιμόθεον, ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ ἐὰν
τάχιον ἔρχηται, ὅψιμαι ὑμᾶς. 24 Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς
ἡγουμένους ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ἀγίους. Ἀσπάζονται
ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. 25 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.
ἀμήν!

Ιακωβου

1 Ιάκωβος, Ὁθεοῦ καὶ Ἡκρίου Ἰησοῦ ἔχριστοῦ, δοῦλος,
ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν. **2**
Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς
περιπέσητε ποικίλοις, **3** γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν
τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν. **4** Ἡ δὲ ὑπομονὴ
ἔργον τέλειον ἔχετω, ἵνα ᾖτε τέλειοι καὶ ὄλόκληροι, ἐν
μηδενὶ λειπόμενοι. **5** Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας,
αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος, Ὅθεοῦ, πᾶσιν ἀπλῶς, καὶ
μὴ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. **6** Αἰτείτω δὲ ἐν
πίστει, μηδὲν διακρινόμενος, ό γάρ διακρινόμενος ἔοικεν
κλύδωνι θαλάσσης, ἀνεμιζομένῳ καὶ ριπιζομένῳ. **7** Μὴ
γάρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεται τι παρὰ
τοῦ Ἡκρίου, **8** ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς
ὅδοῖς αὐτοῦ. **9** Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς, ἐν τῷ
Ὕψει αὐτοῦ, **10** ὁ δὲ πλούσιος, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι
ώς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. **11** Ἀνέτειλεν γάρ ὁ ἥλιος
σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος
αὐτοῦ ἐξέπεσεν, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ
ἀπώλετο. Οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ
μαρανθήσεται. **12** Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν,
ὅτι δόκιμος γενόμενος, λήμψεται τὸν στέφανον τῆς
ζωῆς, ὃν ἐπιγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. **13** Μηδεὶς
πειραζόμενος λεγέτω, ὅτι “Ἄπὸ Ὅθεοῦ πειράζομαι.” Ὁ
γάρ Ὅθεὸς ἀπείραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς
οὐδένα. **14** Ἔκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἴδιας ἐπιθυμίας,
ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος. **15** Εἴτα ἡ ἐπιθυμία
συλλαβοῦσα τίκτει ἀμαρτίαν, ἡ δὲ ἀμαρτία ἀποτελεσθεῖσα,
ἀποκύει θάνατον. **16** Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί.

17 Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν
ἐστιν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ὧ
οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. **18** Βουληθεὶς,
ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείᾳς, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς
ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. **19** Ὦ Ιστε, ἀδελφοί
μου ἀγαπητοί. Ὅστω δὲ πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ
ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὁργήν, **20**
ὁργὴ γὰρ ἀνδρὸς, δικαιοσύνην Ὅθεοῦ οὐκ ἐργάζεται. **21**
Διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας,
ἐν πραῦτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον, τὸν δυνάμενον
σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. **22** Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ
μὴ μόνον ἀκροαταὶ παραλογιζόμενοι ἔαυτούς. **23** Ὦτι εἴ
τις ἀκροατὴς λόγου ἔστιν, καὶ οὐ ποιητής, οὗτος ἔοικεν
ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν
ἔσοπτρῳ. **24** Κατενόησεν γὰρ ἔαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν,
καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὅποιος ἦν. **25** Ὁ δὲ παρακύψας εἰς
νόμον τέλειον, τὸν τῆς ἐλευθερίας, καὶ παραμείνας, οὐκ
ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου,
οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. **26** Εἴ τις δοκεῖ
θρησκὸς εἶναι, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν ἔαυτοῦ, ἀλλὰ
ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. **27**
Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Ὅθεῷ καὶ Πατρὶ
αὕτη ἔστιν: ἐπισκέπτεσθαι ὁρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ
θλίψει αὐτῶν, ἀσπιλον ἔαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἔχετε τὴν πίστιν
τοῦ Ὅκυρίου ἡμῶν, ὍΙησοῦ Ὅχριστοῦ, τῆς δόξης. **2** Ἐὰν γὰρ
εἰσέλθῃ εἰς συναγωγὴν ὑμῶν, ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος, ἐν
εἰσθῆτι λαμπρῷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς, ἐν ῥυπαρῷ ἐσθῆτι, **3**
ἐπιβλέψητε δὲ ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν,

καὶ εἴπητε, “Σὺ κάθου ὡδε καλῶς”, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε,
“Σὺ στῆθι ἐκεῖ”, ἦ, “Κάθου ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου”, 4 οὐ
διεκρίθητε ἐν ἔαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν
πονηρῶν; 5 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί: οὐχ ὁ
Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τῷ κόσμῳ, πλουσίους ἐν
πίστει, καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἣς ἐπηγγείλατο
τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; 6 Ὦ μεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν.
Οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ
ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; 7 Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν
τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; 8 Εἰ μέντοι
νόμον τελεῖτε βασιλικὸν, κατὰ τὴν Γραφήν, “Ἄγαπήσεις
τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν”, καλῶς ποιεῖτε. 9 Εἰ δὲ
προσωπολημπτεῖτε, ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ
τοῦ νόμου ὡς παραβάται. 10 Ὁστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον
τηρήσῃ, πταίσῃ δὲ ἐν ἐνὶ, γέγονεν πάντων ἔνοχος. 11 Ὁ
γὰρ εἰπὼν, “Μὴ μοιχεύσῃς”, εἶπεν καί, “Μὴ φονεύσῃς.”
Εἰ δὲ οὐ μοιχεύεις, φονεύεις δέ, γέγονας παραβάτης
νόμου. 12 Οὕτως λαλεῖτε, καὶ οὕτως ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου
ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. 13 Ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος
τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος. Κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. 14
Τί ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις, ἔχειν ἔργα,
δὲ μὴ ἔχῃ; Μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; 15 Ἐὰν
ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν, καὶ λειπόμενοι τῆς
ἐφημέρου τροφῆς, 16 εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, “Ὕπάγετε
ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε”, μὴ δῶτε δὲ
αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί ὄφελος; 17 Οὕτως
καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ ἔργα, νεκρά ἔστιν καθ' ἔαυτήν.
18 Ἀλλ' ἐρεῖ τις, “Σὺ πίστιν ἔχεις, κάγὼ ἔργα ἔχω. Δεῖξόν
μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων, κάγὼ σοι δείξω

έκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν.” **19** Σὺ πιστεύεις ὅτι εῖς
έστιν ὁ ὸθεός. Καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν
καὶ φρίσσουσιν. **20** Θέλεις δὲ γνῶναι, ὡς ἄνθρωπε κενέ,
ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων ἀργή ἐστιν; **21** Ἀβραὰμ ὁ
πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἔξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ
τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; **22** Βλέπεις ὅτι ἡ
πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ
πίστις ἐτελειώθη. **23** Καὶ ἐπληρώθη ἡ Γραφὴ ἡ λέγουσα,
“Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ ὸθεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς
δικαιοσύνην”, καὶ φίλος ὁ θεοῦ ἐκλήθη. **24** Ὁρᾶτε ὅτι ἔξ
ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον.
25 Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἔξ ἔργων ἐδικαιώθη,
ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα;
26 “Ωσπερ γάρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν,
οὗτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστιν.

3 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι
μεῖζον κρίμα λημψόμεθα. **2** Πολλὰ γάρ πταίομεν ἄπαντες.
Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνήρ, δυνατὸς
χαλιναγωῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. **3** Εἴ δὲ τῶν ἵππων
τοὺς χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν, εἰς τὸ πείθεσθαι
αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. **4** Ἰδοὺ,
καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὅντα, καὶ ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν
ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου, ὅπου ἡ
ὄρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούλεται. **5** Οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα
μικρὸν μέλος ἐστὶν, καὶ μεγάλα αὐχεῖ. Ἰδοὺ, ἥλικον πῦρ,
ἥλικην ὅλην ἀνάπτει. **6** Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος
τῆς ἀδικίας ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν,
ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν
τῆς γενέσεως, καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς Γεέννης. (**Geenna**)

g1067) 7 Πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἔρπετῶν τε καὶ ἐναλίων, δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ: 8 τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων, ἀκατάστατον κακόν, μεστή ἵοῦ θανατηφόρου. 9 Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν ὮΚύριον καὶ Πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς καθ' ὅμοίωσιν Ὀθεοῦ γεγονότας. 10 Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἔξερχεται εὐλογία καὶ κατάρα. Οὐ χρή ἀδελφοί μου ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. 11 Μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; 12 Μή δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; Οὔτε ἀλυκὸν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. 13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; Δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραῦτηι σοφίας. 14 Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε, καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὕμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. 15 Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης. 16 Ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. 17 Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία, πρῶτον μὲν ἀγνή ἔστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, μεστή ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ἀνυπόκριτος. 18 Καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται, τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν ἐκ τῶν ἡδονῶν ὕμῶν, τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὕμῶν; 2 Ἐπιθυμεῖτε καὶ οὐκ ἔχετε· φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε. Οὐκ ἔχετε, διὰ τὸ μὴ αἴτεισθαι ὑμᾶς· 3 αἴτειτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἴτεισθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὕμῶν δαπανήσητε. 4 Μοιχαλίδες! Οὐκ οἴδατε

ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου, ἔχθρα τοῦ ὥθεοῦ ἐστιν; Ὅς
ἔὰν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἔχθρὸς τοῦ
ὥθεοῦ καθίσταται. 5 Ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ Γραφὴ λέγει,
“Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ ὕπνεῦμα ὃ κατώκισεν ἐν
ἡμῖν;” 6 Μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν. Διὸ λέγει, “Ο ὥθεὸς
ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.”
7 Ὑποτάγητε οὖν τῷ ὥθεῷ. Ἀντίστητε δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ
φεύξεται ἀφ’ ὑμῶν. 8 Ἐγγίσατε τῷ ὥθεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν.
Καθαρίσατε χεῖρας, ἀμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε καρδίας,
δίψυχοι. 9 Ταλαιπωρήσατε, καὶ πενθήσατε, καὶ κλαύσατε.
Ο γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μετατραπήτω, καὶ ἡ χαρὰ
εἰς κατήφειαν. 10 Ταπεινώθητε ἐνώπιον Ὦκυρίου, καὶ
ὑψώσει ὑμᾶς. 11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί.
Ο καταλαλῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον. Εἰ δὲ νόμον κρίνεις,
οὐκ εἴ ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κριτής. 12 Εἰς ἐστιν νομοθέτης
καὶ κριτής, ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι. Σὺ δὲ τίς
εἴ, ὁ κρίνων τὸν πλησίον; 13 Ἀγε νῦν, οἱ λέγοντες,
“Σήμερον ἢ αὔριον, πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν,
καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν, καὶ ἐμπορευσόμεθα, καὶ
κερδήσομεν.” 14 Οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τῆς αὔριον, ποία
γὰρ ζωὴ ὑμῶν; Ἀτμὶς γάρ ἐστε, ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη,
ἐπειτα καὶ ἀφανιζομένη. 15 Ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, “Εὰν
ὁ Ὦκυριος θελήσῃ, καὶ ζήσομεν καὶ ποιήσομεν, τοῦτο ἢ
ἐκεῖνο.” 16 Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν.
Πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. 17 Εἰδότι οὖν καλὸν
ποιεῖν, καὶ μὴ ποιοῦντι, ἀμαρτία αὐτῷ ἐστιν.

5 Ἀγε νῦν, οἱ πλούσιοι, κλαύσατε, ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς
ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. 2 Ο πλοῦτος ὑμῶν

σέσηπεν, καὶ τὰ ἴματια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν. 3 Ὁ
χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἵὸς αὐτῶν
εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν
ώς πῦρ. Ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. 4 Ἰδοὺ, ὁ
μισθὸς τῶν ἐργατῶν, τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν,
ὁ ἀφυστερημένος ἀφ' ὑμῶν, κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν
θερισάντων, εἰς τὰ ὅτα Ὅκυρίου Σαβαὼθ εἰσελήλυθαν. 5
Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε
τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. 6 Κατεδικάσατε,
ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον, οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. 7
Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἔως τῆς παρουσίας τοῦ
Ὅκυρίου. Ἰδοὺ, ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς
γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ ἔως λάβῃ πρόιμον καὶ ὄψιμον.
8 Μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν,
ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Ὅκυρίου ἥγγικεν. 9 Μὴ στενάζετε,
ἀδελφοί, κατ' ἀλλήλων, ἵνα μὴ κριθῆτε. Ἰδοὺ, ὁ κριτὴς
πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. 10 Ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί,
τῆς κακοπαθείας, καὶ τῆς μακροθυμίας, τοὺς προφήτας,
οἵ ἐλάλησαν ἐν ὀνόματι Ὅκυρίου. 11 Ἰδοὺ, μακαρίζομεν
τοὺς ὑπομείναντας. Τὴν ὑπομονὴν Ἰώβ ἡκούσατε, καὶ τὸ
τέλος Ὅκυρίου εἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός ἔστιν ὁ Ὅκυριος
καὶ οἰκτίρμων. 12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ
όμνυετε, μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον
τινὰ ὅρκον· ἡτο δὲ ὑμῶν τὸ “Ναὶ”, ναὶ, καὶ τὸ “Οὐ”,
οὐ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν πέσητε. 13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν;
Προσευχέσθω. Εὔθυμεῖ τις; Ψαλλέτω. 14 Ἀσθενεῖ τις ἐν
ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας,
καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ
ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ὅκυρίου. 15 Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει

τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Ὅκυριος· καὶ ἀμαρτίας
ἡ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. **16** Ἐξομολογεῖσθε οὖν
ἀλλήλοις τὰς ἀμαρτίας, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων,
ὅπως ἰαθῆτε. Πολὺ ἴσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη.
17 Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ
προσηγόριστο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς,
ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἔξ. **18** Καὶ πάλιν προσηγόριστο,
καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκεν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν
καρπὸν αὐτῆς. **19** Ἀδελφοί μου, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ
ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, **20** γινώσκετε
ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἀμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ,
σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλῆθος
ἀμαρτιῶν.

Πετρου Α'

1 Πέτρος, ἀπόστολος ὉΙησοῦ ὇χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας, **2** κατὰ πρόγνωσιν Ὅθεοῦ Πατρός ἐν ἀγιασμῷ Ὁπνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἴματος ὉΙησοῦ ὇χριστοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. **3** Εὐλογητὸς ὁ Ὅθεος καὶ Πατὴρ τοῦ Ὁκυρίου ὑμῶν, ὉΙησοῦ ὇χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος, ἀναγεννήσας ὑμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν, δι' ἀναστάσεως ὉΙησοῦ ὇χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, **4** εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον, καὶ ἀμίαντον, καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς, **5** τοὺς ἐν δυνάμει Ὅθεοῦ φρουρούμενους διὰ πίστεως, εἰς σωτηρίαν ἐτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ.

6 Ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, **7** ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὔρεθῇ εἰς ἔπαινον, καὶ δόξαν, καὶ τιμὴν, ἐν ἀποκαλύψει ὉΙησοῦ ὇χριστοῦ. **8** Ὁν οὐκ ἴδοντες ἀγαπᾶτε, εἰς δὸν ἄρτι μὴ ὄρῶντες πιστεύοντες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε χαρᾶ ἀνεκλαλήτω καὶ δεδοξασμένῃ, **9** κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν. **10** Περὶ ἣς σωτηρίας, ἔξεζήτησαν καὶ ἔξηραύνησαν προφῆται, οἵ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, **11** ἔραυνῶντες εἰς τίνα ἡ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς Ὁπνεύμα ὇χριστοῦ, προμαρτυρόμενον τὰ εἰς ὇χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. **12** Οἵς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἔαυτοῖς, ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ἢ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν, διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς Ὁπνεύματι Ἄγιῳ, ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι

παρακύψαι. **13** Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὁσφύας τῆς διανοίας
ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην
ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει ὩΗησοῦ Ὄχριστοῦ. **14** Ως τέκνα
ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ
ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, **15** ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα
ὑμᾶς ἄγιον, καὶ αὐτοὶ ἄγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε,
16 διότι γέγραπται, “Ἄγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἄγιος.” **17** Καὶ
εἰ Πατέρα ἐπικαλεῖσθε, τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα
κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας
ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε: **18** εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς,
ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν
ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, **19** ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι, ὡς
ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Ὄχριστοῦ, **20** προεγνωσμένου
μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ’ ἐσχάτου
τῶν χρόνων δι’ ὑμᾶς, **21** τοὺς δι’ αὐτοῦ πιστοὺς εἰς Ὅθεὸν,
τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα,
ῶστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα, εἶναι εἰς Ὅθεόν. **22**
Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας
εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον ἐκ καρδίας, ἀλλήλους
ἀγαπήσατε ἐκτενῶς. **23** Ἀναγεγεννημένοι, οὐκ ἐκ σπορᾶς
φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Ὅθεοῦ, καὶ
μένοντος. (aiōn g165) **24** Διότι, “Πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ
πᾶσα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος χόρτου.” “Ἐξηράνθη ὁ χόρτος,
καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν, **25** τὸ δὲ ρῆμα Ὄκυρίου μένει εἰς
τὸν αἰῶνα.” Τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ρῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς
ὑμᾶς. (aiōn g165)

2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν, καὶ πάντα δόλον, καὶ
ὑποκρίσεις, καὶ φθόνους, καὶ πάσας καταλαλιάς, **2** ὡς
ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε,

ίνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν, **3** εἰ ἐγεύσασθε
ὅτι χρηστὸς ὁ ὄ Κύριος. **4** Πρὸς δὲν προσερχόμενοι λίθον
ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον, παρὰ
δὲ ὥθεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον, **5** καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες
οἰκοδομεῖσθε, οἶκος πνευματικὸς, εἰς ιεράτευμα ἄγιον
ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους ὥθεῷ διὰ
”Ιησοῦ ὥΧριστοῦ. **6** Διότι περιέχει ἐν Γραφῇ: “Ιδοὺ, τίθημι
ἐν Σιών λίθον, ἀκρογωνιαῖον ἐκλεκτὸν ἔντιμον, καὶ
ὅ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ, οὐ μὴ καταισχυνθῇ.” **7** ‘Ὑμῖν
οὗν ἡ τιμὴ, τοῖς πιστεύουσιν ἀπιστοῦσιν δὲ, “Λίθος
δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς
κεφαλὴν γωνίας”, **8** καὶ, “Λίθος προσκόμματος, καὶ πέτρα
σκανδάλου”: οἵ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς
δὲ καὶ ἐτέθησαν. **9** ‘Ὑμεῖς δὲ “γένος ἐκλεκτόν”, “βασίλειον
ιεράτευμα, ἔθνος ἄγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν”, ὅπως τὰς
ἀρετὰς ἔξαγγείλητε, τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος, εἰς
τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς: **10** οἴ ποτε “οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς
Ὦθεοῦ, οἱ οὐκ ἡλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες”. **11** Αγαπητοί,
παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους, ἀπέχεσθαι
τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς
ψυχῆς: **12** τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες
καλήν, ίνα ἐῷ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ
τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες, δοξάσωσι τὸν ὥθεὸν
ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. **13** ‘Ὑποτάγητε πάσῃ ἀνθρωπίνῃ
κτίσει διὰ τὸν ὄ Κύριον· εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι, **14**
εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι’ αὐτοῦ πεμπομένοις, εἰς ἐκδίκησιν
κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν. **15** Ὅτι οὕτως ἐστὶν
τὸ θέλημα τοῦ ὄ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν
ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν. **16** ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ

ώς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς Ὁθεοῦ δοῦλοι. **17** Πάντας τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν Ὁθεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε. **18** Οἱ οἰκέται, ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. **19** Τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν Ὁθεοῦ, ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. **20** Ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; Ἐλλ' εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ Ὁθεῷ. **21** Εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Ὡχριστὸς ἐπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἵχνεσιν αὐτοῦ. **22** “ὅς ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ”. **23** ὅς λοιδορούμενος, οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων, οὐκ ἡπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως. **24** ὅς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι, τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὕτω μάλιστα ιάθητε. **25** Ἡτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενοι, ἀλλ' ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

3 Όμοίως, γυναικες, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἴδιοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται, **2** ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνήν ἀναστροφὴν ὑμῶν. **3** Ων ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος, **4** ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἀνθρωπος, ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος, **5** ἔστιν ἐνώπιον τοῦ Ὁθεοῦ πολυτελές. Οὕτως γάρ ποτε καὶ αἱ ἄγιαι γυναικες αἱ ἐλπίζουσαι

εἰς ὥθεδὸν ἐκόσμουν ἔαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἴδιοις ἀνδράσιν, **6** ως Σάρρα ὑπήκουσεν τῷ Ἀβραάμ, “κύριον”, αὐτὸν καλοῦσα, ἵς ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. **7** Οἱ ἄνδρες, ὡμοίως συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ως ἀσθενεστέρω σκεύει τῷ γυναικείῳ, ἀπονέμοντες τιμήν ως καὶ συγκληρονόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν.

8 Τὸ δὲ τέλος, πάντες, ὄμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, ταπεινόφρονες, **9** μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τούναντίον δὲ εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. **10** “Ο” γὰρ “θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν ἀπὸ κακοῦ, καὶ χείλη τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον. **11** Ἐκκλινάτω δὲ ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν. **12** “Οτι διφθαλμοὶ ὮΚυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὡτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον δὲ ὮΚυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.” **13** Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ ζηλωταὶ γένησθε; **14** Ἄλλ’ εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. “Τὸν δὲ φόβον αὐτῶν, μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε”, **15** ὮΚύριον δὲ τὸν ὮΧριστὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἔτοιμοι ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον, περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, **16** ἀλλὰ μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου, συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ως κακοποιῶν, καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν ὮΧριστῷ ἀναστροφήν. **17** Κρείττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ ὮΘεοῦ, πάσχειν ἢ κακοποιοῦντας. **18** “Οτι καὶ ὮΧριστὸς ἄπαξ περὶ ἀμαρτιῶν

ἀπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ὑμᾶς προσαγάγῃ τῷ
θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι, **19**
ἐνῷ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, **20**
ἀπειθήσασίν ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία
ἐν ἡμέραις Νῶε, κατασκευαζομένης κιβωτοῦ εἰς ἣν ὄλιγοι,
τοῦτ' ἔστιν, ὀκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι' ὕδατος. **21** Ὁ
καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς
ἀπόθεσις ῥύπου, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς, ἐπερώτημα
εἰς θεόν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ χριστοῦ, **22** ὃς ἔστιν ἐν
δεξιᾷ θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν, ὑποταγέντων αὐτῷ
ἀγγέλων, καὶ ἔξουσιῶν, καὶ δυνάμεων.

4 Χριστοῦ οὗν παθόντος σαρκὶ, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν
ἔννοιαν ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν σαρκὶ πέπαυται
ἀμαρτίας, **2** εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις,
ἀλλὰ θελήματι θεοῦ, τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιωσαι
χρόνον. **3** Ἀρκετὸς γὰρ ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τὸ
βούλημα τῶν ἔθνῶν κατειργάσθαι, πεπορευμένους ἐν
ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις,
καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρίαις. **4** Ἐνῷ ξενίζονται, μὴ
συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν,
βλασφημοῦντες· **5** οἵ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἔτοιμως
κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. **6** Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς
εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκὶ,
ζῶσι δὲ κατὰ θεόν πνεύματι. **7** Πάντων δὲ τὸ τέλος
ἥγγικεν. Σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς προσευχάς· **8**
πρὸ πάντων, τὴν εἰς ἔαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῇ ἔχοντες,
ὅτι ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἀμαρτιῶν· **9** φιλόξενοι εἰς
ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμοῦ· **10** ἔκαστος καθὼς ἔλαβεν
χάρισμα, εἰς ἔαυτοὺς αὐτὸς διακονοῦντες, ὡς καλοὶ

οίκονόμοι ποικίλης χάριτος ὁ Θεοῦ. **11** Εἴ τις λαλεῖ, ώς λόγια ὁ Θεοῦ εἴ τις διακονεῖ, ώς ἐξ ισχύος ἡς χορηγεῖ ὁ Θεός, ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζηται ὁ ὁ Θεὸς διὰ Ὂησοῦ ὁ Χριστοῦ, ὃ ἔστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν! (aiōn g165) **12** Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ώς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, **13** ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ ὁ Χριστοῦ παθήμασιν, χαίρετε ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. **14** Εἰ ὄνειδίζεσθε ἐν ὄνόματι ὁ Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ ὁ Θεοῦ Ὄνειδμα, ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται. **15** Μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ώς φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιὸς, ἢ ώς ἀλλοτριεπίσκοπος. **16** Εἰ δὲ ώς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν ὁ Θεὸν ἐν τῷ ὄνόματι τούτῳ. **17** Ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἀρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ὁ Θεοῦ· εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ ὁ Θεοῦ εὐαγγελίῳ; **18** “Καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;” **19** “Ωστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ ὁ Θεοῦ, πιστῷ Κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιίᾳ.

5 Πρεσβυτέρους οὗν ἐν ὑμῖν παρακαλῶ, ό συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ ὁ Χριστοῦ παθημάτων, ό καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, **2** ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ ὁ Θεοῦ, μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλὰ ἐκουσίως, κατὰ ὁ Θεόν, μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, **3** μηδ' ώς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. **4** Καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος, κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. **5** Ὁμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις.

Πάντες, δὲ ἀλλήλοις τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε
ὅτι, “Ο ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ
δίδωσιν χάριν.” **6** Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν
χεῖρα τοῦ ὁθεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, **7** πᾶσαν
τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρίψαντες ἐπ’ αὐτόν, ὅτι αὐτῷ
μέλει περὶ ὑμῶν. **8** Νήψατε, γρηγορήσατε. Ὁ ἀντίδικος
ὑμῶν, διάβολος, ὡς λέων ὡρυόμενος περιπατεῖ, ζητῶν
καταπιεῖν. **9** Ὡς ἀντίστητε, στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ
αὐτὰ τῶν παθημάτων, τῇ ἐν τῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι
ἐπιτελεῖσθαι. **10** Ὁ δὲ ὁ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας
ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν ὁχριστῷ, δόλιγον
παθόντας, αὐτὸς καταρτίσει, στηρίξει, σθενώσει, (*aiōnios*
g166) 11 αὐτῷ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἄμην! (*aiōn g165)* **12** Διὰ Σιλουανοῦ, ὑμῖν τοῦ πιστοῦ
ἀδελφοῦ (ὡς λογίζομαι), δι’ δόλιγων ἔγραψα, παρακαλῶν
καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ ὁθεοῦ, εἰς
ἥν στῆτε. **13** Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ,
καὶ Μᾶρκος, ὁ υἱός μου. **14** Ἀσπάσσασθε ἀλλήλους ἐν
φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν, τοῖς ἐν ὁχριστῷ.

Πετρου Β'

1 Σίμων Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος ὩΙησοῦ ὇χριστοῦ,
τοῖς ἴσοτιμον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ
Ὥθεοῦ ἡμῶν καὶ Σωτῆρος, ὩΙησοῦ ὇χριστοῦ: **2** χάρις
ἡμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Ὥθεοῦ,
καὶ ὩΙησοῦ τοῦ ὅκυρίου ἡμῶν. **3** Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς
θείας δυνάμεως αὐτοῦ, τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὔσεβειαν
δεδωρημένης, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς,
ἰδίᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ, **4** δι’ ὧν τὰ τίμια καὶ μέγιστα
ἡμῖν ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε
θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν τῷ κόσμῳ
ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. **5** Καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν
πᾶσαν παρεισενέγκαντες, ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει
ἡμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, **6** ἐν
δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν
ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὔσεβειαν, **7** ἐν δὲ τῇ
εὔσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν
ἀγάπην. **8** Ταῦτα γὰρ ὡμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα,
οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν, εἰς τὴν τοῦ
ὅκυρίου ἡμῶν, ὩΙησοῦ ὇χριστοῦ, ἐπίγνωσιν. **9** Ὡς γὰρ
μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλός ἔστιν, μυωπάζων, λήθην
λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἀμαρτιῶν. **10**
Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε, βεβαίαν ὡμῶν τὴν
κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι, ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ
πταίσητε ποτε. **11** Οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται
ἡμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ ὅκυρίου
ἡμῶν καὶ Σωτῆρος, ὩΙησοῦ ὇χριστοῦ. (aiōnios g166) **12** Διὸ
μελλήσω ἀεὶ ὡμᾶς ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ
εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. **13**

Δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι,
διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, **14** εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν
ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Ὅκυριος
ἡμῶν, ὉΙησοῦς Ὅχριστὸς, ἐδήλωσέν μοι. **15** Σπουδάσω
δὲ καὶ ἔκαστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον, τὴν
τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. **16** Οὐ γάρ σεσοφισμένοις
μύθοις ἔξακολουθήσαντες, ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ
Ὕψους ἡμῶν ὉΙησοῦς Ὅχριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν,
ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. **17**
Λαβὼν γάρ παρὰ Ὅθεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, φωνὴς
ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς Μεγαλοπρεποῦς Δόξης,
“Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου, ὁ ἀγαπητός εἰς ὃν ἐγὼ εὔδόκησα”.
18 καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἡκουύσαμεν ἐξ οὐρανοῦ,
ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ, ὅντες ἐν τῷ ἀγίῳ ὅρει. **19** Καὶ
ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ὃς καλῶς
ποιεῖτε προσέχοντες, ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ
τόπῳ, ἔως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ, καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ
ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. **20** Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες,
ὅτι πᾶσα προφητεία Γραφῆς ἴδιας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται.
21 Οὐ γάρ θελήματι ἀνθρώπου ἡνέχθη προφητεία ποτέ,
ἀλλὰ ὑπὸ Ὅπνεύματος Ἅγιου φερόμενοι, ἐλάλησαν ἀπὸ
Ὕθεοῦ ἄγιοι ἀνθρωποι.

2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν
ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάζουσιν
αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς Δεσπότην
ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν. **2**
Καὶ πολλοὶ ἔξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις,
δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται. **3** Καὶ
ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἵς

τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει. **4** Εἰ γὰρ ὁ Ὡθεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειροῖς ζόφου ταρταρώσας, παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους, (*Tartaroō g5020*) **5** καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὅγδοον, Νῶε, δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, **6** καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς, **7** καὶ δίκαιον Λῶτ, καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο **8** (βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν). **9** Οἶδεν ὉΚύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, **10** μάλιστα δὲ τοὺς ὄπιστα σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μιασμοῦ πορευομένους, καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας. Τολμηταὶ αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμουσιν, βλασφημοῦντες, **11** δπου ἄγγελοι ἰσχύῃ καὶ δυνάμει μείζονες ὅντες, οὐ φέρουσιν κατ' αὐτῶν παρὰ ὉΚύριῷ βλάσφημον κρίσιν. **12** Οὗτοι δέ ὡς ἄλογα ζῷα, γεγεννημένα φυσικὰ εἰς ἄλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ φθαρήσονται, **13** ἀδικούμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συνευωχούμενοι ὑμῖν, **14** ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος, καὶ ἀκαταπαύστους ἀμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, κατάρας τέκνα, **15** καταλιπόντες εὐθεῖαν ὁδὸν, ἐπλανήθησαν ἔξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ

Βοσόρ, δις μισθὸν ἀδικίας ἡγάπησεν, **16** ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν
ἰδίας παρανομίας, ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀνθρώπου φωνῇ
φθεγξάμενον, ἐκώλυσεν τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν.
17 Οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι, καὶ δύμχλαι ὑπὸ λαίλαπος
ἐλαυνόμεναι, οἵς ὁ ζόφος τοῦ σκότους τετήρηται. **18**
Ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι, δελεάζουσιν ἐν
ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις, τοὺς ὀλίγως ἀποφεύγοντας
τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, **19** ἔλευθερίαν αὐτοῖς
ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ὡς
γάρ τις ἥττηται, τούτῳ δεδούλωται. **20** Εἰ γὰρ ἀποφυγόντες
τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου, ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Ἁγίου καὶ
Σωτῆρος, Ὡησοῦ Ἀριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες
ἥττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων.
21 Κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς, μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν
τῆς δικαιοσύνης, ἢ ἐπιγνοῦσιν, ὑποστρέψαι ἐκ τῆς
παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. **22** Συμβέβηκεν
αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας: “Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ
τὸ ἴδιον ἔξεραμα”, καί, “Ὕς λουσαμένη, εἰς κυλισμὸν
βορβόρου.”

3 Ταύτην ἡδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν,
ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν,
2 μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων, ὑπὸ τῶν ἀγίων
προφητῶν, καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ
Ἁγίου καὶ Σωτῆρος. **3** Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι
ἔλεύσονται ἐπ’ ἔσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐν ἐμπαιγμονῇ
ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἴδιας ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι,
4 καὶ λέγοντες, “Ποῦ ἔστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας
αὐτοῦ; Ἄφ’ ἦς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτως
διαμένει ἀπ’ ἀρχῆς κτίσεως.” **5** Λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο

θέλοντας, δτι ούρανοὶ ἥσαν ἔκπαλαι, καὶ γῇ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ Ὀθεοῦ λόγῳ, **6** δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο. **7** Οἱ δὲ νῦν ούρανοὶ καὶ ἡ γῆ, τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν, πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. **8** Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, δτι μία ἡμέρα παρὰ Ὦκυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. **9** Οὐ βραδύνει Ὦκυριος τῆς ἐπαγγελίας, ὡς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ὑμᾶς, μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. **10** Ἡξει δὲ ἡμέρα Ὦκυρίου ὡς κλέπτης, ἐν ᾧ οἱ ούρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται, καὶ γῇ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα εύρεθήσεται. **11** Τούτων οὕτως πάντων λυομένων, ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὔσεβείαις, **12** προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Ὀθεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν ούρανοὶ πυρούμενοι, λυθήσονται, καὶ στοιχεῖα καυσούμενα, τήκεται. **13** Καινοὺς δὲ ούρανοὺς καὶ γῆν καινὴν, κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. **14** Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες, σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εύρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ. **15** Καὶ τὴν τοῦ Ὦκυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος, κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν, ἔγραψεν ὑμῖν, **16** ὡς καὶ ἐν πάσαις ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν αἷς ἐστιν δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς Γραφὰς, πρὸς τὴν ἴδιαν αὐτῶν ἀπώλειαν. **17** Ὅμετις οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν

ἀθέσμων πλάνη συναπαχθέντες, ἐκπέσητε τοῦ ιδίου
στηριγμοῦ. **18** Αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι, καὶ γνώσει τοῦ
Κυρίου ήμῶν καὶ Σωτῆρος, ὩΙησοῦ Χριστοῦ. Αὕτῳ ή δόξα
καὶ νῦν καὶ εἰς ήμέραν αἰώνος. Ἀμήν! (**aiōn g165**)

Ιωαννου Α'

1 "Ο ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἔωράκαμεν τοῖς ὄφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς- **2** καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἔωράκαμεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν Πατέρα, καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν- (aiōnios g166) **3** ὁ ἔωράκαμεν, καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, "Ιησοῦ Ἀριστοῦ. **4** Καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ἡ πεπληρωμένη. **5** Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἡν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Ὀθόδος φῶς ἔστιν, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ, οὐκ ἔστιν οὐδεμία. **6** Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. **7** Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός ἔστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα "Ιησοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας. **8** Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἀμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἔαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. **9** Ἐὰν δύμολογῶμεν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἔστιν καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας, καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. **10** Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμάρτητε. Καὶ ἐάν τις ἀμάρτῃ, Παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα, "Ιησοῦν Ἀριστὸν δίκαιον, **2** καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἔστιν

περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. **3** Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. **4** Ὁ λέγων, ὅτι “Ἐγνωκα αὐτὸν”, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἔστιν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν. **5** δις δ' ἀν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ ὥθεοῦ τετελείωται. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἔσμεν: **6** ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν, ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν, καὶ αὐτὸς περιπατεῖν. **7** Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν, ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς. Ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἔστιν ὁ λόγος ὃν ἤκούσατε. **8** Πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ἔστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἥδη φαίνει. **9** Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστιν ἔως ἄρτι. **10** Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. **11** Ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστὶν, καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. **12** Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἀμαρτίαι, διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. **13** Γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. **14** Ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἴσχυροί ἔστε, καὶ ὁ λόγος τοῦ ὥθεοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. **15** Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ

ζεστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς ἐν αὐτῷ. **16** Ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὄφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Πατρός, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἔστιν. **17** Καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὃ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Ὀθεοῦ, μένει εἰς τὸν αἰώνα. (aiōn g165) **18** Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἔστιν, καὶ καθὼς ἡκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν, ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἔστιν. **19** Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθαν, ἀλλ' οὐκ ἡσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἐξ ἡμῶν ἡσαν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. **20** Καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ Ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντες. **21** Οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. **22** Τίς ἔστιν ὁ ψεύστης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ὁιησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ ἔχοντος; Οὗτός ἔστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Γίον.

23 Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Γίον, οὐδὲ τὸν Πατέρα ἔχει. 'Ο δόμολογῶν τὸν Γίον, καὶ τὸν Πατέρα ἔχει. **24** 'Υμεῖς ὁ ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. Ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἡκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ Γίῳ καὶ ἐν τῷ Πατρὶ μενεῖτε. **25** Καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπιγγείλατο ἡμῖν— τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) **26** Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. **27** Καὶ ὑμεῖς, τὸ χρῖσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτοῦ χρῖσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές ἔστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ. **28** Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν

φανερωθῆ, σχῶμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. **29** Ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιος ἐστιν, γινώσκετε ὅτι καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἔξ αὐτοῦ γεγέννηται.

3 Ἰδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ Πατὴρ, ἵνα τέκνα Ὁθεοῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμέν. Διὰ τοῦτο, ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. **2** Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Ὁθεοῦ ἐσμεν, καὶ οὕπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. Οἴδαμεν ὅτι ἔαν φανερωθῆ, δόμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστιν. **3** Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ, ἀγνίζει ἑαυτὸν, καθώς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστιν. **4** Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἀμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. **5** Καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἀμαρτίας ἄρῃ, καὶ ἀμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστιν. **6** Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἀμαρτάνει, πᾶς ὁ ἀμαρτάνων οὐχ ἔώρακεν αὐτὸν, οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. **7** Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, δίκαιος ἐστιν, καθώς ἐκεῖνος δίκαιος ἐστιν. **8** Ο ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἀμαρτάνει. Εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Υἱὸς τοῦ Ὁθεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. **9** Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Ὁθεοῦ, ἀμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Ὁθεοῦ γεγέννηται. **10** Ἐν τούτῳ φανερά ἐστιν τὰ τέκνα τοῦ Ὁθεοῦ, καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου: πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, οὐκ ἐστιν ἐκ τοῦ Ὁθεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. **11** Ὅτι αὗτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἡν ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· **12** οὐ καθὼς Κάιν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν, καὶ ἔσφαξεν τὸν

ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; “Οτι τὰ
ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δίκαια.

13 Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. **14**
Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς
τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς. ‘Ο μὴ ἀγαπῶν,
μένει ἐν τῷ θανάτῳ. **15** Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
ἀνθρωποκτόνος ἐστίν, καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος
οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν. (*aiōnios g166*)

16 Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ
ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ
τῶν ἀδελφῶν, τὰς ψυχὰς θεῖναι. **17** “Ος δ’ ἂν ἔχῃ τὸν
βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν
ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ’ αὐτοῦ, πῶς ἡ
ἀγάπη τοῦ Ὁθεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; **18** Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν
λόγω, μηδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. **19**
ἐν τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ
ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν, **20** ὅτι ἐὰν
καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Ὅθεδς
τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γινώσκει πάντα. **21** Ἀγαπητοί, ἐὰν
ἡ καρδία μὴ καταγινώσκῃ, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν
Ὅθεόν, **22** καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν ἀπ’ αὐτοῦ, ὅτι
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον
αὐτοῦ ποιοῦμεν. **23** Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα
πιστεύωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὩΗσοῦ ὇Χριστοῦ,
καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. **24**
Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς
ἐν αὐτῷ. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ
τοῦ ὄΠνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα, εἰ ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἐστιν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἔξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. **2** Ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ ὄπνεῦμα τοῦ ὄθεοῦ: πᾶν πνεῦμα ὃ ὄμοιογεῖ Ἰησοῦν ἔχει τὸν σαρκὶ ἑληλυθότα, ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἐστιν, **3** καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὄμοιογεῖ τὸν Ἰησοῦν, ἐκ τοῦ ὄθεοῦ οὐκ ἐστιν. Καὶ τοῦτο ἐστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἡδη. **4** Ὅμεις ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν, ἦ δὲ ἐν τῷ κόσμῳ. **5** Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν, καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. **6** Ἡμεῖς ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἐσμεν. Ὁ γινώσκων τὸν ὄθεὸν, ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἐστιν ἐκ τοῦ ὄθεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. Ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. **7** Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἐστιν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τοῦ ὄθεοῦ γεγέννηται, καὶ γινώσκει τὸν ὄθεόν. **8** Ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν ὄθεόν, ὅτι ὁ ὄθεὸς ἀγάπη ἐστίν. **9** Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ ὄθεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, τὸν μονογενῆ, ἀπέσταλκεν ὁ ὄθεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. **10** Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἡγαπήκαμεν τὸν ὄθεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλεν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, ἵλασμὸν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν. **11** Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ ὄθεὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. **12** ὄθεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται, ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ ὄθεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστίν. **13** Ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι ἐν αὐτῷ

μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Ὁπνεύματος αὐτοῦ
δέδωκεν ἡμῖν. **14** Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν
ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν Υἱὸν, Σωτῆρα τοῦ κόσμου.
15 Ὅς ἂν ὁμοιογήσῃ ὅτι ὩΙησοῦς ἔστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Ὁθεοῦ, ὁ
Ὥθεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Ὁθεῷ. **16** Καὶ ἡμεῖς
ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἥν ἔχει ὁ
Ὥθεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Ὁθεὸς ἀγάπη ἔστιν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ
ἀγάπῃ, ἐν τῷ Ὁθεῷ μένει, καὶ ὁ Ὁθεὸς ἐν αὐτῷ μένει. **17**
Ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν
ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός
ἔστιν, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. **18** Φόβος οὐκ
ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν
φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος, οὐ
τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. **19** Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς
πρῶτος ἡγάπησεν ἡμᾶς. **20** Ἐάν τις εἴπῃ, ὅτι “Ἄγαπῶ τὸν
Ὥθεόν”, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἔστιν· ὁ
γάρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, δν ἐώρακεν, τὸν
Ὥθεόν, δν οὐχ ἐώρακεν, οὐ δύναται ἀγαπᾶν. **21** Καὶ ταύτην
τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Ὁθεόν,
ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι ὩΙησοῦς ἔστιν ὁ Ὁριστὸς, ἐκ τοῦ
Ὥθεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα,
ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. **2** Ἐν τούτῳ
γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Ὁθεοῦ: ὅταν τὸν
Ὥθεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. **3** Αὕτη
γάρ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Ὁθεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, **4** ὅτι
πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Ὁθεοῦ, νικᾷ τὸν κόσμον. Καὶ
αὕτη ἔστιν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον— ἡ πίστις ἡμῶν.

5 Τίς ἔστιν δὲ ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι
”Ιησοῦς ἔστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Ὀθεοῦ; **6** Οὗτός ἔστιν ὁ ἐλθών δι'
νῦδατος καὶ αἴματος, ”Ιησοῦς Ὄχριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι
μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι. Καὶ τὸ Ὅπνεῦμά
ἔστιν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Ὅπνεῦμά ἔστιν ἡ ἀλήθεια. **7**
”Οτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες: **8** τὸ Ὅπνεῦμα, καὶ τὸ
ὑδωρ, καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐν εἰσιν. **9** Εἰ τὴν
μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ
Ὦθεοῦ μείζων ἔστιν, ὅτι αὕτη ἔστιν ἡ μαρτυρία τοῦ Ὀθεοῦ,
ὅτι μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. **10** Ὁ πιστεύων
εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Ὀθεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· ὁ
μὴ πιστεύων τῷ Ὀθεῷ, ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ
πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Ὀθέδς
περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. **11** Καὶ αὕτη ἔστιν ἡ μαρτυρία: ὅτι
ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Ὀθέδς, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ
Υἱῷ αὐτοῦ ἔστιν. (**αισθησις g166**) **12** Ὁ ἔχων τὸν Υἱὸν, ἔχει τὴν
ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν Υἱὸν τοῦ Ὀθεοῦ, τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.
13 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον,
τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ νιοῦ τοῦ Ὀθεοῦ. (**αισθησις**
g166) **14** καὶ αὕτη ἔστιν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν:
ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν.
15 Καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὃ ἂν αἰτώμεθα,
οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἀ ήτήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ.
16 Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀμαρτάνοντα ἀμαρτίαν
μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν, τοῖς
ἀμαρτάνουσιν μὴ πρὸς θάνατον. ”Εστιν ἀμαρτία πρὸς
θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. **17** Πᾶσα
ἀδικία ἀμαρτία ἔστιν, καὶ ἔστιν ἀμαρτία οὐ πρὸς θάνατον.
18 Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Ὀθεοῦ οὐχ

άμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ ὄθεοῦ τηρεῖ αὐτόν
καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. **19** Οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ
ὄθεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. **20**
Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ὄθεοῦ ἤκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν
διάνοιαν, ἵνα γινώσκομεν τὸν Ἀληθινόν· καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ
Ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ, Ὅιησοῦ ὄχριστῷ. Οὗτός ἐστιν
ὁ ἀληθινὸς ὄθεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. (*Ιωάννης g166*) **21** Τεκνία,
φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

Ιωαννου Β'

1 Ο πρεσβύτερος· ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς,
οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ (καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ
πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν), **2** διὰ τὴν ἀλήθειαν
τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα:

(aiōn g165) **3** ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, παρὰ
“Θεοῦ Πατρός καὶ παρὰ “Ιησοῦ “Χριστοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ
Πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. **4** Ἐχάρην λίαν ὅτι εὔρηκα
ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς
ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Πατρός. **5** Καὶ νῦν ἐρωτῶ
σε, κυρίᾳ, οὐχ ὡς ἐντολὴν καινὴν γράφων σοι, ἀλλὰ ἢν
εἴχαμεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. **6** Καὶ αὕτη
ἔστιν ἡ ἀγάπη: ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ.
Αὕτη ἡ ἐντολὴ ἔστιν, καθὼς ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν
αὐτῇ περιπατήτε. **7** Ὁτι πολλοὶ πλάνοι ἔξηλθον εἰς τὸν
κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες “Ιησοῦν “Χριστὸν ἐρχόμενον
ἐν σαρκὶ. Οὗτός ἔστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. **8**
Βλέπετε ἑαυτούς ἵνα μὴ ἀπολέσητε ἢ ειργάσασθε, ἀλλὰ
μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε. **9** Πᾶς ὁ προάγων καὶ μὴ μένων
ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ “Χριστοῦ, “Θεὸν οὐκ ἔχει ὁ μένων ἐν
τῇ διδαχῇ, οὗτος καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν ἔχει. **10**
Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ
φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ
μὴ λέγετε· **11** ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς
ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. **12** Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν,
οὐκ ἔβουλήθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω
γενέσθαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ
χαρὰ ὑμῶν πεπληρωμένη ἦ. **13** Ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς
ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

Ιωαννου Γ'

1 Ο πρεσβύτερος· Γαῖώ τῷ ἀγαπητῷ, δν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. **2** Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὔχομαι σε εὐόδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐόδοῦταί σου ἡ ψυχή. **3** Ἐχάρην γὰρ λίαν ἔρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. **4** Μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. **5** Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὁ, ἐάν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοῦτο ξένους, **6** οἵ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις, προπέμψας ἀξίως τοῦ ὄθεοῦ. **7** Υπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθαν, μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἔθνικῶν. **8** Ήμεῖς οὖν ὀφείλομεν ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. **9** Ἔγραψά τι τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν, Διοτρέφης, οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. **10** Διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα, ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις, οὕτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει, καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. **11** Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἐστιν, ὁ κακοποιῶν οὐχ ἔώρακεν τὸν ὄθεόν. **12** Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἴδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής ἐστιν. **13** Πολλὰ εἶχον γράψαι σοι, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι γράφειν, **14** ἔλπίζω δὲ εὐθέως σε ἰδεῖν, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. Εἰρήνη σοι. Ἀσπάζονταί σε οἱ φίλοι. Ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

Iουδα

1 Ιούδας, Ὁ Ιησοῦς ἔχριστος δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν ὁθεῷ Πατρὶ ἡγαπημένοις, καὶ Ὅ Ιησοῦς ἔχριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς: **2** ἔλεος ὑμῖν, καὶ εἰρήνη, καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. **3** Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν, παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἄπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἀγίοις πίστει. **4** Παρεισέδυσαν γάρ τινες ἀνθρωποι οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ ὁθεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ τὸν μόνον Δεσπότην καὶ Ἡ κύριον ἡμῶν, Ὅ Ιησοῦν ἔχριστὸν, ἀρνούμενοι. **5** Ὅ γε μνῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς ἄπαξ πάντα, ὅτι Ὅ Ιησοῦς λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν. **6** Ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἔαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δεσμοῖς ἀΐδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν. (*aīdios g126*) **7** Ὅ γε Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὄμοιον τρόπον τούτοις ἐκπορνεύσασαι, καὶ ἀπελθοῦσαι ὅπισω σαρκὸς ἐτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. (*aīōnios g166*) **8** Ὅ μοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι, σάρκα μὲν μιαίνουσιν, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. **9** Ὅ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος, διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ εἶπεν, “Ἐπιτιμήσαι σοι Ἡ κύριος.” **10** Οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οἴδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἀλογαζῶα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. **11** Οὐαὶ

αύτοῖς! "Οτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καίν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ
τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἔξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ
Κόρε ἀπώλοντο. **12** Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν,
σπιλάδες συνευωχούμενοι ἀφόβως, ἐαυτοὺς ποιμαίνοντες,
νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα
φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δὶς ἀποθανόντα ἐκριζωθέντα,
13 κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν
αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται, οἵς δὲ ζόφος τοῦ σκότους
εἰς αἰῶνα τετήρηται. (*aiōn g165*) **14** Ἐπροφήτευσεν δὲ
καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ, Ἐνὼχ, λέγων, "Ιδοὺ,
ἥλθεν Ὅκυριος ἐν ἀγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, **15** ποιήσαι
κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς
περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν, ὃν ἡσέβησαν,
καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν, ὃν ἐλάλησαν κατ'
αὐτοῦ ἀμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς." **16** Οὗτοί εἰσιν γογγυσταί
μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ
τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα
ἀφελείας χάριν. **17** Υμεῖς δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν
ρήμάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ
Ὅκυρίου ἡμῶν, ὉΙησοῦ Ὅχριστοῦ, **18** ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, "Ἐπ'
ἐσχάτου χρόνου ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν
ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν." **19** Οὗτοί εἰσιν οἱ
ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, Ὁπνεῦμα μὴ ἔχοντες. **20** Υμεῖς δέ,
ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἐαυτοὺς τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν
πίστει, ἐν Ὡπνεύματι Ἄγιῳ προσευχόμενοι. **21** Εαυτοὺς
ἐν ἀγάπῃ Ὅθεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ
Ὅκυρίου ἡμῶν, ὉΙησοῦ Ὅχριστοῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον. (*aiōnios*
g166) **22** Καὶ οὓς μὲν ἔλεᾶτε διακρινομένους, **23** οὓς δὲ
σώζετε ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες, οὓς δὲ ἔλεᾶτε ἐν φόβῳ,

μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.

24 Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταίστους, καὶ στῆσαι

κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει,

25 μόνῳ ὁ Θεῷ Σωτῆρι ἡμῶν, διὰ ὉΙησοῦ ὁ Χριστοῦ τοῦ

Κυρίου ἡμῶν, δόξα, μεγαλωσύνη, κράτος, καὶ ἐξουσία,

πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος, καὶ νῦν, καὶ εἰς πάντας τοὺς

αἰῶνας. Ἀμήν! (aiōn g165)

Αποκαλυψις Ιωαννου

1 Ἀποκάλυψις Ὡραῖον Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἦν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς,
δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει,
καὶ ἐσήμανεν, ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ
δούλῳ αὐτοῦ, Ἰωάννῃ, **2** ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν Ὡραῖον Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδεν. **3**
Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους
τῆς προφητείας, καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα,
ὅ γάρ καιρὸς ἐγγύς. **4** Ἰωάννης ταῖς ἐπτά ἐκκλησίαις
ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη, ἀπὸ ὁῶν, καὶ
ὅ ἦν, καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπτά πνευμάτων, ἃ
ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, **5** καὶ ἀπὸ Ὡραῖον Χριστοῦ,
ὅ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ
ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς, καὶ
λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἷματι αὐτοῦ,
6 καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἵερεῖς τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ
αὐτοῦ— αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!
(aiōn g165) **7** “Ιδοὺ, ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν”, καὶ ὅψεται
αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν,
καὶ κόψονται ἐπ’ αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Ναί!
Ἀμήν! **8** “Ἐγώ εἰμι τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὡ”, λέγει Κύριος, ὁ
Θεός, “ὅ ὄν, καὶ ὁ ἦν, καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ Παντοκράτωρ.”
9 Ἔγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, καὶ συγκοινωνὸς
ἐν τῇ θλίψει, καὶ βασιλείᾳ, καὶ ὑπομονῇ, ἐν Ὡραῖον,
ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ, διὰ τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ὡραῖον. **10** Ἔγενόμην
ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἥκουσα ὅπισω μου
φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος **11** λεγούσης, “Ο βλέπεις,
γράψον εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον ταῖς ἐπτά ἐκκλησίαις:

εἰς Ἔφεσον, καὶ εἰς Σμύρναν, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεις, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδίκειαν.” **12** Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἡτις ἐλάλει μετ’ ἐμοῦ. Καὶ ἐπιστρέψας, εἶδον ἐπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, **13** καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν, “ὅμοιον Ὑιῷ Ἀνθρώπου”, ἐνδεδυμένον ποδήρη, καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσᾶν. **14** Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ, ὡς ἔριον λευκόν ὡς χιών, καὶ οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, **15** καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένης, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, **16** καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἐπτά, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαίᾳ δίστομος ὁξεῖα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὅψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. **17** Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ὡς νεκρός. Καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπ’ ἐμὲ λέγων, “Μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, **18** καὶ ὁ ζῶν καὶ ἐγενόμην νεκρός, καὶ ἴδού, ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ Ἀΐδου. (**Ιερός γραφή g165, Hadēs g86**) **19** Γράψον οὖν ἂν εἶδες, καὶ ἂν εἰσὶν, καὶ ἂν μέλλει γενέσθαι μετὰ ταῦτα. **20** Τὸ μυστήριον τῶν ἐπτὰ ἀστέρων, οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἐπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς: οἱ ἐπτὰ ἀστέρες, ἄγγελοι τῶν ἐπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσίν, καὶ αἱ λυχνίαι ἐπτὰ, ἐπτὰ ἐκκλησίαι εἰσίν.

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῷ ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίᾳς γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἐπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσέων: **2** “Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστάσαι κακούς, καὶ ἐπείρασας τοὺς

λέγοντας ἔαυτοὺς ἀποστόλους, καὶ οὐκ εἰσίν, καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς, **3** καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπίακες. **4** Ἐλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκες. **5** Μνημόνευε οὗν πόθεν πέπτωκας καὶ μετανόησον, καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον. Εἰ δὲ μή, ἔρχομαι σοι καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. **6** Ἐλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἢ κάγὼ μισῶ. **7** Οἱ ἔχων οὓς, ἀκουσάτω τί τὸ Ὅπνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι, δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἐστιν ἐν τῷ Παραδείσῳ τοῦ Ὅθεοῦ.” **8** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν: **9** “Οἶδά σου τὴν θλῖψιν καὶ τὴν πτωχείαν (ἀλλὰ πλούσιος εἶ), καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἔαυτούς, καὶ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. **10** Μὴ φοβοῦ ἢ μέλλεις πάσχειν. Ἰδοὺ, μέλλει βάλλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν, ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἔξετε θλῖψιν ἡμερῶν δέκα. Γίνου πιστὸς ἕχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. **11** Οἱ ἔχων οὓς, ἀκουσάτω τί τὸ Ὅπνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Οἱ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.” **12** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν: **13** “Οἶδα ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ Σατανᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἡρνήσω τὴν πίστιν μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀντιπᾶς, ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός μου, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ Σατανᾶς κατοικεῖ. **14** Ἐλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ,

ὅς ἐδίδασκεν τῷ Βαλάκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν
νίῶν Ἰσραήλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. **15**
Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ, κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Νικολαϊτῶν
όμοιώς. **16** Μετανόησον οὖν! Εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχύ,
καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ρομφαίᾳ τοῦ στόματός
μου. **17** Ὁ ἔχων οὗς, ἀκουσάτω τί τὸ Ὅπνεῦμα λέγει
ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι, δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα
τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκήν, καὶ
ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς
οἶδεν, εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.” **18** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν
Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ Γίδος τοῦ
Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός,
καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ: **19** “Οἶδά σου τὰ
ἔργα, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν πίστιν, καὶ τὴν διακονίαν,
καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου, τὰ ἔσχατα
πλείονα τῶν πρώτων. **20** Ἄλλ’ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι ἀφεῖς
τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ, ἡ λέγουσα ἔαυτὴν προφῆτιν, καὶ
διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι,
καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα. **21** Καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον,
ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ ἥθελησεν μετανοῆσαι ἐκ τῆς
πορνείας αὐτῆς. **22** ἴδοι, βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ
τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ
μετανοήσουσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς. **23** Καὶ τὰ τέκνα
αὐτῆς ἀποκτενὼ ἐν θανάτῳ καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ
ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἔραυνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας,
καὶ δώσω ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. **24** Ὅμιν δὲ
λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν
τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ
Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν, οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος.

25 Πλὴν ὁ ἔχετε, κρατήσατε ἄχρι οὗ ἀν ἥξω. **26** Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, ‘δώσω αὐτῷ ἔξουσίαν ἐπὶ τῶν ἑθνῶν... **27** καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντρίβεται’, **28** ὡς κάγῳ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρός μου, καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωινόν. **29** Ὁ ἔχων οὓς, ἀκουσάτω τί τὸ ‘Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.’”

3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἐπτὰ πνεύματα τοῦ Ὀθεοῦ καὶ τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας: “Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὅνομα ἔχεις, ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ. **2** Γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ, ἃ ἔμελλον ἀποθανεῖν, οὐ γάρ εὔρηκά σου ἔργα, πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ Ὀθεοῦ μου. **3** Μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει καὶ μετανόησον. Ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ὡς κλέπτης, καὶ οὐ μὴ γνῶς ποίαν ὕραν ἥξω ἐπὶ σέ. **4** Ἄλλὰ ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἴματια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ’ ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. **5** Ὁ νικῶν, οὗτος περιβαλεῖται ἐν ἴματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἔξαλείψω τὸ ὅνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Πατρός μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. **6** Ὁ ἔχων οὓς, ἀκουσάτω τί τὸ ‘Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.’” **7** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ Ἀγιος, ὁ Ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν Δανιδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει: **8** “Οἶδά σου τὰ ἔργα. Ἰδοὺ, δέδωκα ἐνώπιον σου θύραν ἀνεῳγμένην, ἵν οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν, ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον, καὶ οὐκ

ἡρνήσω τὸ ὄνομά μου. **9** Ἰδοὺ, διδῶ ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ ψεύδονται· ἴδοὺ, ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἥξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἡγάπησά σε. **10** Ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγώ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης δλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. **11** Ἐρχομαι ταχύ κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. **12** Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ ὁθεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἔξελθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ ὁθεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ ὁθεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλήμ, ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ ὁθεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. **13** Ὁ ἔχων οὗς, ἀκουσάτω τί τὸ ὕπνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.” **14** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ Ἄμην, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ὁ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ ὁθεοῦ: **15** “Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἴ οὔτε ζεστός, Ὅφελος ψυχρὸς ἡς ἢ ζεστός. **16** Οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἴ, καὶ οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου. **17** Ὅτι λέγεις, ὅτι ‘Πλούσιός είμι, καὶ πεπλούτηκα, καὶ οὐδὲν χρείαν ἔχω’, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἴ ὁ ταλαίπωρος, καὶ ἐλεεινὸς, καὶ πτωχὸς, καὶ τυφλὸς, καὶ γυμνός. **18** Συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς, ἵνα πλουτήσῃς, καὶ ἴμάτια λευκὰ, ἵνα περιβάλῃ, καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολλύριον ἐγχρῖσαι τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἵνα βλέπῃς. **19** Ἐγὼ δέσους ἐὰν

φιλῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ζήλευε οὗν καὶ μετανόησον.

20 Ἰδοὺ, ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ

τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς

αὐτὸν, καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. **21**

Οὐ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου,

ώς καγὼ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρός μου ἐν

τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. **22** Οἱ χων οὗς, ἀκουσάτω τί τὸ ὑπενθύμα

λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.””

4 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἴδοὺ, θύρα ἡνεῳγμένη ἐν τῷ
οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος
λαλούσης μετ' ἐμοῦ λέγων, “Ἄναβα ὥδε, καὶ δείξω σοι
ἄ δει γενέσθαι μετὰ ταῦτα.” **2** Εὐθέως ἐγενόμην ἐν
ὑπενθύματι, καὶ ἴδοὺ, θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ
τὸν θρόνον καθήμενος, **3** καὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὁράσει
λίθῳ, ἱάσπιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ ἵρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου
ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ. **4** Καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου
θρόνους εἴκοσι τέσσαρες, καὶ ἐπὶ τοὺς εἴκοσι τέσσαρας
θρόνους πρεσβυτέρους καθημένους, περιβεβλημένους
ἵματίοις λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους
χρυσοῦς. **5** Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ, καὶ
φωναί, καὶ βρονταί. Καὶ ἐπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι
ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ἡ εστιν τὰ ἐπτὰ πνεύματα τοῦ ὑπενθύματος.
6 καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία
κρυστάλλῳ. Καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ
θρόνου, τέσσαρα ζῷα, γέμοντα ὄφθαλμῶν ἔμπροσθεν
καὶ ὅπισθεν. **7** Καὶ τὸ ζῷον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι,
καὶ τὸ δεύτερον ζῷον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον
ζῷον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον
ζῷον ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ. **8** Καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα,

ἐν καθ' ἐν αὐτῶν, ἔχων ἀνὰ πτέρυγας ἔξ, κυκλόθεν
καὶ ἔσωθεν γέμουσιν ὁφθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ
ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες, ““Ἄγιος, Ἅγιος,
Ἄγιος, Ὅτιος ὁ Θεός ὁ Παντοκράτωρ”, ὁ ἦν, καὶ ὁ ὥν,
καὶ ὁ ἐρχόμενος.” 9 Καὶ ὅταν δώσουσιν τὰ ζῷα δόξαν, καὶ
τιμὴν, καὶ εὐχαριστίαν, τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, τῷ
ζῶντι εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων, (αιōn g165) 10 πεσοῦνται
οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου
ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς
αἰώνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν
ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες, (aiōn g165) 11 “Ἄξιος εῖ,
ὁ Ὅτιος καὶ ὁ Ὅτιος ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν
τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ
τὸ θέλημά σου ἤσαν, καὶ ἔκτισθησαν.”

5 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ
θρόνου βιβλίον, γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὅπισθεν,
κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά. 2 Καὶ εἶδον ἄγγελον
ἰσχυρὸν, κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ, “Τίς ἄξιος ἀνοίξαι
τὸ βιβλίον, καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ;” 3 Καὶ οὐδεὶς
ἔδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω
τῆς γῆς, ἀνοίξαι τὸ βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό. 4 Καὶ
ἔκλαιον πολὺ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρεθήσεται ἀνοίξαι τὸ
βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό. 5 Καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων
λέγει μοι, “Μὴ κλαῖε. Ἰδοὺ, ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς
φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα Δαυίδ, ἀνοίξαι τὸ βιβλίον, καὶ τὰς
ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.” 6 Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου
καὶ τῶν τεσσάρων ζῴων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων,
Ἀρνίον ἐστηκός ὡς ἐσφαγμένον, ἔχων κέρατα ἑπτὰ καὶ
όφθαλμοὺς ἑπτά, οἵ εἰσιν τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Ὅτιοῦ,

ἀπεσταλμένοι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. **7** Καὶ ἥλθεν καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. **8** Καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῷα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἔχοντες ἔκαστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἀγίων. **9** Καὶ ἥδουσιν ὡδὴν καινὴν λέγοντες, “Ἄξιος εῖ λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἡγόρασας τῷ Ὡθεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἷματί σου, ἐκ πάσης φυλῆς, καὶ γλώσσης, καὶ λαοῦ, καὶ ἔθνους, **10** καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ Ὡθεῷ ἡμῶν, βασιλείαν καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.” **11** Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου, καὶ τῶν ζώων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων, **12** λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ, “Ἄξιόν ἐστιν τὸ Ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον, λαβεῖν τὴν δύναμιν, καὶ πλοῦτον, καὶ σοφίαν, καὶ ἴσχυν, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν, καὶ εὐλογίαν!” **13** Καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας, “Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ Ἀρνίῳ ἡ εὐλογία, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.” (**ᾳδην g165**) **14** Καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα ἔλεγον, “Αμήν!” Καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

6 Καὶ εἶδον, ὅτε ἤνοιξεν τὸ Ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἐπτά σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἐνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων, λέγοντος ὡς φωνῇ βροντῆς, “Ἐρχου!” **2** Καὶ εἶδον, καὶ ἴδού, ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθεν νικῶν,

καὶ ἵνα νικήσῃ. **3** Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν δευτέραν, ἥκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος, “Ἐρχου!” **4** Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἕππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ’ αὐτὸν, ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. **5** Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν τρίτην, ἥκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος, “Ἐρχου.” Καὶ εἶδον, καὶ ἴδοὺ, ἕππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ’ αὐτὸν, ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. **6** Καὶ ἥκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν, “Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῶν δηναρίου, καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς.” **7** Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην, ἥκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος, “Ἐρχου!” **8** Καὶ εἶδον, καὶ ἴδοὺ, ἕππος χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ Θάνατος, καὶ ὁ “Αἰδης ἥκολούθει μετ’ αὐτοῦ, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν λιμῷ, καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

(Hadēs g86) **9** Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου, τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ ὅθεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον.

10 Καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες, “Ἐως πότε ὁ Δεσπότης ὁ ἄγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν, ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς;” **11** Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκάστῳ στολὴ λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρόν, ἔως πληρωθῶσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες ἀποκτέννεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. **12** Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ

ἵλιος ἐγένετο μέλας ώς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη
ἐγένετο ώς αἷμα, **13** καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν
εἰς τὴν γῆν, ώς συκῆ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ¹
ἀνέμου μεγάλου σειομένη. **14** Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη
ώς βιβλίον ἐλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν
τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. **15** Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ
οἱ μεγιστᾶνες, καὶ οἱ χιλιάρχοι, καὶ οἱ πλούσιοι, καὶ οἱ
ἰσχυροί, καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος, ἔκρυψαν ἐαυτοὺς
εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὁρέων, **16** καὶ
λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις, “Πέσετε ἐφ’ ἡμᾶς,
καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ
θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὄργῆς τοῦ Ἀρνίου, **17** ὅτι ἥλθεν
ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὄργῆς αὐτῶν, καὶ τίς δύναται
σταθῆναι;”

7 Μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ τὰς
τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας
ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε
ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. **2** Καὶ εἶδον
ἄλλον ἄγγελον, ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα
σφραγῖδα Ὄθεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς
τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν
καὶ τὴν θάλασσαν **3** λέγων, “Μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν, μήτε
τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἃχρι σφραγίσωμεν τοὺς
δούλους τοῦ Ὄθεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.” **4**
Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἐκατὸν
τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης
φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ: **5** ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες
ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουθὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ
φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες, **6** ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα

χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς
Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες, 7 ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα
χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς
Ἰσααχάρ δώδεκα χιλιάδες, 8 ἐκ φυλῆς Ζαβούλων δώδεκα
χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς
Βενιαμὶν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. 9 Μετὰ ταῦτα
εἶδον, καὶ ᾧδον, ὅχλος πολύς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς
ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους, καὶ φυλῶν, καὶ λαῶν, καὶ
γλωσσῶν, ἐστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ
Ἀρνίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες
ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· 10 καὶ κράζουσιν φωνῇ μεγάλῃ
λέγοντες, “Ἡ σωτηρία τῷ Ὀθεῷ ἡμῶν, τῷ καθημένῳ
ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ Ἀρνίῳ!” 11 Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι
εἰστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου, καὶ τῶν πρεσβυτέρων,
καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπεισαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου
ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ Ὀθεῷ 12
λέγοντες, “Ἄμην! Ἡ εὐλογία, καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ σοφία, καὶ
ἡ εὐχαριστία, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ ἴσχὺς, τῷ
Ὀθεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην!” (ᾳōn
g165) 13 Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων
μοι, “Οὗτοι, οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκὰς,
τίνεις εἰσὶν καὶ πόθεν ἥλθον;” 14 Καὶ εἴρηκα αὐτῷ, “Κύριέ
μου, σὺ οἶδας.” Καὶ εἶπεν μοι, “Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι
ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς
αὐτῶν, καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου.
15 Διὰ τοῦτο, εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ
λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ,
καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐτούς. 16
Οὐ πεινάσουσιν ἔτι, οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ πέσῃ

ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν καῦμα, **17** δτι τὸ Ἀρνίον τὸ
ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς, καὶ ὁδηγήσει
αὐτοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδάτων, καὶ ἔξαλείψει ὁ Ὁθεὸς
πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὄφθαλμῶν αὐτῶν.”

8 Καὶ ὅταν ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην, ἐγένετο
σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμίωρον. **2** Καὶ εἶδον τοὺς
ἐπτὰ ἀγγέλους, οἵ ἐνώπιον τοῦ Ὁθεοῦ ἐστήκασιν, καὶ
ἐδόθησαν αὐτοῖς ἐπτὰ σάλπιγγες. **3** Καὶ ἄλλος ἀγγελος
ῆλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστήριον, ἔχων λιβανωτὸν
χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα δώσει
ταῖς προσευχαῖς τῶν ἀγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. **4** Καὶ ἀνέβη ὁ
καπνὸς τῶν θυμιάματων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἀγίων ἐκ
χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ Ὁθεοῦ. **5** Καὶ εἱληφεν
ὁ ἀγγελος τὸν λιβανωτόν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ
πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν· καὶ
ἐγένοντο βρονταὶ, καὶ φωναὶ, καὶ ἀστραπαὶ, καὶ σεισμός.
6 Καὶ οἱ ἐπτὰ ἀγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἐπτὰ σάλπιγγας
ήτοίμασαν αὐτοὺς, ἵνα σαλπίσωσιν. **7** Καὶ ὁ πρῶτος
ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα ἐν
αἷμα, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς
κατεκάη, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς
χόρτος χλωρὸς κατεκάη. **8** Καὶ ὁ δεύτερος ἀγγελος
ἐσάλπισεν, καὶ ὡς ὅρος μέγα πυρὶ καιόμενον, ἐβλήθη
εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης
αἷμα, **9** καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν
ἐν τῇ θαλάσσῃ τὰ ἔχοντα ψυχὴν, καὶ τὸ τρίτον τῶν
πλοίων διεφθάρησαν. **10** Καὶ ὁ τρίτος ἀγγελος ἐσάλπισεν,
καὶ ἐπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας, καιόμενος ὡς

λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, **11** καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται ὁ Ἀψινθος. Καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἀψίνθιον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, δτὶ ἐπικράνθησαν. **12** Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης, καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνη τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νὺξ ὁμοίως. **13** Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ, “Οὐαὶ, οὐαὶ, οὐαὶ, τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν!”

9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς Ἀβύσσου, (*Abyssos g12*) **2** καὶ ἦνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς Ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος, ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀήρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. (*Abyssos g12*)

3 Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἔξουσία, ὡς ἔχουσιν ἔξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. **4** Καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσιν τὸν χόρτον τῆς γῆς, οὐδὲ πᾶν χλωρὸν, οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Ὀθοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων. **5** Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς, ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ’ ἵνα βασανισθήσονται μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἀνθρωπον. **6** Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ζητήσουσιν οἱ ἀνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ οὐ

μὴ εύρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν,
καὶ φεύγει ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. 7 Καὶ τὰ ὄμοιώματα
τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον,
καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι χρυσῷ,
καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων, 8 καὶ
εἶχαν τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν
ὡς λεόντων ἥσαν, 9 καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας
σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ¹
ἀρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον, 10 καὶ
ἔχουσιν οὐρὰς ὅμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς
οὐραῖς αὐτῶν ἡ ἔξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους
μῆνας πέντε. 11 Ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα, τὸν ἄγγελον
τῆς Ἀβύσσου· ὅνομα αὐτῷ Ἐβραΐστι, Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ
Ἐλληνικῇ ὄνομα ἔχει, Ἀπολλύων. (**Abyssos g12**) 12 Ἡ οὐαὶ
ἡ μία ἀπῆλθεν· ἴδοὺ, ἔρχεται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.
13 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἤκουσα φωνὴν
μίαν ἐκ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ
τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, 14 λέγοντα τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ
ἔχων τὴν σάλπιγγα, “Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους,
τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ.”
15 Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι, οἱ ἡτοιμασμένοι
εἰς τὴν ὥραν, καὶ ἡμέραν, καὶ μῆνα, καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα
ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. 16 Καὶ ὁ ἀριθμὸς
τῶν στρατευμάτων τοῦ ἵππικοῦ δύο μυριάδες μυριάδων·
ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. 17 Καὶ οὗτως εἶδον τοὺς
ἵππους ἐν τῇ ὁράσει, καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν:
ἔχοντας θώρακας πυρίνους, καὶ ὑακινθίνους, καὶ θειώδεις,
καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ
τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ, καὶ καπνὸς, καὶ

θεῖον. **18** Ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων ἐκ τοῦ πυρὸς, καὶ τοῦ καπνοῦ, καὶ τοῦ θείου, τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. **19** Ἡ γὰρ ἔξουσία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστιν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν, αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὅφεσιν, ἔχουσαι κεφαλάς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. **20** Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἵ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐδὲ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσουσιν τὰ δαιμόνια, καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ, καὶ τὰ ἀργυρᾶ, καὶ τὰ χαλκᾶ, καὶ τὰ λίθινα, καὶ τὰ ξύλινα, ἢ οὔτε βλέπειν δύνανται, οὔτε ἀκούειν, οὔτε περιπατεῖν. **21** Καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν φαρμάκων αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῆς πονηρίας αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

10 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν, καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ Ἱρις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, **2** καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἡνεῳγμένον. Καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, **3** καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται. Καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. **4** Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταί, ἥμελλον γράφειν, καὶ ἥκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν, “Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταί, καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς.” **5** Καὶ ὁ ἄγγελος, δὲν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἥρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐρανόν, **6** καὶ ὕμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, “ὅς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ

ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν
καὶ τὰ ἐν αὐτῇ”, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται! (aiōn g165) 7 Ἀλλ'
ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου, ὅταν
μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον τοῦ ὕθεοῦ,
ώς εὐηγγέλισεν τοὺς ἑαυτοῦ δούλους, τοὺς προφήτας. 8
Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσαν
μετ’ ἐμοῦ, καὶ λέγουσαν, “Ὑπαγε, λάβε τὸ βιβλίον τὸ
ἥνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου, τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ
τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.” 9 Καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν
ἄγγελον, λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλαρίδιον. Καὶ
λέγει μοι, “Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν
κοιλίαν, ἀλλ’ ἐν τῷ στόματί σου, ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι.” 10
Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου,
καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι
γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. 11
Καὶ λέγουσίν μοι, “Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς,
καὶ ἔθνεσιν, καὶ γλώσσαις, καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς.”

11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ λέγων, “Ἐγειρε,
καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ ὕθεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον,
καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. 2 Καὶ τὴν αὐλὴν
τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ, ἔκβαλε ἔξωθεν καὶ μὴ αὐτὴν
μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν τὴν
ἀγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσεράκοντα δύο. 3 Καὶ δώσω
τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας
χιλίας διακοσίας ἔξήκοντα, περιβεβλημένοι σάκκους.” 4
Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἔλαῖαι καὶ αἱ δύο λυχνίαι, αἱ ἐνώπιον
τοῦ ὕκειτον τῆς γῆς ἐστῶτες. 5 Καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει
ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ
κατεσθίει τοὺς ἔχθρούς αὐτῶν. Καὶ εἴ τις θελήσῃ αὐτοὺς

ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. **6** Οὗτοι ἔχουσιν τὴν ἔξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἔξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, στρέψειν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ, ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν. **7** Καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς Ἀβύσσου ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον, καὶ νικήσει αὐτοὺς, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. (*Abyssos g12*) **8** Καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς, Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Ἦριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. **9** Καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν, καὶ φυλῶν, καὶ γλωσσῶν, καὶ ἐθνῶν, τὸ πτῶμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνῆμα. **10** Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ εὐφραίνονται, καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. **11** Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Ὀθοῦ εἰσῆλθεν εἰς αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. **12** Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν αὐτοῖς, “Ἄναβατε ὡδε”. Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἔχθροὶ αὐτῶν. **13** Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ, ὄνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Ὀθεῷ τοῦ οὐρανοῦ. **14** Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἴδού, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. **15** Καὶ ὁ ἔβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένοντο

φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι, “Ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ ὄκου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ ὄχριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων.” (αιῶν

g165) **16** Καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ ὄθεοῦ κάθηνται ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεισαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ ὄθεῷ **17** λέγοντες, “Εὐχαριστοῦμέν σοι, Ὅκυριε, ὁ ὄθεός ὁ Παντοκράτωρ, ὁ ὄν, καὶ ὁ ἡν, καὶ ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας. **18** Καὶ τὰ ἔθνη ὡργίσθησαν, καὶ ἤλθεν ἡ ὄργη σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι, καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου, τοῖς προφήταις, καὶ τοῖς ἀγίοις, καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.” **19** Καὶ ἥνοιγη ὁ ναὸς τοῦ ὄθεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὥφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ, καὶ φωναὶ, καὶ βρονταὶ, καὶ σεισμὸς, καὶ χάλαζα μεγάλη.

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὥφθη ἐν τῷ οὐρανῷ: γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, **2** καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, καὶ κράζει ὡδίνουσα, καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. **3** Καὶ ὥφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ: καὶ ἴδού, δράκων πυρρὸς μέγας ἔχων κεφαλὰς ἐπτὰ, καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἐπτὰ διαδήματα, **4** καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκῃ, τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. **5** Καὶ ἔτεκεν υἱόν ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνειν

πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ· καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον
αὐτῆς πρὸς τὸν ὅθεὸν, καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. **6**
Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον
ἡτοι μασμένον ἀπὸ τοῦ ὅθεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν
ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα. **7** Καὶ ἐγένετο πόλεμος
ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ
πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. Καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν
καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, **8** καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὐδὲ τόπος
εὑρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. **9** Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων
ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος, Διάβολος, καὶ ὁ
Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην ἐβλήθη εἰς τὴν
γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. **10** Καὶ
ἥκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν, “Ἄρτι
ἐγένετο ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ Βασιλεία τοῦ
ὅθεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἔξουσία τοῦ Ὅχριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη
ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς
ἐνώπιον τοῦ Ὅθεοῦ ἡμῶν, ἡμέρας καὶ νυκτός. **11** Καὶ αὐτοὶ
ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου, καὶ διὰ τὸν λόγον
τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἡγάπησαν τὴν ψυχὴν
αὐτῶν ἄχρι θανάτου. **12** Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οὐρανοί,
καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες! οὐαὶ τὴν γῆν καὶ τὴν
θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς, ἔχων θυμὸν
μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.” **13** Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ
δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξεν τὴν γυναικα¹,
ἥτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενα. **14** Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο
πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν
ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν,
καὶ καιροὺς, καὶ ἥμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως.
15 Καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὄπίσω τῆς

γυναικὸς, ὅδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. **16** Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν, δὲν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. **17** Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ, καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ ἔχοντων τὴν μαρτυρίαν ὸησοῦ. Καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης.

13 Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτά, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόμα βλασφημίας. **2** Καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἔξουσίαν μεγάλην. **3** Καὶ μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη. Καὶ ἐθαυμάσθη ὅλη ἡ γῆ ὅπισω τοῦ θηρίου, **4** καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι, ὅτι ἔδωκεν τὴν ἔξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ λέγοντες, “Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ, καὶ τίς δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ;” **5** Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἔξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσεράκοντα δύο. **6** Καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας πρὸς τὸν Ὀθέον, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τὸν ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. **7** Καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἔξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν, καὶ λαὸν, καὶ γλῶσσαν, καὶ ἔθνος. **8** Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὃν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν βιβλίῳ τῆς ζωῆς

τοῦ Ἀρνίου, τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

9 Εἴ τις ἔχει οὓς, ἀκουσάτω. **10** Εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν, ὑπάγει εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ἀποκτείνει, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. **11** Ωδέ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. **12** Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχεν κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ως δράκων. **13** Καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας, ἵνα προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. **14** Καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. **15** Καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰ σημεῖα ἀερόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ, ὃς ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρης, καὶ ἔζησεν. **16** Καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ποιήσει ὅσοι ἂν μὴ προσκυνήσουσιν τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἀποκτανθῶσιν. **17** Καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δῶσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν, **18** καὶ ἵνα μὴ τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου, ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὄνόματος αὐτοῦ. **19** Ωδέ ἡ σοφία ἐστίν: ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου, ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ ἐστὶν ἔξακόσιοι ἔξήκοντα ἔξ,

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἴδού, τὸ Ἀρνίον ἐστὸς ἐπὶ τὸ Ὄρος Σιών,
καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες
ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ,
γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **2** Καὶ ἤκουσα
φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ως φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ
ώς φωνὴν βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἤκουσα ώς
κιθαρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. **3** Καὶ
ἀδουσιν ὡδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον
τῶν τεσσάρων ζῷων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων. Καὶ οὐδεὶς
ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ὡδὴν, εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσεράκοντα
τέσσαρες χιλιάδες, οἵ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. **4** Οὗτοί
εἰσιν οἵ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἔμοιλύνθησαν, παρθένοι γάρ
εἰσιν. Οὗτοι οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ Ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγει.
Οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχῇ τῷ Ὡτεῷ
καὶ τῷ Ἀρνίῳ, **5** καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὑρέθη
ψεῦδος, ἄμωμοί γάρ εἰσιν. **6** Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον
πετόμενον ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον
εὐαγγελίσαι ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ^{g166)}
πᾶν ἔθνος, καὶ φυλὴν, καὶ γλῶσσαν, καὶ λαόν, (*αιῶνιος*
7 λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ, “Φοβήθητε τὸν Ὡτεόν,
καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, δτι ἥλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως
αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν,
καὶ τὴν γῆν, καὶ θάλασσαν, καὶ πηγὰς ὑδάτων.” **8** Καὶ
ἄλλος δεύτερος ἄγγελος ἡκολούθησεν λέγων, “Ἐπεσεν,
ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ
τῆς πορνείας αὐτῆς, πεπότικεν πάντα τὰ ἔθνη.” **9** Καὶ
ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἡκολούθησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν
φωνῇ μεγάλῃ, “Εἴ τις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα
αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ, ἡ

έπι τὴν χεῖρα αὐτοῦ, **10** καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ ὥθεοῦ, τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὄργης αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων ἀγίων καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου. **11** Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπταυσιν, ἡμέρας καὶ νυκτός, οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὄντος αὐτοῦ.” (*αιδη g165*) **12** Ὡδὲ ἡ ὑπομονὴ τῶν ἀγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ ὥθεοῦ, καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ. **13** Καὶ ἥκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης, “Γράψον, ‘Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν ᾧ κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ’ ἄρτι.’” “Ναί”, λέγει τὸ ὑπεῦμα, “ἴνα ἀναπαήσονται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ’ αὐτῶν.” **14** Καὶ εἶδον, καὶ “ἰδοὺ, νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενον ὅμοιον νίδιον Ἀνθρώπου”, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὁξύ. **15** Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης, “Πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς.” **16** Καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. **17** Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὁξύ. **18** Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ὁ ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὁξὺ λέγων, “Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὁξὺ, καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἥκμασαν

αὶ σταφυλαὶ αὐτῆς.” 19 Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Ὀθεοῦ τὸν μέγαν. 20 Καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ, ἕχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἔξακοσίων.

15 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Ὀθεοῦ. 2 Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὄνόματος αὐτοῦ, ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας τοῦ Ὀθεοῦ. 3 Καὶ ἥδουσιν τὴν ὠδὴν Μωϋσέως, τοῦ δούλου τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ τὴν ὠδὴν τοῦ Ἀρνίου λέγοντες, “Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Ὅκυριε ὁ Ὀθεός ὁ Παντοκράτωρ! Δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὄδοι σου, ὁ Βασιλεὺς τῶν αἰώνων. 4 Τίς οὐ μὴ φοβηθῇ, Ὅκυριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου, ὅτι μόνος ὅσιος; “Οτι πάντα τὰ ἔθνη ἥζουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου”, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν.” 5 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἤνοιγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, 6 καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι λίθον καθαρὸν λαμπρὸν, καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς. 7 Καὶ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς, γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ Ὀθεοῦ, τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165) 8 Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς

έδύνατο είσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν, ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἐπτὰ πληγαὶ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων.

16 Καὶ ἥκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ, λεγούσης τοῖς ἐπτὰ ἀγγέλοις, “Ὕπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς ἐπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Ὀθεοῦ εἰς τὴν γῆν.” **2** Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος, καὶ ἔξεχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸν, ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. **3** Καὶ ὁ δεύτερος ἔξεχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζωῆς ἀπέθανεν τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ. **4** Καὶ ὁ τρίτος ἔξεχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, καὶ ἐγένετο αἷμα. **5** Καὶ ἥκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος, “Δίκαιος εῖ, ὁ ὧν, καὶ ὁ ἦν, δσιος, δτι ταῦτα ἔκρινας. **6** Ὁτι αἷμα ἀγίων καὶ προφητῶν ἔξεχεν, καὶ αἷμα αὐτοῖς δέδωκας πεῖν· ἄξιοί εἰσιν.” **7** Καὶ ἥκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος, “Ναί, Ὅτι οὐδεὶς ὁ Θεός ὁ Παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου.” **8** Καὶ ὁ τέταρτος ἔξεχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. **9** Καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἀνθρωποί καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Ὀθεοῦ, τοῦ ἔχοντος τὴν ἔχουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. **10** Καὶ ὁ πέμπτος ἔξεχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου, καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, **11** καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν Ὀθόνα τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν ἔλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. **12** Καὶ ὁ ἕκτος

ἔξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν
Εύφρατην, καὶ ἔξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἔτοιμασθῇ ἡ
ὅδος τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἥλιου. **13** Καὶ εἶδον
ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος, καὶ ἐκ τοῦ στόματος
τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου,
πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡσεὶ βατράχους· **14** εἰσὶν γὰρ
πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἐκπορεύεσθαι
ἐπὶ τὸν βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν
αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς μεγάλης ἡμέρας τοῦ Ὁθοῦ
τοῦ Παντοκράτορος. **15** (“Ιδοὺ, ἔρχομαι ὡς κλέπτης.
Μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἴματια αὐτοῦ, ἵνα
μὴ γυμνὸς περιπατῇ, καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην
αὐτοῦ”.) **16** Καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν
καλούμενον Ἐβραϊστὶ Ἀρμαγεδών. **17** Καὶ ὁ ἔβδομος
ἔξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα, καὶ ἔξῃλθεν
φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ ναοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα,
“Τέγονεν!” **18** Καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ, καὶ φωναὶ, καὶ
βρονταί, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οὗς οὐκ ἐγένετο, ἀφ’
οὗ ἄνθρωπος ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος σεισμὸς
οὗτω μέγας. **19** Καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία
μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν, καὶ Βαβυλὼν
ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Ὁθοῦ, δοῦναι αὐτῇ τὸ
ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. **20** Καὶ
πᾶσα νῆσος ἔφυγεν, καὶ ὅρη οὐχ εὑρέθησαν. **21** Καὶ χάλαζα
μεγάλη, ὡς ταλαντιαία, καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ¹
τὸν ἄνθρωπους, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν
Ὦθεὸν, ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ
πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

17 Καὶ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχοντων τὰς ἐπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων, “Δεῦρο, δεῖξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν, **2** μεθ' ἣς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς.” **3** Καὶ ἀπήνεγκεν με εἰς ἔρημον ἐν Ὄπενύματι. Καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμοντα ὄνόματα βλασφημίας, ἔχων κεφαλὰς ἐπτὰ καὶ κέρατα δέκα. **4** Καὶ ἡ γυνὴ ἣν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη χρυσίω, καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας αὐτῆς, **5** καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὅνομα γεγραμμένον, “Μυστήριον Βαβυλῶν ἡ Μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν, καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς.” **6** Καὶ εἶδα τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἀγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ὡρίου. Καὶ ἐθαύμασα, ἵδων αὐτὴν θαῦμα μέγα. **7** Καὶ εἶπεν μοι ὁ ἄγγελος, “Διὰ τί ἐθαύμασας; Ἐγὼ ἐρῶ σοι τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἐπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. **8** Τὸ θηρίον δὲ εἶδες ἣν, καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς Ἀβύσσου, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν. Καὶ θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὃν οὐ γέγραπται τὰ ὄνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλεπόντων τὸ θηρίον, ὅτι ἣν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ παρέσται. (Abyssos g12) **9** Ὡδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν: αἱ ἐπτὰ κεφαλαὶ ἐπτὰ ὅρη εἰσίν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. Καὶ βασιλεῖς ἐπτά εἰσιν: **10** οἱ πέντε ἔπεσαν, ὁ εἰς ἔστιν, ὁ ἄλλος οὕπω ἦλθεν, καὶ ὅταν

ζλθη, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι **11** καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν, καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ αὐτὸς ὅγδοός ἔστιν, καὶ ἐκ τῶν ἐπτά ἔστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. **12** Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἣ εἶδες, δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὕτω ἔλαβον, ἀλλὰ ἔξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. **13** Οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἔξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν. **14** Οὗτοι μετὰ τοῦ Ἀρνίου πολεμήσουσιν, καὶ τὸ Ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι Ὦκυριος κυρίων ἔστιν καὶ Βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, κλητοὶ, καὶ ἐκλεκτοὶ, καὶ πιστοί.” **15** Καὶ λέγει μοι, “Τὰ ὄδατα ἣ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν, καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. **16** Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἣ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην, καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρί. **17** Ὁ γάρ ὥθεδος ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην, καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθήσονται οἱ λόγοι τοῦ ὥθεοῦ. **18** Καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.”

18 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἔξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. **2** Καὶ ἔκραξεν ἐν ἴσχυρᾳ φωνῇ λέγων, “Ἐπεσεν, ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη! Καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου, καὶ μεμισημένου. **3** Ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς, πέπτωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς

μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς
δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν.” **4** Καὶ ἤκουσα
ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν, “Ἐξέλθατε ὁ
λαός μου ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἀμαρτίαις
αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς, ἵνα μὴ λάβητε, **5** ὅτι
ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
ἔμνημόνευσεν ὁ ὥθεδος τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. **6** Ἀπόδοτε
αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν, καὶ διπλώσατε τὰ διπλᾶ,
κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς ἐν τῷ ποτηρίῳ ὡς ἐκέρασεν, κεράσατε
αὐτῇ διπλοῦν, **7** ὃσα ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν,
τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. “Οτι ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτῆς λέγει, ὅτι ‘Κάθημαι βασίλισσα... καὶ χήρα
οὐκ εἰμί καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω.’ **8** Διὰ τοῦτο, ἐν μιᾷ
ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος, καὶ πένθος, καὶ
λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ὅτι ἴσχυρὸς ὁ Κύριος ὁ
ὥθεδος ὁ κρίνας αὐτήν. **9** Καὶ κλαύσονται καὶ κόψονται ἐπ'
αὐτὴν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ
στρηνιάσαντες, ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως
αὐτῆς, **10** ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες, διὰ τὸν φόβον τοῦ
βασανισμοῦ αὐτῆς λέγοντες, ‘Οὐαὶ, οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη
Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ ἴσχυρά! ’Οτι μιᾷ ὕρᾳ ἥλθεν ἡ κρίσις
σου.’ **11** Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν
ἐπ' αὐτήν, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι-
12 γόμον χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ λίθου τιμίου, καὶ
μαργαριτῶν, καὶ βισσίνου, καὶ πορφύρας, καὶ σιρικοῦ,
καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον, καὶ πᾶν σκεῦος
ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου, καὶ
χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μαρμάρου, **13** καὶ κιννάμωμον,
καὶ ἄμωμον, καὶ θυμιάματα, καὶ μύρον, καὶ λίβανον, καὶ

οῖνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων, καὶ ῥεδῶν, καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. **14** Καὶ ἡ ὁπώρα σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὑρήσουσιν.

15 Οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες, ἀπ' αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν στήσονται, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες **16** λέγοντες, ‘Οὐαὶ, οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον, καὶ πορφυροῦν, καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσίῳ, καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ μαργαρίτῃ! **17** “Οτι μιᾶς ὕρᾳ ἡρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος.” Καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων, καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν **18** καὶ ἔκραξαν, βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες, ‘Τίς ὄμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ?’ **19** Καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραξαν, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες λέγοντες, ‘Οὐαὶ, οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾧ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς! “Οτι μιᾶς ὕρᾳ ἡρημώθη.” **20** Εὔφραίνου ἐπ' αὐτῇ, οὐρανέ, καὶ οἱ ἄγιοι, καὶ οἱ ἀπόστολοι, καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Ὠθεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.”

21 Καὶ ἦρεν εἶς ἄγγελος ἴσχυρὸς λίθου ὡς λίθου μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων, “Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. **22** Καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν, καὶ μουσικῶν, καὶ αὐλητῶν, καὶ σαλπιστῶν, οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, **23** καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνῃ

ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ
ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἡσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς,
ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη.
24 Καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ ἀγίων εὑρέθη, καὶ
πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.”

19 Μετὰ ταῦτα ἥκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ
ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων, “Ἄλληλουϊά! Ἡ σωτηρία, καὶ ἡ
δόξα, καὶ ἡ δύναμις, τοῦ Ὀθεοῦ ἡμῶν! **2** “Οτι ἀληθιναὶ καὶ
δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ”, ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν
μεγάλην, ἣτις ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς,
καὶ ‘έξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς
αὐτῆς.’ **3** Καὶ δεύτερον εἶρηκαν, “Ἄλληλουϊά! Καὶ ‘ὁ
καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τὸν αἰῶνας τῶν αἰώνων’.”
(aiōn g165) **4** Καὶ ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες,
καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τῷ Ὀθεῷ, τῷ
καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες, “Αμήν! Ἄλληλουϊά!”
5 Καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἔξηλθεν λέγουσα, “Αἰνεῖτε
τῷ Ὀθεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, οἱ φοβούμενοι
αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι!” **6** Καὶ ἥκουσα ὡς φωνὴν
ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς
φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν λεγόντων, “Ἄλληλουϊά, ὅτι
ἔβασίλευσεν ὁ Κύριος, ὁ Ὀθεὸς ἡμῶν ὁ Παντοκράτωρ. **7**
Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιῶμεν, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ,
ὅτι ἤλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ τοίμασεν
ἔαυτήν.” **8** Καὶ ἐδόθη αὐτῇ, ἵνα περιβάληται βύσινον
λαμπρὸν καθαρόν, τὸ γάρ βύσινον τὰ δικαιώματα τῶν
ἀγίων ἐστίν. **9** Καὶ λέγει μοι, “Γράψον, ‘Μακάριοι οἱ
εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ Ἀρνίου κεκλημένοι.’” Καὶ
λέγει μοι, “Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ Ὀθεοῦ εἰσιν.” **10**

Καὶ ἔπεισα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι
αὐτῷ. Καὶ λέγει μοι, “Ορα μή σύνδουλός σού εἰμι, καὶ
τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἔχοντων τὴν μαρτυρίαν ὩΙησοῦ·
τῷ Ὀθεῷ προσκύνησον. Ἡ γὰρ μαρτυρία ὩΙησοῦ ἐστιν
τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.” **11** Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν
ἥνεῳγμένον, καὶ ἴδοὺ, ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος
ἐπ’ αὐτὸν, Πιστὸς καλούμενος καὶ Ἀληθινός, καὶ ἐν
δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. **12** Οἱ δὲ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ
φλὸξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά,
ἔχων ὄνομα γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ αὐτός,
13 καὶ περιβεβλημένος ἴμάτιον βεβαμμένον αἵματι, καὶ
κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὁ Λόγος τοῦ Ὀθεοῦ. **14** Καὶ τὰ
στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἡκολούθει αὐτῷ ἐφ’ ἵπποις
λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καθαρόν. **15** Καὶ
ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα
ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη, “καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν
ῥάβδῳ σιδηρῷ”. καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου
τοῦ θυμοῦ τῆς ὄργης τοῦ Ὀθεοῦ τοῦ Παντοκράτορος.
16 Καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἴμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ,
ὄνομα γεγραμμένον, “Βασιλεὺς βασιλέων καὶ ὮΚύριος
κυρίων.” **17** Καὶ εἶδον ἔνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ,
καὶ ἔκραξεν ἐν φωνῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς ὄρνεοις
τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι, “Δεῦτε, συνάχθητε
εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ Ὀθεοῦ, **18** ἵνα φάγητε σάρκας
βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν,
καὶ σάρκας ἵππων, καὶ τῶν καθημένων ἐπ’ αὐτούς, καὶ
σάρκας πάντων, ἐλευθέρων τε καὶ δούλων, καὶ μικρῶν
καὶ μεγάλων.” **19** Καὶ εἶδον τὸ θηρίον, καὶ τοὺς βασιλεῖς
τῆς γῆς, καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν, συνηγμένα ποιῆσαι

τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. **20** Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης, ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. Ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς, τῆς καιομένης ἐν θείῳ. (*Limnē Pyr g3041 g4442*) **21** Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὅρνεα ἔχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς Ἀβύσσου, καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. (*Abyssos g12*) **2** Καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὃς ἐστιν Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, **3** καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἀβύσσον, καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ ἔτι τὰ ἔθνη, ἔχρι τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη· μετὰ ταῦτα, δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. (*Abyssos g12*) **4** Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν ὉΙησοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Ὅθεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον, οὐδὲ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον, καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἔβασίλευσαν μετὰ τοῦ Ὅχριστοῦ χίλια ἔτη. **5** Οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν, ἔχρι τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη. Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. **6** Μακάριος καὶ ἄγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ! Ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἔξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Ὅθεοῦ καὶ τοῦ

“Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ’ αὐτοῦ τὰ χίλια ἔτη. 7
Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ
τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, 8 καὶ ἔξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη
τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γῶγ καὶ Μαγώγ,
συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὃν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν
ώς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. 9 Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος
τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀγίων,
καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην. Καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς. 10 Καὶ ὁ διάβολος, ὁ
πλανῶν αὐτοὺς, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ
θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ
βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. (*aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442*) 11 Καὶ εἶδον θρόνον
μέγαν λευκὸν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ’ αὐτοῦ, οὗ ἀπὸ τοῦ
προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ
εὑρέθη αὐτοῖς. 12 Καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους
καὶ τοὺς μικρούς, ἔστωτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ
βιβλία ἡνοίχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἡνεώχθη, ὃ ἐστιν
τῆς ζωῆς. Καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων
ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. 13 Καὶ ἔδωκεν
ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος
καὶ ὁ “ΑΙδης ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ
ἐκρίθησαν ἔκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. (*Hadēs g86*) 14 Καὶ
ὁ θάνατος καὶ ὁ “ΑΙδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ
πυρός. Οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερός ἐστιν, ἡ λίμνη τοῦ
πυρός. (*Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442*) 15 Καὶ εἴ τις οὐχ
εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς
τὴν λίμνην τοῦ πυρός. (*Limnē Pyr g3041 g4442*)

21 Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. **2** Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν, Ἱερουσαλήμ καινήν, εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Ὀθεοῦ, ἣτοι μασμένην ὡς νύμφην, κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. **3** Καὶ ἥκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης, “Ιδοὺ, ἡ σκηνὴ τοῦ Ὀθεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Ὀθεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, **4** καὶ ἔξαλείψει πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ, οὔτε πόνος, οὐκ ἔσται ἔτι. Τὰ πρῶτα ἀπῆλθαν.” **5** Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ, “Ιδοὺ, καινὰ ποιῶ πάντα.” Καὶ λέγει μοι, “Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί εἰσιν.” **6** Καὶ εἶπεν μοι, “Γέγοναν! Ἐγὼ τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὡ, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. **7** Οὐ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ Ὀθεὸς, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. **8** Τοῖς δὲ δειλοῖς, καὶ ἀπίστοις, καὶ ἐβδελυγμένοις, καὶ φονεῦσι, καὶ πόρνοις, καὶ φαρμάκοις, καὶ εἰδωλολάτραις, καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσιν, τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἔστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.” (*Limnē Pyr g3041 g4442*) **9** Καὶ ἤλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων, τῶν ἔχοντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, τῶν γεμόντων τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων, “Δεῦρο, δείξω σοι τὴν νύμφην, τὴν γυναῖκα τοῦ Ἀρνίου.” **10** Καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν ὀπεύματι ἐπὶ ὅρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν Ἱερουσαλήμ, καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Ὀθεοῦ, **11** ἔχουσαν τὴν δόξαν ἀπὸ

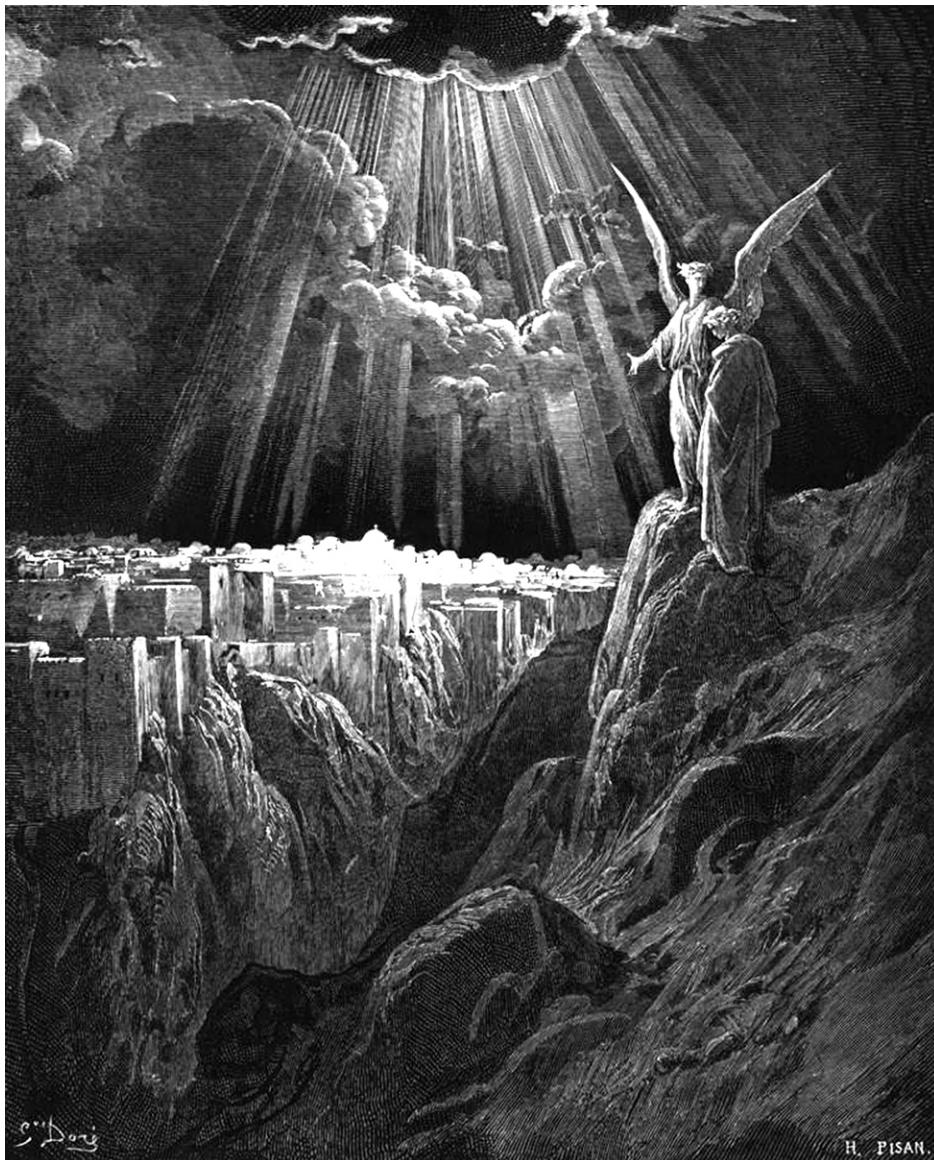
τοῦ ὄθεοῦ. Ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ώς λίθῳ ἱάσπιδι κρυσταλλίζοντι, **12** ἔχουσα τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἃ ἐστιν τῶν δώδεκα φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ. **13** Ἀπὸ ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες τρεῖς. **14** Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχων θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐπ’ αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου. **15** Καὶ ὁ λαλῶν μετ’ ἐμοῦ εἶχεν μέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς, καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. **16** Καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον τὸ πλάτος. Καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων— τὸ μῆκος, καὶ τὸ πλάτος, καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς, ἵσα ἐστίν. **17** Καὶ ἐμέτρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς, ἐκατὸν τεσσεράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου ὃ ἐστιν ἀγγέλου. **18** Καὶ ἦν ἡ ἐνδώμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἵασπις, καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν, ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ. **19** οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι. Ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἵασπις, ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, **20** ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος σάρδιον, ὁ ἔβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὅγδοος βήρυλλος, ὁ ἑνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. **21** Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται, ἀνὰ εἷς ἔκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἐνὸς μαργαρίτου. Καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής. **22** Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ, ὁ γὰρ ὄκυριος ὁ

°Θεός ὁ Παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστιν, καὶ τὸ Ἀρνίον. **23**
Καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα
φαίνωσιν αὐτῇ, ἡ γὰρ δόξα τοῦ °Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν,
καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ Ἀρνίον. **24** Καὶ περιπατήσουσιν
τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
φέρουσιν τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν. **25** Καὶ οἱ πυλῶνες
αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νὺξ γὰρ οὐκ ἐσται ἐκεῖ.
26 Καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἔθνῶν εἰς
αὐτήν. **27** Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν πᾶν κοινὸν, καὶ ὁ
ποιῶν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ
βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου.

22 Καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ὅδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς
κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ °Θεοῦ
καὶ τοῦ Ἀρνίου. **2** Ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ
τοῦ ποταμοῦ, ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν, ξύλον ζωῆς ποιοῦν
καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἔκαστον ἀποδιδοῦν τὸν
καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν
ἔθνῶν. **3** Καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἐσται ἔτι. Καὶ ὁ θρόνος
τοῦ °Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἐσται, καὶ οἱ δοῦλοι
αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ. **4** Καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **5** Καὶ
νὺξ οὐκ ἐσται ἔτι, καὶ οὐκ ἔχουσιν χρείαν φωτὸς λύχνου
καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Ὦκυριος ὁ °Θεὸς φωτίσει ἐπ' αὐτούς,
καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (*aiōn*
g165) **6** Καὶ εἶπέν μοι, “Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί,
καὶ ὁ Ὦκυριος, ὁ °Θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν,
ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ
ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει.” **7** “Καὶ ἴδοὺ, ἔρχομαι ταχύ.
Μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ

βιβλίου τούτου.” **8** Κάγω Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα. Καὶ ὅτε ἥκουσα καὶ ἔβλεψα, ἐπεσα προσκυνῆσαι ἐμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. **9** Καὶ λέγει μοι, “Ορα μή σύνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου, τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου. Τῷ Ὁθεῷ προσκύνησον!” **10** Καὶ λέγει μοι, “Μὴ σφραγίσῃς τὸν λόγον τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. **11** Οἱ ἀδικῶν, ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ρυπαρὸς, ρυπανθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος, δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἄγιος, ἀγιασθήτω ἔτι.” **12** “Ιδοὺ, ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ’ ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἐστὶν αὐτοῦ. **13** Ἐγὼ τὸ Ἀλφα καὶ τὸ Ὡ, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. **14** Μακάριοι οἱ πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν, ἵνα ἔσται ἡ ἔξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. **15** Ἐξω οἱ κύνες, καὶ οἱ φάρμακοι, καὶ οἱ πόρνοι, καὶ οἱ φονεῖς, καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος. **16** Ἐγὼ, ὉΙησοῦς, ἐπεμψα τὸν ἄγγελόν μου, μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. Ἐγώ εἰμι ἡ ρίζα καὶ τὸ γένος Δαυίδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρός, ὁ πρωΐνος.” **17** Καὶ τὸ Ὅπνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, “Ἐρχου!” Καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω, “Ἐρχου!” Καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. **18** Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου: ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπ’ αὐτά, ἐπιθήσει ἐπ’ αὐτὸν ὁ Ὁθεὸς τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **19** Καὶ ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ Ὁθεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς

ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ὄγίας, τῶν γεγραμμένων
ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **20** Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα, “Ναί,
ἔρχομαι ταχύ. Ἀμήν!” Ἐρχου, Κύριε Ἰησοῦ! **21** Ἡ χάρις
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ μετὰ τῶν ἀγίων. Ἀμήν!

Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν, ὑερουσαλήμ καὶνὴν, εἰδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ ὄθεοῦ, ἡτοιμασμένην ως νύμφην, κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. Καὶ ἥκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης, “Ιδοὺ, ἡ σκηνὴ τοῦ ὄθεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ’ αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ ὄθεος ἔσται μετ’ αὐτῶν,

Αποκαλυψις Ιωαννου 21:2-3

Reader's Guide

Ελληνική at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Ελληνική at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Greek---Greek-Statistical-Restoration/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Κατα Λουκαν 8:31
Προς Ρωμαιους 10:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:2
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 17:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:3

Πραξεις 3:21
Πραξεις 15:18
Προς Ρωμαιους 1:25
Προς Ρωμαιους 9:5
Προς Ρωμαιους 11:36
Προς Ρωμαιους 12:2
Προς Ρωμαιους 16:27
Προς Κορινθιους Α' 1:20
Προς Κορινθιους Α' 2:6
Προς Κορινθιους Α' 2:7
Προς Κορινθιους Α' 2:8
Προς Κορινθιους Α' 3:18
Προς Κορινθιους Α' 8:13
Προς Κορινθιους Α' 10:11
Προς Κορινθιους Β' 4:4
Προς Κορινθιους Β' 9:9
Προς Κορινθιους Β' 11:31
Προς Γαλατας 1:4
Προς Γαλατας 1:5
Προς Εφεσιους 1:21
Προς Εφεσιους 2:2
Προς Εφεσιους 2:7
Προς Εφεσιους 3:9
Προς Εφεσιους 3:11
Προς Εφεσιους 3:21
Προς Εφεσιους 6:12
Προς Φιλιππησιους 4:20
Προς Κολοσσαιεis 1:26
Προς Τιμοθεον Α' 1:17
Προς Τιμοθεον Α' 6:17
Προς Τιμοθεον Β' 4:10
Προς Τιμοθεον Β' 4:18
Προς Τιτον 2:12
Προς Εβραιους 1:2
Προς Εβραιους 1:8
Προς Εβραιους 5:6
Προς Εβραιους 6:5
Προς Εβραιους 6:20
Προς Εβραιους 7:17
Προς Εβραιους 7:21
Προς Εβραιους 7:24
Προς Εβραιους 7:28
Προς Εβραιους 9:26
Προς Εβραιους 11:3
Προς Εβραιους 13:8
Προς Εβραιους 13:21
Πετρου Α' 1:23

Πετρου Α' 1:25
Πετρου Α' 4:11
Πετρου Α' 5:11
Πετρου Β' 3:18
Ιωαννου Α' 2:17
Ιωαννου Β' 1:2
Ιουδα 1:13
Ιουδα 1:25
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:6
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 4:9
Αποκαλυψις Ιωαννου 4:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 5:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 7:12
Αποκαλυψις Ιωαννου 10:6
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 15:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 19:3
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 22:5

aīdios

Προς Ρωμαιους 1:20
Ιουδα 1:6

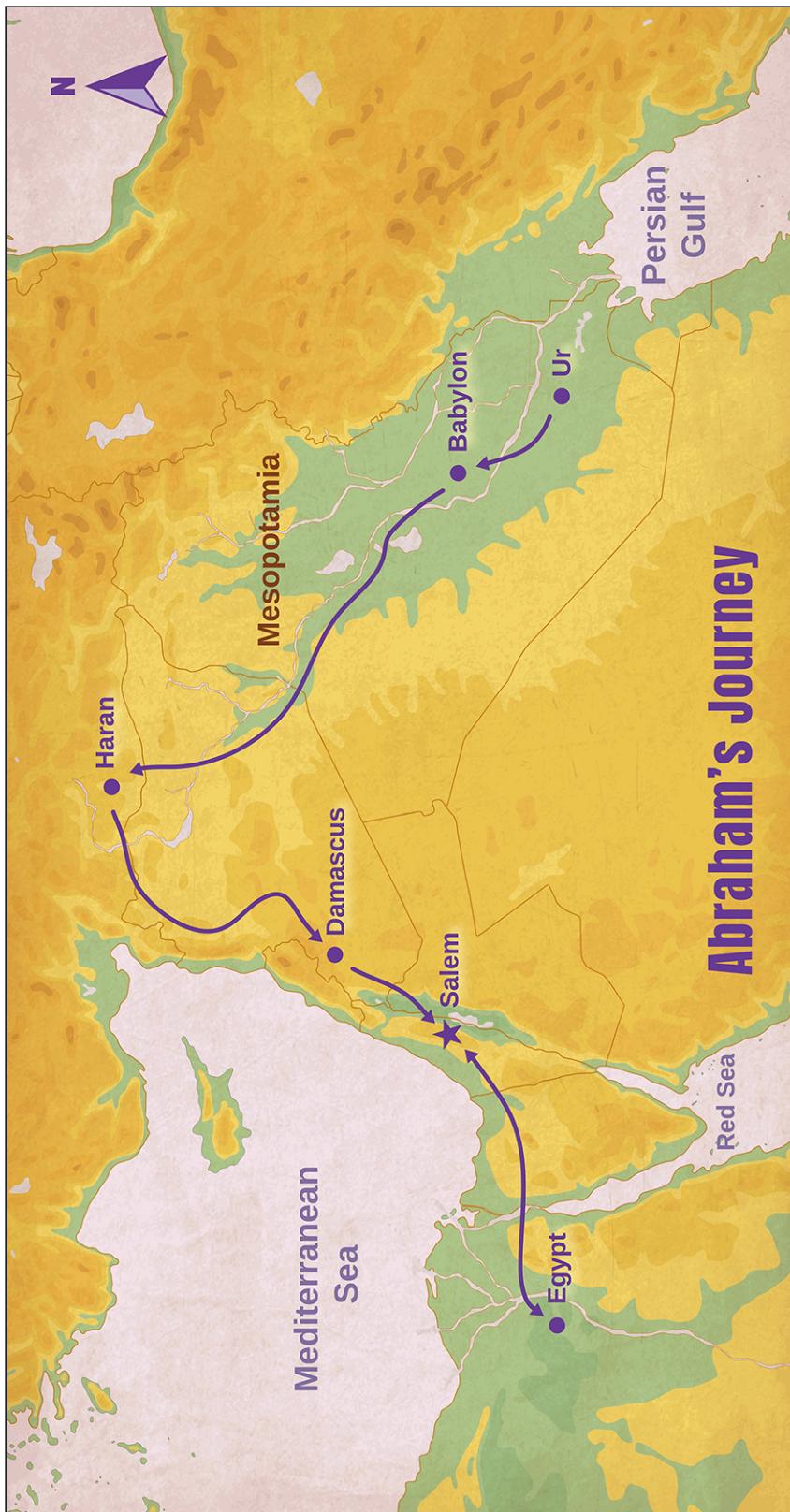
aiōn

Κατα Ματθαιον 12:32
Κατα Ματθαιον 13:22
Κατα Ματθαιον 13:39
Κατα Ματθαιον 13:40
Κατα Ματθαιον 13:49
Κατα Ματθαιον 21:19
Κατα Ματθαιον 24:3
Κατα Ματθαιον 28:20
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 4:19
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Μαρκον 11:14
Κατα Λουκαν 1:33
Κατα Λουκαν 1:55
Κατα Λουκαν 1:70
Κατα Λουκαν 16:8
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Λουκαν 20:34
Κατα Λουκαν 20:35
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 6:51
Κατα Ιωαννην 6:58
Κατα Ιωαννην 8:35
Κατα Ιωαννην 8:51
Κατα Ιωαννην 8:52
Κατα Ιωαννην 9:32
Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 11:26
Κατα Ιωαννην 12:34
Κατα Ιωαννην 13:8
Κατα Ιωαννην 14:16

aiōnios

Κατα Ματθαιον 18:8
Κατα Ματθαιον 19:16
Κατα Ματθαιον 19:29
Κατα Ματθαιον 25:41
Κατα Ματθαιον 25:46
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 10:17
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Λουκαν 10:25
Κατα Λουκαν 16:9
Κατα Λουκαν 18:18
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Ιωαννην 3:15
Κατα Ιωαννην 3:16
Κατα Ιωαννην 3:36
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 4:36
Κατα Ιωαννην 5:24
Κατα Ιωαννην 5:39
Κατα Ιωαννην 6:27
Κατα Ιωαννην 6:40
Κατα Ιωαννην 6:47
Κατα Ιωαννην 6:54
Κατα Ιωαννην 6:68

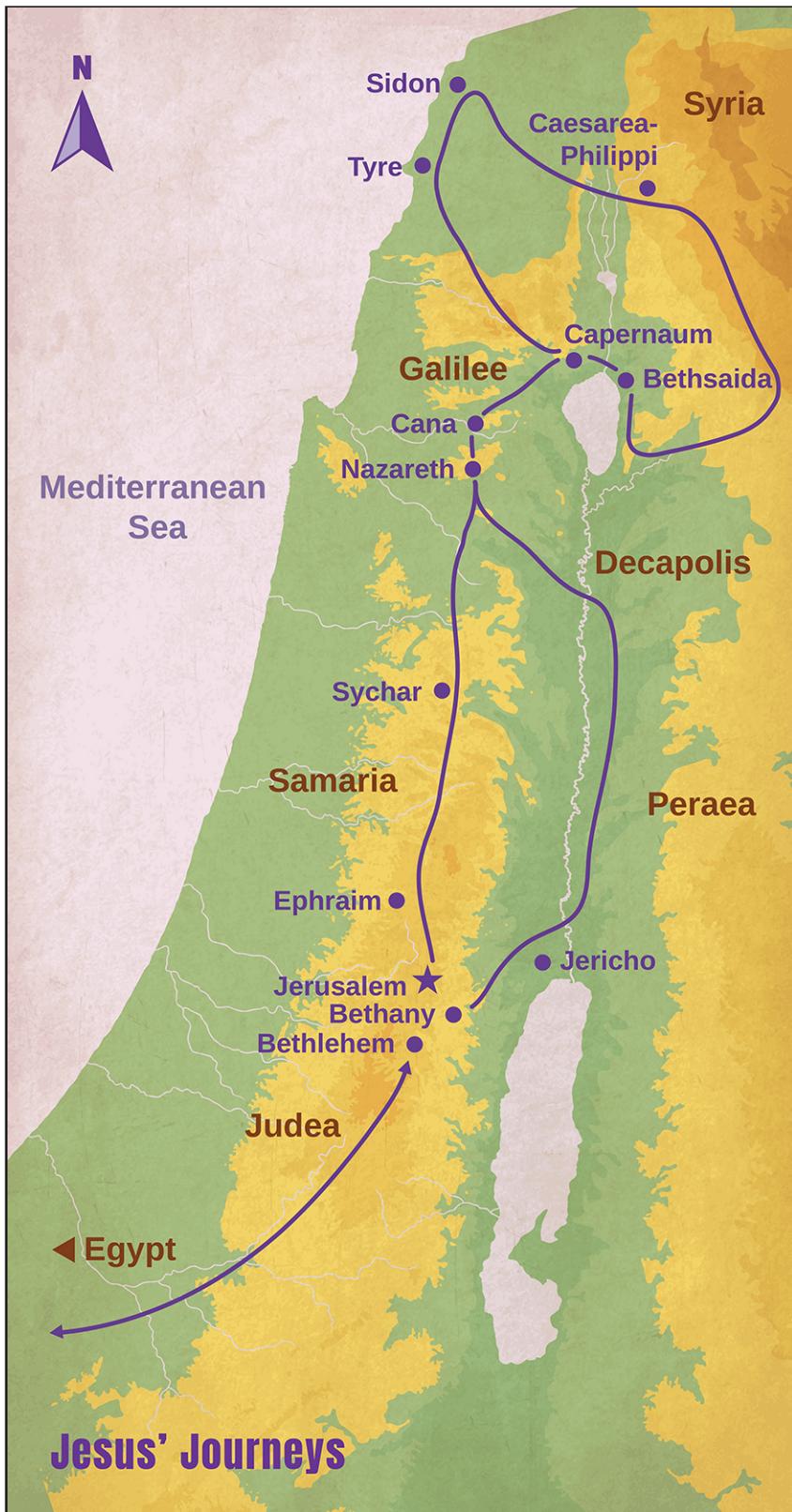
Κατα Ιωαννην 10:28	Κατα Μαρκον 9:45	Ψαλμοί 116:3
Κατα Ιωαννην 12:25	Κατα Μαρκον 9:47	Ψαλμοί 139:8
Κατα Ιωαννην 12:50	Κατα Λουκαν 12:5	Ψαλμοί 141:7
Κατα Ιωαννην 17:2	Ιακωβου 3:6	Παροιμίαι 1:12
Κατα Ιωαννην 17:3		Παροιμίαι 5:5
Πραξεις 13:46		Παροιμίαι 7:27
Πραξεις 13:48		Παροιμίαι 9:18
Προς Ρωμαιους 2:7		Παροιμίαι 15:11
Προς Ρωμαιους 5:21		Παροιμίαι 15:24
Προς Ρωμαιους 6:22		Παροιμίαι 23:14
Προς Ρωμαιους 6:23		Παροιμίαι 27:20
Προς Ρωμαιους 16:25		Παροιμίαι 30:16
Προς Ρωμαιους 16:26		Ἐκκλησιαστής 9:10
Προς Κορινθιους Β' 4:17	Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18	Ἄσμα Ἀσμάτων 8:6
Προς Κορινθιους Β' 4:18	Αποκαλυψις Ιωαννου 6:8	Ἡσαΐας 5:14
Προς Κορινθιους Β' 5:1	Αποκαλυψις Ιωαννου 20:13	Ἡσαΐας 7:11
Προς Γαλατας 6:8	Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14	Ἡσαΐας 14:9
Προς Θεσσαλονικεις Β' 1:9		Ἡσαΐας 14:11
Προς Θεσσαλονικεις Β' 2:16		Ἡσαΐας 14:15
Προς Τιμοθεον Α' 1:16		Ἡσαΐας 28:15
Προς Τιμοθεον Α' 6:12		Ἡσαΐας 28:18
Προς Τιμοθεον Α' 6:16		Ἡσαΐας 38:10
Προς Τιμοθεον Β' 1:9		Ἡσαΐας 38:18
Προς Τιμοθεον Β' 2:10		Ἡσαΐας 57:9
Προς Τίτον 1:2		Ἰεζεκιήλ 31:15
Προς Τίτον 3:7		Ἰεζεκιήλ 31:16
Προς Φιλημονα 1:15	Γένεσις 37:35	Ἰεζεκιήλ 31:17
Προς Εβραιους 5:9	Γένεσις 42:38	Ἰεζεκιήλ 32:21
Προς Εβραιους 6:2	Γένεσις 44:29	Ἰεζεκιήλ 32:27
Προς Εβραιους 9:12	Γένεσις 44:31	Ωσηέ 13:14
Προς Εβραιους 9:14	Ἀριθμοί 16:30	Ἀμώς 9:2
Προς Εβραιους 9:15	Ἀριθμοί 16:33	Ιωνᾶς' 2:2
Προς Εβραιους 13:20	Δευτερονόμιον 32:22	Ἀμβακούμ 2:5
Πετρου Α' 5:10	Βασιλειῶν Α' 2:6	
Πετρου Β' 1:11	Βασιλειῶν Β' 22:6	
Ιωαννου Α' 1:2	Βασιλειῶν Γ' 2:6	
Ιωαννου Α' 2:25	Βασιλειῶν Γ' 2:9	
Ιωαννου Α' 3:15	Ἰώβ 7:9	
Ιωαννου Α' 5:11	Ἰώβ 11:8	
Ιωαννου Α' 5:13	Ἰώβ 14:13	
Ιωαννου Α' 5:20	Ἰώβ 17:13	
Ιουδα 1:7	Ἰώβ 17:16	
Ιουδα 1:21	Ἰώβ 21:13	
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:6	Ἰώβ 24:19	
	Ἰώβ 26:6	
	Ψαλμοί 6:5	
	Ψαλμοί 9:17	
	Ψαλμοί 16:10	
	Ψαλμοί 18:5	
	Ψαλμοί 30:3	
	Ψαλμοί 31:17	
	Ψαλμοί 49:14	
	Ψαλμοί 49:15	
	Ψαλμοί 55:15	
	Ψαλμοί 86:13	
	Ψαλμοί 88:3	
	Ψαλμοί 89:48	

Πίστει καλούμενος, Αβραάμ, ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τόπον δὸν ἥμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. - Προς Εβραίους 11:8

ἀς δὲ ἐξαπέστειλεν Φαραω τὸν λαὸν σὺν ὀδηγοῖς αὐτοῖς ὁ θεός ὅδουν γῆς φυλακτημ ὅτι ἔγγυς ἦν εἶπεν γὰρ
ὅ θεός μήποτε μεταφελήσῃ τῷ λαῷ οἴδοντες πόλεμον καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον - Ἐξόδος 13:17

Καὶ γὰρ ὁ Γιός τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἥλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. - Κατὰ Μαρκὸν 10:45

Παῦλος, δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, - Γρός Ρωμαίους 1:1

Creation 4004 B.C.

- Adam and Eve created
Tubal-cain forges metal
- Enoch walks with God
- Methuselah dies at age 969
- God floods the Earth
- Tower of Babel thwarted
- Abraham sojourns to Canaan
- Jacob moves to Egypt
- Moses leads Exodus from Egypt
- Gideon judges Israel
- Ruth embraces the God of Israel
- David installed as King
- King Solomon builds the Temple
- Elijah defeats Baal's prophets
- Jonah preaches to Nineveh
- Assyrians conquer Israelites
- King Josiah reforms Judah
- Babylonians capture Judah
- Persians conquer Babylonians
- Cyrus frees Jews, rebuilds Temple
- Nehemiah rebuilds the wall
- Malachi prophesies the Messiah
- Greeks conquer Persians
- Seleucids conquer Greeks
- Hebrew Bible translated to Greek
- Maccabees defeat Seleucids
- Romans subject Judea
- Herod the Great rules Judea**

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- Jim Elliot martyrdom in Ecuador
- John Williams reaches Polynesia
- Zinzendorf leads Moravian mission
- Japanese kill 40,000 Christians
- Jesuits reach Mexico
- Martin Luther leads Reformation
- Gutenberg prints first Bible
- Franciscans reach Sumatra
- Ramon Llull trains missionaries
- Crusades tarnish the church
- The Great Schism
- Adalbert martyrdom in Prussia
- Bulgarian Prince Boris converts
- Boniface reaches Germany
- Alopen reaches China
- Longinus reaches Alodia / Sudan
- Saint Patrick reaches Ireland
- Carthage ratifies Bible Canon
- Ulfilas reaches Goth / Romania
- Nicæa proclaims God is Trinity
- Denis reaches Paris, France
- Tertullian writes Christian literature
- Titus destroys the Jewish Temple
- Paul imprisoned in Rome, Italy
- Thomas reaches Malabar, India
- Peter reaches Gentile Cornelius
- Holy Spirit empowers the Church**

Jesus Christ born 4 B.C.
(The Annals of the World, James Usher)

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Where?

ՀՕԿՄ

Where?		When?		Who?	
Innocence		Fallen		Glory	
Eternity Past	4000 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 0-33 AD	Church Age Kingdom Age
God	Father	God's Perfect Fellowship	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16	Great White Throne
	Son	Pre-Incarnate, John 8:58	Incarnate, John 1:14	Paradise, Luke 23:43	New Heaven and Earth
	Holy Spirit	Everywhere, Psalm 139:7	Indwelling Believers, John 14:17	All Restored	
Mankind	Living Mankind		Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5	All Mankind in the Holy City	
	Deceased Believing Mankind		Blessed in Paradise, Luke 16:22	No Hades	
	Deceased Unbelieving Mankind		Punished in Hades until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13	No Dead	
	Holy Angels	No people	Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14	Rev 20:3	
Angels	Imprisoned Angels	Gen 1:1	Imprisoned in Tartarus, 2 Peter 2:4 and Jude 6	Lake of Fire Prepared for the Devil and his Angels	Fallen Angels Forgiven?
	Fugitive Angels	No Fall	Thalassa, Rev 20:13	Col 1:20 Yes?	
	First Beast Demon	No Unholy Angels	Rebellious Against Christ	Heb 2:16 No?	
	False Prophet Demon	Gen 1:31	Accusing Mankind	Mat 25:41 Rev 20:10	
	Satan		1 Peter 5:8 and Revelation 12:10	Abyss Revelation 20:22	

Destiny

Ελληνική at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail,*" Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up,*" Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid,*" because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump,*" Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Πορευθέντες οὖν, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, - Κατά Ματθαίου 28:19